

סֵפֶר
אֲשֶׁר בִּנְחָל
חֵלֶק - צ'

וְהוּא קִבֵּץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בִּנְחָל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר
חֻכְמָה יְסֻדָּתָם, עֲנִינִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים, עֲצוֹת יְקָרוֹת, הִתְחַזְּקוֹת
וְהִתְעוּרוֹת לְהִתְקָרֵב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִכָּל דְּרָגָה וְדְרָגָה מִכָּל
מְקוֹם שֶׁהוּא יִהְיֶה מִי שִׁיחֶיהָ.

*

בְּנוֵי וּמִסֵּד עַל-פִּי דְבָרֵי

רִבְנוּ הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹרֵךְ הַגְּנוּז וְהַצִּפּוֹן
בּוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרִבְנוּ
רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלַב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ.

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ

הַקְדוּשׁ אֹרֵךְ נִפְלְאָ, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִים לִי
רַבֵּי נִתָּן מִבְּרֶסְלַב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ,

וּמְשַׁלְבִים בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי
חֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים מִגְּמָרָא וּמְדַרְשִׁים וְזֵהר הַקְדוּשׁ.

*

הוֹבָא לְדַפּוּס עַל-יְדֵי חֲסִידֵי בְּרֶסְלַב בִּנְאָל

הכתובת להשיג את הספר הזה
ועוד ספרים של אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע
וספרי מוהרא"ש הצדיק מיבנאל
עיר ברסלב בגליל

* * *

הוצא לאור על ידי
"ניצני הקודש הוצאה לאור"

יבנאל ת.ד. 599

טל: *5610

פקס: 077-3182015

דואר אלקטרוני: hkodsh1@gmail.com

www.htzdik.com

להזמנות ספר זה וספרים נוספים
עם אפשרות משלוחים עד בית הלקוח
תוך 48 שעות

לתרומות והשתתפות בזיכוי הרבים
"הצדקה בעבור הדפסת הספרים שמגלים את האמונה
היא הפדיון נפש הגדול ביותר שהצדיק עושה עושה"

בנק מזרחי טפחות

בנק: 20 / סניף: 462 / מס' חשבון: 477625

שם ניצני הקודש הוצאה לאור

ניתן לשלוח את האסמכתא

למייל או לזואפ - 054-2287882

לתרומה בביט - 0545848878

* * *

ארה"ב - יואל פארקאש

+8456624888

פֶּתַח דְּבָר

הַיְנָה חֶלְקִי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", נִדְפְּסוּ כְּבָר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפַּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֵׁישׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמֵחִיִּים וּמְחֻזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֱלוֹהִים, וְכָל חֵינְתָם וְהִתְמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וַיְמָה גַם שְׁאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לִוְקָחִים מִסְפָּרִים אֱלוֹהִים, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרֵב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהַיְנָה סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עַתָּה שְׁלֹא כְּסֵדֶר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כְּרֹךְ מְעַרְבִים מְכַתְּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסָרִים הַרְבֵּה מְכַתְּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמֵנוּ לְסֵדֶר אֶת כָּל חֶלְקֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", מִהַמְּכַתֵּב הָרִאשׁוֹן שְׁנִדְפַּס עַד עַתָּה, דְּבַר הַמְּסַתֵּפִים בְּיוֹתֵר מִשְׂבָּעִים אֶלֶף מְכַתְּבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים עַל-פִּי סֵדֶר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מְכַתְּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲרֵי-כֵן מְכַתֵּב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵינֵי הַדְּפוּס, וּכְמוֹ-כֵן סִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים בְּהַדְּפָסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מְרָאֵי הַמְּקוּמוֹת מִפְּסוּקֵי תַנ"ךְ וּחְכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים ז"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׁמֵדְבָר עֲלֵיהֶם
בַּמִּכְתָּב.

וּלְאַחַר עָמַל וַיִּגְיַעַה רַבָּה, אָנוּ מִדְּפִיִּסִים עֵתָה אֶת כֶּרֶךְ צ,
וּמִקְנוִיִם לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׁאֵר הַכְּרָכִים כְּפִי סֵדֶר
הַשָּׁנִים, כֶּרֶךְ אַחַר כֶּרֶךְ, וּבְלִבְנוֹ תִקְוָה, שְׁכַל מִי שִׁיקְרָא בְּזֶה,
יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלוֹ הֵם אוֹצֵר כְּלֵי
חֻמְדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרָךְ חֲדָשָׁה בְּפְרוּשִׁים נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי
תנ"ך וְעַל מֵאֲמָרֵי חז"ל הַקְּדוֹשִׁים בְּגִמְרָא וּמְדַרְשִׁים וּבזוֹהַר
הַקְּדוֹשׁ וְכוּ', וְגִלּוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים
בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מְלַבּוֹשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֶפְלוּ הִירוּד
וְהַנְּמֹךְ בְּיֹתֵר, יוֹכַל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאֶפְסוֹ נִפְלְאָ וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכַּל עֲלִיּוֹן לְשַׁכַּל
תַּחְתּוֹן, מֵעִלָּא לְעֻלּוֹל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֵה מִי שְׁרָגִיל בָּהֶם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, אֵיךְ לְהַחְזִיק מֵעֵמֶד עַל כָּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פְרִטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהַתְמוּדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם מִקְטָן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְּמִיד בָּהֶם, וְאֵז יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אָמַתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִבְלִים נִפְלוּ לְנוּ
בְּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵינַי לֹא רָאִיתָהּ
אֱלֻקִּים זִוְלָתֶיךָ יַעֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגִאֲלָה שְׁלִמָּה, אָמֵן
וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבאר בְּלוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס"א: עַל-יְדֵי אַמוּנַת חֲכָמִים יְכוּלִין לְהוֹצִיא מִשְׁפָּטֵינוּ לְאוֹר.

הֵינּוּ מִכָּל הַלְמוּדִים שְׁאָדָם לוֹמֵד, צָרִיךְ שִׁיקְבֵּל וַיּוֹצִיא מֵהֶם מִשְׁפָּטֵי אֱמֶת, שֶׁלֹּא יִהְיֶה מִשְׁפָּט מְעַקֵּל, שִׁיקְבֵּל וַיִּלְמַד מִכָּל הַלְמוּדִים שְׁלוּמֵד מִשְׁפָּטֵי הַנְּהֻגוֹת, שִׁיִּדַע אִיךָ לְהַתְנַהֵג — הֵן לְעִצְמוֹ וְהֵן לְאַחֵרִים, שְׁמַתְנַהֲגִים לְפִי דַעְתּוֹ כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ, וְכִפִּי הַמְּשַׁלָּה וְהַרְבֵּנוֹת שִׁישׁ לוֹ, הֵן לְרַב אוֹ לְמַעַט, וְכֹל זֶה זּוֹכִים עַל-יְדֵי אַמוּנַת חֲכָמִים וְכוּ'.

וְהִנֵּה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת אַמוּנַת חֲכָמִים הוּא, כְּשִׁיזְכֶּה לְסַלֵּק אֶת דַּעַת עִצְמוֹ לְגַמְרֵי, וַיִּדַע וַיִּבִין בְּאֵמֶת בְּאִיזָה מְעַמֵּד וּמְצַב אֲנִי נִמְצָא, וְעַל-כֵּן עָלִי לְסַלֵּק אֶת דַּעְתִּי לְגַמְרֵי, וְכֹל מֵה שְׂאוּמֵר לִי הַחֲכָם הָרַב הָאֱמֶת, אֲנִי צָרִיךְ לְקַבֵּל עָלַי כָּל אֲשֶׁר יֹאמֵר כִּהוּא זֶה — דְּבַר קָטָן וְדְבַר גָּדוֹל, וְלִבְלִי לְנִטּוֹת, חֶסֶד וְשָׁלוֹם, מִדְּבָרָיו יִמִּין וּשְׂמָאל, וְכִמוֹ שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זְכוּרָנָם לְבִרְכָה (סִפְרֵי, שׁוֹפְטִים יא): אֲפֹלוֹ אוֹמֵר לָךְ עַל יִמִּין שֶׁהוּא שְׂמָאל וְכוּ'; וְלִהְשָׁלִיךְ מֵאֵתוֹ כָּל הַחֲכָמוֹת, וְלְסַלֵּק דַּעְתּוֹ כִּי אֵין לוֹ שׁוֹם שְׁכָל בְּלַעֲדֵי אֲשֶׁר יִקְבֵּל מֵהַצַּדִּיק וְהָרַב שְׁבִדוֹר. וְכֹל זְמַן שֶׁנִּשְׁאָר אֲצִלוֹ שְׁכָל עִצְמוֹ, הוּא אֵינוֹ בְּשְׁלֵמוֹת וְאֵינוֹ מְקַשֵּׁר וּמְקָרֵב לְצַדִּיק, אֲבָל כְּשׁוֹזְכֶה לְבִטֵּל אֶת עִצְמוֹ לְגַמְרֵי אֵל

הצדיק והרב האמת, אָז יִכּוּל לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ עֲצוֹת עַל כָּל דְּבַר, הֵן לוֹ וְהֵן לְאַחֵרִים — הַחֲפָצִים לְשִׁמְעַת בְּקוּלוֹ (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן קכג), וְגַם יִזְכֶּה לְיִצְאָת מִשְׁטֵי־וֹתִיו, שְׁנִדְבְּקוּ בוֹ עַל-יְדֵי עֲוֹנוֹתָיו (עֵינִי שִׁיחוֹת-הַרְ"ן, סִימָן סז), כִּי הַצְּדִיק הוּא מְלֵא עֲצוֹת וְחֲדוּשִׁים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְגֹדֹל וְעַד קֶטֶן, דְּרִי מַעְלָה וְדְרִי מַטָּה, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ רַק לְהַעֲתִיק דְּבַרֵי הַצְּדִיק כְּפִשּׁוּטִם וּלְהַלְבִּישׁם בְּכִלִּים מְכֻלָּים שׁוֹנִים לְכָל הַשּׁוֹאֲלִים אוֹתָנוּ דְּבַר הַשֵּׁם, וְלִבְלִי לֹאמַר וּלְהַמְצִיא סְבָרוֹת כְּרִסְיוֹת וְכוּ', כִּי כָּל אֵלּוֹ הַחוֹלְקִים עַל הַצְּדִיק, לְמוּדָם הוּא מִמוֹתְרוֹת, אֲשֶׁר מִשֵּׁם יוֹצֵא מִשְׁפֵּט מַעְקֵל, וְלֹא דֵי שְׁאִינָם יְכוּלִים אֲפֹלוּ לְהִנְהִיג אֶת עֲצֻמָּן, מִכָּל שָׁפֵן שְׁאִינָם יְכוּלִים לְהִנְהִיג אֶת אַחֵרִים וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְשׁוּב עַל פְּגַם אֱמוּנַת חֲכָמִים, וְכִשְׁאָחַד שׁוֹאֵל אֵיזָה דְּבַר אוֹ אֵיזוֹ עֲצָה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, הָעֵקֶר לְהִשִּׁיב דְּבַרֵי הַצְּדִיק הָאֱמֵת, וְעַל-יְדֵי שְׁזָה מְקֻשָּׁה וְשׁוֹאֵל, וְזֶה מְשִׁיב וּמְתַרַץ אֶת הַשְּׁאֵלָה, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה סֵפֶר שְׁאֵלוֹת וְתַשׁוּבוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְחַדְּשׁוּ הַרְבֵּה סְפָרִים לְגִלּוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הַרְבֵּה הָאֱמֵת, שֶׁהוּא שֶׁכָּל הַכּוֹלֵל כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכָל הַדְּרָגוֹת וְכוּ'.

וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: יֵשׁ כַּמָּה סְפָרִים עֲכָשׁוּ וְגַם עֲתִידִים לְהִיּוֹת עוֹד כַּמָּה סְפָרִים, וְכֻלָּם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְאָסוּר לְלַעֵג עֲלֵיהֶם, חֵס וְשְׁלוֹם (עֵינִי לְקוּטִי-הַלְכוֹת, קְדוּשִׁין, הַלְכָה ג), כִּי רַק הַסְּפָרִים הַמְּדַבְּרִים מִחֲקִירוֹת צְרִיכִין לְהִרְחִיקָם כְּמִטְחֵי קֶשֶׁת, וּלְבַעֲרָם מִבֵּיתוֹ בְּבַעוֹר חֲמֵץ וְשֶׁאוֹר וְיֹתֵר וְיֹתֵר וְכוּ' וְכוּ', וְרֵאיוּ לְגֹזֵר שְׁלֹא לְהִדְפִּיסָם עוֹד, כִּי שׁוֹרְפִים נִשְׁמוֹת הַקּוֹרְאִים בָּהֶם וְכוּ', אֲבָל כָּל הַסְּפָרִים הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, בְּדַרְךְ אֲבוֹתֵינוּ, בְּדַרְךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, בְּיִדֵי מַצְוֵה גְדוֹלָה לְהִדְפִּיסָם לְהַרְבּוֹת סְפָרִים כְּחוֹל הַיָּם, כִּי כָּל סֵפֶר שֶׁמְדַבֵּר מִעֲנִינֵי תּוֹרָה הֵן בְּדַרְךְ פֶּשֶׁט, אוֹ דְרוּשׁ, אוֹ רְמֵז, אוֹ סוּד, אוֹ פְרוּשׁ, אוֹ בְּאוֹר, אוֹ סְפָרֵי הַפּוֹסְקִים וְשְׁאֵלוֹת

ותשובות, או ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים
 למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי
 כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובדאי
 אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם
 צרה בשרואים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא
 מפייהם כאלו מצטערים על הראשונים, שכבר יש הרבה
 ספרים, ולמה להם עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל
 זמן ועת לכל חפץ" (קהלת ג, א), כי מי יכריח אותם ללמד זה
 הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמד זה הספר החדש, רק
 יבלו ימיהם בספרים שיש מכבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת
 להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסגל להם
 זה הספר דוקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם
 חיות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם
 באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר
 להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול
 להתעורר כי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם
 מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה ימיו עליה כראוי כי לכך
 נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר הוא חי על פני האדמה לעין
 ולהביט בספרים הרבה מאד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו
 בקיאים בכמה ספרים הרבה מאד, ולמה לא נלמד קל וחסר
 מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם
 בעסקי העולם הזה, שהוא הבל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן
 יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאד, ובכל מדינה
 ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאד בכל שנה
 וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד
 אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של
 התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארך ימינו בעולם הזה
 ובעולם הבא, לעולם שכלו ארך וטוב לעולמי עד ולנצח

נִצְחִים?! וְהֵלֵא כִּמָּה תַּחְבּוּלוֹת עוֹשִׁים וְכִמָּה סִפְרִים לְאַלְפִים וְלִרְבּוֹבוֹת מַחְבְּרִים בְּשִׁבִיל עֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קֵל וְחֹמֶר בֵּן בְּנוֹ שֶׁל קֵל וְחֹמֶר כִּמָּה אֲלֵפֵי אֲלֵפִים וְרַב רַבִּי רַבּוֹת רַבּוֹת וְכוּ', סִפְרִים עַד אֵין קֶץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וּלְהַדְפִּיס בְּשִׁבִיל הַתְּכָלִית הָאֲחֵרוֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהַכִּין לְעֲצֵמְנוּ צִידָה לְדַרְכֵנוּ הַרְחוֹקָה מְאֹד מְאֹד, וְכִבֵּר נִלְכְּדוּ רַבִּים מְאֹד מְאֹד בְּתַאֲוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבַהֲבִלּוֹ וּבִטְעוּיֹתָיו וְכוּ', וְכִמָּה סִפְרִים וְתַחְבּוּלוֹת אֵין מְסֻפָּר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, כְּדֵי לְמַצֵּא עֵצָה וְתַחְבּוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁוֹתֵי הַבָּיִת וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בְּנוֹ לְהַצִּיל בְּלֵם מִנֵּי שַׁחַת, וּלְהַחֲיוֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים וְנִצְחִים, לְקַרְבֵּם אֶל הַתּוֹרָה וְאֶל הָעֲבוּדָה, וְגַם כִּי הָעוֹלָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, כִּי תוֹרַת ה' תְּמִימָה, כִּי לֹא נִגְעוּ בָּהּ עַדִּין.

נִמְצָא, שֶׁכָּל הַסִּפְרִים הַקְּדוּשִׁים וְהַנוֹרָאִים שֶׁכָּבַר נִמְצָאִים בְּעוֹלָם, עַדִּין לֹא נִגְעוּ בְּעֵצָם הַתּוֹרָה, וְעַתָּה רְאֵה וְהִבֵּן כִּמָּה סִפְרִים צְרִיכִים עוֹד, עַד שְׁנֵתְחִיל לַגַּע בַּתּוֹרָה, מִכָּל שֶׁבֶן וְכָל שֶׁבֶן לְבוֹא לְחִדְרֵיהָ וּלְיַרְדָּה לְעִמְקָהּ, עַל-כֵּן כָּל הַסִּפְרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁחֲבָרוּ עַד הַנֵּה, עַדִּין אֵינָם חֵלֵק אֶחָד מֵאֵלֶּף מַעֲמָק רַבּוּי הַסִּפְרִים שֶׁיִּתְגַּלוּ עוֹד, בְּעֵת שֶׁיִּתְגַּלוּ סִתְרֵי וְרֵזֵי הַתּוֹרָה הָאֲמִתִּיִּים, עַל-כֵּן צְרִיכִים לְהִזְהַר לֹא לְלַעַג וּלְבַזוֹת שׁוֹם סֵפֶר הַהוֹלֵךְ עַל-פִּי דֶרֶךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַל-פִּי הַגְּמָרָא וְהַמְדַרְשִׁים וְסִפְרֵי הַזְּהַר הַקְּדוֹשׁ וְהָאֲרִיז"ל, כִּי בְלֵם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְגַם כִּי יֵשׁ כִּמָּה וְכִמָּה מְדִינוֹת וְעִירוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּבְמִקּוֹמוֹת אֵלוּ מִתְפַּשְׁטִים אֵלוּ הַסִּפְרִים וְהֵם מְחִיזִין אֶת עֲצָמָן בָּהֶם, וּבְמִקּוֹמוֹת אַחֵרִים מְחִיזִין אֶת עֲצָמָן בְּסִפְרִים אַחֵרִים דִּיקָא וְכוּ'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חֲדָשִׁים, אֲשֶׁר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שגלגדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, פֶּאֶשֶׁר יראה הרוֹאֵה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מפלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כֶּמֶה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרבבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כֶּף וְכָף, וכן עשב אחר, שמשקלו כֶּף וְכָף, וכן שוקלים מכמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפכה, וזאת ההרפכה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפכה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו העשבים שנתערבו, ובזה הכח החדש של ההרפכה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחייב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקו בענוה של שקר, אתה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — כשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים

עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבבות, אשר רבים נתפסו בזה בידועים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-כן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, כאשר אמר רבנו ז"ל, למוהרנ"ת ז"ל: כשיגיע בכתיבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, כי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשף, כי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, כי הוא הרופא האמת, הרופא הממחה מאד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנסקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח).

על-כן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקות כל בית ישראל, ותקות כל הדורות ותקות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתו ונצחיו, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים וולתף יעשה ויזכה לגאלה שלמה, אמן כן יהי רצון!

ספר אשר בנחל כרך צ'

כ' סו.

בעזרת השם ותפילה, יום ראשון לסדר במדבר, כ"ה איר, מ' למנין בני ישראל
ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
מך.

תדע כי עקר החסידות הוא להתחבר עם אחרים, ולא להיות
בבדידות, אדרבה החסידות מגלה לנו איך שכל בר ישראל יקר
אצלו ותפילה, ועל-כן לא טוב הדרך שאמה מבדד, ואיך רוצה
להתחבר עצמה אל חברים, אדרבה תשתדל להיות דבוק אל חברים,
ואז טוב לך כל הימים, כי הבדידות יכולה להרס אותך, וכל ענין
ההתבודדות היא שיחה בינו לבין קונו, שזה ענין אחר לגמרי,
שאדם צריך לפרש את כל שיחתו וכל מה שעובר עליו אליו ותפילה
בתמימות ובפשיטות גמורה, ועל-ידי-זה יצליח את דרכו תמיד.

ראה לכבד מאד את ההורים, כי הם סובלים הרבה יסורים בזה
העולם עם הילדים ומפרנסה, ועל-כן עליך לכבד אותם, והיא מצות

עֲשֵׂה מְאֹד מְאֹד יְקָרָה, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְכַבֵּד אֶת הַהוֹרִים, וְאִז טוֹב
לוֹ בְּזֶה וּבְכָא לְנִצַּח נְצָחִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' סז.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ"ה אֵיר, מ' לְמַנְזַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְזֶה זְמַן רַב לֹא הָיָה לִי הַפְּנָאֵי
לְהַשִּׁיבָךְ מֵרַב טְרָדוֹתַי.

בֵּין כֶּף הַיְיִתִּי בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, וּמְאֹד מְאֹד הַתְּפִלָּאֲתִי שְׁלֹא
רְאִיתִיךָ, וְאֲנִי מְקַוֶּה שֶׁהַכֹּל מִסְתַּדֵּר אֶצְלֶךָ.

עֲלֶיךָ לְהַתְחַזֵּק מְאֹד, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַרְבֵּה הַתְּחַזְקוֹת
בְּכֹל יוֹם וְיוֹם, וּבַפֶּרֶט מִי שְׂרוּצָה לִילֶךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, עֲלִיו מְסַבֵּב
הַסְּמ"ך-מ"ם בְּכֹל מִינֵי סְבוּבִים לְשִׁבְרֵי אוֹתוֹ, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי
פְּעֻלוֹת שְׂבַעֲוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, כִּי הַשִּׁמְחָה הַיָּא הַיְסוּד
וְהַעֲקָר בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשִּׁמַּח תָּמִיד, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל
הַיָּמִים.

גַּא וְנֵא רְאֵה לְהַחְזִיק מֵעַמָּד, וְאֵל תִּשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר שְׂבַעֲוֹלָם,
וְאִף שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ שְׂיִצְרָךְ מִתְגַּבֵּר עֲלֶיךָ בְּכֹל פֶּעַם וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל
זֹאת תִּכְנִיס אֶת עֲצֻמָּךְ בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָע לְנִפְשֶׁךָ,
וּבַפֶּרֶט בְּסִפְרֵי "אֲשֶׁר בְּנַחַל".

הַדְּבֵק אֶת עֲצֻמָּךְ בּוֹ תְּבָרַךְ, וְתִדַּע שֶׁהוּא יְתָבָרַךְ מְחִיָּה וּמְהוָּה
מְקִיִּים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם
עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יְתָבָרַךְ, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְכַנִּיס אֶת עֲצָמוֹ הַיְטֵב
הַיְטֵב בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי אִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

ראה להיות רק בשמחה, ותשמח את אשתך, ובזכות השמחה תזכו להצליח דרככם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם תמיד.

נא ונא ראה לכתב לי מכתב וממש תחיני, וכן תגיד לאשתך שתכתב לי מכתב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' סח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר במדבר, כ"ה איר, מ' למנין בני ישראל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני מצטער בצערך הקשה, שנפלת במחלת הדכאון.

מה אמר לך, ידידי הקר! צריכים לעבד על עצמו מאד מאד להיות תמיד בשמחה, כי השמחה היא רפואה לכל, ואף שאני יודע שמדת השמחה היא תכי קשה להגיע אליה, כי טבע של האדם שנמשך אחר עצבות ומרירות, עד שנשבר לגמרי, עם כל אם אתה רוצה להצליח בחייהך, עליך למסור את נפשך להיות בשמחה, וככל שתהיה בשמחה, על-ידי-זה תצליח יותר ויותר, ועל-כן עשה זאת, שתהיה תמיד בשמחה, ותשמח את אחרים, ועל-ידי-זה גם אתה תהיה בשמחה.

נא ונא ראה להניח בכל יום תפלין כשרות, כי התפלין ממשיכים לאדם חיים (מנחות מד.) ושמחת החיים ורפואת הנפש ורפואת הגוף, כי כל המניח תפלין, זוכה להיות דבוק בחי החיים

יד   אָשֶׁר   כ' סט – כ' ע   בְּנַחֵל

בו יתְבַרֵךְ, אֲשֶׁר־מִי שְׂזוּכָה לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ, וְיִהְיֶה לְךָ רַק טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' סט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר בַּמִּדְבָּר, כ"ה אֵיר, מ' לְמַגֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיֶיהָ.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵי לְשֹׁמֵר שַׁבַּת-קִדְשׁ, וְאִז הַשַּׁבָּת תִּשְׁמַר עָלֶיךָ. וְתִדְעֵי, שְׁכָל הַבְּרָכוֹת וְהַהַצְּלָחוֹת שֶׁל הָאָדָם הֵן עַל-יְדֵי שְׁמִירַת שַׁבַּת-קִדְשׁ, וְתִשְׁתַּדְּלֵי בְּכָל מֵינֵי אָפְנִים שְׁבַע-עוֹלָם לְשֹׁמֵר שַׁבַּת-קִדְשׁ, וְאִז תִּהְיֶה לְךָ הַצְּלַחָה בְּחַיֶּיךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' ע.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר בַּמִּדְבָּר, כ"ה אֵיר, מ' לְמַגֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל הַיָּקָר ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְתִרְבֶּה לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנֵינוּ ז"ל, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים, כִּי שָׁם תִּמְצָא מְרֻגָּע לְנַפְשְׁךָ.

הִרְגַּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֵאָר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחִזַּק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, וְאִז אֵין לוֹ מָה לְדַאֵג כָּלֵל.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעַקֵּר הַדְּבָקוּת הִיא הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כְּפִי שְׂמִכְנִיסִים אֶת עֲצָמְךָ בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, בֵּן זוֹכִים לְהִיּוֹת דְּבוּקִים בְּחֵי הַחַיִּים. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂמִכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, עַד שְׂאִינוֹ רוֹאֵה וְאִינוֹ שׁוֹמֵעַ מִשׁוּם דְּבָר רַק אֶת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּאֵמֶת אֵין בְּלִעְדֵּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כָּלֵה, וְדוּמָם, צוּמָח, חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמֵי חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְצָרִיכִים לְהִכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ הַיָּטִב הַיָּטִב בִּידְעוֹת אֵלוֹ, וְאִז מְצַלִּיחִים תָּמִיד.

הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַּהֲיֶה לָּךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְאִז טוֹב לָּךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָּךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' עא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּמִדְבָּר, כ"ה אֵיִר, מ' לְמַנְנֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵי חַיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ, אִיף שְׂאִתָּה מְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, אִינ לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתָּה חָקוֹק בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, וּמִי יִתֵּן, שְׁתַּחֲזֵק אֶת עֲצָמְךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, כִּי בְּאַמֶּת בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הִתְחַזְּקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, כִּי הַיָּצָר הָרַע מִתְחַדֵּשׁ עֲלָיו בְּכָל יוֹם, וּכְנֻגָד זֶה צְרִיכִים הִתְחַזְּקוֹת וְהִתְחַדְּשׁוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם, וְזֶה מֵה שֶׁקִּבְּלָנוּ אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל, אִף פֶּעַם לֹא לִפְל בְּדַעְתּוֹ, אֲלֵא תַמִּיד קְדִימָה צֶעֶד וְכוּ' וְכוּ', לֹא לַחֲזוֹר חֲזָרָה. הֵן אָמַת שֵׁישׁ לְאָדָם חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת מִמֶּנּוּ מֵעֲצָמוֹ וּמֵאַחֲרִים וּמֵהֶסְבִּיבָה וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת קִבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל שְׂאִסוֹר לִפְל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, אֲלֵא רַק לְהַחֲזִיק מֵעַמָּד, וְעַל-יַדֵּי-זֶה נִצְלִיחַ דַּרְכֵּנוּ תַמִּיד.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׁמְח אֶת עֲצָמְךָ וְאֶת אִשְׁתְּךָ וְיִלְדֶיךָ, וְכֵן תְּשִׁמַּח אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִדְבֹר עִמָּהֶם דְּבוּרֵי אֲמוּנָה, אֲשֶׁר כָּל רָגַע וְרָגַע שְׁמִדְּבָרִים דְּבוּרֵי אֲמוּנָה, מְקַיְמִים בְּזֶה מְצֻנָת עֲשֵׂה שֶׁל יַחֲוֹד הַגּוֹי"ה בְּרוּךְ הוּא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ. וְצְרִיכִים לְשִׁמְח מְאֹד מְאֹד, שְׂאֲנוּ יוֹדְעִים מִרְבִּי אָמַת כְּזֶה, וּמֵעֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר עַל-יַדֵּי כָּל דְּבוּר שְׁמִדְּבָרִים עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ וּמִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, כְּכָר מְקַיְמִים מְצֻנָת עֲשֵׂה שֶׁל יַחֲוֹד הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ. אֲשֶׁרִי מִי שִׁיחֲזִיק בְּזֶה בְּכָל יוֹם, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

בְּעִנְיַן הַפְּצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, תַּאֲמִין לִי, שְׁעַל-יַדֵּי-זֶה מִצִּילִים נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִכְּלִיּוֹן.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר אוֹתְךָ מִכָּל רַע, וְתִזְכֶּה לְהִצְלִיחַ אֶת דַּרְכְּךָ, וְתַמִּיד תִּתְעַלֶּה מֵעֵלָה מֵעֵלָה.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' עב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר במדבר, כ"ה איר, מ' למנן בני ישראל
ה'תשנ"ג.

שלום רב אַל ... תחיה.

ראי לחזק עצמך להיות מאד שמחה ועליזה, ותשמחי ותחזקי
נשות אנשי שלומנו, כי זו המצנה הכי גדולה, כי בדרך כלל אשה
נמשכת אחר עצבון ודכאון, ובזה שתחזקי ותאמצי את נשות אנשי
שלומנו, יהיה גם טוב לך, כי כשמחזקים את אחרים אזי מתחזקים
בעצמם, ועל-כן אשרי מי שזוכה לעסק בעבודה הקדושה הזו לחזק
את אחרים, ואצלו יתברך מאד מאד יקר מי שמחזק את אחרים.
ועל-כן ראי להיות שמחה ועליזה, וכן תשמחי את נשות אנשי
שלומנו, ותדברי עמהן הרבה דבורים של התחזקות, ועל-ידי-זה
תצליחי בדרך.

הרגילי את עצמך לדבר אליו יתברך, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' עג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר במדבר, כ"ה איר, מ' למנן בני ישראל
ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אַל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב, איך
שאתה מחזק את עצמך מתוך החשף שעובר עליך — אין לתאר
ולשער כלל.

מה אמר לך, ידידי היקר! אם היית יודע איזו חשיבות יש לך

לְמַעַלָּה, שְׁמַתְקָף הָרַע וְהַחֲשֵׁף וְכוּ', אַתָּה נִמְשָׁף אֵלָיו יְתַבְרֵךְ, וְאַתָּה תּוֹפֵס ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת וְכַמָּה דְּפִים גְּמָרָא מְסַכֶּת תְּעֵנִית, אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ אֵיךְ שְׂדִיקָא אָדָם שְׁמַנָּח בְּשֵׁאוֹל תַּחְתִּית וּמִתְחַתִּיו, עִם כָּל זֹאת מְחִזִּיק מְעַמָּד, אֵיזוֹ חֲשִׁיבוֹת יֵשׁ לוֹ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, אָז הֵייתָ רוֹקֵד מְרַב שְׁמַחָה כִּי אֲדַרְבָּה, עוֹבְרִים עָלֶיךָ כָּל-כָּף הַרְבֵּה נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאַתָּה נִכְשָׁל בְּכָל פְּעַם בְּעֵבְרוֹת חֲמוּרוֹת וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אַתָּה רֵץ וְחוֹזֵר אֵלָיו יְתַבְרֵךְ, וְאַתָּה עֶקֶשׁן גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד לְחוֹזֵר אֵלָיו יְתַבְרֵךְ, זֶה עֶקֶר הַשְּׁעִשׁוּעַ לְמַעַלָּה, שְׁאַפְלוּ מְלֹאכִים וּשְׂרָפִים וְכוּ' וְכוּ', אֵינָם יְכוֹלִים לְהִרְאוֹת אֶת זֶה. וְתֵאמֵר לִי, שְׁגַם זְקֵנָךְ, שֶׁהִיא מְפָרֶסֶם בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ לְעוֹבְדֵי הַשָּׁם, לֹא יְכוֹל לַעֲשׂוֹת מֶה שְׁאַתָּה עוֹשֶׂה וְכוּ' וְכוּ', שְׁמַתְקָף הַחֲשֵׁף וְהַמְרִירוֹת וְכוּ' וְכוּ', אַתָּה בּוֹרַח אֵלָיו יְתַבְרֵךְ, וְאַתָּה עֶקֶשׁן לוֹמֵר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, וְכַמָּה דְּפִים בְּמַסְכֶּת תְּעֵנִית. הַחֲזוֹק בְּנָה, וְאִזּוֹ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא אֵל תְּהִיָּה כְּעֶסֶן, כִּי הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה מִבֵּיא אֶת הָאָדָם לִידֵי כְּעַס, וְאֵל תְּפָה אֶת הַיְלָדִים שְׁלָךְ, וְתִהְיֶה לָךְ סְבָלְנוֹת עִם אֲשֶׁתְּךָ וְעִם יְלָדֶיךָ, וְאִזּוֹ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, וְסוֹף כָּל סוֹף תֵּצֵא מִהַצָּרָה הַמְרָה הַזֹּאת, וְתִהְיֶה אֶת הַיְגוֹן וְהָאֲנָחָה לְשִׁמְחָה, וְתִרְאֶה לְשִׁמְחָה בְּכָל יוֹם וְלִשְׁרִיר, וְתִהְיֶה אַךְ טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' עַד.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יְתַבְרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּמִדְבָּר, כ"ו אֵיר מ"א לְמַנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, יְסוֹד שְׁבִיִסוֹד ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

בְּאֵמֶת הִיְתָה קָשָׁה מְאֹד מְאֹד פְּרֻדְתִּי מִמֶּךָ, וְאִף שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁבִלְבֶּךָ יֵשׁ לְךָ עָלַי הַרְבֵּה מְאֹד, כִּי אֲמַרְתִּי לְךָ תּוֹכַחָה בְּדֶרֶךְ בְּזִיוֹן וְכוּ', אִף עָלֶיךָ לְהִסְתַּכֵּל הֵיטֵב בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל', אֲשֶׁר רִבְנוּ ז"ל מְבִיא שָׁם מֵעֲנִינֵן תּוֹכַחָה בְּדֶרֶךְ בְּזִיוֹן וְכוּ' וְכוּ'. לֹא הִיְתָה לִי בְרָרָה וְכוּ', אֲנִי רוֹאֶה שְׁכָל מֶה שְׁאֲנִי מְדַבֵּר עִמָּךָ, אֵינֹו מוֹעִיל שׁוּם דְּבָר וְכוּ', אַתָּה מִתְעַקֵּשׁ בְּשִׁלְךָ, וְאֵינְךָ רוֹצֵה לְוֹתֵר לְאֲשַׁתָּךְ, וְאַתָּה עֵתִיד לְתֵן אֶת הַדִּין עַל זֶה, וְעַל-כֵּן הֲצַרְכְּתִי לוֹמַר לְךָ תּוֹכַחָה בְּדֶרֶךְ בְּזִיוֹן וְכוּ', אִף אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַקַּח אֶת דְּבָרֵי הֵיטֵב אֶל לִבְךָ, וְתִשְׁכַּח אֶת מְדוּתֶיךָ הַרְעוּת, וְתִתְחַיֵּל לְלַכֵּת בְּדֶרֶךְ אֱהָבָה עִם אֲשַׁתָּךְ, וְאֵל תִּתְאַכְזֹר עָלֶיהָ, הִיא צְרִיכָה תְשׁוּמַת-לֵב וְכוּ', וְהִיא מְצוּת עֲשֵׂה מִן הַתּוֹרָה וְגַם לֹא שָׁל (שְׁמוֹת כ"א, י): "וְעוֹנֵתָה לֹא יִגְרַע" וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן אֵין בְּזֶה שׁוּם הִתַּר כָּלֵל, אִיךָ שְׂאַתָּה מִתְנַהֵג, וְכָל הַהֲנַהֲגָה שְׁלֶךָ הֵם רַק דְּמִיוֹנוֹת, סוּף כָּל סוּף עָלֶיךָ לְדַעַת, שְׂאַנְחֲנוּ גְרִים בְּיַבְנָאֵל, שֶׁהִיא לְשִׁבְט נַפְתָּלִי, וְרִבְנוּ ז"ל אוֹמַר (לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן מו'), אֲשֶׁר נַפְתָּלִי אוֹתִיּוֹת תְּפִלָּה, שֶׁהוּא הַמַּחֲזִין, וְעַל-כֵּן כְּשֵׁישׁ לְאָדָם מַח, הוּא זוֹכֵה לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִף כְּשֵׁאִין לוֹ מַח, אִזּוּ הוּא יְכוֹל לְהִיּוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָן, מְקַלְקֵל בְּעֵינָיו, וְיְכוֹל לְהִיּוֹת רַע מְאֹד, וְזֶה (בַּמִּדְבָּר א, טו): "לְנַפְתָּלִי אַחִירַע בֶּן עֵינָן", הֵינֹו דִּיקָא בְּשִׁבְט נַפְתָּלִי, שֶׁהוּא אוֹתִיּוֹת תְּפִלִּין, אִם אֵין הָאָדָם מְנַקֵּה אֶת מַחֲשַׁבוֹתָיו, הוּא יְכוֹל לְהִיּוֹת אַחִירַע אַח וְרַע תְּמִיד, יִהְיֶה אִישׁ רַע וּבְלִיעֵל, וְהַכֵּל בָּא מִהֲעֵינָיִם שְׂמַקְלָקֵל אֶת עֵינָיו, לְהִסְתַּכֵּל עַל כָּל אִשָּׁה, שְׂזָה בֶן עֵינָן, וְלִכֵּן רָאָה לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל בְּכָל מִינֵי אַפְנָיִם שְׂבַעוּלָם לְהַשְׁלִים עִם אֲשַׁתָּךְ; כִּי בְּאֵמֶת הַקְּפִיד רִבְנוּ ז"ל עַל דְּבָר זֶה מְאֹד מְאֹד, שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם-בֵּית בֵּין אֲנָשָׁיו, וּמִכָּל שְׂכָן אֲצִלְנוּ צְרִיכִים לְדַקְדַּק עַל זֶה בְּיוֹתֵר וְיוֹתֵר, שְׁלֹא יֵצֵא, חֵס וְשְׁלוֹם, חֲלוּל הַשָּׁם, וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַשְׁלִים עִם אֲשַׁתָּךְ.

נָא וְנָא רָאָה לְקַיֵּם מֶה שְׂבַקְשְׁתִּי אוֹתָךְ, שְׂבַכְל יוֹם תִּשָּׁב בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ שְׂעָה שְׁלֵמָה חֹק וְלֹא יַעֲבוּר, וְתִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, שְׂתִזְכָּה לְיִשָּׁב שְׂעָה אַחַת בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה

בְּקַבִּיעוֹת, וְאִז תִּרְאֶה אִיךָ שֶׁהַכֹּל יִמְחַל לְךָ, כִּי מִי שֶׁלֹּוֹמֵד תּוֹרָה, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל הַכֹּל.

וְעַל-כֵּן רְאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה גְּצָחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שֶׁאֵין לְתֵאָר וּלְשִׁיעַר כָּלָל.

רְאֵה לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַפְיֵץ אֶת הַסְּפָרִים הַפְּרוּכִים, וּבִפְרָט "אוֹצֵר הַקּוֹנְטְרָסִים" בְּמִקְוֹמוֹת הַחֲרָדִים דִּיקָא, כְּמוֹ שֶׁדְּבַרְתִּי עִמָּךְ כַּמָּה פְּעָמִים, שֶׁאַתָּה תְּפִיץ בְּשִׁכּוֹנֵי מְאֵה שְׁעָרִים וּבְבֵית יִשְׂרָאֵל וּבְעִזְרַת תּוֹרָה וְכוּ' וְכוּ', בְּמִקְוֹמוֹת הַחֲרָדִים דִּיקָא, וְתִרְאֶה אִיךָ שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה גְּדוֹלָה, וּבְזִכּוֹת זְכוּי הַרְבֵּים יִמְחַל לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַצֵּעַר שֶׁגִּרַמְתָּ לְאִשְׁתְּךָ, כִּי בְּאֶמֶת לְמַעַל מְדַקְדָּקִים מְאֹד מְאֹד עַל כָּל צֵעַר וְצֵעַר שֶׁנִּגְרַם לְהָאִשָּׁה, וְגוֹרְמִים לָהּ לְכַפּוֹת וְכוּ'.

אֲנִי מִקְנֶה, שֶׁתִּכְנִּים דְּבָרֵי אֱלוֹ בְּלִבְךָ, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' עה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּמִדְבָּר, כ"ו אֵיר, מ"א לְמַגִּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, יִסוֹד שֶׁבִּיִסוֹד ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ הָאָרוֹךְ, וּבְאֶמֶת פָּאֵב לִי כָּל הַזְּמַן, וְדְבַרְתִּי הַרְבֵּה עִם בְּעֵלְךָ הֵן בְּפָרְטִיּוֹת וְהֵן בְּרַבִּים, וְאֲנִי מִקְנֶה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁיִּקְבַּל דְּבָרֵי, וְהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה. הַעֲקֹר רְאֵי לְהִיּוֹת וְתִרְנִית, וְתִבְקָשִׁי הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי מֵה שֶׁתִּפְּלֶה פּוֹעֲלָת, שׁוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם אֵינּוּ יָכוֹל לְפַעַל, וְעַל-כֵּן רְאֵי לְהִיּוֹת וְתִרְנִית, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם, וּבְזִכּוֹת הַתִּפְּלָה תִּזְכִּי שֶׁכָּל הַמַּצָּב בְּבֵיתְכֶם יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

נא וְנָא תִשְׁתַּדְּלִי לְחִזְקַי וּלְאַמְצָי אֶת נְשׂוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר צְרִיכוֹת חִזְקַי גְּדוֹל מְאֹד, וְתַמִּיד תִּתְעַנְּיֵנוּ מִי צָרִיף אִיזוֹ מְלָה טוֹבָה וְכוּ', אִיזָה חִיוּף וְכוּ', אִיזָה עֶזֶר וְכוּ', וְתֹאֲרַגְנִי אֶת הַנְּשִׁים שְׂיַעֲזֵרוּ לָהּ, כִּי הַמְּצֻנָּה לְעֶזֶר לְזוּלְתָהּ עוֹלָה עַל כָּל הַמְּצוּוֹת, וְכִמוֹ שְׂאֹמֵר הַתַּנָּא רַבֵּי עֲקִיבָא (וַיִּקְרָא יֵט, יח): "וְאָהֲבַת לְרַעְיָהּ כְּמוֹךְ", זֶה כָּלֵל גְּדוֹל בַּתּוֹרָה (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה כד, סִימָן ז'), כִּי בְּזֵה שְׂאוּהֲבִים אֶת זוּלְתוֹ, בְּזֵה מְגַלִּים אֶת טְהַר לְבוֹ, וְאִיף שְׂמֵאֲמִינִים בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְמָסֹר אֶת נַפְשׁוֹ עַל דְּבַר זֶה מְאֹד, לְעֶזֶר לְזוּלְתוֹ, וּמִי שְׂמַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדְבַר זֶה, טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי כָּל יָמֵי חַיֶּיךָ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' עו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בַּמְדְּבָר, כ"ו אֵיִר, מ"א לְמַנְנֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, יְסוּד שְׁבִיטוֹד ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ אֵל ... גְּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַי הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אֲנִי רוֹאֶה שְׂיִישׁ לָךְ בְּקִיאוֹת רַבָּה בְּסַפּוּרֵי תוֹלְדוֹת רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר זֶה עֲנִינֵן גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, לְדַעַת אֶת כָּל מַה שְׂקָרָה עִם רַבְּנוּ ז"ל, כִּי הִידִיעָה בְּעֲצָמָה שְׂיִוְדָעִים מַה שְׂקָרָה עִם רַבְּנוּ ז"ל, הִיא כְּבָר הַצְּלִיחָה נְצַחִית, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הוּא חֲדוּשׁ וּפְלֵא גְּדוֹל, וְעַל-כֵּן אֲשַׁרֵּי מִי שְׂמֵתְמִיד בְּסַפּוּרֵי תוֹלְדוֹתָיו, וּמְכַנִּים אֶת עֲצָמוֹ בָּהֶם, וְיִוְדָע אֹתָם עַל בּוֹרִיָּם, וְזוֹ זְכוּת גְּדוֹלָה לְהַנְשָׂמָה לְחֵשֶׁב תְּמִיד מִרַבְּנוּ ז"ל, כִּי הוּא זְכוּף הַנֶּפֶשׁ מְאֹד מְאֹד.

הַעֲקֵר רֵאָה לְחִזְקַי אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְאַף שְׂאֵתָה

מַרְגִּישׁ אֶת עֲצָמָךְ הֵכִי יְרוּד וְהֵכִי פָחוּת, עִם כָּל זֹאת עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי שֹׁבֵט דָּן הִלְכוּ בַּמַּסְעוֹת לְאַחֲרוֹנָהּ, כְּדֵי לְקַבֵּץ אֶת כָּל אֱלוֹ הַנְּשֻׁמּוֹת שֶׁנִּפְּלוּ וְנִתְרַחְקוּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן דָּן הוּא נֶגֶד עֲמֶלְק, שֶׁכָּל אֱלוֹ שֶׁנִּפְּלוּ בְקִלְפַת עֲמֶלְק, שֶׁנִּתְקַרְרוּ בְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בָּא שֹׁבֵט דָּן וּמְחַזְרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי הוּא הַמְּאַסֵּף לְכָל הַמַּחְנוֹת.

וַיֵּשׁ לֹאמֹר (בַּמִּדְבָּר א, יב): "לְדָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן עַמִּישַׁדִּי", מִי שֶׁמְחַזֵּיק אֶת עֲצָמוֹ מִשֹּׁבֵט דָּן הַמְּאַסֵּף לְכָל הַמַּחְנוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה אֲחִיעֶזֶר, הַיְנוּ אֶחָ לְעֶזְרָה, שֶׁהוּא רוֹצֵה תְּמִיד לְעֹזֵר לְזוּלָתוֹ, בֶּן עַמִּי — שֶׁנִּכְלָל בְּיַחַד עִם עַם יִשְׂרָאֵל, שְׂדֵי — שֶׁנִּחְקַק בָּהֶם הַשֵּׁם הַזֶּה. וְעַל-כֵּן לְדַעַתִּי כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת וּחְלִישוֹת הַדַּעַת, מִפְּנֵי שְׁאֵתָה מְסַתְּכָל עַל כָּל אֶחָד בְּעֵין רְעָה, אֲבָל אִם תִּכְלָל אֶת עֲצָמָךְ עִם עַם יִשְׂרָאֵל, וְתִדַּע שְׂאֵצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד חֲקוּק בּוֹ שֵׁם שְׂדֵי, הֵן בְּבְרִיתוֹ וְהֵן בְּפִתּוֹחַ דַּלְתוֹ בְּמִזְוָה, עַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה מוּכָן לְהִיּוֹת אֶחָ וְעֹזֵר לְכָל אֶחָד, שְׁזֶה סוּד לְדָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן עַמִּישַׁדִּי, וְהֵבֵן לְמַעֲשֶׂה.

הַעֲקָר רֹאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמָךְ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשִּׁמְחָה עוֹלָה עַל הַכֹּל, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת, וְאֵתָה לֹא צָרִיךְ יוֹתֵר, וְתִשְׁמַח כָּל הַיּוֹם עִם הַתְּפִלִּין שְׂזָכִיתָ לְהַנִּיחַ, וְכֵן שְׁתִּהְיֶה לְךָ מִזְוָה עַל פֶּתַח בֵּיתְךָ, וְתִשְׁמַר שִׁבְת־קַדְשׁ, וְלֹא תַחֲלִלְנָהּ, וְאִז מֵה יֵשׁ לְךָ לְדַאֵג, כִּי בְּאֵמֶת לְאָדָם נִכְנָסִים דְּמִיוֹנוֹת בְּרֹאשׁ כְּאֱלוֹ אֵינוּ מְקִיִּים אֶת הַמַּצּוֹת. וּבְאֵמֶת חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרִכּוֹת נו.): אֲפֹלוּ רִיקָנִין שֶׁבָּךְ מְלֵאִים מַצּוֹת כְּרֵמוֹן; שֶׁכָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל מְלֵא מַצּוֹת, אִיךָ הוּא אֵינוּ תּוֹפֵס שֶׁהוּא מְלֵא מַצּוֹת, כִּי תְּמִיד הוּא חוֹשֵׁב שְׁמָה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה, זֶה לֹא מְסַפִּיק, וְעַל-כֵּן אָנוּ מְבָרְכִים בְּכָל יוֹם בְּרִכָּה: "שְׁלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי", וְלֹא "שְׁעֲשֵׂנִי יְהוּדִי", כִּי אִם הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּרִכָּה "שְׁעֲשֵׂנִי יְהוּדִי", הֵינּוּ נִשְׁבָּרִים, שְׂאִין אָנוּ מְסַפִּיק יְהוּדִים, אֲבָל תִּכְף-וּמִיד כְּשֶׁעוֹשִׂים בְּרִכָּה: "שְׁלֹא עֲשֵׂנִי גוֹי", תִּהְלֶה לְאֵל, גוֹי אֲנִי לֹא, אִיךָ שָׂרָק לֹא יִהְיֶה אֵתִי, אֲפֹלוּ שְׂאֵנִי הֵכִי גְרוּעַ, אֲבָל בְּרוּךְ הַשֵּׁם שֶׁגוֹי אֲנִי לֹא, אֲנִי מְאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמַנִּיחַ תְּפִלִּין, וְשׁוֹמֵר שִׁבְת וְכוּ' וְכוּ', וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמָךְ לְלַכֵּת בְּדֶרֶךְ זֶה — לְמַצֵּא נִקְדוֹת טוֹבוֹת בְּעֲצָמָךְ,

וְאִזּוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים. וְזֶה הַלְמוּד הָעֵמֶק שֶׁלְמַד אוֹתָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רפב); וְעַל-כֵּן אֵל תֹּאמֶר דְּבַר כְּזֶה, שֶׁאַתָּה מִיֵּאֵשׁ אֶת עֲצֻמָּךְ מִחַיִּיד, כִּי הֵיאֵשׁ גְּרוּעַ מִהַכֹּל. אֲדַרְבֵּה, אַתָּה מְלֵא מְצוּוֹת, וְאִין אַתָּה תּוֹפֵס, שֶׁאַתָּה, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, מְקַיֵּם אֶת הַמְצוּוֹת, אַתָּה רַק צְרִיף לְדוֹן אֶת עֲצֻמָּךְ לְכַף זְכוּת, וְאִזּוּ תִרְאֶה נִפְלְאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לָךְ כָּלִים טוֹבִים לְקַלֵּט בָּהֶם אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' עז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בַּמִּדְבָּר, כ"ו אֵיר, מ"א לְמַנְּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, יְסוֹד שֶׁבִּיְסוֹד ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נֵרוֹ יֵאִיר.

אִין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּדִי, שֶׁשִּׁמְשֵׁת אוֹתִי כָּל הַזְּמַן שֶׁהֵייתִי בִּיבְנֵאֵל וְכֵן עַל הַדְּרָךְ, יַעֲזוּר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזְכוּת זֶה, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׁמַּח עַל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁזְכִּיתָ לְהַכְנִס בְּדִירָה מְשֻׁלָּךְ, וְאַתָּה כָּבֹד לֹא צְרִיף לְגוֹר בְּשִׁכְנוֹת אֲצֵל אַחֵרִים וּבְשִׁכִּירוֹת. וְתָמִיד תִּזְכֹּר אֶת הַחֶסֶד הַגָּדוֹל הַזֶּה שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלֵל כְּשֶׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם מְצַבִּים קָשִׁים מְאֹד, הוּא מְבַטֵּחַ הַבְּטָחוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁלֹּא יִשְׁפַח אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיַעֲזוּר לוֹ וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל תִּכְף-וּמִיד כְּשֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר לוֹ, הוּא שׁוֹכַח לְגַמְרִי, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְשַׁמֵּר עֲצֻמוֹ מְאֹד מְאֹד לֹא לְהִיּוֹת כְּפוּי טוֹבָה, רַק תָּמִיד לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשִׂיתָ עִמּוֹ. וּבְאַמַּת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם חֲסִדִים וְרַחֲמִים

גְּמוּרִים, אִף הָאָדָם הוּא טַפֵּשׁ וְשׁוֹטֵה וְכוּ' וְכוּ', וְאִינוּ יוֹדְעַ אֵת גְּדֹל הַחֲסָדִים וְהַנְּסִים שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה עִמּוֹ, כְּמֵאמָרָם ז"ל (נדה לא): אֵין בַּעַל הַנֶּס מְכִיר בְּנֶסוֹ; וּבְאֵמַת עֵצָם הִדְרָה שֶׁנִּכְנַסְתָּ בָּהּ, זֶהוּ נֶס גְּלוּי, נֶס בְּתוֹךְ נֶס מְכַמֶּה בְּחִינוֹת, וְעַל-כֵּן רָאָה לְשַׁמַּח אֶתְּהָ וְאֶשְׁתָּף עַל גְּדֹל הַנֶּס הַזֶּה שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִמֵּיד תִּזְכֹּר אֶת הַנֶּס הַזֶּה.

וּבְאֵמַת עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי בֵּית הוּא צְמֻצוּם, שֶׁשָּׁם מְצַמְצָם אֵת עֲצָמוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכֵּן צָרִיכִים לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד עַל שְׁלוֹם בֵּיתוֹ, שִׁיְהִי שְׁלוֹם בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, הֵינּוּ שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁלוֹם (שְׁבַת י'); וְצָרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְהִי בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ. וּבְאֵמַת מוּבָא בְּאֹר הַחַיִּים הַקְּדוֹשׁ בְּפִרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ — לְמָה הַזְּכִיר בְּמִדְבַר סִינֵי בְּאֵהֶל מוֹעֵד? אֲלֵא לְהוֹרוֹת, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִתְגַּלָּה בְּמִדְבַר סִינֵי, וְלֹא רַק שָׁם, אֲלֵא בְּאֵהֶל מוֹעֵד. וּבְאֵהֶל מוֹעֵד אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פִּרְשָׁה י', סִימָן ט'): בְּב' אֲמוֹת שְׁבִין בְּדֵי אַרְוֹן עֲמְדוּ וְנִחִים שְׁשִׁים רְבּוּא שֶׁל יִשְׂרָאֵל, הֵינּוּ בְּתוֹךְ הַמְּקוֹם שָׁם מְצַמְצָם עֲצָמוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת לג, כא): "הִנֵּה מְקוֹם אֶתִי", שֶׁמְקוֹמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא טָפֵל לוֹ, כְּמֵאמָרָם ז"ל (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פִּרְשָׁה סח, סִימָן ט'), הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְאֵין הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ, כִּי בְּאֵמַת הַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְהוּא יִתְבַּרֵךְ מְצַמְצָם אֵת עֲצָמוֹ מֵאֵין סוֹף עַד אֵין תְּקֻלִּית, וּבָא אֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. וְזֶה כָּלֵל הַדִּירוֹת שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְקַדֵּשׁ וְלִטְהַר אֵת דִּירָתוֹ, וּמִשְׁתַּדֵּל שִׁיְהִי שְׁלוֹם בְּבֵיתוֹ, הֵינּוּ שְׁמִכְנִיס אֵת הַשְּׁלוֹם שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ — זוֹ אֶשְׁתוֹ (יומָא ב.), עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה בֵּיתוֹ אֵהֶל מוֹעֵד מִמֶּשׁ, הֵינּוּ אֵהֶל הוּא רֵאשִׁי תְבוּת: הַנְּסִתּוֹת לְהַוִּי"ה אֲלֵקְנוּ (דְּבָרִים כט, כח), שְׁאֵז כְּשֶׁמִּדְבַּק אֵת עֲצָמוֹ לְמַעְלָה, בְּסוּד הַבִּינָה, שֶׁהִיא לְאֵה' — כִּידוּעַ (פִּרְדָּס רְמוּנִים, שַׁעַר כג, פֶּרָק א'), עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה אֲצִלוֹ תִּמֵּיד מוֹעֵד וַיּוֹם טוֹב בְּבֵיתוֹ, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁזוֹכֶה לְהַכְנִיס אֵת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, וּמִשְׁתַּדֵּל שִׁיְהִי שְׁלוֹם בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, וְשׁוֹרֶה בְּאֵהֶבָה, אַחְוָה וְרַעוּת עַם אֶשְׁתוֹ, שְׁאֵז הַבְּרָכָה מְצוּיָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתקיים את כל מה שכתבתי לך, וכן מה ששמעת אצלי זה ימים ושנים, שצריכים מאד לכבד וליקר את אשתו, וזה היה רצונו של רבנו ז"ל, ולא לשמע לאלו הפתאים, המסיתים ומדיחים בעבודות של הכל הנקראות פרישות וכו' וכו', ולבסוף באים לעברות חמורות. וכבר צוח על זה רבנו ז"ל, פמוכא בשיחותיו הקדושות (עין שיחות הר"ן, סימן רסד); והשיחות האלו צריכות להיות יסוד גדול לאברכים, אשרי מי שמכניס את עצמו בדברי רבנו ז"ל, ואז טוב לו כל הימים.

ראה להפיץ את אור רבנו ז"ל במסירות נפש הכי גדולה, ואל תתפחד משום בריה שבעולם, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע וממש תחיני.

כ' עח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר במדבר, כ"ו איר, מ"א למנין בני ישראל, יסוד שביסוד ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להתחזק, ותזכר תמיד, שיש לנו רבי פזה, שמאיר את עינינו לברוך רק להקדוש-ברוך-הוא, שזה נקרא מנהיג אמת, כי אם לא מקרבים את האדם אל הקדוש-ברוך-הוא, עליו אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סא), שיש שנקראים מנהיגים, ולא די שאינם יכולים להנהיג את עצמם, ואיך יכולים להנהיג את אחרים; וכל ההנהגה שלהם באה מהמותרות שיש בראשם, והם נוטלים גדלה לעצמם וכו', עין שם.

הֵינּוּ כִּי תִכְלִית בְּרִיאַת הָאָדָם הוּא לְהַפִּיר אֶת הַבּוֹרָא יִתְבַּרֵךְ,
 שְׁנִמְצָא כָּאֵן בְּזֶה הָעוֹלָם, מְלַבֵּשׁ בְּלִבוֹשֵׁי הָעוֹלָם: דּוּמָם, צוּמַח, חֵי,
 מַדְבָּר, וְלַחֲפֵשׁ וְלִבְקֵשׁ וְלִמְצָא אוֹתוֹ מִפְּרִטֵי הַבְּרִיאָה, וְזוֹהֵי גְדֻלוֹת
 בַּר יִשְׂרָאֵל, שְׁאֵף שֶׁהוּא נִמְצָא בְּהַגְשָׁמִיּוֹת הַכִּי מְזַהֶמֶת וְכוּ', עִם כָּל
 זֹאת מוֹשֵׁף עֲצָמוֹ רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְאֵינּוּ עוֹזֵב עֲצָמוֹ כָּלֵל, רַק נִמְשָׁף
 אַחֲרָיו יִתְבַּרֵךְ. וְזוֹ גְדֻלַּת הַצְּדִיקִים, שְׂאֵינָם נוֹתְנִים שִׁיטְעוּ אוֹתָם, וְעַל
 אֵף הַצְּרוֹת וְהַיְסוּרִים וְהַמְרִירוֹת שְׁעוֹבְרִים וְכוּ', מַחֲלֶקֶת וְהַשְּׁפֹלוֹת
 וְכוּ', וְרוֹאִים בְּדִיוֹק הַהַפּוּף, אֵיךְ שְׂאֵלוֹ הִרְשָׁעִים הַשִּׁיגוּ חֵיל וְכוּ',
 הַשְּׁקִרְנִים וְהַצְּבוּעִים וְכוּ', הַמֵּינִים וְהָאֶפִיקוֹרְסִים וְכוּ', לָהֶם יֵשׁ הַכֵּל
 וְכוּ', וְאֵלוֹ הַדְּבָקִים בּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּכַטּוֹל אֶמֶת, מְשֻׁפָּלִים כָּל-כָּף, וְכֵלָם
 מְדַבְּרִים עֲלֵיהֶם, וְעוֹבְרִים עֲלֵיהֶם נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים וְכוּ',
 וְאֵף-עַל-פִּי-כֵן שׁוֹם דְּבָר אֵינּוּ שׁוֹבֵר אוֹתָם, אֶלָּא בּוֹרְחִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר
 אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּמִתּוֹךְ הַהַעֲלָמוֹת וְהַהִסְתָּרוֹת הֵם מְגִלִּים אֶת אִמְתּוֹת
 מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְיוֹתֵר וְיוֹתֵר נִמְשָׁכִים אַחֲרָיו יִתְבַּרֵךְ, וּמַחֲדִּשִׁים
 חֲדוּשֵׁי תוֹרָה בְּגִלוּי אִמְתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּמְחַיִּים עֲצָמָם בְּנֶעֱם זֵיו
 שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֻלְקָם!

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' עט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בַּמְדְּבָר, כ"ו אֵיר, מ"א לְמַנְזַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, יְסוֹד
 שְׁבִיטוֹד ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רַק חֻזַּק בְּאַמּוּנָה פְּשוּטָה, לִידַע וְלִהְיוֹדִיעַ וְלִהְיוֹדֵעַ, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם
 מְצִיאֹתוֹ בְּלִעְדָּיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֶלְקוֹת גְּמוּר הוּא, וְלִכְן
 בָּעֵת שֶׁאֵתָה מִתְפַּלֵּל, תִּכְנִיס עֲצָמְךָ בְּתוֹךְ תַּבַּת הַתְּפִלָּה, כְּמוֹ שֶׁגָּלָה
 לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ט'), שֶׁתַּבַּת הַתְּפִלָּה זֹאת תַּבַּת
 נַח, לְהַסְתָּר מִכָּל הַמְּבוּל שֶׁל כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת, וְצָרִיךְ לְקַשֵּׁר

אֶת הַמַּחְשָׁבָה לְדַבּוֹר בְּכַחוֹת עֲצוּמִים, וְלוֹמַר אֶת דְּבוּרֵי הַתְּפִלָּה
בְּאֵמֶת וּבְתַמִּים, בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת, וְאִזּוֹ יֵאִיר עֲלֶיךָ מֶלֶךְ הַכְּבוֹד
בְּהֶאֱרָה גּוֹרָאָה וְנִפְלְאָה עַד מְאֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כ' פ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בַּמִּדְבָּר, כ"ו אֵיר, מ"א לְמַנְיֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, יְסוֹד
שְׁבִינְסוֹד ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דַּע, שְׁכַל דְּבַר שָׂרָק שֶׁיָּךְ לְעִנְיָנֵי רַבְּנוּ ז"ל, בָּא בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ
מִמֶּשׁ, כִּי הִסְמִיךְ-מ"ם אוֹרֵב עַל כָּל דְּבַר שָׂרָק קָשׁוּר אֶל עִנְיָנֵי רַבְּנוּ
ז"ל, וְחֻבֵּל מְאֹד שְׂאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים אֵינָם קוֹלְטִים אֶת זֶה, וְזֶה
כָּלֵל הַחֲלוּקֵי דַעוֹת וְהַמַּחְלֶקֶת שֵׁשׁ בֵּינֵיהֶם, וְאִף אֶחָד אֵינּוּ קוֹלְטִים,
שְׁזֶה מִצַּד הַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּעֲצָמוֹ, שְׂשׂוֹנָא מְאֹד אֶת רַבְּנוּ ז"ל, כְּמוֹ
שְׂסַפֵּר לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל בְּעֲצָמוֹ (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיֹת, מַעֲשֵׂה ז' מִהֶזְבוּב וְהַעֲכָבִישׁ),
שְׂקִדָּם שְׂיִרְדָּה נִשְׁמָתוֹ לְזֶה הָעוֹלָם, עָשָׂה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם רַעַשׁ בְּשָׁמַיִם:
אִם הַנִּשְׁמָה תִּרְדָּה, אֵין לִי כֹכַר מֵה לַעֲשׂוֹת וְכוּ', וַיִּמְאֹז שׂוֹנָא אוֹתוֹ
הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מְאֹד, וְכָל דְּבַר הַקָּשׁוּר אֵלָיו, הוּא מוֹנֵעַ וּמְעַכֵּב וְשֵׁם
רַגְלִים. וְעַלֵּינוּ לְהִתְחַזֵּק וְלִידַע אֶת זֶה, וְלַעֲזוֹר אֶחָד לְהַשְׁנִי, הַעֲקָר
שְׂלֹא יִהְיֶה, חֵס וְשָׁלוֹם, פְּרוּדִים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְלֹא יִדְבְּרוּ רַע
אֶחָד עַל הַשְּׁנִי, כִּי חֻבֵּל מְאֹד לְתַן כַּחוֹת לְהַסֵּמ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ,
הַרוּצָה לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר אֶת דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל, עַל-יְדֵי נִכְלֵי
עַרְמְמִיּוֹתָיו, וְחֻבֵּל שְׂאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֵינָם מְבִינִים, שְׁכַל הָאֵי הַבְּנוֹת
וְכָל הַחֲלוּקֵי דַעוֹת בֵּינֵיהֶם, זֶה בְּעֲצָמוֹ מִהַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וְכָל אֶחָד זוֹרֵק
אֶת הָאֲשָׁמָה עַל הַזּוֹלָת: אֶתְּהָ חֵיב... אֶתְּהָ מְכֹסָה אֶת רַבְּנוּ ז"ל...
אֶתְּהָ לֹא מְבִין אֶת רַבְּנוּ ז"ל... רַק אֶצְלָנוּ הָאֵמֶת, אֲבָל לֹא אֶצְלָכֶם...

בשעה שהסמ"ך-מ"ם יושב בצד ושוחק, שאנשי שלומנו היקרים, שכלם מוסרים נפשם לבוא לראש השנה באומן אל רבנו ז"ל, יש ביניהם חלוקי דעות וכו', וכל אחד מלביש את זה כפי האמת המדמה שלו וכו', ולכן איך שהתחילה עלי כל המחלקת וכו', אמרתי: אלך בדרך מהצד וכו', ואני נותן לכלם לעבר... ישחקו הנצרים... ואני מתפלל עם מנין נפרד, אני בורח ממחלקת, מה לי ללכת במקום שלא יכולים לסבל אותי וכו'?! ולכן, תהלה לאל, בהד' אמות שלי, אני מקפיד מאד, שלא תהיה שום מחלקת, ואם יש איזה בעל מחלקת או אדם משנה, אני כבר מרחקו שילך מאתנו, ותהלה לאל, אנחנו מתמידים בספרי רבנו ז"ל, ומפיצים את אורו בעולם ומפרסמים אותו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' פא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר במדבר, כ"ו איר, מ"א למנין בני ישראל, יסוד שביסוד ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק ואמץ מאד, ואל תתן שהסמ"ך-מ"ם ישבר אותך, ואת הלמוד הזה אנחנו מקבלים מרבנו ז"ל, איך להתמודד עם החיים, עם מה שעובר על כל אחד ואחד בכל יום ויום ובכל שעה ושעה ובכל רגע ורגע, העקר זכר מה שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות מריבה, סימן לה): מי שהוא עצור במלין, לא יוכל אותו שום אדם. וזה כלל גדול, מי שהוא חכם, אינו משיב למחרפו ולמבזו דבר, ואז הוא ינצח. ושמעתי בשם צדיק גדול שפרש: כרפ"ס יח"ץ מגי"ד, הינו כרפ"ס ראשי תבות: כ'לל ר'אשון פ'ה ס'תום, הדבר

אֲשֶׁר   כ' פב — כ' פג   בַּנְחַל   כט

הִרְאִישׁוֹן לְסִתָּם אֶת הַפֶּה וּלְמַעַט בְּדַבּוּר, וְאִם כָּבֵד רוֹצֵה לְדַבֵּר, אֲזִי יח"ץ — אוֹתִיּוֹת חֲצִ"י, מְגִי"ד — תְּגִיד רַק חֲצִי מֵה שְׂיֵשׁ לָךְ לְהַגִּיד, אֲזִי תוּכַל לְהִמָּתִיק אֶת הַמְרוֹ"ר בַּחֲרוֹס"ת, וְהִבֵּן.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' פב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ"ו אֵיִר, מ"א לְמַנְנֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, יְסוֹד שְׁבִיִּסוֹד ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

נָא וְנָא אֵל תִּהְיֶה שָׁבוּר, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְשָׁמֹר עֲצֻמָּךְ מְאֹד מְאֹד מֵעֲצָבוֹת וְדַכְאוֹן, וּבִפְרֹט בְּעַת הַתְּפִלָּה, שְׂאֹז צְרִיכִים לְהִזְהָר בְּזֶה בְּיֹתֵר, כְּמוֹ שֶׁהִזְהִירָנוּ הָאֲרִיז"ל (שֶׁעַר הַפְּנוּת, דְּרוּשֵׁי בְּרַכַּת הַשַּׁחַר), שְׁבַעַת הַתְּפִלָּה סִכְנָה לְהִיּוֹת בְּעֲצָבוֹת וְכוּ', כִּי אֲזִי יוֹרֵד מִלְּמַעְלָה אֹר גָּדוֹל עַל הָאָדָם הַמִּתְפַּלֵּל, וְאִם הוּא בְּשִׂמְחָה, מִמְּשִׁיף לְעֲצָמוֹ כְּלִים לְקַבֵּל אֶת הָאֹר, וּמֵאִיר לוֹ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ בְּהָאֲרָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, הָעֶקֶר לְהַכְנִיס עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ תְּבוּת הַתְּפִלָּה, וַיִּדְבֵּק עֲצָמוֹ בְּכָל שֵׁם הַנִּזְ"ה בְּרוּךְ הוּא בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאֲזִי יֵאִיר לוֹ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ בְּהָאֲרָה נִפְלְאָה עַד מְאֹד, הַלְוֹאֵי שְׂתַצִּית אוֹתִי בְּזֶה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ וְטוֹבְתְךָ כָּל הַיָּמִים...

כ' פג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ"ו אֵיִר, מ"א לְמַנְנֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, יְסוֹד שְׁבִיִּסוֹד ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוּן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי בְּרִית מִלֵּה וְכוּ', צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, שְׁכָל מִי שֶׁנִּמְצָא בְּבְרִית מוֹחֲלִים לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, כִּי אֵלֵיהוּ מְלֶאךְ הַבְּרִית נִמְצָא אֹז, וְיִכּוּלִים לְפַעַל אֲצִלוֹ יִתְבַּרְךָ כָּל מֵה שֶׁרַק רוֹצִים, וְלִכֵּן תִּהְיֶה זֶהִיר מְאֹד לְהִיּוֹת בְּכָל בְּרִית שֶׁאַתָּה רַק יִכּוּל לְהִיּוֹת, וְהִיא מְצֻנָּה שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל מְסֻרוֹ אֶת נַפְשָׁם בְּכָל הַדּוֹרוֹת לְקִיּוּמָהּ בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, וְזֶה לְמוֹד זְכוּת עַל כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁאֶפְלוּ מִי שֶׁעָדִין רְחוּק לְגַמְרִי, עִם כָּל זֹאת בְּמִצְוֹת מִלֵּה נִזְהָרִים מְאֹד, וְלִכֵּן בְּעֵת בְּרִית מִלֵּה, אֹז הוּא עֵת רְצוֹן גְּדוֹל בְּשָׂמִים, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁנִּמְצָא אֹז וְיִכּוּל לְפַעַל אֲצִלוֹ יִתְבַּרְךָ כָּל מֵה שֶׁרַק רוֹצִים, כִּי אֹז הִיא שְׂמֻחָה גְדוֹלָה בְּשָׂמִים. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (שְׂבַח ק.ל): כָּל מְצֻנָּה שֶׁקָּבְלוּ עֲלֵיהֶם בְּשְׂמֻחָה, כְּגוֹן מִלֵּה, דְּכַתִּיב (תְּהִלִּים קיט, קסב): "שֶׁשׁ אֲנֹכִי עַל אִמְרָתְךָ כְּמוֹצֵא שֶׁלֵּל רַב", עָדִין עוֹשִׂין אוֹתָהּ בְּשְׂמֻחָה, וְזֶה לְמוֹד זְכוּת עַל כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכָּלֵל. אֲשֶׁרִיֶּהֱם יִשְׂרָאֵל וְאֲשֶׁרִי חֻלְקָם, וְאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תְּנַחֲמוּא לָךְ-לָךְ): חֲבִיבָה מִלֵּה, שֶׁנִּשְׁבַּע הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְאַבְרָהָם, שְׁכָל מִי שֶׁהוּא מֵהוּל, אֵינּוּ יוֹרֵד לְגִיּהֲנוּם.

מֵה אִמַּר לָךְ! רְאוּי לָךְ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עִם כָּל נִקְדָּה טוֹבָה שֵׁישׁ בָּךְ, וְהַעֲקֵר עִם "שֶׁלֵּא עֲשֵׂנִי גוֹי", אֲשֶׁר שְׂמֻחָה זוֹ אֵף אֶחָד לֹא יִכּוּל לְבַטֵּל מִמֶּךָ, וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (מְנַחוֹת מג:): בְּשִׁעָה שֶׁנִּכְנַס דָּוִד לְבֵית הַמִּדְבָּר, וְרָאָה עֲצֻמוֹ עוֹמֵד עָרוֹם, אָמַר: אוּי לִי שֶׁאֶעֱמַד עָרוֹם בְּלֹא מְצֻנָּה, וְכִיּוֹן שֶׁנִּזְכַּר בְּמִלֵּה נְתִישְׁבָה דַּעֲתוֹ וְכוּ', עֵינַי שָׂם.

רַבְּנוּ ז"ל לְמַד אוֹתָנוּ, שֶׁצָּרִיכִים לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ אַחַר הַנִּקְדוּת טוֹבוֹת שֶׁל עֲצֻמוֹ וְשֶׁל אַחֲרִים (עֵינַי לְקוּטִי-מוֹהַר"ז, חֻלְק א', סִימֵן רפב), וּבְזֶה שֶׁדָּנִים אֶת עֲצֻמוֹ וְאֶת אַחֲרִים לְכַף זְכוּת, יִכּוּלִים לְצַאת בְּאַמֶּת מִכַּף חוֹבָה לְכַף זְכוּת, וְלַחֲזוֹר בְּתִשְׁבָּה שְׁלֵמָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

כ' פד.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ"ו אֵיר, מ"א לַמְּנַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, יסוד
שְׁבִיִסוּד ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַעֲקָר שָׁמַר מְאֹד לֹא לְבִלּוֹת אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר, כִּי כָּךְ אָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (כְּתוּבוֹת נט.): הַבְּטָלָה מְבִיאָה לִיְדֵי שַׁעֲמוּם (שַׁגְעוּזָן)
וְלִיְדֵי זָמָה, כְּשֶׁאֵין לְאָדָם מַה לַּעֲשׂוֹת, הוּא עוֹשֶׂה שְׁטִיּוֹת. וְלִכֵּן חֲבָל
לְבִלּוֹת אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר בְּפִטְפוּטֵי לְשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת וְלִיצְנוּת
וּדְבָרִים בְּטִלִּים וְכוּ', שֶׁלֹּא מְבִיא כָּלוּם רַק צָרוֹת וְרַעוּת רַבּוֹת, וְאִם
כָּבֵר צְרִיכִים לְדַבֵּר, אֲזִי עֲדִיף לְדַבֵּר עִם בְּנֵי-אָדָם דְּבוּרֵי חֲזוּק, לְחִזּוֹק
אֶת הַזּוּלָּת זֶה מְצַוָּה מְאֹד מְאֹד גְּדוּלָּה, וְזֶה עֲקָר שְׁלֵמוֹת הַצְּדָקָה —
לְהוֹצִיא אֶת הָעֲנִי מִקְּטָנוֹת הַדַּעַת שֶׁלוֹ (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
קו): עֲצָה לְבוֹא לְגִדְלוֹת הַמַּחֲזִין לְחִזּוֹק אַחֲרֵים, כִּי בְּזֶה שְׁמַחֲזִקִים אֶת
אַחֲרֵים, הַדְּבוּרִים חוֹזְרִים אֵלָיו (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן חֶלֶק א', סִימָן קפד):
כְּשֶׁאֶחָד מְדַבֵּר עִם הַזּוּלָּת, עַל-יְדֵי-זֶה הַדְּבוּרִים חוֹזְרִים חֲזָרָה אֵלָיו,
וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁיַּחֲזִק תָּמִיד אֶת אַחֲרֵים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לוֹ גַם-כֵּן
חֲזוּק.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁאֵל תִּירָא וְאֵל תִּפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה
שְׁבַעוּלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְכִמוֹ שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא נְסִים וְנִפְלְאוֹת עַד עַכְשָׁיו, עוֹד תִּזְכֶּה לְרֵאוֹת נְסִים נִגְלִים
מִמֶּשׁ.

זְכוֹר גַּם זְכוֹר מַה שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ז'):
אֲמוּנָה, תְּפִלָּה, נְסִים וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה. הַדְּבָר הֶרְאֵנוּ
— לְהִיּוֹת חִזּוֹק בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, לִיְדַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהַנְדִיעַ,
אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, הִינּוּ שֶׁאֵין מְצִיאוֹת כְּזוֹ שֶׁיֵּשׁ דְּבָר

נִפְרָד מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, כִּי גַם דּוֹמָם, צוֹמַח, חַי, מְדַבֵּר, זֶה לְבוֹשׁ לְגַבִּי
 אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֶךְ בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן נִדְמָה לְהֶאֱדָם שְׂיִשׁ
 דְּבָרִים נִפְרָדִים מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל בְּאֵמַת הַכֹּל דְּמִיּוֹן גְּדוֹל,
 כִּי אֵין בְּלִעְדֵּיּוֹ יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל מִשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחָה נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה
 מְאֹד (בְּרֻכּוֹת מ:): אֵין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמָה שְׁמוּכָן לְחִבְרוֹ, וְאֵין מְלָכוֹת
 נוֹגַעַת בְּמְלָכוֹת חִבְרָתָהּ אֲפֹלוּ כְּמֵלֵא נִימָא; (חֲלִין ז:): אֵין אָדָם נוֹקֵף
 אֲצַבְעוֹ מִלְּמִטָּה אֶלָּא אִם-כֵּן מְכַרִּיזִין עָלָיו מִלְּמַעְלָה; וְלִכֵּן צָרִיכִים
 לְהִיּוֹת חֲזָק בְּאֵמוּנָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּבְרָגַע שְׁאָדָם חֲזָק בְּאֵמוּנָה,
 עַל-יְדֵי-זֶה מְרַגֵּיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי מֵאַחֵר שְׂיִוְדַע
 אֲשֶׁר הוּא נִמְצָא וּבְלִעְדֵּיּוֹ אֵין שׁוּם נִמְצָא, אֲזַי תְּמִיד הוּא מְדַבֵּר רַק
 עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּמִבְּקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ כֹּל מַה שְׁרֵק צָרִיךְ, כְּמוֹ כֵּן
 הַמְּבַקֵּשׁ מֵאֲבִיו כֹּל מַה שְׁצָרִיךְ, וְאֵינוֹ מֵהֶסֶס כְּרָגַע, כִּי כְּפִי תִקְףָה
 הָאֵמוּנָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, כְּמוֹ-כֵּן הוּא בְּטֵל וּמִבְטָל רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ,
 וּמִבְּקֵשׁ הַכֹּל רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּאֵמַת רוֹאָה נְסִים נִגְלִים
 שְׂדוּד הַטֵּבַע, כִּי כָּכֵל שְׁאָדָם בְּטֵל וּמִבְטָל רַק אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, כְּמוֹ-כֵּן
 נִכְלָל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מִתְנַהֵג בְּאֶפְסוֹ נְסִי מִמֶּשׁ,
 וְזֶה סוּד אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר עָלֶיהָ נֶאֱמַר (דְּבָרִים יא, יב): "תְּמִיד עֵינַי
 הוֹיָה בָּהּ מֵרֵאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה", כִּי בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
 מְאִירָה עֵצִים עֲצָמִיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ בְּגִלּוּי רַב וְנִפְלְאָ מְאֹד.

וְלִכֵּן זְכוּר גַּם זְכוֹר שְׂדִיקָא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל תְּרָאָה נְסִים נִגְלִים,
 וְכְמוֹ שְׁעוֹר לֶךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַד עַכְשָׁו בְּדֶרֶךְ פְּלֵא, פְּלֵאֵי
 פְּלֵאוֹת, שְׁפֵלִים רְצוּ רַק לְרֵאוֹת אֶת מִפְלְתָךְ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 הַצִּילְךָ, כְּמוֹ-כֵּן עוֹד תְּרָאָה נְסִים נִגְלִים וְכוּ', כִּי עֵצִים הָאֲנָשִׁים
 שְׁעוֹזְרִים לֶךְ הֵם בְּדֶרֶךְ פְּלֵא וְכוּ', כִּי מֵאֵין אֶתָּה מְכִיר אוֹתָם? אֵין
 זֶה אֶלָּא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר לֶךְ, וְזְכוֹר זֹאת, וְאִז הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ גַּם
 עַכְשָׁו לְטוֹבָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כ' פה.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בַּמַּדְבָּר, כ"ו אֵיִר, מ"א לְמַגְנֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, יְסוּד שְׁבִיִּסוּד ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.
לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד שֹׂמֵחַ, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, נִתְחַבְּרַתְּ עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, הַעוֹסְקִים לְהַפְיִץ אֶת אוֹר רַבֵּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה, כִּי מוֹהֲרֵנִי"ת ו"ל הַנִּיחַ צְנוּאָה לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאָמַר בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "אֵייעֵר עֲבָדָא זָאל זַיִן, יְפוּצוּ מַעֲיִנוֹתֶיךָ חוּצָה", וְלִכֵּן כָּל מִי שֶׁרוּצָה לְקַיֵּם צְנוּאָתוֹ שֶׁל מוֹהֲרֵנִי"ת ו"ל, שְׁיַעֲסֵק בַּהֲפָצַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, וְלֹא לְהִתְפַּעֵל גַּם מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַמִּתְנַגְּדִים לָזֶה, מַה לָּנוּ וְלָהֶם? ! עֲלִינוּ רַק לְצִיַּת אֶת מוֹהֲרֵנִי"ת ו"ל, שֶׁרַק הוּא הַבֵּין אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ ו"ל, וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּתְמַיֵּד הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", שֶׁהוּא מְסַבֵּיר אֶת דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל בְּדֶרֶךְ הַתְּחַזְּקוֹת נִפְלְאוֹה, יוֹתֵר מִזֶּה אֵין עֲכָשׁוּ הַפְּנָאֵי לְכַתֵּב לָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

כ' פו.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בַּמַּדְבָּר, כ"ו אֵיִר, מ"א לְמַגְנֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, יְסוּד שְׁבִיִּסוּד ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.
לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בַּעֲנֵן הַמַּחְלֶקֶת וְכו', תֵּאֱמִין לִי, שְׂאִין עוֹד דְּבַר מַגְנָה בְּשָׁמַיִם כְּמוֹ מִדַּת הַמַּחְלֶקֶת כָּאֵן לְמִטָּה, וּבִכְפָּרֵט מַחְלֶקֶת בֵּין אַנְשֵׁי הַצַּדִּיק, וְכו'.

כּי בְּפִרוּשׁ אָמַר לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל (חַיִּי-מִוֶּהֱרָן, סִימָן רצב): הָעוֹלָם רָאוּי שְׂיִתְמָהוּ עַל גְּדֹל הָאֱהָבָה שְׂיִהְיֶה בֵּינָנוּ; וַיֵּשׁ בְּזֶה שְׁנֵי פְּרוּשִׁים: א. אֱהָבָה שְׂיֵשׁ בְּאִנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ לְהַצְדִּיק, זֶה אֵי אֶפְשֶׁר לְהַסְבִּיר, כּי כָּל אֶחָד מֵאִנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ מְרַגֵּישׁ מְשִׁיכָה וְאֱהָבָה אֶל רַבֵּנוּ ז"ל בְּאִפְּן פְּלֵא, שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְהַסְבִּיר לְהַזִּילָת כָּלָל, וְזוֹ אֱהָבָה לְמַעַלָּה מִהַדְרַעַת וְכו'. ב. אֱהָבָה שְׂיֵשׁ בֵּין אִנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ. אֲנִי זוֹכֵר בְּשָׁנִים הַקּוֹדְמוֹת, אִיזוֹ אֱהָבָה הִיְתָה בֵּין אִנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, זֶה אֵי אֶפְשֶׁר לְתַאֵר, וְאֲנִי מְדַבֵּר בְּשָׁנוֹת תַּשְׁט"ו תַּשְׁט"ז וְכו', אֶף שְׁגַם אֲזוֹ לֹא הָיוּ חֲסָרִים סָתֵם בְּעֲלֵי מַחְלָקָת וְכו' (אָבֵל לֹא יָכֹלוּ לְסַבֵּל אוֹתָם, וְלָכֵן הָיָה בְּטָלִים בְּרַב). וְכֵן סִפְרוּ לִי אִנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ שֶׁנִּצְלוּ מִהַשּׂוֹאָה, אִיזוֹ אֱהָבָה הִיְתָה לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ בְּפוֹלְגָנִיה, זֶה אֵי אֶפְשֶׁר לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלָל, נִפְגְּשׁוּ פַּעַם בְּשָׁנָה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, כּי כָּל הַשָּׁנָה הָיוּ גָרִים בְּכָל חֻלְקֵי פוֹלְגָנִיה, וְהָיוּ קָשׁוֹת הַנְּסִיעוֹת מְרַב עֲנִיּוֹת, רַק בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה נִתְקַבְּצוּ יַחַד בְּלוּבְלִין, וְאֶחָד נִפְלַע עַל צִוָּאָר חֲבֵרוֹ, וּבִרְכוּ בְּרִכּוֹת "שְׂהַחֲיֵנוּ" וְכו', מְרַב אֱהָבָה שְׂהִיְתָה בֵּינֵיהֶם. וְכֵן סִפֵּר לִי אֶחָד מֵאִנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, שְׂהִיְתָה גָר בְּאוֹמֵן עוֹד בְּשָׁנוֹת תַּרס"ט תַּר"ע, שְׂזוֹכֵר אֵיךְ כְּשֶׁנִּתְקַבְּצוּ אִנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְהִיְתָה אֱהָבָה כְּזוֹ בֵּין אִנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ בְּאִפְּן יוֹצֵא מִן הַכָּלָל.

וּלְצַעֲרָנוּ הָרַב, הַיּוֹם רַבּוֹ הַשָּׁנָאָה וְהַמַּחְלָקָת בֵּין אִנְשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ עַל לֹא דְבָר, רַק מַחְמַת קִנְיָאָה בְּלֵי שׁוּם סִפְק. וּבְכָבֵר אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סִנְהֶדְרִין פּח): מְשַׁרְבוּ תִּלְמִידֵי שְׂמָאֵי וְהִלֵּל שְׂלֵא שְׂמָשׁוּ כָּל צָרְפָם רַבּוֹ הַמַּחְלָקָת וְכו'. וְאֲנִי מְעוֹדֵי בְּרַחֲמֵי מְהֵם וְהִלְכִיתִי לְדַרְפֵי וְכו', וּמָה הָיוּ אוֹמְרִים? שְׂדִיקָא אֲנִי עוֹסֵק בְּמַחְלָקָת... כּי הַתְּרַחֲקִיתִי מִבְּעֲלֵי הַמַּחְלָקָת, וְלֹא הִיְתָה לִי שְׂיִכוּת אִתָּם וְכו', עִם כָּל זֹאת לֹא הָיָה אֲכַפְתִּי לִי מֵאַף אֶחָד, תְּהִלָּה לְאֵל, דֵּי פִּאֲבְרִיק אַרְבַּעַט [הַבֵּית חֲרָשֶׁת עוֹבֵד], מִתְקַרְבִּים בְּכָל פַּעַם עַל יְדֵי מְקַרְבִּים חֲדָשִׁים, וּמְדַפְּסִים בְּכָל פַּעַם אֶת כָּל סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וּמְפִיצִים אוֹתָם בְּעוֹלָם, מִחֲדָשִׁים חֲדוּשִׁים עַל-פִּי דְרָכוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וְאִין זְמַן לְכָל הַשְּׂטִיּוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת וְכו', כּי חָבֵל עַל הַזְּמַן, יְמֵינוּ כְּצֵל עוֹבֵר. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שִׂיחֹת-הַרְ"ן, סִימָן רפז): מָה יֵשׁ לְאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם? רַק לְהַתְּפַלֵּל

וללמד ולהתפלל, וכל־כֹּף חָבַל עַל הַזְמַן הַיָּקָר, שִׁיכּוּלִים לְלַמַּד תּוֹרָה: מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ וְכוּ', זֶהר וְתַקוּנִים וְכוּ', רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּף וְכוּ', כִּי אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְכוּת שֶׁל אָדָם, שֶׁמְכַנִּים עֲצָמוֹ וְכֹל כֹּלוֹ בְּתוֹף הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא חַיִּינוּ וְאַרְךְ יַמֵּינוּ, וּמִי שֶׁמְכַנִּים עֲצָמוֹ בְּתוֹף הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עוֹלְמוֹ יִרְאֶה בְּחַיָּיו, וְזֶה אֵי אֲפָשֶׁר לְהַסְבִּיר. וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל לְאַחַד (עֵין שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן יז): אִם הַתּוֹרָה תִּרְאֶה לָךְ אֶת פְּנִיָּה, לֹא תִרְצֶה שׁוּם שָׂכָר, אֲלֹא תִרְצֶה אֶת הַתּוֹרָה בְּעֲצָמָה, וּמוֹהַרְנ"ת ז"ל הִיא רְגִיל לוֹמַר, שְׁנוֹתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁרַבֵּנוּ ז"ל נָתַן לוֹ כֹּל־כֹּף הִרְבֵּה שְׁעוּרִים בַּתּוֹרָה, עַד שֶׁלֹּא הָיָה לוֹ זְמַן לְהִתְעַרֵּב בְּמַחְלָקַת שְׁהִיְתָה עֲלָיו. וְזֶה מָה שֶׁאֲנִי מְכַנִּים בְּכֹל אֵלוֹ שִׁזְכִּיתִי לְקָרֵב אֶל דְּרָכֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְלִכֵּן אֵין לָנוּ שׁוּם שִׁיכּוּת אֶל אֶף אֶחָד וְכוּ', בּוֹדָאֵי מִי שֶׁהוּא חֲצוּף וְכוּ', אֲנִי מְגַלֶּה אֶת פְּרָצוּפוֹ הָאֲמִתִּי וְכוּ', וּמִזֶּה נִתְהַוְּתָה עָלַי מַחְלָקַת, כִּי הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הִכְנִיס בְּטַבְעֵי לֹא לְפַחַד וְלֹא לְהַחֲנִיף וְכוּ'.

וּבַעֲנִין מָה שֶׁקוֹרָה בְּיַבְנָאֵל וְכוּ', שֶׁם הוּא עֲנִין אַחַר לְגַמְרֵי, שֶׁם יֵשׁ עֲנִין בַּיְהוּדוּת, יוֹשֵׁב לוֹ אֶחָד שֶׁצָּרִיף לְהִיּוֹת "הַרְבֵּה הַמְקוּמִי", וְלִצְעָרָנוּ הַרְבֵּה, מְכַשִּׁיל אֶת הַרְבִּים בְּאֶסוּרֵי כְּרִיתוּת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, הַמְקוּוֹה אֵינָה כְּשֶׁרָה כָּלֵל, שְׁמוֹ שְׁמַיִם! אֵיךְ אָדָם עִם זֶקֶן וּפְאוֹת יְכוּל לַעֲשׂוֹת דְּבַר כְּזֶה, שֶׁבְּמַקְנָה לֹא יִהְיוּ מַיִם בְּאוֹצְרוֹת, וְזֶה פְּשׁוּט אֲמִבְטִיָּה וְכוּ', וְאִם לֹא מִסְפִּיק, אֲזַי גַּם אֵין עֲרוּב, וְכִשְׁאַנְחָנוּ רְצִינוּ לְתַקֵּן אֶת הָעֲרוּב, פָּתַח עֲלֵינוּ תִיק בְּמִשְׁטָרָה וְכוּ', וְהַשׁוֹחֵט מְטַעֲמוֹ הוּא קַל שֶׁבְּקָלִים, אֶחָד עִם רֹאשׁ מְלֹא שְׁעָרוֹת כְּמוֹ שֶׁד עִם כֶּפֶה קִטְנָה, שֶׁצָּרִיכִים לְחַפֵּשׁ בֵּין הַשְּׁעָרוֹת אֵיפֶה הַכֶּפֶה... עִם מְכַנֵּס קֶצֶר וְסוֹדָלִים בְּלֵי גְרַבִּים... וְזֶה הַשׁוֹחֵט שְׁלוֹ. וְלִכֵּן הִבַּאתִי שׁוֹחֵט מְשֻׁלִּי — אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִרְאֵה שְׁמַיִם אֲמִתִּי, וְכִבֵּר מִסַּר אוֹתוֹ בְּמִסִּירוֹת שְׁוֹא וְכוּ'. הַכָּלֵל, שֶׁכֹּל מָה שֶׁקְּשׁוּר לַיְהוּדוּת — הוּא מִתְנַגֵּד, וְהוּא גְּרוּעַ מִרְפוּרְמֵי, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, חוּטָא וּמְחֻטִּיא אֶת הַרְבִּים, וְלִכֵּן אֵין לָנוּ חֵלֶק עִמוֹ. אֲזַי הוּא אוֹמֵר שֶׁאַנְחָנוּ רוֹדְפִים אוֹתוֹ... אֲנַחְנוּ בְּנֵינוּ תְּלַמוּד־תּוֹרָה לְבָנִים וּבֵית־סֵפֶר לְבָנוֹת, וְהוּא

המפריע, ומה שעובר עלינו ביבנאל בעניני יהדות, זה כמו ברוסיה לפני שבעים שנה, לא יאמן כי יספר, ותהלה לאל, אני לא מפחד מהאיומים שלו, ולכן מוציא שם רע שאנו רודפים אותו וכו', ובני-אדם קונים את השקר הזה, ומה לעשות? לשון-הרע מתקבל בקלות, אף-על-פי-כן לא יועיל שום דבר, אף שעושה לנו רשעות, וכל דבר הקשור ליהדות הוא נלחם נגד, זה לא יאמן כי יספר, ממש ברציחה פזו, שלא נתן להאמין, הוא מוסר אותנו על ימין ועל שמאל, מסית ומדיח את תושבי המקום נגדנו כמו באירופה, שהיו הכמרים מסיתים את המון עם נגד היהודים. ותהלה לאל, אין אני נרתע ממנו, אלא לוחם במסירות נפש על כל פרט השייך ליהדות, ולכן הוא צועק, שאני רודף אותו וכו'. ובאמת אף פעם לא אכנע לפניו, שהרי הוא פושע ישראל קל שבקלים, אביו היה אחד מהמתירים את המזורים המפרסמים וכו', והיום כבר נשכח וכו', ולכן לא בחנם שיצאו ממנו ילדים כאלו קלים וריקים ופוחזים וכו'.

וההכרח לקצר במקום שהיה ראוי להאריך מאד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

כ' פז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר במדבר, כ"ו איר, מ"א למנין בני ישראל, יסוד שביסוד ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך ביתר שאת וביתר עז, כי בזה העולם צריכים הרבה התחזקות, וזה כלל הלמוד העמק של רבנו ז"ל, עמק עמק מי ימצאנו, איך לזכות להיות אדם פשוט. וכמו שגלה לנו רבנו ז"ל בפרוש (שיחות-הר"ן, סימן קנד), שעקר מה שהגיע למדרגתו הוא רק על-ידי ענין פראסטיק (פשיטות), שהיה מדבר הרבה

וּמְשִׁיחַ הַרְבֵּה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וְאָמַר תְּהִלִּים הַרְבֵּה בְּפִשְׁיטוֹת.
 וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא הִגִּיעַ לְמָה שֶׁהִגִּיעַ, וְאָמַר: אִם הָיִיתִי יוֹדֵעַ שֶׁהַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ יַעֲשֶׂה מִמֶּנִּי מָה שְׂאֵנִי עֲתָה, דְּהֵינּוּ חֲדוּשׁ כְּזֶה, הָיִיתִי עוֹשֶׂה
 בַּיּוֹם אֶחָד מָה שֶׁעָשִׂיתִי בְּשָׁנָה כְּלָה (כְּלוֹמַר שֶׁהִיָּה מְזֻדְרָז כָּל-כַּף
 בְּעִבּוּדָתוֹ, עַד שֶׁמָּה שֶׁהִיָּה עוֹשֶׂה וְעוֹבֵד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּשָׁנָה כְּלָה,
 הִיָּה עוֹשֶׂה בַּיּוֹם אֶחָד), וְהִיָּה מִתְגַּעְגַּע מְאֹד אַחַר מַעֲלַת הָעִבּוּדָה שֶׁל
 פְּרָאסְטִיק (פִּשְׁיטוֹת) בְּאָמַת, וְאָמַר: אִי אִי פְּרָאסְטִיק. גַּם אָמַר,
 שְׂדִבֵּר עִם כְּמָה צְדִיקִים גְּדוֹלִים, וְאָמְרוּ גַם-כֵּן, שְׂלֹא הִגִּיעוּ
 לְמַדְרָגָתָם כִּי אִם עַל-יְדֵי עֲנִין פְּרָאסְטִיק, שֶׁעֲסָקוּ בְּעִבּוּדָתָם עִבּוּדַת
 הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּפִשְׁיטוֹת גְּמוּרָה בְּהַתְּבַדְּדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ
 וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא הִגִּיעוּ לְמָה שֶׁהִגִּיעוּ, עֵינַן שָׁם; נִמְצָא, שְׂכָל
 עֲנִין רַבֵּנוּ וְ"ל — אֵיךְ לֵהוּיֹת יְהוּדֵי פִּשְׁטוֹ, שְׂזוֹ הַמַּדְרָגָה הַכִּי
 עֲלִיוֹנָה. וְכִמוֹ שֶׁאָמַר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע: אַחַר כָּל
 הַהֲשָׁגוֹת וְהַמַּדְרָגוֹת שֶׁזָּכִיתִי לְהִגִּיעַ אֲלֵיהֶם, אֲנִי מִתְפַּלֵּל כְּמוֹ נַעַר
 (הֵינּוּ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת כְּמוֹ יֶלֶד). כִּי זֶה עֵקֶר הַשְּׂלֵמוֹת. וְלֹא כְּמוֹ
 הַיּוֹם, שְׂכָל אֶחָד רוֹצֵה לֵהוּיֹת בַּעַל מְקַבֵּל וְכוּ', בַּעַל הַשְּׂגָה וְכוּ',
 בַּעַל מַדְרָגָה וְכוּ', וְזֶה הַכֹּל בְּכֹלל חֲכָמוֹת, מִי שִׁיּוֹדֵעַ אֵת הָאָמַת
 בִּידְעַת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, שְׂמֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְהוּא מְמִילֵא
 כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין וּבִתּוֹךְ כָּל עֲלָמִין, הוּא מוֹצֵא אֵת
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל מְקוֹם, בְּכָל לְמוּד, וּבְכָל תְּפִלָּה, וּבְכָל פֶּרֶט
 וּפְרֶט מִפְּרִטֵי הַבְּרִיאָה, וְאֵינּוּ צְרִיךְ שׁוּם פְּנוּנוֹת כְּלָל, כִּי עֵקֶר הַכְּוֹנָה
 הַפִּשְׁטוּתָה, לִידַע שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ נִמְצָא, וְאֵינּוּ בִלְעָדִיו נִמְצָא, וְהַכֹּל לְכָל
 אֱלֻקוֹת גְּמוּרָה הוּא, וְאוֹתִיּוֹת וְתַבּוֹת הַתְּפִלָּה הֵם לְבוֹשִׁים לְגַבֵּי הָאֵין
 סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְכִשְׂמֵדְבַר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא מְדַבֵּר אֶל
 רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹת, וּמָה צְרִיכִים יוֹתֵר פְּנוּנוֹת וְיַחְדוּדִים וְצְרוּפִים
 וְכוּ', כִּי זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל. הָעֵקֶר אֵל תַּעֲשֶׂה עֵסֶק מְשׁוּם דְּבַר, וְאֵל
 תִּתְפַּעַל מְשׁוּם בְּרִיָּה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' פח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ"ו אִיר, מ"א לְמַגִּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, יסוד שְׁבִיטוֹד ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵינִי יוֹדֵעַ לְמָה אֶתָּה צָרִיךְ לְהִתְפַּעֵל מֵהַ שְׁכָל אֶחָד נוֹבַח עֲלֶיךָ וְכו', וּמִדְבַר עֲלֶיךָ כָּל דְּבַר אָסוּר וְכו', תִּסְתַּכֵּל מֵהַ שְׁעוֹבֵר עָלַי, אֵין סֵפֶר מְדַבְּרִים, שְׁמִדְבָּרִים עָלַי כָּל דְּבַר אָסוּר, וּמִי? דִּיקָא אֵלוֹ שְׁאֵנִי הוֹצֵאתִי אוֹתָם מִהַזֵּבֵל וּמִהַלְכָלוֹךְ וְכו', וְלִכֵּן אֵנִי מֵאֵד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁלֵא יַעֲשֶׂה אֶצְלָךְ שׁוּם רֶשֶׁם מֵהַ שְׁמִדְבָּרִים עֲלֶיךָ. וּכְבֵר סֵפֶר רַבְּנוֹ ז"ל (סְפֹרֵי-מַעֲשִׂיֹת, מַעֲשֶׂה ז' מִהַזְּבוּב וְהַעֲכָבִישׁ), שְׁהִקֵּר אָמֵר, שְׁעוֹמְדִים אֶלְפִים וְרַבְבוֹת שׁוֹנְאִים וְעוֹשִׂים סְעֻדוֹת, וְשׁוֹמְחִים עִם כָּלִי זְמֵר, וּמְזוֹמְרִים וּמְרַקְדִים וְכו' וְכו', וְהַשְׁמָחָה אֵיךְ שְׁיִכּוֹלִים לַעֲקֹר אוֹתוֹ וְכו' וְכו', וְלֹא רַק שְׁלֵא יְכוֹלִים לַעֲקֹר אוֹתוֹ, אֶלֶּא כָּל הַשְּׂנִים שֶׁל אֵלוֹ שְׁרוֹצִים לַעֲקֹר אוֹתוֹ נוֹפְלוֹת וְכו' וְכו', עֵינֵי שָׁם; וְלִכֵּן אֵנִי מֵאֵד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֶתָּה צָרִיךְ מֵאֵד מֵאֵד לְשַׁמַּח עִם חֻלְקֶךָ מֵהַ שְׁזִכִּיתָ בְּמִשְׁךָ שְׂנִים עַל גְּבֵי שְׂנִים לְהַדְפִּיס אֶת כָּל הַסְּפָרִים, וּבְזֶה רָאוּי לְךָ לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמְךָ כָּל הַחַיִּים. וְרֵאִיתָ כְּבֵר הַמּוֹן יְשׁוּעוֹת שְׁעֵשָׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַד עַכְשָׁו, וְעוֹד תִּרְאֶה יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, הַעֲקֹר תִּמְשִׁיךְ וְתִדְפִּיס, כִּי עַל הַסְּפָרִים שְׁלֵי אֵין שׁוּם "כָּל הַזִּכִּיּוֹת שְׁמוֹרוֹת", אֵין דְּבַר כְּזֶה, אֶלֶּא כָּל מִי שְׁרוֹצֶה לְהַדְפִּיס — יְבוֹא וַיְדְפִיס, וּמִי שְׁיִכּוֹל לְהַדְפִּיס אֶת זֶה יוֹתֵר יִפְהַ — אֲשֶׁרִי לוֹ וְאֲשֶׁרִי חֻלְקוֹ! וְאֵין לְאֵף אֶחָד לוֹמֵר בְּשִׁמִּי, שְׁאֵנִי אוֹסֵר אֶת הַזּוֹלָת לְהַדְפִּיס אֶת הַסְּפָרִים שְׁזַכְּנִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחַדֵּשׁ בְּדַבְּרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, וְאֶפְלוֹ לְיוֹצְאֵי חֻלְצֵי אֵין לְהֵם זְכוּת יוֹצְרִים. וְלִכֵּן מֵהַ לְךָ לְהַתְּבַלְבֵּל מֵהַ שְׁכָל כָּלֵב נוֹבַח וְכו' וְכו', אֶתָּה תַעֲשֶׂה אֶת שְׁלָךְ, הַסְּפָרִים שְׁזַכְּנִי

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְחַדֵּשׁ בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, הֵם מִתְּנֶה לְכָלֵּל יִשְׂרָאֵל, מִי שֵׁיִדְפִּיִסִם יִתְבַּרֵךְ מִפִּי אֵל עֲלִיּוֹן, וְאַהֲיָה לוֹ לְמַלְיָץ יִשְׂרָאֵל לְמַעַלְהָ וְכוּ' וְכוּ', וְאֲנִי חֲזַק בְּזֶה, כִּי סוּף כָּל סוּף הַסְּפָרִים הָאֵלּוּ הִחְזִירוּ בְּתִשׁוּבָה אֲלֵפִים וּרְכֻבוֹת בְּלִי שׁוּם גְּזֵמָא כָּלֵּל, וְרַב רַבִּים שֶׁל אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּמִשְׁךְ הַשְּׁלוּשִׁים שָׁנָה הָאֲחֵרוֹנוֹת, הִתְקַרְבוּ רַק עַל-יַדִּי הַסְּפָרִים הָאֵלּוּ (אֲדַרְבֵּה, שֵׁיַעֲשׂוּ סֶקֶר וַיִּרְאוּ אִם אֲנִי צוֹדֵק אוֹ לֹא). וְדִיֻקָּא אֵלּוּ הָאֲנִישִׁים מְדַבְּרִים עָלַי כָּל דְּבַר אָסוּר, אֲזִי מָה? שְׂאֵתִפְעֵל מָהֶם?! אֲדַרְבֵּה, כִּכָּל שְׂמַדְבְּרִים עָלַי, אֲנִי מְדַפִּיס וְאֲדַפִּיס יוֹתֵר וַיִּוֹתֵר, אִין אֲנִי מִתְּפַעֵל מִהֶסֶם"ךְ-מ"ם כָּלֵּל, וְדַבֵּר אֶחָד אֲנִי יָכוֹל לְהַגִּיד לָךְ: "מִי שְׂמַדְבֵּר עָלַי, יְכוּלִים לְהוֹצִיא סֶפֶר תּוֹרָה וּלְהַשְׁבֵּעַ עַל זֶה, שְׂהָאֲדָם הַזֶּה הוּא נוֹאֵף", וְאֲנִי חֲזַק בְּמַלִּים אֵלֶּה, כִּי מָה עֲשִׂיתִי לְהַזְוִילֵת!?

וְלָכֵן כְּמוֹ שֶׁאֲנִי מִתְחַזֵּק גַּם אֶתְּהָ תִתְחַזֵּק, וְאֵל תִּתְּפַעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וְתִמְשִׁיךְ לְהַדְפִּיס וּלְהַפִּיץ, וְתִבּוֹא עָלֶיךָ בְּרָכָה מִהַשָּׁמַיִם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' פט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בַּמְדְּבָר, כ"ו אִיִּר מ"א לְמַנְּנֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, יִסוּד שְׁבִיִסוּד ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַחֲיָה.

אִין מַלִּים בְּפִי לְהַסְבִּיר לָךְ אֵת גְּדֵל הַזְּכוּת שֵׁישׁ לָךְ בְּזֶה שְׂאֵת מַחְזִיקָה כְּתֵה בְּבֵית-הַסֶּפֶר שְׁלָנוּ "בֵּית פִּיגָא", בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, וְאֲנִי יוֹדֵעַ שְׂמַבְחֵינֵת פֶּרְנָסָה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לָכֶם לְהַתְמוּדֵד עִם זֶה, עִם כָּל זֹאת זֶה לְעַמַּת זֶה גְּדֵל הַמְּצוּנָה בְּחֻנוּף הַבְּנוֹת עַל טְהַר־תְּהַקְדָּשׁ, אֲשֶׁר זֶה עוֹלָה עַל הַכָּל, וְאֶצְלוֹ יִתְבַּרֵךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב הַחֻנוּף. וְעַל-כֵּן אִין מַלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ, שְׂאֵת עוֹזֵרֵת לִי לְחַנֵּף אֵת בְּנוֹתֵינוּ עַל טְהַר־תְּהַקְדָּשׁ כְּמַסוּרָה לָנוּ מְדוּר דוּר.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ בְּזָכוֹת זֶה לְגַדֵּל אֶת בְּנִיךָ בְּנִקְלָה,
וַיְהִיֶּה לָכֶם הַרְבֵּה נַחַת מֵהִילָדִים, וַיֵּאִיר עֲלֵיכֶם אֶף טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' צ.

בְּעֹרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּמִדְבָּר, כ"ו אֵיזר, מ"א לְמִנְיַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, יוֹסֹד
שְׁבִיטוֹד ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יֵאִיר.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל
הַצֵּעַר וְהַעֲגַמַת נַפְשׁ שְׁיֵשׁ לִי בְּזֶה שְׁאֵתָה שְׁבוּר וְכוּ' וְכוּ' מִכָּל מָה
שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ' וְכוּ', בְּאַמַּת אָנִי מִבֵּין אוֹתָךְ הַיֵּטִב הַיֵּטִב, עִם כָּל
זֹאת הֲלֹא כָּבֹד לְמִדַּת יָמִים וְשָׁנִים סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שְׁהַעֲקֹר בְּזֶה
הָעוֹלָם הוּא הַתְּחִיבּוּת, וְצָרִיכִים לְחֻזַּק אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם
מִחֲדָשׁ, וְלֹא לְהַתְּפַעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְעַל-כֵּן אֲמַרְתִּי לְרוּץ
אֵלֶיךָ בְּשׁוּרוֹתַיִם אֵלוֹ, שְׁתַּעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְתִשְׁכַּח אֶת הָעֵבֶר
עָלֶיךָ. וְלִדְעָתִי, תִּפְגַּס לְגוֹר בִּיבְנָאֵל בְּסוּף הַקִּיץ, וְתִהְיֶה אֶצְלָנוּ מְלַמֵּד,
וְתִהְיֶה לָךְ פְּרֻנְסָה בְּשַׁפְּעַ, וַיְמָה גַּם שְׁתַּזְכֶּה לְיִשׁוּב הַדְּעַת, וְתִהְיֶה
מֵיִשָּׁב הַיֵּטִב בְּדַעְתָּךְ, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְבַלְבַּל עֲצָמְךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה
שְׁבַעֲוֹלָם, וְזוֹ תִהְיֶה הַצֹּלְחָתְךָ הַגְּשָׁמִית וְהַרוּחָנִית.

גַּא וְנָא רָאָה לְשִׁמַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְשׁוּם
דְּבָר לֹא יוֹכֵל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, וְתַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי הַשְּׁתַדְּלִיּוֹת בְּעוֹלָם
לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׁמִחָה הִיא הַיּוֹסֵד וְהַעֲקֹר בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל.
וְחֻכְמִינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (תְּנַחֲוּמָא שְׁמִינֵי ב'): לֹא כָּל מִי שְׁשִׁמַּח הַיּוֹם
שְׁמַח לְמַחֵר; וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל לְשִׁמַּח דִּיקָא הַיּוֹם, וְלִמְסַר
נַפְשׁוֹ עַל נִקְדַּת הַשְּׁמִחָה, וְכֵן תִּשְׁמַח אֶת אֲשֶׁתְךָ וְתִכְבְּדָהּ וְתִיָּקְרָהּ,
כִּי חֻכְמִינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּבָא מְצִיעָא נט.): אוֹקִירוּ לְנַשְׁיְכוּ כִּי הֵיכִי

אֲשֶׁר   כ' צא   בְּנַחַל   מא

דתַעֲתְרוּ [תִּכְבְּדוּ וּתִיָּקְרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם כְּדֵי שְׂתַעֲשְׂרוּ]; כִּי עָקַר
הַעֲשִׂירוֹת בָּאָה עַל-יְדֵי הָאִשָּׁה, כַּמּוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנּוּ ו"ל.

וְעַל-כֵּן רָאָה, יְדִידֵי הַיָּקָר! רַק לֵהִיּוֹת חֶזֶק וְאַמִּיץ מְאֹד מְאֹד
בְּשִׂמְחָה, וּתְשִׂימַח אֶת אִשְׁתְּךָ, כִּי 'אִשָּׁה בְּעֵלְהָ מְשִׂמְחָה' (ראש השנה
ו:), וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ לְצֵאת מִהַדְּכָאוֹן הַפְּנִימִי שֶׁסָּבַב אוֹתְךָ וְכו',
וְכו', עַד שְׂאֵתָה כָּל-כָּף מִפְּחַד מֵהַמּוֹת וְכו', וְכו', אֲשֶׁר הִכֵּל דְּמִיּוֹן
גְּדוֹל.

וְלָכֵן רָאָה, אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיָּקָר! לְצִיַּת אוֹתִי, וְתַעֲשֶׂה הַשְּׂתַדְּלִיּוֹת
לְבוֹא לְגוֹר בְּיַבְנָאֵל, כִּי צְרִיכִים אוֹתְךָ מְאֹד מְאֹד לְאַרְגֵּן אֶת הַיְלָדִים,
וּלְחַנְּכֶם עַל דְּרֹךְ יִשְׂרָאֵל סָבָא.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקַשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחַ דְּרַכְּךָ, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְּנֶה — תִּשְׁכִּיל
וְתַצְלִיחַ.

אֶקְוֶה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַצְיַת אוֹתִי, וְאֲזוּ טוֹב לְךָ כָּל
הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' צא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בַּמִּדְבָּר, כ"ו אִיר, מ"א לְמַנְּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, יְסוֹד
שְׁבִינְסוֹד ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אוֹדוֹת הַשְּׂדוּף, טוֹב לְצִיַּת לְהוֹרִים, כִּי מֵה שְׂהַהוֹרִים יוֹדְעִים
וְרוֹאִים וְכו', הַבַּת אוֹ הַבֵּן אֵינָם רוֹאִים, וְהָאֵהָבָה מְסַנְנֶרֶת וְכו' וְכו',
וְעַל-כֵּן חֲכִי עוֹד וְתַצְיַתִּי לְקוֹל הַהוֹרִים.

מה שאת יכולה לעשות הוא רק להתפלל להקדוש-ברוך-הוא, שיזמין לך את בן זוגך השייך לשרש נשמתך, ואם מהשם יצא הדבר, אף אחד לא יוכל לבטל את זה. ועל-כן עכשו עליך רק להרבות בתפלה ולא יותר. והעולה על הכל — תצייתי את ההורים, ואז תהיה לך הצלחה רבה בחייה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' צב.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר במדבר, כ"ו איר מ"א למנין בני ישראל, יסוד שביסוד ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אודות שאלתך האם לנסע עכשו לצרפת וכו', רבנו ז"ל אמר (שיחות-הר"ן, סימן פה): כְּשֵׁרוּאִים נְסִיעָה, צְרִיכִים לְנִסְעַ, וְתִצְלִיחַ רַק בְּתַנְאֵי שְׁתַּשְׁלֵם קִדְם אֶת הַגְּנֵבָה שְׁגֻנְבְתָּ, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ, אָדָם מְבַקֵּשׁ מִמֶּךָ לְקִנּוּת שְׁטֵרִימָל, וּמִשְׁלֵם לָךְ חֲמֵשׁ-מֵאוֹת דּוֹלָר, וְלִבְסוֹף אַתָּה לוֹקַח אֶת הַכֶּסֶף בְּשִׁבְלֶךָ, וְלֹא עוֹד כִּשְׁהוּא מְבַקֵּשׁ אֶת כֶּסֶפוֹ חֲזָרָה, אַתָּה מְקַלְלוֹ וּמְבַזּוֹ וּמְחַרְפוֹ חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין וְכוּ', הָאֵם לֹא שְׁמַעְתָּ מִסְפִּיק מְמַנִּי, כִּי סוֹף גֻּנַב לְתַלְיָה, כָּל אֵלוֹ שְׂרִגְלִים בְּגֻנְבוֹת, יֵשׁ לָהֶם סוֹף מֵר, אֶת מִי אַתָּה מְטַעָה וְכוּ'?! אַתָּה חוֹשֵׁב שְׁתוּכַל לְחַנֵּף אוֹתִי?! הֲלֹא אֵינִי יְכוֹל לְסַבֵּל גֻּנַב, וְכַמָּה פְּעָמִים, מִמֶּשׁ אֵין מְסַפֵּר, שְׁאֵנִי דוֹרֵשׁ בְּרַבִּים, שְׁמִי שֵׁיִשׁ אֶצְלוֹ כֶּסֶפִי גֻנְבָה, שְׁלֹא יָבוֹא אֵלַי כָּלֵל, מָה אֵנִי צָרִיךְ אוֹתוֹ?! הָאֵם כֶּךָ לְמִדְּנוֹ אֶצֶל רַבְּנוֹ ז"ל?! אַתָּה עוֹשֶׂה לִּיצְנוּת מְאַחֲרִים שְׂרָצִים רַק אַחַר כֶּסֶף, וְלִבְסוֹף אַתָּה יוֹתֵר גְּרוּעַ, כִּי אַתָּה פְּשׁוּט גּוֹנֵב כֶּסֶף, הָאֵם אֵינְךָ יוֹדֵעַ שְׁמִי שְׁגוֹנֵב, נִסְתָּמִים מְמַנּוֹ כָּל דְּלִתוֹת הַהֲצִלְחָה; וְעַל-כֵּן בְּמִקּוֹם שְׁתַּפְּסַע עִם רֶכֶב, תִּשְׁלֵם חֲזָרָה אֶת הַחֻבוֹת, עַל-כָּל-פָּנִים אֶת הַחֲמֵשׁ-מֵאוֹת דּוֹלָר, כִּי אַתָּה גוֹרֵם לִי צַעַר וְעִגְמַת נֶפֶשׁ. וְתָמִיד אֲמַרְתִּי, שְׁאֵתָה וְחִבְרָךְ

ב'מַעֲשֵׂיכֶם הַטּוֹבִים... הֵם אֲשֶׁר יִקְבְּרוּ אוֹתִי, לֹא עָלֵינוּ, וְעַל-כֵּן בַּמָּקוֹם לְהוֹצִיא עֲכָשׁוֹ אֶת כָּל כַּעֲסֶךָ עָלָיו, תְּשַׁלֵּם לוֹ תַּכְף-וּמְיָד אֶת הַגְּנֵבָה שֶׁגִּנַּבְתָּ, כַּמָּה פַּעַמִּים כָּבֵר כַּתְּבִיתִי לָךְ, שֶׁתַּעֲזֹב עֲסָקִים מְפַקְפָּקִים וְכו', וְאַתָּה לֹא מְצִית אוֹתִי, וְלֹא רַק שְׂאִינְךָ מְצִית, אֲלֵא עוֹשֶׂה בְּדִיוֹק הַהֶפֶךְ, וְאַחֲר־כֵּךְ אַתָּה בָּא לְחַנֵּף אוֹתִי וְכו'. הֵאֵם אֵינְךָ מְבִין בְּעֲצָמְךָ לָמָּה לֹא רְצִיתִי לְבוֹא לְחַנְכַּת הַבַּיִת אֲצִלְךָ, כִּי גַם הַמְּזוֹנוֹת שֶׁתִּשֵּׂים עַל הַשְּׁלֶחַן הֵם עֲגָה גְּנוּבָה, רַחֲמָנָא לְצַלְן, וְאֲנִי אֲעֲשֶׂה בְּרַכָּה עַל זֶה... תַּפְסִיק עִם מַעֲשֵׂיךָ וְכו', אָדָם חוֹטֵא בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, מַה יַּעֲשֶׂה? יִצְרוּ מִתְגַּבֵּר עָלָיו וְכו', אֲבָל לְגַנֵּב — זֶה הֵכִי גְרוּעַ, כַּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת גְּנוּבָה, סִימָן א'): מִי שֶׁנִּפְתָּה לְבוֹ לְגֹזֵל, וְכִיּוֹן שֶׁהִתִּיר לְעַצְמוֹ גְּזוּלַת חֲבֵרוֹ, הָרִי הוּא מוֹכֵן לְכָל חֲטָא וְעוֹן, וְאֵין תַּקְנָה לְהַסִּירוֹ מִדְּרַכּוֹ הַרְעָה; וְאַתָּה יוֹדֵעַ כַּמָּה אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁלֹּא יִמָּצֵא בֵּינֵנוּ שׁוֹם גְּנֵב כָּלָל. גַּם אֲנִי חַיֵּב לְרַבּוֹת רַבּוֹת בְּלִי שׁוֹם גְּזָמָא כָּלָל, עִם כָּל זֹאת בְּכָל יוֹם אֲנִי מְשַׁלֵּם חוֹבוֹת, וְאֲנִי מְבַקֵּשׁ תְּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, שֶׁלֹּא יִמָּצֵא בְּיָדִי אֲפֵלוּ פְּרוּטָה אַחַת מִכֶּסֶפִּי גְּנוּבָה, וְאֲפֵלוּ כֶּסֶפִּי צְדָקָה שֶׁלֹּא תִדְבַק בְּיָדִי אִיזוֹ פְּרוּטָה, אֲלֵא הַכֹּל יֵלֶךְ לְעֲנִיִּים וְלְצָרִכִּי צְבוּר. תִּהְיֶה לְאֵל, אֲנָשִׁים נוֹתְנִים לִי צְדָקוֹת, וְאֵינִי רוֹצֶה לְהַנּוֹת מִזֶּה כָּלָל, אֲלֵא מְחַלְקֵן לְעֲנִיִּים וְלְצָרִכִּי צְבוּר: מִקְּוָה, בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, תַּלְמוּד-תּוֹרָה, בֵּית-סֵפֶר וְכו'.

רְאֵה לְהַשִּׁיב אֶת הַגְּזוּלָה תַּכְף-וּמְיָד, וְאוֹי וְאַבּוֹי יִהְיֶה לָךְ אִם תִּבְזֶה אוֹתוֹ, כִּי אֲזוֹ אֵינִי סוֹלֵחַ לָךְ, כִּי אַתָּה מְרַחֵק אֲנָשִׁים יְשָׁרִים. הֲלֹא אֵין לִי עֶסֶק עִם אִף אֶחָד, בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, וְאֵינִי צָרִיךְ רַק אַבְרָכִים רְצִינִיִּים, שְׁרוּצִים תּוֹרָה וּתְפִלָּה, מְצוּוֹת וּמַעֲשֵׂים טוֹבִים וְלַעֲזֹר לְזוּלַת. וְיָדוּעַ, שֶׁרַבֵּנוּ ז"ל אָמַר, שֶׁמוּטָב שְׂיִהְיֶה חַיֵּב לְעַצְמוֹ, מֵאֲשֶׁר יִהְיֶה חַיֵּב לְחֻנּוּנִי.

אַקְוָה שֶׁתְּצִית אוֹתִי פַּעַם וּלְתַמִּיד, אִף שֶׁקָּשָׁה לְהֵאֱמִין, כִּי מִי שֶׁנִּכְנַס בְּהַרְגֵּל גְּנוּבָה, כָּבֵר מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לְהַשִּׁיבוֹ, עַד כְּדֵי כָּךְ שְׁמוֹהֲרֵנִי ז"ל, אֲשֶׁר הָיָה רַחֲמָן גְּדוֹל, אָמַר פַּעַם: אֶת כָּלֵם אֲנִי יְכוֹל לְקַרֵּב לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲבָל חוּץ מִגְּנוּב... כִּי עַד שֶׁאֲדַבֵּר עִמּוֹ

בַּעֲבוּדַת ה', יְרוֹקֵן לִי אֶת כָּל הַבֵּית... וּבִקְאֻמַּת הַגְּנֵבָה זֹו מִחֻלָּה רָעָה מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצַלְן, וְהַכֵּל מוֹרִים לְעֲצָמָם הֶתֶר, וּמָה עוֹד גַּם מִלְּבִישִׁים אֶת זֶה בְּקִדְשָׁה — וְנוֹתְנִים צְדָקָה. אוֹי לְאוֹתָהּ בּוֹשָׁה וְחִרְפָּה — לְחַלֵּק צְדָקוֹת מִכֶּסֶּפֶי גְּנֵבָה. וְכֵאֵן יֵשׁ אֶחָד מִפְּרָסָם, שֶׁפְּשׁוּט גּוֹנֵב וְגוֹזֵל בְּנֵי-אָדָם עַל יָמִין וְעַל שְׂמָאל, לֹוה וְאֵינוֹ מְשַׁלֵּם, אֲבָל מִחֻלָּק צְדָקוֹת... אֶתָּה בּוֹדָאֵי מִכִּירוֹ. הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִצְיִלְנוּ מֵהֶם, וְנִזְכָּה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְתַמִּיד נִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׁשׁוּם פְּרוּטָה שֶׁל גְּנֵבָה לֹא תִבּוֹא בְּיַדְנוּ.

הַמְקַנְוֵה שְׁתַּצִּית אוֹתִי, וְתִשׁוּב בְּתִשׁוּבָה, וְתִשְׁלַם אֶת הַגְּנֵבָה...

כ' צג.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בַּמִּדְבָּר, כ"ו אֵיִר, מ"א לְמַגִּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, יִסוּד שֶׁבִּיִסוּד ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ.

עֲכָשׁוּ אֲצַלְנוּ אִישׁוֹן לִיְלָה מְאֹחֵר מְאֹד, עַל-כֵּן קָשָׁה עַלֵי הַפְּתִיבָה, עַל-כָּל-פְּנִים אֲמַרְתִּי לְרוּץ שׁוֹרוֹתִים אֵלוֹ לְפָנֶיכֶם.

תְּדַעוּ, שֶׁהַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאִים נְסִיוונוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וּמְנַסִּים אֶת הָאָדָם בְּכֹל מִינֵי אָפְנִים, וְרוֹצִים לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ וְכוּ'. וְעַקֵּר מַעֲלַת בַּר יִשְׂרָאֵל — כְּשִׁזְזָה לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר שֶׁבַעוֹלָם. בּוֹדָאֵי יִשִּׁיב אֲלֵיכֶם הַגְּזֻלָּה, כִּי כְּתַבְתִּי לוֹ מִכְּתַב אֶרֶץ, אֶף אֵינְכֶם צְרִיכִים לְהִשְׁבֵּר מְזֵה, כִּי גַם אוֹתִי גְּזְלוּ בְּסִכּוּמִים עֲנֻקִיִּים, עֲשׂוֹת אֲלִפֵי דוֹלָרִים, אֶף אֲנִי מֵאֲמִין בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְיִוֹדַע וְעַד, אֲשֶׁר הַכֵּל בְּהַשְׁגָּחָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה, וּמָה שֶׁשִּׁיָּךְ אֵלֵי, אֶף אֶחָד לֹא יוּכַל לְגַנֵּב וְלְגַזֵּל. דַּעוּ לָכֶם, יֵשׁ לִי הִרְבָּה עֲגָמַת נֶפֶשׁ וְצַעַר גְּדוֹל, אִיךְ שֶׁהַסְּמ"ךְ-מ"ם מְצַלִּיחַ בְּנִכְלֵי עֲרַמְמִיוֹת לְמָסוֹר אֲנָשִׁים חַפִּים מִפְּשָׁע, וּמָה גַם שֶׁכֵּלֶם נוֹתְנִים לוֹ אֶת הַצְּדָק, מְאֹבֵד פְּרַנְסוֹת לְאֲנָשִׁים,

אֲשֶׁר   כ' צד — כ' צה   בַּנְחַל   מה

והוא עוד רב וצדיק וכו', וכמו־כן גם בין אנשי שְׁלוֹמֵנו וכו', וכן גם אצלי מסתובבים גנבים, אני מקווה להקדוש־ברוך־הוא לרחקם ממני לגמרי, ויהיה אצלנו רק קבוצת יראים ושלמים.

ראו להתחזק, ובעזרתו יתברך שמו, מחר אכתב לכם באריכות.

המאחל לכם שמחה והצלחה...

כ' צד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר, כ"ז איר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ.

באתי לברך אתכם בברכת "מזל טוב" חמה על הולדת הבן שִׂיחָה, ועל המצוה שאתם מקימים היום להכניסו בבריתו של אברהם אבינו, יעזר הקדוש־ברוך־הוא, אשר זה הקטן גדול יהיה, ותרוו רב נחת ממנו ומכל יוצאי חלציקם, ואקנה שתקראו אותו על שם האבא ... וזו מצוה גדולה של כבוד אב.

הקדוש־ברוך־הוא השומע תפלות ישראל, ישמע את תפילתי שאני מבקש בעדכם, שתצליחו בכל מעשה ידיכם.

המאחל לכם ברכת מזל טוב חמה...

כ' צה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר במדבר, כ"ז איר ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְ... נְרוּ יְאִיר.

תמסר את המכתבים לייעדם, ותשתדל לחזק את ... הוא מאד שבור, וממש בכה מקדם לפני, לא די שגנבו ממנו חמש־מאות דולר, עוד קבל קללות ובזיונות, ועל־כן ראה לחזקו ולאמצו. ומה

כָּבֵר אֲגִיד אָנִי, אֵיךְ שֶׁגָּנְבוּ וְגִזְלוּ מִמֶּנִּי כֶּסֶפִּי, אֵךְ יֵשׁ לִי אֲמוּנָה חֲזָקָה
בו יתְּבַרֵךְ.

הַמְצַפֶּה לְשִׁמְעַ בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת...

כ' צו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יתְּבַרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר בַּמִּדְבָּר, כ"ז אֵיִר, מ"ב לְמִנְיַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל פְּלִלְיוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגֵּרִים בִּיבְנֵי אֵל "עִיר בְּרִסְלָב",
הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיִצְיִלֵם מִכָּל צָרָה
וְצוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

אֲחֵי וְרֵעֵי הַיְקָרִים! אֵינְכֶם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַנִּחַת
רוּחַ שְׁהֵיָה לִי כָּל הַזְּמַן הַזֶּה שֶׁשְׁהֵיָתִי בְּמַחֲצֵתְכֶם, וּמִמָּשׁ הֵיָה לִי
מְלֵא חֲפִנִים נַחַת, אֵיךְ שֶׁרְאִיתִי שֶׁקֵּהֲלַתְנוּ הַקְדוּשָׁה מִתְּפַתַּחַת, וּתְהִלָּה
לְאֵל, מִתְרַחֲבִים גְּבוּלֵי הַקְדוּשָׁה, עַל אֵף שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם הִרְשַׁע, יִמַּח
שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, מוֹסֵר אוֹתְנוּ עַל יְמִין וְעַל שְׂמֹאל, וּמַסִּית וּמַדִּיחַ אֶת
תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם, עִם כָּל זֹאת שׁוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לוֹ, כִּי
תְהִלָּה לְאֵל, אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים מַחֲזִיקִים אֶת עֲצָמָם בְּיַחַד, וְזֶה
עֵקֶר הַצְּלָחָתְנוּ.

לְזֹאת אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד מְאֹד, שֶׁתִּרְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּיוֹתֵר בְּאַהֲבָה,
אֲחוּהָ וְרַעוּת, וּבְיִתֵּר שְׂאֵת וּבְיִתֵּר עֵז תַּעֲזְרוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ, וְתִשְׁמְרוּ
מְאֹד מְאֹד לֹא לְפַגַּע אֶחָד בְּשֵׁנֵי, וּמִכָּל שְׂפָן וְכָל שְׂפָן כְּשֶׁאֲחָד לְוָה
כֶּסֶף מְזוּלָתוֹ יִשְׁתַּדֵּל לְפִיֶּסוֹ, וְאַפְלוּ שְׂאִין לוֹ בְּזֶה הַרְגַע לְשִׁלְם,
עַל-כָּל-פְּנִים יְפִיֶּסוֹ, וְלֹא חֵס וְשִׁלּוֹם, יִקְלָלוּ וּיְבַזְּהוּ, שְׁזוֹ מִדַּת
הַרְשָׁעִים. שְׁעַל זֶה אָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים לו, כא): "לְוָה רָשָׁע וְלֹא
יִשְׁלָם"; לֹא דֵי שְׁלֹוִית וְלֹא שְׁלֵמַת, אֲלֵא אִתָּה גַם רָשָׁע שֶׁמְבַזֶּה אֶת
חֲבֵרְךָ. וְעֲלִינוּ לְעֵקֶר מֵאֲתָנוּ אֶת כָּל הַמַּדּוֹת הַרְעוּת, וְרַק לְכַבֵּד אֶחָד
אֶת הַשֵּׁנִי, וְרַק בְּשִׁבִיל זֶה בְּאֵנוּ לְגוֹר כָּאֵן בִּיבְנֵי אֵל, וְהַקְּמֵנוּ קֵהֲלָה

קדושה, שנוזכה לעבד את הקדוש-ברוך-הוא בשיחה בינו לבין קונו, ובתפלה והתבודדות, ונוזכה לטיל בין החרים ולהתבודד עמו יתברך, ולשקד בלמוד התורה הקדושה. ועל-כן ראו להחזיק את עצמכם ביחד, ואיש את רעהו יכבד, ותקבעו לעצמכם קביעות ללמד אחד עם חברו, הינו שתעשו חברותות. ומה טוב ומה נעים, שגם עם תלמידי הישיבה תקבעו כל אחד איזה שעור, הינו כל אברך מהכולל שילמד איזו שעה עם איזה תלמיד של ישיבתנו הקדושה, ובאפן כזה יתרבה המקום של תורה. ואל תשכחו שאנחנו נמצאים במקום חילוני, ואנו צריכים להגביר את כח הקדושה, ובפרט שהסמ"ך-מ"ם בעצמו עומד עלינו, ולכן בפח של רבנו ז"ל עלינו ללחם עמו בכל מיני אפנים שבעולם, ובתחבולות תעשה עמו מלחמה, להתמיד בלמוד התורה הקדושה ובשקידה רבה ונפלאה בתפלה ושיחה בינו לבין קונו, ודיקא על-ידי-זה נצליח להתגבר על הכל.

נא ונא ראו, אחי ורעי היקרים! להיות רק בשמחה, ותשמחו בכל יום, ותרקדו אחר כל תפלה ותפלה. והעקר שתתדלו לאחז במדת החסד, שהיא יד ימינו יתברך כביכול, פי "עולם חסד יבנה" (תהלים פט, ג), כל העולם נבנה על חסד, וזה לעמת זה הסמ"ך-מ"ם הוא רשעות ודגבורה, שהוא יד שמאל, ועלינו לבטל את זה לגמרי, על-ידי תקף החסד, שנעשה חסד אחד עם חברו, אשר זה מאד מאד חשוב אצלו יתברך.

אקנה להקדוש-ברוך-הוא שתחזיקו את עצמכם ביחד, ואז תראו נסים נגלים שיעשה עמכם הקדוש-ברוך-הוא, ותכף ומיד כשמתאחדים יחד, אז אף אחד לא יוכל לנו.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כ' צו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר, כ"ז איר, מ"ב למנן בני ישראל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּתְמַשִּׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ רַק אֶל הַשִּׂמְחָה, בְּרַח
מֵעֲצָבוֹת וּמֵעֲצָלוֹת. הֵן אָמַת שְׁעוֹבְרִים עֲלֶיךָ כָּל מִינֵי מְרִירוֹת
וַיִּסּוּרִים וּמִכְאוּבִים מֵהַשְּׂכָנִים וְכוּ' וְכֵן בְּבִיתְךָ וְכוּ', עִם כָּל זֹאת רְאֵה
וּלְגַרֵּשׁ מִמֶּךָ אֶת הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוֹת, שְׂמֵאוּמָה לֹא תָבִיא לְךָ, אֲלֵא
תְפִילָּה, חֶסֶד וְשְׁלוֹם. וְעַל-כֵּן עֲשֵׂה כָּל מֵה שֶׁתַּעֲשֶׂה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה,
וּלְשִׂמַח אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׂבַעוּלָם, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל
הַיָּמִים, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא שְׂמִינָה לְכָל — בֵּין בְּגַשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחָנֵי.

אוֹדוֹת הַמִּחְתָּנִים וְכוּ', אֵינְךָ צָרִיךְ לְבִזְבוֹז כֶּסֶף, תֹּאמֶר שְׂאִין לְךָ
וְזֵהוּ זֶה וְכוּ'. וְכֵן אֵל תִּפְגַּס בְּשׁוּם לְחָצִים, כִּי זֶה רַק יִהְרַס אֶת
הַבְּרִיאוֹת שֶׁלְּךָ. וּמֵה וְלָמָּה לְךָ כָּל הַצָּרָה הַזֹּאת; וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדֵּל לְבָרַח
מִכָּל מִינֵי לְחָצִים, וּרְאֵה לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְהַחֲזִיק בְּמַדַּת הַשִּׂמְחָה,
וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי לְהִגִּיעַ אֶל שִׂמְחָה, זוֹ עֲבוּדָה הַכִּי קָשָׁה לְאָדָם,
כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד כָּל-כָּף הַרְבֵּה מְשַׁבְּרִים, עַד שֶׁקָּשָׁה לוֹ
לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה. וְלָכֵן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאָמְצִים שְׂבַעוּלָם לְהִיּוֹת רַק
בְּשִׂמְחָה, וּתְבָרִיחַ מִמֶּךָ הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוֹת. וּרְבֵנוּ וְ"ל אָמַר (שִׁיחוֹת-
הַר"ן, סִימָן קי): כְּשֶׁאָדָם רוֹאֵה שֶׁמִּתְגַּבְּרִים עָלָיו הַבְּלִבּוּלִים, בְּלִבּוּלֵי
אָמוּנָה, שְׂאֵלְךָ לִישׁוֹן, כִּי בְיוֹתֵר נִפְרָדִים מֵהָאָדָם בְּלִבּוּלֵי אָמוּנָה
עַל-יְדֵי שְׁנָה, וְעַל-כֵּן אַתָּה צָרִיךְ לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד לְנוּחַ הַרְבֵּה, וְזֵה
יִשְׁמַר אוֹתְךָ מִכָּל רָע.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתַּצְלִיחַ דְּרָכְךָ, וְשׁוּם דְּבָר שְׂבַעוּלָם לֹא יוּכַל
לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' צח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ"ז אֵיר, מ"ב לְמַנְזַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נְרוֹ זְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד אָנִי מְצֻטָּעֵר בְּצַעֲרֶךָ
הַקָּשָׁה.

אֶתָּה צְרִיךְ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי מְאֻמְצִים לְהִתְחַתֵּן מֵה שְׁיֹתֵר מֵהָר.
וְהַעֲקֹר אֵל תְּהִיָּה בְּרִרְזָן, אֲלֵא הַשְׁדוּף הָרֵאשׁוֹן שְׁיֻצִיעוּ לָךְ — תִּתְחַתֵּן
לְשֵׁם שָׁמַיִם. וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּנְצֹל מִפְּגַם-הַבְּרִית. וְזָכוֹר תִּזְכֹּר אֶת
מְאֻמָּרָם ו"ל (יְכֻמוֹת סב:): כָּל הַשְּׁרוּי בְּלֹא אִשָּׁה — שְׁרוּי בְּלֹא טוֹבָה,
בְּלֹא שְׂמֻחָה, בְּלֹא בְּרָכָה וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן רָאֵה לְהִשְׁתַּדֵּל לְהִתְחַתֵּן
מֵה שְׁיֹתֵר מֵהָר, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת רַק בְּשְׂמֻחָה, וְתַעֲבֹד מָאֵד עַל נִקְדַּת
הַשְּׂמֻחָה, וְאִף שְׁכַל עֲנִין הַשְּׂמֻחָה בָּא לָךְ קָשָׁה מָאֵד מָאֵד, כִּי חֲיִיךְ
מִמְרָמְרִים מְרַב צַעַר וְעֲגָמַת נֶפֶשׁ שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, עִם כָּל זֹאת רָאֵה
לְהִיּוֹת בְּשְׂמֻחָה, וְהַשְּׂמֻחָה תִּרְפָּא אוֹתְךָ מִכָּל הַצָּרוֹת שְׁלָךְ. רָאֵה
לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת, כִּי כָּל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין — זוֹכֵה לְחַיִּים
(מְנַחוֹת מֵד.); וְכֵן תִּשְׁמֹר שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וְאִז הַשְּׂבַת תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ, כִּי
הַשְּׂבַת הִיא בֵּת זוּגָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּבזְכוּת שְׂמִירַת שַׁבַּת תִּמְצָא אֶת
בֵּת זוּגָךְ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתִּזְכֶּה לְמִצָּא תִּכְף-וּמִידָא אֶת בֵּת זוּגָךְ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' צט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֹדֵר בַּמִּדְבָּר, כ"ח אֵיִר, מ"ג לְמַנְיֵן בְּגֵי יִשְׂרָאֵל
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לֵוִיֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", תְּלִמִידֵי "הַיִּכְל־הַקְדוֹשׁ", הַגָּרִים
בַּיְבֵנְאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם
וְיִצִילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה
בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְכֶם בִּיּוֹתֵר לֵהִיּוֹת שְׂמֵחִים
וְעֲלִיזִים, וְאֵל תִּירְאוּ וְאֵל תִּפְחָדוּ מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם. וְתַכְּף-וּמְדִד
כְּשִׂזּוֹכִים לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּאֶמּוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה
אֵין מָה לִירָא וְלִפְחָד כָּלֵל, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ שׁוֹמֵר אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל,
וְעַקֵּר הַיְרָאוֹת חִיצוֹנוֹת וְהַפְחָדִים שְׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם, הֵם רַק
כְּשִׁעוֹקֵר עֲצָמוֹ מִהָאֶמּוּנָה הַקְדוּשָׁה, שְׂאֵז צֵר וּמַר מְאֹד לְהָאָדָם, כִּי
בְּלֵי אֶמּוּנָה אֵין לְאָדָם שׁוֹם חַיִּים, וְעַם אֶמּוּנָה כָּל הַחַיִּים כְּבָר חַיִּים
אַחֲרִים לְגַמְרֵי. וְחַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (שְׁבַת לר.): בְּשַׁעֲה
שְׂמִכְנִיסִים אָדָם לְדִין, אוֹמְרִים לוֹ: נִשְׂאֵת וְנִתְּתָ בְּאֶמּוּנָה; הֵינוּ
שְׁהִשְׂאֵלָה הַרְאֵשׁוֹנָה שְׁשׂוֹאֲלִים אֶת בֵּר יִשְׂרָאֵל כְּשִׁעוֹלָה לְעוֹלָם
הָעֲלִיּוֹן — אִם הַמִּשְׂא וּמִתֵּן שְׁלוֹ הֵיָה בְּאֶמּוּנָה, כִּי זֹו צְרִיכָה לֵהִיּוֹת
עֲבוֹדַת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל — לִשְׂא וְלִתֵּן רַק עִם הָאֶמּוּנָה הַקְדוּשָׁה,
תָּמִיד לְדַבֵּר מִמֵּנוּ יִתְבָּרַךְ, וְלַגְלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ לְכֹל הָעוֹלָם כָּלוֹ.

וְאֶפְלוּ מִי שֵׁישׁ לוֹ אֵיזוֹ חֲנוּת אוֹ עֶסֶק גִּשְׂמִי, הוּא גַם-בֵּן צְרִיף
לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִם כָּל הַקּוֹנִים וְהַלְקוֹחוֹת שְׁנַכְנְסִים אֶצְלוֹ
מִהָאֶמּוּנָה הַקְדוּשָׁה, וְלִשְׂאֵל בְּשְׁלוֹמָם וְלְהַתְעַנֵּן בְּמַצְבָּם. וְתַכְּף-וּמְדִד
לְקִשְׂרֵם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶה נִקְרָא מִשְׂא וּמִתֵּן בְּאֶמּוּנָה, לִשְׂא וְלִתֵּן
בְּעַנְיֵי אֶמּוּנָה, וְכֹל הַתְּכִלִּית שְׁיִרְדְּנוּ אֵל זֶה הָעוֹלָם, הֵיָתָה רַק בְּשִׁבִיל

זֶה — לְגִלּוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ. וְדָבָר זֶה הוּא שְׁלִיחוֹת שֶׁל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל — לְהַשְׁרוֹת אֶת הַשְּׂכִינָה בְּזֶה הָעוֹלָם. וְתַכְפֵּף וּמִיד כְּשֶׁאָדָם חִזַּק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, אַז אֵין לוֹ מָה לְפַחַד וְלִירָא מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, מֵאַחַר שֶׁהוּא דְבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּו יִתְבַּרֵּךְ, וְאִף אֶחָד בְּעוֹלָם אֵינוֹ יָכוֹל לַגַּע בּו, וְזֶה לְעַמַּת זֶה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, הוּא הַמְקַרֵּר וּמְסִית וּמְדִיחַ אֶת הָאָדָם נִגְדוֹ יִתְבַּרֵּךְ, כְּאֵלוֹ שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵינוֹ צָרִיךְ אוֹתוֹ, וּכְאֵלוֹ הוּא כְּבָר אֵינוֹ שׁוֹה שׁוּם דָּבָר, מֵאַחַר שֶׁכְּבָר חֲטָא יָמִים וְשָׁנִים, וּכְאֵלוֹ אֵין לוֹ כְּבָר שׁוּם תַּקְוָה. וּבְאֲמַת הַכָּל דְּמִיּוֹן, כִּי אֵין בְּלַעֲדוֹ יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבַּרֵּךְ אֵב הַרְחֻמָּן, הַרוֹצֵה בְּתִשׁוּבַת יִשְׂרָאֵל, אִף הָעֶקֶר מֵה שְׁצָרִיכִים מֵאַתָּנוּ רַק אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, וּלְבַטֵּל אֶת עֲצָמָנוּ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, שְׁזֶה עֶקֶר הַשְּׁלֵמוֹת. וְזֶה מֵה שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁבַת קד.):

נֶאֱמַן כְּפוּף נֶאֱמַן פְּשׁוּט; עַל-יְדֵי אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּו יִתְבַּרֵּךְ בְּלֵי שׁוּם חֲכָמוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא בָּא לְיְדֵי עֲנוּה, שְׁמִבְטֵל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, שְׁזֶה נֶאֱמַן כְּפוּף, עַל-יְדֵי אֲמוּנָה הוּא מִתְכוּוֹף וּמִתְבַּטֵּל לְגַבֵּי אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. נֶאֱמַן פְּשׁוּט — זֶה עֶקֶר הַשְּׁלֵמוֹת, לְהֶאֱמִין בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּו יִתְבַּרֵּךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְהַגִּיעַ לְכָל הַמְּדַרְגּוֹת שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי עַל-יְדֵי אֲמוּנָה נִפְתָּחִים לוֹ כָּל הַשְּׁעָרִים הָעֲלִיוֹנִים. וּכְמוֹ שֶׁגִּלָּה לָנוּ מוֹהֲרַנְיָת ז"ל, שֶׁיִּחְזַקְאֵל הַנְּבִיא שֶׁהִיָּה מִמְּבַחְרֵי הַנְּבִיאִים, שֶׁגִּלוֹ אֶת מַעֲשֵׂי הַמְּרַכְבָּה, אָמַר (יִחְזַקְאֵל א, א):

נִפְתָּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאַרְאֶה מִרְאֹת אֱלֹקִים, שֶׁהוּא רֵאשֵׁי תְבוֹת: אָמ' מו' וְנִ'ה'; הֵינּוּ דִיְקָא עַל-יְדֵי תַקְוָה הָאֲמוּנָה, זָכָה שֶׁנִּפְתָּח לְפָנָיו שַׁעַר הַשָּׁמַיִם, וְרָאָה מִרְאֹת אֱלֹקִים. וְאֵל כָּל זֶה יָכוֹל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל לְזַכּוֹת — אִם רַק מִתְחַזֵּק בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה. וְרַבְּנוּ ז"ל מְגִלָּה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהֲרַן, חֶלֶק א', סִימָן סב): נִפְקִית בְּצַפְרָא; שֶׁהָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה יוֹצֵאת בְּכָל בְּקָר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (אֵיכָה ד, כג): "חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה אֲמוּנָתְךָ"; בְּכָל בְּקָר נִתְחַדְּשֶׁת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם וְתִיקֵן, כִּי כָּל מֵה שְׁמַקְדִּים אֶת הַתְּפִלָּה, כְּמוֹ-כֵן נִבְנִית אֲצֵלוֹ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. וְעַל-כֵּן מְאֹד מְאֹד הַזֵּהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל עַל תְּפִלַּת הַנְּתִיקֵן.

ולכן תשתדלו, אחי ורעי היקרים! לחדש את מנין הנותיקין, ולהשתדל לבוא להתפלל תפלת הנותיקין, ומי שאינו יכול לבוא לתפלת הנותיקין, על-כל-פנים לבל יאחר משעה שמונה להתפלל במנין דיקא, ואז טוב לכם כל הימים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כ' ק.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעֵי לְסֹדֵר בַּמִּדְבָּר, כ"ח אֵיר, מ"ג לְמִנְיַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְכֵן הִתְקַנּוֹת שְׂתַקְנַת בִּישׁיבָה, וְהוּא דְבַר נִפְלָא הַפְּלֵא וְנִפְלָא. וּמִי יִתֵּן שְׂתַחֲזִיק בְּזֶה חֲזוֹק מְאֹד מְאֹד, וְתִלְךָ בְּתַקִּיפּוֹת. וְכֵן תִּכְרֶה-וּמְדֵד לְשִׁתְּףֵי אֶת הַהוֹרִים אִם קוֹרֶה מִשְׁהוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ; כִּי מִצַּד אֶחָד צְרִיכִים לְלַכֵּת בְּתַקִּיפּוֹת, וּמִצַּד אֶחָד צְרִיכִים לְלַכֵּת בְּאַהֲבָה.

גַּא וְנָא רְאֵה לְשִׁמַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעוֹד תִּרְאֶה נְסִים נְגָלִים שִׁיעֲשֵׂה לְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַהֲיֶה לְךָ דִּירָה חֲדָשָׁה וְיָפָה פֶּאן בִּיבְנָאֵל, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְגוֹר בְּשִׁכְנוֹת וּבְשִׁכִירוֹת, אֶלָּא בְּבֵית שֶׁל עֲצָמְךָ. הַעֲקֵר רְאֵה לְשִׁמַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְתַמִּיד תִּסְתַּפֵּל רַק עַל הַצַּד הַטוֹב; כִּי מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְהַסְתַּפֵּל רַק עַל הַצַּד הַטוֹב וְהַיָּפָה בַּחַיִּים — אִזּוּ מִצְלִיחַ. לֹא-כֵן כְּשֶׁמְסַתַּפְלִים רַק עַל הַצַּד הַשְּׁחוֹר בַּחַיִּים, מְרִים וּמְרוֹרִים לוֹ הַחַיִּים מְאֹד מְאֹד. וּבְאֵמַת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְזַרֵּחַ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכֹל יוֹם מִחֲדָשׁ, וְלִהְפּוֹךְ לִית יוֹם דְּלִית בֵּיה גַחְשִׁים וְעַקְרָבִים הַמְסַבְּבִים אֶת הַיּוֹם הַזֶּה' (פּמוּבָא

אֲשֶׁר   כ' קא   בַּנְחַל   נג

בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן פד); רק חזק וְאַמֵץ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

וּמְרַב טְרוּדוֹתַי עֲכָשׁוּ, הִתְקַרַח לִי לְקַצֵּר.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קא.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בַּמְדְּבָר, כ"ח אֵיר, מ"ג לְמַנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מִקֵּדָם כְּתַבְתִּי לָךְ מִכְּתָב, וְלֹא עָנִיתָ לִי הָאֵם כְּדָאֵי לְכָתֵב מִכְּתָב לְקַרְנֵן הַשְּׂבִיעִית מְדוּעַ פָּטְרוּ אוֹתָךְ, וּבְדֶרֶךְ אֲגַב גַּם לְגִלוֹת אֶת הַגְּנֻבּוֹת וְהַשְּׁחִיתוֹת שֶׁל הַסֵּמ"ך-מ"ם, אִיךָ שֶׁהַכְּנִיס שְׁבַע-עֶשְׂרֵה שְׁמוֹת וְכו' וְכו'.

הָעֵקֶר רָאָה לְחִזֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ, וְתִאֲמִין לִי שֶׁלְגִדּוּלוֹת מְזֵה נּוֹצְרֶתָ, כִּי, תִהְיֶה לְאֵל, זָכָה אוֹתָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּפֶה מִפִּיךָ מְרַגְלִיּוֹת, וְאַתָּה צָרִיךְ לְהִרְצוֹת הִרְצָאוֹת נִפְלְאוֹת בְּקַבּוּצִים, לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבֹר וְדְבֹר שֶׁמְדַבְּרִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, בְּזֶה מְקִימִים מְצֻנֶת עֲשֵׂה שֶׁל יְחִוֵּד הַשֵּׁם, וְרַק בְּשִׁבִיל זֶה יִרְדְּנוּ לְזֶה הָעוֹלָם — לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְתִכְף-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם מְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁפַּע עָלָיו שֶׁפַּע גְּדוֹל בְּפִרְנֶסָה, כִּי עָקֵר הֵהֱשִׁפְעוֹת בְּאוֹת לְהָאָדָם רַק עַל-יְדֵי הַדַּעַת, כִּי 'אֵין עָנִי אֶלָּא בְּדַעַת' (גְּדִרִים מ.א.); וְלִכֵּן אָמַר הַחֶכֶם מִכָּל הָאָדָם (מְשַׁלִּי כ., כח): "אִישׁ אֲמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת"; מִי שֶׁהוּא חָזֵק בְּאֲמוּנָה, וּמְגַלֶּה אֶת הָאֲמוּנָה, עַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁפַּע עָלָיו רַב בְּרָכוֹת מִמְּעוֹן הַבְּרָכוֹת; וְלִכֵּן רָאָה לְחִזֵּק אֶת עֲצֻמָּךְ בְּהַתְחַדְּשׁוֹת חֲדָשָׁה לְצֵאת לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוֹ ז"ל בְּעוֹלָם, וְאֵל תִּתְבַּיֵּשׁ מִשׁוּם בְּרִיָּה כָּלֵל.

וְאִףּ שְׁיוֹם אֶחָד יִהְיֶה יוֹם קָשָׁה, אִףּ יוֹם הַשְּׁנַי יִהְיֶה יוֹם טוֹב, כִּי
 "וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר" (בְּרֵאשִׁית א, ה); כִּי 'בְּרִישָׁא חֲשׂוּכָא וְהָדָר
 נְהוּרָא' (שַׁבַּת עז:); קִדְּם בָּא הַחֲשֵׁךְ, וְאַחֲרֵי־כֵן בָּא הָאוֹר. וּבִשְׁעַת
 הַחֲשֵׁךְ צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, לְהִתְחַזֵּק מִמְּעַמְד וְלֹא לְהִשָּׁבֵר
 מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם.

וְלָכֵן לְדַעְתִּי, רְאֵה לְהִכְנִיִס אֶת עֲצָמְךָ בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת —
 לְגַלוּת וּלְפָרְסָם אֶת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְתַהֲיֶה עֲקֻשָׁן גָּדוֹל עַל דְּבַר
 זֶה, וְתִתְחִיל עוֹד בְּיַבְנָאֵל בְּלִי שׁוּם בּוּשָׁה כָּלֵל, רַק בְּעִזּוֹת וּבְעֻקְשָׁנוֹת
 דְּקִדְּשָׁה, לְעִשׂוֹת חוּגֵי בֵּית, אוֹ אִם יֵשׁ, חֵס וְשְׁלוֹם, אֵינָה עוֹל,
 תִּכְרַף־וּמָיד לְהִתְחִיל לְדַבֵּר דִּבּוּרֵי אֲמוּנָה, וְלֹא לְחַפּוֹת שְׂיִכְבְּדוּ אוֹתָךְ
 וְכו', כִּי, לְדַעְתִּי, לֹא צְרִיכִים לְפַחַד בְּכֻלָּל מִהַסְמָ"ךְ־מ"ם, אֲדַרְבֵּה,
 לְפָנַי שֶׁהוּא רַק מִתְחִיל, כְּבָר מִתְחִילִים לְדַבֵּר, וּכְשֶׁמִּתְחִילִים לְדַבֵּר,
 אֲזַי כְּבָר לֹא מִפְּסִיקִים מִפְּנֵי הַכְּבוֹד. וְעַל־כֵּן מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה אֵל תִּפְחַד
 מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וְהִיכֵן שְׁאַתָּה נִכְנָס, תִּתְחִיל לְדַבֵּר דִּבּוּרֵי
 אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְתִסְפָּר לָהֶם סְפוּרִים מְרַבְּנוּ וְי"ל, וְתַחֲיָה
 וְתִתְחַזֵּק אֶת אַחֲיָנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר זֶה הַמְּצֻנָה הַעוֹלָה עַל כָּל
 הַמְּצוּוֹת. כִּי רַבְּנוּ וְי"ל הַפְּלִיג מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת —
 לְחַזֵּק אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לָזֶה, וְאֲזַי טוֹב לוֹ כָּל
 הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קב.

כַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּמִדְבָּר, כ"ט אֵיר, מ"ד לְמַגֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 זשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

ז' קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ הַנְּחוּץ לְתַשׁוּבָה תִּכְרַף־וּמָיד.

הַדִּירָה, לְדַעְתִּי אֵינִן לָכֶם מַה לְפַחַד, כִּי מִקְּסִימוֹם מַה

שְׁיָכוּל לְקָרוֹת — שֶׁתְּצַטְטְרוּ לְשָׁלֵם אֶת הַהִפְרָשׁ לַקְּבָלָן. וּבַעֲנָנָן הַרְבִּית, אִם יֵשׁ לָךְ טַעֲנָה טוֹבָה, אַתָּה יָכוּל לְלַקֵּחַ עִמּוֹ בְּמִשְׁפָּט. וְעַל-כֵּן, לְדַעֲתִי, אֵין לָכֶם מַה לְהִתְפַּחַד כָּלָל, וְטוֹב שֶׁתִּתְנַעֲצוּ עִם ... בְּדָבָר, כִּי הוּא בְּקִי הֵיטֵב בְּעִנְיָנִים אֱלוֹ, אֲךָ עִם כָּל זֹאת דַּעֲתִי נַחוּשָׁה, שֶׁתִּכְנָסוּ תַכְף-וּמִיד, כִּי חָבַל שֶׁתִּשְׁלְמוּ כָּאֵן שֶׁכֵּר דִּירָה וְכָאֵן מִשְׁכַּנְתָּא, סוּף כָּל סוּף הַדִּירָה הִיא שְׁלָכֶם, וְאַתֶּם לֹא גוֹנְבִים שׁוּם דָּבָר וְכוּ', וְכָכָל שֶׁתִּתְעַכְּבוּ לַכֵּנֶס, תְּצַטְבֵּר הַרְבִּית עַד מְאֹד, וְלָכֵן רְאוּ לַכֵּנֶס מַה שְׁיֹתֵר מֵהֵר, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר אֶתְכֶם מִכָּל רָע וְתִצְלִיחוּ.

וְאוֹדוֹת הַתְּאוּרָה, מִקְסִימוּם שְׁבוּעַ אוֹ שְׁבוּעִים תִּקְחוּ מִשְׁכָּן, וְאַחֲרֵי-כֵן תִּחַבֵּר אֶתְכֶם הַחֲבֵרָה, בֵּן הִיָּה אֲצֵל כָּל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְכַמוֹ-כֵן בְּעִנְיַן הַמַּיִם, חֲבֵרוּ לְכֻלָּם אֶת הַמַּיִם וְהַבְּיּוֹב, וְעַל-כֵּן אֵין לָכֶם מַה לְפַחַד כָּלָל, רַק תַּכְף-וּמִיד אַחַר חַג הַשְּׁבוּעוֹת תִּכְנָסוּ לַגּוֹר שֵׁם בְּלִי שׁוּם פְּחָדִים כָּלָל.

וְאוֹדוֹת הָעֵבוּדָה שֶׁל בְּעֵלְךָ שֶׁהוּא נִהְגַּ תִּשְׁבַּ"ר וְכוּ', הוּא כָּבֵר הוֹדִיעַ לָהֶם כַּמָּה שְׁבוּעוֹת שֶׁהוּא מְכַרַח לְעֵבֵר דִּירָה, וְעַל-כֵּן אֵין לָכֶם מַה לְהִתְפַּחַד כָּלָל, כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְקָרוֹת לָכֶם שׁוּם דָּבָר, מֵאַחַר שֶׁכָּבֵר נִתְּתָ לָהֶם כַּמָּה שְׁבוּעוֹת מֵרֵאשׁ הוֹדְעָה שֶׁאַתֶּם עוֹבְרִים דִּירָה, וְכַמוֹ-כֵּן מַה שֶׁהֵם טוֹעֲנִים שְׁזָה לֹא אֲנוּשִׁי וְכוּ' לְעֵשׂוֹת דָּבָר כְּזֶה וְכוּ', תִּאֲמִינוּ לִי שְׁזָה לֹא אֲנוּשִׁי לְנִצֵּל בֵּן אָדָם שֶׁעוֹבֵד כָּל-כָּף קִשָּׁה, וּמִשְׁלָמִים לוֹ מִשְׁכֶּרֶת פְּחוֹת מִמָּה שֶׁמִּשְׁלָמִים לְאַחַר, וְעַל-כֵּן מִדוּעַ לֹא תִחַשְׁבוּ עַל כּוּוֹן זֶה, הֵם מְנַצְּלִים אֶת בְּעֵלְךָ, וְעַכְשָׁו הֵם בְּאִים לְהַגִּיד לָכֶם מוֹסֵר?! וְעַל-כֵּן אֵין בְּדַבְרֵיהֶם שׁוּם דָּבָר, אַתֶּם יְכוּלִים לְעֵבֵר בְּקִלוֹת בְּלִי הַסּוּס כָּלָל מִצַּד הַהֲלָכָה, כִּי אֲדַרְבְּהָ, הֵם עֲשׂוּ עוֹל עִמָּכֶם כָּל הַזְּמַן.

אֵל תִּשְׁכָּחוּ, כִּי הָעֲצָבִים שֶׁל בְּעֵלְךָ מְאֹד מְאֹד מִתוֹחִים, וְהוּא סוֹבֵל מִתַּח וְלַחֵץ קִשָּׁה, הוּא עֹזֵב אֶת הָעֵבוּדָה, וְהַכֵּל כְּדִי לְעֵבֵר מַה שְׁיֹתֵר מֵהֵר לִיבְנָאֵל, וְלִבְסוּף קָרָה מַה שֶׁקָּרָה, אֲשֶׁר בּוֹדָאֵי זֶהוּ מִעֲשֵׂה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, שֶׁעוֹבֵד עַל כַּלְנוּ, שֶׁלֹּא נִכְנָה עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ

ז"ל, ועושה כל מיני פעולות שבעולם לעכב את כל אחד ואחד מלהכנס שם, ואפלו לי יש מניעות עצומות וכו' וכו', עם כל זאת אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא לשבר את כל המניעות, ולעבר על הכל, כי רבנו ז"ל אמר: "נצחתו ואנצח", ומדתו מדת הנצח.

נא ונא ראי לחזק את עצמך ואת בעלך, ואל תיראי ואל תפחד מישום דבר, כי יהיה לכם טוב, טוב מאוד ביבנאל, הן שבעלך יצא מן המתחים, וגם לך יהיה טוב עם נשות אנשי שלומנו, שמחזיקות עצמן ביחד, ממש כמו משפחה אחת, ואחד עוזר להשני.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו בדרךכם, ותעברו מה שיותר מהר ליבנאל, ואז טוב לכם כל הימים.

הכפל הדבר, ראו לעבר תכף-ומיד אחר חג השבועות, וישום דבר שלא יוכל לשבר אתכם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כ' קג.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר במדבר, כ"ט איר, מ"ד למנין בני ישראל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב מך, ובפרט שקניית מדפסת חדשה, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה להדפיס המון ספרים כל ימי חיך, כי תהלה לאל, יש לי הרבה ספרים בכתב-יד, ויעזר הקדוש-ברוך-הוא שזנכה להדפיסם, ובפרט כל חלקי "אשר בנחל", חלק אחר חלק, אשר לדעתי עד עכשו התאריך של היום הזה, יכולים להדפיס כבר בלי שום גזמא

כַּמְאָה כְּרַכִּים. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּזְכֶּה לְהוֹצִיאָם מִן הַכַּח אֶל הַפְּעַל, וְתַמִּיד תַּחֲזִיק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזֶּה שֶׁל הַדְּפֶסֶת סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל.

הֵן אֵמֶת שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ, שְׂצַר וּמַר לָךְ מְאֹד בְּעֵנֶיךָ הַחֹבוֹת וְכוּ' וְכוּ' הַמְעִיקִים עֲלֶיךָ, אִךְ אֲנִי בְּטוֹחַ אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂעַכְשׁוּ הַכֹּל הוּא נְסִיוֹן, שְׂמַנְסִין אוֹתָךְ, וְעוֹד יָבוֹא הַיּוֹם, שְׂתַצְחַק מִהַכֹּל, כִּי יִכְנַס שְׂפַע כָּל-כָּף גְּדוֹל, שְׂתוּכַל לְהַדְפִּיס כָּל הַסְּפָרִים, וְנִזְכֶּה לְהַפִּיצֵם בְּמִסִּירוֹת נַפֶּשׁ הַכִּי גְדוֹלָה בְּכֹל הָעוֹלָם כְּלוּ.

אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַיְפִי שֶׁל הַסְּפָרִים, אִיךְ שְׂיוֹצֵא כָּל חֶלֶק וְחֶלֶק שֶׁל שׁו"ת "אֲשֶׁר בַּנְּחַל", מִמֶּשׁ פָּאָר, וְכֵן "אוֹצֵר-הַקּוֹנְטְרַסִים", זֶה מִמֶּשׁ בְּטוֹל הַבְּחִירָה, וּמִי שֶׁרַק מְסַתְּפֵל בְּהֵם מִתְּפַעֵל מְאֹד מְאֹד. וַיַּעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּזְכֶּה לְהַדְפִּיס חֶלֶק אַחֵר חֶלֶק, עַד שְׂגַם זֶה יִהְיֶה הַמּוֹן כְּרַכִּים.

רְאֵה לְזֵרוּ אֶת ... גֵּרוּ יְאִיר, שְׂיִגְמֹר אֶת "דְּרָשׁוֹת מוֹהֲרָא"ש" חֶלֶק ג', כִּי הַבְּטִיחַ לִי, שְׂיִגְמֹר עַד חֵג הַשְּׁבוּעוֹת, וְזֶה יִלְךְ עַד תּוֹרָה צ"ד אוֹ צ"ה, כָּף אָמַר לִי. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂנִזְכֶּה גַם לְהַדְפִּיס אֶת כָּל הַחֶלְקִים עַל כָּל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן".

הַעֲקֹר רְאוּ אַתָּה וְאֶשְׂתֶּךָ לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיוֹתֵר בְּשִׂמְחָה עַל גְּדֹל הַזְּכוֹת שְׂנַפְּלָה בְּחֶלְקְכֶם, שְׂאַתֶּם זוֹכִים וּמְזוֹכִים אֶת הַרְבִּים, אֲשֶׁר זְכוֹת הַרְבִּים תְּלוּיָה בְּיַדְכֶם, וּבְזְכוֹת זֶה תִּזְכּוּ לְרוֹוֹת רַב גַּחַת מִהִלָּדִים, וּלְגַדֵּלם בְּנִגְלָל.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פֹּה תִקְבַּל רְצוּף מִכְתָּב, שְׂמְאֹד נַחוּץ לְאַשְׁתּוֹ שֶׁל ...

כ' קד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּמִדְבָּר, כ"ט אֵיר, מ"ד לְמִנְיַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... נִרוּ יְאִיר.

מָאד מָאד רְצִיתִי, שְׁתוֹדִיעַ לִי אִם יֵשׁ כֶּסֶף בְּקַפְת הַצְדָקָה שְׁלָכֶם,
כִּי אָנִי צָרִיךְ עֲכָשׁוּ הַלְוָאָה בְּשִׁבִיל בֵּית-הַסֵּפֶר "בֵּית פִּיגָא" בְּיַבְנָאֵל,
שֶׁלֹּא שְׁלָמוּ שְׁכַר דִּירָה, וְכֵן לֹא שְׁלָמוּ לַמּוֹרוֹת, עַל-כֵּן אִם יֵשׁ כֶּסֶף
בְּקַפָּה שְׁלָכֶם תּוֹדִיעֵנִי, וְאֲזוּ אֶכְתֹּב לָךְ מָה לַעֲשׂוֹת עִם הַכֶּסֶף.

מָה אֵמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! מָה יִשְׁאַר מֵאֲתָנוּ? רַק מָה שְׁנוֹזְכָה
לְבָנוֹת אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר זֶה חֶלְקֵנוּ וְזֶה עֲמָלֵנוּ וְזֶה שְׁכָרֵנוּ וְזוֹ
יִשׁוּעָתֵנוּ. טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד חָנָם אֲשֶׁר
עָשָׂה עִמָּנוּ.

הַמְחַפָּה לְתִשׁוּבָה מֵהִירָה...

כ' קה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּמִדְבָּר, כ"ט אֵיר, מ"ד לְמִנְיַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ זֶה פְּעַמִּים, וְלֹא נִחַתִּי וְלֹא שְׁקַטְתִּי עַד
שֶׁהִשְׁגַּתִּי אֶת הַכֶּסֶף, וְתַכְף-וּמִיד בְּבִקְרָתְךָ תְּקַבְּלִי טֶלְפּוֹן, וְתוֹדִיעֵי אֵיךְ
שְׂיַעֲבֹר אֵלַיךְ הַכֶּסֶף.

מָה אֵמַר לָךְ! בֵּית-הַסֵּפֶר "בֵּית פִּיגָא" — זוֹ נִשְׁמַתִּי מִמֶּשׁ,
הִיִּשְׁיבָה — הֵם הַעֵינַיִם שְׁלִי, אֲבָל בֵּית-הַסֵּפֶר זוֹ מִמֶּשׁ נִשְׁמַתִּי,

וְכַל־כֶּף כּוֹאֵב לִי, וַיּוֹמֶם וְלִילָה לֹא אֶשְׁקֵט, שֶׁהַבְּנוֹת צְרִיכוֹת לְהִיּוֹת זְרוּקוֹת בַּמְּבִנָּה יָשָׁן וּבַתְּנָאִים קָשִׁים, וְהַכֵּל מִחֲמַת רִשְׁעוֹת הַסֵּמ"ךְ־מ"ם, וְאֵין שׁוֹם תִּקְצִיב. פֶּשׁוּט לְקַחְתִּי הַלְוָאוֹת, וְכֶף הַשְּׂגָתִי אֶת הַכֶּסֶף הַדְּרוֹשׁ לָךְ. נָא לֹא־שֶׁר בַּעַת קַבְּלָתוֹ.

קַבְּלָתִי מִכְּתָב מ... וְהִיא מְאֹד מְאֹד מְמַרְמֶרֶת, כִּי הִיא אוֹמֶרֶת שֶׁהַכְּנִיסָה אֶת כָּל נִשְׁמָתָה לְתוֹךְ בֵּית־הַסֵּפֶר, וְהִיא עֹבְדָה מִמֶּשׁ בַּמְסִירוֹת נֶפֶשׁ, וְהַכְּתָה שְׁלָה הִיְתָה הַכִּי קָשָׁה, וְלִבְסוֹף אֶתֶּן לֹא מְסַתְּרוֹת וְכו', לְזֹאת מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ, שֶׁתַּעֲשׂוּ לַפְּנִים מְשׁוֹרֶת הַדִּין, וְלֵהֲשָׁלִים בֵּינֵינוּ. וְצָרִיכִים תְּמִיד לְהִתְחַשֵּׁב עִם הַזּוּלָת, וּבְכַרְט עִם הַמּוֹרוֹת, שֶׁהֵן מִמֶּשׁ עוֹבְדוֹת בַּמְסִירוֹת נֶפֶשׁ, כֹּאֲשֶׁר אֶת לְבַד יוֹדַעַת אֶת זֹאת, וְעַל־כֵּן רְאוּ לְתַקֵּן וְכו', כִּי לֹא כְּדַאי שֶׁתִּהְיֶה עִם טַעַם מֵר בְּפִיָּה.

אֲנִי מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁעוֹד נִרְאָה בְּנֵינָן מִפְּאָר בַּעֲבוּר בֵּית־הַסֵּפֶר, וְיִהְיֶה מְגִדֵּל אוֹר לְכָל הַגְּלִיל הַתְּחִתּוֹן.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קו.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר בַּמְדַּבֵּר, כ"ט אִיר, מ"ד לְמַנְּנָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְּתָבְךָ, וְתַכְף־וּמִיד שְׁלַחְתִּי לָהּ מִכְּתָב, כִּי מְאֹד מְאֹד כּוֹאֵב לִי אִם יִהְיֶה נֶעֱשֶׂה אֵיזָה פְּרוּד לְבָבוֹת בֵּין הַמּוֹרוֹת וְכו', כִּי בֵּית־הַסֵּפֶר "בֵּית פִּיגָא", זֶה מִמֶּשׁ נִשְׁמָתִי, וְאֲנִי כּוֹאֵב אֶת כְּאִבוֹ, וְשִׁמְח בְּשִׁמְחָתוֹ. וְלִכֵּן רְצִיתִי מְאֹד מְאֹד לְרְאוֹת בְּהַצְּלָחָתוֹ, אִף שֶׁאֲנִי יוֹדַע שֶׁהַסֵּמ"ךְ־מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת וְכו', אֲבָל לֹא יוֹעִיל לוֹ שׁוֹם דְּבַר, כִּי נְפוּל יִפֹּל וְכו'.

רְאֵי לְסִלַּח, וְתַעֲשֵׂי כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהַעֲבִיר מִדַּעְתְּךָ

הצער והעגמת נפש, כי אין את יכולה לתאר ולשער את גדל הכאב שלי, אם יש איזה פרוד בין המורות בכלל ובין אנשי שלומנו ביבנאל בפרט, כי אני רק רוצה לראות בשמחתכם, ובקרוב יתרבו התושבים מאנשי שלומנו, והקדוש-ברוך-הוא יעזר גם לי לבוא לגור שם.

אין את יכולה לתאר ולשער את השמחה שיש לי על גדל הנס נגלה, שעשה עמכם הקדוש-ברוך-הוא בהשגת הדירה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שיהיה בביתכם רק שמחות, ונשמע ונתבשר תמיד בשורות משמחות.

כתבתי שני מכתבים ל... ולך, והם על הדרך בדאר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' קז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר במדבר, כ"ט איר, מ"ד למגן בני ישראל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תאמין לי, שאין מה להצטער כלל, כי האמת יודעים רק למעלה, ופה הכל דמיון גדול, וכבר הדגיש מוהרנ"ת ז"ל את הפסוק (איוב ג, יט): "קטן וגדול שם הוא"; הינו מי שהוא קטן או גדול יודעים רק שם; לזאת עלינו רק לגלות את אמתת מציאותו יתברך בכל העולם כלו בתמימות ובכפשיטות גמורה, והקדוש-ברוך-הוא יעשה את שלו. ואף שבין כך עובר מה שעובר — בזיונות, חרופין וגדופין, מה בכך? הכל כדאי, כי באמת כפי עצם האורות והתקונים של רבנו ז"ל, ראוי לנו לרקוד, שרק אנהנו העניינים והאביונים בגשמיות וברוחניות — זוכים לזה, בשעה שאחרים

קוּטָפִים רַק אֶת הַפְּרוֹת שְׁאָנוּ חוֹרְשִׁים בִּיגִיעָה עֲצוּמָה וְזוֹרְעִים בְּדַמְעָה וְכו'.

עַל-כָּל-פָּנִים אִם הָיִיתָ יוֹדֵעַ אֶת גְּדֹל הַבְּזִיוֹנוֹת שְׁסָבַל ... וְ"ל כָּל יָמֵי חַיֵּי מִמְשַׁפְּחוֹתוֹ, וְאֶפְלוּ בְּעַת הַלְוִיָּה כָּאֵן, הָיוּ לוֹ בְּזִיוֹנוֹת גְּדוּלִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, מִמֶּשׁ בְּזִיוֹן הַנֶּפֶטֶר, אֲשֶׁר לֹא נִשְׁמַע כְּזוֹאת, לְכֵן לֹא הָיִיתָ מִתְפַּלֵּא כָּלֵל.

תְּהִלָּה לְאֵל, עֲשִׂינוּ כָּאֵן סְעֵדַת שְׁלֹשִׁים, וְעֲשִׂינוּ סִיוִם, וְדַבְּרָנוּ הַרְבֵּה דְבוּרִים יָפִים.

לְדַעֲתִי, שְׁלֹא יִהְיֶה לָךְ יוֹתֵר עֶסֶק עִם הַהוּא, הוּא מִמִּילָא נִשְׁאָר שְׁלָנוּ, וְהֵם הַזְּרִים, וְדִי לְחַכְיָמָא.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קח.

בְּעֲזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר בַּמִּדְבָּר, כ"ט אֵיִר, מ"ד לְמַנְזֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָאֵד מָאֵד אָנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁאֵל תִּתְפַּעַל מֵהַעַם הָאֶרֶץ וְכו', מַה יֵּשׁ לָךְ עִמּוֹ? מִי הַכְּתִירוּ שְׁיִהְיֶה רֹאשׁ הַמְּדַבְּרִים?! הֲלֹא הוּא סוּבֵל עַל הָעֲצָבִים וְכו', מַה אַתָּה חוֹשֵׁב, שְׁאִינוּ נוֹסְעֵ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ וְ"ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה?! פֶּשׁוּט הָאָדָם הַזֶּה יֵשׁ לוֹ פֶּחַד גְּבִהִים וְכו', שְׂזוּ תוֹלְדָה מִמַּחֲלַת עֲצָבִים, וְזֶה יִהְיֶה רֹאשׁ הַמְּדַבְּרִים שְׁלָנוּ?! וּבְכָלֵל צְרִיכִים לְבַדֵּק כַּמָּה הוּא בָּקִי בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל, וְעֲלִיו וְעַל כִּיּוּצָא בּוֹ אָמְרוּ (שְׁבַת קַדוּ): לֹא מִסְתַּעֲיָא דְלֹא גְמִירֵי מִיגְמֵר גְּמִי

מיגמרי? (לא מספיק שלא למדו, עוד מלמדים לאחרים!?) ועליו וכיוצא בו אמר רבנו ז"ל (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא): יש שנקראים מנהיגים, לא מספיק שלא יודעים לתת עצות לעצמם, ואיך יכולים להנהיג אחרים, ולתן להם עצות והדרכות?! ולכן אבקש אותך, אל תתפעל ממנו כלל, זה פשוט עם הארץ בדבר רבנו ז"ל, אינו יודע בין ימינו לבין שמאלו, מפרסם של שקר, פשוטו כמשמעו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' קט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר במדבר, כ"ט איר, מ"ד למנין בני ישראל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ההכרח לקצר וכו', רק חזק ואמץ, ואל תחלש דעתך, תהיה שמח בחלקך, ואז תהיה חיים טובים, רבנו ז"ל למד אותנו (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד), שכל אחד יש לו נקדה אשר שאין בחברו, ומה גם שכל אחד אינו יכול לעשות כמו חברו וכו', זו נקדה שלו וזו נקדה שלו, וכמו שאמר התם (ספורי-מעשיות, מעשה ט'): זה מעשה שלי וזה מעשה שלו וכו'; ולכן מה שיך להתבלבל מהזולת לגמרי? שמח עם הנקדה שלך, ואל תקנא בשום בריה שבעולם. ונחמינו הקדושים אמרו (אבות, ו, ה): אל תתאוה לשלחנם של שרים, כי שלחנך גדול משלחנם.

הדורש שלומך באהבה רבה...

כ' קי.

בַּעֲזַרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ"ט אִיר, מ"ד לְמַנְנֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

צְרִיף שִׁתְּדַע, שְׁלַרְקֵד עִם הַחֶתֶן וּלְשִׁמְחוּ זֶה דְּבַר גָּדוֹל מְאֹד
מְאֹד, וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרִכוֹת ו:): כָּל הַמְּשַׁמַּח חֶתֶן וְכֹלָה,
זוֹכֶה לְחַמְשָׁה קוֹלוֹת וְכו' (שם); וּכְאֵלוּ בָּנָה חֲרֻבָה אַחַת מִחֲרֻבוֹת
יְרוּשָׁלַיִם. וּמִסְפָּרִים שֶׁה'חֲזוֹן-אִישׁ' ז"ל כְּשֶׁהָיָה מוֹפִיעַ בַּחֲתָנָה, הָיָה
מְרַקֵּד לְפָנָי הַחֶתֶן, וְעָשָׂה תְּנוּעוֹת מְשֻׁנוֹת, עַד שֶׁכָּל אֶחָד צָחַק,
וּבִפְרֹט הַחֶתֶן צָחַק מְאֹד, וְאָמְרוּ מְקַרְבֵּיו, כִּי אֶצְלוֹ הָיָה עֲנִיָּן כְּפֹשׁוּטוֹ
— לְשַׁמַּח חֶתֶן עַד שִׁירָאוּ בֵּת צָחֻק עַל פְּנָיו; וְלִכֵּן כָּבֵר יָדְעוּ
שֶׁעָשָׂה תְּנוּעוֹת מְשֻׁנוֹת עִם יָדָיו בְּעֵת רְקוּדָיו, כְּדֵי שֶׁהַחֶתֶן יִשְׁמַח
וַיִּצְחַק, וְלִכֵּן אֵל תִּקַּל בְּדָבָר זֶה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לִי לְהַמְשִׁיף לְשִׁדְּךָ בְּנֵי וּבָנוֹת יִשְׂרָאֵל,
וּלְהַרְבוֹת שְׂמֵחָה בְּעַם יִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קיא.

בַּעֲזַרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ"ט אִיר, מ"ד לְמַנְנֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם וּבִרְכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אָנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ שְׁתַּרְגַּע וְכוּ', לֹא כְּדַאי לְהִכְנֵס בְּלַחֲץ וְכוּ', זֶה לֹא יוֹעִיל לְךָ שׁוּם דְּבַר וְכוּ', אַתָּה נִדְמָה בְּזֶה כְּמוֹ אָדָם שְׂיוֹשֵׁב בְּרִפְכָּת וְדוֹחֵף אֶת הַקִּיר... וּכְשִׁשׂוֹאֲלִים אוֹתוֹ מָה אַתָּה דוֹחֵף אֶת הַקִּיר? הוּא עוֹנֶה: אַתָּה לֹא רוֹאֶה שְׁהִרְכַּכְתָּ נוֹסֶעַת מִהֵר, רַק בְּשִׁבִיל שְׂאֲנִי דוֹחֵף אֶת הַקִּיר... כִּי אַתָּה נִדְמָה בְּעֵינַי, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמָעוֹ, כְּשֶׁאָדָם מִכְּנִיס עֲצָמוֹ בְּאִמּוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְיִוָּדַע וְעַד שֶׁהִכּוּ לְכָל מִשְׁגָּח בְּהִשְׁגָּחָה פְּרֻטִית וְכוּ', אֲנִי אֵין לוֹ שׁוּם טַעֲנוֹת וּמַעֲנוֹת עַל אֵף אֶחָד וְכוּ', הוּא רַק בּוֹרַח יִשָּׁר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְשׁוֹפֵף גִּפְשׁוֹ לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ בְּרַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים, וּמִבְּקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ כָּל מָה שֶׁהוּא צְרִיךְ, כִּי רַק הוּא יִתְבַּרֵּךְ יְכוּל לְעֹזֵר לְךָ, וְלֹא בְּשֵׁר וְדָם, שֶׁהֵיִוֵם כָּאֵן וּמִחֵר בְּקִבְרֵךְ וְכוּ', אַתָּה לֹא צְרִיךְ לְפַחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי מָה יַעֲשֶׂה לְךָ אָדָם?! אֲבָל מִצַּד שְׁנֵי אַתָּה צְרִיךְ לְהִזָּהֵר מִכָּל אָדָם, כִּי כָּל אֶחָד רַק לְטוֹבָתָ עֲצָמוֹ הוּא דוֹאֵג, תַּכְּנִיס אֶת זֶה הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּדַעְתָּךְ, אֲסוּר לְהֶאֱמִין לְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, זוֹ הַמְּצִיאֹת הַמְּרָה, כָּל אֶחָד רַק דוֹאֵג לְעֲצָמוֹ, כִּי כָּל זְמַן שֶׁאָדָם חִי, כָּל הָרָאשׁ שְׁלוֹ הוּא רַק אֵיךְ לַעֲשׂוֹת אֶת הַזוּלָת וְכוּ', אֵיךְ לְעַבֵּד עַל הַזוּלָת וְכוּ', מָה שְׂאֵין כֵּן הַצְּדִיק הָאֱמֵת, כָּל כֵּלּוֹ כְּבָר נִמְצָא לְמַעֲלָה בְּשָׂמִים יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר נִמְצָא כָּאֵן בְּאָרֶץ, כָּל מַח מִחִשְׁבָּתוֹ רַק חוֹשֵׁב מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְכָל עֶסְקוֹ זֶה רַק תּוֹרָה וְתַפְלָה וְשִׂיחָה בֵּינּוּ לְבֵין קוֹנּוֹ, וּמִיחֵד יְחוּדִים קְדוּשִׁים, כָּל כְּסוּפֵיו וְרִצּוֹנוֹתָיו זֶה רַק דְּבַר אֶחָד, אֵיךְ יְכוּלִים לְהִיּוֹת נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵיךְ יְכוּלִים לְהִשְׁרֹף עַל קְדוּשַׁת שְׁמוֹ יִתְבַּרֵּךְ וְכוּ' וְכוּ', אָדָם כְּזֶה לֹא צְרִיךְ אֶת הַכֶּסֶף שְׁלֵף, אוֹ אֶת הַכְּבוֹד שְׁלֵף, וּמִכָּל שְׁכֵן שְׁלֵא רוּצָה אֶת הָרַע שְׁלֵף, כָּל כֵּלּוֹ כְּבָר נִמְצָא יוֹתֵר לְמַעֲלָה מֵאֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם, וְלִכְּן צְרִיכִים תָּמִיד לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵיךְ זוֹכִים לְהִיּוֹת מְקַרְבִּים אֶל צְדִיק קְדוּשׁ כְּזֶה, אֲשֶׁר כָּל מְגַמְתּוֹ לְהֵאִיר גַּם בְּךָ אֶת הָאֱמֵת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְרוּצָה רַק אֶת טוֹבְתְךָ הַנְּצַחִית, לְזִכּוֹת אוֹתָךְ עִם לְמוּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה: מְקַרָּא, מְשַׁנָּה, גְּמַרָּא, מְדַרְשׁ, הִלְכָה וְאֲגָדָה וְסִפְרֵי מוֹסֵר וְחִסִּידוֹת, אֲשֶׁרֵי עֵין רְאֵתָה זֹאת!

וְלִכְּן אַל תַּחֲזֶה בְּאִשְׁלִיּוֹת, וּפְקַח עֵינֶיךָ מִה לְפָנֶיךָ, מִי שֶׁמִּבְּקֵשׁ

אֲשֶׁר   כ' קיב   בַּנְחַל   סה

בְּסֶף לְהַפְנִס אֵלָיו — הַכַּל שֶׁקָּר, פִּי אָנְשֵׁי הַבַּעַל תִּפְלָה לֹא צְרִיכִים
בְּסֶף, וְאָמַר הַבַּעַל תִּפְלָה: מִכְּסֶף אֵל תִּדְבֵר עִמִּי כָּלֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

זָכַר הַדַּפִּי גְמָרָא וְהַפְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת וְהַמְזֻמּוֹרֵי תַהֲלִים שֶׁתַּחַטֵּף
הַיּוֹם, זֶה שֶׁלֶף לְנִצָּחַת, לְכֵן הָיָה חָכָם.

כ' קיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמְדְּבָר, כ"ט אֵיר, מ"ד לְמַנְנֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהַתְנַהֵּג בְּאִפּוּק וְכוּ', אֵל תִּגִּיב עַל מַה שֶׁעָשׂוּ לְךָ וְכוּ', אָנִי
מִכְרָח לְהַגִּיד, פִּי מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת עוֹלָה עַל הַכַּל. וְרַבְּנּוּ ו"ל אָמַר
(לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנ"ה), שֶׁמִּדַּת אַרְיֵכַת אִפִּים, שֶׁהִיא מִדַּת
הַסְּבָלָנוֹת, תְּלוּיָה בְּאַמוּנָה, כָּכֵל שֶׁאָדָם מִכְּנִיס עֲצָמוֹ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה
בוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ-כֵן הוּא סוֹבֵל עַל כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו. וְלָכֵן הָעֵקֶר
הוּא הָאַמוּנָה, אָמַר רַבְּנּוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'); כִּי יֵשׁ
סוֹבְלֵי חֲלָאִים, שֶׁעֵקֶר הַסְּבָל שֶׁלָּהֶם זֶה רַק מִחֲמַת חֶסֶד אֲמוּנָה,
וְלָכֵן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמִּתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְדַע לְךָ, שֶׁעַל עֵינֵי אֲמוּנָה, צְרִיכִים לְחֹזֵר אֶלְךָ פְּעָמִים בַּיּוֹם,
וְכוּלֵי הָאִי וְאוֹלֵי שְׁנֹזְפָה לְאַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזוֹכָכַת, שְׁלֹא יַעֲצֹבֵן אוֹתָנוּ
שׁוֹם דְּבָר, רַק כָּל מַה שֶׁנֶּצְטָרֵף נְבוּא וּנְבִקֵּשׁ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, בְּלִי
שׁוֹם חֲכָמוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

כ' קיג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, כ"ט אֵיר, מ"ד לְמִנְיַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ לְהַבְחֹר הַיְגִיךְ וְחַבִּיבִים
... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מְאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב
מִמֶּךָ, וְאִיךָ שְׂזַכִּיתָ לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ז"ל עִם חֲבֵרֶיךָ הַיְקָרִים.

בְּאֵמֶת רְצִיתִי לְהֶאֱרִיךְ לָךְ, אִךְ הַזְמַן אֵינוֹ בְּיָדִי, כִּי, תְהִלָּה לְאֵל,
בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת-קֹדֶשׁ אֲנִי נוֹסֵעַ לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, וְעַל-כֵּן אֲמַרְתִּי לְרוּץ
שׁוֹרוֹתִים אֵלָיו לְפָנֶיךָ, וְעוֹד חֲזוֹן לְמוֹעֵד.

קֹדֶם עֲלִיךָ לְשֹׁמֵר מְאֵד מְאֵד עַל מִצְוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם, שְׁהִיא
חֲמוּרָה שְׁבַח־מִוֹרוֹת (דְּבָרִים רַבָּה, פְּרָשָׁה ו', סִימָן ב'). וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
הַקְּפִידוּ עַל דְּבַר זֶה מְאֵד מְאֵד, עַד שְׁאָמְרוּ (קְדוּשֵׁין ל.א.): בְּזִמְן שְׁאָדָם
מִצְעֵר אֶת אָבִיו וְאִמּוֹ, אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: יָפָה עֲשִׂיתִי שְׁלֹא
דִרְתִּי בִּינֵיהֶם, וְכֵן לְהַפּוֹף (שֵׁם ל.): בְּזִמְן שְׁאָדָם מְכַבֵּד אֶת אָבִיו
וְאִמּוֹ, אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: מַעֲלָה אֲנִי עֲלֵיכֶם כְּאֵלֵינוּ דִרְתִּי בִּינֵיהֶם
וְכַבְּדוּנִי; כָּל-כֶּף הַקְּפִידוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים עַל כְּבוֹד אָב וְאִם. וְכֵן
אָמְרוּ (תַּנְא דְּבִי אֵלֵיהוּ רַבָּה, פֶּרֶק כו): כָּל הָעוֹלָם שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וְאֵין הוּא מְבַקֵּשׁ מִן הָאָדָם רַק שְׂיִכְבֵּד אָב וְאִם, עַיִן שֵׁם; הֲרִי שְׁלָךְ
לְפָנֶיךָ, אִיךָ שְׁצַרִּיכִים לְשֹׁמֵר מְאֵד מְאֵד עַל כְּבוֹד אָב וְאִם, וְזֶה יְסוֹד
גְּדוֹל בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל. וְיֵשׁ דְּבַר מְמוֹהַרְנֵת ז"ל, שְׁצַרִּיכִים לְכַבֵּד
מְאֵד מְאֵד אֶת הָאָבָא וְאֶת הָאִמָּא, אֲבָל מֵה שְׂמַגִּיעַ לְדְבַר רַבְּנוּ ז"ל,
לֹא צַרִּיכִים לְשָׂאֵל אוֹתָם, וְהַפְּרוֹשׁ עַל דְּבָרָיו הוּא, כִּי בּוֹדָאֵי כָּל מֵה
שְׁהַהוּרִים מִתְנַגְּדִים עַל הַתְּקַרְבוֹת בְּנֵיהֶם אֶל דְּרָכֵי רַבְּנוּ ז"ל, הוּא
מִפְּאֵת הַלְשׁוֹן-הָרַע וְהַרְכִּילוֹת וְהַלִּיצְנוֹת שְׂשֻׁמְעוּ בְּעוֹלָם עַל אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ. וּבְאֵמֶת הַצֶּדֶק עִמָּהֶם, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּיבִים, מִסְתַּבְּבִים
בִּינֵנוּ הַרְבֵּה מְשַׁעֲעִים וּמְטַרְפִּים וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר אֵין לָהֶם שׁוֹם שְׂיִכּוֹת

אֶל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי אֵי אֲפֹשֶׁר לְהַקְרִיא 'בְּרִסְלָבֶר חֲסִיד', אֲלֵא מִי שֶׁבָּקִי
 הֵיטֵב בְּ"לְקוּי־מוֹהַר"ן", וּמְקַיֵּם אֶת דְּבָרָיו בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְּשִׁיטוֹת,
 וְכֵן בְּשָׂאֵר סִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים, כְּגוֹן: שִׁיחוּתָיו הַקְּדוּשׁוֹת, שֶׁהֵם
 "חֵי־מוֹהַר"ן" וְ"שִׁיחוּת־הַר"ן", וּבִפְרָט בְּ"סִפְר־הַמְּדוּת", שֶׁהוּא
 שְׁלַחַן עֲרוּךְ שֶׁל מַדּוּת, וְעַל־כֵּן אִם רוֹאִים שֶׁאֶחָד מִתְּנַהֵג הַפּוּךְ דְּבַר
 רַבְּנוּ ז"ל, צְרִיכִים לְדַעַת שֶׁהוּא סֵתֵם מְשַׁעַע וּמְטַרְף, וְאֵין לוֹ שׁוּם
 שְׂיִכוּת אֶל הַהִתְקַרְבוּת לְרַבְּנוּ ז"ל וְכוּ', וְעַל־כֵּן לֹא בַּחֲנָם שֶׁהַהוֹרִים
 מִתְּנַגְּדִים לְבִנְיָהֶם, כִּי אִף אָבָא וְאֵמָא אֵינָם רוֹצִים שֶׁבָּנָם יִסְתַּוֵּב בֵּין
 מְשַׁעְעִים וּמְטַרְפִּים, אָבָל אִם הָיוּ הַהוֹרִים יוֹדְעִים כִּי דְבַר רַבְּנוּ ז"ל
 הוּא דֶּרֶךְ אֶרֶץ גְּדוֹל וְיִשׁוּב הַדַּעַת נִפְלָא, וְרַבְּנוּ ז"ל הוּא אוֹצֵר שֶׁל
 יִרְאֵת שְׁמַיִם, שְׂיִכוּלִים לְקַבֵּץ מְלֵא חֲפָנִים, וְכֵן לְהַתְמִיד בְּלַמּוּד
 הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּלְהַתְפַּלֵּל כָּל הַתְּפִלוֹת בְּכּוֹנָה גְּדוּלָה וְתַקּוּן
 הַמְּדוּת, אִם הָיוּ הַהוֹרִים יוֹדְעִים מְכַל מַה שְׂיִכוּלִים לְזַכּוֹת אֲצֶל רַבְּנוּ
 ז"ל, הָיוּ הֵם בְּעֶצְמָם בָּאִים וּמְבִיאִים אֶת בְּנֵיהֶם שֶׁיִּתְקַרְבוּ אֶל דְּרַכֵּי
 רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל־כֵּן מִחֲמַת שֶׁהֵם לֹא יוֹדְעִים אֶת זֶה, רַק שׁוֹמְעִים כָּל
 מִינֵי לְשׁוֹן־הֶרֶע וְרַכִּילוֹת וְלִיצְנוּת, לְזֹאת אֵין זֶה פְּלֵא שֶׁהֵם מִתְּנַגְּדִים.
 וְעַל־כֵּן עָקַר כְּבוֹד אָב וְאִם בְּעֵנִין דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל, לֹא לְשָׂאל אוֹתָם,
 אֲלֵא לְהַתְחִיל לְהַתְמִיד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וּבְתַקּוּן הַמְּדוּת,
 וּלְהַתְפַּלֵּל בְּכּוֹנָה, וְלֹא לַעֲנוּת, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּחֻצְפָּה וּבַעֲזוּזֵי הַהוֹרִים,
 חֵס וְשְׁלוֹם, שֶׁהוּא עוֹן גְּדוֹל, אֲלֵא יִתְנַהֵג עֲצֻמוֹ בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוֹל,
 וּכְשִׁיתְמִיד בַּתּוֹרָה וּבַתְּפִלָּה וּבְתַקּוּן הַמְּדוּת, אַז מִמִּילָא הַהוֹרִים
 יִשְׁמְחוּ. וְזֶה עָקַר שְׁלֵמוֹת שֶׁל כְּבוֹד אָב וְאִם, וְעַל־כֵּן לֹא צְרִיכִים
 בְּכָלֵל לְסַפֵּר לְהַהוֹרִים שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׂיִכוּת לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ "חֲסִידֵי
 בְּרִסְלָב", כְּדֵי שֶׁלֹּא לַעֲוֹרֵר אֲצֵלֶם עֲגַמַת נַפְשׁ, וְזוֹ סֵתֵם פְּרָאוֹת
 שְׁמַלְמָדִים אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים שֶׁיֵּצְאוּ נֶגֶד הַהוֹרִים, וְאַנִּי מִתְּנַגֵּד גְּדוֹל
 לְדְבָרִים הָאֵלוּ, כִּי אֵין לָהֶם שׁוּם שֶׁרֵשׁ בְּדְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְכֵן לֹא
 צְרִיכִים לְהַתְגַּרוֹת עִם בַּחֲוָרִים אַחֲרֵים, שֶׁאַנִּי יוֹדֵעַ מֵהָאֵמֶת וְכוּ',
 וְאַתֶּם עֲדִין בְּשִׁקְרָא וְכוּ', כִּי זֶה בְּעֶצְמוֹ שִׁקְרָא, וְלִךְ נָא וְרֵאֵה מַה שֶׁאָמַר
 רַבְּנוּ ז"ל עַל דְּבַר זֶה בְּלְקוּי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קַעֲא, עַל פְּסוּק
 (דְּנִיֵּאל יב, ב): "וְרַבִּים יִשְׁנִי אֲדַמַּת עֶפְרָא יִקְיִצוּ אֵלוֹ לְחֵי עוֹלָם וְאֵלוֹ
 לְחַרְפוֹת לְדַרְאוֹן עוֹלָם", הֵינּוּ כְּשֶׁנִּתְגַּלָּה דֶּרֶךְ חֲדָשׁ, אַז יֵשׁ שְׂתֵי

כתות: יש אלו שהולכים לחיי עולם, ומתנהגים עצמם עם הדרך
 הזו בתמימות ובפשיטות גמורה, ויש שאינם הולכים עם הדרך הזו,
 אלא הולכים לדרך ולבזות את אנשי העולם, אני יודע מדרך אמת,
 ואפה אינה יודע מדרך אמת, אשר אין לה עוד שקר יותר גדול מזה
 וכו', עיין שם.

ועל-כן אפה וחקריה צריכים לטכס עצמה ביניכם, לא להתפרע
 ולא להתגרות עם שאר הבחורים, אדרבה ראו להתמיד בלמוד
 התורה הקדושה ובתפלה בכונה, ובתקון המדות, ואז על-ידי-זה
 בעצמו תעשו התעוררות גדולה בין הבחורים, כי יראו שאתם
 טעמתם מיין הטוב יין המשמר, אשר כל בני הנעורים משתוקקים
 גם-כן לתקון המדות ולהתמדה בתורה וביראת שמים ובתפלה
 בכונה.

אודות אמירת קריאת שמע שעל המטה, מובא בלקוטי-הלכות
 (קריאת שמע שעל המטה, הלכה ב'), שהוא תקון גמור לפגם-הברית לומר
 את סדר קריאת שמע שעל המטה על-פי סדר שתקן האריז"ל עם
 הודוי, ואם מרגילים את עצמם לומר זאת, זה לוקח סך הכל חמש
 או עשר דקות, ויכולים לומר את זה גם בליל-שבת, כי כשאדם
 עושה לעצמו חשבון תמיד, שהיום זה הוא היום האחרון שלו, אז
 ממילא יכול לומר גם בליל שבת את הודוי, ולקבל על עצמו ארבע
 מיתות בית-דין, ויכולים לומר את זה אפלו שאינו אוהז בזה, כי
 אמירה בעלמא פועלת דברים גדולים בעולמות העליונים. והאריז"ל
 גלה לנו, שהוא תקון נורא ונפלא מאד, אם אומרים סדר קריאת
 שמע הזה, ועל-כן צריכים להאמין בדברי האריז"ל, ולאמרם
 בתמימות ובפשיטות בלי שום חכמות כלל.

אודות צדיקי הדור, בנדאי בכל דור ודור יש צדיקים אמתיים,
 אך אי אפשר להצביע עם האצבע דיקא זהו צדיק וכו', וזה לא וכו',
 וכבר גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פג) שזה יצר הרע
 גדול לומר: תלמיד חכם זה נאה ותלמיד חכם זה לא נאה; ובנדאי
 יש גם היום צדיקי הדור אמתיים, ואנשי שלומנו מספרים, שפעם

אחת שאלו כמה מתנגדים את הרב החסיד ר' אפרים מפשעודבורז זי"ע (שְׁהִיָּה מַחֲשׁוּבֵי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, גֵּאוֹן עוֹלָם וּבַעַל מַדּוֹת נִפְלֵא, וְעָנוּ וְשִׁפְלָ בַעֲיֵנֵי עֲצָמוֹ לְגַמְרִי): מְדוּעַ אֵינְכֶם נוֹסְעִים אֶל צְדִיקֵי הַדּוֹר? עָנָה וְאָמַר בְּפֶתַח וּבִרְעֵדָה: חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם, מִי יֹאמֵר דְּבַר כְּזֶה, שְׂאִינִי נוֹסֵעַ אֶל צְדִיקֵי הַדּוֹר, הֲלֹא אֲנִי נוֹסֵעַ אֶל ר' יוֹנָה לְבַל וְאֶל ר' מֹשֶׁה טְשַׁעֲסִטְכוּבֵעַר וְאֶל ר' הֶעֱרֵשׁ לֵיב לִיפְעֵל, וְכֵן הִתְחִיל לְהַזְכִּיר עוֹד הַרְבֵּה שְׁמוֹת שֶׁל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עוֹבְדֵי הַשֵּׁם, וְהִיָּה מוֹכֵן מְדַבְּרֵיו, שֶׁהֵם הֵם צְדִיקֵי הַדּוֹר. וְעַל-כֵּן מִי אוֹמֵר שְׂאִין נוֹסְעִים אֶל צְדִיקֵי הַדּוֹר.

נָא וְנָא רְאֵה לְעוֹב אֶת כָּל הָעֶבֶר, וְתַעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְאֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמָךְ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְהִפֵּל בְּהֶצְנַע לְכַת, שְׁלֵא יִתְדַע, שְׁזֵה עֵקֶר שְׁלֵמוֹת הָאֲמַת: כְּשֶׁמִּתְבוֹדְדִים עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּהֶצְנַע, וְאִף אֶחָד אֵינּוּ יוֹדֵעַ, כִּי בְּשִׁבִיל זֶה נִקְרְאת דְּרָךְ רַבְּנוּ וְ"ל דְּרָךְ אֲמַת, כִּי מִתְבוֹדְדִים עֲצָמָם בְּתַמִּימוֹת וּבְכַשִּׁיטוֹת גְּמוּרָה, וּמְשִׁיחִים וּמְסַפְּרִים לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ, וְאִין שׁוּם בְּרִיָּה יוֹדַעַת מִזֶּה.

נָא וְנָא רְאֵה לְשֹׁמֵר עַל בְּרִיאוֹת גּוֹפָךְ, שֶׁתֹּאכַל טוֹב, מְכַל שְׁכָן וְכָל שְׁכָן שֶׁתִּישֵׁן כָּל הַצֶּרֶךְ, כִּי אִין זוֹ חֲכָמָה לְסַגֵּף אֶת עֲצָמוֹ בְּעֵנִין הַשְּׁנָה, כִּי זֶה סֵתֵם הוֹרֵס אֶת הַמַּח, וְנַעֲשֶׂה כְּמוֹ סוֹס, שְׁגָם-כֵּן מִמַּעַט בְּשָׁנָה, אָבֵל הַמַּח נִשְׁאָר מִחַ שֶׁל סוֹס... כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְשֹׁמֵר מְאֹד עַל הַשְּׁנָה בְּאִפְּן שִׁיְהִיָּה מִיֶּשֶׁב בְּדַעְתּוֹ, כֵּן בְּרָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הָאָדָם שִׁיִּצְטָרֵךְ לְנוּחַ וְלִישׁוֹן, וְלֹא לְסַגֵּף אֶת עֲצָמוֹ, כִּי הַשְּׁנָה מְחַדֶּשֶׁת אֶת הַמַּחֲזִין וְאֶת הָאֲמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, כְּמוֹבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ וְ"ל (לְקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לה).

רְאֵה לְהַתְמִיד בְּלִמּוּד שְׁלַחַן עֲרוּף, כִּי רַבְּנוּ וְ"ל הִקְפִּיד מְאֹד מְאֹד עַל לִמּוּד פּוֹסְקִים (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כט), וְטוֹב מְאֹד לְבַחֲרוֹר צְעִיר, שִׁילְמַד בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר בְּקִצּוֹר שְׁלַחַן עֲרוּף, בְּאִפְּן שִׁיְהִיָּה בְּקִי בְּהַלְכָה, וְאֵל יִרְבֶּה בְּדַקְדוּקִים, אֲלֵא יִקְיָם מֵהַ שְׁכֵתוֹב בְּשְׁלַחַן עֲרוּף.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתציית אותי בכל זה, ואז תצליח את דרכך. תראה לכתב לי ואז אכתב לך עוד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

אתה יכול להראות את המכתב הזה לכל חבריך, פי גם אליהם נאמרו כל הדברים האלו.

כ' קיד.

בעזרת השם ותפריך, יום חמישי לסדר במדבר, כ"ט איר, מ"ד למנין בני ישראל ה'תשנ"ג.

שלום רב להאברהם היקר לי מאוד, שותה מימי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

ושמחתי כעל כל הון אשר אתה מחזק עצמך בכל מיני קטנות וירידות ונפילות וכיו', כן הוא האמת, וכן צריך להיות, וזה כל ענין פרה אדמה דינא קשא, אשר אי אפשר להמתיקה, כי אם על-ידי שרפתה (במדבר יט, ו): "ולקח עץ ארו ואזוב וגו', והשליך אל תוף שרפת הפרה".

והוא פי כל הירידות והקטנות והדינים דינא קשא, נמשכים לאדם רק על-ידי התלהבות אש דקלפה בגאות ובכעס, כי האדם צריך תמיד לבער ולהשרף אליו ותברך אש דקדשה, בסוד (ויקרא ו, ו): "אש תמיד תוקד על המזבח לא תקבה", אשר כל רצונו וכסופיו יהיו תמיד רק להשרף על קדוש ה'.

וזה זוכים על-ידי שמכניס בעצמו תמיד את ידיעת אמתת מציאותו ותברך, אשר הוא אש אכלה (דברים ד, כד), אבל פשוטו נקיים מהם הקלפות, ונעשה אש זרה, אש גיהנום במדות רעות, פעס וגאון ותאות נאוף, התלהבות היצר בתבערת המדורה של ההוורים

אֲשֶׁר   כ' קיד   בַּנְחַל   עא

רעים ומחשבות זרות, פגם־הברית, שהוא אש של גיהנום ממש, שאז גורמים פרוד בין הדבקים, בין נשמות ישראל להשם יתברך.

ותקונה דיקא לשרף את הפרה דינא קשיא, ולזרק אותה בתוך אש דקדשה, חמימות והתלהבות אחריו יתברך, ועל־ידי־זה נשרפת לגמרי עד שנעשים אפר, ומכניסים אותה בתוך המים, ואין מים אלא תורה (תענית ז:).

והשליף לתוכה הכהן, שהוא הצדיק, עץ ארז, אם הגביה את עצמו כארז הזה בגאות ובזדון, לבו ימעט עצמו כאזוב הזה, ויהיה בעצמו בטל ומבטל כחרס הנשבר וכתולעת הרוחשת על הארץ, ואז דיקא יגיע אל תקונו הנצחי.

חמדת לבבי! פן הוא האמת כמו שכתבת במכתבך, פי צריכים להמשיך עצמו אליו יתברך, בין בירידה ובין בעליה, אשר זה סוד פרה אדמה, מטהרת את הטמאים ומטמאת הטהורים, פי האדם כל זמן שהוא בחיים חיותו, אינו יכול לידע מה נקראת עליה, ומה נקראת ירידה, ועליו להמשיך על עצמו תמיד אמונת היחוד.

פי כשאדם חושב שפכר הגיע לאיזו דרגה של טהור, אז הוא טמא, וכשחושב שהוא טמא, אז הגיע לאיזו דרגה של טהור, פי אצלו יתברך חשוב רק לב נשבר, שמחזיק את עצמו ללא כלום, ואז דיקא שורה עמו שכינת עזו יתברך.

הדורש שלומך...

רבנו ז"ל אומר (חיי־מוהר"ן, סימן שכב): "איך האב שוין מיינע אויגן אויסגעקוקט אויף איטליכן פון אייך" (שמתני עיני על כל אחד מכם), ועל־כן צריך לדעת, פי כל מי שקורא עצמו על שם רבנו ז"ל, ואוחז עצמו לתלמיד, כפר הנה לפני מראה עיני רבנו ז"ל, וצריכים לכבדו.

כ' קטו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר במדבר, כ"ט איר, מ"ד למנין בני ישראל
ה'תשנ"ג.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד, נר להצדיק נחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו ... נרו איר.

בדבר העצה שאתה רוצה שאיעצה, מה אמר לך! רבנו ז"ל
הזהירנו הרבה על תקון העצה, שצריכין לבקש הרבה ממנו יתברך
בכונה גדולה, ותקנני בעצה טובה מלפניך (עין שיחות-הר"ן, סימן רלח),
בענין המשא ומתן העקר הוא רק תפלה, והשם יתברך ישמר צאתך
ובואך, ובכל אשר תפנה תשפיל ותצליח, ותזכה לעשירות דקדשה,
פי בדבר רבנו ז"ל צריכים עשירים וכו'. ואודות בנין הבית וכו',
תדע, פי אמרו חכמינו הקדושים (סוטה ב.), שמכריזין מלמעלה: בית
פלוגי לפלוגי, שדה פלוגי לפלוגי, ועל-כן בודאי אם מזלך
ועשירותך תלויים בבית זה שחתלת לקנות וכו', אקנה שיתחרט
בעל-הבית, ולא יעשה לך עוד צרות, רק תגמר הקניה בכי טוב,
ותכנס בבית זה הצלחה ושפע מרבה בזכות רבנו ז"ל, ובזכות
הצדקות שאתה נותן בעבור הדפסת ספריו הקדושים, אשר זוהי
הצדקה הכי גדולה ומעלה, פי מזכה את נשמות ישראל עם תורתו
של עתיק יומין וכו'.

הדורש שלומך...

כ' קטז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר במדבר, כ"ט איר, מ"ד למנין בני ישראל
ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... נרו איר ויזרח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה רַק לְבָרַח אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְאַף שְׁמָרִים לְךָ הַחַיִּים מְאֹד, עַם כָּל זֹאת אֵין עֲצָה אַחֲרָת, רַק לְבָרַח אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ.

וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִמֵּן מב), שְׂאוּתִיּוֹת הַתְּפִלָּה הִיא הַשְּׂכִינָה. נִמְצָא, כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל מִתְפַּלֵּל לַהֲשִׂים יִתְבַּרֵךְ, נִתְגַּלָּה אֵלָיו הַשְּׂכִינָה, כִּי הִדְבּוּר שְׁמַדְבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּמִתְפַּלֵּל לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, זֶה בְּעֲצָמוֹ שְׂכִינַת עִזּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי מִי שְׂזוּכָה לַהֲתַפְּלֵל אֶת הַשְּׁלֹשׁ תְּפִלוֹת בַּיּוֹם בְּכּוֹנֵה עֲלִיּוֹנָה, בְּזֶה הוּא מְגַלָּה אֶת הַשְּׂכִינָה, שְׂיֵאִיר עֲלָיו אֹר גָּדוֹל וְנוֹרָא עַד מְאֹד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

כ' קיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר בַּמְדְּבָר, כ"ט אֵיר, מ"ד לְמַנְּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יֵאִיר.

מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי.

בְּעֵינַי לְהַגִּיחַ אֶת הַסְּפָרִים וְכו'. מָה אָמַר לְךָ! הַסְּפָרִים גְּדוּפָסִים כָּל-כָּף מֵהַר, תְּהִלָּה לְאֵל, עַד שֶׁלֹּא יִמְלֹט, שֶׁלֹּא יִהְיוּ שָׁם אֵילוֹ טְעִיּוֹת, וּבִפְרָט בַּמְרָאֵי מְקוֹמוֹת, אוֹ בַּתַּנ"ךְ, אוֹ בַּחז"ל, אוֹ בַּסְּפָרֵי רַבְּנּוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן אֵין לְהַאֲשִׁים אֶת אֵף אֶחָד וְכו'.

וְאַגִּב, עֲכָשׁוּ הִבִּיא לִי אֲבָרָךְ שְׁנֵי מַכְתָּבִים מְקוֹרֵיִים, שְׁנִדְפָסוּ כְּבָר ב"אָשֶׁר בְּנַחַל" (חֲדָשׁ) חֶלֶק י"ח, מַכְתָּב ב' תַּקכ"ב, וְחִסְרוֹת כְּמָה שׁוֹרוֹת, וְלִכֵּן אֲנִי מְדַפֵּיס אֶת הַקְּטַע מִחֲדָשׁ, שֶׁלֹּא תִּחְסַר שׁוֹם שׁוֹרָה.

[כָּף צָרִיךְ לְהִיּוֹת כְּתוּב שָׁם]: אֵיתָא בַּסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים (מוֹבָא בַּסְּפָר "חֲמָרָא טְבָא"), שְׂאֲמוֹת הַתְּבָה שְׁלֹשׁ-מֵאוֹת אֲמָה (אֲרֵךְ הַתְּבָה),

חַמְשִׁים (רַחֲבָה), וְשָׁלֹשִׁים (קוֹמְתָה), הוּא נִרְמָז בְּצִרּוּף תִּבְתַּת לְשׁוֹן, לְהוֹרוֹת כִּי הֵם פְּגָמוֹ בְּלִשׁוֹן, עֵינַי שָׁם, יוֹבֵן עַל־פִּי הַיּוֹצֵא מִצִּרּוּפֵי דִבְרֵי רַבְנֵי ז"ל בְּכֹתֵב וּבְעַל פֶּה, אֲשֶׁר הַמְּבּוּל וְהַחֲשָׁף הַמְּכַסֶּה אֶת הָאָרֶץ, הֵם הַכְּפִירוֹת וְהָאֲפִיקוֹרְסוֹת בְּעֶצְמָם, שְׁמַסְבֵּב וּמְבַלְבֵּל אֶת מִחַ הָאָדָם לְרַחֲקוֹ וּלְעַקְרוֹ לְגַמְרֵי מֵאֲתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְכֹל זֶה עַל־יְדֵי פָגַם הַדְּבוּר, שְׁמַעוֹרֵר סִכַּת נוֹצְרִים סִכַּת עֲכוּ"ם, (עֵינַי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א' סִימָן מַח), הֵינּוּ שְׁמַסְבֵּב בְּחֲשָׁף וְאֶפְלָה, וּקְלַפַּת הַסְּטָרָא אַחֲרָא מְסַבֶּכֶת אוֹתוֹ, וְצָר וּמָר לוֹ מְאֹד, וּמְכַסֶּה אֶת כָּל הַנְּסִים בְּדַרְךְ הַטְּבַע, עַל־יְדֵי שְׁפוּגָם בְּהַדְּבוּר בְּחִינַת דְּפָרִיטָא שְׁפָנְתִּיה (עֵינַי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א' סִימָן ז), וְאִזְ דַּעְתּוֹ מְבַלְבֵּלֶת מְאֹד מְאֹד בְּמַחֲשָׁבוֹת זָרוֹת שְׁנֹקְרָאוֹת מְבּוּל, (עֵינַי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן מַד), וְלָבוֹ סִחְרַחֲר בְּסִפְקוֹת וְהִרְהוּרִים רַעִים, רַחֲמָנָא לְצַלָן, (עֵינַי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יב), וְכֹל זֶה עַל־יְדֵי פָגַם הַדְּבוּר וְהַלְשׁוֹן, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה מִתְגַּבְּרַת תְּבַעֲרַת הַמְּדוּרָה שֶׁל תְּאֹת נְאוּף, שְׁכָל הַע' אֲמוֹת כְּלוּלִים בָּהּ, (עֵינַי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יט), שְׁכָל זֶה עֵנִין דוֹר הַמְּבּוּל, שְׁמַתְגַּבֵּר בְּעוֹלָם נְאוּף וְאֲפִיקוֹרְסוֹת, וּכְשֶׁהֲשֵׁם יִתְבַּרֵךְ מְרַחֵם עַל הָאָדָם, וּמְקַרְבּוֹ אֶל הַצְּדִיק הָאֱמֵת וְנִכְלָל בּוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת נ'ח', שְׁתַּמִּיד הוֹלֵךְ לִפְנֵי יִתְבַּרֵךְ, בְּבַחֲיַנַּת (תְּהִלִּים טז, ח): "שׁוֹיְתֵי הַיַּיִן לִנְגִידֵי תַמִּיד", שְׁזֶה בְּחִינַת הַתְּקַשְׁרוֹת עוֹלָם הַזֶּה בְּעוֹלָם הַבָּא, בְּחִינַת "אֶת הָאֱלֹקִים הַתְּהַלֵּךְ נִח", שְׁתַּמִּיד הֵזֶה דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִתְקַשֵּׁר הַחֵי"ת וְהַנוּ"ן וְנַעֲשֶׂה נ'ח', (עֵינַי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן א'), וְזֶה "וְנַח מְצָא ח'ן' בְּעֵינֵי הַיַּיִן" (בְּרַאשִׁית ו, טז), אִזְ מְצַנֶּה אוֹתוֹ הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ לַעֲשׂוֹת תְּבָה לְהַסְתֵּר מִמֵּי הַמְּבּוּל וְכוּ', וְעֵינַי בְּלְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ט', וְסִימָן קיב, שְׁזוֹ הַתְּבָה מְרַמְזֶת עַל תִּבְתַּת הַתְּפִלָּה, שְׁיִרְכָּה בַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינּוּ לְבֵין קוֹנוֹ מִפְּנִימִיּוֹת נִקְדַּת הָאֱמֵת שְׁבִלְכּוֹ, וְאִזְ יִנְצַל מִמֵּימֵי הַמְּבּוּל הַשְׁאוּטָפִים עַל הָעוֹלָם, וְזֶה "צִהַר תַּעֲשֶׂה לְתַבָּה", שְׁתַּרְאָה שְׁיֵאִירוּ תְּבוֹת הַתְּפִלָּה בְּאֱמֵת וְכוּ', וְאִזְ יִשְׁתַּוְּקַק הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְלַמְעֵלָה לְשַׁכֵּן אֶצְלָהּ, וּכְשֵׁי־שַׁכֵּן אֶצְלָהּ, אִזְ יֵאִיר לָהּ, כִּי עַל־יְדֵי אֱמֵת, הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא חוֹמֵד לְשַׁכֵּן עִם הָאָדָם, וְאִזְ "וּפְתַח הַתְּבָה בְּצִדָּה תְּשִׁים", הֵינּוּ הַתְּבוֹת הַיּוֹצֵאוֹת בְּאֱמֵת מִפִּיךָ, זֶה יְשִׁים לָךְ פְּתַח בְּחֲשָׁף שְׁאֲתָה נְצוּד

בו, ותוכל לצאת ממקום שגלפדת, ויחזור ויאיר לך, עין שם באריכות; נמצא, שנה עקר התקון לך ששקלל ברית הלשון והמעור, שתלויים זה בזה, עקר תקון — להתחבא בתבת התפלה, שהיא כמנן "לשן" פנ"ל, לשפוף באמת לבו פמים לפניו יתברך, שתצא נפשו מהמספים והחשך, וזו צעקת אי"ה המובא בלקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ל"ב, שעולה על ידי זה לתכלית העליה. וכן בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן י"ט, שעל ידי שלמות לשון הקדש, שמקדש את דבורו, זוכה להכניע ולשבר ולבטל תאות נאוף לגמרי ממנו, אמן בן יהי רצון.

וכן מכתב ב' תקכ"ג חסר הרבה, ולכן אני מדפיס עוד פעם את כל הקטע שלא יחסר שום דבר.

[כך צריך להיות כתוב שם]: מובא בשם האריז"ל (עין קב הישר, פרק א', ובספר "חמרא טבא" בחקתי): כשמניחין היד על המזונה שכתוב עליו שם שד"י, יכונן יצ"ר, כי מלוי אותיות יו"ד צד"י רי"ש סופי תבות שד"י, רצה לומר על ידי המזונה ששם חקוק שד"י, הוא טוב להנצל מיצר הרע, עד כאן לשונו. יובן היטב ויעלה בקנה אחד על פי דאיתא בלקוטי הלכות (פקדון הלכה ד', אות י"ז י"ח) ענין מזונה שקובעין על פתח הבית, כי דרך שם נכנסין מחוץ לפנים, ושם צריכין שמירה גדולה מהחיצונים הנאחזין בחוץ (שהוא היצר הרע הרוצה לעשות את האדם משגע ממש, כמבאר בפנים). על כן צריכין לקבע מזונה שם אצל הפתח, כי המזונה היא פליות התורה, כי נכתבין בה שתי הפרשיות "שמע" ו"היה אם שמוע", שהם קבלת על מלכות שמים, ועל מצוות, שהם כלל כל התורה כלה, שעל ידי זה מכניעין מלכות הרשעה שהיא הפסילות, הינו היצר הרע, וזה מחינן לה באלותא דחקיק עליה שמות וכו', כי המזונה היא בצורת מקל, והיא כלה שמותיו הקדושים, ועל ידי זה מכניעים את היצר, כי סגלת המזונה לגרש הסטרא אחרא והיצר הרע, וזה שמובא בזהר הקדוש (ח"ג ש.), שמזונות אותיות: זו מנת, כי מגרש על ידי סטרא דמותא שהוא היצר הרע.

וַיְדוּעַ, אֲשֶׁר הֵיצֵר הָרַע מִתְגַּבֵּר הָעֵקֶר בְּהֵגֵ' תְּאֻוֹת רְעוֹת: נֹאֹרֶף, מָמוֹן, אֲכִילָה, שְׁהֵם מִפְּסִידֵי הַיְרָאָה הַתְּלוּיָה בְּלֵב, (עֵיִן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן א'), עוֹד יֵשׁ לְרַמֵּז עַל-פִּי דְבָרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל, כִּי סִגְלַת הַמְּזוּזָה שֶׁחִקַּק עָלֶיהָ שֵׁם שַׁד"י, סִגְלָתָהּ לְבַטֵּל אֶת הֵיצֵר הָרַע מִכָּל אֶחָד מֵהַשְּׁלֹשׁ תְּאֻוֹת הָאֵלוּ.

א. תְּאֻוֹת נֹאֹרֶף (עֵיִן בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יא): כָּל מְקוֹם שֶׁנֹּאֶמַר וְא"ו, הוּא מוֹסִיף הֵינּוּ תוֹסֶפֶת קִדְשָׁה, הֵינּוּ שְׁמִירַת הַבְּרִית, כָּל מְקוֹם שֶׁאֵתָּהּ מוֹצֵא גֶדֶר עֲרֻה, אֵתָּהּ מוֹצֵא קִדְשָׁה, וְעַל-כֵּן בְּרִית מְכַנָּה שַׁד"י, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית יז, א): "אֲנִי אֵל שַׁדֵי פָּרָה וְרִבְיָה", עֵיִן שָׁם.

ב. תְּאֻוֹת מָמוֹן (עֵיִן בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כג): עַל-יְדֵי מְזוּזָה שֶׁהִיא שַׁד"י, נִתְבַּטְּלַת תְּאֻוֹת מָמוֹן, עֵיִן שָׁם.

ג. תְּאֻוֹת אֲכִילָה (עֵיִן בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'): עַל-יְדֵי הַמְּשַׁכַּת רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים, שְׁזָה בְּחִינַת שַׁד"י, שֶׁהוּא בְּחִינַת צְמֻצוּם, עַל-יְדֵי-זֶה מְצַחֵצַח הַנְּשֻׁמָּה, שְׁזָה אֲכִילָה דְקִדְשָׁה, כִּי אֲכִילַת הַצְּדִיק הוּא רַק בְּשִׁבִיל הַנְּשֻׁמָּה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מְשִׁלֵי יג, כה): "צְדִיק אֲכַל לְשֹׁבַע וְנִפְשׁוּ", עֵיִן שָׁם וְדו"ק.

וְאֲנִי בְּטוֹחַ שְׂיֵשׁ עוֹד הַרְבֵּה טְעִיּוֹת, וּמִי שֶׁיִּכּוֹל לְתַקֵּן אֲשֶׁרֵי לוֹ, וְטְעוֹת לְעוֹלָם חוֹזְרוֹת, וְהַרְבֵּה פְּעָמִים רוֹאִים בְּחוּשׁ טְעִיּוֹת, שְׁזָה מִחֲמַת טְעוֹתוֹ שֶׁל הַבְּחוּר הַזֶּעֶצֶר...

עַל-כֵּל-פָּנִים אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצֻמָּךְ מִשׁוּם דְּבַר, וְרֵאָה לְשִׁמְחָה עִם כָּל הַסְּפָרִים שֶׁזְּכִיתִי לְהַדְפִּיס עַד עַכְשָׁו, וּמִי יִתֵּן שֶׁגַּם אֲזַכֶּה לְהַדְפִּיס עוֹד הַמּוֹן סְפָרִים שְׂיֵשׁ תַּחַת יְדֵי בְּכַתֵּב יָד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כ' קיח.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר בַּמִּדְבָּר, כ"ט אִיר, מ"ד לְמַנְנֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעַ וַיִּרְדְּפוּ אֶל, אֶהוּבִי, אָחִי וְרַעִי,
הַבְּחוּר הַיֶּקֶר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִימֵי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ
יִגַן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח נִצְחִים.

מִכְתָּבְךָ הַיֶּקֶר לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמְאֹד נִשְׁבַּר לִבִּי בְּקִרְבִּי מִכָּל מָה
שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וּבִפְרָטִיּוֹת שֶׁנִּלְפַדְתָּ בְּחִטָּא גְרוּעַ כְּזֶה פָּגַם הַבְּרִית —
הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, עַד שֶׁאֵין לָךְ עֲצָה אַחֲרַת, כִּי אִם
וְכו'.

אֶהוּבִי, אָחִי הַיֶּקֶר! הֲלֹא סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּיַדְךָ, מֵדוּעַ לֹא תִפְתַּח
אוֹתָם, וְתִכְנִיס כָּל עִיווֹנָךְ בָּהֶם, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָע לְנַפְשְׁךָ, כִּי רַבְּנוּ
ז"ל מְטַהֵר מִכָּל הַכֹּתָמִים, כִּי אֶת־פִּשְׁטוֹתָא דְּמֹשֶׁה בְּכָל דְּרָא וְדָרָא
בְּחִינַת מ'ה שְׁיִהְיֶה ה'וֹא שְׁיִהְיֶה (קִהְלַת א, ט), שֶׁהוּא רָאשֵׁי תִבּוֹת:
מ'שִׁי', כִּי הוּא הִיָּה הַגּוֹאֵל הַרְאֵשׁוֹן, וְהוּא יִהְיֶה הַגּוֹאֵל הָאֲחֵרוֹן,
שֶׁהוּא מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ שְׁיִבּוֹא בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְהוּא כּוֹלֵל פְּרָצוּף כָּל
הָעוֹלָמוֹת, עֵינֵי קִהְלוֹת יַעֲקֹב עֲרַךְ מֹשֶׁה בְּשֵׁם הַזֶּהָר הַקְּדוֹשׁ בְּשִׁלַּח
נ"ג: מ' דְּמֹשֶׁה הוּא בִּינָה ש' דְּמֹשֶׁה הוּא זְעִיר, ה' דְּמֹשֶׁה הוּא
מְלָכוֹת, עֵינֵי שָׁם; וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה נֹא, סִימָן
א'): "אִישׁ אֲמוֹנוֹת" — זֶה מֹשֶׁה שֶׁהוּא נֶאֱמָנוּ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא וְכו', עֵינֵי שָׁם; וְהוּא גַם-כֵּן גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל בְּכָל דּוֹר וְדוֹר מִכָּל
צְרוּתֵיהֶם, וּמוֹשִׁיעַ לָהֶם בְּכָל עֵת לְהוֹצִיא אֶת כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל
מִגְלוֹת הַיַּצָּר הָרַע וְהַתְּאוּוֹת הַמְּגִנּוֹת וּמַתְעַבּוֹת, שֶׁהִיא עֵקֶר גְּלוֹת
וְצְרוֹת יִשְׂרָאֵל; כִּי בְּאֵמַת הַפֶּל הַבֵּל, וְכָל הַצְּרוֹת וְהִיסוּרֵין וְכָל
הַגְּלוֹת נַחֲשָׁבִין כְּלֹא נִגְדַּת גְּלוֹת הַנֶּפֶשׁ שֶׁהִיא בְּגְלוֹת בֵּין הַתְּאוּוֹת
רְעוֹת וְהַסְטָרָא אַחֲרָא, בְּפִרְט אוֹתָן הַנְּשֻׁמוֹת שֶׁנִּלְפְּדוּ בְּבוֹר שְׁחִית'
כְּזֶה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, מְרִים וּמְרוֹרִים לָהֶם חַיִּים וְכו', וְאֵין לָהֶם שׁוֹם

עצה ותקנה וכו', ומסבבים בקשיות ועקממיות וכו', עד שפמעט וכו', והצדיק האמת הוא מוריד עצמו גם אליהם, ומגלה להם גדל רחמנותו יתברך, ואיך שאין שום יאוש בעולם כָּלֵל, ואדרבה כָּלֵל מה שעבר על האדם יותר ירידות ונפילות, מניעות ובלבולים וכו', כשהוא זוכה לחזר אליו יתברך, גורם שעשועים כאלו, אשר לא עלו שעשועים כאלו מימות עולם.

וצריך שתדע, כי התורה היא נצחית, והיא שיכת לכל אחד ואחד בכל דור ודור ובכל מקום ומקום, ובכל זמן וזמן, והכל יכולים למצא את עצמם בתוף התורה. וכבר אמר פעם רבנו ז"ל: מיין מוסר ספר איז ספר התנ"ך, ומוהרנ"ת ז"ל קרא את התנ"ך 'כל טוב', והסביר ר' אברהם בר' נחמן ז"ל, שכל צעקת נביא ונביא סובבת והולכת על כל אדם בפרטי פרטיות, וכל הספורים סובבים על כל אחד מישראל. ועין בזהר הקדוש (בהעלותך קנב): רבי שמעון אמר, וי לה הוא בר נש דאמר דהא אורייתא אתא לאחזאה ספורין בעלמא ומלין דהדייטי וכו', האי ספור דאורייתא לבושא דאורייתא איהו, מאן דחשיב דההוא לבושא איהו אורייתא ממש, ולא מלה אחרא תפח רוחיה ולא יהא ליה חולקא בעלמא דאתי וכו', וי לאינון חביין דאמרי דאורייתא לאו איהי אלא ספורא בעלמא וכו', ועל-כן כל התורה כלה מסובבת על כל אחד ואחד בפרטי פרטיות, וכל אחד ואחד מישראל מי שרוצה לכנס בדרך הישראלי באמת בדרך הקדוש, בדרך האמת, עוברין עליו כל הגליות וכל המלחמות והספורים המבארים בכל התורה כלה ובנביאים וכתובים, כי כל אחד מישראל כלול מכל התורה, וצריך שיעברו עליו כל המלחמות וכל הגליות בחינת גלות מצרים וגאלתה, ושאר כל הגליות וגאלתן, ומלחמת עמלק ומלחמת ל"א מלכים, ושאר כל המלחמות שהיו על ישראל המבארים בכל התנ"ך, הפל צריך לעבר על כל אחד ואחד מישראל, עד שזוכה לבחינת גאלה שלמה, שהיא בחינת גאלה שאין אחריה הפסק, דהינו כשזוכה לקבע עצמו בדרך הקדש בקביעות גדולה פיתד חזק בל ימוט לעולם, וזוכה להתקרב להשם יתברך באמת כראוי, וגואל נפשו מכל התאוות ומכל הבלי עולם

הַזֶּה לְגַמְרִי, בְּבַחֲיִנַת גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה שְׂאִין אַחֲרֶיהָ הַפֶּסֶק, שְׁזָהוּ עֵקֶר הַגְּאֻלָּה בַּפְּרָטִיּוֹת אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, כַּמּוּבָא בְּשֵׁם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים סט, יט): "קָרְבָה אֶל נַפְשִׁי גְאֻלָּה", וְזָהוּ הָאֲרֵת רַבְּנוּ ז"ל, שְׂמֵאִיר בֵּין אַנְשֵׁי אָמֶת וְדַעַת כְּזוֹ, אֲשֶׁר מִי שְׂמַטָּה אֲזָנוֹ אֶלֵיהֶם בְּאָמֶת וּבַתְּמִימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, יְכוּל גַּם-כֵּן לְגַאֵל נַפְשׁוֹ מִהֲרַע שְׁנִלְפַד בְּהֶם, וּכְשִׁיזְכוּ מִתָּא חֲדָא אוּ בִי כַּנְשֵׁתָא חֲדָא לְתַשׁוּבָה כְּזוֹ, אֲזִי נִזְכָּה שְׂתִּתְגַּלֶּה אֵלֵינוּ הַגּוֹאֵל (זֶהוּ חֲדַשׁ, פְּרַשְׁתִּי נח), כִּי כָּלָה בְּתִיּוּבְתָא תְּלִיא (שֵׁם ח"ב קפט:), וְעַל-כֵּן לֹא בַחֲנָם הַזֶּהִיר רַבְּנוּ ז"ל אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ שְׂיִאֲחִזּוּ אֶת עַצְמָן בְּיַחַד, וְאֲזִי יִהְיֶה טוֹבָה לְכָל הָעוֹלָם וְכוּ'.

וְהַכֵּלֵל, שְׂכַשְׂאָדָם רוּצָה לְהִתְקַרֵב לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וְלָשׁוּב בְּתַשׁוּבָה, צָרִיף שְׂיִהְיוּ לוֹ אֲלָפִים וְרַבְבוֹת עֲלִיּוֹת וִירִידוֹת בְּלִי שְׁעוֹר, וְצָרִיף שְׂיִהְיֶה גְבוּר חֲזָק לְחֲזָק לְכַבוּ בְּכָל פְּעַם לְבַלְתִּי לְהַנִּיחַ אֶת מְקוֹמוֹ מִשׁוּם יְרִידָה שְׂבַעוּלָם, וְכָל אֱלוֹ הָעֲלִיּוֹת וִירִידוֹת שְׂעוּבָרִין עַל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, הֵם בְּחִינַת כְּלָלִיּוֹת כָּל הַמְּלַחְמוֹת וְהַצָּרוֹת שְׂעוּבָרוֹת עַל כְּלָלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל מִימּוֹת עוֹלָם, וְהַכֵּלֵל וְהָעֵקֶר הוּא הַהִתְחַזְקוֹת, לְחֲזָק אֶת עַצְמָם תָּמִיד, אִף אִם הוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא, לְהֶאֱמִין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה שְׂאִין שׁוּם יְרִידָה בְּעוֹלָם, כִּי בְּכָל מְקוֹם יְכוּלִין לְמַצֵּא אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוּבָב כָּל עֲלָמִין, וְדוּמָם, צוּמָח, חִי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עַצְמִיּוֹת חַיּוֹת אֲלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, שְׁנִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשִׁים כְּאֵלוֹ וְכוּ', וְעַיִן בְּלֻקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו', שְׂמִי שְׂרוּצָה לִילָף בְּדַרְכֵי הַתַּשׁוּבָה, צָרִיף שְׂיִהְיֶה בְּקִי בְּהִלְכָה, וְצָרִיף שְׂיִהְיֶה לוֹ שְׂתִי בְּקִיאִיוֹת, בְּחִינַת: 'בְּקִי בְּרַצּוֹא' וּ'בְקִי בְּשׁוּב', בְּחִינַת עֵיל וְנַפִּיק, "אִם אֶסֶק שְׂמִים שָׁם אֶתָּה, וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד" (תְּהִלִּים קלט, ז), שְׂאֵפְלוֹ כְּשִׁנּוּפֵל לְשְׂאוֹל תַּחֲתִית, אִף-עַל-פִּי-כֵן צָרִיף לְחֲזָק אֶת עַצְמוֹ תָּמִיד, וְלְבָלִי לְיֵאֵשׁ עַצְמוֹ לְעוֹלָם, כִּי גַם שֵׁם הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ נִמְצָא, כְּמוֹ שְׂכַתּוּב: "וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד", וְזֶה עֵקֶר הַכֵּלֵל וְהִסּוּד בְּעַבּוּדַת הַשֵּׁם שֶׁהַכֵּל תְּלוּי בּוֹ, לְבָלִי לְפַל בְּדַעַתּוֹ לְעוֹלָם, אִף אִם יַעֲבֹר עֲלָיו מֵה שְׂיַעֲבֹר, וְאֵפְלוֹ יְרִידוֹתָיו תְּהִינָה מְגַנּוֹת מְאֹד, חַס וְשְׁלוֹם וְכוּ', אֵל תַּפְחָד כְּלָל, רַק תַּתְּחִיל

מִחֲדָשׁ, כִּי עֲדִין רַחֲמָנוּתוֹ יִתְבַּרְךָ אֲתָךְ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, וְאֵל תֹּאכֶּה וְאֵל
תִּשְׁמַע לְשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, אֲפֵלוּ הַגָּדוֹל שְׁבַגְדוּלִים וְכוּ', הַרוֹצֶה,
חַס וְשְׁלוֹם, לְהַרְחִיק אוֹ לְשִׁבֵר רוּחְךָ וְכוּ'.

וְתַדַּע, חֲמֻדַּת לְבָבִי! אֲשֶׁר אֶהְבַּת עוֹלָם אֶהְבֵּתִיךָ, אֶהְבֶּה שְׂאִינָה
תְּלוּיָה בְּשׁוֹם דְּבַר, אֲשֶׁר כָּל הַצְּדִיקִים שֶׁהָיוּ מִימֹת עוֹלָם שְׁזָכוּ לְמָה
שְׁזָכוּ, אֲשֶׁרִי לָהֶם וְאֲשֶׁרִי חֵלְקָם, כִּלְמָס לֹא בָאוּ לְשִׁלְמוֹתָם, כִּי אִם
עַל-יְדֵי בַחֲיִנָּה זוֹ, עַל-יְדֵי שְׁלֹא הָיוּ מִיֵּאֲשִׁים עֲצָמָן לְעוֹלָם, כִּי בַּאֲמַת
רַבִּים נִכְנָסוּ בְּעַבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, כִּי רַב יִשְׂרָאֵל מִתְּנַעֲנָעִים לְשׁוֹב
לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וּמִתְחִילִין בְּעַבּוּדָתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּכָל יוֹר וְדוֹר, וְאַף-עַל-פִּי-
כֵן זְעִירִין אֵינּוֹן שְׁזוֹכִין לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ כְּרֵאוּי, וְלַעֲמֹד עַל
עֲמָדָם לְהִיּוֹת דְּבָקִים בּוֹ יִתְבַּרְךָ עַד הַסּוֹף וְכוּ', וְעַקֵּר הַחֲלוּק הוּא
מִשְׁעָם זֶה שָׂרֵב הַנִּכְנָסִין בְּעַבּוּדָתוֹ יִתְבַּרְךָ וְעוֹבְדֵינִי אוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בַּאֲמַת
אֵיזָה זְמַן אֲרָף אוֹ קֶצֶר, אֲבָל אַחֲר־כֵּן כְּשִׁמְתְּחִילִין לְהִתְגַּרֹּת בּוֹ
לְהַפִּילוֹ מִעַבּוּדָתוֹ וּמִסְדָּרוֹ שְׁקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ וְכוּ', הוּא שָׂב לְאַחֹר,
וְנוֹפֵל לְגַמְרֵי מִעַבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, וְנִשְׁאָר לְמַטָּה לְגַמְרֵי, וְעַל-כֵּן אֵין
זוֹכִין לְמָה שְׁצָרִיכִין לְזִכּוֹת, אֲבָל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים זָכוּ לְהִתְחַכֵּם
וְלְהִתְגַּבֵּר לְבָלִי לְפַל מִשׁוֹם יְרִידָה וּנְפִילָה שְׁבַעֲוֹלָם, רַק הַתְּחַזְּקוּ עֲצָמָן
בְּכָל פַּעַם, אַף-עַל-פִּי שְׁעֵבֵר עֲלֵיהֶם מָה שְׁעֵבֵר, וְעַל-יְדֵי הַתְּחַזְּקוֹת
שְׁלָהֶם שְׁקוֹרִין דְּעַר הָאֵלְטִין זִיף, זָכוּ לְמָה שְׁזָכוּ, אֲשֶׁרִי לָהֶם!

וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל עַל עֲצָמוֹ: אוֹן פֶּאֶר וָוֹאֵס אֵיז עַר גְּעֻקוּמַעַן
צוֹ זֵיין זֵאף? וְוִייל עַר הָאֵט זֵיף דְּעַר הָאֵלְטִין. וְצָרִיף שְׁתַּדַּע, שְׂאִין
שׁוֹם יֵאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְאַף-עַל-פִּי שְׂאֵתָה מְנַח עַכְשׁוֹ בְּעַמְק הַרְ'ע'
וְהַחֲשֵׁף, וּמַר וּמְרוֹר לָךְ, וְאֵין לָךְ דְּרָף לְנִטוֹת יָמִין וּשְׂמַאל מְרַב
בְּלְבוּלִים וִירִידוֹת וְקִטְנוֹת וְדַחְקוֹת וְצַמְצוּמִים שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, אַף-עַל-
פִּי-כֵן, אַחֲרֵי, חֲמֻדַּת לְבָבִי! קִשֵּׁר עֲצָמָךְ אֶל רַבֵּנוּ ז"ל, וּמְסוֹר לְבָבְךָ
וְדַעְתָּךְ אֵלָיו, וְתַצִּיַּת אוֹתוֹ עַל כָּל אֲשֶׁר יֹאמַר לָךְ כִּי הוּא זֶה (עַן
לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֵלְק א', סִימָן קכג); וְכִבֵּר אָמַר פַּעַם רַבֵּנוּ ז"ל (חִי-מוֹהֲרָן,
סִימָן תמט) לְאַחַד שְׁסַפֵּר לְפָנָיו, שֶׁהָיָה מְרַגֵּל בְּעַבְרוֹת גְּדוּלוֹת, רַחֲמָנָא
לְצַלָן, עַד שְׁכַמְעַט לֹא הָיָה בְּיַד עֲצָמוֹ לְמַנַּע עֲצָמוֹ מִלַּעֲשׂוֹתָם, וְהַשִּׁיב
לוֹ רַבֵּנוּ ז"ל, שֵׁישׁ בַּחֲיִנַּת הַתְּקַשְׁרוּת, לְקִשֵּׁר וּלְחַבֵּר עֲצָמוֹ

יחד בהתקשרות חזקה, ועל-ידי-זה יכולין להתגבר ולהנצל, עין שם.

ושמעתי מאחד מאנשי שלומנו, שהפונה היא לקשר ולחבר עצמו בהתקשרות והתחברות עצומה אל רבנו ז"ל בקשר אמיץ וחזק, ולקבל על עצמו, שכל אשר אומר אלי אקים בלי שום מחשבות יתרות, ובפרט הדברי חזוק שמחזק אותי, שעדין גם לי יש תקוה, אדע שפן הוא האמת, ובפרט יסוד כל העצות שלו ליחד לעצמו מקום קבוע, שאין שם בני אדם, וידבר עמו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו, וכל מה שעובר עליו ברוחניות וגשמיות יגלה לפניו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה בלשון שהוא רגיל בהם, ויתמיד בזה מאד מאד מדי יום ביומו לדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה באותה שפה המרגלת על לשונו, כי עקר ההתחזקות שיזכה להשאר קים על עמדו לעולם, ולקים (תהלים קלט, ח): "אם אסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנד", לאחז את עצמו בכל הנפילות והירידות, ובכל מה שעובר עליו יהיה איה שיהיה בכל מיני אפנים, ואפלו בשאול תחתית ומתחתיו ממש, גם-כן לא יתיאש עצמו בשום אפן שבעולם, הוא על-ידי תפלה, כי עקר התשובה הוא תפלה, כי על-פי התורה לא היה לבצע עברה שום תקנה בעולם, אבל השם יתברך חפץ חסד הוא, ורוצה בתשובה, והקדים תשובה לעולם, ועקר התשובה הוא הודוי — להתודות לפניו יתברך, וכמוכא בפרוש ברמב"ם (הלכות תשובה), כי הודוי היא עקר התשובה, וכל זמן שלא התודה, הרי הוא כטובל ושרץ בידו, כי כל זמן שעדין אינו מוציא משפתיו את חרטתו שמתחרט, עדין אינו יודע אם לא יחזר אל רשעתו, כי אפלו כשכבר מוציא מפיו, עדין צריך לרחמים גדולים וכו', כי דרך הבעל-דבר להתגבר על האדם בכל מיני אפנים, ומכל שפן וכל שפן כשאין עמו הדבור, אז הוא אבוד לגמרי, כי מי שמרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך, ולפרש את כל שיחתו לפניו כאשר ידבר איש עם רעהו, מרגיש כל מיני נעם וערכות בחייו, וסוף כל סוף אם יהיה עקשן גדול בדבר זה, יזכה לצאת מהרגלו הרע.

מה אמר לך, ידידי היקר! אני יודע ומבין מכאובי נפשך וילבבך מה שעובר עליך, מדוע לא תציית את רבנו ז"ל, ותלך לך אל מקום פנוי שאין שם בני-אדם, ותפרש את כל שיחתך אליו ותברך, ותהיה רגיל בזה מאד מאד, ואף שבין כך ובין כך אינך רואה שום תועלת וישועה מהדבור וכו', אדרבה, אתה רואה תכלית ההפוך מממש, אתה מתבודד ומפרש שיחתך לבלתי לחטא, ולבסוף אתה נופל בר'ע' גמור עוד פעם ועוד פעם וכו' וכו', אף-על-פי-כן עליך לדעת, כי לנו אין דעת, כי אם מה שגלה הבר דעת שהוא רבנו ז"ל בעצמו, אשר כל דבור ודבור וכל שיחה ושיחה ותפלה ותפלה, מעלה שעשועים גדולים למעלה.

ועל-כן, אחי, אחי, אל תהיה בטלן! ומרגע זה ראה לשמר פתחי פיה, והרגל עצמך לדבר עמו ותברך בתמימות ובפשיטות גמורה, וראה להיות עקשן גדול על דבר זה, ואז טוב לך לנצח נצחים.

תדע, אהובי, אחי! כי זה לי הרבה שנים שאני מדבר עמך ועם חבריך וכו', וכן אני מתפתב עם מאות בחורים מכל מיני סוגי ישיבות החפצים לצאת מהרגלהם הרעים, ואשר אני מקנה להשם ותברך, אשר סוף כל סוף אֶזְכֶּה שידפסו כל הדבורים, ואפלו השיחות חלין וכו', כי בחסדו ותברך, בכל מה שאנו מדברים יש לנו פוננה עמקה, ועקר הפוננה הוא מה שגלה רבנו ז"ל בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן פ"א, ובחלק ב' סימן צ"א, עין שם ותבין.

ועל-כן, אהובי, אחי! ראה שגם אצלך לבל יהיו דבורי לבטלה, חס ושלום, וראוי לך לרשם בכתב אמת כל מה שאני מדבר עמך, כי יצטרך לך על הימים הבאים, אם אמנם עכשו כל הבחורים והאברכים שוקדים על פתח ביתי, וזה להם קצת קשה וכו', אקנה להשם ותברך, שעוד יעזרני לבנות ארבע אמות פרטי (אייגענע ד' אמות), כי בבית-הפנסת שלנו, אף שבאמת אנחנו שם רב מנגן ובנגן, אף-על-פי-כן מאחר שבאים ומסתובבים שם גם לצים, וקשה וכבד לדבר דבורי אמת, ובפרטיות כי "זקנים" עמי הארץ שאין

בָּהֶם דַּעַת מְסֻבֵּבִים שָׁם, וּמְבַלְבְּלִים אֶת מַחֵם וְדַעְתָּם שֶׁל בְּנֵי הַנְּעוּרִים בְּשִׁיחוֹת שֶׁל הֶבֶל, אֲשֶׁר אֵין לָהֶם יְסוּד כָּלֵל בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, אֲדַרְבֵּה תְּכַלִּית הַהַפּוּזָה הֵם מְשִׁיחִים וּמְסַפְּרִים מִכִּפֵּי שְׁמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּעֶצְמוֹ, וְכֵן הֵם מְרַבִּים בְּמַחְלָקַת.

וְעַל-כֵּן אָנִי מְשִׁתּוֹקֵק מְאֹד מְאֹד לְהַקִּים רֶשֶׁת שֶׁל בְּתֵי כְּנָסִיּוֹת עַל שֵׁם רַבְּנוּ ו"ל בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל וּבְחוּץ לְאַרְץ, אֲשֶׁר שָׁם יְדַבְּרוּ רַק מַעֲצוֹת רַבְּנוּ ו"ל וְקִיּוּמָם לְעַבְדָּא וּלְמַעֲשֵׂה, הֵן קִימַת חַצוֹת וְהֵן הַתְּבוּדוֹת, וְהֵן שְׁעוּרִים קְבוּעִים בְּמִקְרָא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא, מְדָרַשׁ, רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּף, סְפָרֵי הַזֵּהָר וְהַתְּקוּנִים וְכוּ' וְכוּ', וְהֵן בְּשִׁמְחָה וְרִקְוִידִים, וּמִי יִתֵּן, שְׁאֲזַנְכָה לְרֵאוֹת דְּבַר זֶה בְּמוֹ עֵינַי, כִּי זֶה לִי יָמִים וְשָׁנִים שְׁאֲנִי מוֹסֵר נְפֹשִׁי לְקָרֵב נְפֹשׁוֹת אֶל דַּעַת רַבְּנוּ ו"ל, וְזָכִיתִי כָּבֵד בְּזָכוֹת חֲנָם לְהַדְפִּיס אֶת כָּל סְפָרֵי רַבְּנוּ ו"ל כְּבָר כְּמָה פְּעָמִים, וְהַפְּצָתִים בְּכָל קְצוּי תֵּבֵל מִמֶּשׁ, אֶף הַסֵּמ"ךְ-מ"ם עֵינָיו לְטַשׁ וְשִׁנּוּי חֶרֶק עָלֵי וְכוּ'.

וְאָנִי בְּעֵינַי אֵין לִי אֵל מִי לְפָנוֹת רַק אֱלֹיו יִתְבַּרֵךְ בְּכַחוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, שְׁאָמַר (עֵין עֲלִים לְתַרוּפָה, מִכְּתָב תּוֹד): דּוּפִיט אוּיָף מִיִּין כַּחַ, אֵיךְ הָאֵב בְּרִיִּיטֵעַ פְּלִיִּצְעֵס, אֲשֶׁרִּינוּ מַה טוֹב חֲלָקְנוּ, וּמַה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה...

כ' קיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֹדֵר בְּמִדְבָּר, רֵאש־חֲדָשׁ סִינַן, מ"ה לְמַנְיַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוּמָנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַנִּי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחְלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם אָמֵן.

אחי ורעי היקרים! ראו להחזיק מעמד, ולחזק עצמכם ביותר להיות בשלום ובאהבה רבה, כי מה ששלום ואהבה גורמים לתלמידים, אין לתאר ואין לשער כלל, ומוכא בגורי הארז"ל: למה גלה רבי שמעון בר יוחאי כל-כף הרבה סודות התורה? מפני שתלמידיו החזיקו את עצמם ביותר באהבה, אחנה ורעות, כי כשהתלמידים מחזיקים את עצמם באהבה גדולה, על-ידי-זה נשפע עליהם שפע גדול מפי רבם, ועל-כן זאת עשו, שתשתדלו שיהיה ביניכם שלום גדול, ואיש את רעהו יאמר חזק, כי זהו רצונו של רבנו ז"ל, שאנשי שלומנו היקרים יחזיקו את עצמם ביחד, וצריכים להשתדל לדון תמיד את זולתו לכף זכות, ואפלו שהוא כמו שהוא, עם כל זאת צריכין לדונו לכף זכות, כי כשהתלמידים אוהבים את עצמם ביחד, על-ידי-זה גורמים נחת-רוח לרבם, ואנחנו כלנו תלמידים אצל רבנו ז"ל, ובזה שנחזיק את עצמנו ביחד, נגרים נחת-רוח גדול לרבנו ז"ל, כי סוף כל סוף אנחנו כאן — לבנות עיר על שמו, ואף שהסמ"ך-מ"ם אורב על זה מאד מאד, עם כל זאת כבר לא יועיל לו שום דבר, כי במסירות נפש נקים פה "עיר ברסלב" במלא מובן המלה, והעקר תלוי בנו — כפי האהבה שתהיה בינינו, כי אם יש אהבה בין התלמידים, על-ידי-זה הרבי משפיע שפע של חדושי תורה, וחכמינו הקדושים אמרו (שחר טוב, תהלים א'), אשר פריז יתן בעתו, אלו תלמידיו של אדם שיגיעים בתורה, ועושים את היום עתים: עת לתורה, עת למקרא, עת למשנה, עת לתלמוד.

ועל-כן ראו, אחי ורעי היקרים! לצית את רבנו ז"ל, ולקבוע עתים לתורה, ולגנב בכל יום זמנים למקרא ולמשנה ולגמרא, כי רק זה מה שישאר מאתנו, וטוב מאד שכל אחד מאנשי שלומנו יקח לעצמו איזו חבורתא ללמד על-כל-פנים שעה אחת ביום, כי טובים השנים מן האחד' (קהלת ד, ט).

נא ונא תשתדלו שהמנגינים שלנו יהיו בזמנם: הן תפילת הנותיקין, אשר אין למעלה מזה, שמי שרק יכול להתפלל תפילת הנותיקין, שימסר את נפשו לבוא בזמן, כי דבר גדול מאד הוא

להתפלל תפלת הַתִּיקִין. והן תפלת מִנְחָה וְעֶרְבִית, כָּל הַמְּנַיִם שִׁיָּהוּ בְּזִמְנוֹ, וּתְדַקְדְּקוּ מְאֹד לְהַתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן, כִּי בְשָׁעָה שֶׁהֻצְבּוּר מִתְפַּלְלִין, אִז הוּא עֵת רְצוֹן גָּדוֹל בַּשָּׁמַיִם, וְכֵן תִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד לְהִתְאַסֵּף מְדִי פְּעַם בְּפַעַם, וּבִפְרָט בְּלֵיל שַׁבָּת, לַעֲשׂוֹת 'עֲנֵג שַׁבָּת', אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, אֲשֶׁר אִז מְאִירָה הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה בְּעוֹלָם, וִיכוּלִים לְקַבֵּל אֶת הַהִתְעוֹרְרוֹת הַזֵּה אִם מִחֲזִיקִים אֶת עֲצָמָם בְּיַחַד. וּבְאֻמַּת מוֹכָא בּוֹהַר הַקְּדוּשׁ (עֵין ח"ג קעג), שְׁאַחֲרֵי הַשַּׁבָּת הַנְּשֻׁמָּה עוֹלָה לְמַעְלָה, וְשׂוֹאֲלִים אוֹתָהּ: אֵיזָה חֲדוּשׁ חֲדָשָׁה בְּזֵה הַשַּׁבָּת, כִּי צָרִיךְ לְחַדֵּשׁ אֵיזָה חֲדוּשׁ בַּשַּׁבָּת, וְאָמְרוּ אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ: וּמָה יַעֲשֶׂה מִי שְׂאִינוֹ יְכוּל לְחַדֵּשׁ? אֵלָּא בְּזֵה שְׂמֵת־חֲבָרִים יַחַד, וּמְדַבְּרִים אִישׁ עִם רֵעֵהוּ דְבָרֵי חֲזוּק וְשִׂמְחָה וְאַהֲבָה, וְכֵן מְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ דְּבוּרִים חֲדָשִׁים, זֶהוּ כְּבָר חֲדוּשֵׁי תוֹרָה הֲכִי גְדוֹלִים, כִּי בְּזֵה שְׂאֵדָם מְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ דְבָרֵי חֲזוּק, וּמְחַזְּקוֹ וּמְאַמְצוֹ, זֶה הַחֲזוּק הֲכִי גְדוֹל וְהַחֲדוּשׁ הֲכִי נִפְלָא, וּכְמוֹ-כֵן כְּשֶׁמְחַדָּשִׁים דְּבוּרִים לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זֶהוּ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה אֲמִתִּיִּים. וְעַל-כֵּן טוֹב מְאֹד לְהִתְנַעַד בְּלֵילֵי שַׁבָּת וְלַעֲשׂוֹת עֲנֵג שַׁבָּת בְּיַחַד, וּלְהִתְחַזֵּק וּלְדַבֵּר דְּבוּרִים חֲדָשִׁים, וְכָל אֶחָד יְדַבֵּר אֵיזָה דְבוּר וְאֵיזָה חֲדוּשׁ שְׁחַדָּשׁ לְחַדָּשׁ וּלְשַׂמַּח אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, וְכֵן יְדַבֵּר דְּבוּרִים חֲדָשִׁים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ מַה שֶּׁלֹּא דִבֵּר עַד עַכְשָׁיו, וְזֶה בְּכָלֵל חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, שְׂצָרִיכִים לְחַדָּשׁ בְּכָל שַׁבָּת, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְזֶה!

נָא וְנָא רְאוּ לְהִיּוֹת שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים עַל נַעַם חֲלֻקְכֶם, שְׂאֲתֶם זוֹכִים לְגוֹר בְּעִירוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל "יְבַנְאֵל עִיר בְּרִסְלָב", וּמְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׂתַתְּפְּלוּ בְּעַדִּי, שְׂאֲזוּכָה לְצִאת מִהַחֹבוֹת, וְאֲזוּכָה לְבוֹא לְגוֹר אֶתְכֶם בְּיַחַד.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשֵׁי עָרְב־שַׁבָּת־קִדְשׁ לְסֹדֵר בְּמִדְבָּר, רֵאש־חֲדָשׁ סִינַי, מ"ה לְמִנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צָמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל הַחַיּוֹת וְהַמְּשִׁיבַת נֶפֶשׁ שְׁיֵשׁ לִי
בְדַבְרֶיךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲדַרְבָּה זֹו שְׁמַחְתִּי, שְׁאַתָּה
מִסְפָּר לִי מַה קוֹרָה, כִּי כְּשָׁבָאִים אֶל רוּפָא, וּמַעְלִימִים מְמַנּוּ אֶת
הַמִּכָּה וְאֶת הַכָּאֵב וְכוּ' וְכוּ' מִחֲמַת בּוֹשָׁה וְכוּ' וְכוּ', אֲזִי לְמָה כָּאוּ
אֲלִיו וְכוּ' וְכוּ', הֲלֹא לֹא יוֹכֵל לְרַפְּאוֹת וְכוּ' וְכוּ', אוֹתוֹ דְּבַר אִם יִמְצָא
בֵּינֵנוּ אֵיזָה גִּנְבָּה, שְׁמוּצִיא עָלַי אַחַר-כֵּן שֵׁם רַע, כִּי כָּלֵם לֹא יוֹדְעִים
שְׁאֵין לְאָדָם הִזָּה שְׁיִכּוֹת אֵלַי, אֲדַרְבָּה רוּאִים שֶׁהוּא מְסַתּוֹבֵב עַל יְדֵי,
וְחוֹשְׁבִים שֶׁבּוֹדָאֵי יֵשׁ לוֹ שְׁיִכּוֹת אֵלַי וְכוּ' וְכוּ', וּמֵאַחַר שֶׁלֹא מְסַפְּרִים
לִי מַה קוֹרָה, אֲזִי בְּזָה לֹא עוֹשִׂים לִי טוֹבָה, עוֹשִׂים לִי רַק רַע, וְעַל-כֵּן
אֵין עֲלֶיךָ לְדַאֵג כָּלֵל, זֶה שְׁסַפְּרָתָ לִי מִכָּל מַה שְׁעֵבַר עִמוֹ, כִּי אַתָּה
לֹא הִיחִידִי, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, הוּא סֵדֵר כָּבֵר בְּלִי שְׁעוֹר אַנְשִׁים,
וְזֶה כָּל-כֵּן מְצַעַר אוֹתִי, כִּי אֲנִי לֹא יְכוֹל לְסַבֵּל גִּנְבִים בְּשׁוֹם פָּנִים
וְאַפֵּן, כִּי יַעֲיֵד עָלַי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁמַתָּאוֹת מְמוֹן, בְּרוּךְ הַשֵּׁם,
יְצַאֲתִי, הַלְוֹאֵי שְׁאֲזָכָה לְצֹאֲת מִכָּל הַתַּאֲוֹת כְּמוֹ שְׁיִצְאֲתִי מִתַּאֲוֹת
מְמוֹן, כִּי תַהֲלָה לְאֵל, אֵינִי צָרִיךְ כֶּסֶף, וְלֹא אֲכַפֵּת לִי הַכֶּסֶף, כָּל מַה
שְׁיֵשׁ לִי הָעֵקֶר הוּא רַק לְבָנוֹת אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, וּבַפֶּרֶט לְבָנוֹת עִיר
עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל בִּיבְנָאֵל, עַל-כֵּן אֵל תִּצְטַעַר כָּלֵל מִכָּל מַה שְׁבִזָּה
אוֹתָךְ, כִּי עֲלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר הַבְּזִיוֹנוֹת וְשְׁפִיכוֹת דָּמִים וְחֲרוּפִין
וְגִדּוּפִין שְׁסוֹבְלִין מֵאֵינְשֵׁי דְלֹא מְעַלִּי הוּא רַק טוֹבוֹת גְּדוּלוֹת; כִּי
בְּאֵמַת הָאָדָם הִזָּה צָרִיךְ לְהַתְּעַנּוֹת עַל עוֹנוֹתָיו הַמְּרַבִּים, וַיַּעַן שְׁאֵין
לָנוּ כֹחַ לְהַתְּעַנּוֹת, מְסַבֵּב הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִכּוֹא אֵיזָה רַשָּׁע,
וַיִּבֵּשׁ וַיִּחַרֵף וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה נִפְטָרִים מִכָּל מִינֵי תַעֲנִיּוֹת
וְסוּגוּפִים. וּבְאֵמַת אִם הִזָּה הָאָדָם יוֹדֵעַ אֶת הַזְּכוֹת הַזֹּו שֶׁל קִבְּלַת
חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין, הִזָּה שֵׁשׁ וְשֵׁמַח שְׁבָאִים לוֹ חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין, וְעַל-כֵּן
אֵל תְּשִׂים לֵב לְכָל זֶה, רַק תִּמְשִׁיף בְּעַבּוֹדְתָךְ עַבּוֹדַת הַקֹּדֶשׁ לְעוֹר
לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּמָה שְׁאַתָּה יְכוֹל לְעוֹר, כִּי בְּכָלֵלִיּוֹת כָּל אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הֵם אַנְשִׁים יְקָרִים, אַנְשִׁים יְשָׁרִים, וְכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ הַצָּרוֹת
וְהַבְּעִיּוֹת שְׁלוֹ, וַצְּרִיכִים לְדוֹן אוֹתָם לְכַף זְכוֹת.

נא וְנָא רְאֵה לְהַדְבִּיק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִדַּע, שְׂאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעַדְיוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ מִחַיָּה וּמִהָיָה וּמִמָּקוֹמַיִם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְצָרִיכִין לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ כָּל-כֶּף בְּזָה, עַד שְׂאִין לוֹ מִחֻשְׁבָּה אַחֲרֵת — רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה סוּד הַשִּׁבְתָּ, שְׂאָדָם צָרִיף לְסַפֵּר בְּכָל יוֹם אֶת הַיָּמִים, "הַיּוֹם יוֹם רֵאשׁוֹן בְּשִׁבְתָּ", "הַיּוֹם יוֹם שְׁנֵי בְּשִׁבְתָּ" וְכוּ' וְכוּ', כִּי שִׁבְתָּ הִיא עֲצָם אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (ירושלמי בְּרֵכוֹת, פָּרָק ב', הַלְכָה ח'): "בְּרֵכַת ה' הִיא תַעֲשִׂיר" — זֹהֵי בְּרֵכַת הַשִּׁבְתָּ; כִּי עַל-יְדֵי שִׁבְתָּ זֹכִיךְ לַעֲשִׂירוֹת דְּקִדְשָׁה, וְעַל-כֵּן רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל פְּעַם עֲנֵג שִׁבְתָּ. וְחֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (שִׁבְתָּ קִיח.): כָּל הַמְעַנֵּג אֶת הַשִּׁבְתָּ נוֹתֵנִין לוֹ גְּחָלָה בְּלֵי מְצָרִים; וְכֵן אָמְרוּ (שָׁם): כָּל הַמְעַנֵּג אֶת הַשִּׁבְתָּ, נוֹתֵנִין לוֹ כָּל מְשָׁאֵלוֹת לְבוֹ; עַל-כֵּן רְאֵה לַעֲשׂוֹת מְדֵי פְעַם בְּפְעַם עֲנֵג שִׁבְתָּ אֶצְלָךְ, וְאֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִתְקַבְּצוּ, וַיְהִיָּה בֵּיתְךָ בֵּית וְעַד לְחֲכָמִים, וְתָמִיד יְדַבְּרוּ שָׁם רַק דְּבָרֵי רַבָּנוּ ז"ל, וְלַחֲזֹק אֶחָד אֶת הַשְּׁנֵי. וְהַעֲקֹר לְהַחֲדִיר אֶת אַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּבְזָה תִּהְיֶה לְךָ יְשׁוּעָה גְדוֹלָה.

הַכֶּפֶל הַדְּבָר, אַל תִּשִׂים לְבָבְךָ לְכָל הַשְּׁקָרִים וְהַלְשׁוֹן-הַרָע וְהַרְכִּילוֹת שְׂאוֹמֵר לְךָ וְכוּ' וְכוּ', אֲנִי תָמִיד רָגִיל לוֹמֵר: "סוּף גָּנָב לְתֵלָה", "סוּף גָּנָב לְתַפְסָה", "סוּף גָּנָב לְכַשְׁלוֹן", שְׁזָה הַכֵּל רֵאשִׁי תְבוֹת סָגֵל, שְׂאִיף שְׂרַק תְּסוּבֵב אוֹתוֹ הוּא נִשְׁאָר אוֹתוֹ אָדָם. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמְרֵנוּ מִכָּל רַע, וְלֹא נִגְיַע אֶל דְּבָרִים כְּאֵלֶּה.

מָאָד מָאָד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אִם אַתָּה יְכוּל לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם עִם ... חֲצִי שָׁעָה אוֹ שְׁעָה, מִמָּשׁ תְּחִיָּה אוֹתוֹ וְתַחֲיָה אוֹתִי, כִּי הוּא אוֹהֵב מָאָד לְלַמֵּד עִמָּךְ, וְהוּא אֵף פְּעַם לֹא לָמַד, וְעַל-כֵּן אִם אַתָּה יְכוּל לַעֲשׂוֹת שְׁעוֹר בְּכָל יוֹם — מָה טוֹב וּמָה נְעִים, וְתִהְיֶה טוֹבָה לְשִׁנְיָכֶם.

הַמְּאֻחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ תַּחֲנִינֵי.

כ' קכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר בַּמִּדְבָּר, רֵאש־חֹדֶשׁ סִינּוֹן, מ"ה
לְמַגֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאִי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּיֹתֵר בְּמִדַּת הַשְּׂמֻחָה, כִּי הַשְּׂמֻחָה הִיא
רְפוּאָה לְכָל, וְכָל מָה שְּׂאָדָם סוֹבֵל, זֶהוּ רַק מַחֲמַת חֶסְרוֹן הַשְּׂמֻחָה,
וְאִם הָיָה בְּנִי־אָדָם יוֹדְעִים אֶת מַעֲלַת הַשְּׂמֻחָה, הָיָה תָּמִיד שְׂמֻחִים
וְעֹלִיזִים, וְעַל־כֵּן תַּעֲשִׂי כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת לְהִיּוֹת שְׂמֻחָה וְעֹלִיזָה, וְאִז
טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלִי לְהַכְנִס בְּפַעֲלֹת עִם נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו
וְתַצְאֵי מֵעֲצָמְךָ, כִּי אֶת חוֹשֶׁבֶת הַרְבֵּה מֵעֲצָמְךָ, וְזֶה לֹא בְּרִיא, אֶת
צָרִיכָה לְהִיּוֹת עֲסוּקָה, וּבְזֶה שְׂתַּהֲיִי עֲסוּקָה עִם נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו,
בְּזֶה תַצְאֵי מֵעֲצָמְךָ, וְלֹא תַחֲשָׁבִי כָּל־כֶּף הַרְבֵּה מֵעֲצָמְךָ, וְעַל־יְדֵי־זֶה
לֹא תַהֲיִי עֲצוּבָה וּבְמִרְרוֹת, וּבְאֵמַת יֵשׁ הַרְבֵּה נָשִׁים בֵּינָם אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנו שְׂצָרִיכוֹת חֲזוּק וְעִדוּד, וְעַל־כֵּן מָה טוֹב וּמָה נָעִים, אִם הִיִּית
עוֹשֶׂה פֶּעַם בְּשָׁבוּעַ אוֹ פְעָמִים בְּשָׁבוּעַ אֵיזָה חוּג לְנָשִׁים, וּבִיחֻד
לְדַבֵּר וּלְחִזּוֹק אוֹתָן וְאֶפְלוּ כַּמָּה נָשִׁים, מָה טוֹב וּמָה נָעִים, וְזוֹ הַמְצָוָה
הַכִּי גְדוּלָּה שְׁבַעוּלָם — לְחִזּוֹק אֶת זוּלָתוֹ, וְעַל־יְדֵי שְׂמֻחָתְךָ אֶת
זוּלָתוֹ, נִשְׁאַרְתְּ גַם לְעֲצָמוֹ הַתַּחֲזִיקוֹת. וְלָכֵן רְאִי לְקַבֵּל עַל עֲצָמְךָ
לְחִזּוֹק אַחֲרֵים, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

אַנִּי מִקְנֶה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁנוּכַל לַעֲשׂוֹת אֶת הַסְּפָרָיָה
כַּאֲשֶׁר דְּבַרְנִי, וְאִז תַּהֲיִי גַם־כֵּן עֲסוּקָה, כִּי הָעֵקֶר אֲצִלְךָ לְהִיּוֹת
עֲסוּקָה, וּבְרַגַע שְׂתַּהֲיִי עֲסוּקָה, לֹא יִהְיֶה לָךְ זְמַן לְחֲשֹׁב מֵעֲצָמְךָ, וְזוֹ
צָרִיכָה לְהִיּוֹת עֲבוּדַת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל — לְהִיּוֹת תָּמִיד עֲסוּק בְּאֵיזָה
עֵסֶק דְּקֹדֶשׁהּ. וְעֵקֶר הָעֵסֶק לְעֹזֵר לְזוּלָתוֹ, וְאִז מְצַלִּיחִים בְּגִשְׁמִיּוֹת

אֲשֶׁר   כ' קכב   בְּנַחֵל   פט

וּבְרוּחַנִיּוֹת, אֲשֶׁר־י מִי שֶׁהוּא תָּמִיד עָסוּק בְּאִיזָה עֲנִיָּן, וְאִזּוֹ אֵף פַּעַם
לֹא יִהְיֶה בְּמִרְרוֹת וּבְמָרָה שְׁחוּרָה וּבְדַכְּאוֹן.

תְּהִלָּה לְאֵל, נְשׂוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ מְסַתְּפֹלוֹת עֲלֵיךָ בְּכַבּוֹד
וּבְהַעֲרָכָה, וּבְזֶה שֶׁתַּעֲשִׂי פְּעִילוֹת בִּינִיָּהֶן, תַּעֲזֹרֵי הַרְבֵּה לְהַקְהִלָּה
שְׁלָנוּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעֵדֶךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ רַפּוּאָה שְׁלֵמָה, רַפּוּאֵת הַנֶּפֶשׁ
וּרְפּוּאֵת הַגּוּף, וְתִהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּמִדְבָּר, רֵאש־חֹדֶשׁ סִיּוֹן, מ"ה
לְמַנְיַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוֹ יְאִיר.

אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעֲשִׂיתָ עִמָּדִי
עִם הַגְּמִילוֹת חֶסֶד. וּבְאַמַּת הַגְּמִילוֹת חֶסֶד לֹא הִיְתָה בְּשִׁבְלִי אֶלֶּא
בְּשִׁבְלִי רַבְּנוּ ו"ל, עַל-כֵּן רָאוּי לְךָ לְשִׂמְחַ מְאֹד מְאֹד עִם הַמְּצֻוֶה
הַגְּדוֹלָה הַזֶּה, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה, פְּרָשָׁה ב'):
כָּל מִי שֶׁעוֹשֶׂה חֶסֶד עִם אֶחָד מִגְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל, מְעַלָּה עָלָיו הַכֶּתוּב
כְּאֵלוֹ עָשָׂה חֶסֶד עִם כָּל יִשְׂרָאֵל, עַל-כֵּן בְּזֶה שֶׁעֲשִׂיתָ חֶסֶד עִמִּי,
עֲשִׂיתָ עִם כָּל יִשְׂרָאֵל, כִּי כָּל פְּנוּתִי רַק לְהַגְדִּיל תוֹרָה וּלְהַאֲדִירָה,
וּלְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, וְזֶה כָּל חַפְצִי וּמְגַמְתִּי,
וְאֵין לִי שׁוֹם רְצוֹן אַחֵר — רַק לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם דַּעַת רַבְּנוּ ו"ל
בְּעוֹלָם, וְזֶה כָּל הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפֵינִי שְׁלִי, וְעַל-כֵּן כָּל מַה שֶׁאֲנִי עוֹשֶׂה,
הוּא רַק בְּשִׁבְלִי הַדְּפַסַּת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, וְכֵן לְבָנוֹת עִיר עַל שֵׁם
רַבְּנוּ ו"ל, וְכֵן לְבָנוֹת תְּלִמוּד תוֹרָה וּבֵית סֵפֶר וְיִשִּׁיבָה עַל שֵׁם רַבְּנוּ
ו"ל, זֹהֵי כָּל עֲבוֹדָתִי, וְלָכֵן הַגְּמִילוֹת חֶסֶד שֶׁעֲשִׂיתָ, עֲשִׂיתָ עִם כָּלֵל

יִשְׂרָאֵל, כִּי עָשִׂיתָ אֶת זֶה בְּשִׁבִיל רַבְּנוּ ו'ל, וּבִזְכוּת זֶה יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה לָךְ אַף טוֹב כָּל הַיָּמִים.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! רְאֵה לְשִׁמְח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקָךְ, אֲשֶׁר בַּנְחַל שָׁם חֻלְקָךְ וְגוֹרְלָךְ, וְאַתָּה יוֹדֵעַ מְרַבְּנוּ ו'ל, וְאִין אַתָּה חוֹלֵק עָלָיו, וְרְאֵה לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַפְיֵץ אֶת אֹר רַבְּנוּ ו'ל בְּכָל מִינֵי אַפָּנִים שְׁבַעוּלָם, וְתַשְׁתַּדֵּל לְחַזֵּק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיָּקָרִים שְׂיַעֲסְקוּ בְּהַפְצָה, וְעַל נִקְדָּה זֹו צְרִיכִין הַרְבֵּה הַרְבֵּה הַתְּחַזְּקוֹת, כִּי הַסֵּמ"ך-מ"ם אֹרְב מְאֹד מְאֹד עַל כָּל אֱלוֹ הַמְּפִיִּצִים אֶת אֹר רַבְּנוּ ו'ל. וְכֵן תַּחֲזִיקֵם עַל שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן, שְׂיִלְמְדוּ הַרְבֵּה תוֹרָה: מְקָרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ, שְׂאִין טוֹב מְזָה, אֲשֶׁרִי מִי שְׁחָזַק בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּו, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׁמְח, וְתַשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת סַבְלָן גְּדוּל עִם אֲשֶׁתְּךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָהּ, שְׂהַהֲרִיּוֹן יַעֲבֹר בְּקִלּוֹת.

הַעֲקֹר רְאֵה לְכַבֵּד אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וּבִזְכוּתָהּ יִהְיֶה לָךְ הַרְבֵּה שְׁפַע, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּבֹא מְצִיעָא נט.): 'אוֹקִירוּ לְנִשְׁיָכוּ, כִּי הֵיכִי דַתְתַּעֲתְרוּ, תְּכַבְּדוּ וְתִיקְרוּ אֶת נְשִׁיכֶם כְּדִי שְׂתַתַּעֲשְׂרוּ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַשְׁתַּדֵּל, שְׂאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיָּקָרִים בְּאַשְׁדוּד יִתְקַבְּצוּ עַל-כָּל-פָּנִים פְּעַם בְּשַׁבּוּעַ, וְאִם אֶפְשָׁר בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת — מָה טוֹב וּמָה נָעִים, וּבִיחַד לְשִׁמְח עִם רַבְּנוּ ו'ל וְעַם לְמוֹדִיו הַקְדוּשִׁים, כִּי הַהֲכָרַח לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיָּקָרִים חֲסִידֵי בְּרַסְלָב לְהַתּוֹעֵד פְּעַם בְּשַׁבּוּעַ, וּמִי שְׂיִכּוֹל לַעֲשׂוֹת עֲנֵג שַׁבַּת בְּלִיל שַׁבַּת-קִדְשׁ — אִין לְמַעֲלָה מְזָה, וּמִי שְׂלֹא יִכּוֹל, אֲזִי זֶה טוֹב בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת, כִּי אִז יְכוּלִים לְבוֹא גַם מִמְּרַחוּק, וְיְכוּלִים גַם לְנַגֵּן בְּכָלֵי זִמְרָה, וְעוֹשִׂים סְעֻדַת מְלוּגָה מְלָכָה, וְאִם לֹא יְכוּלִים, אִז עַל-כָּל-פָּנִים פְּעַם בְּשַׁבּוּעַ, וְלִדְעִיתִי, אֲצַלְכֶם הֵכִי טוֹב לַעֲשׂוֹת בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת מְלוּגָה מְלָכָה, וְזֶה יִקְרַב עוֹד הַרְבֵּה אַנְשִׁים לְדַעַת רַבְּנוּ ו'ל, וְכֵן תַּצְלִיחוּ לְהַחֲדִיר אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ו'ל בְּהַרְבֵּה נְשָׁמוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׁאֲנִי
מִבְקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נָשָׂא, ג' סִיּוֹן מ"ז לְמַנְזַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלוֹתַי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד שֶׁמְחַתִּי לְשִׁמְעַ אֵיךְ
שֶׁהַשְּׁלֵמָתָם בֵּינֵינוּ, כִּי לְדַעְתִּי, זוֹ הֵיְתָה אִי הַבְּנָה וְכוּ', וְאִין אַתָּה
יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֵיךְ הוֹלֵךְ לִי בַּחַיִּים, שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בֵּין
אֲנֹשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים בְּיִבְנָאֵל, וּבְפִרְטוּת בֵּין הַנָּשִׁים, כִּי כָּל בְּנֵי
הַיָּא לְהַקִּים עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ — "עִיר
בְּרֶסֶלַב", וְאֵף שֶׁעַכְשָׁו הַכָּל נִרְאָה כְּמוֹ חֵלוֹם וְכוּ', וְכֵן רַבִּים לוֹעֲגִים
עַל זֶה וְכוּ' עִם כָּל זֹאת בְּשַׁעֲרֵי הַתְּחִלָּה לְהַדְפִּים סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל,
זֶה כְּמַעַט לְפָנַי שְׁלוֹשִׁים שָׁנָה, וְאֶמְרָתִי אֲזוֹ שֶׁאֲמַלֵּא אֶת כָּל הָעוֹלָם
כְּלוֹ עִם אֹר רַבְּנוּ ז"ל, וְהֵיְתִי לְצַחוּק וּלְלִיצְנוּת בֵּין כָּל אֲנֹשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלַב" וְכוּ', וְתַהֲלֶה לְאֵל, גַּתְקִים רְצוּנֵי וְכִסּוּפֵי,
וְעַכְשָׁו כְּמַעַט אֵין מְקוֹם בְּעוֹלָם שְׁלֵא יִדְעוּ מִבְּרֶסֶלַב, וְכֵן רוֹאִים
בְּחוֹשׁ אֶת הַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ שֶׁל אֲנֹשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁמְתַקַּבְצִים בְּאוֹמֵן עַל
רֵאשׁ הַשָּׁנָה, כְּמָה אֲלָפִים כֵּן יִרְבוּ, וּמִי שֶׁמְסַתְּפֵל בְּעֵין הָאֲמֵת, וְחוֹקֵר
וּמִתְבּוֹנֵן מֵאֵין בְּאוֹ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה אֲנָשִׁים וְכוּ', יִבִּין וְיִוְדֶה אֶת אֲשֶׁר
לְפָנָיו (אֵךְ מוֹבֵן שְׁלֹזָה צְרִיכִין אֲמֵת), וְכִמּוֹ-כֵן הוּא בְּעֵנִין "עִיר
בְּרֶסֶלַב", שְׁאֲנִי בְּטוּחַ בְּמַלְיוֹן אַחוּז, שֶׁכָּאֵן בְּיִבְנָאֵל נִבְנָה עִיר עַל שֵׁם
רַבְּנוּ ז"ל, וְיִכְנָסוּ לְגוֹר מְאוֹת מִשְׁפָּחוֹת מֵאֲנֹשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ "חֲסִידֵי
בְּרֶסֶלַב", אֵךְ הַתְּחִלָּה מָאֵד מָאֵד קָשָׁה, אֲבָל בְּרוּךְ ה' כְּבָר מִתְחִילִים
לְרֵאוֹת אֲפֵלוּ מֵהַגְרָעִינִים פְּרוֹת יָפִים, עַל אֵף שֶׁהַסְּמ"ך-מ"ם בְּעֵצְמוֹ
עוֹמֵד עָלֵינוּ לְעַכְבַּ וּלְמַנֵּעַ אוֹתָנוּ בְּכָל זֵיו שְׁאֲנוּ צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת, עִם
כָּל זֹאת אָנוּ צוֹעֲדִים קְדִימָה פְּסִיעָה אַחַר פְּסִיעָה, וְלִכֵּן מָאֵד מָאֵד

הולך לי בחיים, שיהיה שלום ואהבה, אחוה ורעות בין אנשי שלומנו, וחס ושלום, לא יצא איזה חלול ה' מביננו, כי על זה מחכה הסמ"ך-מ"ם, ימח שמו, ועל-כן לשמחה רבה וחדוה גדולה נחשבת כל פעלה אפלו הכי קטנה שתעשי למען השלום בין נשות אנשי שלומנו, כי כשטוב להנשים, יהיה ממילא טוב להגברים, כי האשה היא עקרת הבית, עקרת לשון עקר, פי היא עקר הבית, וכשלאשה טוב, אז ממילא טוב להבעל, על-כן עליך לטפס עצה עם עוד כמה נשים מנשות אנשי שלומנו פדת מה לעשות להתקבץ פעם או פעמים בשבוע, ואפלו לדבר דברים של מה בכך, העקר שתתועדו יחד, וכן לעזר אחת לשניה, לעזרר ולחזק ולאמץ את כל אחת ואחת, וזה יסוד גדול מאד מאד בקיום קהלתנו אשר נמצאת תחת מטרי של הסתה של הסמ"ך-מ"ם הרשע, ימח שמו, שמסית ומדיח את התושבים יומם וליילה נגדנו, ועלינו לא להתפעל כלל, רק להתחזק מבפנים מאד מאד בשלום ואהבה, אחוה ורעות. ועל-כן מה טוב ומה נעים, אם תעשי חוגים ביניכן, ובפרט שעכשו יש לכן כבר האולם למעלה, ולא חסר מקום, וכן פדאי לעשות כל דבר קטן, העקר להתחזק במדתו של אהרן הכהן, שהיה אוהב שלום ורוחף שלום (אבות א, יב), ודבר זה יהיה תועלת גדולה מאד לדבר רבנו ז"ל. ואל תחשבי פרגע שאני יושב פה ומתענג וכו', אלא לבי ומחי שם אתכם כל הימים, ואני יושב פאן כמו על קוצים, כי, תהלה לאל, יש לי המון המון דברים שצריכים לצאת מן הכח אל הפעל — הן לבנות בנזן בעבור בית הספר "בית פיגא", וכן בנזן בעבור תלמוד תורה "ילדי חן", והן לבנות את בית-המדרש הגדול, אשר כל זה עולה הון תועפות, וכל זה יותר קל להוציא מן הכח אל הפעל מהכא להתם, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שיעזרני להוציא מן הכח אל הפעל חשקי וכסופי, ונזכה באמת לראות בבנין קהלה נפלאה. אף מאד מאד אבקש אותך, שתשתדלי לחזק עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, שיהיה שלום ואהבה, אחוה ורעות בין נשות אנשי שלומנו, ותעשי כל מה שביכולתך, שיהיה שלום בין אחת להשניה ותטפסי עצה איך להגביר את הפעילות ביניכן, העקר שתהיה אהבה גדולה ביניכן, ולא תפנסנה שום השפעות זרות

מבחוץ, וְזֶה מָאֵד מָאֵד נִצְרָף, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאֵם תְּעוֹרֵר לִי בְּנִקְדָּה זֹו לְחִזְק וּלְעוֹרֵר וּלְאַמֵּץ אֶת נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁתַּמִּיד תִּסְתַּכְּלֶנָה אַחַת אֶל הַשְּׂנִיָּה בְּעֵין טוֹבָה, בְּעֵין יָפָה, בְּעֵין שֶׁל חֲמֵלָה, אֲזוּ נִצְלִיחַ לְגַדֵּל וּלְפָרַח, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יוּכַל לְעַמֵּד נִגְדָּנוּ.

אָנוּ אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם בַּתְּפִלָּה: "שִׁירוֹ לוֹ וְזָמְרוּ לוֹ שִׁיחוּ בְּכָל נִפְלְאוֹתָיו"; צְרִיכִין לְשִׁיר וּלְזָמֵר לוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם, וְהַעֲקָר שִׁיחוּ, כָּל הַשִּׁיחָה וְהַדְּבוּר צְרִיכִים לְהִיּוֹת בְּכָל נִפְלְאוֹתָיו, כָּל הַפְּלֵאוֹת שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ עוֹשֶׂה עִמָּנוּ בְּיִדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים, תִּסְתַּכְּלוּ עַל הַחֶסֶד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַשְּׂגָתָם דִּירָה בְּדֶרֶךְ נְסִית וּנְפִלְאוֹת רַבּוֹת מִמֶּשׁ, אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֵּר, וְאִם אַחַד יִשְׁאַל אֶתְכֶם פֶּעַם: אֵיךְ הָיָה יָכוֹל לְהִיּוֹת, שֶׁמֶשֶׁה רַבְּנוּ הוֹצִיא מִסְּלַע מִים וְכוּ', תִּתְּבוֹנְנוּ וְתִסְתַּכְּלוּ הֵיטֵב מֵה שֶׁקָּרָה עִמָּכֶם בְּהַשְּׂגַת הַדִּירָה, אֲזוּ תְּבִינּוּ נִפְלְאוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ, אֵיךְ שֶׁבְּאַמַּת מִסְּלַע יֵצְאוּ מִים... וְדִי לְחַפְיָמָא. וְעַל-כֵּן רְאִי לְחִזְק אֶת כָּל נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּכָל מִינֵי חַזְוִיקִים וְדְבוּרִים, כִּי כְּשִׂיחָה לְכֵן טוֹב שֶׁם בְּיַבְנָאֵל, אֲזוּ מִמִּלָּא יְהִיָּה טוֹב לְגַבְרִים, כִּי הַעֲקָר הוּא הָאִשָּׁה כַּנ"ל.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּקְיָמִי אֶת רְצוֹנִי, וְתִעְזְרֶנָּה אַחַת לְשְׂנִיָּה, וּבְזֶה אַתֶּם גּוֹרְמִים לִי הַנַּחַת רוּחַ הַכִּי גָדוֹל, כִּי סוּף כָּל סוּף אָבוֹא לְגוֹר שֶׁם בְּלִי שׁוּם סֶפֶק, אֵיךְ עָלִי לְחַרֵּשׁ וּלְזָרַע וְכוּ' וּלְהַכִּין אֶת הַמְּקוֹם, שִׂיחָה מְכַשֵּׁר לְמְקוֹם תּוֹרָה וְחֲנוּךְ טוֹב בְּשָׂבִיל הַיְלָדִים, בְּאַפֵּן שִׂיּוּכְלוּ לְהַכְנִס עוֹד הַמוֹן מִשְׁפָּחוֹת.

לְדַעֲתִי, אֶת יְכוּלָּה לְהַרְאוֹת אֶת הַמְּכַתֵּב הַזֶּה לְעוֹד כַּמָּה נָשִׁים שְׂאֵת מְבִינָה שֶׁהֵן יְכוּלוֹת לְתַרֵּם בְּעִבּוּר אֲהָבָה וְאַחֲוָה וְרַעוּת בֵּין הַנָּשִׁים, לְחִזְקוֹן וּלְאַמְצָן וּלְעוֹדְדוֹן, וּלְמַצֵּא רַק אֶת הַטוֹב אַחַת בְּהַשְּׂנִיָּה, אֲשֶׁר דִּיקָא עַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְבָנוֹת "עִיר בְּרִסְלָב".

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קכד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר גִּשְׁא, ג' סיון, מ"ז לְמַגֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגֵּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב",
הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה
וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם, אָמֵן.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם ביותר במדת
השמחה, ותמסרו את נפשכם לשמח מאד מאד, ובפרט שבְּעוֹד
יומים נזכה לקבל את התורה הקדושה, אשר השמחה הזו עולה על
כל השמחות, כי ראוי לנו לשמח מאד מאד בנעם חלקנו, שזכינו
להברא מזרע ישראל, ועל אשר על זה אנו מברכים בכל יום
בתפלה: בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאנוּ לְכַבֹּדוֹ וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים,
שֶׁהוּא רֵאשִׁי תְבוֹת: מְלִי'וֹה' בְּאִשׁ', כִּי בְּאֵמֶת אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ
כָּל־יְהוָה לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוֹר הוּא, וְהַנְּשֻׁמָּה הִיא עֶצֶם אֱלֹקֵי, שִׁירְדָה
מֵעוֹלָם הָאֲצִילוֹת אֶל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהוּא אֵשׁ
אֲכָלָה אֵשׁ, מְלִוָּה אֶת הַנְּשֻׁמָּה לְזֶה הָעוֹלָם לְתוֹךְ הַגּוֹף הַגִּשְׁמִי
וְהַחֲמָרִי, אֲשֶׁר נִקְשְׂרַת יַחַד דִּיקָא עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, כִּי הַתּוֹרָה
הַקְדוּשָׁה מְחַבֵּרַת בֵּין גִּשְׁמִי לְרוּחָנִי, כִּי כָּל מַצּוֹת הַתּוֹרָה הֵן
בְּעֲנִינִים גִּשְׁמִיִּים: צָמֵר רְחִלִים לְצִיצִית, עוֹר בְּהֵמָה לְתַפְלִין, עֲצִים
לְעִשׂוֹת מַעֲקָה לַגֵּן, וְעֶצֶם הָאֲדָמָה לְחֹרֵשׁ וְלִזְרַע בְּהֵתֵר כֹּלָא כֹּלָאִים
וְלֹא בְּשָׂבִיעִית וְכו', וְלְהַפְרִישׁ תְּרוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת מֵהַפְּרוֹת וְהַיְרָקוֹת,
הֵינּוּ לְקִשְׁרֵן אֶת תְּכָלִית גִּשְׁמִיּוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה אֶל תְּכָלִית רוּחָנִיּוֹת
הָאֲצִילוֹת. וְעַל-כֵּן הַתּוֹרָה הִיא אֵשׁ שְׁחוֹרָה עַל גְּבִי אֵשׁ לְבָנָה (שְׁקִלִים
דף יד), וּכְמוֹ-כֵן הַנְּשֻׁמָּה הִיא אֵשׁ אֲכָלָה אֵשׁ בְּתוֹךְ גִּשְׁמִיּוֹת הַגּוֹף,
וּכְשֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל זוֹכֵה לְמָסֵר אֶת נַפְשׁוֹ עַל קְדוּשׁ שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהוּא

מוֹכֵן לְהַשְׁרִיף בְּאֵשׁ לְמַעַנּוֹ יִתְבַּרֵךְ, עַל־יַד־יְזֶה הוּא נִכְלָל בְּעוֹדוֹ
 בְּחַיִּים חַיּוּתוֹ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאָז כָּל הַבְּרִיאָה מְקַנְאֵת בּוֹ, עַד שְׁאֲפָלוּ
 מִלְּאֲכֵי מַעֲלָה מְקַנְאִים בְּאָדָם הַמֵּנַח בְּגִשְׁמִיּוֹת, וְרוֹצֵה לְהַפְלִיל
 בְּרוּחַנִיּוֹת. וְזֶה (נְחֻמָּה ט, ו): "וַיִּצְבֹּא ה' שָׁמַיִם לְיָד מ' שְׁתַּחֲוִים", רֹאשֵׁי
 תְּבוֹת: מ' לַיְהוָה (עֲזַן לְקוּיִי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן א'), כִּי גַם הֵם מְקַנְאִים
 בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הַשְּׂמֻחִים תָּמִיד עִם בְּרוּחַ אֱלֹהֵינוּ שְׁבִרְאָנוּ
 לְכַבּוֹדוֹ, וְיִהְיֶה לָנוּ מִן ה' תּוֹעִים, שֶׁהוּא רֹאשֵׁי תְבוֹת: מ' לַיְהוָה
 בְּאֵשׁ, כִּי עַל־יַד־יָשָׁב יִשְׂרָאֵל מוֹכֵן לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ לְהַשְׁרִיף עַל
 קְדוּשׁ שְׁמוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּאֵשׁ, עַל־יַד־יְזֶה הוּא נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּאֵשׁ אֲכָלָה
 אֵשׁ וּבַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁנִּכְתְּבָה בְּאֵשׁ שְׁחוּרָה עַל גְּבֵי אֵשׁ לְבָנָה.
 וְעַל־כֵּן רְאוּי לָכֶם לְשֻׁמַּח בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וּבִפְרָט שְׂזִכִּיתֶם לִידַע מִבֵּין
 הַשְּׂמֻחָה הַנִּכְלָל בְּמִקְוֵי הַשְּׂמֻחָה, הַעוֹסֵק לְקַשְׁרָנוּ בְּשֵׁרֵשׁ הַשְּׂמֻחָה,
 אֲשֶׁר אֵין עוֹד שְׂמֻחָה כְּשְׂמֻחָה זו, כְּשֶׁזֹּכִים לְדַעַת מִרְבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא
 הוּא בֵּין הַשְּׂמֻחָה. וְלָכֵן לֹא בְּחֻנָּם שֶׁהִסְמִיךְ־מ"ם אֹרֵב מְאֹד מְאֹד עַל
 כָּל מְקַרֵּב וּמְקַרֵּב שְׂרוּצָה לְהַתְקַרֵּב אֵלָיו, וּמִנִּיחַ אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ,
 וְלוֹקַח אֶת עֲצָמוֹ עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְעַקְרוֹ וּלְגַרְשׁוֹ וּלְבַטְלוֹ. וְלָכֵן
 רְאוּ לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וּבְשְׂמֻחָה גְדוֹלָה
 לְשֻׁמַּח אִישׁ אֶת רַעְהוֹ, שְׁעַל־יַד־יְזֶה לֹא יוּכַל לָנוּ כָּלָל. כִּי כָּל כַּחַ
 הַסְּמִיךְ־מ"ם הוּא רַק כְּשֵׁיִשׁ פְּרוּדִים וּמַחְלֶקֶת וּמְרִיבוֹת בֵּינֵנוּ, וְלָכֵן
 תִּשְׁתַּדְּלוּ בְּכָל מִינֵי אַפְנִיִּים שְׁבַעֲוֹלָם, שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְאַחְוָה
 וְרַעוּת בֵּינֵיכֶם, כִּי עַל־יַד־יְזֶה תִּהְיֶה נַעֲשִׂים כְּלִים לְקַבֵּל בָּהֶם אֶת
 הַתּוֹרָה, כִּי אֵי אֲפָשָׁר לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, אֲלֹא עַל־יַד־יְזֶה וְשְׂמֻחָה,
 וְאִישׁ אֶת רַעְהוֹ יֹאמֵר חֻזַּק. וְכִמוֹ שֶׁהָיָה בַּעַת קְבֻלַּת הַתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר
 אֲז (שְׁמוֹת יט, ב): "וַיִּחַן שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הַהָר", וְאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (שֵׁם רש"י): 'כְּאִישׁ אֶחָד בְּלֵב אֶחָד', כִּי אֵי אֲפָשָׁר לְקַבֵּל
 אֶת הַתּוֹרָה, אֲלֹא עַל־יַד־יְזֶה אַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וּלְהַחֲזִיק עֲצָמְכֶם
 בְּיַחַד, וְזֶה הָיָה רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל — לְהִקָּים גְּדוּד כְּזֶה, אֲנָשִׁים
 יְרֵאִים וְכֹשְׁרִים, שְׁיִחְזִיקוּ אֶת עֲצָמָם בְּיַחַד בְּמַסִּירוֹת נַפְשׁ הִכֵּי גְדוֹלָה,
 וְיִדּוּנוּ אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי לְכַף זְכוּת, וְעַל־כֵּן אָמַר (חַיִּי־מוֹהַר"ן, סִימָן רצב):
 "הָעוֹלָם רְאוּי שְׁיִתְמָהוּ עַל גְּדֹל הָאַהֲבָה שְׁבִינֵינוּ", וְאָמְרוּ עַל זֶה

אנשי שלומנו, שדבור זה עוד לא נתקיים, פי תמיד נכנס הסמ"ך מ"ם ביננו, ועושה פרוידים ומחלוקות על-ידי אי הבנות.

ולכן, אחי ורעי היקרים! נא ונא הבה ונשתדל שאנחנו ביבנאל נזכה לקיים את דבור זה של רבנו ז"ל: "העולם ראוי שיתמהו על גדל האהבה שיהיה ביניכם", בתמימות ובפשטות גמורה, ונסלק את כל החשבונות הפרטיים שיש לאחד עם השני, ונחזיק את עצמנו ביחד באהבה היוצאת מן הכלל כאיש אחד בלב אחד ממש כמשפחה אחת, ולעזר אחד את השני בכל מה שרק יכולים בגשמיות וברוחניות, וזה יהיה קדוש ה' גדול מאד מאד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו בכל ענייניכם, ותהיה לכם פרנסה בשפע רב, ותזכו לגלות ולפרסם דעת רבנו ז"ל בעולם במסירות נפש הכי גדולה.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כ' קכה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר גשא, ג' סיון, מ"ז למנן בני ישראל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיהיו.

באתי לברך אתכם בברכת "מזל טוב" על הלידת בתכם. יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתזכו לגדלה בנקל עם שאר כל יוצאי חלציקם, ותזכו לרוות רב נחת מכל הילדים, ויהיו צדיקים וצדקניות. ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שעוד תרנה רב נחת מהם ועוד תראו איך שדיקא ביבנאל יצליחו מאד מאד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' קכו.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נְשֵׂא, ג' סִינּוֹן מ"ז לְמַגֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

פֶּה תִקְבְּלֵי רְצוּף מִכְתָּב לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתַעֲשִׂי עֲתָקִים בְּמִכּוֹנַת הַצְּלוּם, וְתִמְסְרֵי לְכָל אַחַת מִנִּשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי זֶה מְאֹד מְאֹד מְכָרַח שְׁתַּחֲזֹקְנָה אֶת עֲצָמָן בְּיַחַד, וּבִפְרָט שְׁהַסְמ"ך-מ"ם אוֹרֵב עֲלֵינוּ מְאֹד מְאֹד בְּהִסְתּוֹת, לְהִסִּית וּלְהַדִּיחַ אֶת תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם נִגְדָנוּ. עַל-כֵּן זֶה לְעַמַּת זֶה עֲלֵינוּ לְהַזְרִים הַתַּחֲזִיקוֹת עֲצוּמָה, לְחַזֵּק אַחַד אֶת הַשָּׁנִי, וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יֹאמֶר חֲזֹק.

אֵין אַתָּה יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִמָּה שֶׁנִּתְּתָ בְּלִבִּי, שְׁלֹא נִתְּתָ לְפִירוּדִים לְהַכְנִס בֵּינֵךְ לְבִין ... וְכוּ', כִּי רַק זֶה מֵה שְׁרוּצָה הַסְמ"ך-מ"ם לְרֵאוֹת בְּנוּ, שְׁתַּהֲיָה נַעֲשִׂית אִיזוֹ מִחֲלָקַת וּפִירוּדִים בֵּינֵנוּ, וְזֶה אֲצִלוֹ קָרָן גְּדוֹלָה, כִּי תִכְף-וּמִיד כְּשֶׁרַק יֵשׁ אִיזוֹ מִחֲלָקַת וּפִירוּדִים בֵּינֵנוּ, זֶה הַצְּלַחַת הַסְמ"ך-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, כִּי 'קָנָה אַחַד יְכוּל לְהַשְׁבֵּר, מֵה שְׁאִין בֵּן הַרְבֵּה קָנִים אִי אֶפְשָׁר בְּשׁוּם פְּנִים שִׁישְׁבְרוּ' (תַּנְחוּמָא נִצְבִים א'), וְלִכֵּן הַחֹב מִנָּח עֲלֵיכֶן לְהַחֲזִיק אֶת עֲצָמָךְ מְאֹד בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת, וְאִשָּׁה לֹא תִגַּע בְּרַעוּתָהּ לְרַעָה, אֲלֹא אֲדַרְבָּה תְּדוּן אַחַת אֶת הַשָּׁנִיָּה לְכַף זְכוּת, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ מְאֹד מְאֹד.

אֶת הַחֲמֹר עֲדִין לֹא קִבַּלְתִּי, וְתִכְף-וּמִיד כְּשֶׁנִּקְבַּלְם — יְדַפְּסִים הַמְדַפְּסִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרֻכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קכז.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נְשֵׂא, ג' סִינּוֹן, מ"ז לְמַגֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וַחֲבֵרוֹ וְעַמִּיתוֹ ... שְׂיַחֲיוּ.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם לְקַחַת אֶת כָּל הָעֲנָנִים שֶׁל הַחוּג יְלָדִים בְּרָצִינּוֹת, כִּי סוּף כָּל סוּף הֵם הַיְלָדִים שֶׁלָּנוּ, וְצָרִיכִין לְשֹׁמֵר עֲלֵיהֶם מָאד מָאד, שְׁלֹא יִהְיֶה לָהֶם שׁוֹם מִגַּע וּמִתָּן עִם יְלָדֵי הַחֲלוּנָיִים, חֵס וְשְׁלוֹם, וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לַעֲשׂוֹת עִמָּהֶם כָּל מִינֵי פְעִילִיּוֹת שֶׁבְעוֹלָם הֵן לְשַׁחַק עִמָּהֶם כָּל מִינֵי מִשְׁחָקִים, וְהֵן לְהַחְזִיק אוֹתָם, וּלְסַפֵּר לָהֶם סְפוּרֵי צְדִיקִים וְלְקַחַת אוֹתָם עַל הָהָר לְהַתְּבוֹדָד, הַעֲקֹר שְׂיִהְיוּ תְּמִיד עֲסוּקִים, כִּי חֶבֶל לְאַבֵּד, חֵס וְשְׁלוֹם, אֶת הַנֶּעֶר שֶׁלָּנוּ, כִּי אָנוּ צָרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ מָאד מָאד עַל עֲנָנֵי הַחֲנוּף, שֶׁהוּא צְפוּר נַפְשֵׁנוּ, וְאֵין זֶה עֲצָה לּוֹמֵר עַל יְלָד זֶה שֶׁהוּא קָשָׁה וְכוּ', וְעַל יְלָד זֶה שֶׁהוּא רַע וְכוּ', וְעַל יְלָד זֶה שֶׁהוּא עֲקָשָׁן וְכוּ', כִּי כָּל הַיְלָדִים הֵם יְלָדִים טוֹבִים מָאד, נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אוֹרוֹת מְאַצִּילוֹת, אֲלֵא מִצַּד הַגּוֹף יֵשׁ בָּהֶם מְדוּת רְעוּת שֶׁל עֲקָשְׁנוֹת וְקָשָׁה עֲרָף וְרַע וּפְרָאוֹת וְכוּ', וְעַל זֶה אָנוּ צָרִיכִים לְעַבֵּד וּלְשַׁבֵּר אֶת הַמְּדוּת רְעוּת, וּלְבוֹא לְיַדֵי מְדוּת טוֹבוֹת, וְזוֹ צָרִיכָה לְהִיטֵב עֲבוֹדָתָנוּ — לְמַצֵּא רַק אֶת הַטוֹב שֶׁבְכָל אֶחָד וְאֶחָד, וְלֹא לְהַתְּעַסֵּק עִם הָרַע שֶׁלוֹ, כִּי רַע יֵשׁ אֲצֵל כָּלָנוּ, וְזֶה הָיָה לְמוֹדוֹ הָעֵמֶק שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וּמִי שֶׁהוֹלֵךְ עִם הַיְלָדִים בְּצוּרָה כְּזוֹ, אֲזִי הוּא מְצַלִּיחַ בְּיוֹתֵר, כִּי זֶה יְסוּד גְּדוֹל בְּחֲנוּף — לֹא לְבַטֵּל אֶת הַיְלָדִים, כִּי בְּפִרוּשׁ גָּלוּ לָנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (נְדָרִים פ.א.): 'הַזָּהָרוּ בְּכַנֵּי עֲנָיִים שֶׁמָּהֶם תֵּצֵא תוֹרָה'; וְכִמוֹ שֶׁרָאִינוּ בְּחוּשׁ, שֶׁיְלָדִים שֶׁהִיוּ בְּכַחֲנֵת עֲנָיִים בְּמְדוּתֵיהֶם בְּהַתְּחַלָּה, וְלֹא יָדְעוּ אֵיךְ לְהַתְּמוּדָד אִתָּם, דִּיקָא מָהֶם יֵצֵא תוֹרָה וְגְדוּלֵי יִשְׂרָאֵל. וְיֵשׁ הַמוֹן סְפוּרִים מְצַדִּיקִים, שְׂבִימֵי קִטְנוּתָם הִיוּ שׁוֹכְבִים וּפְרָאִים גְּדוּלִים, וּלְבִסוּף דִּיקָא הֵם נִעֲשׂוּ גְאוּנֵי עוֹלָם וְגְדוּלֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן תִּקְחוּ בְּיַדְכֶם אֶת עֲנָנֵי הַחֲנוּף שֶׁל הַיְלָדִים בְּרָצִינּוֹת הַכִּי גְדוּלָה, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלַיְחוּ מָאד מָאד. וְתִקְחוּ בְּחֻשְׁבוֹן, שֶׁמִּכָּל אֵלוֹ הַיְלָדִים יְכוּלִים לְצִאת וּלְצַמַח צְדִיקִים גְּדוּלִים, אֲשֶׁר יֵאִירוּ אֶת כָּל הָעוֹלָם עִם אוֹרוֹ וְתִבְרָךְ, שְׂאֵז בּוֹדָאי הֵייתֶם מְטַפְלִים בָּהֶם בְּמִסִּירוֹת יוֹתֵר גְּדוּלָה.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קכח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר נשא, ג' סיון, מ"ז למנין בני ישראל ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלַח יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלֵי לַיִת נְשׁוֹת
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר
בְּרֶסֶלֶב", הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶן יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵן וַיַּצִּילֵן מִכָּל
צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה
יְדֵיהֶן, אָמֵן.

אֵין מְלִים בְּפִי לְשַׁבַּח וּלְפָאֵר אֶת מַעֲשֵׂיכֶן, אֵיךְ שָׂאתֶן עוֹזְרוֹת
אֶחָת לַשְּׁנֵיָהּ, וְאֵין אַתֶּן יְכוּלוֹת לְתָאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֻחָה
וְהַנְּחַת־רוּחַ שֶׁהִיָּה לִי בְּהִיּוֹתִי בְּמַחְנִיכֶן, וְרֵאִיתִי שְׂאֶחָת מוֹשִׁיטָה יָד
לְחִבְרָתָהּ, וְאַתֶּן מִמָּשׁ כָּמוֹ מִשְׁפָּחָה אֶחָת, מוֹכְנוֹת לַעֲזוֹר בְּמִסִּירוֹת
נַפְשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, אֲשֶׁר דִּיקָא דְבַר כְּזֶה יַחִישׁ אֶת גְּאֻלְתָּנוּ, כִּי אֲצִלוּ
יְתַבְּרֵךְ מְאֹד מְאֹד יְקָר כְּשַׁעַם יִשְׂרָאֵל מַחְזִיקִים אֶת עַצְמָם בְּיַחַד,
וּבְיַחַד פְּרוּשׁוֹ: פְּשוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ — לְאַהֲבָה אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל בְּלִי
שׁוּם חֲשָׁבוֹנוֹת פְּרִטִיִּים, וְתַכְפֹּי וּמִיד כְּשֶׁרַק נִכְנָסֶת אִיזוֹ מַחֲשָׁבָה
חִיצוֹנִית, זֶה כְּבָר מֵהַסֵּמ"ךְ־מ"ם הַרְשָׁע, הַרוֹצֵה לְרֵאוֹת בְּפְרוּדִים שֶׁל
נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל; כִּי בְּאַמֶּת הוּא יְתַבְּרֵךְ מַחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִים אֶת כָּל
הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְאֵין בַּלְעֲדָיו יְתַבְּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גָּמוּר
הוּא, וַרְצוֹנוֹ יְתַבְּרֵךְ הוּא מְאֹד מְאֹד לַעֲשׂוֹת לוֹ דִּירָה בַּתְּחִתּוֹנִים,
עַל־יְדֵי נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְדִיקָא בְּשַׁעַה שְׁכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל עוֹשֶׂה אֶת
שְׁלִיחוֹתוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יְתַבְּרֵךְ
בְּעוֹלָם, וּמַחְדִּיר אֶהְבָּה בְּנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, לְאַהֲבָה רַק אֶת הַקְּדוּשׁ־
בְּרוּךְ־הוּא וְלִירָא רַק מִמֶּנּוּ יְתַבְּרֵךְ, עַל־יְדֵי־זֶה נִשְׁלַמֶּת כְּוִנַּת הַבְּרִיאָה.
אֵךְ הַסֵּמ"ךְ־מ"ם הַרְשָׁע כָּל כְּוִנָּתוֹ הִיא רַק לַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים, וְזֶה מֵה
שְׂאֻנְחָנוּ סוֹבְלִים הַיּוֹם שֶׁנֶּאֱתַת חֲנָם אִים וְנוֹרָא, שְׂאֶחָד מְדַבֵּר עַל
הַשְּׁנִי, וְזֶה אֲשֶׁר מַעֲכָב גְּאֻלְתָּנוּ. וְעַל־כֵּן עָלִינוּ לְהַתְּחִיל מַעֲצָמֵנוּ
לְרֵאוֹת וּלְהַשְׁתַּדֵּל שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת בֵּינָנוּ, וְאַשָּׁה

תַּעֲזֹר לְרַעוּתָהּ, וְתִדְוֶן אוֹתָהּ לְכַף זְכוּת, וְתִסְתַּכֵּל עָלֶיהָ בְּעֵינַיִם שֶׁל חֲמֵלָה וּבְרַחֲמָנוּת, וְאֶפְלוּ שֵׁשׁ אֵילוּ אֵי הַבְּנוֹת, אוֹ אֵיזָה סְכָסוּף, חֵס וְשָׁלוֹם, צְרִיכִין תַּכְּף-וּמִיד לַיִשָּׁר אֶת הַכֹּל, וְלֹהֶשְׁתַּדֵּל שְׁתַּהַיֵּה רַק אַהֲבָה וְהַכָּנָה הַדְּדִית.

זָכְרוּ הֵיטֵב מֵאַמְרֵם וְ"ל שֶׁאַמְרוּ (בְּרֻכּוֹת יז): גְּדוּלָּה הֵהֱבִטְחָה שֶׁהֱבִטִיחַ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְנָשִׁים יוֹתֵר מִלְּאֲנָשִׁים, כִּי אֶצְלוּ יִתְבַּרֵךְ מְאֹד מְאֹד יָקָר כְּשֶׁאִשָּׁה שֹׁנֶקְרֵאת עֲקֵרֵת הַבַּיִת — לְשׁוֹן עֲקָר הַבַּיִת, מִשְׁתַּדְּלֵת לְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה, כִּי אִשָּׁה הִיא תָּמִיד בַּבַּיִת, וְכֹל הַבַּיִת עוֹמֵד עָלֶיהָ, וְעַל-כֵּן אִם הִלִּיכוּתֶיהָ הֵן בְּדַרְכֵי נֶעֱם וּבְאַהֲבָה וּבְצַנִּיעוּת וּבְדַרְךְ אֶרֶץ, אֲזִי מִמִּילָא כָּל הַבַּיִת מִתְבַּרֵךְ, כִּי הַיְלָדִים רוֹאִים אֶת הַהִנְהָגוֹת שֶׁל הָאֵמָא, וְאִיךָ שֶׁהִיא מוֹסֵרֵת נִפְשָׁה עַל כְּשָׁרוֹת הַמֵּאֲכָלִים וְעַל חֲנוּף הַיְלָדִים וְעַל הַזְּרוּז שֶׁמְזַרְזֵת אֶת בַּעֲלָהּ שֶׁיִּלְךְ לְלַמֵּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שָׁנָה מֵהַ שֶׁאֵמַר רַב לְרַב חֵיָא: נָשִׁים בְּמֵאֵי זָכָן לְחַלֵּק עוֹלָם הַבָּא? בְּאַקְרוּיֵי בְּנֵיֵהוּ לְבֵי כְּנִישְׁתָּא, שְׁלוֹקְחוֹת אֶת בְּנֵיהֶם לְבֵית-הַמְּדֻרָשׁ לְלַמֵּד תּוֹרָה, וּבְאַתְנוּיֵי גְבַרְיֵיהוּ בִּי רַבְּנָן, שֶׁמְזַרְזוֹת אֶת בַּעֲלֵיהֶן לְלַמּוֹד הַתּוֹרָה, וְנִטְרִין לְגַבְרֵיהוּ עַד דְּאֵתִי מִבֵּי רַבְּנָן, שֶׁמִּמֵּתִינוֹת לְבַעֲלֵיהֶן וְנוֹתְנוֹת לָהֶם רְשׁוֹת לְלַכֵּת לְלַמֵּד תּוֹרָה (בְּרֻכּוֹת יז); וְזֶה הַשְּׂכָר שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן לְאִשָּׁה יוֹתֵר מֵאִישׁ, כִּי רַק בְּזְכוּתָהּ הַבַּיִת הוּא בֵּית כָּשֶׁר, וְכֵן הַיְלָדִים וְהַבְּעָלִים לוֹמְדִים תּוֹרָה, כִּי הַכֹּל תְּלוּי בְּאִשָּׁה. וְעַל-כֵּן עֲשִׂינָה זֹאת לְחֻזֵּק אַחַת אֶת הַשְּׁנֵי בַּעֲצָה נְכוֹנָה, וְתָמִיד תִּתְוַעֲדָנָה יַחַד, וְתַחֲשַׁכְנָה מִחֲשָׁבוֹת אִיךָ יְכוּלִין לְהִתְקַבֵּץ מְדֵי פַעַם בְּפַעַם יַחַד, וּלְטַכֵּס עֲצָה כְּדַת מֵהַ לַעֲשׂוֹת, שֶׁתִּשְׁרֶה בֵּינֵכֶם יוֹתֵר וְיוֹתֵר אַהֲבָה, אַחְנָה וְרַעוּת, כִּי זֶה הַיְסוּד וְהַעֲקָר בְּהַצְלַחַת קִיּוּם קְהֵלָה, אִם הַנָּשִׁים מְאַחְדוֹת יַחַד, אֲזִי אֵף פַּעַם לֹא יוּכְלוּ לָהֶם. וּבְכַפְרֻטִיּוֹת אִם הַנָּשִׁים מְאַחְדוֹת בְּאַחְדוֹת אַחַת, אֲזִי מִמִּילָא הַגְּבָרִים נִמְשָׁכִים אַחֲרֵי-כֵךְ, וְגַם הֵם מִתְאַחְדִּים יַחַד, לֹא-כֵן אִם יֵשׁ אֵיזוֹ רְכִילוֹת וּפְטָפוּטֵי דְּבָרִים בֵּין הַנָּשִׁים, וְהֵן מְרַכְלוֹת זו עַל זו וְכוּ' וְכוּ', אֲזִי גַם עוֹבֵר הָעֵנָן עַל הַגְּבָרִים, וְנַעֲשֶׂה בֵּינֵיהֶם פְּרוּדִים, עַד שֶׁבָּאִים לִידֵי כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת, רַחֲמָנָא לִישְׁזָבֵן, שֶׁדָּבָר זֶה גוֹרֵם עֲכוּב הַגְּאֻלָּה.

זכרו היטב, שלנשים לא הייתה שום שיכות אל חטא העגל, ועל-ידי-זה קבלו במתנה ממנו יתברך את ראש-חדש, שזה היום טוב של הנשים, כי אז עוסקים לתקן מלוי הלבנה מפגימתה, שנפגמה מאז שקנאה בהשמש ואמרה, שאי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד (חלין ס.); ועל-פן עליכן לעסק בעבודה הקדושה הזו לעזר אחת לזולתה, ולא לקנא זו בזו, אלא אדרבה להשתדל להשפיע דעת ושכל ושמחה ורחמנות החיים אחת בשנייה, ועל-ידי-זה בעצמו יהיה מלוי הלבנה, שזהו תקון כל העולמות וקרוב הגאולה.

מאד מאד אבקש את כל אחת ואחת מכן, אם אתן יכולות לכתב לי מכתב אחד פעם בשבוע, ולהודיע לי מה מתרחש בקהלתנו, ובמה יכולים לתקן ולהרחיב את הפעילות בגשמיות וברוחניות, וממש תחיוני, ואהיה לכן אסיר תודה בעבור זה.

המאחל לכן קבלת התורה בשמחה עצומה...

כ' קכט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר גשא, ד' סיון מ"ז למנזר בני ישראל ה'תשנ"ג.

שלוש וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך — אין לתאר ואין לשער כלל, כי מהרגע שנפגשנו, נמשך לבי אליך מאד מאד, כי תהלה לאל, יש לך כלים נפלאים לקבל בהם אור רבנו ז"ל, ואצלי רבנו ז"ל הוא הכל, וכל זמן שאחיה בזה העולם, אגלה ואפרסם את דעת רבנו ז"ל בכל העולם פלו במסירות נפש הכי גדולה, ולהרבות נפשות אל הקבוץ הקדוש שלנו בכלליות ובפרטיות ובפרטי פרטיות, כי אור רבנו ז"ל הוא אור כזה, המצמצם את האור אין סוף ברוך הוא, עד שכל בר ישראל יכול להשיג את אור האין סוף ברוך הוא, בבחינת 'מטי ולא מטי',

הַמּוֹבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"ד, אִיךְ אֶל זֶה צְרִיכִין טְהֵרַת וְקִדְשֵׁת הַמַּחְשְׁבָה, לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת מַח מַחְשְׁבָתוֹ. וְלִכֵּן אֶצֶל רִבְנֵי ז"ל הִיְתָה קִדְשֵׁת הַמַּחְשְׁבָה יוֹתֵר מֵהַכֹּל, כִּי הַמַּחְשְׁבָה הִיא הַצֵּיִר שֶׁל הַמְדוּת, כַּמּוֹבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן מ"ט; כִּי הַמַּחְשְׁבוֹת וְהַחֲכָמוֹת שֶׁבֵּלֵב, הֵם הַיִּצְרִין שֶׁל הָאָדָם. כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְחַשֵּׁב רַק מַחְשְׁבוֹת טוֹבוֹת, אִיךְ שֶׁהַכֹּל לְכֹל אֱלָקוֹת גָּמוּר הוּא, וְאִין בְּלַעֲדֵי וְתַבְרַךְ כָּלֵל, וְזוֹכֵה לְמַצֵּא אֶת נִקְדַּת חַיּוֹת אֱלָקוֹתוֹ יְתַבְרַךְ הַטְּמִיר וְגִנּוּי אֶצֶל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל וְאֶצֶל כָּל פְּרִטֵי הַבְּרִיאָה, אֲזִי הוּא זוֹכֵה לְהַכְלִיל בּוֹ יְתַבְרַךְ וּמַיְצֵר אֶת הַטּוֹב, וְלִהְפוּךְ, חַס וְשְׁלוֹם, כְּשֶׁמְכַנְּיִים בְּמַח מַחְשְׁבָתוֹ מַחְשְׁבוֹת זְרוֹת וְרַעוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה מְטַמְטֵם אֶת הַבְּרִיאָה שֶׁהִיא לְבוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְצִיֵּר אֶת הַכֹּל לְרַע, וְרוֹאֵה אֶת הַרַע אֶצֶל כָּל אֶחָד, וְכֵן רוֹאֵה אֶת הַרַע בַּבְּרִיאָה. וְזֶה עֵקֶר עֲבוֹדַתְנוּ — לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת עֲצָמֵנוּ מֵאֵד, עַד שֶׁלֹּא נִחְשֵׁב וְלֹא נִרְאֶה וְלֹא נִשְׁמַע וְלֹא נִרְגִישׁ וְלֹא נִדְבֵּר רַק מְאַמְתֵּת מְצִיאוֹתוֹ יְתַבְרַךְ, שְׁזֵהוּ הַחֲלָל הַפְּנוּי, שֶׁהוּא יְתַבְרַךְ צֹמְצֵם אֶת עֲצָמוֹ, עַד שֶׁבְתוֹךְ הַצְּמִצּוּם שֶׁם נִתְהַוֶּה כָּל הַבְּרִיאָה (כַּמּוֹבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סד), כִּי עֵקֶר הַצְּמִצּוּם הוּא בְּדַעַת שֶׁל הָאָדָם; כִּי בְּאַמְתֵּת אִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי וְתַבְרַךְ כָּלֵל, וְאַתָּה הוּא קֹדֶם שֶׁבְּרִאתָ הָעוֹלָם, וְאַתָּה הוּא מְשַׁבְּרֵאתָ הָעוֹלָם (כַּמּוֹבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נא), שְׁזֵהוּ הָאַמְתֵּת, כְּשֶׁמְקַשְּׂרִים קֹדֶם הַבְּרִיאָה לְאַחַר הַבְּרִיאָה, וְאַחַר הַבְּרִיאָה אֶל קֹדֶם הַבְּרִיאָה, שְׁזֵה סוּד בֵּיתָא עֲלָאָה וּבֵיתָא תַּתָּאָה, שֶׁאֲפִלוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת כְּשֶׁאָדָם יֵשׁ לוֹ אִשָּׁה, וּמְקַשְּׂרָה אֵלָיו יְתַבְרַךְ, אֲזִי מַעֲלָה בֵּיתָא תַּתָּאָה אֶל בֵּיתָא עֲלָאָה, וּבֵיתָא עֲלָאָה מוֹרִיד אֶל בֵּיתָא תַּתָּאָה, כִּי בְּאַמְתֵּת כְּפִי הַזְּוּוּג כָּאִן לְמַטָּה, כִּי הַזְּוּוּג לְמַעֲלָה (כַּמּוֹבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן לב); וְלִכֵּן הָעֵקֶר לְקַשֵּׁר אֶת עֲצָמוֹ רַק אֵלָיו יְתַבְרַךְ, וְתַמִּיד יִבְקֵשׁ וְיִתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יְתַבְרַךְ, שְׁיִזְכֶּה שְׁיִתְגַּלֶּה אֵלָיו אוֹרוֹ יְתַבְרַךְ בְּאוֹר נַעַם זִיּוֹ וְחַיּוֹת וּדְבִקוֹת, וּכְפִי שֶׁאָדָם חוֹזֵק בְּזֵה, כֵּן זוֹכֵה לְהַגִּיעַ אֶל תְּכִלִּית הַבְּרִיאָה. אִיךְ אִי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לְזֶה שֶׁתַּתְּגַלֶּה אֵלָיו מַלְכוּת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ הַחֲלָל הַפְּנוּי, אֲלֹא עַל-יְדֵי תַּפְלָה, כִּי הַתַּפְלָה הִיא עֲבוֹדָה שֶׁבֵּלֵב (תַּעֲנִית ב.), וְצְרִיכִין לְצַמְצֵם אֶת הַלֵּב, וְאִי אֶפְשָׁר לְצַמְצֵם הַלֵּב מֵרַב הַהִתְלַהֲבוּת, אֲלֹא עַל-יְדֵי תַּפְלָה,

והתפלה בעצמה היא הצמצום, כי באמת המח פורח באדם מאד מאד, ורוצה לעשות דברים שלמעלה מהשגותיו ולמעלה מכחותיו וכו' וכו', והדבור הוא הצמצום, שמצמצם את אור התלהבותו, ועל-כן צריכין להרבות בשיחה בינו לבין קונו, ולדבר הרבה אליו יתברך, אשר זהו השער והפתח לפגס אליו יתברך (פמובא בלקויטי מוהר"ן, חלק ב', סימן פד); אשרי מי שזוכה לדבר בכל יום עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גדולה, שאז על-ידי-זה בעצמו יטהר את לבבו, ויעשה חלל בתוך האור, שאז יזכה להשיג השגות האין סוף ברוך הוא, ויתענג בערכות זיו שכנית עזו יתברך. כי באמת יכולים לטעם טעם גן-עדן בזה העולם, אם יש לו ההקדמות האמתיות איך ללמד את ספרי רבנו ז"ל, ואז אפלו שיהיה בבחינת בהמה, מלא כח המדמה (פמובא בלקויטי מוהר"ן, חלק א', סימן כה), עם כל זאת אם ישים על עצמו את הפלי, גם הוא יתחיל לשיר את השיר הנפלא והנורא מאד (פמובא בספורי מעשיות, מעשה יא).

מה אמר לך, ידידי היקר! מי יתן שתבוא ותתחבר לקבוץ שלנו ביבנאל, כי צריכין אותך בגשמיות וברוחניות. בגשמיות צריכין רופא, כי כל עיר שאין בה רופא, אסור לגור בה (עבודה זרה כו:), וברוחניות צריכין אותך, שתחדיר את הלמוד הטוב והנפלא של רבנו ז"ל אצל נשמות ישראל, כי רבנו ז"ל מרפא את נשמות ישראל, כי הוא הרופא הגדול במעלה נוראה ונפלאה מאד (פמובא בלקויטי מוהר"ן, חלק א', סימן ל'), והוא יכול לרפאות את הבת מלכה על-ידי ששר לה העשרה מיני נגינה (פמובא בספורי מעשיות, ספור יג, מהיום הששי); אשרנו מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, שזכינו לידע מאורות צחצחות כאלה, דבורים כאלו, אף שאנחנו נמצאים עדין בשאול תחתית ומתחתיו, ועדין אנו צריכים רחמים רבים לצאת מן הבוץ שנפלנו אליו, עם כל זאת ברוך ה' שאנחנו נאחזים ברבי גדול כל-כף, ובזה ראוי לנו לשמח מאד מאד.

אודות שכתבת, שאתה מתמיד בלמוד "לקויטי הלכות", מה אמר לך, ידידי היקר! מוהר"ן ז"ל אמר, שזהו הגן-עדן של הקדוש-ברוך-הוא, ומי שזוכה להתמיד ב"לקויטי הלכות", אף פעם

קד אָפּר כ' קל בּנחל

לא יפל. ולכן ראה להיות חזק ואמיץ בלמוד "לקוטי-הלכות", ואז טוב לך כל הימים.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להשתדל שיהיה שלום ביניכם, ויהיה ביתא תפאה מקשרת לביתא עלאה, שהבית שלמטה בביתכם יתנהג כמו הבית שלמעלה, ויהיה יחוד השלם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו בחייכם, ותזכו לגלות את אור רבנו ז"ל בעולם. ומי יתן, שתבואו לגור ביבנאל "עיר ברסלב".

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ראה לכתב לי, וממש תחייני.

כ' קל.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר נשא, ד' סיון, מ"ז למנין בני ישראל ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך באמונה פשוטה בו יתברך, ותמסר את עצמך רק אליו יתברך. ובענין שדוכין, השדוך הראשון שידברו לך תקח לשם שמים, ואל תהיה ברון, ואז תצליח דרכך; פי באמת צריכין למסור את עצמו לגמרי אליו יתברך, ולא להיות ברון — "זה אני בן רוצה וזה אני לא רוצה", צריכין רק להתחנן לשם שמים, ולהשמר מפגם-הברית.

ראה לשמח, פי השמחה היא היסוד בדרךכי רבנו ז"ל, ועל-ידי השמחה בנקל למצא את הבת זוג, פי על-ידי שמחה גתרחב המח והדעת, ואינו שורה בצמצום קזה.

אֲשֶׁר   כ' קלא   בנחל   קה

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוּתִי,
שְׂאֵנִי מִבִּקְשׁ וּמִתַּפְּלָל בְּעַדְךָ, שְׁתַּזְכֶּה לְמַצֵּא אֶת בֵּת זִוְגְךָ הַשְּׂיֻכֶּת
לְשֵׁרֵשׁ נִשְׁמָתְךָ.

נָא וְנָא אֵל תִּקְשֹׁר אֶת עֲבוֹדַת הַשֵּׁם שְׁלֶךְ לְעִנְיָנִים אֱלוֹ וְכוּ' וְכוּ',
אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צְרִיכִין לְעַבֵּד בְּתַמִּימוּת וּבִפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה,
לְסַלֵּק אֶת חֲכָמָתוֹ הַמְדַמִּית לְגַמְרִי, וְלִבְרוּחַ רַק אֱלֹיו יִתְבַּרֵךְ, וְשִׁדּוּף
צְרִיכִין לְהִתְחַתֵּן מֵהַ שְׂיֹוֹתֵר מֵהֵר, כִּי רַבְּנוּ ז"ל מְאֹד מְאֹד הִקְפִיד עַל
אֲנָשָׁיו, שְׁלֵא יִהְיוּ רַגְקִים, וְעַל-כֵּן עָשָׂה זֹאת לְהִתְחַתֵּן מֵהַ שְׂיֹוֹתֵר
מֵהֵר, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׁתַּבְּשֹׁר לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת
שֶׁהִתְאַרְסָהּ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קלא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר נִשְׂא, ד' סִינּוֹן, מ"ז לְמַנְיָן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִתְשַׁנְּג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה אֵל יְדִידִי הִיָּקֵר לִי מְאֹד ... גְּרוּ
יֵאִיר.

לְנִכּוֹן אֶת קַבְּלוּתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ עֵטוֹב
מִמֶּךָ.

רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ רַק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאֵל תַּעֲשֶׂה שׁוּם דְּבַר בְּלִי
הַשְּׁגָחַת הַמֵּאֲצִיל הַעֲלִיּוֹן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יְדִי-זֶה תַּצְּלִיחַ
דְּרַכְךָ. תִּמְסֹר אֶת עֲצָמְךָ רַק אֱלֹיו יִתְבַּרֵךְ, וְתִרְאֶה אִיךָ שֶׁהַשְּׁגָחַת
תִּנְהַיֵּג אוֹתְךָ. לְדַעְתִּי, תַּצִּיַּת אֶת אֲשֶׁתְךָ וְתִחְזֹר לְמִקּוּם הַקְּוֹדֵם.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַשְׁקִיעַ הַרְבֵּה בְּשְׁלוֹם-בֵּית, כִּי סוּף כָּל סוּף אֲשֶׁתְךָ
זֶה כָּל חֵיוֹתְךָ, וְכֵן הִילְדִים. וְלִכֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת בְּיַחַד עִם אֲשֶׁתְךָ וְעִם
הִילְדִים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׁכַלְסֵם יַחְזִרוּ אֱלֹיו יִתְבַּרֵךְ,
וְיִהְיוּ רַק שְׂמַחוֹת בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְעַבְדְּךָ עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֵחָה, וְתִהְיֶה תָּמִיד שֶׁשׁ וְשִׂמְחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה הִיא הַצְּלָחָתוֹ שֶׁל הָאָדָם, וְעַל-כֵּן מִי שֶׁשִּׂמַּח בְּיֹתֵר, הוּא מְצַלִּיחַ בְּיֹתֵר, עַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחִזַּק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת שֶׁל שְׂמֵחָה, שָׂאז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְהַתְּפַלֵּל עָרֵב וּבֹקֵר בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת דִּיקָא, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשָׁךְ עָלֶיךָ שְׂפַע בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַכֹּפֵל הַדְּבָר, תִּשְׁתַּדְּל שִׁיְהִי תָּמִיד שְׁלוֹם-בֵּית אֶצְלָךְ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קלב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי עָרֵב חַג הַשָּׁבוּעוֹת מִתֵּן תּוֹרָה הַיְּתִשְׁנִיג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

פֹּה תִקְבַּל רְצוּף אֶת הַקְּבֵלָה לְבָנִק שֶׁהַשְּׂגָתִי מִמָּשׁ בְּנִס נִגְלָה לְכַסּוֹת אֶת הַצִּיּוֹקִים שֶׁל הַיּוֹם ... עֲשׂוּר אֶלְף שְׁקָל ... חֲמִשָּׁת אֶלְפִים שְׁקָל ... אֶלְף שְׁקָל ... יַעֲזוּר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֲזֹכָה לְשָׁלֵם אֶת כָּל חוֹבוֹתֵי הַרוּחָנִיִּים שְׂאֲנִי חֵיב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִז מִמִּילָא אֲצַא מִהַחוּבוֹת הַגְּשְׁמִיִּים, כִּי זֶה תְּלוּי בְּזֶה, וְהַעֲקָר לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה.

נָא וְנָא תִתְפַּס אֶת ... שֶׁהוּא יַעֲשֶׂה גְרָנִיט בְּכַנְיֶסָה לְמַקְנָה, וְכֵן שִׁיגְמוּר אֶת חֲדָר הַקְּבֵלָה סְפָסֵל מְסַכִּיב מִגְרָנִיט, וְהַשְּׂאָר חֲרֻסִינָה עַד לְמַעְלָה וְכֵן לְרִצְף, וְתַעֲשֶׂה אֶת זֶה מֵה שִׁיּוֹתֵר מֵהָר, וְכֵן לְפָנוֹת אֶת הַגֵּל שֶׁל הָאֲבָנִים שְׂסֻמוּף לְמַקְנָה, אֲשֶׁר הוּא מְסַכֵּן לְנַחֲשִׁים, חֵס וְשְׁלוֹם, וְכֵן רְאֵה לְזָרוּז אֶת ... הַגְּגֹן, שֶׁיָּבֹא לַעֲשׂוֹת אֶת הַמְּרֻזָּב, וְכִשְׂיָבֹא שִׁיעֲשֶׂה כְּבָר גַּם אֶת הַגְּגֹן לְכַנְיֶסָה שֶׁל הַמַּקְנָה.

הַמֵּאחַל לְךָ קְבֵלָת הַתּוֹרָה בְּשִׂמְחָה...

וְשָׁלוֹם רַב לְ... תַחֲיָהּ. עֲכָשׁוּ דְבַרְתִּי עִם ... תַחֲיָהּ, וְהַרְוֹפָאִים
הִזְהִירוּ שֶׁהִיא מְכַרְחַת לְהַשְׁאֵר עִם ... תַחֲיָהּ, עוֹד כְּשֶׁלֶּשֶׁה שָׁבוּעוֹת,
וְהַעֲצָבִים שָׁלָה, אֶת כָּבֵד יְכוּלָה לְהַבִּין בְּעֲצָמָהּ, וְעַל-כֵּן רָאִי לְעוֹרֵר
אֶת כָּל הַנָּשִׁים לְכַתֵּב לָהּ מִכְתָּב הַתְּחִזְקוֹת, וְלִשְׁלַח אֶת זֶה בְּמַעֲטָפָה
אֶחָת אֶל הַכְּתֹבֶת שְׁלִי וְאִמְסֹר לָהּ, וְזֶה מְאֹד נְחוּץ.

כ' קלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי עָרַב חַג הַשָּׁבוּעוֹת, מִתְּחִלַּת תּוֹרַת ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר וְאֶחָיו ...
גֵּרוּ יְאִיר.

דְּבַרְתִּי עִם אִמָּךְ תַחֲיָהּ, וְאִמָּךְ שְׁעַל-פִּי צוּוִי הַרְוֹפָאִים, הֵם
צְרִיכִים לְהַשְׁאֵר כָּאֵן עוֹד שְׁלֶשֶׁה שָׁבוּעוֹת, כִּי אֲחוּתְךָ צְרִיכָה לְהִיּוֹת
בְּמַעֲקֵב הַרְוֹפָאִים, תַּהֲלֶה לְאֵל, הַכֹּל הוֹלֵךְ לְטוֹב, וְהִיא מְתַרְפֶּאֶת
מִיּוֹם לְיוֹם, אִךְ הַהוֹרִים שְׁלָכְם כְּבָר חֲסָרֵי סְבָלְנוּת, וּמְאֹד מְאֹד בְּקָשׁוּ
שְׁתַּעֲשׂוּ מַה שְׁתַּעֲשׂוּ לְשֹׁמֵר עַל הַיְלָדִים, כִּי אֵין לָהֶם שׁוֹם עֲצָה,
וְהַהֲכָרַח לְהַשְׁאֵר כָּאֵן עוֹד. וְלָכֵן הִיא מְאֹד מְבַקֶּשֶׁת, שְׁתַּחֲוֶי
בְּשָׁלוֹם בֵּינֵיכֶם, וְלֹא תַתְּקוּטְטוּ, חַס וְשָׁלוֹם, כִּי צָר וְנֹמֵר לָהֶם מִמִּילָא,
עַל שֶׁהֵם צְרִיכִים לְהַשְׁאֵר כָּאֵן זְמַן כָּל-כֶּף רַב, אִךְ מַה לַעֲשׂוֹת,
הַהֲכָרַח לֹא יִגָּנֶה.

רְאֵה ... לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא וּמְדַרְשׁ, מִכָּל לְמוֹד
שְׁעוֹר קָטָן, שְׁלֵבֵל יַחֲסֹר לָךְ יוֹם בְּלִי הַלְמוּדִים הָאֵלוּ. וְכֵן ... רְאֵה
לְהַמְשִׁיךְ לְלַמֵּד עִם ... גֵּרוּ יְאִיר.

וְעַל כָּלֵם — רְאוּ לְהַתְּפַלֵּל שְׁנֵיכֶם בְּמַגִּין וְתִיקִין, אֲשֶׁר אֵין
לְמַעֲלָה מִזֶּה.

הַמְּאַחַל לָךְ קַבְּלַת הַתּוֹרָה בְּשִׂמְחָה...

כ' קלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי עָרַב חַג הַשְּׁבוּעוֹת מִתֵּן תּוֹרָה ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ.

רְאוּ לְחִזּוֹק עֲצָמְכֶם בְּיוֹתֵר בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל הַדְּפָסָה, אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר מִתֵּן תּוֹרָה, כִּי זְכוּת הַרְבִּים שְׁאַתֶּם מְזַכִּים אֶת הַרְבִּים, אֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר וּלְסַפֵּר בְּמַלִּים כָּלֵל, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עוֹבֵר בְּדוֹר הַזֶּה עַל אֲנָשִׁים כָּל-כָּף הַרְבֵּה צְרוּת וְיִסּוּרִים, וְהַסְפָּרִים הָאֵלוּ הֵם מִמָּשׁ כְּמִים קָרִים עַל נֶפֶשׁ עֵינֶפָה, כִּי סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל הֵם הַגְּאֻלָּה, וּמִי שְׁיִתְמִיד בָּהֶם, יִמְשֵׁף עֲלָיו אוֹר וְזִיו וְחַיּוּת וּדְבִקוּת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה.

נָא וְנָא לְהַמְשִׁיף בְּעִבּוּדְתְכֶם, וְתִרְאוּ אֵיךְ שְׁבָקְרוּב יְבוֹא אֲלֵיכֶם שְׁפַע כְּזֶה, שְׁלֹא תִהְיוּ חִיָּבִים שׁוֹם חוֹבוֹת — לֹא גְשָׁמִיִּים וְלֹא רוּחַנִיִּים, רַק חִזּוֹקוֹ וְאִמְצוֹ מְאֹד מְאֹד לְהַמְשִׁיף לְהַדְפִּיס סֵפֶר אַחֵר סֵפֶר, וּבִפְרֵט חֵלֶק אַחֵר חֵלֶק שֶׁל שׁו"ת "אֲשֶׁר בַּנְחַל" וְשֶׁל "אוֹצֵר הַקּוֹנְטְרָסִים", וְתִרְאוּ אֵיךְ שְׁיִוַּפֵּץ עוֹד מְעַט בְּעוֹלָם בְּמַרְץ הַכִּי גְדוֹל.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם חַג שְׂמֵחַ וְקַבְּלַת הַתּוֹרָה...

נָא לְמַסֵּר אֶת הַמְּכַתֵּב דְּרַף פָּקֵס ל'... גְּרוֹ יְאִיר.

כ' קלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי עָרַב חַג הַשְּׁבוּעוֹת מִתֵּן תּוֹרָה ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּזְרַז עֲצָמְךָ בְּהַדְפָּסַת "דְּרָשׁוֹת מוֹהֲרָא ש" חֵלֶק ג', אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּ לִּי, שֶׁלְחַג הַשְּׁבוּעוֹת יִגְמַר, וְאִם

חֲסֵרוֹת לָךְ עוֹד אֵילוּ תוֹרוֹת — תוֹדִיעַ לִי, וְאֶשְׁלַח לָךְ תַּכְּף־וּמִיד
בְּדָאָר אֶקְסֶפְרָס, כִּי מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי שְׂיֵצֵא כָּבֶר עוֹד כָּרֶךְ, עַד
שְׂאֻזְכָּה שְׂיֵצְאוּ כָּל הַכָּרְכִים עַל כָּל הַ"לְקוּטֵי־מוֹהַר־ז".

וְכֵן תִּשְׁתַּדֵּל לְהַכִּין עוֹד גְּלִיזֵן "אוֹר יִבְנֵאל" עַל חֹדֶשׁ סִינֵן.

אֲחִיךָ ... הִיָּה אֶצְלִי אֶתְמוֹל, וְסִפֵּר לִי, שְׁלֵאֵט לֵאֵט שְׁלֵם אֵת כָּל
חֻבּוֹתֶיךָ, וְלִכֵּן רָאֵה לְטַלְפֵּן לוֹ, וְלִתֵּן תוֹדָה וְכוּ', הוּא נוֹסֵעַ לְאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל בְּעוֹד שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת, וְאֶקְנֶה לְשִׁלַּח עִמּוֹ אֶז כָּבֶר תוֹרוֹת עַל
חֶלֶק ד', הַעֲקָר רָאֵה לְהַזְדַּרוֹ, וְכֵן רָאֵה לְכַתֵּב חֲדָשׁוֹת מֵה בְּקֶשֶׁר
לְיִבְנֵאל, מֵה תְּכַנְיֹת שֶׁל הַבְּנֵיָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ חַג שְׂמֵחַ...

כ' קלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי עָרַב חַג הַשָּׁבוּעוֹת, מִתֵּן תוֹרָה ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

דִּבַּרְתִּי עִם ... תַּחֲיָה, וְהִיא סִפְרָה לִי, שְׁהַרוֹפְאִים אוֹמְרִים שְׁהִיא
מְכַרְחָה לְהֵשָׁאֵר כָּאֵן עוֹד שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת בְּבֵית־חוֹלִים, וְזֶה לָהּ
מִמֶּשׁ יִסוּרֵי גִיהֵנוֹם מִמֶּשׁ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְעַל־כֵּן רָאִי לְעוֹרֵר אֵת
נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁכָּל אַחַת תִּכְתֵּב לָהּ מִכְּתָב, וְתַכְנִסוּ אֵת זֶה
בְּמַעְטָפָה אַחַת, וְלִשְׁלַח עַל הַכְּתָבֶת שְׁלִי, וְאֲנִי אֶמְסֹר לָהּ, וְכֵן לְעוֹרֵר
אֵת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁפֹשׁוּט יִרְחֲמוּ עַל הַיְלָדִים שְׁלֵהֶם, כִּי
הַהוֹרִים בְּלַחֲץ גְּדוֹל מְאֹד, וְכִבֵּר עָשׂוּ תְּכַנִּית לְנִסֵּעַ הַבִּיתָה בְּשָׁבוּעַ
הַבָּא, וְלִבְסוּף הַחֲלִיטוֹ הַרוֹפְאִים שְׁהִיא צְרִיכָה עוֹד לְהִיּוֹת בְּמַעְקָב
שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת, וְעַל־כֵּן תַּחֲזִקִי אֵת הַנְּשִׁים לְכַתֵּב, וְכֵן לְשָׁמֹר עַל
הַיְלָדִים שְׁלֵהֶם, וְלִמְצוֹה רַבָּה יִחַשְׁבֵּב, כִּי מֵה יֵשׁ לָנוּ בְּחַיֵּינוּ, אִם לֹא
לְעִשׂוֹת מְצוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּזֶה הָעוֹלָם. וְכֵן רָאִי לְחַזֵּק אֵת כָּל

נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּמָה שָׂרָק יְכוּלִים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְשִׁיךְ
עָלֶיךָ חֶסֶד וְרַחֲמִים וְהַצְלָחָה מְרֻבָּה עַד מָאֵד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ חַג שְׂמֵחַ...

כ' קלוז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי עָרַב חַג הַשְּׂבוּעוֹת מִתְּחֵל תּוֹרַה ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מָאֵד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת שְׂאֵלְתְךָ בְּעֵינַי הַנְּסִיעָה שְׁנוֹסְעוֹת הַנְּשִׁים לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל
וְכוּ', עֵצֶם הַנְּסִיעָה שְׁנוֹסְעוֹת נְשִׁים, זֶה עֵינַי נִפְלָא, כִּי רַבְּנוּ ז"ל
הִפְלִיג בְּמַעֲלוֹת תְּפִלוֹת הָאִשָּׁה, וְרוֹאִים שֶׁדִּמְעָתָן מְצוּיָה, וְהֵן יְכוּלוֹת
לִפְעַל הַרְבֵּה יְשׁוּעוֹת אֲפִלוּ יוֹתֵר מִגְּבָרִים, כִּי אֲמוּנָתָן וּתְפִלָּתָן הֵיא
עִם אֲמַת וְעִם תְּמִימוֹת אֲמִתִּית. וְזֶה מֵה שֶׁחָשׁוּב לְמַעֲלָה אֲצִלוּ
יִתְבָּרַךְ.

אִךְ עַל-פִּי הַלֵּכָה אֲסוּר לְנָשִׁים לְנִסֵּעַ לְבַד בְּלִי לוּוֵי גָבֵר בַּר
יִשְׂרָאֵל, כִּי אֲפִלוּ קְבוּצַת נְשִׁים בְּיַחַד, אֲסוּר לָהֶן לְהִתְיַחַד עִם הַרְבֵּה
גּוֹיִם, שֶׁהֵם מִפְּקָרִים, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְאִף שֵׁישׁ פּוֹסְקִים שֶׁדִּנְיָן לְכָאן
וּלְכָאן, עִם כָּל זֹאת מְבֹאָר בְּאֶבֶן הָעֶזְרָה, סִימָן כ"ב, סְעִיף ג': לֹא
תִתְיַחַד יִשְׂרָאֵלִית עִם הַכּוֹתִי, וְאִף-עַל-פִּי שְׂאֵשְׁתּוֹ עִמוֹ, וְהֵיא גְמֵרָא
מִפְּרֻשָּׁת בַּעֲבוּדָה זָרָה כ"ה: שְׂגוּיָה לֹא הִקְפִּידָה עַל בַּעֲלָהּ, כִּי גַם
הֵיא וְכוּ', עֵינַי שָׁם; וְכֵן הוּא בִּיּוֹרָה דְּעָה, סִימָן קנ"ג, סְעִיף ד': לֹא
תִתְיַחַד יִשְׂרָאֵלִית עִם עַכוּ"ם אֲפִלוּ הֵם רַבִּים וּנְשׁוֹתֵיהֶם עִמָּהֶם, עֵינַי
שָׁם; וּבִפְרָט שְׂאֵנוּ יוֹדְעִים אִיךָ שֶׁהוּלָךְ שָׁם, שֶׁצָּרִיכִים לְשַׁכַּר דִּירוֹת
וְכוּ', וְאִזּוּ יֵשׁ בְּיַדָּי יַחִיד וְכוּ', וּבִפְרָט שֶׁהַגּוֹיִם שָׁם הֵם מָאֵד פְּרוּצִים
בַּעֲרִיּוֹת, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וּמִכָּל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן שֶׁזוֹ נְסִיעָה שֶׁל שְׂבוּעַ
שָׁלֵם וּבִפְרָט שַׁבָּת, שְׂאֲפִלוּ אִם נִמְצָא לְהַקְלֵל, שֶׁהֵן נוֹסְעוֹת כָּל הַיּוֹם

אֲשֶׁר   כ' קלח   בַּנְחַל   קיא

וכו', אָבֵל בְּשֶׁבֶת מַה נֹאמֵר; לְדַעְתִּי, לְהִלָּכָה אֲסוּר לְנָשִׁים לְנוֹסֵעַ לְבַד, אֲלֵא עִם מְלוּוָה בַר יִשְׂרָאֵל, אַחֲרַת יֵשׁ כָּאֵן אֲסוּר יְחִוּד, וְגַם סִכְנַת נִפְשׁוֹת וְכוּ', וְאִף אֶחָד שֶׁלֹּא יֹאמֵר בְּשֵׁמִי שׁוּם דְּבַר. לְדַעְתִּי, כְּתֹב יְדִי יוֹתֵר נֶאֱמָן מֵאֲמִירָה בְּשֵׁמִי... אֲנִי אוֹמֵר אֶת שְׁלִי, אִף אִינִי יְכוּל לְהִכְרִיחַ אֶת אִף אַחַת, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׁזָה עֲנִינֵן שֶׁל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵינִן לְמַעְלָה מִזֶּה מְלֵהִיּוֹת שֵׁם, אָבֵל לְדַעְתִּי, יְכוּלִים לְקַחַת עִמָּהֶם גָּבֵר יֵרֵא שְׁמַיִם, שְׂאֵז בְּכָלֵל אֵינִן אֲסוּר יְחִוּד בֵּינֵן הֶרְבֵּה נָשִׁים, וּמְכַל שֶׁכֵּן גָּבֵר שְׂאֵשְׁתּוֹ עִמוֹ, וְהִיא גַם-כֵּן נוֹסַעַת עִמָּהֶם, שְׂאֵז בְּכָלֵל לֹא שִׁיף אֲסוּר יְחִוּד, כִּי אֲשֵׁתּוֹ מְשַׁמְרָתוֹ, וְהַנֶּרְאָה לְפִי דַעְתִּי כְּתַבְתִּי, וְהַשְּׂאֵר יַעֲשׂוּ מַה שְּׂיַעֲשׂוּ. אֲסוּר יְחִוּד הוּא חֲמוּר מְאֹד, עַד שְׂיֵישׁ פּוֹסְקִים שֶׁהוּא מֵהַתּוֹרָה, וְעַל-כָּל-פְּנִיִם לְכֻלָּם הוּא אֲסוּר חֲמוּר מְדַרְבָּנָן וּגְזֵרָה חֲמוּרָה שֶׁהַחֲמִירוֹ, וּבִפְרָט בְּדוֹר פְּרוּץ כְּזֶה, וּבִפְרָטִי פְּרָטִיּוֹת בֵּינֵן גּוֹיִים עֲרָלִים טְמֵאִים מְפָקְרִים, שְׂאֵינִן עֲלֵיהֶם עֲכָשׁוּ גַם מוֹרָאָה שֶׁל מְלָכוֹת וְכוּ', גַם אֲנִי נוֹסֵעַ בְּלוּוֵי עִם עוֹד אֶחָד, שֶׁלֹּא יִהְיֶה יְחִוּד עִם עַכוּ"ם, שְׁחָשׂוּד עַל שְׂפִיכוֹת דָּמִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

הַעֲקֹר רְאֵה לְשִׁמְחָה, וּתְבַשֵּׁר לִי בְּשׁוּרוֹת מְשַׁמְחוֹת, וְתִשְׁתַּדֵּל לְשִׁמְחָה אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְשִׁתְּהִיָּה לְכֶם קַבְּלַת הַתּוֹרָה בְּשִׁמְחָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

תֹּאמֵר לְ... גֵרוֹ יְאִיר, וְכֵן לְ... גֵרוֹ יְאִיר, וְכֵן לְ... גֵרוֹ יְאִיר, שְׂיִדְוָחוּ בְּשׁוּרוֹת מְשַׁמְחוֹת.

כ' קלח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי חַג הַשְּׁבוּעוֹת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה יִגִּיעוּ אֵל ... גֵרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִתְפַּלֵּא, שֶׁלֹּא שְׂמַעְתִּי מִמָּךְ כָּלֵל, עַל אִף שְׂשַׁלַּחְתִּי לָךְ שְׁנֵי מִכְתָּבִים קִדְּם הַחַג.

אָנִי תָמִיד חוֹשֵׁב, אוֹלֵי הַמָּשָׂא כָּבֵד יוֹתֵר מֵדַאי בְּשִׁבְלֶךָ וְכוּ',
כִּי אָנִי יוֹדֵעַ וּמֵבִין הֵיטֵב אֶת הָעֵל הַכָּבֵד שֶׁל הַחֹבוֹת הַרוֹבְצִים עָלֶיךָ,
מִפְּאֵת הַדְּפֶסֶת סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי סוֹף כָּל סוֹף גַּם אָנִי מִדְּפִיס, וְאָנִי
יוֹדֵעַ מַה זֶה הַדְּפֶסֶה וּמַה הֵם חֹבוֹת, וּבְנִגְלָל עַל-יְדֵי כַּמָּה סְפָרִים
יְכוֹלִים לִהְיוֹת בְּעַל חוֹב לְרַבּוֹת דּוֹלָרִים, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן מַה
שָׁאֲתָה הַדְּפֶסֶת יוֹתֵר מִשְׁלָשִׁים וְחֲמֵשָׁה סְפָרִים מְכֻרָכִים, אֲשֶׁר זֶה
בְּעֶצְמוֹ עוֹלָה הוֹן תּוֹעֲפוֹת, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן חֲצֵי מְלִיּוֹן קוֹנְטֵרָסִים
וְכוּ'.

אִךָ מֵצֵד שְׁנֵי עָלְיָךְ לְזִכֵּר תָּמִיד, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, שׁוֹמְעִים
כָּל-כָּף הַרְבֵּה מְקָרִים, שְׁבִנֵי-אָדָם נִכְנָסִים בְּעֶסְקִים שֶׁל עֶסְקֵי הַבְּלִי
עוֹלָם הַזֶּה וְכוּ', וְנִעֲשׂוּ בְּעַלֵי חֹבוֹת, וְיָרְדוּ מִנְּכֻסֵיהֶם וְכוּ', וּתְהִלָּה
לְאֵל, כָּל עֶסְקָנוּ הוּא רַק לְשִׁמְשׁ אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וּתְהִלָּה לְאֵל, פְּרִסְמֵנוּ
בְּשָׁנִים אֵלּוּ אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּתַכְלִית הַפְּרִסוּם, אֲשֶׁרֵנוּ.

נָא לְדוּחַ וְכֵן לְדוּחַ מ... הָאֵם עָשׂוּ מִשְׁהוּ בְּעֵנִין הַמְקַנְוֵה.

הַמְחַכֶּה לְתִשׁוּבָה מֵהִיָּרָה...

כ' קלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדֵּר גִּשָׁא, ח' סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם לְ... גֵּרוֹ יְאִיר.

עֲכָשׁוּ צִלְצִלְתִּי לְ... וְאִךָ אֶחָד אֵינּוּ עוֹנָה, אָנִי אֲצִלְצֵל בְּמוֹצָאֵי
שַׁבַּת, שָׂאזֹ יִהְיֶה אֲצִלְכֶם יוֹם רֵאשׁוֹן בְּבִקְרָה.

אִם אֲפֹשֶׁר לְהַחְזִיק בְּסוֹד נְסִיעֵתִי לְאוֹמֵן — מַה טוֹב, כִּי אָנִי
נוֹסֵעַ בְּשִׁבְלִי אֵיזוֹ תַכְלִית וְכוּ', וּכְשִׁישְׁמְעוּ שְׁאֲנִי נוֹסֵעַ, יְכוֹל לִהְיוֹת
הַהַפּוֹךְ וְכוּ'.

אֲשֶׁר   כ' קמ   בַּנְחַל   קיג

אֵל תִּשְׁכַּח לְהִשְׁתַּדֵּל בְּעִנְיַן הַצֶּקֶק שֶׁל ... וְשֶׁל ... לְדַחֲוֹתָם
לְשָׁבוּעַ, פָּשוּט לֹא יִדְעֵתִי שְׂאֵנִי לֹא אֶהְיֶה בְּשָׁבוּעַ הַבֹּא בְּבֵית.

אֲנִי מִקְנֶה שֶׁ... יַעֲשֶׂה עֲבוּדָה יָפָה לְמִקְנָה, כִּי רְצִיתִי מְאֹד מְאֹד
שִׁיהְיֶה מִשְׁהוּ יָפָה מְאֹד, חֲדַר הַמְתַּנָּה, וְכֵן הַכְּנִיסָה לְמִקְנָה.

בְּעִנְיַן הַבְּר־מִצְוָה בַּחוּץ, זֶה דְּוָקָא תְּכַנִּית יָפָה, תַּעֲשֶׂה פְּנִסִּים
צְבֻעוֹנִיִּים מֵאַחֲרֵינִית שִׁיהְיֶה יָפָה. יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֲזַכֶּה
כָּבֹד לְבֹא לְגוּר בְּיַבְנָאֵל.

הַכֶּפֶל הַדְּבָר, בְּאֵם תּוּכַל לְהַחֲזִיק בְּסוּד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֵת
נְסִיעֵתִי — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, שְׁתַּהֲיֶה לָהֶם הַפְּתָעָה שֶׁהִנֵּה אֲנִי כָּאֵן.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שֶׁבֵּת שְׁלוֹם...

כ' קמ.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתָךְ, י' סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר ... גְּרוֹ יְאִיר.

אֵת מִכְתָּבְךָ הָאָרוֹךְ קִבַּלְתִּי, וּמְאֹד מְאֹד רְצִיתִי לַעֲנוֹת לָךְ
בְּאַרְיִכוֹת, אֲךָ טְרֹדוֹתִי עֲכָשׁוּ רַבּוּ כְּמוֹ שָׂרְבוּ, וְעַל-כֵּן אֲמַרְתִּי לְרוּץ
שׁוֹרוֹתִים אֵלּוֹ אֵלֶיךָ.

לְדַעֲתִי, חֲדַל לָךְ מִהַמְחַשְׁבָּה הַזֹּאת וְכוּ', כִּי זֶה רַבּוּי וְכוּ'.

אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מְסַפְּרִים, בְּשַׁעֲה שְׁגָלָה רַבָּנוּ ז"ל לְמוֹהַרְבֵּינ"ת ז"ל
הַעֲנִין הַנּוֹרָא וְהַנְּפֵלָא שֶׁל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָרוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוּנוּ,
שְׂאָדָם יִרְגִיל אֵת עֲצָמוֹ לְלַכֵּת לְמִקּוֹם פְּנוּי שְׂאִין שֵׁם בְּנִי-אָדָם, וַיִּסְפָּר
לוֹ יִתְבָּרַךְ אֵת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ, וְכֹל מֵה שְׂמַעִיק לוֹ, וְכֹל מֵה
שְׂשׁוּבָר אוֹתוֹ וְכוּ' וְכוּ', וְכֹל מֵה שְׂשׁוּבָר עָלָיו בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, הַכֹּל
לְכֹל יִסְפָּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְכוּ' וְכוּ', וְאֵם יִרְגִיל אֵת עֲצָמוֹ בְּעִקְשָׁנוֹת
גְּדוּלָה לֵילֶךְ בְּדֶרֶךְ יְחִידִי, וַיִּקְיַם זֹאת, אֲזִי יִזְכֶּה לְבִטֵּל אֵת עֲצָמוֹ

לגמרי לגמרי אליו יתברך, וכבר לא ירצה שום דבר, רק את רצונו
 יתברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נב); וכששמע זאת מוהר"ן ת'
 ז"ל, כל-כף נתלהב, עד שרצה לרוץ ולקרא על הרחובות ולספור
 לכל אחד: הוי! הוי! יש עצה נוראה ונפלאה כזו, מדוע אתם
 שותקים, אתם גם-כן יכולים לצאת מהפח היקוש הזה שאתם
 נמצאים וכו'. ובאמת התלהב כל-כף מדברי רבנו ז"ל, עד שהתחיל
 לרוץ. אז תפסו רבנו ז"ל בבגדו, ואמר לו: עמד, עצר! לא תפעל
 כלל וכו'. לדעתי, גם אצלך קורה אותו דבר, שהתלהבת כל-כף
 מהמצוה הזו של שמיעה וכו', עד שאתה רוצה לילך לקנות עשרות
 דונם אדמה, ולמכר את זה לאנשים וכו'. לדעתי, זו סתם שטות
 וכו' וכן רבוי אור. על-כן איעצך, ויהי אלקים עמך! ראה עכשו
 לשים את כל מח מחשבתך רק לברח אליו יתברך, ותבקש ממנו
 יתברך, שתזכה למצא בת זוג ותתחתן, פי הדבר הראשון צריכים
 להתחתן, וכן תתחיל ללמד על-פי סדר-הדרגה-הלמוד של רבנו ז"ל
 בכל יום מקרא מפרשת השבוע, שתלמד 'שנים מקרא ואחד תרגום'
 עם פרוש רש"י ז"ל, באפן שעד יום הששי תזכה לסיים את פרשת
 השבוע, וכך תתנהג כל ימי חיך, וכן תקבע לעצמך שעור במשניות
 פרק אחר פרק וכן שעור בש"ס מהתחלת הש"ס תתחיל ללמד דף
 אחר דף בהתמדה רבה, וכן שעור בארבע חלקי שלחן ערוך, ללמד
 כסדרן. בפעם הראשונה תזכה ללמד את כל המחבר והרמ"א בד'
 חלקי שלחן ערוך, וכשתסיים תתחיל ללמד עם ה'באר היטב' וכו',
 והעולה על הכל — תשתדל להתפלל ערב ובקר וצהרים במנין
 דיקא כל השלש תפלות: שחרית, מנחה, מעריב, שזה יביא לך
 ברכה והצלחה בכל מעשה ידיך.

אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא שתציית אותי, ואז לא תתחרט.
 העקר ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דבר
 שבעולם לא יוכל לשבר אותך, פי בזה העולם עובר על כל אחד
 ואחד מרירות ויסורים, קטנות וחלישות הדעת, ואשרי מי שזוכה
 להחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר כלל.

אָשׁוּר   כ' קמא   בַּנְחַל   קטו

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׁאֲנִי
מִבְקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְּלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב, וְאִז אֶאֱרִיךְ לְךָ יוֹתֵר.

כ' קמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י' סִיּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאֵל תִּהְיֶה בְּמִרְיוֹת
וּבְמִרְהַ שְׁחֹרָה, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר יִנְקוּתָא כָּלִילָא
דְּנִרְדָּא' (שְׁבַת קנב.): עֵקֶר יְפִי הַפְּרִיחַ הוּא כְּשֶׁהוּא בְּקִטְנוּתוֹ; וְעַל-כֵּן
תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׁמַר מְאֹד עַל
הַזְּמַן, כִּי יִכּוּלִים לְהַשְׁלִים אֶת עֲצָמוֹ בְּיוֹתֵר וּבְפֶרֶט בִּימֵי הַנְּעוּרִים,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ שְׂתַזְכֶּה לְנַצֵּל אֶת הַזְּמַן, וְתִתְחִיל לְלַמֵּד
שְׁעוּרִים כְּסֹדֶרְךָ, וְתִהְיֶה בְּכָל מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְאִז תַּצְּלִיחַ
דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הִקְרַח לִי לְקַצֵּר עֲכָשׁוּ מְרַב טְרֵדוֹתַי. רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וְאִז אֶכְתֵּב
לְךָ עוֹד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתָךְ, י' סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... וְכַלְתָּהּ ... שְׁתַּחֲוִי.

שְׁמַעְתִּי מִהָאֶסוֹן הַנּוֹרָא שֶׁקָּרָה לָכֶם, וּמֵאֵד מְאֵד הַיְדֻעֻעֻעֵתִי עַד דְּכֹדוּכָהּ שֶׁל נֶפֶשׁ וְכוּ'.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִנַּחֵם אֶתְכֶם, וְיִרְפָּא אֶת לְבַבְכֶם הַשָּׁבוּר, וְיִכְבֵּר לֹא תִדְעוּ מִשׁוּם צַעַר וְעֲגָמַת נֶפֶשׁ.

עֲכָשׁוּ עֲלֵיכֶם לְהִתְחַזֵּק מְאֵד מְאֵד, וּבִפְרָט בְּשִׁבִיל הַיְלָדִים הַקְטָנוּיִם, שֶׁהֵם צְרִיכִים לְגִדּוּל, יַעֲזֹר לָכֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁיִהְיֶה לָכֶם הַרְבֵּה נַחַת מֵהֵם, וְתִגְדְּלוּ אוֹתָם בְּנִקְלָה.

תִּנְחַמוּ בַתּוֹךְ שְׂאֵר אַבְלֵי צִיּוֹן יְרוּשָׁלַיִם, וְיִכְבֵּר לֹא תִדְעוּ מִשׁוּם רַע, חַס וְשָׁלוֹם, שְׁיִהְיֶה רַק טוֹב וְהַצְלָחָה בְּבֵיתְכֶם.

הַמְנַחֵם אֶתְכֶם...

כ' קמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתָךְ, י' סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֵד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, ר' ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְלֵ שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ, אִיךְ שְׂאִתָּה מְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ בְּדַרְכֵי רַבְנוּ ז"ל — אֵינן לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל. יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּזְכֶּה לְהִתְחַזֵּק מֵעֲמֵד תָּמִיד, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים חֲזוּק גְּדוּל בְּכָל יוֹם וְיוֹם לֹא לְהַשְׁבֵּר, כְּפִי רַבּוּי הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים וְהַעֲגָמַת נֶפֶשׁ שְׁכָל אֶחָד וְאֶחָד סוּבֵל בְּכֻלְיָיוֹת וּבִפְרָטִיּוֹת וּבִפְרָטִי פְרָטִיּוֹת,

צָרִיכִים הַתְּחִזְקוֹת יוֹצֵאת מִן הַכֶּלֶל. יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַזְכֶּה לְהַתְּחַזֵּק, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא תִשְׁמַר אֶת עֲצֻמְךָ מִהֶסֶם"ף-מ"ם, שְׁבֹא לַעֲבֹד עָלֵינוּ מִכָּל מִינֵי כּוּוֹנִים לְשׁוֹבֵר אוֹתָנוּ, וְלִרְחֻקָנוּ מִרְבֵּנוּ ז"ל. וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְהִתְאַזֵּר בְּהַתְּחִזְקוֹת יוֹצֵאת מִן הַכֶּלֶל, וְלֹא לָתֵת לוֹ שׁוּם דְּרָךְ וְגִישָׁה לְהַכְנִס אֵלֵינוּ, וְצָרִיכִים לְדַעַת, כִּי הֶסֶם"ף-מ"ם מְאֹד מְאֹד אוֹרֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד שְׂזוּכָה לְהִתְקַרֵּב אֵלֵינוּ, וְהוּא עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם לְהַחֲלִישׁוּ, וְכֹא בְכֻמָּה מִינֵי לְבוּשִׁים. וְעַל-כֵּן מִכָּאֵן וְהִלָּאָה הַזֶּהר וְהַשְּׁמֵר מִכָּל אֵלוֹ הַרוֹצִים לְרַחֵק אוֹתָךְ, וְיַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁלֹא יוּכְלוּ לָךְ כֶּלֶל.

מֵהַיּוֹם וְהִלָּאָה תִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד אֶת מִי אֶתָּה מְאַרַח, כִּי יָכוֹל לְהִיּוֹת שְׂאֶתָּה מְאַרַח מִישָׁהוּ, וְלִבְסוּף הוּא שׁוֹבֵר אוֹתָךְ לְגַמְרֵי, וּמְרַחֵק אוֹתָךְ מִרְבֵּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן רְאֵה רַק לְחִזֵּק אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר עִם הַתְּלַמִּידִים דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ דְּרָכְךָ, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְבוּדֵד עֲצֻמְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִסְפֹּר לוֹ יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל מַה שְׂעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, כִּי אֵין לָךְ עוֹד עֲצָה טוֹבָה יוֹתֵר מִזֶּה — שְׂאָדָם מְרַגֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֲשָׁרֵי מִי שְׂחִזֵּק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזֶּה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים. וְכֵן רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְלַמֵּד אֶת הַשְּׁעוּרִים כְּסֻדְרָן מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ עִם הַתְּלַמִּידִים, וְיִהְיֶה יְרָאֵי הַשָּׁם אֱמִתִּיִּים, וְתַצְלִיחַ עִמָּהֶם. הַעֲקֹר מַה שְׂצָרִיכִים הוּא — סְבֻלָּנוֹת גְּדוּלָה, שְׂאָדָם הַזּוֹכָה לְסְבֻלָּנוֹת — זוֹכָה לְכָל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קמד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתָךְ, י' סִיּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיֶיהָ.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָה אִמַּר לָךְ! לְנִסְעֵ אֵל צִיּוֹן רַבְנוּ ז"ל זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, וּבְכַרְט
בַּפַּעַם הָרֵאשׁוֹנָה, אֵין מְלִים לְסַפֵּר בְּשִׁבַּח הַנְּסִיעָה. וְעַל-כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ
מָה לֵיַעַץ לָךְ, רַק שְׁתַּבְּקְשִׁי הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
יְצַלִּיחַ אֶת דְּרָכֶךָ. וְאוֹדוֹת הַבֵּית-סֵפֶר וְכו', כְּדֹאֵי לָךְ לְדַבֵּר עִם
הַמְּנַהֲלֵת וְכו', וְתִרְאוּ אִיךָ תִּסְתַּדְּרוּ, וְכַךְ יִנְהִיג עִמָּכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר.

נָא וְנָא רְאֵי לְהַתְחַזֵּק בַּתְּפִלָּה, כִּי מָה שְׁתַּפְּלֶה פּוֹעֵלֶת, שׁוֹם דְּבָר
שֶׁבְּעוֹלָם אֵינוֹ יָכוֹל לִפְעוֹל.

הַמְּאֻחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קמה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתָךְ, י' סִיּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל כָּלִּימוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב",
הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה
וְצוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחַזֵּק אֶת עַצְמָכֶם בְּכֹל מִיַּי אֲפָנִים
שֶׁבְּעוֹלָם, וְתִשְׁמְרוּ אֶת עַצְמָכֶם מֵאֵד מֵאֵד מֵהַסְּמ"ך-מ"ם, שֶׁבָּא בְּכֹל
מִיַּי טַכְסִיסִים לְשִׁבֵּר אוֹתָנוּ, וּלְגַרֵּשׁ אוֹתָנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל, כִּי הַסְּמ"ך-

מ"ם מֵאֵד מֵאֵד אֹרֵב עַל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל הַזּוֹכֶה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ו"ל. וְעַל-כֵּן תַּעֲשׂוּ כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם לְהִתְחַזֵּק בֵּינֵיכֶם, וְאֵל תִּתְּנוּ לוֹ וּלְשְׁלוּחָיו לְהַפְגִּס בֵּינֵיכֶם, כִּי רַבְּנוּ ו"ל גָּלָה לָנוּ, שֶׁקֹּדֶם שִׁיְרָדָה נִשְׁמְתוּ לְזֶה הָעוֹלָם, עָשָׂה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם רַעַשׁ גָּדוֹל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת: אִם הַנִּשְׁמָה הַזֹּאת תִּרְדַּ לְזֶה הָעוֹלָם, אֵין לִי כִּכָּר מֵהַלְעֵשׂוֹת. וְעָנוּ לוֹ, שֶׁהַנִּשְׁמָה הַזֹּאת הִתְקַרְחָה לָהּ לִירֵד, וְאִתָּהּ תִּלְךָ וְתִמְצָא לְעִצְמָךְ עֵצָה וְכו' . וְיָצָא וּמְצָא לְעִצְמוֹ עֵצָה וְכו' (עַיֵן סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ז' — מֵהַזְּכוּב וְהַעֲפָבִישׁ), וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְהִתְחַזֵּק מֵאֵד מֵאֵד לְשִׁמּוֹר אֶת עִצְמָנוּ לְבַל יִפְגֵּס בֵּינָנוּ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אוֹ שְׁלוּחָיו, וּבְכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַע עוֹלָם אָנוּ צְרִיכִים לְהִיּוֹת חֲזִקִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ אֶת דְּרַבְּנוּ.

חֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, שְׁאָנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֲמֶת כְּזֶה וּמִלְמוּדִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים כְּאֵלוּ, אֲשֶׁר פּוֹתְחִים אֶת הָעֵינַיִם לְהַסְתַּכֵּל רַק בְּגִדְלָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְלִידַע שְׁאֵין לָנוּ רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעִצְמוֹ, כִּי בּוֹ בְּרָגַע שְׁאֵדָם חוֹשֵׁב שְׁאֵחָד יָכוֹל לְעֹזֵר לוֹ, אֲזִי אֵין לוֹ שׁוֹם דְּבָר וְכו' וְכו', וְאֲדַרְבֵּהּ הוּא הַמְּסַכֵּן הַכִּי גָדוֹל וְכו' וְכו', וְרַחֲמָנוּת גָּדוֹלָה עָלָיו וְכו' וְכו', אֲבָל תִּכְף כְּשֶׁאֵדָם זוֹכֶה לְהַכְנִיס בְּדַעְתּוֹ אֶת לְמוּדוֹ הַטּוֹב שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, אֲזִי כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ הוֹלְכִים בְּצוּרָה אַחֲרָת. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְחַזֵּק מֵעַמֵּד, וְשׁוֹם דְּבָר שְׁבַע עוֹלָם אֵינוּ יָכוֹל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ.

עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עוֹבֵר בְּזֶה הָעוֹלָם עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהַ שְׁעוֹבֵר, עַד שְׂרוּאִים שְׁבַנֵי-אָדָם מְאֻבְדִים אֶת עִצְמָם לְדַעַת, וְהַכָּל מִפְּנֵי שְׁאֵין לָהֶם הִתְחַזְּקוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, כִּי אִם הָיָה לְעוֹלָם הִתְחַזְּקוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, לֹא הָיוּ בָּאִים לִידֵי הַתְּאֻבְדוֹת, וְאִם יֵשׁ עֲנִין שֶׁל הַתְּאֻבְדוֹת, זֶה סִימָן שֶׁעָלִינוּ עוֹד לְמַסֵּר אֶת נַפְשָׁנוּ מֵאֵד מֵאֵד עַל הַפְּצַת מַעֲשֵׂינֹת הַחֲכָמָה חוּצָה. וְזוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת כָּל עַבְדֵּי-רַבְּנוּ — לְהַשְׁקוֹת אֵילָנוֹת, כְּמוֹ שֶׁהֵנִיחַ לָנוּ הַחֲכָם צְנוּאָה (עַיֵן סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ג' מִהַחֲגָר); הֵינּוּ לְהַשְׁקוֹת אֶת גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְזוֹ הַמְּצוּהָ הַכִּי גָדוֹלָה לְעֹזֵר לְגִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלְהַחֲדִיר בָּהֶם אֲמוּנָה

קב   אָשֶׁר   כ' קמו   בַּנְחַל

פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּמִּיד נַעֲסֵק בְּעַבּוּדָה
הַקְּדוֹשָׁה הַזֶּה, וְאִז טוֹב לָנוּ כָּל הַיָּמִים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּדַרְכְּכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קמו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י' סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלִיתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר בְּמִדַּת הַשְּׂמִיחָה, וְשׁוּם דְּבַר
שְׁבָעוּלָם לֹא יוּכַל לְשׁוֹבֵר אוֹתְךָ, וְאֲדַרְבָּה, רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי
פְּעֻלוֹת שְׁבָעוּלָם, שֶׁתִּהְיֶה תַּמִּיד בְּשְׂמִיחָה, כִּי הַשְּׂמִיחָה עוֹלָה עַל הַכֹּל,
וְצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת פְּעֻלוֹת לְהִיּוֹת בְּשְׂמִיחָה, כִּי לֹא כָּל-כֶּף קָל לְהַגִּיעַ
לְמִדַּת הַשְּׂמִיחָה הָעוֹלָה עַל כָּל הַמְּצוּוֹת, כִּי רַבְּנוּ ז"ל גִּלָּה לָנוּ
(לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד): מְצוּוֹה גְּדוּלָה לְהִיּוֹת בְּשְׂמִיחָה תַּמִּיד,
וְהִיא מְצוּוֹה אֲשֶׁר כְּלוּלָה מְכֹל הַמְּצוּוֹת, כִּי בְּזֶה שְׂאֵדָם מְקִיִּים אֶת
רְצוֹנוֹ יִתְבַּרְךָ בְּשְׂמִיחָה, בְּזֶה מְגִלָּה אֶת טוֹהַר לְבָבוֹ, שֶׁהוּא מְאֲמִין בּוֹ
יִתְבַּרְךָ, וְעַל-כֵּן זֶה לְעֻמַּת זֶה הַסֵּמ"ך-וְ"מ"ם אוֹרֵב מְאֹד מְאֹד לְשׁוֹבֵר
אֶת הָאָדָם, שֶׁלֹּא יִהְיֶה בְּשְׂמִיחָה, עַל-כֵּן צָרִיכִין לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ עַל
נִקְיַת הַשְּׂמִיחָה, וּכְכֹל שְׂאֵדָם שֶׁשׁ וְשִׂמְחָה, הוּא מְצַלִּיחַ בְּכָל עֲנִיּוּנוֹ,
וּכְמוֹ שְׂאֵמֶר רַבְּנוּ ז"ל (סְפָר־הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׂמִיחָה, סִימָן א'): מִי שֶׁהוּא שִׂמְחָה
תַּמִּיד, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְצַלִּיחַ; עַל-כֵּן רְאֵה לְחִזּוֹק עֲצָמְךָ בְּמִדַּת
הַשְּׂמִיחָה, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

אֲשֶׁרֵנוּ מֵה טוֹב חֶלְקֵנוּ, וּמֵה נְעִים גּוֹרְלֵנוּ, שְׂאֲנוּ יוֹדְעִים מִכֵּן

אָשׁר   כ' קמז   בְּנַחַל   קכא

הַשְּׁמֵחָה הָעוֹסֵק לְקַשְׁרָנוּ אֶל שְׂרֵשׁ הַשְּׁמֵחָה. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂבָאֵמֶת נִזְכָּה לְהַכְּלִיל בַּשְּׁמֵחָה הָעֲלִיּוֹנָה, אֲשֶׁר אֵין שָׁם עֲצָבוֹת כָּלֵל, כִּי "עֲזוּ וַחֲדָוּהוּ בְּמִקְוָמוֹ" (דְּבָרֵי-הַיָּמִים טז, כז).

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קמז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר בְּהַעֲלוֹתָךְ, י' סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמַּעֲוֹת לְפִדְיוֹן, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיִמְתְּקוּ מֵעֲלֶיךָ כָּל הַדֵּינִים, וְתִבְשֹׂר לִי תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת, בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

רְאֵה לְהַפְיֵץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, וְשׁוּם דְּבָר שְׂבַעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשֹׁבֵר אוֹתָךְ. וְעֲלֶיךָ לְזַכֵּר מֵאֲמָרוֹ שֶׁל ר' נַחֲמָן טוּלְטְשֵׁינְעֵר ז"ל, שְׂאָמַר פַּעַם בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: עֲנִין שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל הוּא כְּמַת מְצוּהָ שְׂאִין לוֹ קְרוֹבִים, מַחֲמַת שְׂבַנֵי עוֹלָם רְחוּקִים מִמֶּנּוּ, אִף מֵאֲחֵר שְׂכָבֵר זְכִינוּ וְנִתְקַרְבְּנוּ אֶל רַבְּנוּ ז"ל, הֲרֵי אָנוּ מְחִיבִים לְטַפֵּל בּוֹ. וְרוֹאִין בְּחוּשׁ, אֲשֶׁר אֶפְלוּ בֵּין אֲנָשִׁי שְׂלוֹמֵנוּ, שְׂזָכּוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, כָּל הָעֲנִין שֶׁל הַפְּצָה הוּא כְּמַת מְצוּהָ, וְאִף אֶחָד אֵינוֹ רוֹצֵה לְהִתְעַסֵּק בּוֹ, רַק תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל-הַקִּדְשׁ", וְעַל-כֵּן עֲלִינוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ עַל דְּבָר זֶה מְאֹד מְאֹד, וְלִהְשַׁתְּדֵל לְעֵסֵק בְּזֶה בְּשִׁלְמוֹת, וְאֵנִי בְּטוֹחַ, שְׂבִנְזוֹת זֶה תִּזְכָּה לְמַצָּא בַּת זוּגָה, רַק צְרִיכִין סְבָלְנוֹת, כִּי סוּף כָּל סוּף יִגִּיעַ גַּם הַיּוֹם שְׂלָךְ. וְאִף שְׂאֵתָה כָּל-כַּף שְׂבוּר עֲכָשׁוּ וְנִמְצָא בְּמִרְרוֹת כְּזוֹ, שְׂנִדְמָה לָךְ שְׂאִף פַּעַם לֹא תִתְחַתֵּן, תִּדַע שֶׁהַכֵּל הֵבֵל וְרַעוּת-רוּחַ, כִּי יָבוֹא גַם הַיּוֹם שְׂלָךְ, רַק רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יוּכַל לְשֹׁבֵר אוֹתָךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתָךְ, י' סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאֵד, צְמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נְרוּ יְאִיר.

אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל צַעְרֵי וְעִגְמוֹת הַנֶּפֶשׁ שֵׁשׁ
לִי, שְׂאֵנִי רוֹאֶה בְּצַעְרְךָ הַקָּשָׁה, אֵיךְ שֶׁנִּפְלַת בְּעַצְבוֹת וּבְמַרְרֵי
וּבְדַכְּאוֹן כְּזֶה וְכו' וְכו'. הֵן אָמַת שְׁעָבַר עָלֶיךָ בְּחֻדְשֵׁים אֵלּוּ מֵה
שְׁעָבַר, עִם כָּל זֹאת לֹא כָּךְ קִבְּלָנוּ מִרְבָּנוּ ז"ל — לִפְלֵ בִּיאֹוֶשׁ וּבְמַרְה
שְׁחוּרָה וּבְפִתְחֵי, וּבְפִרְט אַתָּה, שְׁכָבַר זְכִיתָ לְהִיּוֹת כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה
פְּעָמִים עַל צִיּוֹן רַבָּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין עֲרֹךְ אֵלָיו, וְכֵן זְכִיתָ בִּימֵי נְעוּרֶיךָ
לְהַפְיֵן אֶת אוֹר רַבָּנוּ ז"ל, וְעִזְרָתָ לִי מָאֵד מָאֵד בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת
הַחֲכָמָה חוּצָה, אֵין רְאוּי לָךְ לְהִיּוֹת שְׁבוּר וּלְהַשְׁאֵר בְּדַכְּאוֹן, כִּי עָלֶיךָ
לְדַעַת, אֲשֶׁר אֵין זוֹ יַעֲזָה לִפְלֵ בִּיאֹוֶשׁ וּבְמַרְה שְׁחוּרָה. אֲדַרְבָּה, עָקַר
הַעֲזָה לְהַחֲזִיק מֵעֲמֵד, וְלַצֵּאת מִהַמְרִירוֹת, זוֹהִי הַעֲזָה הַכִּי גְדוֹלָה,
וּמִי שְׁזוּכָה לְתֵן לְעֲצָמוֹ יַעֲזָה בְּעַת צָרְתּוֹ, הוּא הַגְּבוּר הַמְּנַצֵּחַ אֶת
הַמְּלַחְמָה. וְרַבָּנוּ ז"ל אָמַר לָנוּ כַּמָּה פְּעָמִים: לָמָּה בָּא אֵל עֲנִינוּ?
מִפְּנֵי שֶׁהַחֲזִיק. וְזֶה גִלָּה לָנוּ בְּעַת שְׁסַפֵּר אֶת הַסְּפוּר עִם הַיְהִלּוּם
שְׁמֻצָא אַחַד, וּבָא הַמְּשָׁרֵת וְזָרַק אֶת זֶה אֶל תּוֹךְ הַיָּם בְּעַת הָאֶכֶל
וְכו', וְאִם הָיוּ תּוֹפְסִים אוֹתוֹ, הָיוּ זוֹרְקִים אוֹתוֹ לְתוֹךְ הַיָּם, אֵיךְ עָשָׂה
אֶת עֲצָמוֹ כְּאֵלוֹ עֲדִין הַיְהִלּוּם אֲצִלוֹ, וּלְבַסּוֹף קִבַּל עֲשִׂירוֹת גְּדוֹלָה.
וְסִיִּים רַבָּנוּ ז"ל, אֵיךְ הִצְלִיחַ הַלָּה — שֶׁהַחֲזִיק מֵעֲמֵד. וְכֵן הָיָה אֲצִלוֹ,
הֵינּוּ כִּי הַיְהִלּוּם הוּא אֲצֵל כָּל אַחַד, אֵיךְ בָּא הַסְּמ"ךְ־מ"ם שֶׁהוּא
הַמְּשָׁרֵת, וְזוֹרְקוֹ אֶל תּוֹךְ הַיָּם וְכו', אֲזַ צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת אֶת עֲצָמוֹ כְּאֵלוֹ
הוּא שְׂמַח, וְעַל־יְדֵי־זֶה בְּאָמַת יַצְלִיחַ. וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי
שְׁזוּכָה לְהַחֲזִיק מֵעֲמֵד, וּבְתוֹךְ תִּקְוָה צְרוּתִיו וְעֲנִיּוֹתוֹ הוּא אֵינוֹ
מִתְאַבֵּד, אֲלָא מִחֲזִיק מֵעֲמֵד, וַיּוֹצֵא מִן הַדַּכְּאוֹן שְׁלוֹ, זֶהוּ עָקַר גְּדֻלָּתוֹ
שֶׁל הָאָדָם.

אֲשֶׁר   כ' קמט — כ' קג   בְּנַחַל   קכג

על-כֵּן תַעֲשֶׂה מַה שֶׁתַּעֲשֶׂה, הָעֵקֶר שֶׁתִּצְאָא מִן הַמְרִירוֹת שֶׁלָּךְ,
וְאִז תִּרְאֶה נְסִים וּנְגִלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הָעֵקֶר אֵל
תִּשָּׁבֵר מִשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעוּלָם, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתָךְ, י' סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ אֵל הָרַב הַגָּאוֹן הַמְּפָרָסִם
לְשִׁבַח וּתְהִלָּה וְכו', הָרַב ... שְׁלִיט"א.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת הַהַזְמָנָה לְחַתֻּנַּת בְּתוּ תַחֲיָה, וּמְאֹד מְאֹד רְצִיתִי
לְהַשְׁתַּתֵּף בְּשִׂמְחָתוֹ, אֲךָ מֵאֵת ה' הִיָּתָה זֹאת, שֶׁאַהֲיָה אִז בְּמִקְוֹמוֹת
הַקְדוּשִׁים אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּאוֹמֵן, וְאֲצֵל צִיּוֹן קֹדֶשׁ הַקְדוּשִׁים
הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ זי"ע בְּמַעוֹז בּוֹז, וּבּוֹדְאֵי אֲזַכִּיר אֶתְכֶם
לְטוֹבָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׁאֲנִי
מִבְקֵשׁ בְּעַדְכֶם, שֶׁתִּרְוּוּ רַב נַחַת דְּקֹדֶשָׁה מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרִכַּת מְזֹל טוֹב חֲמָה וּלְבָבִית פְּיָאוֹת לְמַעַלְתּוֹ...

כ' קג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתָךְ, י"א סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה יִגִיעוּ אֵל ... גְּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

לְדַעֲתִי, אֵל תִּסַּע עִכְשָׁו אֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, תִּסַּע, אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם,
בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה. עִכְשָׁו אֶתָּה צָרִיף לְשֵׁלִם חוֹבוֹת, אֲשֶׁר בָּאוּ מִיָּם עַד
נֶפֶשׁ גְּדֹל הַחֲלוּל ה' שֶׁאֶתָּה גוֹרֵם, כִּי יֵשׁ כְּבֹר הוֹצָאָה לְפַעַל לְכַמָּה

אָנָשִׁים שֶׁהִכְנִסְתָּ אוֹתָם בְּפֶחַ גְּדוּל, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, עַל לֹא דְבָר, רַק בְּשִׁבִיל שְׁעָשׂוּ לָךְ טוֹבָה, וְחַתְמוּ לָךְ עֲרֻבוֹת. וְעַל-כֵּן בְּשׁוּם אַפֵּן אֵל תִּסַּע עִכְשׁוֹ, אֶפְלוּ שְׂאֵתָה כּוֹתֵב שְׂזֵה יַעֲלֶה לָךְ סֶךְ הַכֹּל מֵאֲתֵימ דּוֹלָר וְכוּ', הַכֹּל הֶבֶל, אִם מוֹהֲרֵנִי ת' ו' ל' אָמַר לְר' נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר ו' ל', שְׁהִיָּה בְּגָדוֹ קְרוּעַ: אֵל תִּגַּשׁ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו' ל', עַד שֶׁתִּתְּפֹר אֶת הַבְּגָד וְכוּ', וּכְשֶׁהִתְעַקֵּשׁ וְאָמַר: "אֲנִי רוֹצֵה לְהִיּוֹת עִמָּכֶם עַל הַצִּיּוֹן", אָמַר לוֹ מוֹהֲרֵנִי ת' ו' ל': "מָה לָּךְ לְגִשֵּׁת אֶל הַצִּיּוֹן, בְּשַׁעֲה שְׂאִין אֶתָּה מְצִיִּית אֶת רַבְּנוּ ו' ל', שְׂרָצָה שְׁנִלָּךְ עִם בְּגָדִים שְׁלֵמִים וְלֹא קְרוּעִים", וְאָז נִמְנַע וְלֹא הִלָּךְ. מְכַל שְׂפֵן אֶתָּה, שְׂרַבְּנוּ ו' ל' כָּל-כֶּף הַזֵּהִירָנוּ עַל חוֹבוֹת, וּבְאֵילוּ פָּנִים תִּגַּשׁ וְכוּ', וְעַל-כֵּן כָּלֶךְ מְזֵה, וְלָךְ וְקִבֵּץ נְדָבוֹת, הַעֲקֹר לְשֵׁלִם חוֹבוֹת, וּמְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתִּפְסִיק עִם הַהִפְקָרוֹת שְׁלָךְ, וְתִתְחִיל לְשֵׁלִם חוֹבוֹת, אֶפְלוּ מְעַט לְכֹל אֶחָד, אֲבָל תִּתְחִיל כְּבָר לְשֵׁלִם, וְתוֹצִיא אָנָשִׁים אֲמֻלָּיִם מֵהַסֶּבֶךְ שֶׁסִּבְכַּת אוֹתָם. אֲקוּהָ שֶׁתְּצִיִּית אוֹתִי וְלֹא תִתְחַרֵּט.

הַמְּבַקֵּשׁ בַּעֲדָךְ שֶׁתְּצִיִּית...

כ' קנא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר בְּהַעֲלוֹתָךְ, י"א סִיּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה יִגִּיעוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

הִנֵּה מֵאֵת ה' הִיָּתֵה זֹאת, שֶׁסִּבַּב הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאָסַע מְחַר לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ו' ל', וְעַל-כֵּן אִם נִדְפַס מִשְׁהוּ, תִּשְׁלַח אֶת זֶה עִם אָנָשִׁי שְׁלוֹמָנוּ שְׁנוֹסְעִים גַּם-כֵּן לְמַחְרַת.

מָה אָמַר לָךְ! תִּאֲמִין לִי, שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּאֶפְסוֹן כְּזֶה, שְׂאִין יוֹדְעִים כָּלֵל. וּכְמוֹ שְׂאָמַר רַבְּנוּ ו' ל' (שיחות-הַר"ן, סִיּוֹן א'): נַעֲשֵׂה בְּעוֹלָם עֲנִינִים כְּאֵלוֹ, שְׂאִין יוֹדְעִים כָּלֵל. הִנֵּה אָמַר שְׂאָסַע בְּשָׂבוּעַ פְּרִשְׁתָּ שְׁלַח, וְהִנֵּה סוֹכֵן הַנְּסִיעוֹת טָעָה וְסִדְר עַל הַשְּׂבוּעַ, וּכְפִי רַבּוּי הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲכוּבִים, אֲנִי מִבִּין אֶת מַעֲלַת הַנְּחֻשָׁק (כְּמוֹבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהֲרֵנִי, חֶלֶק א', סִיּוֹן סו); וְעַל-כֵּן רְאֵה גַם אֶתָּה לְחֻזֵּק

אֲשֶׁר   כ' קנב   בַּנְחַל   קכה

את עצמך בענין שלך להדפיס כל ימי חייה, והקדוש-ברוך-הוא יעזור לך עם שפע דקדושה, שלא תצטרך ללוות משום בריה, רק יהיה לך שפע גדול להדפיס את כל ספרי רבנו ז"ל ותלמידיו הקדושים.

רק חזק ואמץ, ותשתדל להיות בשמחה עצומה, ובנדיאי אזכיר אותך ואת כל בני ביתך לטובה על ציון רבנו ז"ל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

אם יצאו קונטרסים חדשים וכו' "אור ובנאל", מספר 8, או "אוצר הקונטרסים" — תשלח עמיהם.

כ' קנב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהעלותך, י"א סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו אל ... תחיה.

אקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל הסתדר בבית-ספר עם המורות וכו', וכן אקנה שתלכו היום אל משרד החנוף, והקדוש-ברוך-הוא יעזור, שתפעלו מה שצריכים לפעל וכו'.

והעולה על הכל — שנוזקה להצליח לבסס ולחזק ולבנות את קהלתנו, ושיהיה לנו בית-ספר לבנות ותלמוד-תורה לבנים ברמה הכי גבוהה, ועם קצת מסירות נפש יכולים להגיע אל גדולות ונצורות, וכאשר השנה הזו הוכיחה לנו, שעברה שנה עם בית-ספר להפליא, עם כל הקשיים וכל המסירות שסבלנו מהסמ"ך-מ"ם הרשע, ימח שמו, עם כל זאת על אפו ועל חמתו הצלחנו ועוד נצליח.

המדפיס מדפיס עכשו את השנתון "בסיימה של שנה", ויוצא מאד מאד יפה, אולי גם ... יכולה משהו לכתב, וכן ... וכן ... ואפלו ... ו... פי לדעתי, כדאי להזכיר בשנתון גם את הגן וגם את

הַפְּעוּטוֹן, וּבְאֵמֶת אַחֲרֵי רְדִיפוֹת וּמְסִירוֹת כְּאֵלוֹ, שְׁעָבְרוּ עָלֵינוּ
 מִהַסְמֵ"ךְ-מ"ם, וְאַחֲרֵי כָּל הַצָּרוֹת שְׁעָבְרוּ עָלֵינוּ, וְהָיוּ מְנַת חֻלְקֵנוּ,
 תְּהִלָּה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַל נֹעַם
 חֻלְקֵנוּ, שְׂזַכֵּינוּ לְהִתְחַזֵּק מֵעַמָּד, וְעוֹד אִיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קנג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתְךָ, י"א סִיּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

תֵּאֱמִינִי לִי, שְׂאִיִן מְלִים בְּפִי לְהַסְבִּיר לָךְ תַּחַת אֵילוֹ לְחֻצִים אֲנִי
 נִמְצָא בְּכָל־לִיּוֹת וּבְפִרְטִיּוֹת וּבְפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וְהַכֹּל בְּעֵסֶק הַרְבִּים
 בְּגִלּוּי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל, כְּשֶׁאֲנִי לְעֲצָמִי הֵייתִי יָכוֹל לִישֵׁב בְּשִׁלּוֹה
 וּבְשִׁקֵּט וְכו', אִךְ אֵין זֶה רְצוֹן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲלֵא כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל
 צָרִיךְ לְעֵסֶק בְּזֶה — לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת הָאֵמֶת וְהָאֱמוּנָה
 בְּעוֹלָם, כִּי רַק בְּשִׁבִיל זֶה יֵרְדְּנוּ אֶל זֶה הָעוֹלָם — לְעֲשׂוֹת לוֹ יִתְבָּרֵךְ
 דִּיכָּה בַּתְּחִלּוֹתָיו, אֲבָל זֶה לְעַמְתָּהּ זֶה בְּרָא גַם אֶת הַסְמֵ"ךְ-מ"ם,
 שְׂיִמְרַר אֶת הַחַיִּים וְלֹא יֵלֶךְ קַל וְכו', כִּי עַקֵּר הַשִּׁבְחָה הוּא דִּיקָא לְהַפֵּךְ
 אֶת הַחֹשֶׁךְ לְאוֹר וְכו', אֶת הַמְּנִיעוֹת לְנַעֲימוֹת וְכו' חֲשׂוֹב לְמַעֲלָה.

וְהִנֵּה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכְנוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר כָּל
 עֲנִיָּנוּ הוּא לְעֲשׂוֹת אֶת הָאָדָם עֲצָמָי לְגִמְרִי, וְהוּא בְּעֲצָמוֹ יִגְלֶה אֶת
 אֱמֶתֶת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא נִהְיֶה תְּלוּיִים בְּשׂוֹם בְּשׂוֹר וְדָם. וְזֶה כָּל
 עֲנִיָּן הַתְּפִלָּה וְהַהֲתַבּוּדוֹת שְׂגִלָּה, לְפָנוֹת עִם כָּל דְּבַר רַק אֵלָיו
 יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה נַעֲשֶׂה לְכָלִי לְקַבֵּל בּוֹ כָּל הָאוֹרוֹת צַחְצַחוֹת.

וְאַחַד מֵרְצוֹנוֹתָיו הַקְּדוֹשִׁים שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל הִיָּה, שְׂנַבּוֹא פְּעַם
 אַחַת לְפָחוֹת אֶל צִיּוּנוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּאוֹמֵן, וְאִךְ שְׂבָאָמֶת מִי שְׂמֵתְמִיד

בספרי רבנו ז"ל, ומקיים את עצותיו הקדושות, אצלו רבנו ז"ל חי ממש, עם כל זאת עלינו לסלק את דעתנו לגמרי, ולציית את רבנו ז"ל, ועל-פן אצל אנשי שלומנו יש חשיבות גדולה למי שזכה להיות פעם אחת בציון רבנו ז"ל, ולכן מאד מאד חשוב שיהיו לנו מלמדים יראי ה', שזכו להיות אצל ציון רבנו ז"ל, וכן מורות יראות ה', שזכו להיות אצל ציון רבנו ז"ל, עם כל זאת בית-ספר זה מסגרת, תלמוד-תורה זה מסגרת, ולא שיה לברח באמצע הזמן, ולנסע אל ציון רבנו ז"ל, כי צריכים לדעת, שיש אחריות כלפי הילדים, וזה צריך להיות קו עקרי בהנהגת החנופה, כי יסוד בחנופה שהמחנך ילמד מהמחנך, ואם אצלו הפקר וכו', גם אצל התלמיד או התלמידה יהיה הפקר וכו'. אף עכשו לדעתי, כדאי לעשות יוצא מן הכלל, אשר דבר זה הוא רק חד פעמי והודמנות פז לנסע לציון, ויותר לא נבטל את התמיד בשום פנים ואופן, ומצד שני הלא אנחנו כלנו מקרבים אל רבנו ז"ל, ורוצים שגם הילדים שלנו יתחנכו ברוח ובדעת רבנו ז"ל, לכן זו לנו זכות גדולה, שיש לנו מלמדים לבנינו ומורות לבנותינו, שהיו אצל ציון רבנו ז"ל, וכך יחדירו את דעת רבנו ז"ל בין התלמידים והתלמידות, וזו דעתי. ועל-פן על-ידי קצת הסבר תוכלי להסביר להחורים, שדבר זה הוא רק חד פעמי, והמלמדים ממילא נוסעים על ראש השנה, ונתבטל התלמוד תורה לשבוע, אף אחר-כך הם משלימים עם הימים שבכל הישיבות לא לומדים.

אקוה להקדוש-ברוך-הוא, שהבנת את נקדתי, וחס ושלום שלא תגרים איזו מחלקת ואי הבנות בין אנשי שלומנו, כי המחלקת והאי הבנות הורסות את הכלל והפרט, וגורמות חס ושלום, סלוק שכינה מישראל, ורחמנא לצלן.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' קנד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתָךְ, ט"ו סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיַבֵּנְאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַנִּזְוִיָּה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיֹתֵר בְּמִדַּת הָאֲהָבָה, וְתָמִיד תַּחֲזִיקוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד, אֲשֶׁר זֶה הִיָּה רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ וְז"ל, שֶׁנִּחְזִיק אֶת עֲצָמֵנוּ תָּמִיד בְּיַחַד בְּאֲהָבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְזֶה מְגִלָּה אֶת טֹהַר לִבֵּנוּ, שֶׁפָּנַתְנוּ לְקַבֵּל עָלֵינוּ עַל מְלָכוּת שְׁמַיִם, כִּי מִי שְׂאוֹהֵב אֶת זוּלָתוֹ, מְגִלָּה אֶת פְּנִימִיּוֹת לְבָבוֹ, שֶׁהוּא מְאַחַד בְּאַחֲדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אֲהַב"ה גִּימְטְרִיָּה אָח"ד (לְקוּטִי"מֹוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד'), וְזֶה שְׁיֵשׁ אֲהַבָּה בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל, זֶה סִימָן שֶׁקָּבְלוּ עַל עֲצָמָם אַחֲדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אָח"ד הוּא אֲהַב"ה, סִימָן שְׂאָדָם קָבַל עַל עֲצָמוֹ יַחְדוֹ וְאַחֲדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ הוּא רַק כְּשֵׁיִשׁ לוֹ אֲהַבָּה עִם זוּלָתוֹ, לֹא-כֵן הַסֵּמ"ף-מ"ם, כָּל עֲנִינּוֹ הוּא רַק 'הַפְּרִד וּמְשַׁל', וְזֶה כָּל כַּחוֹ וְזֶה כָּל עֲנִינּוֹ — לְהַפְרִיד נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה נּוֹפְלִים בְּכַפִּירוֹת, וְחֹסֵר מֵאֲהַב"ה שְׂגִימְטְרִיָּה אָח"ד, וְעַל-כֵּן בְּכָל מְקוֹם שְׁיֵשׁ אֲהַב"ה — שֵׁם יֵשׁ אָח"ד, שֶׁהוּא אַחֲדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֵהֲפּוֹף כָּל מְקוֹם שְׁיֵשׁ שְׂנֵאָה, שֵׁם הַסֵּמ"ף-מ"ם שְׂרוּי, וְלִכְן צָרִיכִין לְהַשְׁתַּדֵּל מְאֹד מְאֹד, שֶׁתִּהְיֶה בִּינֵינוּ תָּמִיד אֲהַבָּה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְלֵהֲתַאֲחַד בְּאַחֲדוּתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה, פָּרָשָׁה טז, סִימָן מט): מִיָּם רַבִּים לֹא יוֹכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֲהָבָה, אִם מִתְכַּנְּסִים כָּל הָאֲמוֹת לְבַטֵּל אֶת הָאֲהָבָה שֶׁבֵּין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל אֵינָם יְכוּלִים, כִּי בְּשֵׁרֶשׁם נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הֵם אַחַד, וְתַכְף-וּמְדִד כְּשֶׁמַּחֲזִיקִים אֶת עֲצָמָם בְּיַחַד, אֲזִי אֵף בְּרִיָּה בְּעוֹלָם לֹא תוּכַל לָהֶם, וְזֶה בְּעֲצָמוֹ יְבַטֵּל אֶת הַסֵּמ"ף-מ"ם, כְּשֶׁמַּחֲזִיקִים אֶת עֲצָמָם בְּיַחַד, כִּי אֲזוֹ אֵין לוֹ מֵה לְעֲשׂוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי כָּל עֲנִינּוֹ הוּא רַק פְּרוּדִים, לְהַפְרִיד אֶת עֲצָמוֹ

אֲשֶׁר   כ' קנד   בַּנְחַל   קכט

מִמֶּנּוּ יִתְבַרֵךְ, וְעַל-כֵּן הִזְהִירָנוּ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מְאֹד עַל
הָאֱהָבָה, וּכְמֵאמָרָם ז"ל (תנא דבי אליהו רבא, פֶּרֶק כו): כִּף אָמַר לָהֶם
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל, בְּנִי, מָה אֲנִי מִבְּקֵשׁ מִכֶּם? אֶלָּא שְׂתִּהְיוּ
אוֹהָבִים זֶה אֶת זֶה, וּמְכַבְּדִים זֶה אֶת זֶה, כִּי זֶה כָּל רְצוֹנוֹ יִתְבַרֵךְ,
שְׂיִהְיֶה תָּמִיד שְׁלוֹם וְאֱהָבָה, אַחְוָה וְרַעוּת.

זו עבודת הצדיקים בכל דור ודור, שמשתדלים שתהיה תמיד
אהבה בין ישראל. וגדולי מבחרי הצדיקים הדבקים באחדותו
יתברך, הם אוהבים את כל בר ישראל, כמו שאמרו חכמינו
הקדושים (מנחות סה:): משה רבנו אוהב ישראל היה, כי מסר את
נפשו על כל בר ישראל, אפלו שכבר יצא לחוץ, מסר נפשו על כל
אחד ואחד להחזירו, ואפלו הפחות שבִּישְׂרָאֵל מסר את נפשו
להחזירו אליו יתברך, ולהחזיר בו אמתת מצויאותו יתברך (עין
לקוטי־מוהר"ן, חלק ב', סימן פב); ועל-כֵּן עֲלִינוּ גַם-כֵּן לִילֵךְ בְּדַרְכָיו,
ולחפש תמיד את האהבה בין נשמות ישראל, ולכן ראו לחזק
ולאמץ את כל בר ישראל, יהיה מי שיהיה ויהיה מה שיהיה, צריכין
להחזיר אמונה פשוטה בכל בר ישראל ולחזק אותו, כי בעוונותינו
הרבים, עובר על כל אחד ואחד מה שעובר, וצריכין לחזק את
נשמות ישראל בכל מיני אפנים שבעולם, וזה הניח לנו החכם
צנאה, שאתם יכולים לעסק גם בפרנסות אחרות, אבל את זה תעשו,
שתשקו אילנות, שהם נשמות ישראל, להשקותם עם האמונה
הקדושה (עין ספורי־מעשיות, מעשה ג' מהחג), ולכן ראו לחזק את כל
נשמות ישראל בכל מקום שרק תלכו, ובפרט ביבנאל צריכין לחזק
את כל תושבי המקום, כי עליהם מתגבר ומתפשט ביותר הסמ"ך-
מ"ם לנתקם מן האמונה הקדושה, ובמקום שיעסק במשירתו להגדיל
שמו יתברך, ולהחזיר אמונה פשוטה בתושבי המקום, ולזרזם לקים
את מצוותיו יתברך, במקום זה הוא מתעלם לגמרי מהם, ועוסק
בגנבות ובשחיתות, ומסית ומדיח את נשמות ישראל נגד יראים
ושלמים. ובאמת על-ידי שתחזיקו את עצמכם ביחד באהבה, אחוה
ורעות, ורק תגלו את האמונה הקדושה, ותחזקו את כל בר ישראל,
על-ידי-זה יתבטל הסמ"ך-מ"ם לגמרי, כי אין לו עסק עם אחדות.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ בְּכֹל דְרָפְכֶם, וְתַעֲלוּ תָמִיד מַעְלָה
מַעְלָה, וְתִזְכּוּ לְבָנוֹת אֶת קוֹמַת הַשְּׂכִינָה.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קנה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתָהּ, ט"ו סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוֹת אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב, תְּלִמִּידֵי "הַיְכָל-הַקְּדוֹשׁ" דֵּי בְּכֹל
אֲתֵר וְאֲתֵר, הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל
צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה
יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! זַכְּנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזַכִּיּוֹת חַנּוּם לְהִיּוֹת
אֶצֶּל צִיּוֹן רַבְּנוּ וַ"ל, וּבִקְשֵׁתִי שֵׁם עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם בְּלִי יוֹצֵא
מִן הַכָּלֵל, וְשִׁטְחֹתִי אֶת תְּפִלָּתִי לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְהַזְכִּירְתִּי אֶת כָּל אֶחָד
וְאֶחָד מִכֶּם לְטוֹבָה, כִּי אַתֶּם כָּלֵם חֲקוּקִים בְּפָנֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל
הַיָּמִים, כְּאֲשֶׁר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ יוֹדֵעַ זֹאת, אֵיךְ שְׁאֲנִי רוֹצֵה
לְרִאוֹת אֶת טוֹבַתְכֶם הַגִּשְׁמִית וְהַרוּחָנִית גַּם יַחַד, כִּי זוֹ כָּל מְגַמְתִּי
— לְהַקִּים חֲזִילִים גְּאֻמָּנִים לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר הוֹלְכִים בְּדַרְכֵי
רַבְּנוּ וַ"ל בְּמַסִּירוֹת נַפְשׁ הַכִּי גְדוּלָה, וְאֵינֶם מְטַעִים אֶת עֶצְמָם.

מָה אָמַר לָכֶם, אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! אֵינִי לְתָאֵר וְאֵינִי לְשַׁעַר כָּלֵל
אֶל מַה יְכוּלִים לְזַכּוֹת, עַל-יְדֵי שְׂזוּכִים לְהִיּוֹת מְקַרְבִּים אֶל רַבְּנוּ וַ"ל,
כִּי רַבְּנוּ וַ"ל רוֹצֵה לְהַבִּיאֵנוּ אֶל הַמְּדַרְגּוֹת הַכִּי גְדוּלוֹת וְהַכִּי עֲלִיוֹנוֹת
שְׂיִכוּלִים לְזַכּוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם, הַעֲקָר שְׂצָרִיכִים לְהַחְזִיק אֶת עֶצְמֵנוּ
בְּיַחַד בְּמַסִּירוֹת נַפְשׁ הַכִּי גְדוּלָה, כִּי הַסְּמִ"ךְ-מ"ם אֹרֵב מְאֹד מְאֹד
לְעֲשׂוֹת פְּרוּדִים בִּינְנוּ, וְגַם בֵּין אָדָם לְחֻבְרוֹ עוֹשֶׂה מְרִיבוֹת וּמַחֲלָקֵת,
כִּי אֶחָד עֶצְבָּנִי הוּא מוֹצִיא אֶת הָעֶצְבִּים שְׁלוֹ עַל זוּלָתוֹ, אֲשֶׁר דָּבַר
זֶה עוֹקְרוֹ מִשְׁנֵי עוֹלָמוֹת. וְרוֹאִים בְּחוּשׁ, אֲשֶׁר רַבְּנוּ וַ"ל מְגַלֶּה לָנוּ

נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת עַד מְאֹד, דְּבָרִים פְּשׁוּטִים בְּתַכְלִית הַפְּשִׁיטוֹת, אָבֵל
הֵם דְּבָרִים עֲמוּקִים בְּתַכְלִית הָעֲמֻקּוֹת, עֲמֻק עֲמֻק מִי יִמְצְאוּנוּ.

רְאוּ וְהִתְבּוֹנְנוּ בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן צ"ג, שְׁמַגְלָה לָנוּ
רַבְּנוּ ז"ל, שְׁדִיקָא אָדָם פְּשׁוּט הָעוֹשֶׂה מִשָּׂא וּמִתָּן בְּאַמוּנָה, הוּא
מְקִיָּם מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וְאֶהְבֶּתְּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ
וּבְכָל מְאֹדְךָ" (דְּבָרִים ו, ה). בְּדֶרֶךְ כָּלל חוֹשְׁבִים, מִי שְׂאוֹהֵב ה', הוּא
בּוֹדֵאי צְרִיף לְהִיּוֹת פָּרוּשׁ בְּתַכְלִית הַפְּרִישׁוֹת מִהָעוֹלָם הַזֶּה, וְהוּא
צְרִיף לִישֵׁב בֵּין הָרִים וּגְבְעוֹת, אוּ יוֹשֵׁב מְבַדֵּד וּמְבַדֵּל מִבֵּין הַבְּרִיּוֹת,
הוּא זוֹכֵה לְהִגִּיעַ אֶל אֶהְבֶּת ה', וּבֵא רַבְּנוּ ז"ל וּמַגְלָה, אֲדַרְבֵּה, דִּיקָא
אָדָם שֶׁהוּא בְּזֵה הָעוֹלָם, וְעוֹסֵק בְּנַחַת עִם הַבְּרִיּוֹת, וּמִשָּׂאוּ וּמִתְּנוּ
בְּאַמוּנָה, הוּא זוֹכֵה לְהִגִּיעַ אֶל שְׁלֵמוֹת מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וְאֶהְבֶּתְּ אֶת
ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ", כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (יוֹמָא פו.): תִּנְיָא "וְאֶהְבֶּתְּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל
נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ" (דְּבָרִים ו, ה), שִׁיְהִיָּה שֵׁם שָׁמַיִם מִתְּאַהֵב עַל יָדְךָ,
כִּיצַד? שִׁיְהִיָּה אָדָם קוֹרָא וְשׁוֹנֶה וּמִשְׁמֵשׁ תִּלְמִידֵי חֲכָמִים, וִיְהִי
מִשָּׂאוּ וּמִתְּנוּ בְּנַחַת עִם הַבְּרִיּוֹת, מַה הַבְּרִיּוֹת אוֹמְרוֹת עָלָיו? אֲשֶׁרִי
אָבִיו שְׁלֵמְדוֹ תוֹרָה, אֲשֶׁרִי רַבּוֹ שְׁלֵמְדוֹ תוֹרָה, אוּי לָהֶם לְבְרִיּוֹת שְׁלֵא
לְמַדּוֹ תוֹרָה, פְּלוֹנִי שְׁלֵמְדוֹ תוֹרָה, רְאוּ כַּמָּה נְאִים דְּרַכְיוֹ, כַּמָּה
מִתְּקַנִּים מַעֲשִׂיו, עָלָיו הַכְּתוּב אוֹמֵר (יְשַׁעְיָה מֵט, ג): "וַיֵּאמֶר לִי עֲבָדִי
אֲתָה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְּפָאֵר", זֹאת אוֹמְרֵת, אָדָם שֶׁהוּא בְּזֵה הָעוֹלָם
נִגְרָ, צָבַע, סַנְדֵּלָר, בַּעַל עֲגָלָה, שְׁלַכְאוֹרָה הוּא עוֹסֵק בַּעֲסַק פְּשׁוּט,
אֵךְ מִשָּׂאוּ וּמִתְּנוּ בְּאַמוּנָה, וְעַסְקוּ בְּנַחַת עִם הַבְּרִיּוֹת, וְגַם קוֹבַע עֵתִים
לְתוֹרָה, קוֹרָא וְשׁוֹנֶה וּמִשְׁמֵשׁ תִּלְמִידֵי חֲכָמִים, דִּיקָא עַל יְדוֹ שֵׁם
שָׁמַיִם מִתְּאַהֵב, וְדִיקָא הוּא זוֹכֵה לְהִגִּיעַ אֶל שְׁלֵמוֹת מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל
"וְאֶהְבֶּתְּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ", כִּי
בְּדֶרֶךְ כָּלל בְּגִי־אָדָם חוֹשְׁבִים שֶׁהַמִּצְוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לְמָקוֹם וּבֵּין אָדָם
לְחֻבְרוֹ, הֵם שְׁנֵי דְבָרִים נִפְרָדִים, הוּא יָכוֹל לְלַמֵּד הַרְבֵּה תוֹרָה,
וְלִהְתְּפַלֵּל וְלִהְתְּבוֹדֵד עֲצֻמוֹ וְלַרוּץ בֵּין הָרִים וּגְבְעוֹת וְלִהְיֹת מְבַדֵּל
מִבֵּין הַבְּרִיּוֹת, עַד שִׁיִּחְשְׁבוּ שֶׁהוּא צְדִיק גְּדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד, אֲשֶׁר אֵין
דִּגְמָתוֹ, אֵךְ כְּשָׂבָא בֵּין הַבְּרִיּוֹת, הוּא מוֹצִיא עֲלֵיהֶם אֶת עֲצָבּוֹ, וְכוּעֵס

וְרַב וְחֹלֶק עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, גּוֹנֵב וְגוֹזֵל, לֹוֹה וְאִינוּ מְשַׁלֵּם, עוֹשֶׂה
 כָּל מִינֵי רַמְאוֹת, זֶה אִינוּ נִקְרָא אוֹהֵב ה' וְעוֹבֵד ה', אֲלֵא אוֹהֵב אֶת
 עַצְמוֹ וְעוֹבֵד אֶת עַצְמוֹ, כִּי בָּזָה שְׂרוּאִים אִיף שֶׁהוּא מִתְנַהֵג עִם
 הַבְּרִיּוֹת, בָּזָה מִתְגַּלֶּה שְׁכָל כּוֹנְתוֹ לְשֹׁכֵת בֵּין הַהָרִים וְהַגְּבְעוֹת,
 וְלֵהִיּוֹת מְבַדֵּד וּמְבַדֵּל מִבֵּין הַבְּרִיּוֹת, הוּא רַק מִחֲמַת שְׂרוּצָה
 שְׁבַנֵי־אָדָם יֵאָהְבוּ אוֹתוֹ, שְׁיִחֲשָׁבוּ שֶׁהוּא עוֹבֵד ה' גְּדוֹל, וּבְאֵמַת הוּא
 עוֹבֵד אֶת עַצְמוֹ וְאוֹהֵב אֶת עַצְמוֹ, וְאִין לוֹ שׁוּם שְׂיִכּוֹת אֶל
 הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא כָּלֵל, אֲדַרְבֵּה, אֶהְבֵּת ה' נִתְגַּלֶּה כְּשֶׁאָדָם אוֹהֵב אֶת
 הַבְּרִיּוֹת, וְהוּא מְעַרֵב בֵּין הַבְּרִיּוֹת דִּיקָא, עַל־יְדֵי־זֶה נִתְגַּלֶּה שֶׁהוּא
 אוֹהֵב ה' אֲמַתִּי, כִּי אִי אֶפְשָׁר לְהַפְרִיד מִצְּוֹת שֶׁל בֵּין אָדָם לְחֻבְרוֹ
 מִמִּצְּוֹת בֵּין אָדָם לְמָקוֹם, אֲדַרְבֵּה הֵן הוֹלְכוֹת בְּיַחַד, כִּי הַקְּדוֹשׁ־
 בְּרוּךְ־הוּא בְּתוֹךְ זֶה הָעוֹלָם, עַל־כֵּן אֲנַחְנוּ מוֹצְאִים בְּאֲבוֹת הָעוֹלָם
 תְּנָאִים וְאִמּוֹרָאִים, שְׁעָסְקוּ בְּעִסְקֵי עוֹלָם הַזֶּה, וְאִף־עַל־פִּי־כֵן הָיוּ
 קְדוֹשִׁים עֲלִיוֹנִים מְלֹאכֵי מַעְלָה, כְּמוֹ שְׁמַצִּינוּ הַלֵּל הַזֶּקֶן חוֹטֵב עֲצִים
 (יּוֹמָא לֵה.); רַבִּי חֲנִינְא תוֹפֵר נְעֻלִים (פְּסָחִים קִיג.); רַבִּי יְהוּדָה נִחְתָּם
 (כָּבֵא בְּתָרָא קסד.); רַבִּי יוֹחָנָן סַנְדְּלָר (אֲבוֹת ד'); רַבִּי יוֹסִי בֶן חַלְפָּתָא
 מְעַבֵּד עוֹרוֹת (שְׁבֵת מט.); רַבִּי מְאִיר לְבָלָר (עֲרוּבִין יג.); רַבִּי שֵׁשֶׁת
 נוֹשֵׂא קוֹרוֹת (גִּיטִין סז.); אֲבָא אוֹמְנָא רוֹפֵא (תְּעֻנִית כא.); אֲבָא חַלְקִיָּה
 עוֹדֵר בְּשֻׁדָּה (תְּעֻנִית כג.); וְעוֹד כַּמָּה תְּנָאִים וְאִמּוֹרָאִים שְׁעָסְקוּ בְּעִסְקֵי
 עוֹלָם הַזֶּה, וְאִף־עַל־פִּי־כֵן זָכוּ לְהַגִּיעַ אֶל מְדַרְגּוֹת עֲלִיוֹנוֹת בְּאֶהְבֵּת
 ה', שְׁוֹכְלָלוּ לְגַמְרֵי בְּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְנַעֲשׂוּ תְּנָאִים וְאִמּוֹרָאִים,
 צְדִיקִים קְדוֹשִׁים; הָרִי לָכֶם, שְׁדִיקָא אָדָם שְׁעָסְקוּ בְּנַחַת עִם הַבְּרִיּוֹת,
 וְאִינוּ רַב עִם הַבְּרִיּוֹת, וְאִינוּ מוֹצִיא אֶת עַצְבּוֹ עַל הַבְּרִיּוֹת, דִּיקָא
 אָדָם כְּזֶה הוּא אוֹהֵב ה' אֲמַתִּי, וְהוּא זוֹכֵה לְמַח צַח וְזָף, לְהִתְפַּלֵּל
 תְּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וְהוּא זוֹכֵה לְהַגִּיעַ אֶל לְמַעְלָה מִן הַמָּקוֹם
 וְלְמַעְלָה מִן הַזְּמַן. כִּי כָּל זְמַן שֶׁאָדָם בָּזָה הָעוֹלָם, וְהוּא מוֹצִיא אֶת
 הָעֲצָבִים שְׁלוֹ עַל הַבְּרִיּוֹת, וְגוֹנֵב וְגוֹזֵל וְרַב עִם בְּנֵי־אָדָם, זֶה סִימָן
 שֶׁהוּא מְאֹד מְאֹד רַחוּק מִהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְאִף שְׁאֲנוּ רוֹאִים שֶׁהוּא
 מְהִדֵּר בְּמִצְּוֹת, וְלוֹמֵד תּוֹרָה וּמִתְפַּלֵּל, אֲבָל בְּרַגַע שִׁישׁ לוֹ עֵסֶק עִם
 הַבְּרִיּוֹת, שֶׁהוּא מוֹצִיא אֶת הָעֲצָבִים שְׁלוֹ עַל הַבְּרִיּוֹת, וְהוּא כְּכַעַס
 עִם הַבְּרִיּוֹת, וְהוּא רַב עִם הַבְּרִיּוֹת, וּמְאִים אִיּוֹמִים עַל הַבְּרִיּוֹת, זֶהוּ

אֲשֶׁר   כִּי קִנְיָה   בְּנִחַל   קִלְג

סימן שהוא צבוע גדול, כי אי אפשר להפריד בין אדם למקום לבין אדם לחברו, זוהי טעות גדולה מאד מאד, ועל-כּן אדם כּזה תורתו אינה תורה ותפלתו אינה תפלה, כי מי שיש לו עסק עם הבריות, הוא תמיד חושב איך לסדר את הבריות, ואיך לרמות את הבריות, ואיך לריב עם הבריות, ואזי בשעה שהוא לומד תורה, ובשעה שהוא מתפלל, כל מחשבתו היא לסדר את הבריות. ואם כּן איך יכול להיות צדיק ואוהב ה' ועובד ה'? אלא הוא רשע אוהב את עצמו, ועובד את עצמו, לא-כּן מי שעושה משאו ומתנו באמונה עם הבריות, ועסקו בנחת עם הבריות, עליו יוצא פרוז מלמעלה: "ישראל אשר בך אתפאר", הקדוש-ברוך-הוא מתפאר עמו בכל העולמות, והוא זוכה לעלות למעלה מן המקום ולמעלה מן הזמן. כי יכול להיות הרבה פעמים, שאדם הוא בתוך הזמן ובתוך המקום, הינו הזמן גרם לו שתהיה שעתו דחוקה עליו, או המקום גרם לו, כי הוא דר בין הרשעים, עם כל זאת, אדם ששעתו דחוקה לו, והוא גר בין רשעים, ואף-על-פי-כּן אינו עושה כמעשיהם, אלא אדרבה הוא לאות ולמופת לכל אנשי המקום, איך שהוא שומר על כבוד הבריות, וכּן שומר מאד שלא יצא, חס ושלום, שום שם רע על הבריות, אלא אדרבה, עושה כל מיני השתדלות שבעולם, שיהיה שלום ואהבה בין הבריות, אדם כּזה זכה לשלמות של מצות עשה של "ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך", ודיקא הוא יזכה להגיע אל המדרגות הכי גדולות שבעולם.

והגלוי הזה שרבנו ז"ל מגלה לנו, הוא יסוד גדול בחסידות ברסלב, ומי שאינו מקיים את דברי רבנו ז"ל אלו, עדין חסר אצלו מאד מאד בהתקרבות אל רבנו ז"ל, כי רואים בני-אדם, שהם ממש גנבים וגזלנים, ומאיים ומלסטמים את הבריות, פראים ומוציאים את עצביהם על זולתם, ורבים עם כל בני-אדם, ועושים פרוזים ביניהם, וכּל מגמתם היא רק איך להשיג כסף, ולבסוף כּזה שרצים אל ההרים והגבעות, ומתבודדים ומבדלים מבין הבריות, נדמה שהם עובדי ה' ואוהבי ה'. ובאמת אינם אלא עובדי עצמם ואוהבי עצמם.

ועל-כּן ראו, אחי ורעי היקרים, מה לפניכם! ותשתדלו ללמד

הַרְבֵּה אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְשֵׁם תִּרְאוּ מֶה רַבְּנוּ ז"ל רוֹצֵה מֵאֲתָנוּ, וְאֵל אֵילוֹ מִדְּרָגוֹת הוּא רוֹצֵה לְהִבְיֵא אוֹתָנוּ, אִם רַק נִחְזִיק אֶת עֲצָמֵנוּ בְּיַחַד. וְאֶפְלוּ שְׁעָדִין אֲנַחְנוּ עוֹסְקִים בְּעִסְקֵי עוֹלָם הַזֶּה בְּעִבּוּדוֹת פְּשׁוּטוֹת, אֲךָ עִסְקָנוּ בְּנַחַת עִם הַבְּרִיּוֹת, וְהִמְשִׂא וּמִתָּן שְׁלָנוּ הוּא בְּאֵמוּנָה, בְּזֶה מִתְגַּלֶּה אֶהְבֵּת ה', שְׂאֲנַחְנוּ אוֹהֲבִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; כִּי כְּשֵׁאוֹהֲבִים אֶת הַבְּרִיּוֹת, אוֹהֲבִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! הֶעָקֵר שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם וְאֶהְבֶּה, אַחְוָה וְרַעוּת בֵּינֵיכֶם, וְתִשְׁמְרוּ מְאֹד מְאֹד, שְׁלֹא יִהְיֶה בֵּינֵיכֶם שׁוֹם פְּרוּדִים וּמִחֻלָּקִת, וְתִדּוּנוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי לְכַף זְכוּת, כִּי עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבֵר בְּזֶה הָעוֹלָם מֶה שְׁעוֹבֵר — צָרוֹת וְיִסּוּרִין וּמְרִירוֹת גְּדוֹלָה עַד מְאֹדץ

וְלָכֵן רְאוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! לְעִמּוֹד בְּנִקְדָּה זֹאת מְאֹד מְאֹד חֻזְקִים, שְׂיִהְיֶה בֵּינֵיכֶם רַק שְׁלוֹם וְאֶהְבֶּה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְתִשְׁתַּדְּלוּ בְּכָל מַחִיר שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם וְאֶהְבֶּה בֵּינֵיכֶם, וְאִז אַתֶּם יְכוּלִים לְהִקְרֵא עוֹבְדֵי ה' אֱמֵתִים וְאוֹהֲבֵי ה' אֱמֵתִים.

מָה אָמַר לָכֶם, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לָנוּ לְשִׁמּוֹחַ מְאֹד מְאֹד עַל שְׂזָכְיֵנוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבִּי אֱמֵת כְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלֵא כְּזֶה, רַבִּי הַמְּגַלֶּה לָנוּ נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר יְכוּלִים לִישֵׁב בֵּין הַבְּרִיּוֹת, וְלַעֲסֵק בְּעִסְקֵי עוֹלָם הַזֶּה, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן לְהִיּוֹת צְדִיק גְּדוֹל וְעוֹבֵד ה', וְאֵיךְ? עַל-יְדֵי שְׂנִזְהָרִים בְּכַבּוֹד חֲבֵרוֹ. וְלָכֵן רְאוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! לָקִים כָּל זֹאת בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּדוֹלָה. וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — רְאוּ לְגִלּוֹת וּלְפָרְסֵם דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עוֹבֵר עֲכָשׁוּ עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֶה שְׁעוֹבֵר — יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, קִטְנוּת וּחְלִישׁוֹת הַדַּעַת, עַד שְׂיִישׁ בְּכָל יוֹם מְקָרִים שְׁל הַתְּאֵבְדוּת, ה' יִשְׁמְרֵנוּ מִכָּל מֶה שְׁעוֹבֵר עַל עִם יִשְׂרָאֵל בְּדוֹר הַזֶּה, כִּי מִבְּלָבָלִים אוֹתָם בְּכָל מִיַּנִּי שְׁטִיּוֹת וְדַמְיוֹנוֹת, וְכָל פֶּעַם צָץ אֵיזָה מְשַׁגֵּעַ וּמְטַרֵף אַחַר וְכוּ' וְכוּ', וּמְרַמֶּה וּמְלַסְטֵם אֶת הַבְּרִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ', וּבְנֵי-אָדָם הוֹלְכִים אַחֲרָיו כְּשֶׁה לְטַבַּח וְכוּ' וְכוּ', כְּעוֹרִים וְכוּ' וְכוּ', וּלְבַסּוֹף הַכֹּל הֵבֵל. וּכְמוֹ שְׂגָלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שְׁהֵיִצֵּר הָרַע גְּדַמָּה כְּמִי שְׁהוֹלֵךְ וְרָץ עִם יָד סְגוּרָה, וְכָלֶם רָצִים אַחֲרָיו, וְחוֹשְׁבִים שְׂיִישׁ

לו מִשְׁהוּ בֵּיד, וּלְבִסּוֹף פּוֹתַח אֶת יָדוֹ, וְרוֹאִים שְׂאִין בְּיָדוֹ כְּלוּם, וְהַכֵּל הָיָה רַק דְּמִיּוֹן (עֵינַי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן ו'). וְעַל-כֵּן רָאוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! לְבַלִּי לְהִטְעוֹת אֶת עֲצָמְכֶם, אֲדַרְבָּה תַּתְּחִילוּ בִּינֵיכֶם לְבֵין עֲצָמְכֶם, שִׁיְהִיָּה בִּינֵיכֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְאַחֲוָה וְרַעוּת, וְתִמְסְרוּ אֶת נַפְשְׁכֶם בְּעִבּוּר זֶה, וְתִחְזִיקוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד, וְתִכְףּ-וּמְיָד אִם תִּרְאוּ שְׂאֵחַד רוֹצֵה לְבּוֹא לַעֲשׂוֹת בִּינְכֶם פְּרוּדִים, תִּדְעוּ שֶׁהוּא שְׂלִיחַ הַסֵּמ"ף-מ"ם הַרְשָׁע, אֲשֶׁר כָּל כַּחוֹ הוּא רַק 'הַפֶּרֶד וּמְשַׁל', כִּי רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים בֵּין גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהוּא רוֹצֵה לְמְשַׁל, כִּי עֲלֵיכֶם לְדַעַת, אֲשֶׁר צְרִיכִין לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ רַק עַל מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ וְלֹא מַלְכוּת שֶׁל בֶּשֶׁר וְדָם, שֶׁהַכֵּל כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת, כִּי אֵין דְּבַר כְּזֶה לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ מַלְכוּת שֶׁל אָדָם, וּמְשִׁיחַ צְדָקְנוֹ יִגְלֶה לָנוּ אֶת אֲמַתּוֹ מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֵיךְ שְׂאַנְחָנוּ צְרִיכִין לְבַטֵּל אֶת עֲצָמָנוּ לְגַמְרֵי אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ, וְלֹא, חֵס וְשְׁלוֹם, לְהַתְּבַטֵּל אֱלֹהֵי, אֲשֶׁר הַכֵּל שֶׁקָּר וְכָזָב וְצַבִּיעוֹת גְּדוּלָה וְרַמְאוֹת שְׂאִין כְּמוֹתֶיהָ, אֲשֶׁר הוּא מְלֹא כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת, כִּי אֵין דְּבַר כְּזֶה לְקַבֵּל עֲלֵינוּ מַלְכוּת שֶׁל בֶּשֶׁר וְדָם, צְרִיכִין לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן עֲלֵינוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשָׁנוּ בְּדוֹר הַזֶּה דִּיקָא לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת אֲמַתּוֹ מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְאַתֶּם צְרִיכִין לְלַכֵּת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, כִּי כָּל הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל הוּא רַק לְגִלוֹת אֶת אֲמַתּוֹ מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַכְלִית הַמְדַרְגָּה הָעֲלִיוֹנָה.

וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם, שֶׁתִּשְׁתַּדְּלוּ לְהַפִּיץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּמִסִּירוֹת נַפֶּשׁ הַכִּי גְדוּלָה, וּבִזְכוּת זֶה תִּרְאוּ אֵיךְ שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִּיעַ עֲלֵיכֶם הַשְּׁפָעוֹת גְּדוּלוֹת, וְכָל הַנְּסִינּוֹת שֶׁמְנַסִּים אֶתְכֶם זֶה הַכֵּל לְטוֹבַתְכֶם, כִּי כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא הַרְבֵּה, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, הוּא בּוֹרֵא מְשַׁחִיתִים וְקַלְפוֹת הַמַּעֲלִימִים וּמְסַתִּירִים אֶת אֲמַתּוֹ מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְגוֹרֵם לוֹ הַרְבֵּה צָרוֹת וְרַעוֹת רַבּוֹת, וּבְזֶה שֶׁמְגַלֶּה וּמְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, שֶׁהוּא גְלוּי אֲמַתּוֹ מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ רַק עַל מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּזֶה מוֹרִיד מִמֶּנּוּ כָּל הַקְּלָפוֹת וְהַחִיצוֹנִים שֶׁבְּרָא מִחֲמַת עוֹנוֹתָיו הַמְרַבִּים, וְאִזּוֹ יִשְׁפַע עֲלָיו שְׁפַע גְּדוֹל, שְׁפַע עַד אֵין סוּף.

על-כֵּן ראוּ הַעֲקָר לְהַפְיֵץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְכֵן תִּשְׁתַּדְּלוּ בְּכָל מַחִיר לְהוֹסִיף בְּנֵי-אָדָם עִם הוֹרָאוֹת קָבַע לְהַדְפֹּסֶת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, כִּי עֲדִין יֵשׁ לָנוּ בְּכַתְב־יָד הַמוֹן סְפָרִים, וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֵׁישׁ לוֹ חֵלֶק בְּהַדְפֹּסֶת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים הָאֵלוּ, אֲשֶׁר מוֹהַרְנֵ"ת ו"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, תַּפְלִין, הַלְכָה ה'), אֲשֶׁר הִיא הַצְּדָקָה הַכִּי גְדוּלָה, וְעַל הַצְּדָקָה הַזֹּאת נֹאמֵר (תְּהִלִּים קיט, קמב): "צְדָקָתְךָ צְדָק לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת", אִיזוֹ צְדָקָה נִשְׁאֲרֶת לְעוֹלָם? כִּשְׁנוֹתָן לְהַדְפִּיס עַל תּוֹרַת אֱמֶת שֶׁל הַצְּדִיק הָאֱמֶת. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (כְּתוּבוֹת נט): "עוֹשֶׂה צְדָקָה בְּכָל יַעַת" (תְּהִלִּים קו, ג), אִיזוֹ צְדָקָה שֶׁהִיא בְּכָל יַעַת? זֶה הַכּוֹתֵב סְפָרִים וּמִשְׁאֵילָן לְאַחֵרִים; הֵינּוּ שֶׁבְדָרְךָ כָּלֵל כִּשְׁנוֹתָנִין צְדָקָה לְעַנִּי, תִּכְף-וּמֵיד כִּשְׁאֲכָלוּ, הוּא צָרִיךְ עוֹד פַּעַם צְדָקָה, וְכֵן לְעוֹלָם, אֲבָל אִיזוֹ צְדָקָה שֶׁאֵינִי נוֹתֵן כַּמָּה אֲגוּרוֹת, וְזֶה נִשְׁאֵר בְּכָל יַעַת? "עוֹשֶׂה צְדָקָה בְּכָל יַעַת" — זֶה הַכּוֹתֵב סְפָרִים וּמִשְׁאֵילָן לְאַחֵרִים; הֵינּוּ שֶׁזוֹכָה לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל וּמְפִיצֵם בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי קוֹנְטֵרַס אֶחָד מְחִיִּים וּמְחֻזְקִים וּמְאֱמָצִים אֶת בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְהוּא מְחֻזֵּק אֶת הַקּוֹנְטֵרַס בְּכִיסוֹ, וְאֵינוֹ נִפְרָד מִן הַקּוֹנְטֵרַס, אֲלֵא אוֹכֵל עִם הַקּוֹנְטֵרַס, וְיִשֵּׁן עִם הַקּוֹנְטֵרַס, וְנוֹסֵעַ עִם הַקּוֹנְטֵרַס, וְחִי עִם הַקּוֹנְטֵרַס בְּשַׁעֲרֵי הַקּוֹנְטֵרַס עַל־הַסֵּף הַכֵּל כַּמָּה אֲגוּרוֹת, זֶה נִקְרָא צְדָקָה בְּכָל יַעַת, כִּי הַצְּדָקָה הַזֹּאת נִשְׁאֲרֶת עִמּוֹ.

וְתִדְעוּ, שֶׁלְהַצִּיל נַפְשׁ אַחַת מִיִּשְׂרָאֵל זֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב אֲצִלּוֹ יְתֵבְרֵךְ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סִנְהֵדְרִין לו): כָּל הַמְּקַיֵּם נַפְשׁ אַחַת מִיִּשְׂרָאֵל, כְּאֵלוּ קַיֵּם עוֹלָם מְלֵא; תִּתְאַרְוּ לְעַצְמְכֶם מֵה זֶה עוֹלָם מְלֵא, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, אָנוּ עֹדִים בְּכָל יוֹם וְיוֹם מֵה שִׁקּוּרָה מְקָרִים שֶׁל הַתְּאֵבָדִיּוֹת, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְעַל-יְדֵי הַקּוֹנְטֵרַסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם תְּמַצִּית דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל, כְּלִים מְכֻלִּים שׁוֹנִים, מְצִילִים אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן עֲלִיכֶם לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁכֶם לְהַפִּיצֵם בֵּין תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּרְאוּ אֵיךְ שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִּיעַ עֲלֵיכֶם שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה, וְיִהְיֶה לָכֶם רַב טוֹב וְהַצְּפוּן.

אֲשֶׁר   כ' קנו   בַּנְחַל   קלז

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתְּפִלַּתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֹדֵר הַהַעֲלוֹתָהּ, ט"ו סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחִּיהָ.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי עֲכָשׁוּ אֶת מִכְתָּבְךָ. אֵין אֶת יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר
אֶת גְּדֹל הַצַּעַר וְהַעֲגַמַּת נַפֶּשׁ שְׁיֵשׁ לִי, שֶׁהַמְשַׁטָּרָה חִפְּשָׁה אוֹתְךָ כְּדִי
לְעַצֵּר אוֹתְךָ עַל הָעוֹן הַכִּי גְדוֹל שֶׁמְצָאוּ בְּךָ, שֶׁאֶת מְנַהֵלַת בֵּית-סֵפֶר
חֲרָדִי בְּלַתִּי חִקִּי... וְהַכֹּל מִחֲמַת הַמְסִירוֹת שֶׁל הַסֵּמ"ך-מ"ם, יַמַּח
שְׁמוֹ, מִי הַאֲמִין דָּבָר כְּזֶה, רָשַׁע כְּזֶה שֶׁנִּקְרָא 'רַב חֲרָדִי', וַיֵּשׁ לוֹ
הַגְּבוּי שֶׁל רָשָׁעִים כְּמוֹתוֹ וְכו'.

מָה אָמַר לְךָ! תְּאֲמִינִי לִי, שְׂאֵין בְּדוֹר הַזֶּה אֶל מִי לְפָנוֹת וּלְבַקֵּשׁ
וְלְהִתְחַנֵּן, אִם גָּנַב שְׂגוֹנֵב לְעֵינַי הַשְּׂמֵשׁ בְּרִישׁ גְּלִי, וְעוֹשֶׂה עוֹלוֹת
בְּכָל תַּחֲוּמֵי הַיְהוּדוּת, הֵן בְּכִשְׁרוֹת הַמְקוּוֹה וְכו', וְהֵן בְּכִשְׁרוֹת הָעֵרוֹב
וְכו', וְהֵן בְּכִשְׁרוֹת הַמֵּאֲכָלִים וְכו', וְהֵן בְּחִנוּף הַבָּנִים וְהַבָּנוֹת וְכו',
וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן נוֹתְנִין לוֹ הַצֹּדֵק, אֲזִי אֲנִי רוֹאֶה בְּחוֹשׁ, שְׁנַתְקִים
אֶצְלָנוּ, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, מֵאֲמַר הַתְּנָא הַקְדוּשׁ (סוֹטָה מ:): "פְּנִי
הַדוֹר כְּפְנֵי הַכְּלָב", "חֹצֵפֵא יִסְגִּי", "גְּבָרָה בַּעֲלֵי זְרוּעַ וּבַעֲלֵי לְשׁוֹן"
וְכו' וְכו', וּמְסִים "אֵין לָנוּ עַל מִי לְהַשְׁעֵן אֶלָּא עַל אָבִינוּ שְׁבַשְׂמִים";
וְעַל-כֵּן חָבַל אֶפְלוּ לִילֵךְ אֶל עוֹד רַב וְאֶל עוֹד בֵּית דִּין לְצַעֵק מְרָה
עַל הָעוֹלוֹת וְהַחֲמָס וְהַרְשָׁעוֹת שְׁעוֹשִׂים לָנוּ, כִּי מִמִּילָא לֹא יוֹעִיל,
וְעַל-כֵּן עֲלִינוּ לְקַחַת עֲצֻמְנוּ בְּיַדֵּינוּ, וּלְקַיֵּם אֶת מֵאֲמַר הַתְּנָא הַקְדוּשׁ:
"אֵין לָנוּ לְהַשְׁעֵן אֶלָּא עַל אָבִינוּ שְׁבַשְׂמִים", וּבְיַדֵּי נִצְלִיחַ; כִּי אֶצְלוּ
יְתַבָּרַךְ יְדוּעַ הַכֹּל, וְתַהֲלָה לְאֵל, עֲדִין הוּא יְתַבָּרַךְ מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ
בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִי פְּרִטִית, וְעַל-כֵּן אֵין לְךָ לִירָא וּלְפַחַד כְּלָל, וְאֲנִי

מְקוֹנָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעַד יוֹם שְׁלִישֵׁי יְהוּי לָךְ כָּל הַמְּכַתְּבִים
הַנְּצָרְכִים מִהַמְשָׁרְדִים וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה יַעֲזְבוּ אוֹתָךְ.

נָא וְנָא אֵל תִּירָאֵי וְאֵל תִּפְחָדֵי כָּלֵל, כִּי לֹא יֵאָרַע לָךְ שׁוּם דְּבָר,
וְאֶדְרָבָה מִכָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֵינוּ אוֹדוֹת הַבֵּית-סֵפֶר הַחֲרָדִי שֶׁהַקְּמָנוּ
בְּיַבְנָאֵל, עָלֵינוּ לְהִתְחַזֵּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וּבְיִתְּךָ שְׂאֵת וּבְיִתְּךָ עוֹז נַעֲלָה
וְנַצְלִיחַ, חֲזָקֵי וְאִמְצֵי מְאֹד כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְעוֹד תִּרְאֵי
נִסִּים נִגְלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

מָה אִמַּר לָכֶם! גְּדֹל הַמְּנִיעוֹת וְהַמְּסִירוֹת וְהַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים
שֶׁהָיוּ מִנֵּת חֶלְקֵנוּ עַל הַקְּמַת בֵּית-סֵפֶר בְּיַבְנָאֵל בְּפֶרְטֵי פֶרְטִיּוֹת —
זֶה אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר. וְהִנֵּה הַסֵּפֶר "בְּסִיּוּמָה שֶׁל שָׁנָה" יוֹצֵא
מְאֹד מְאֹד יָפֵה, וּכְדָאֵי שֶׁהַסֵּפֶר הַזֶּה שֶׁהוּא הָרֵאשׁוֹן בְּמִינוֹ, שִׁיְהִי
וְשִׁישָׂאֵר לְדוֹרוֹת, וְיִתְפָּרֵס בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְיִהְיֶה מִסְמָךְ רִשְׁמֵי
לְמַעַן יִדְעוּ אֶת אֲשֶׁר סִבְּלָנוּ סְבִיבוֹת הַבֵּית-סֵפֶר וְהַתְּלַמוּד-תּוֹרָה
וְהַיְשִׁיבָה, וְאִם גַּם כַּמָּה מִהַנְּשִׂימִים יְכוֹלוֹת לְכַתֵּב, שֶׁתְּכַתְּבָנָה מִה
שִׁיּוֹתֵר מֵהַר, כִּי עֲדִין עוֹמְדִים בְּאִמְצַע הַדְּפוּס, וְיִכּוֹלִים לְהוֹסִיף מִה
שְׁרוּצִים, וְלִדְעָתִי, כְּדָאֵי מְאֹד לְהַרְחִיב אֶת הַדְּבוּר בְּזֶה, כִּי זֶה יְהִי
מִסְמָךְ לְדוֹרֵי דוֹרוֹת, וְעַם זֶה נִקְבַּל אֶת פְּנֵי מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ.

כ' קנז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרֶב-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתָךְ, ט"ו סיון
ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגֵּרִים בְּ"יַבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב",
הַיְזִי"ה עָלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה

וצווקה, ומְּכַל נִגַע ומְּחַלָּה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהִצְלַחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אֲמֵן.

אחי ורעי היקרים! מאד מאד אבקש אתכם, שתחזיקו את עצמכם ביחד, פי קנה אחד יכולים לשבור, אבל הרבה קנים אי אפשר לשבור בשום פנים ואופן (תנחומא נצבים א'). ולכן ראו להחזיק את עצמכם ביחד בכל מחיר, ואיש את רעהו יאמר חזק, ותברחו מכל מיני מריבות ומחלקות, כי זה מצער אותי מאד מאד, וגורם שהסמ"ך-מ"ם הרשע, ימח שמו, יכול לנו (היה לא תהיה), כי כל ענינו הוא רק לעשות פרודים ביננו, והוא רק רוצה לשבור אותנו, ואני מבטיח לכם שהוא לא יוכל, אלא יקים אצלו (תהלים ז, טז): "בור כרה ויחפרהו ויפל בשחת יפעל, ישוב עצמו בראשו ועל קדקדו חמסו ירד"; ראו וגם ראו איך שהמשטרה חפשה את המנהלת של הבית-ספר שלנו לעצור אותה על שאנו מחזיקים בית-ספר בלתי חקי... ועל-כן איך יש זמן שיהיה מחלוקת ומריבות ביננו.

אני מאד מבקש אחת ולתמיד את כל אנשי שלומנו היקרים "חסידי ברסלב", הגרים ביבנאל, הנמנים על קהלתנו הקדושה, שתדעו שכל מה שמתנהג הוא תחת השגחתי ורצוני, ובשום פנים ואופן שלא ישנו את זה, ואין לשום בריה שבעולם להתערב בעסק שאינו שיף אליו, כל אחד יש לו המנוי שלו שמניתי אותו, ושמתי משימה על שכמו, והוא ר' ... גרו יאיר, הוא הגבאי של בית מדרשנו, ועל פיו ינהל כל בית-המדרש, הרב ... גרו יאיר, הוא מלמד הלכות ושעורים לאנשי שלומנו, והוא פוסק שאלות, ואם יש שאלה מסבכות, הוא מתיעץ עם רבנים זקנים וממחים, ועל-כן בכל ענין של למוד הלכות, ובפרט הלכות שבת והלכות נדה החמורות מאד מאד, שינהל על ידו, הכולל מתנהג על-ידי ר' ... גרו יאיר, והוא סובל מספיק צרות ויסורין לגיס את הכספים, והוא תחת לחץ מאד גדול מהמסירות של הסמ"ך-מ"ם, ימח שמו. ועל-כן הכולל מתנהג על ידו, ובצורת המנהל ר' ... גרו יאיר, ובכולל אומר

שְׁעוּרִים ר' ... גֵּרוּ יָאִיר, בְּנוֹסֶף לְשְׁעוּרִים שֶׁל הָרֵב ... גֵּרוּ יָאִיר, הָרֵאשִׁי יְשִׁיבוֹת הֵם ר' ... גֵּרוּ יָאִיר, וְר' ... גֵּרוּ יָאִיר, וּבְעֶזְרַת הַמְּנַהֵל ר' ... גֵּרוּ יָאִיר, וְאַחַר הַצְּהָרִים הָאֲחֵרָאֵי עַל שְׁמִירַת הַתְּלִמִּידִים הוּא ר' ... גֵּרוּ יָאִיר, וְעוֹזְרוֹ הַבְּחוּר הַיָּקָר ... גֵּרוּ יָאִיר, וְכֵן בַּתְּלִמוּד תּוֹרָה ר' ... גֵּרוּ יָאִיר, וְר' ... גֵּרוּ יָאִיר — הֵם הַמְּלַמְּדִים, ר' ... גֵּרוּ יָאִיר, הוּא גִזְבֵּר הַצְּדָקָה הֵן שֶׁל בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ וְהֵן שֶׁל הַהֲדַפְסָה בְּהַשְׁתַּתְּפוּת עֶזֶר מֵר' ... גֵּרוּ יָאִיר, ר' ... גֵּרוּ יָאִיר, הוּא הַשְּׁמֵשׁ שֶׁל בֵּית מְדֻרָשְׁנוּ, ר' ... גֵּרוּ יָאִיר, מְמַנֶּה עַל הַבְּנֵיהוּ וְעַל הַתְּקוּנִים. וְעַל-כֵּן אֲבָקֶשׁ מְאֹד מְאֹד אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים, רַק אֶת אוֹתָם הָאֲנָשִׁים הַמְּזַכְּרִים כָּאֵן מְנִיתִי, וְכֻלָּם עוֹשִׂים אֶת עֲבוֹדָתָם שְׁלֵא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס, וְעוֹשִׂים אֶת עֲבוֹדָתָם בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ מְאֹד מְאֹד, בְּיָדוּעַ לְכֻלְכֶם. וְעַל-כֵּן אֵין לָאף אֶחָד לְהִתְעַרֵּב בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן בְּעֶסְקִים, וּבִפְרָט בְּנֵהוּל הַיְשִׁיבָה וּשְׁמִירַת הַתְּלִמִּידִים, כִּי כָּבֵד יֵשׁ מְמַנִּים עַל זֶה, וְאֵין לָאף אֶחָד לְהִתְעַרֵּב בְּעֵנִינִים שְׂאִינָם שְׂיָכִים אֵלָיו בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן, וּבִפְרָטֵי פְּרִטְיוֹת הַבֵּית-סֵפֶר "בֵּית פִּיגָא" מִתְּנַהֵל אֵף וְרַק עַל-יְדֵי הַגְּבֻרָת ... תַּחֲיָה, וְעֶזְרָתָהּ הַגְּבֻרָת ... תַּחֲיָה, שְׁעוֹבְדוֹת בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ, שְׁלֵא עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶס. וְעַל-כֵּן אֵין לָאף אֶחָד לְהִתְעַרֵּב בְּעֵנִינִים שְׂאִינָם שְׂיָכִים אֵלָיו כָּלֵל, אֲדַרְבָּה מִי שְׂיָכוֹל לְעֶזֶר, שְׁנוֹזְכָה לְפִתּוֹחַ אֶת קְהֵלְתָנוּ, שְׁגָם הוּא יְבוֹא וַיִּטֶּה שְׁכָם לְעֶזֶר, אֲבָל בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן לֹא לְהַפְרִיעַ לְכֻל הַשְּׁמוֹת הַנִּקְוָבִים כָּאֵן בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן, וְאֵנִי נוֹתֵן אֶת כָּל יְפוּי כַּחֲזֵי לְר' ... גֵּרוּ יָאִיר, הַגְּבָאֵי שֶׁל קְהֵלְתָנוּ, שֶׁהוּא יַעֲמֵד חֹזֵק עַל כָּל הַנִּ"ל וְשִׁיתְּבַצֵּעַ בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת.

כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַרוֹצֶה לְהִתְנַדֵּב לִזְמַר אֵיזָה שְׁעוֹר בְּרַבִּים — תְּבֵא עֲלָיו בְּרָכָה, יִגְדִיל תּוֹרָה וַיֵּאדִיר, אֲדַרְבָּה שְׂיֵהִיו בְּכֹל יוֹם הַרְבֵּה שְׁעוּרִים בְּבֵית מְדֻרָשְׁנוּ, זֶה בְּחֶמֶשׁ רִשְׁ"י, וְזֶה בְּמִשְׁנֵיּוֹת, וְזֶה בְּגִמְרָא, וְזֶה בְּהִלְכָה, וְזֶה בְּאַגְדָּה, בְּעֵין יַעֲקֹב אוֹ מְדֻרָשׁ, וְזֶה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְזֶה בְּתַפְלַת הַיְהוּתִיקִין, וְזֶה בְּאַמִּירַת תְּהֵלִים. וְדַעַת לְנַבּוֹן, שְׂאֶחָד לֹא יִכְנַס בְּגִבּוֹל הַשְּׁנִי.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קנח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתָךְ, ט"ו סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ.

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִכֶּם, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂיַעֲבֹר הַהַרְיוֹן בְּנִקְלָה, וְתִהְיֶה לְכֶם פְּרִיָסָה בְּשִׁפְעַ גְּדוֹל, הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא זְכַנִּי לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ וְ"ל הַשְּׁבוּעַ, וְהַרְבֵּה הַתְּפִלָּתִי בְּעִבּוּרְכֶם. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂתִשְׁמַע וְתִתְקַבֵּל תְּפִלָּתִי לְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן.

יְדִידִי הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יָאִיר! אֲנִי מִשְׁתַּדֵּל בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׂבַעוּלָם, שְׂתִהְיֶה לְךָ פְּרִיָסָה קְבוּעָה, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שְׂאֲזַכֶּה לְבַצֵּעַ אֶת זֶה מַה שְׂיֹתֵר מֵהָר, וּמְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שְׂתִלַּךְ עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבְחֶסֶד, וְתִדּוֹן אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְכַף זְכוּת, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה וְיִהְיֶה מַה שְׂיִהְיֶה וְכו'.

וְאוֹדוֹת הַנְּהַגַת הַתְּלַמִּידִים אַחַר הַצְּהָרִים, מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שְׂתִשְׁאִיר אֶת זֶה כְּמוֹ שְׂהִיָּה עַד עַכְשָׁו, כִּי מִנִּיתִי עַל זֶה ר' ... גֵּרוֹ יָאִיר, וְר' ... גֵּרוֹ יָאִיר, וְהַבְּחוּר ... גֵּרוֹ יָאִיר, וְהֵם אַחֲרָאִים עֲלֵיהֶם, כִּי יֵשׁ לִי כּוֹנֵה וְטַעַם בְּשִׁבִיל זֶה, וְכִשְׂאֲבוּא, אֲגַלֶּה לְךָ אֶת טַעְמִי.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לְךָ עַל הַעֲזָר שְׂעֹזְרָתָ לְ... לַעֲשׂוֹת אֶת הַגְּנָה, וְשְׂמַעְתִּי שְׂיִצָּא מְאֹד מְאֹד יָפָה, וַיֵּשׁ לְךָ חֶלֶק גְּדוֹל בְּזֶה, אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂתִהְיֶה לְךָ פְּרִיָסָה קְבוּעָה, וְתִוָּכַל בְּכֹל חֹדֶשׁ לְשִׁלֵּם אֶת הַמִּשְׁכָּנָתָ וְכו' וְכו'.

אֲקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שְׂתַּצִּיֵּת אוֹתִי בְּכֹל הַמְּכַתֵּב הַזֶּה, כִּי כּוֹנֵנִי הִיא רַק לְכַנּוֹת אֶת קִהְלָתֵנוּ, וְאֵין אִתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל אֱהָבָתִי אֵלֶיךָ, וְעַל־כֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, שְׂתַּדִּין אֶת כָּל

אָחַד וְאָחַד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְכַף זְכוּת, וְתִלְךָ עִמָּהֶם בְּמִדַּת הַחֶסֶד
וְהַרְחָמִים, וְאִזּוּ תִרְאֶה אִיךָ שְׁגָם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִלְךָ עִמָּךְ בְּמִדַּת
הַחֶסֶד וְהַרְחָמִים.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קנט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַת בְּהַעֲלוֹתָךְ, ט"ו סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי ... גִּירוּ יְאִיר.

זְכַנִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת בְּשָׁבוּעַ זֶה עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל,
וְהַרְבֵּה הַתְּפִלָּלָתִי בְּשִׁבְלֶךָ, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּשְׁמַע תְּפִלָּתִי
וְתִתְקַבַּל לְרַחֲמִים וּלְרִצּוֹן.

שְׁמַעְתִּי אֵת כָּל מַה שֶּׁקָּרָה עִמָּךְ וְכו', וּמֵאֵד מְאֵד נִצְטַעַרְתִּי עַל
זֶה, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר וְכו', כִּי הַהוּא
יַעֲזֹב אֶתְכֶם וְכו', וְיִהְיֶה עִסוּק עִם פְּרִנְסָתוֹ, וּמִמִּילָא לֹא יִהְיֶה לוֹ זְמַן
בְּשִׁבְלֶכֶם.

חֲכַמֵּינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (ערויבין מא'): הַעֲנִיּוֹת מֵעֲבָרְתָּ עַל דַּעְתָּ
וְעַל דַּעַת קוֹנֵנוּ. וְרוֹאִים בְּחֹשֶׁשׁ, שֶׁאֲדָם שְׂאִין לוֹ פְּרִנְסָה וּמִשְׁעָמָם, הוּא
מִמֶּשׁ מִשְׁתַּגֵּעַ וְכו', וְעַל-כֵּן רָאָה לְדוֹן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, וְאֲנִי מְקַנֶּה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וּכְמֵאֵמֶר רַבְּנוּ ז"ל: יֵשׁ
עֲנִין שְׁנֵת־הַפֶּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה.

אֲנִי מְקַנֶּה לְקַחַת אֵת הַכֹּל בְּיָדַי, וְהַכֹּל יִסְתַּדֵּר, אֵתָּה אֵל תִּפְחַד
מִפְּנֵי שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע־עוֹלָם, וְכָלֵל זֶה יִהְיֶה בְּיָדֶיךָ, אִם דְּבָר שֶׁבִקְדוּשָׁה
— אֵין עַל זֶה מְנִיעוֹת וְקִטְרוּגִים וּמַחְלָקָת וּמְרִיבוֹת וְכו', זֶה סִימָן
שֶׁזֶה לֹא בָּא מִן הַקְדוּשָׁה, וְאִם מִתְּשׁוּבָה עַל אֵיזָה דְּבָר שֶׁבִקְדוּשָׁה
כָּל מִינֵי מְנִיעוֹת וְעִכּוּבִים וְקִטְרוּגִים וּמַחְלָקָת וּמְרִיבוֹת, כְּכֹל
שֶׁמִּתְרַבּוֹת הַמְנִיעוֹת, כֵּן רוֹאִים אֵת מַעֲלַת הַגְּחָשׁ וְהַדְּבָר שֶׁבִקְדוּשָׁה.
עַל-כֵּן רָאָה לְשַׁמַּח עַל חֲלָקָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹלִיךְ אוֹתָךְ בְּדֶרֶךְ

הַאֲמַת, וְתַצְלִיחַ דְרַכְךָ, וְאַתָּה תַחְזִיק אֶת הַיְלָדִים חֲזַק חֲזַק, הַעֲקֵר אֶל תַּעֲזֹב אֶת עֲצָמְךָ, כִּי זֶה גְדֻלָּתוֹ שֶׁל בַּר יִשְׂרָאֵל, שֶׁכָּכֵל שְׁעוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר וְכוּ' וְכוּ', הוּא מַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר וְכוּ' וְכוּ', וּמְכַל שֶׁפֶן וְכָל שֶׁפֶן שְׁאִינוֹ בּוֹרַח וְכוּ' וְכוּ'. אַתָּה בּוֹדֵאי זוֹכֵר בְּעִבּוּדְתְךָ מִי הוּא הַגְּבוּר — מִי שְׁאִינוֹ מִפְּחַד, וְנִכְנָס אֶל תּוֹךְ הַשּׁוֹנֵא וְשׁוֹבְרוֹ וְכוּ'. וְלֵהֲפֹנֶךָ — מִי שְׁמַגְבִּיחַ יָדָיִם וּבּוֹרַח, זֶה מֵרָאָה אֶת חֲלֻשַׁת אָפִיו וְכוּ'. וְעַל-כֵּן רָאָה לְהִיּוֹת גְּבוּר חֵיל, וְתַכְנִס אֶל תּוֹךְ קִשְׁרֵי הַמַּלְחָמָה, וּבּוֹדֵאי עַל-יְדֵי חֲזַק לְבָבָהּ תַצְלִיחַ. וְעַקֵּר הַהֲצַלְחָה יִהְיֶה — שְׁלֵא תִשִּׁים לֵב לְזֶה שְׁמַקְטֵרְג עָלֶיךָ, אֲלֵא אַתָּה תַמְשִׁיךָ בְּעִבּוּדְתְךָ עֲבוּדַת הַקֹּדֶשׁ עִם הַיְלָדִים, וְתַחֲדִיר בָּהֶם אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְתַסְפֵּר לָהֶם הַרְבֵּה מֵרַבְּנוּ ו"ל, הַעֲקֵר אֶל תַּתְּפַחַד כָּלֵל.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קס.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתְךָ, ט"ז סִיּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי אֶת כָּל מְכַתְּבֶיךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שׁוֹמַח שְׁאַתָּה כּוֹתֵב לִי, יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּכְּתֵב לִי בְּכָל שָׁבוּעַ מְכַתְּבֵב, וּבְזֶה תִהְיֶה מְקַשֵּׁר אֵלַי.

הַעֲקֵר רָאָה לְהַתְמִיד מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּסִפְרֵי שׁו"ת "אֲשֶׁר בַּנְחַל", וְשֵׁם תַמְצָא אוֹתִי, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּשְׁטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִיּוֹן קַעג, וְסִיּוֹן קַצב), אֲשֶׁר פָּנִיו, שְׁכָלוֹ וְחַכְמָתוֹ הֵם בְּתוֹךְ הַסִּפֵּר, וְעַל-יְדֵי הַכְּתָב יְכוּלִים לְהַכִּיר אֶת הַנֶּפֶשׁ וּפְנִימִיּוֹת הַנֶּפֶשׁ וְכוּ', עֵינַי שָׁם. וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַתְמִיד בְּכָל יוֹם בְּ"אֲשֶׁר בַּנְחַל" כְּסֹדְרָן, וְאֵז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

טוֹב מְאֹד שְׁתַּקַּח לְעֲצָמְךָ אֵיזוֹ עֲבוּדָה, כִּי טוֹב תִּלְמוּד תּוֹרָה עִם דְּרָךְ אֶרֶץ, שְׁיִגִיעַת שְׁנִיָּהֶם מִשְׁפַּחַת עוֹן (אֲבוֹת ב, ב), וְאִם אֲדָם אֵינוֹ

קמד אָשָׁר כ' קסא בַּנְחַל

עוֹבֵד, הָרִי הוּא מִשְׁתַּגֵּעַ, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים שְׁנִיָּהֶם — לְלַמֵּד תּוֹרָה וְלַעֲבֹד, וְזֶה יִצְמָצֵם אוֹתָךְ.

רְאֵה לְהַפְיֵץ אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קסא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצָאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתָךְ, ט"ז סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עִם כָּל הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֵׁישׁ בָּךְ, וְתִדּוֹן אֶת עֲצֻמָּךְ תְּמִיד לְכַף זְכוּת, וְאֶסוּר לְהִסְתַּכֵּל עַל עֲצֻמוֹ בְּעֵינֵי רָעָה, וּכְמוֹ שֶׁאֶסוּר לְהִסְתַּכֵּל עַל אַחֲרִים בְּעֵינֵי רָעָה, כְּמוֹ-כֵן אֶסוּר לְהִסְתַּכֵּל עַל עֲצֻמוֹ בְּעֵינֵי רָעָה, וּכְמוֹ שֶׁצָּרִיכִים לְאַהֲבָה אֶת בֵּר יִשְׂרָאֵל, כֵּן צָרִיכִים לְאַהֲבָה גַם אֶת עֲצֻמוֹ, וְזֶה יִכְנִיס בָּךְ בְּטָחוֹן עֲצָמִי, פִּי בְּאַמַּת יֵשׁ לָךְ כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ גְּדוּלִים מְאֹד, הֶעָקֵר אֶל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצֻמָּךְ מִשׁוֹם דִּבָּר, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת תְּמִיד שְׂמֵחַ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמָּךְ בְּאַמִּירַת מִשְׁנִיּוֹת, וְתֹאמֵר בְּכָל יוֹם כַּמָּה פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת כְּסֻדְרֵן, אֲשֶׁר הָאֲמִירָה בְּעֲצָמָה גַם-כֵּן טוֹב לְנִפְשׁ, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְרַגֵּיל עֲצֻמוֹ בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא אֶל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצֻמָּךְ מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם, רַק לָךְ בְּשִׂמְחָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תְּחִינֵי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שֵׁבֶת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתָהּ, ט"ז סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת שֶׁנִּדְבַּרְתָּ, יַעֲזֹר לְךָ
הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים.

מָה אִמַּר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! רְאוּי לְךָ לְשִׂמְחַת כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, שְׂזַנְיֶתָ
לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר אֵין עֲרֵף אֵלָיו, וְאֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל
מִלְּהִיּוֹת אֲצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזַנְיָה לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֵל
הַפְּעַל לְהִיּוֹת אֲצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַעֲקָר מַעֲכָשׁוּ כְּבָר תִּתְחִיל לְהִתְחַזֵּק בְּיוֹתֵר בְּעִבּוּדַת הַשְּׂמֵחָה,
כִּי אֲצֶל רַבְּנוּ ו"ל הֵיְתָה שְׂמֵחָה עֲקָר גְּדוֹל, וְעַל־יְדֵי הַשְּׂמֵחָה יְכוּלִים
לְצִאֵת מִכָּל הַצָּרוֹת וְהִסּוּרִים, בְּסוֹד (תְּהִלִּים נה, יב): "כִּי בְּשִׂמְחָה
תִּצְאוּ", כִּי עַל־יְדֵי שְׂמֵחָה זֹכִים לְצִאֵת מִכָּל הַמְּרִירוֹת וְהַצָּרוֹת
וְהִסּוּרִים שְׂסוּבְבֵים אֶת הָאָדָם. וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר (סִפְרֵ־הַמִּדּוֹת, אוֹת
הַצְּלָחָה, סִימָן א'): מִי שֶׁשִּׂמַּח תָּמִיד — מְצַלִּיחַ; וְעַל־כֵּן תִּשְׂתַּדֵּל מְאֹד
לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שֵׁבֶת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתָהּ, ט"ז סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידִי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגַדֵּל שְׂמֵחָתִי לְשִׂמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ —

אין לתאר ואין לשער כלל, כי אתה חקוק בפנימיות לבבי לטוב כל הימים.

בענין ... וכו', תדע, אם הם נמולים וטובלים, אין מה לחשוש עליהם כלל, כי הם גרים גמורים, העקר צריכים לדעת בודאות אם נמולו וכו', ובודאי צריכים לקרב את כל בר ישראל הרוצה להתקרב אל הקדוש-ברוך-הוא, וזו צריכה להיות עבודתנו, ובפרט עכשו, שעוברות כל-כף הרבה צרות על עם ישראל, השם ישמר מה ששומעים בכל יום מקרים שלא ישמעו וכו' וכו', התאבדות וכו' וכו', בעיות נפשיות וכו' וכו', ורק עם דעת רבנו ז"ל יכולים להצילם, ועל-כן אשרי ואשרי מי שיתן יד לזה, ויעזר לקרב את נשמות ישראל אליו יתברך, ויתברך ממעון הברכות.

נא ונא ראה לקרב מאד מאד את אשתך באהבה יוצאת מן הכלל, ותחזקה ותאמצה בכל מיני אפנים שבעולם, ובזכות זה הפל יסתדר, כי אשתך צריכה עכשו חזק מאד גדול, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שהפל תהפך על נכון כשתפנסו לדירה משלכם, ולא תגורו בשכנות.

נא ונא ראה לשמח, ותשמח את אנשי שלומנו, וכן תתבודד עצמך בכל יום עמו יתברך, כי כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ולשער כלל, אשרי מי שמתבודד עצמו בכל יום, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחיני.

כ' קסד.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר בהעלותך, ט"ז סיון ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִכֶּם.

לְדַעְתִּי, הַכְדוּרִים שְׁאֵת לֹקַחַת וְכוּ', זֶה מֵה שְׁגוּרִים לָכֶם לְדַכְּאוֹן וְהַפְחָדִים יְתָרִים, וְעַל-כֵּן אִם אֶפְשֶׁר לְהַפְסִיק — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים.

הִיָּה טוֹב מֵאֵד, שְׁתֵּהֵי תָמִיד עֲסוּקָה עִם אֵיזָה עֶסֶק, מְלַבֵּד הַעֲבוּדָה שְׁאֵת עוֹבְדָת, כִּי הַבְּטָלָה מְבִיאָה לְיָדֵי שְׁעֵמוּם (כְּתוּבוֹת נט.), וְתִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ עֲבוּדָה רַבָּה לְדַבֵּר עִם נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ. וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא תַכְף-וּמִיד, שְׁתַּצְאוּ מֵהַדִּירָה הַזֹּאת וְתִכְנָסוּ לְדִירָה שְׁלֹכֶם, וְאִז כָּל הַמַּצְב־רוּחַ יִשְׁתַּנֶּה לְגַמְרִי.

נָא וְנָא רְאֵי לְשִׁמַּח וּלְשִׁמַּח אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי הַשְׂמָחָה מְצִילָה אֶת הָאָדָם מִכָּל מִינֵי חֲלָאִים רָעִים, וּמְבַטֵּלֶת מְמֵנוּ כָּל מִינֵי פְחָדִים יְתָרִים. וּמִי שְׂשִׁמַּח תָּמִיד — מְצַלִּיחַ תָּמִיד. וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלִי מֵאֵד מֵאֵד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה.

אוֹדוֹת הַסְּפָרִיָּה, אֲנַחְנוּ בְּאֲמֻצַּע הַסְּדוּרִים לְקַבֵּץ אֶת כָּל הַסְּפָרִים, בְּאֶפֶן שְׁנֹזֶכֶה לְבָנוֹת סְפָרִיָּה רְצִינִית וְיִפָּה מֵאֵד.

נָא וְנָא תִקְבְּלִי אֶת דְּבָרֵי בְתֻמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, וְתֵהֵי שְׂמָחָה וְעַל-יָזָה, וְאִז תִּרְאִי אֵיךְ שְׁכָל הַמַּצְב־רוּחַ שְׁלִיף יִשְׁתַּנֶּה, וְיִהְיֶה לָךְ אֵיךְ טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קס"ה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קֹדֶשׁ לְסִדֵּר בְּהַעֲלוֹתָךְ, ט"ז סִיּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה נְגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מֵאֵד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמְּךָ — אֵינִי לְתֹאֵר וְאֵינִי לְשַׁעַר כָּלֵל. וְעַקֵּר שְׂמַחְתִּי הִיא בְּזֶה שְׁאֵתָה מְחֻזָּק

את עצמך לילך בדרךי רבנו ז"ל, אשר באמת אין לך עוד טוב מזה, וראוי לך לשמח מאד מאד על נעם חלקך, שזכית להתודע מרבנו ז"ל. אף צריכים לבקש בכל יום ממנו יתברך שלבל נתרחק, כי הפעל-דבר אורב על כל אחד ואחד הרוצה להתקרב לרבנו ז"ל, ועל-פן צריכים לעשות כל מיני פעלות שבכולם לא להתרחק מרבנו ז"ל, ולבקש בכל יום על זה, כי הסמ"ך-מ"ם אורב מאד מאד שנתרחק מרבנו ז"ל, ואנו צריכים למסור את נפשנו לא רק להשאיר אצל רבנו ז"ל, אלא ממלאים את כל העולם פלו עם אור רבנו ז"ל.

ראה לחזק את עצמך בדבקות הבורא יתברך שמו, ותמיד רק תחשב ממנו יתברך, ותחדש חדושי תורה, אשר הוא תקון הברית, כי כנגד זה שאדם חשב עד עכשו במה שחשב וכו', ויהרהר במה שהרהר וכו', עליו להרהר ולחשב בדברי תורה, וזהו תקון גדול, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קה).

ואודות החובות שלך, ראה להתמיד בלמוד התורה הקדושה, כי ח'יב' ראשי תבות: ו'תן ח'לקנו ב'תורתך, וכשאתם לומד תורה, הקדוש-ברוך-הוא מעשירו, כי העשירות באה על-ידי למוד, ועל-ידי-זה יכולים לשלם את כל החובות, גם בצלו ח'מדתי ו'ישבתי (שיר השירים ב, ג) — ראשי תבות: ח'יב', שזה ענין התפלה וההתבודדות, כשאתם מסתיר את עצמו בצלו יתברך, על-ידי-זה ינצל מחובות. ועל-פן ראה להתמיד בלמוד התורה הקדושה ובתפלה, ועל-ידי-זה תצא מכל חובותיך, ובוודאי ראוי לך להזכיר בעת התפלה, ולבקש ממנו יתברך שתצא מחובותיך, ועל-ידי-זה תנצל מכל הצרות.

נא ונא תשתדל שיהיה שלום בין אנשי שלומנו, וכשאתה רואה שיש איזה וכוח או איזו מחלקת ביניהם, תצוה תמיד אחר השלום, כי רבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות מריבה, סימן סו): במקום מריבה — שם השטן; ועל-פן צריכים לעשות כל מיני פעלות שבכולם, שיהיה רק שלום ואהבה בין אנשי שלומנו, כי הסמ"ך-מ"ם רוצה מאד מאד שיהיו מריבות ופרודים בינו.

אֲשֶׁר   כ' קסו   בְּנַחֵל   קמט

אין לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי, שאַתָּה לומד עם חברותא — הן "לקוטי-מוֹהַר"ן והן "לקוטי-הלכות". מה אמר לך, ידידי היקר! אין למעלה מזה, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתמשיך ללמד כף בכל יום עם חיות ודבקות, והקדוש-ברוך-הוא יעלה אותך מעלה מעלה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' קסו.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר בהעלותך, ט"ז סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

והנני מברכך בברכת "מזל טוב" על הלדת בתך תחיה. יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה לגדלה עם כל יוצאי חלציה.

רבנו ו"ל אמר, שהרבה פעמים הסמ"ך-מ"ם מדביק באדם דמיון, והדמיון הורס לו את כל החיים. ועל-כן לדעתי, אף שעובר עליך מה שעובר, עם כל זאת תוציא את כל הדמיונות מדעתך.

והיה טוב מאד, שתרגיל את עצמך ללמד בספורי-מעשיות של רבנו ו"ל כסדרן, אשר מעורר מהשנה, ופותח את המחין.

אתה צריך רק לחשב מהקדוש-ברוך-הוא, תפסיק לחשב מעצמך וכל שפן מאחרים, ותדע שכשם שאסור לשנא את שום בר ישראל, כן אסור לשנא את עצמו, וכשם שמצוה לדון את אחרים לכף זכות, כך מצוה לדון גם את עצמו לכף זכות. ועל-כן תצא מעצמך, ותעזב כבר את כל השטיות, ואף שאני יודע שמאד מאד כואבות לך המחשבות המבלבלות אותך, אבל תאמין לי שזה

דמיון, כי כל מה ששוכנסים בזה, נשפרים יותר ויותר. ועל-כן תעזוב את עצמך כבר מזה, ואז תראה נסים נגלים שייעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

לדעתי, תלך בכל יום להתפלל ערב ובקר במנזן דיקא, וזה יושיע אותך הרבה, שתצא מעצמך, כי אתה חושב הרבה מעצמך יותר מדי, וזה מה שהורס אותך, ונדמה לך כאלו כלם מסתכלים עליך, ובאמת תאמין לי, שלכל אחד ואחד יש את הצרות והבעיות שלו, ואף אחד אינו חושב ממך, ואז כשתכניס בדעתך ידיעות אלו, תראה איך שיהכל יתהפך לטובה. ועל-כן לדעתי, ראה מהיום והלאה ללכת לבית-הכנסת להתפלל בצבור דיקא, ואז טוב לך כל הימים.

ראה לשמח, כי עקר הצרות והיסורים שעוברים על האדם הם רק כשהוא בעצבות ובמרירות, ועל-כן תעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות רק בשמחה, וכשתהיה בשמחה, כבר ממילא יהיה לך טוב.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחיני, ואל תתביש כלל, אלא אדרבה, תכתב לי כל מה שמעיק לך, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנוקה להוציא את כל אלו הפחדים והדמיונות, ותזכה להיות דבוק בחי החיים בו יתברך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' קסז.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר בהצלוחך, ט"ז סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לַנְכוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְעֵצֶר אֶת עֲצֻמָּךְ בְּמִדַּת הַכַּעַס, כִּי הַכַּעַס הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי. וּבְאַמַּת כַּעַס בָּא עַל-יְדֵי פָגַם הַבְּרִית, וּפְגַם-הַבְּרִית בָּא עַל-יְדֵי כַּעַס, וְאֶחָד תְּלוּי בַשָּׁנִי, וְעַל-כֵּן אַתָּה צָרִיךְ לְעַבֵּד מְאֹד מְאֹד לְשִׁבֵר מִמֶּךָ אֶת הַכַּעַס. וְרַבְּנוּ ו'ל אָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת כַּעַס, סִימָן א'): מִי שֶׁשׁוֹמֵר אֶת עֲצֻמוֹ מִכַּעַס, שׁוֹנָאִיו אֵינָם שׁוֹלְטִים עָלָיו. וְכֵן אָמַר (שָׁם סִימָן ב'): גַּם יִשְׁכַּן בְּבֵיתוֹ, לֹא יְדוּרוּ אַחֲרָיִם בְּמִקוֹמוֹ; עֲכָשׁוּ תִסְתַּכַּל אִיךָ שָׁזָה סוֹכֵב עָלֶיךָ, כִּי אִבְדַּת כְּבֹר אֶת אֲשֶׁתְּךָ הָרֵאשׁוֹנָה עַל-יְדֵי הַכַּעַס וְהַרְצִיחָה שְׁהָיָה לָךְ עֲמָה, וְתִמִּיד רַבְתָּם בְּיַחַד, וְעַל-יְדֵי-זֶה שׁוֹנָאִיךָ שְׁלֹטוֹ בָּךְ, וְכֵן אַחֲרָיִם גִּכְנָסוּ בְּבֵיתְךָ וְכוּ', וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שֶׁעֲזַר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם אִשָּׁה צְדִיקָת, רְאֵה לְהַתְּפִיֵס עֲמָה, וְאֵל תִּלָּךְ עֲמָה בְּכַעַס וּבְדַקְדוּקֵי עֲנִיּוֹת, אֲלֵא אֲדַרְבָּה, תֵּן לָהּ לְקִנּוּת מַה שֶּׁהִיא צָרִיכָה, כִּי יֵשׁ לָךְ, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אִשָּׁה טוֹבָה, וְחָבַל שֶׁתֵּאבֵד גַּם אֶת הָאִשָּׁה הַזֹּאת, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְעוֹלָם לְהַתְּפִיֵס עִם אֲשֶׁתְּךָ, וּבִזְכוּת זֶה יִשְׁתַּנָּה הַכֹּל.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! לֹא כִדָּאִי לְהַתְּעַסֵק עִם הַמְשַׁפָּחָה הַקְּדוּמָת, אֲנִי מְקוּנָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּשֶׁבַתְּךָ תִּגְדֵּל, אֲזַ תִּתְרָאוּ אֶחָד עִם הַשָּׁנִי, כִּי לְבִסוּף בַּתְּךָ תִּבּוֹא אֵלֶיךָ, אֲבָל עֲכָשׁוּ לֹא כִדָּאִי לָךְ בְּכָלֵל לְהַתְּעַסֵק אַתָּם, כִּי הֵם יְכוּלִים לְהַתְּעוֹרֵר מִשְׁנָתָם, וְלִלְכַת אֶל עוֹרֶךָ דִּין, וְיַעֲשׂוּ לָךְ מְשַׁפְּטִים עַל מְזוֹנוֹת, וּמָה אַתָּה צָרִיךְ אֶת הַצָּרוֹת הָאֵלוֹ. וְעַל-כֵּן רְאֵה לֹא לְהַתְּבַלְבֵּל עֲכָשׁוּ.

רְאֵה לְלַמֵּד הַרְבֵּה 'עֵינַי יַעֲקֹב' כִּי זֶה סִגְלָה לְיִרְאַת שָׁמַיִם, וְכֵן תִּמְשִׁיךְ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, אֲשֶׁר אֵינָן לְמַעְלָה מִזֶּה.

נָא וְנָא רְאֵה לְשַׁמֵּחַ, וּתְכַבֵּד אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְאֲזַ תִּרְאֶה אִיךָ שְׁכָל הַצְּלָחָתְךָ תִּשְׁתַּנָּה לְטוֹבָה.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתֵּצֵא מִצְרוּתֶיךָ, וְתִזְכֶּה לְהַפְּלֵל בְּאֵינן סוּף

קנב   אָשֶׁר   כ' קסח   בַּנְחַל

בְּרוּךְ הוּא. וְרַבְּנוּ וַ"ל אוֹמֵר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת פֶּעַס, סִימָן לב): מִי שֶׁמְשַׁבֵּר אֶת מִדַּת הַפֶּעַס יִזְכֶּה לְשֵׁם טוֹב.

מִי יִתֵּן, שְׁתִּזְכֶּה לְהַכְנִיס לְגוּר עִם אֲשֶׁתְּךָ בְּיַבְנָאֵל, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קִדְּשׁ לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתְךָ, ט"ז סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וּגְדֹל שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אֵין מַלְיָם לְהַוִּדּוֹת לְךָ בְּמָה שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה עִם הַיְלָדִים הַקְּטָנִים, שֶׁאַתָּה מַחְדִּיר בָּהֶם שְׁיִלְמָדוּ "סֵפֶר-הַמִּדּוֹת" עַד, שֶׁתִּהְיֶה לָּאֵל, הֵם יוֹדְעִים כְּמָה אוֹתִיּוֹת בְּעַל-פֶּה, אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה. וְתֹאמִין לִי, שֶׁדְּבַר כְּזֶה עוֹד לֹא קָרָה בֵּין כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּכָל הַדּוֹרוֹת, שֶׁיִּקּוּם לְגִיּוֹן שֶׁל מֶלֶךְ כְּזֶה, יְלָדִים קְטָנִים שֶׁיִּדְעוּ כְּמָה אוֹתִיּוֹת מִסֵּפֶר-הַמִּדּוֹת, וְאִם תִּמְשִׁיךְ כֶּךָ מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ וּמִדֵּי שָׁבוּעַ בְּשָׁבוּעַ וְכוּ' וְכוּ', אִז בְּמִשְׁךָ שְׁנַתִּים אוֹ שְׁלֹשׁ אוֹ אֲפֹלוּ יוֹתֵר, יִזְכּוּ לְדַעַת אֶת כָּל "סֵפֶר-הַמִּדּוֹת" בְּעַל-פֶּה. וְזֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְעַל-כֵּן תִּמְשִׁיךְ בְּזֶה תָּמִיד, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רֵאֵה לְהַתְחַזֵּק וְלִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׁתַּדֵּל תָּמִיד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְכֵן תִּשְׂמַח אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִדְבַר עַל לְבָם, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁתִּרְאֶה אִיזוֹ מַחְלָקָת, תִּשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם, וְתִקַּח אֶת עֲצָמְךָ לַעֲשׂוֹת כְּאַהֲרֹן הַכֹּהֵן, שֶׁהָיָה אוֹהֵב שְׁלוֹם וְרוֹדֵף שְׁלוֹם (אֲבוֹת א, יב), וּבְזֶה שֶׁתַּעֲשֶׂה תָּמִיד שְׁלוֹם בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, יִבְרַכְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גַם-כֵּן בְּשְׁלוֹם.

אֲשֶׁר   כ' קסט   בְּנַחֵל   קנג

נא וְנָא רְאֵה לְהַתְּבוּדָד עֲצָמָךְ בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְּבַרְךָ, וְאַפְלוּ חִמְשׁ דְּקוּת, זֶה מְאֹד מְאֹד יִקָּר אֲצִלוּ יִתְּבַרְךָ, לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְּבַרְךָ, הוּא כְּלִי לְהַמְּשַׁכֵּת הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

אודות הַפְּצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוֹצָה פַּעַם בְּשָׁבוּעַ — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי רַבְּנוּ וַיֵּל אָמַר (סְפָר־הַמִּדּוֹת, אוֹת צְדִיק, סִימָן קז): לְפַעֲמִים עַל-יְדֵי גַחַת-רוּחַ אַחַת מְעַט שְׁעוֹשִׁים לְצְדִיק, עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִים לְעוֹלָם הַבָּא. וּמִכָּל שֶׁכֵּן בְּזֶה שְׂמַחְדִּירִים אָמוּנָה פְּשוּטָה בְּעַם יִשְׂרָאֵל, עוֹשִׂים גַחַת-רוּחַ גָּדוֹל לְהַצְדִּיק. וּבּוֹדָאי תִּזְכָּה עַל-יְדֵי-זֶה לְעוֹלָם הַבָּא. וּמָה גַם שְׂתַמְּשִׁיךְ אֶת הָעוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְעוֹד בַּחַיִּים חִיּוּתָךְ תִּזְכָּה לְהַמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמָךְ אוֹר וְדַעַת וְזִיו וְחִיּוּת וּדְבָקוֹת הַבוֹרָא יִתְּבַרְךָ שְׂמוּ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִנִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קסט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרְךָ, מוֹצְאֵי-שְׁבַת-קִדְשׁ לְסִדְרַת בְּהַעֲלוֹתָךְ, ט"ז סִינּוֹן הַיְּתֻשְׁנִי"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְּתָבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ.

אודות הַחֻבּוֹת, צְרִיכִים רַק לְבַקֵּשׁ מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדָאי יַעֲזֹר לָכֶם, שְׂתִזְכְּרוּ לְהַנְצִיל מִהַחֻבּוֹת. אַתֶּם רְאוּ לְהַמְּשִׁיךְ לְכַתֵּב בְּכָל שָׁבוּעַ מִכְּתָב יְפֵה מְאֹד לְאַבָּא, וּלְאַחֵל לוֹ בְּרַכּוֹת, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ שְׂיָבוֹא לְגוּר אַתְּכֶם, וְכֵךְ יַחֲזֹר בְּתִשׁוּבָה, וְאֵז מִמִּילָא אֶת כָּל הַחֻבּוֹת שְׂאַתֶּם חַיִּבִים לוֹ, הוּא יִוְתַר לָכֶם, כִּי סוּף

כָּל סוּף מַה יַעֲשֶׂה עִם הַכֶּסֶף, וְאִם הוּא לֹא יִתֵּן לָכֶם, אִז כָּל הַכֶּסֶף לָךְ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, לַעֲבֹרוֹת, וְעַל-כֵּן שְׁלֵא יִהְיֶה לָךְ, חֵס וְשְׁלוֹם, אֵיזָה מִצָּפוֹן שְׂאֵת לֹקַחַת מִמֶּנּוּ, אֲדַרְבָּה, אֵת מְזַכָּה אוֹתוֹ, שְׁתַּהֲלֶה לָּאֵל, יֵשׁ לוֹ נְכָדִים יְקָרִים כָּאֵלוֹ שׁוֹמְרֵי תוֹרָה וּמִצְוֹת, וְזוֹ זְכוּת גְּדוּלָה לְאַבָּא. וְעַל-כֵּן אֵל תַּחֲיוּ עִם מִצָּפוֹן, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲדַרְבָּה, תִּשְׁמַחֵי מְאֹד שְׂאֵת מְזַכָּה לְאַבִּיךָ שְׁתוֹרֵם לָךְ.

הַעֲקָר רְאִי לַהֲיוֹת שְׂמִיחָה וְעַלִּיזָה, וְתַמִּיד תַּחֲזִיקִי אֵת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבְזְכוּת הַשְּׂמִיחָה שְׂאֵת תַּהֲיִי שְׂמִיחָה, וְתִשְׁמַחֵי אֵת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, תַּתְּבָרְכִי מִמְּעוֹן הַבְּרָכוֹת, כִּי הַשְּׂמִיחָה הִיא הַצְּלָחָה. וְעַל-כֵּן נוֹפֵל עַל הָאָדָם תַּמִּיד מְרִירוֹת וְדַכְאוֹן, כְּדִי שְׁלֵא יִצְלִיחַ. וְלָכֵן צְרִיכִים לְמָסַר אֵת נַפְשׁוֹ עַל נִקְיַת הַשְּׂמִיחָה, כִּי הַשְּׂמִיחָה מוֹצִיאָה מִהָאָדָם אֵת כָּל מִינֵי מַחֲלוֹת שְׂרָק נְדָבְקוּ בּוֹ. וְכִמּוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת עֲצָבוֹת, סִימָן נג): עֲצָבוֹת סִימָן לְאֵיזָה חוֹלָאֵת שְׂמִמְשִׁמֶשֶׁת לְבוֹא; וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְמָסַר אֵת נַפְשׁוֹ עַל נִקְיַת הַשְּׂמִיחָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה אִף פְּעַם לֹא יָבוֹא לְיָדֵי מַחֲלוֹת.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַצְאוּ מִכָּל חוֹבוֹתֵיכֶם, וְיִתְרַחֵב לָכֶם, וְתִשְׁתַּדְּלוּ לַעֲשׂוֹת רְצוֹן בְּעַלְךָ בְּכָל הָעֲנִינִים וְכוּ' וְכוּ', כִּי אֵיזוּהִי אִשָּׁה כְּשֶׁרָה? הָעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעַלָּהּ (תָּנָא דְבֵי אֱלִיהוּ רַבָּה, פְּרָק ט'); וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מְאֹד מִתְּפָאֵר עִם אִשָּׁה שְׁעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעַלָּהּ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קע.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קַדְשׁ לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתָךְ, ט"ז סִיּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גִּירוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֵת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחֲתִי לְשִׁמְעַ אִיךָ שְׁלַקַּחְתָּ אֵת עֲצָמְךָ בְּיַדֶּיךָ, וְהִתְחַלַּת לְלַמֵּד. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא

שְׁתַּעֲשֶׂה יְלֵד רְצִינִי, וְתִקַּח אֶת עֲצָמָךְ בְּיַדֶּיךָ, וְתִלְמַד בְּהִתְמַדָּה בְּכָל יוֹם, הָעֵקֶר אֶל תִּשְׁכַּח, כִּי יִנְקוּתָא כְּלִילָא דְדוֹרְדָא (שְׁבַת קנב.), עֵקֶר יְפִי הַפֶּרֶחַ כִּשְׁהוּא עֲדִין בַּצְעִירוּתוֹ. וְעַל-כֵּן רָאָה לְהִתְמִיד הַרְבֵּה בְּלַמּוּד מְשָׁנִיּוֹת, וְתִשְׁתַּדֵּל בְּכָל יוֹם לְגַרֵס הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשָׁנִיּוֹת, וְתִדּוּן אֶת כָּל חֻבְרִיךָ לְכַף זְכוּת, וְאֵל תִּתְקוּטְט עִמָּהֶם, וְאִדְרַבָּה רָאָה לְקַרְבֶּם, וּלְדַבֵּר עַל לְבָם, שְׁלֹא כְּדַאי לְהִתְקוּטְט, אִדְרַבָּה אֲנַחְנוּ צְרִיכִים כְּבָר לְהִתְקַדֵּם, וְלִחְשֵׁב עַל הָעֵתִיד שְׁלָנוּ.

רָאָה לְשָׁמֹר עַל הַגְּנֵה שְׁלֹא תִהְרַס, וְתוֹדָה רַבָּה שְׁעוֹרְתָם לְשִׁתַּל אֶת הַגְּנֵה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קעא.

בְּעוֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבַת-קֹדֶשׁ לְסִדֵּר בְּהַעֲלוֹתָךְ, ט"ז סִינן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר לִי ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

רַבְּנוּ ז"ל רָצָה שְׁיִלְמְדוּ בְּכָל הַסְּפָרִים, אֲבָל דַּעַת לְנִכּוֹן, שְׁצָרִיכִים לְהִתְמִיד הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי דִיקָא עַל-יְדֵי הַהִקְדָּמוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, תִּזְכֶּה לְהִבִּין בְּכָל הַסְּפָרִים, וְעַל-כֵּן רָאָה הָעֵקֶר עֲכָשׁוּ לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמָךְ בְּלַמּוּד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיְהִי לָךְ שְׁעוּרִים הֵן בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְהֵן בְּ"סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת" וְהֵן בְּ"סְפָר־הַמִּדּוֹת" וְהֵן בְּשִׁיחוּתֵי הַקְּדוּשׁוֹת, וְעַל כָּלֵם בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וּמִשָּׁם תִּשָּׂאב הַרְבֵּה הַתְּחִזְקוֹת.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סְפָר־הַמִּדּוֹת, אוֹת עֲצָבוֹת, סִימָן א'): מִי שְׁלֹא תִקַּן חֲטָאת נְעוּרָיו, עַל-יְדֵי-זֶה בָּאִים לְדָאגוֹת; עַל-כֵּן רָאָה לוֹמַר בְּכָל יוֹם אֶת הָעֲשָׂרָה מִיַּי נְגִינָה, שֶׁהֵם הַיִּתְקוֹן הַכְּלָלִי, חֵק וְלֹא יַעֲבֹר,

קנו אָשֶׁר כ' קעב בַּנְחָל

וְכֵן תִּתְבַּדְדַּד עֲצָמְךָ עִמוֹ יִתְבַּרְךָ עַל-כָּל-פָּנִים חֲמֵשׁ דְּקוֹת תִּדְבַּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְאִז הַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה.

נָא וְנָא אַל תִּבְלָבֵל אֶת עֲצָמְךָ מִשׁוּם דְּבַר וּמִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְתִדַּע שְׁגָם כִּהֵן צָרִיךְ לְעַבֵּד עַל מִדַּת הַחֶסֶד כִּי־דוּעַ, אֲשֶׁר הַכֹּהֲנִים הָיוּ קִפְדָּנִים גְּדוֹלִים (גִּטִּין פ.ב. בְּרִשׁ"י), וְעַל-כֵּן הֵם צָרִיכִים לִהְיוֹת יוֹתֵר בְּחֶסֶד מֵאַחֲרִים.

נָא וְנָא רְאֵה לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם, רַק הַדְּבַק עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתְךָ, ט"ז סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ אֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגֵּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוֹנִי"ה יִצְלִיחַ דְּרַכָּם תְּמִיד.

רְאוּ, אַחֵי וְרַעֲי, מַה שְּׁקוֹרָה עֲכָשׁוּ בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה מִבְּהִיל הַרְעִיוֹן, שְׁבַכְל יוֹם מִתְאַבְּדִים אֲנָשִׁים, רַחֲמָנָא לְצַלּוֹן, וּבְכַרְט ... וְכֵן מִשְׁתַּגְּעִים שָׁם, וְסוֹבְלִים מִבְּעִיּוֹת נַפְשִׁיּוֹת וְכוּ', וְאָנוּ דִּיקָא אָנוּ יְכוּלִים לְהַצִּיל אֶת כָּל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי הַפְּצַת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בִּינֵיהֶם, לְמִלָּא אֶת כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עִם קוֹנְטְרָסִים, וְלִבְסוּף הַסֵּמ"ך-מ"ם עוֹבֵד עֲלֵינוּ עִם קְטָנוֹת הַמַּחֲזִין וְכוּ', וּמִבִּיא אוֹתָנוּ לְיְדֵי מַחֲלָקָת וּמְרִיבוֹת וְחֹכּוּכִים בִּינֵנוּ, רְאוּי לָנוּ לְהִתְבַּיֵּשׁ מְאֹד מְאֹד, מַה נַּעֲנֶה לְיוֹם הַדִּין, שְׂיִכְלָנוּ לְהַצִּיל כָּל-כָּף הַרְבֵּה נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, אִם הָיִינוּ מְמַלְאִים אֶת אֶרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה עִם קוֹנְטְרָסִים, וְהָיִינוּ נוֹסְעִים מַעִיר לְעִיר וּמִכְפָּר לְכָפָר וְכוּ', וְלִתֵּן הַרְצָאוֹת. וְעַל-כֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, רְאוּ לְהַשְׁלִים בִּינֵיכֶם, וְתִשְׁתַּדְּלוּ שְׂיִהְיֶה רַק שְׁלוֹם וְאַהֲבָה אֲמִתִּית בִּינֵיכֶם, וְאַל תִּפְּלוּ כָל-כָּף בְּקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין לְרִיב עַל

אֲשֶׁר   כ' קעג   בַּנְחַל   קנז

כָּל שְׁטוּת, אֲשֶׁר זֶה הִסְתַּת הַסֵּם "דָּ-מ"ם, שְׁיִהְיוּ בִּינָנוּ תָּמִיד וּפְוָחִים וּמְרִיבוֹת.

אֲנִי מִקְוֶה שְׁדַּבְּרִי אֵלָיו שְׁאַנִּי כּוֹתֵב עִם דָּם לְבִי, כַּאֲשֶׁר הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ יַעֲדֵד עַל זֶה, יִכְנָסוּ בְּכֶם. נָא וְנָא רְאוּ שְׁיִהְיֶה בִּינֵיכֶם הַשְּׁלוֹם תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר שְׁלַח, י"ז סִיּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלָב", הַגָּרִים בִּיבְנֵינָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלָב", הַיְ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיִּצִילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נֹגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרֵעֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחֻזַּק עֲצָמְכֶם לִהְיוֹת בְּשְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לִהְיוֹת מְקָרָב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אֲלֵא עַל-יָדֵי שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, כִּי כִפִּי הַשְּׁלוֹם — כֵּן מִקְבֵּל מִרַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן הוֹלֵךְ לִי בַחַיִּים, שְׁיִהְיֶה רַק שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, בֵּינֵינוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִתְרַחֲקוּ מִן הַמַּחֲלָקוֹת, שֶׁהֵיא עֲבוּדַת הַסֵּם "דָּ-מ"ם לְעִשׂוֹת פְּרוּדִים בֵּינֵינוּ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּכָל־לִיּוֹת וּבֵינֵינוּ תִלְמִידֵי הַצְּדִיק בְּפִרְטִיּוֹת.

עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי כָּל עֲנִינֵינוּ כָּאֵן בִּיבְנֵינָאֵל הוּא לְבָנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, וְעַקֵּר הַתְּכַלִּית בְּזֶה הוּא, שְׁיִהְיוּ לָנוּ אַרְבַּע אֲמוֹת מִשְׁלָנוּ, וְנִזְכָּה לְהַתְּבוּדָד עֲצָמֵנוּ בֵּין הַהָרִים וְהַגְּבָעוֹת מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, עַל-כָּל-פָּנִים מְעַט אוֹ הַרְבֵּה אִישׁ כִּפִּי יִכְלָתוּ, וְכֵן לְהַתְּמִיד בְּשַׁעוּרֵי תוֹרָה כָּל אֶחָד כִּפִּי מִשְׁאֵת הַפְּנָאִי, כִּי אֶחָד הַמְּרַבֵּה וְאֶחָד הַמְּמַעִיט, וּבִלְבָד שְׁיִכּוֹן לְבוֹ לְשָׁמַיִם (בְּרִכּוֹת ה:), וְנִהְיֶה שְׂמֵחִים וְעֲלִיזִים, וְנִרְקָד

בְּכָל יוֹם, וַיִּגְלֶה וַיִּנְפָּרְסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל אֲרָצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה וּבְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְרַק זֶה עֵקֶר הַתְּכֵלִית שְׁלֵנוּ כָּאֵן בְּיַבְנָאֵל, כִּי אַחֲרֵת מִה יֵשׁ לָנוּ כָּאֵן.

וְעַל-כֵּן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שְׁתִּירְאוּ לְהַכְנִיס בְּדַעְתְּכֶם יְדִיעָה זוֹ, שְׂאֵל בָּאֵנוּ לְכָאֵן לְרִיב אֶחָד עִם הַשְּׂנִי, וְלֹא בָּאֵנוּ לְכָאֵן עִם אֱלִימוֹת אֶחָד עַל הַשְּׂנִי, כִּי אֵין זוֹ דְרַבְּנוּ, עָלֵינוּ רַק לְמֵלֵא אֶת עֲצָמֵנוּ עִם אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ? יִתְבָּרַךְ, וְכֵן לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם לְזוֹלָתָנוּ אֶת הָאֲמוּנָה הַבְּרוּרָה וְהַמְּזוֹכָת, וְעַל-כֵּן מִי שְׂיִכּוֹל לְהִרְאוֹת אֶת זֶה, מִה טוֹב וּמִה נְעִים, וּמִי שְׂאֵינוּ יְכוֹל לְהִרְאוֹת אֶת זֶה, עָלָיו לְחַשֵּׁב עַל כּוּוֹן אַחַר, כִּי תִדְעוּ, שְׂעוֹלָה לִי מִמּוֹן וְדַמִּים תִּרְתִּי מִשְׂמַע, כִּי אֲנִי סוֹבֵל בְּזִיוּנוֹת וּשְׂפִיכוֹת דְּמִים וּמְסִירוֹת וְרַשְׁעוֹת שְׂאֵין כְּמוֹתֵם מִהַסְּמ"ך-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, וְהַכֵּל מִחֲמַת שְׂאֵנִי רוֹצֶה לְבַנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם, שְׂתִּשְׁתַּדְּלוּ לַעֲזֹר לִי. וְעַקֵּר הָעֲזֹר, שְׂתִּשְׁתַּדְּלוּ שְׂיִהְיֶה רַק שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת בֵּינְכֶם, וְאֶחָד יְדוֹן אֶת זוּלָתוֹ לְכַף זְכוּת, כִּי בְּאֲמַת כְּלָנוּ חוֹלִים בְּחֵלֵי הַנֶּפֶשׁ, וְאַנְחָנוּ נִמְצָאִים בְּטַפּוּל אֲצֵל הַרוּפָא הַגָּדוֹל הַנוֹרָא וְהַנֶּפְלֵא שֶׁהוּא רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן כְּמוֹ בְּבֵית-חוֹלִים, לֹא שִׁיף שְׂחוּלָה אֶחָד יְרִיב עִם הַשְּׂנִי, זֶה שְׂיֵשׁ לוֹ תַחֲבֹשֶׁת עַל הָרֹאשׁ, יִצְעַק עַל זֶה שְׂיֵשׁ לוֹ גָּבֶס עַל רִגְלוֹ — הָאֵם הַשְּׂתַגְעַת? ... אַתָּה צָרִיף לִילֵף כְּמוֹנִי... וְזֶה שְׂיֵשׁ לוֹ גָּבֶס עַל יְדוֹ, יִצְעַק עַל זֶה שְׂיֵשׁ לוֹ אֵינְפוֹזִיָּה בְּנִרְיָדִים — הָאֵם הַשְּׂתַגְעַת?! ... אַתָּה צָרִיף לִילֵף כְּמוֹנִי... הֲלֹא לְכִסִּיל יִחַשֵּׁב, כִּי כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ מַחְלָה אַחֲרֵת, כִּי כָּל אֶחָד סוֹבֵל עַל חֲסָרוֹן אַחַר, כְּמוֹ-כֵן בְּרוּחָנִיּוֹת כְּלָנוּ חוֹלִים, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְצָרִיכִין לְחֹזֵר בַּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְתַהֲלָה לְאַל, יֵשׁ לָנוּ רוּפָא גָּדוֹל, רוּפָא נֶפְלֵא, שֶׁהוּא רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן אֵין לְאַף אֶחָד לְהִתְעַרֵּב בְּעֶסְקוֹ שֶׁל הַשְּׂנִי בְּשׁוּם פְּנִים וְאַפָּן, אֲלֵא שְׂיַדַע שְׂכָל אֶחָד וְאֶחָד מְקַבֵּל טַפּוּל אַחַר מִהַרוּפָא, וְלְכִסִּיל יִחַשֵּׁב, אִם יִתְעַרֵּב בְּעֶסְק שֶׁל הַשְּׂנִי.

וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים בְּכָל מִינֵי לְשׁוֹנוֹת שֶׁל בְּקָשָׁה: תְּפַסִּיקוּ לְרִיב בֵּינְכֶם, וּמִכָּל שְׂפֵן שְׂאֵל

תלכו באלימות אחד נגד השני, כל עסקנו הוא רק תורה ותפלה ועבודת השם יתברך, ועל יסוד זה בנינו את קהלתנו, ואין לנו שום פונה אחרת.

עליכם לדעת, פי לכל אחד ואחד יש לו הצרות והבעיות שלו, העניות והדחקות וכו', והשלום בית וכו', והירידות והנפילות שלו, והוא לו מענין לסבל מהשני, ועל-כן אל תשליכו אחד את האשמה על השני, כי אף אחד לא אשם על הצרות שלך, ועל-כן אל תוציא את עצביך על זולתך, ופרשתי את הפסוק (במדבר י, ז): "ובהקהיל את הקהל תתקעו ולא תריעו", ותרגומו: "ובמכנש ית קהלא תתקעון ולא תיבבון", הינו כשרוצין להקהיל ולבנות קהלה, צריכין רק לתקע, הינו קול פשוט לעורר ולחזק את כל בני הקהלה, אבל "ולא תריעו", אל תסתכלו על הרע של כל אחד ואחד, וכן 'ולא תיבבון' — אל תבכה ואל תתלונן ואל תוציא את עצביך ואת המרירות שלך על זולתך, ודיקא על-ידי-זה נזפה להקים קהלה חזקה ומבססת, ולהקהיל את הקהל, להקהיל בני-אדם מצלחים. וזו צריכה להיות כל מגמתנו, שנבסס קהלה עם אברכים רציניים, שרוצים רק תורה ותפלה, ולא הולכי בטל וכו', ומכל שכן בעלי אלימות.

נא ונא ראו לדון אחד את השני לכף זכות, וביחד הבה נבוא לבנות קהלה נאה וחסודה, ובה נצליח את דרכנו. והסמ"ך-מ"ם לא יוכל לנו בשום פנים ואפן, כי קנה אחד יכולים לשבר, אבל קנים הרבה אי אפשר לשבר בשום פנים ואפן (תנחומא נצבים א'). וזכרו זאת היטב היטב.

מאד מאד אבקש את כל אחד ואחד מאנשי שלומנו, שיעזר לי להוציא מן הכח אל הפעל חשקי וכסופי לבנות עיר על שם רבנו ז"ל, ושיהיה למקום כח המושך, שימשיך אליו עוד מאות ואלפי משפחות. ועקר כח המשיכה הוא רק כשנהיה רציניים, ולא נרצה ולא נבקש רק התכלית האמתית, שהוא גלוי אמתת מציאותו יתברך, ולהתקרב אליו יתברך, וכל אחד ואחד יעסק בתורה

קס   אָשֶׁר   כ' קעד   בַּנְחַל

ובתפלה ובמצוות ובמעשים טובים כפי כחו, ואין שיף לומר מוסר אחד להשני: למה אני מרבה ואתה ממעיט, או להפוך, כל אחד צריך לדאג ברוחניות לעצמו, ובגשמיות לעזור לזולתו, ואם תלכו בדרך זו, אז תצליחו ברככם.

תאמינו לי, שאני כותב את כל זה בדם לבי ולא בדיו, ואני רק רוצה לראות את הטוב הנגלה והנסתר אצלכם, וכל פונתי היא לבנות עוד את בית-המדרש הגדול ותלמוד-תורה ובית-ספר וישיבה, ויהיה מבסס על יסוד חזק.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו בכל ברככם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כ' קעד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שלח, י"ז סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

זכני הקדוש-ברוך-הוא להיות בשבוע שעבר על ציון רבנו ז"ל, והרבה בקשתי עליך, שתצליח את דרכך, ותזכה לקנות דינה משל עצמך, ולא תצטרך לגור יותר בשכירות ובשכנות, אלא תגור בבית שלך.

ראה לחזק את עצמך להיות בשמחה, ואל תשבר מפני שום דבר שבעולם, כי בזה העולם עובר על כל אחד ואחד מה שעובר — צרות ויסורים, קטנות וחלישות הדעת, ועקר גדלת בר ישראל הוא כשאינו נשבר משום דבר, אלא מחזיק מעמד.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל שמחתי, שאתה מעמודי התוף של תפלת הויתקין, אשר אין למעלה מזה, ואני מקנה

אֲשֶׁר   כ' קעה   בַּנְחַל   קסא

להקדוש-ברוך-הוא, שעוד מעט יכנסו לגור עוד כמה משפחות, ועל-ידי-זה תתחזק יותר ויותר תפלת הוֹתִיקִין, שְׁמַאד מְאֹד הַזֵּהִירְנוּ רַבְנוּ ז"ל עַל זֶה.

נא ונא ראה לשמח את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, כי השמחה היא ההצלחה של האדם, ועל-כן ראה לשמח ולשמח את אנשי שלומנו, ועל-ידי-זה ימשך עליך אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו.

נא ונא ראה לקבץ את עצמך עם איזה חבר טוב, ללמד על-כל-פנים שעה אחת ביום, הינו מלבד השעורים שיש להם בעצמך, תלמד עם איזה חבר, כי אצל רבנו ז"ל הייתה נקודת החבר דבר גדול מאד. וחקמינו הקדושים אמרו (תנא דבי אליהו רבה, פרק טז): לעולם יקנה אדם חבר לעצמו שיקרא עמו, ואין חבר נקנה אלא בדמים, וכן הוא (בגלוקוט פֶּרֶשֶׁת פִּנְחָס, רמז תשע"ו): אין חבר נקנה אלא בקשי קשיין; ועל-כן מה טוב ומה נעים, אם יהיה להם חבר טוב לדבר עמו בכל יום בעבודת השם יתברך, וזה יעזר להם מאד מאד.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלת ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד, ותזכה להיות שמח, ותתמיד בתורה כל הימים.

המאחל להם ברכה והצלחה מן השמים...

כ' קעה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שלח, י"ז סיון ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

אין את יכולה לתאר ולשער את גדל שמחתי שיש לי, שעברה שנה, ומסרת את נפשך בעבור חנוך הבנות. יעזר להם הקדוש-ברוך-הוא בזכות זה, שתזכו לגדל את ילדיך בנגל, ותהיה לכם פרנסה בשפע, ותהיה השמחה והששון תמיד בביתך.

חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרִכּוֹת ס): לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם רְגִיל לֹאמֵר
 'כָּל דְּעָבִיד רַחֲמָנָא לְטַב עָבִיד', אָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְהַגִּיד
 תְּמִיד, שְׁמָה שְׁעוֹשֶׂה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא לְטוֹבָתוֹ, כִּי בְּאֵמֶת מֵה
 שְׁעוֹבֵר בְּזֵה הָעוֹלָם עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, רְאוּי לָנוּ לֹאמֵר עַל כָּל דְּבָר:
 "גַּם זֶה לְטוֹבָה", וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּעֲצָמוֹ מִמְּשִׁיכִים עַל עֲצָמוֹ אוֹר וְחַיּוֹת
 וְזֵיו וּדְבָקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
 מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ בְּחַיֵּיכֶם.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קעו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר שְׁלַח, י"ז סִינן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ.

זַכְּנֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת בְּשָׁבוּעַ שְׁעָבֵר אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ
 ז"ל, וְהַרְבֵּה בְּקִשְׁתִּי בְּעַבְוִרְכֶם, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִתְקַבְּלוּ
 הַתְּפִלוֹת לְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׁתַּשְׁתַּדְּלוּ לְחַיּוֹת בְּיַחַד בְּאַהֲבָה,
 אַחֲנָה וְרַעוּת, וּבְהַבְנָה הַדְּדִית, וְאֶחָד יַעֲזֹר לְהַשְׁנִי, הַבַּעַל צָרִיךְ
 לְהַשְׁתַּדֵּל לַעֲזֹר לְאִשְׁתּוֹ בְּבֵית עִם הַיְלָדִים, וְהַאֲשֶׁה צְרִיכָה לַעֲזֹר
 לְבַעֲלָהּ, שְׁיִוָּכַל לְצִאֵת וּלְפָרְגַס אֶת הַבֵּית, וְכֵן יִקְבַּע עֵתִים לְתוֹרָה,
 שְׂאֵז הִיא מִתְחַלֶּקֶת בְּחֻלְקוֹ.

זַכְּרוּ הֵיטֵב אֶת הַחֲסָדִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים שְׁעָשָׂה עִמָּכֶם
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הִנֵּה הֵייתֶם שְׁגִיכִים רְוָקִים, וְתְּמִיד חֲשַׁבְתֶּם —
 מְתִי נִתְחַתֵּן?! וְלְבִסוּף זָכָה אֶתְכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְהַתְּחַתְּנֶתֶם
 יַחַד, וּבְיַדֵּי אִתֶּם זוּג מִן הַשָּׁמַיִם, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חִתֵּן אֶתְכֶם,
 וְעַל-כֵּן אֶפְלוּ שְׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם מֵה שְׁעוֹבֵר עַכְשָׁו, שְׁאִתֶּם לֹא
 מִסְתַּדְרִים, עֲלֵיכֶם לְהַצְדִּיק עֲלֵיכֶם אֶת הַדִּין, כִּי חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים

אָמְרוּ (תַּעֲנִית ח.): כָּל הַמְצַדִּיק אֶת עֲצָמוֹ מִלְמַטָּה, מְצַדִּיקִין עָלָיו אֶת הַדִּין מִלְמַעְלָה, כִּי צְרִיכִין לִידַע שֶׁהַכֹּל לְטוֹבָה, זָכְרוּ הֵיטֵב אִיךָ שָׁעֲבַר, וַחֲשַׁבְתֶּם — מִי יִתֵּן שְׂיֵהִיו לָנוּ יְלָדִים, וְהִנֵּה הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֶזֶר לָכֶם שְׂיֵשׁ לָכֶם יְלָדִים נְחֻמָּדִים כְּאֵלוֹ, זָכְרוּ הֵיטֵב אִיךָ שָׁעֲבַרוּ לָכֶם צָרוֹת וְיָגוֹן וְאֲנַחָה בַּדִּירָה הַשְּׂכוּרָה, וְלֹא הָאֲמַנְתֶּם שְׂתִהְיֶה לָכֶם פֶּעַם דִּירָה. וְהִנֵּה הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִתֵּן לָכֶם דִּירָה יְפָה מְאֹד מְאֹד, מַה נִּשְׁאָר עוֹד? פְּרֻנְסָה. אֲשָׁאֵל אֶתְכֶם, אִם כָּבָר כָּל-כּוֹף הַרְבֵּה עֶזֶר לָכֶם הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לָמָּה אַתֶּם צְרִיכִין לָרִיב וְלִפְלֹא מִן הָאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה וּמִהַבְטָחוֹן בּוֹ יִתְבָּרַךְ?! בְּנֻדָּאֵי גַם פְּרֻנְסָה יִתֵּן לָכֶם, וּמַה הוּא רוֹצֵה? שְׂתִבְקָשׁוּ מִמֶּנּוּ. וְעַל-כֵּן בְּמָקוֹם לָרִיב בֵּינֵיכֶם, וְשִׁלָּא יִהְיֶה בֵּינֵיכֶם הַבְּנָה הַדְּרִית, רְאוּ לְבַקֵּשׁ בְּכֹל יוֹם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂתִהְיֶה לָכֶם פְּרֻנְסָה קְבוּעָה, וְאִז תֵּרְאוּ אִיךָ שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר.

נָא וְנָא רְאוּ לְקַחַת אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהֵי הֵיטֵב אֶל לְבַבְכֶם, וְאִז טוֹב לָכֶם כָּל הַיָּמִים, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם רַק אֲמוּנָה, לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְתָּקוּ מֵאֲתָנוּ כָּל הַדֵּינִים.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדְכֶם, שְׂיֵהְיֶה לָכֶם פְּרֻנְסָה וּשְׁלוֹם-בַּיִת וְנַחַת מִן הַיְלָדִים.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

נָא וְנָא לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכֹל שְׁבוּעָה, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיוּנֵי.

כ' קעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁלַח, י"ז סִינּוֹן הַתְּשַׁנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיֵחִיו.

זְכַנֵּי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת בְּשָׁבוּעַ שָׁעֲבַר אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ וְ"ל, וְהַרְבֵּה בְּקִשְׁתֵּי עָלֵיכֶם. יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִתְקַבֵּל תְּפִלָּתִי לְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן.

ראו לחזק את עצמכם להיות בשמחה על גדל החסד חנם שעשה עמכם הקדוש-ברוך-הוא. הנה הייתם רוקים, והנה התחפתתם, הנה זכיתם לילדים נחמדים, והנה עבר עליכם מה שעבר בענין מציאת הדירה, ותהלה לאל, יש לכם כבר דירה יפה, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתהיה לכם גם פרנסה מסדרת, העקר אתם צריכין להיות בשמחה, ולהיות לעזר אחד להשני, תעשו כל מיני פעולות שבעולם, שיהיה ביניכם אהבה, אחוה ורעות והבנה הדדית, ותשמחו את השני, כי זה יסוד גדול בחנוף הילדים, כי כשהילדים רואים שהאבא והאמא שמחים ועליונים, ואוהבים זה את זה, ואינם רבים, זה משפיע עליהם הרבה לטוב, וחס ושלום אם רואים להפוך, זה משפיע עליהם לרע, ועל-כן מאחר שזכנו הקדוש-ברוך-הוא שאנו יודעים מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, רבי המחזק ומאמץ אותנו כל-כף, אנו צריכין לצית את רבנו ז"ל, ולקיים את דבריו בתמימות ובפשטות גמורה.

נא ונא ראו בכל יום לבקש ממנו יתברך אפלו כמה דקות, חמש דקות שיהיה קבוע ליום, לבקש בשפת האם שלכם ממנו יתברך כל מה שאתם צריכין: בריאות, פרנסה, גחתי והצלחה בחייכם, ואז תראו נסים נגלים שיעשה עמכם הקדוש-ברוך-הוא, כי מה שתפלה פועלת, שום דבר שבעולם אינו יכול לפעל, ועל-כן חזקו ואמצו מאד מאד, ואז תראו איך שהקדוש-ברוך-הוא לא יעזב אתכם.

נא ונא ... היקר! ראה לקבוע לעצמך איזה שעור בכל יום עם אחד מאנשי שלומנו, אפלו חצי שעה שתלמד הלכה ואגדה, כי כל מי שזכנס בבית-המדרש בזה העולם, נכנס גם בעולם הבא. וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי ברכות, פ"ק ב', הלכה ג'): כל מי שאינו נכנס לבית-הכנסת בעולם הזה, אינו נכנס לבית-הכנסת לעתיד לבוא; ועל-כן אשרי ואשרי מי שזכנס לבית-הכנסת בעולם הזה, ומה טוב ומה נעים, אם תזכה להתפלל ערב ובקר בבית-המדרש במנין, שאז הוא עת רצון גדול בשמים, ודיקא על-ידי תפלה בצבור, נשפעת על האדם פרנסה בשפע, כי מי שקובע עצמו

אֲשֶׁר כ' קעח — כ' קעט בנחל קסה
לִלְכֵת עָרֵב וּבִקְרֵי לְבַיַּת-הַמִּדְרָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּמַנְיָן, אֲזִי יֵשׁ לוֹ דְּבַר
שְׁבַמְנֵיץ, הִינּוּ שְׂיֵשׁ לוֹ מַה לְסַפֵּר בְּכִיסִים...
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ בְּחַיֵּיכֶם תְּמִיד.
הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...
נָא וְנָא רְאוּ לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיוּנֵי.

כ' קעח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁלַח, י"ז סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְבִדָּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה עַל
אִיזוֹ דְּלַת מְזוּזָה, כִּי רַב הַצְּרוּת בְּבֵיתוֹ שֶׁל אָדָם הֵן כְּשֵׁאִין לוֹ מְזוּזוֹת
כְּשֵׁרוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ בְּחַיֵּיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁלַח, י"ז סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרוֹךְ, אֲשֶׁר בּוֹ אַתָּה שׁוֹפֵכֵת אֶת לִבְךָ
מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכוּ'.

מָה אָמַר לָךְ! כָּכָר דִּבְרַתִּי עִם בְּעֵלְךָ, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר. תִּשְׁתַּדְּלוּ בְּכֹל מִיַּי אַפְּנִים לְהַשְׁלִים
 בִּינֵיכֶם, כִּי הַמְרִיבוֹת בְּבֵית הֵן סִפְנָה גְדוֹלָה בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִּיּוֹת,
 וְצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִיַּי פְּעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם, שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם בְּבֵית,
 וְכִשְׂשֵׁי שְׁלוֹם בְּבֵית אֲזִי הַשְׂכִּינָה שׁוֹרָה בְּבֵית, וְכִשְׂשֵׁי הַשְׂכִּינָה בְּבֵית אֲזִי
 הַפְּרָנְסָה בְּבֵית, וְעַל-כֵּן תַּעֲשׂוּ כָּל מִיַּי פְּעֻלוֹת, שְׂיִהְיֶה בִּינֵיכֶם שְׁלוֹם
 וְאַהֲבָה וְהִבְנָה הַדְּדִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחוּ בְּחַיֵּיכֶם.

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (תְּנָא דְבִי אֵלֵיהּ וּבַהּ, פֶּרֶק ט'): אִיזוּהִי אִשָּׁה
 כְּשֶׁרָה? הָעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעֵלָהּ; וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלִי מְאֹד מְאֹד, שְׂתִּהְיֶה
 בִּינֵיכֶם הִבְנָה הַדְּדִית, וְאֲנִי בְּטוֹחַ, אִם תִּלְכִּי עִם בְּעֵלְךָ בְּסִבְלָנוֹת
 גְּדוֹלָה, וְתִבְקְשִׁי מִמֶּנּוּ מָה שְׂאֵת צְרִיכָה, בְּדֶרֶךְ אַהֲבָה וּבְסִבְלָנוֹת
 תִּפְעֲלִי הַרְבֵּה יוֹתֵר בְּנִקְל מִשְׂתַּלְכִּי בְּכַעַס וּבְמַרְירוֹת וְכוּ' וְכוּ'.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
 מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂיִהְיֶה לְכֶם שְׁלוֹם-בֵּית וְהִבְנָה הַדְּדִית
 וְשִׂתְצַלִּיחוּ בְּחַיֵּיכֶם.

נָא וְנָא תִּשְׁתַּדְּלִי בְּיוֹתֵר לְבִקְשׁ בְּעַת הַדְּלָקַת הַגְּרוֹת כָּל מָה שְׂאֵת
 צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלָּה שְׂהֵאִשָּׁה מִבְּקֶשֶׁת בְּעַת הַדְּלָקַת הַגְּרוֹת, מְאֹד
 מְקַבֵּלַת וּמְרַצָּה בְּשָׂמִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קפ.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי שְׁלַח, י"ז סִינן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
 מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתְּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב
 מִמֶּךָ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִין לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׁעוֹבֵר — כָּל מִינֵי צָרוֹת וְיִסּוּרִין, קִטְנוֹת וְחִלְיוֹת הַדַּעַת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהִתְחַזֵּק מֵעַמָּד, וְאִינוּ נִשְׁבֵּר בְּזֶה הָעוֹלָם.

רְאֵה שְׂיִהְיֶה לָךְ שְׁלוֹם-בֵּית, כִּי הַשְּׁלוֹם-בֵּית הוּא הַיְסוּד בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל. וְרַבְּנוּ ז"ל הִזְהִיר מְאֹד מְאֹד לְכַבֵּד אֶת אֲשֶׁתּוֹ (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָנִים רסג, רסד), וְאֲנִי בְטוֹחַ, שְׂאֵם תְּכַבֵּד אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְתִחְיוּ בִיחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, אֲזִי הַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה, תִּהְיֶה לָכֶם פְּרִיטָה בְּשִׁפְעַת, וְלֹא תִצְטָרְכוּ אֶף פַּעַם לְרִיב.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמְךָ לְדוֹן אֶת אֲשֶׁתְּךָ לְכַף זְכוּת, וּבִיחַד תִּבְנֶה אֶת בֵּיתְכֶם, וְזֶה יִהְיֶה לְתוֹעֵלַת לְהִילָדִים, כִּי כִשְׂהִילָדִים רוֹאִים שֶׁהָאָבָא וְאֵמָא חַיִּים בִּיחַד בְּלֵי מְרִיבוֹת, אֲלֵא בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, זֶה מְשִׁפִּיעַ עֲלֵיהֶם הַרְבֵּה לְטוֹבָה.

רְאֵה לְקִנּוּת רָכָב, וְאֲזִי לֹא תִהְיֶה קָשׁוּר, וְתוֹכֵל לְצִאת מִפַּעַם לְפַעַם עִם אֲשֶׁתְּךָ, וּבִיחַד תִּתְאַוְרוּ בְטוֹב וּבִנְעִימִים, הֶעָקָר לֹא לְהִיּוֹת בְּמִרָה שְׁחוֹרָה, וְתִבְרָחוּ מִכָּל מִינֵי מְרִיבוֹת וְאִי הַבְּנוֹת, אֲדַרְבָּה תִשְׁתַּדְּלוּ לְעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעֲוֹלָם, שְׂיִהְיֶה בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם-בֵּית, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִצְלִיחוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יַחַד.

זְכַנֵּי הַקְּדוּשָׁ-בְרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהַרְבֵּה הַתְּפִלָּתִי בְּשִׁבְלֵכֶם.

הַקְּדוּשָׁ-בְרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂכַבֵּר יִהְיֶה לָכֶם תְּמִיד שְׁלוֹם-בֵּית.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁלַח, י"ז סִינן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מְצֻטְעָר בְּצַעֲרְךָ
הַקָּשָׁה מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

רְאֵה לְבָדֵק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם אֵין חֲסָרָה עַל
אִיזוֹ דְּלֶת מְזוּזָה, כִּי כָּל הַצְּרוֹת שֶׁל הָאָדָם הֵן כְּשֵׁאֵין לוֹ מְזוּזוֹת
כְּשֵׁרוֹת.

רְאֵה לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת, כִּי כָּל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין זוֹכֵה
לְחַיִּים (מְנַחֵת מֵד.), וְיִתְבָּרַךְ מַחֵי הַחַיִּים.

רְאֵה לְהַדְּלִיק בְּכָל יוֹם גֵּר נְשָׁמָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא יוּכְלוּ לַעֲשׂוֹת
לְךָ שׁוֹם רַע.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁלַח, י"ז סִינן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת, כִּי כָּל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין זוֹכֵה
לְחַיִּים (שֵׁם), וְיִמְשָׁכוּ לְךָ אֹר וְזִיו מַחֵי הַחַיִּים.

'מִשְׁנֵה מְקוֹם מְשֻׁנָּה מְזֵל', יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁיִּשְׁתַּנֵּה
מְזֵלְךָ לְטוֹב.

אֲשֶׁר   כ' קפג   בְּנַחַל   קסט

רְאֵה מָאד מָאד לְשֹׁמֵר עַל בֵּיתְךָ, וְאֵל תִּרְיֵב עִם אֲשֶׁתְּךָ וְעִם
לְדִידְךָ, רַק תִּשְׁתַּדֵּל שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְאַחֲוָה וְרַעוּת בֵּינֵיכֶם, וְזֶה
יַעֲזֹר לְךָ לְהַצְלִיחַ בְּחַיֶּיךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ בְּחַיֶּיךָ, וּתְבַשֵּׂר לִי בְּשׁוּרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר שְׁלַח, י"ח סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מָאד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדַּל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתָּה חֲקוּק בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל
הַיָּמִים.

מָה אָמַר לְךָ, יְדֵי הַיְקָר! עַקֵּר הַבְּעֵיָה שְׁלֶךָ הִיא מַה שְׂאָמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (אָבוֹת ג, ט): כָּל שֶׁחֲכָמְתוּ מְרַבָּה מִמְּעֻשָׂיו — אֵין
חֲכָמְתוּ מִתְקַיְמַת וְכוּ'; וּבְדַרְךָ כָּלֵל סוֹבֵל מְזֵה מִי שֶׁהוּא חָכֵם בְּעֵינֵי
עֲצָמוֹ, וְנִדְמָה לוֹ שֶׁהִגִּיעַ כָּבֵר לְשִׁלְמוֹת, שְׂאֹז חֲכָמְתוּ מְרַבָּה מִמְּעֻשָׂיו,
וְסוֹבֵל צְרוּת וְיִסוּרִים מְרוּרִים, בְּסוּד (קִהְלֵת א, יח): "יֹוסִיף דַּעַת יֹוסִיף
מִכְּאוּב", וְלִכְאוּרָה לָמָּה יִהְיֶה דָבָר כְּזֶה, שֶׁל "יֹוסִיף דַּעַת יֹוסִיף
מִכְּאוּב"? אֵלָּא כְּשֶׁאָדָם נִדְמָה לוֹ שֶׁהִגִּיעַ כָּבֵר לְשִׁלְמוֹת, אִזְ הוּא הָרוּס
לְגַמְרִי, כִּי זֶה מִדַּת הַגְּאוּהָ, שֶׁפָּגַם בְּשֵׁם י"ה, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְפָרִיד
בֵּין עֲלִיוֹנִים לְתַחְתּוֹנִים, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּרָא אֶת עוֹלָמוֹ בְּשֵׁם
י"ה, בְּסוּד (יִשְׁעֵיָה כו, ד): "וְהוּא הִנְיָ"ה צוּר עוֹלָמִים", הַיּוֹ"ד הוּא
עוֹלָם הַבָּא וְהַיּוֹ"א הוּא עוֹלָם הַזֶּה, וְתַכְף-וּמִיָּד כְּשֶׁאָדָם מְחֻזֵּק אֶת

עצמו למשהו, הוא פוגם בשם י"ה, שזה עון הגאונה. ועל-כן אמר האריז"ל (שער רוח-הקדש יא:): תקוין לגאונה, שיכוון שם י"ה, ואיפה זה נתגלה? כשיש לו מריבות ואי הבנות בינו לבין אשתו, כי אצלו יש י' ואצלה יש ה', וכשמגרשים את השכינה, אזי פורח הי"ה, ונשאר אש ואש, ושורפים אחד את השני; וכן הדבר הוא אצל הבריאה, עולמות עליונים הם בבחינת זכר — משפיע, סוד י', עולמות התחתונים הם בסוד ה' — מקבל, אשה, ואם מתנהגים בקדשה, שמחברים את הי' והה"א — נעשה איש ואשה, זעיר ונוקביה, ויש משפיע ויש מקבל, וזה היחוד העליון, לא כן כשמפרידים בין העליון והתחתון, על-ידי-זה נשרפים, אש ואש שולטות בהן; ולכן צריכים לבטל את עצמו לגמרי, ואז זוכים להצליח בדרך.

ועל-כן אם אתה רוצה להרגיש טעם בחייה, תמיד תדע, שעדיין לא התחלת כלום, ואינך יודע, כלל וכלל לא, מהי עליה ומהי ירידה, ועל-ידי-זה אף פעם לא תהיה שבור, כי העולם חושבין שבוזה שאדם מחזיק את עצמו ללא כלום, ואינו יודע שום דבר, הוא טפש וכו', או שכבר מחזיק במדרגה בתכלית הידיעה שלא גדע, ובאמת הוא אינו יודע מה שהוא אינו יודע, כי האדם צריך תמיד לבטל את עצמו אל אין סוף ברוך הוא, וישתדל לקיים את מצוותיו ותברך בדרך קבלת על, לידע ולהודיע ולהודע שהוא אינו יודע כלל, רק הוא צריך להניח תפלין בכל יום חק ולא יעבר, וצריך להתעטף בציצית, ושתהיה מזוזה על פתחו, ושיאכל פשר, ושישמר שבת, ויקיים את כל מצוותיו ותברך, כי המצוות הם הפלים להשיג השגות אלקותו ותברך, וכשאינו מקיים את מצוותיו ותברך, אזי אין לו צמצום, וכשאין לו צמצום, אז זה רבוי אור, כמו שאדם נפל בתוך הים, ונטבע בים החכמה, שאין פרושו שהשיג את החכמה בדגמת אדם, כששותה מים עם פלי, אזי הוא מרוה צמאנו, לא-כן כשנופל לתוך הים, הוא אינו שותה אלא נחנק, בדיוק הוא בזה העולם, מי שמקיים מצוותיו ותברך בתמימות ובכפשיטות, ומסלק דעתו וחקמתו לגמרי, ומעשיו מרבים מחכמתו, אז יש לו פלים

שֶׁהֵם הַמְצִוֹת וְהַצְמָצוּמִים לְקַבֵּל בָּהֶם הַשְּׂגַת אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵז הוּא עוֹלָה וּמִתְעַלָּה יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְזוּהִי הַתְּכָלִית בְּזֶה הָעוֹלָם, לִידַע בְּכָל פַּעַם שְׂאִין יוֹדְעִים כָּלֵל, וְצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת וְלַעֲשׂוֹת וְלַעֲשׂוֹת, וְכִמּוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל: כְּשֶׂאֲדָם בְּרִיא, הוּא צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת וְלַעֲשׂוֹת וְלַעֲשׂוֹת וְכוּ', הֵינּוּ לַעֲשׂוֹת כְּלִי, כִּי עֵקֶר הַכְּלִי הוּא הַתְּפִלָּה, כִּי תִדַע שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲלֵא כְּשִׂידַע שְׂאִינּוּ יוֹדַע כָּלֵל, הֵינּוּ שְׂמַחֲפֵשׁ וּמִבְקֵשׁ הֵיכֵן אֶתָּה רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, כִּי בְּרַגַע שְׂחֹשֵׁב שֶׁהוּא מְשִׁיג אֶת הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲזִי הוּא רְחוּק לְגַמְרִי, וְעַל-כֵּן רַב הָעוֹלָם לֹא יְכוּלִים לְהַשִּׁיג הַשְּׂגוֹת אֵלוֹ, וְעַל-כֵּן הֵם נִשְׁבָּרִים, לֹא-כֵן גְּדוּלֵי הַצְּדִיקִים, הֵם תְּמִיד בּוֹכִים וּמְבַכִּים שָׁמַיִם וָאָרֶץ, כּוֹלֵי הָאֵי וְאוּלַי יִזְכוּ לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת עֲצָמָם, וּלְהַגִּיעַ אֶל מְדֻרְגוֹת רַמּוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

וְעַל-כֵּן, יְדִידֵי הַיְקָר! אֲנִי מְפִיר אוֹתָךְ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּפִנְיִמִיּוֹת וְחִיצוֹנִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ', זֹו הַבְּעֵיָה שְׁלֶךְ, שְׂנֹדְמָה שְׂכָבֵר הַשְּׂגַת אֶת הַשְּׂגוֹת אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְכֹאֵלוֹ כְּבֵר הַשְּׂגַת תְּכָלִית הַיְדִיעָה שְׂלֹא גִדַע, וְכֵבֵר אֶתָּה חֲכָם בְּעֵינֵי עֲצָמָךְ שֶׁהַשְּׂגַת אֶת הַתְּכָלִית שְׂל הַבְּרִיאָה. וּבְאֵמַת עֲדִין אֲנוּ רְחוּקִים לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי. וְאִם תֵּאמֵר מַה וְלָמָּה לָנוּ כָּל הַצְּעֵר הַזֶּה וְכוּ' וְכוּ', יוֹתֵר טוֹב שְׂלֹא גִדַע יוֹתֵר טוֹב שְׂלֹא גַתְּבַלְבֵּל וְכוּ' וְכוּ', אֲזִי תִסְבַּל יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי אֶתָּה גִדַמָּה כְּאֲדָם שְׂטָבַע בְּתוֹךְ הַיָּם וְנִחְנַק, וְכֵבֵר לֹא אֲכַפֵּת לוֹ מִשּׁוּם דְּבַר וְכוּ' וְכוּ'. וּבְאֵמַת מִי שְׂרוּצָה לְחִיּוֹת, וּמִי שֶׁהוּא חִי בְּאֵמַת, הוּא הוֹלֵךְ נֶגֶד הַזָּרֵם, אֲדַרְבָּה כָּל עִבּוּדָתוֹ הִיא לְגַלוֹת אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְרוּצָה לְהַצִּיל אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְעַל-כֵּן כָּלֵךְ מְכָל הַדְּמִיוֹנוֹת וְהַהֲבָלִים וְהַמְרִירוֹת שְׂנִכְנָסוּ בָךְ, וְתַעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְאֲזִי תִרְאֶה אֵיךְ שְׂכָל חַיִּיךְ יִשְׁתַּנּוּ לְטוֹבָה.

נֹא וְנֹא אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמָךְ מִשּׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעֵוֹלָם, תְּתַחִיל לְלַמַּד הַרְבֵּה מִשְׁנִיּוֹת, שְׂמַטְהֵרַת אֶת הַנֶּפֶשׁ מְכָל מִינֵי חֲלָדָה, וְתַכְנִיס אֶת עֲצָמָךְ בְּיוֹתֵר בְּתוֹךְ הַלְמוּד מִשְׁנִיּוֹת, וְאֲזִי תִרְגִּישׁ אֲדָם אַחֵר לְגַמְרֵי. אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוֹכָה לְלַמַּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת,

שׁעל־יְדִי־זָה יִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. וְתַדַּע, שְׁאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה הֵן הֵן הַצְּמִצּוּמִים וְהַפְּלִים לְהַשִּׁיג בָּהֶם אֵלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל־כֵּן מִי שֶׁחָטָא, הוּא מִפְּנֵי שְׂאִין לוֹ צְמִצּוּם, וְאִין לוֹ אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, וְזֶה רַבּוּי אֹר שֶׁמִּחְנִיק אוֹתוֹ וְכוּ' וְכוּ', לֹא־כֵן כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְלַמַּד תּוֹרָה, עַל־יְדִי־זָה זוֹכֶה לְהַתְעַלּוֹת מֵעֲלָה מֵעֲלָה. אֲשֶׁרִי מִי שֶׁחֹזֵק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא, יְדִי הַיָּקָר, אַל תִּהְיֶה בִּטְלָן! כָּל־כֶּף הַשְּׂקֵעָה כָּבֵד בַּהֲתַקְרָבוֹת אֶל רַבּוֹנוֹ ז"ל, וְעַכְשָׁו בְּשִׁבִיל חֻכְמַתְךָ הַמְדַמִּית תֵּאבֹד הַכֹּל! ? רְאֵה לְקַחַת אֶת עֲצָמְךָ בְּיַדְךָ, קִדְּם כָּל תִּהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַקֵּר הַדְּבִיּוֹר יִהְיֶה בְּשִׁבְרוֹן לֵב: "רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֵינִי יוֹדַע הֵיכָן אַתָּה, אֵיךְ מְקוּם כְּבוֹדְךָ, אֵיךְ הַמְּקוּם שֶׁאֲזַכֶּה לְמַצֵּא אוֹתְךָ", "רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, עֲזֹרְנִי לְמַצֵּא אוֹתְךָ"; כֶּף תִּצְעַק כָּל הַיּוֹם, וְאַל תִּחְשַׁב שֶׁאַתָּה כָּבֵד יוֹדַע, וְאִז דִּיקָא תִּתְמַלֵּא נִפְשְׁךָ עִם אֹר זִיו וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת. וְכֵן תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְלַמַּד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ — כְּסִדְרָן דִּיקָא, וְעַל־יְדִי־זָה יִמְשִׁיף עָלֶיךָ אֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת. וְתַדַּע, שֶׁכָּל זְמַן שֶׁאֵינְךָ לוֹמֵד אֶת הָאֲרַבְעָה לַמּוֹדִים הָאֵלּוּ, עֲדִין חֹסֵר לָךְ הַרְבֵּה. וְעָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַיָּצָר הָרַע עוֹשֶׂה אֶת הָאָדָם מְשֻׁעָע, כִּי בַּעַל עֲבָרָה מְשֻׁעָע מִמֶּשׁ, אֲבָל לַמּוֹד הַתּוֹרָה שׁוֹבֵר אֶת הַשְּׁגָעוֹן שְׁלוֹ. וְעַל־כֵּן כָּל זְמַן שֶׁלֹּא תִלְמַד בְּכָל יוֹם אֶת הָאֲרַבְעָה לַמּוֹדִים הָאֵלּוּ, תַּדַּע, שְׁנֹדְבַק בְּךָ דְּמִיּוֹן שֶׁל שְׁגָעוֹן.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאִנִּי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצִיֵּת אוֹתִי, וְכֵן תִּמְחַל לִי, שְׂאִנִּי מְדַבֵּר עִמָּךְ בְּלִשׁוֹן בְּזִיווֹן, כִּי תִקְבֹּל אֶת זֶה בְּחֶסֶד, כְּמוֹבָא (בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן ל').

רְאֵה לְכַתֵּב מִכְּתָב בְּכָל יוֹם, וּבְסוּף הַשְּׁבוּעַ תִּשְׁלַח אֶת זֶה אֵלַי, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי שְׁלַח, י"ח סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּגְדֹל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי זֶה כְּמָה שְׁלֹא רְאִיתִיךָ וְלֹא שְׁמַעְתִּי
מִמֶּךָ כָּלֵל, וְלֹא יָדַעְתִּי מַה לְחַשֵּׁב וְכוּ' וְכוּ'.

בּוֹדָאִי אֲנִי דֵּן אוֹתְךָ לְכַף זְכוּת, כִּי אַתָּה צָרִיךְ לְדַעַת, שְׁמַה
שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ עוֹבֵר עַל כָּל אֶדָם בְּזֵה הָעוֹלָם, כִּי הַחַיִּים בְּזֵה הָעוֹלָם
הֵם קָשִׁים וּמְרִים מְאֹד מְאֹד, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְבָרַח רַק אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, שְׂאֵז נִמְשָׁךְ עָלָיו אוֹר וְדַעַת וְזִיו וְחַיּוֹת וְדִבְקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ
שְׁמוֹ, וְאֵי אֶפְשֶׁר לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֶלָּא עַל-יְדֵי רַבּוּי שִׂיחָה
וּתְפִלָּה וּבִקְשָׁה. וְרַבְּנּוּ וְ"ל אָמַר (שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קנ"ד), שְׁלֹא הִגִּיעַ
אֶל מְדֻרְגָתוֹ, אֶלָּא עַל-יְדֵי מִדַּת הַפְּרָאסְטִיק, שְׁדַבֵּר בְּתַמִּימוֹת
וּבְפִשְׁטוּת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֶפְלוּ שְׁכָבֵר הַשִּׁיג מַה שְּׁהַשִּׁיג, וְהִגִּיעַ אֶל
מְדֻרְגוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת עַד מְאֹד, תְּמִיד יָדַע שְׁעֵדֵן אֵינוֹ יוֹדַע כָּלֵל,
וְתְמִיד בָּרַח יוֹתֵר וְיוֹתֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְהִתְבַּיֵּשׁ יוֹתֵר וְיוֹתֵר. וְאִם רַבְּנּוּ
וְ"ל עָסַק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּה, אֲשֶׁר לֹא טַעַם טַעַם חֲטָא מִיָּמָיו,
עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה מְגַשְׁמִים כְּמוֹנּוּ, שְׁצָרִיכִים בְּכֹל יוֹם לְהִתְחִיל
מִחֻדָּשׁ, וְלִבְכוּת וְלִבְכוּת שְׁמִים וְאַרְצָן כּוֹלֵי הָאֵי וְאוּלַי נִזְכָּה לְתַקֵּן אֶת
אֲשֶׁר שִׁחַתְנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם. וּמִכָּל שְׁכָן וְכֹל שְׁכָן שְׁלֵבֵל נְהַרְהַר, חֵס
וְשְׁלוֹם, עַל צְדִיקִים הַקְּדוּשִׁים הַדְּבָקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְאִם גַּלְיָה בְּדֶרֶךְ
זוֹ, אֵז נְצַלִיחַ דְּרַכְבְּנוּ.

נֹא וְנֹא רְאֵה לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמְךָ עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה שְׁיֵשׁ בָּךְ,
וְאֵל תְּסַתְּפֵל עַל אַחֲרִים כָּלֵל, כִּי מַה לָּךְ עִם אַחֲרִים; וּבְכָבֵר אָמַר הַתָּם
הַקְּדוּשׁ: דָּאִס אִיז מִיִּין מַעֲשָׂה אוֹן דָּאִס אִיז יַעֲנַעְמָס' מַעֲשָׂה [זֶה
סְפוּר שְׁלוֹ וְזֶה סְפוּר שְׁלִי], כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ סְפוּר אַחֵר, כִּי כָּל אֶחָד

הוא תורה שלמה, "זה ספר תולדות אדם" (בראשית ה, א), כל אדם הוא ספר מיוחד, ואי אפשר לערבב את הספרים, כל ספר הוא ספר מיוחד, כמו־כן עובר על כל אחד ואחד ירידות ונפילות אחרות, ואשרי מי שאינו מבלבל עצמו מהירידות והנפילות של אחרים, רק עוסק בתקון ובהגהת ספרו וכו' וכו'.

נא ונא ראה להמשיך ללמד בכל יום שעורים בסדרן במקרא, במשנה, בגמרא, במדרש ובשלחן ערוך, בזהר ובתקונים, בלקוטי מוהר"ן ובלקוטי־הלכות, ובכל יום תלמד מעט ועוד מעט, ועל־די־זה תרגיש כל מיני נעם בחייה.

ועל כלם — ראה להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה כמו ילד קטן אשר אומר: "אבא, אני צריך את זה" וכו', "אבא, אני רוצה את זה" וכו', "אבא, תן לי את זה" וכו', "אבא, תוליכנו כאן" וכו'; כך צריך להיות הדבור אליו יתברך כמו תינוק המדבר אליו יתברך בלי שום חכמות ושכל כלל, ודיקא אז מצליחים בחיים.

הקדוש־ברוך־הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בערך, שתצליח דרכך תמיד, ותעלה תמיד מעלה מעלה.

העקר אל תפל בדעתך כלל.

אודות ה"שפת הנחל", יש לי טעם כמוס שעדין אני לא רוצה להדפיס את זה, וכן הפרוש על ה"ספורי־מעשיות", ומכל שכן הפרוש על הזהר ועל התקונים ועל כתבי האר"ז ל וכו' וכו', ומה שאתה כותב: למה בכל פעם יוצא קונטרס אחר, תדע כי כל העולם כלו צריך רחמים רבים, ואפלו אלו הנקראים חלוננים, סוף כל סוף הם אחינו בני ישראל, ועובר עליהם מה שעובר, וצריכים לחזקם ולאמץם ולעודדם, ולהחזירם אליו יתברך, כי בעוונותינו הרבים, שומעים בכל יום מקרים של התאבדות, וצריכים רחמים רבים

אֲשֶׁר   כ' קפה   בְּנַחַל   קעה
לְעֵבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְעֵסֵק בְּהַצֵּלָת
נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצֵּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי.

כ' קפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר שְׁלַח, י"ח סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יְאִיר.

זְכַנִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהַרְבֵּה
בְּקִשְׁתִּי עֲלֶיךָ, כִּי בְּאֵמֶת נִפְשֵׁי מְרָה עֲלֶיךָ מְאֹד מְאֹד, לָמָּה אַתָּה הוֹלֵךְ
כָּל-כָּךְ בְּמִרְיוֹת, וְלָמָּה אַתָּה נוֹפֵל בְּדַעְתְּךָ כָּל-כָּךְ מִכָּל מַה שְּׁעוֹבֵר
עֲלֶיךָ, הֲלֹא קִבַּלְתָּ אֶצְלָנוּ, שְׂפָךְ עוֹבֵר עַל כָּל אָדָם בְּזֵה הָעוֹלָם —
מְרִירוֹת דְּמִרְיוֹת. וְעַקֵּר שְׁלֵמוֹת הָאָדָם — שְׂיָכוֹל לְהַחְזִיק מֵעֲמֹד
בְּעֵת נִפְּלָתוֹ וְיִרְדְּתוֹ דִּיְקָא. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְקַחַת אֶת עֲצֻמְךָ בְּיַדְּךָ,
וְאֵל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, וְתִהְפֹּךְ אֶת כָּל הַיְגוֹן וְהַאֲנָחָה לְשִׂמְחָה. וְזֶה
עָקֵר גְּדֻלַּת בֵּר יִשְׂרָאֵל — כְּשִׂזּוּכָה לְחַזֵּק וּלְשַׂמַּח אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל
מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְאִינוּ נוֹתֵן לְשֹׁבֵר אֶת עֲצָמוֹ, וְעַל-כֵּן רְאֵה
לְהַחְזִיק מֵעֲמֹד-וְשׁוּם דָּבָר שְׁבַעֲוֹלָם לֹא יוּכַל לְשֹׁבֵר אוֹתְךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַדְבִּיק אֶת עֲצֻמְךָ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִדַּע, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם
מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְתִבְטֹל חֲכָמְתְּךָ הַמְדַמִּית לְגַמְרֵי,
וְתִתְחִיל לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׂיַחֲוִס וִירַחֵם עֲלֶיךָ; כִּי בְּאֵמֶת הַתִּפְּלָה
הִיא הַכְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ כָּל מִינֵי הַשְּׁפָעוֹת שְׁבַעֲוֹלָם, אֵף צְרִיכִים לְסַלֵּק
וּלְבַטֵּל אֶת הַחֲכָמָה וְהַשְּׂכָל וְהַדַּעַת לְגַמְרֵי, וְאִזּוֹכִים לְהַגִּיעַ לְתִפְּלָה.
וְעַקֵּר הַתִּפְּלָה הוּא כְּמוֹ יֶלֶד קֶטֶן, שְׂמִבְקֵשׁ תָּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ:
"אָבָא, תֵּן לִי מִים", "אָבָא, תֵּן לִי לֶחֶם", "אָבָא, תִּבּוֹא עִמִּי לְכָאן",

"אבא, תלך עמי לכאן" וכו' וכו', כך צריכים לדבר עמו? תברך, כמו תינוק קטן המדבר עם אביו, ומי שזוכה להגיע לזה, אז הוא בא אל השלמות שאין שלמות אחריה. ואל זה רבנו ז"ל רוצה להביאנו, ועל-כן ראה לקחת את עצמך בידיך, ותשמח את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותתחיל לדבר אליו יתברך, ומדי פעם בפעם תברח אל שער השמים, ועל-ידי-זה יהיה טוב לך בזה ובבא כל הימים.

נא ונא ראה להתמיד בלמוד גמרא, כי גמר"א ראשי תבות: ג' בריאל, מ' יכאל, ר' פאל, א' וריאל, שהם ארבעה מלאכי השמירה השומרים את האדם. ועל-כן בשעה שעובר על האדם בלבושים שמבבלים ומבלבלים אותו, והוא לומד גמרא, הגמרא מזככת אותו מאד מאד. ועל-כן הסמ"ך-מ"ם מאד מאד שונא את מי שלומד, כי רבנו ז"ל גלה לנו, אשר הלמוד תלמוד מבטל את הקלפה הנקראת יללה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ריד), שהיא מפקירה את האדם בעצבות ובמרירות ובפגם-הברית וכו' וכו'. ועל-כן תקבע לעצמך לסיים מסכתא אחר מסכתא, וחדש ימך כקדם, ו'מעט גם-כן טוב, בכל יום דף או שני דפים או שלשה דפים, כמה שרק תוכל להספיק, והסמ"ך-מ"ם ראשי תבות: ס'יום מ'סכת א'ין ל'עשות. ועל-כן הוא נגד כל אחד ואחד הרוצה לעשות סיומים. ולכן ראה לקחת את עצמך בידיך, ואל תפל בדעתך כלל, ואז הכל יתהפך לטובה.

נא ונא ראה להשתדל לצאת לגור ביבנאל, ותהיה אצלנו מלמד, ואז טוב לך בזה ובבא לגצח נצחים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' קפו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר שְׁלַח, י"ח סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל הַשְּׂמִיחָה שֵׁישׁ לִי מִמִּכְתָּבְךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּבִפְרָט בְּזֶה שְׂאֵתָה עוֹזֵר לִי לְקַחַת אֶת
הַנֶּעֱר בְּיָדְךָ, וְאֵתָה עוֹשֶׂה אִתָּם פְּעִילוֹת, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, חִילְךָ
לְאוֹרֵיתָא, וְתִכְנִיס אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר בְּזֶה, וְזֶה יִהְיֶה לְךָ תוֹעֵלַת גְּדוּלָה
לְיָמִים הַבָּאִים.

וְאוֹדוֹת לְצֵאת עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבִפְרָט עִם הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר ...
לְתַן הַרְצָאוֹת, אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה בְּכָלֵל, וּבִפְרָט הִיָּה טוֹב שְׂתַתְּחִיב
עִם הָאֲבָרָךְ הַזֶּה, כִּי יֵשׁ בּוֹ טוֹב הַרְבֵּה מְאֹד, אֵף הוּא סָגוּר מְאֹד
מְאֹד, וְהוּא בִּישָׁן גְּדוּל, וּבְאֻמַּת גְּנוּז בּוֹ טוֹב מְאֹד. וְאֵתָה צְרִיף
לְעִשׂוֹת אִתּוֹ חִבְרוּתָא לְחִזְק וּלְאַמֵּץ אוֹתוֹ, כִּי לְבַד הָאָדָם נִשְׁבֵּר
לְגַמְרֵי.

אוֹדוֹת זֶה שְׂמַעִיק לְךָ, בְּוַדָּאי אֲנַחְנוּ מְטַפְּלִים בּוֹ, וְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֵר, שְׁנִזְכֶּה בְּאֻמַּת לְחִזּוֹר בְּתַשׁוּבָה אֲמִתִּית, וְהַכֵּל יִהְיֶה
מְתַקֵּן בְּתַכְלִית הַתְּקוּוֹן.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׂבַעוּלָם לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה, וְתַתְּבוּדַד עֲצָמְךָ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתַסְפֵּר לוֹ יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל מַה
שְׂעוּבֵר עָלֶיךָ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת גְּמוּרָה, אֲשֶׁר אֵין לְךָ דְּבַר גְּדוּל
מִזֶּה — מְלִסְפֵּר כָּל מַה שְׂעוּבֵר עָלָיו אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְזֶה הַשַּׁעַר
וְהַפֶּתַח לְהַכְנִס אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַגִּיעַ אֶל מַדְרָגָה זוֹ לְדַבֵּר
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתַמְשִׁיף עַל עֲצָמְךָ תָּמִיד
עֲרִבּוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת זֵיו חִיּוֹת אֵלְקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְתַדַּע תָּמִיד, שְׂאֵין

יודעים כָּלֵל, וְכֵן נִתְעַלָּה יוֹתֵר וְיוֹתֵר. אֲשֶׁרֵי הַמְחִזֵּק אֶת עֲצָמוֹ וְאִינוֹ נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל.

עָלִיד לְדַעַת, כִּי קִטְנוֹת וַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחִזֵּק מֵעַמֵּד וְאִינוֹ נִשְׁבֵּר, כִּי לִפְלֵ בְּדַעְתּוֹ אֵין זֶה עֲצָה כָּלֵל, אֲדַרְבָּה, צְרִיכִים לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קפז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר שְׁלַח, י"ח סִיּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְגִדְלֵ שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּבִפְרֻט שְׂאֵתָה עוֹזֵר לִי בְּחַנוֹף הַיְלָדִים, אֲשֶׁר זֶה צְפוּר נִפְשִׁי, אֵין לִי מַלִּים לְהוֹדוֹת לָךְ. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַמִּיד תַּעֲמֹד לִימִינִי, וְתַעֲזֹר לִי.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! אִם זוֹכִים לְיִשׁוּב הַדַּעַת, רוֹאִים שֶׁהַכֵּל הֶבֶל. הִנֵּה אֲנִיחָנוּ כָּאֵן וְעוֹד מְעַט נִצָּא מִכָּאֵן, וְעַל-כֵּן מָה יֵשׁ לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם — רַק לְשִׁמֵּשׁ אֶת רַבְּנוּ וְי"ל, שֶׁכָּל לְמוּדוֹ הוּא לְגִלוֹת אֶת אֲמִתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּעוֹלָם, וְזֶה הִיָּה רְצוֹנוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה נַעֲשֶׂה הַיָּרֵה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתַחְתּוֹנִים (מִנְחוּמָא נְשֵׂא טו), הִיָּנוּ שֶׁכָּל בְּרִיָּה בְּזֶה הָעוֹלָם תִּזְכֶּה לְהַפִּיר אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַחֲדִיר בְּיְלָדִים אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי זֶה הִיָּסוּד, וְהַסִּפּוּר לָהֶם סִפּוּרֵי צְדִיקִים, וְאֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גִּדְלֵ עֲבוֹדַת הַחַנוּף.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתִזְכֶּה לְצֵאת מִשָּׁם בְּשְׁלוֹם, וְתִכְנַס אֶצְלָנוּ בְּשְׁלוֹם, וְתִהְיֶה לָנוּ לְעוֹר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, כִּי אֲנִי מְקַנֶּה לְפָנָיו

יתברך, שבקרוב מאד יהיה תקציב גם להמלמדים, ויהיה לנו תלמוד-תורה מהדר לכל הגילאים, העקר צריכים לתפס את הענינים בידיים.

נא ונא אל תהיה בטלן, אלא תקח את עצמך בידיך, כי יש לך כחות גדולים, ואסור לך לפל בדעתך כלל, אדרבה, פה תגיע אל עניניך, צריכים ליצר אוירה רצינית של אברכים שרוצים רק תורה ותפלה ועבודת השם יתברך ולא דברים אחרים, ועל זה אני מקווה שנשים את הדגש, ועל-ידי-זה נצליח דרכנו.

נא ונא ראה להיות בשמחה, פי השמחה היא היסוד והעקר בחיי האדם, ואף שדבר זה בא כל-כף קשה להאדם, פי מאד מאד קשה להאדם להיות בשמחה, מרב הצרות והיסורים והמרירות שעוברים עליו ומרב העגמת נפש שסובל, ועל-כן צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות רק בשמחה, וכשאדם בשמחה, אז הוא מצליח דרכו. ועל-כן תשתדל להיות בשמחה, ותמסר את נפשך על מדת השמחה. וחקמינו הקדושים אמרו (שם): בכל מקום ששמחדים בו תורה — שמחה מתחדשת להקדוש-ברוך-הוא בכל יום תמיד; ועל-כן עליך לשמח מאד מאד, פי אתה משמח, כביכול, את הקדוש-ברוך-הוא, פי בזה שתחדש חדושי תורה, ובפרט שתלמד עם אנשי שלומנו את החדושים, על-ידי-זה אתה גורם שמחה להקדוש-ברוך-הוא, פי בכל מקום שיש תורה, יש שמה שמחה. וכמאמרם ז"ל (תנא דבי אליהו רבה, פרק יח): אמר להם הקדוש-ברוך-הוא לישראל, בני, וכי מה שמחה יש לו להאדם? אלא בדברי תורה בלבד, וכל השמח בכסף וזהב, נעשה חסר בהם לאחר מיתה, אבל אתם בואו ושמחו עם התורה שמחה שלמה, כדרך שאני משמח בכם; רואים מזה את גדל מעלת הרבצת התורה בכלליות ובפרטיות ובפרטי פרטיות, בכלליות לעם ישראל, ובפרטיות לנערי בני ישראל, ובפרטי פרטיות עם עצמו, ועל-ידי למוד התורה יכולים להיות בשמחה. ואתה צריך לראות, שתהיה אוירה של תורה בין אנשי שלומנו, ותקח את עצמך בידיך, ותהיה עקשן גדול, ואל תפחד מאף אחד, אדרבה תתאזר בעזות ובעקשנות

דַּקְדָּשָׁה וְתַקְחָ אֶת הָעֲנֻגִים בְּיַדְיָךְ, וְעַל-יַד־יָדְיָהּ נִצְלִיחַ שְׁהַמָּקוֹם שְׁלָנוּ
 יִהְיֶה מְקוֹם תּוֹרָה, וְנִצְלִיחַ דְּרַכְּנוּ תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי.

כ' קפח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר שְׁלַח, י"ח סִיּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אָנִי מִצְטַעַר בְּצַעֲרֶךָ
 הַקָּשָׁה מִמֶּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת גַּם יַחַד.

לְדַעֲתִי, רְאִי לְשִׂכַח מֵהַכֹּל, וְתַחֲזִיקִי רַק בְּבַעֲלֶךָ, כִּי תַכְמִּינִי
 הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (תָּנָא דְבִי אֱלִיהוּ רַבָּה, פֶּרֶק ט'): אִיזוּהִי אִשָּׁה כְּשֶׁרָה?
 הַעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעֵלָהּ. תַּעֲזוּבִי אֶת הַמְשַׁפָּחָה וְתַחֲזִיקִי טוֹב בְּבַעֲלֶךָ
 וְהִלְדִים, וּבְיַחַד תַּחֲזִירוּ בְתִשׁוּבָהּ, וְעַל-יַד־יָדְיָהּ תִּצְלִיחוּ בַחַיִּים.

מְצוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם הִיא מְצוּהָ גְדוּלָה מְאֹד מְאֹד, אָבֵל מֶה גַּם
 הַהוֹרִים צְרִיכִים לְכַבֵּד אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-כֵּן בְּשַׁעֲה
 שֶׁהַהוֹרִים נִגְדָה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא צְרִיכִים לְצִיַּת אוֹתָם, וְזוֹ דַעַת
 הַתּוֹרָה. בְּוַדָּאִי צְרִיכִים לְכַבֵּד אֶת הַהוֹרִים דִּרְךָ כְּבוֹד, אָבֵל לֹא לְצִיַּת
 לְדַבְּרִים שֶׁהֵם נִגְדָה הַתּוֹרָה, וְאִם תִּקְבְּלִי אֶת הַהַקְדָּמָה הַזֹּאת, אֲזוּ הַכֹּל
 יִסְתַּדֵּר.

חֲגִים וְשִׁבְתוֹת תַּעֲשׂוּ בְּבֵית, אַתֶּם כְּבָר לֹא צְרִיכִים לְלַכֵּת לְשׁוֹם
 מְקוֹם, לֹא אֶל הַהוֹרִים וְלֹא אֶל הָאֲחִיוֹת, תִּהְיוּ עֲצֻמָּאִים, בְּוַדָּאִי
 לְכַבֵּד אֶת הַהוֹרִים כַּמָּה שְׂרַק יְכוּלִים, אָבֵל לֹא לְהִיּוֹת בְּמַחֲצִיתָם
 בְּשִׁבְתָה בְּשַׁעֲה שְׂמַחֲלִים אֶת הַשִּׁבְתָה, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וּמִפְעִילִים
 טְלוּיָזְהָ וּוּיָדִיאוּ מִכָּלֵל שְׂקוּץ, תַּעֲוִב, עֵרֶם וְזֵהוּם וְכוּ' וְכוּ', שְׁנֵה אָרְס

אֲשֶׁר   כ' קפט   בַּנְחַל   קפא

לִילָדִים, וְאֵת צְרִיכָה לְשֹׁמֵר עַל הַיְלָדִים שֶׁלָּךְ, וְעַל-כֵּן אֵל תִּצְטַעֲרִי
בְּזֶה כָּלֵל, וְשֵׁלָא יִהְיֶה לָּךְ שׁוּם יִסּוּרֵי הַמְּצַפּוֹן, אֲדַרְבָּה, בְּזֶה שֶׁתִּשְׁמְרִי
שִׁבְת, וְתִתְנַהֲגִי כְּמוֹ בֵּת יִשְׂרָאֵל בְּכִסּוּי רֹאשׁ וּבְכַבְדֵי צְנִיעוּת, בְּזֶה
תִּכְבְּדִי יוֹתֵר אֶת הַהוֹרִים מֵאֲשֶׁר תִּצְיִתִי אוֹתָם.

הַעֲקֹר רְאִי לְאַהֲבָה אֶת בְּעֵלְךָ, וְתִשְׁתַּדְּלִי לְחִזְקוֹ וּלְאַמְצוֹ וּלְעֲשׂוֹת
רְצוֹנּוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִמִּילָא יִזְרַק אֶת הַטְּמֵאָה וְהַזְּהֵמָא וְהַטְּלוּזְיָה
מִהַבֵּית, וְגַם הוּא יִחְזֹר בְּתִשׁוּבָה אִתְּךָ.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְקַבֵּל אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד
בְּתִשׁוּבָה, כִּי יָדוּ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פְּרוּסָה תַּחַת כַּנְּפֵי הַחַיּוֹת
לְקַבֵּל אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה (פְּסָחִים קִיח:), וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה
לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, שְׂאֵז אֵינּוּ זֶז מִשָּׁם עַד שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוּחַל לוֹ
עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וְעַל-כֵּן אֵל תִּלְכִּי בְּרַגְשׁוֹת אֲשֶׁמָּה, כִּי הַכֹּל הֶבֶל
וְרַעוּת-רוּחַ, תִּשְׁתַּדְּלִי לְהִיּוֹת שְׂמִיחָה וְעֲלִיזָה, וְאֵז טוֹב לָּךְ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלִתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּצְלִיחֵי בְּחַיִּיךָ, וְשִׂיְהִיָּה לָּךְ רַק טוֹב בְּחַיִּים,
וְתִבְשְׂרִי לִי תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

רְאִי לְהַחְזִיק בְּ... וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָּךְ, שֶׁתִּלְמְדִי אֲצִלָּה
הַרְבֵּה יְהוּדוּת וְהִלְכוּת, וְאֵז טוֹב לָּךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָּךְ בְּרַכָּה וְהַצִּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קפט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר שְׁלַח, י"ט סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלִתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ כְּבָר כְּמָה פְּעַמִּים, אֲךָ לֹא הָיָה הַפְּנָאִי
לְהַשִּׁיבְךָ תִּכְף-וּמִיד מְרַב טְרָדוֹתִי, וּבְכַפְרֵט שְׂבָאֲמַצַּע נִסְעֵתִי לְצִיּוֹן

קפב אָשֶׁר כ' קפט בַּנְחַל

רַבְּנוּ ז"ל וּבּוֹדָאֵי הַזְּכָרִיתִיךָ לְטוֹבָה. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּפְּלֹתְנוּ יִשְׁמְעוּ וַיִּתְקַבְּלוּ, וְתֵצֵא כָּבֵד מִצְרוּתִיךָ, וְתִזְכֶּה לַחֲזוֹר מֵהַ שְׁיֹתֵר מֵהַר לִיבְנָאֵל.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! כָּל הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאִים נְסִיווֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְאִינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר; כִּי בְּאֵמֶת עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם מֵהַ שְׁעוֹבֵר — צָרוֹת וְיִסּוּרִין וּמְרִירוֹת וּמְכַאוּבִים וְכוּ' וְכוּ', וְעַקֵּר גְּדֻלַּת בֵּר יִשְׂרָאֵל — כְּשִׁזְכָּה לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְאִינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר שְׁבַעֲוֹלָם. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, הֵינִי שְׁתַּמִּיד תַּחֲשֵׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְתִדַּע אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ מַחֲיָה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמֵי חַיּוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּכְפִי שְׂאָדָם מְכַנִּים בְּעֲצָמוֹ יְדִיעוֹת אֱלֹהֵי, כְּמוֹ-כֵן זוֹכָה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וּדְבָקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ.

נָא וְנָא רְאֵה לְלַמֵּד דָּךְ זֶהָר לְפָנֵי הַתַּפְּלָה וְדָךְ תַּקוּנִים לְפָנֵי הַשְּׁנָה, וְזֶה יִשְׁמַר אוֹתָךְ כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה; כִּי בְּאֵמֶת הָאָדָם צָרִיךְ שְׁמִירָה שְׁלֵא יִתְדַבְּקוּ בּוֹ הַקְּלָפוֹת וְהַסְטֵרָא אַחְרָא, וְאִי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לָזֶה, אֶלָּא עַל-יְדֵי לַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וּבַכְּרֵט פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה.

וְכֵן רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמַדְבְּרִים עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאִין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאִם הָיוּ בְּגִי-אָדָם יוֹדְעִים אֶת מַעֲלַת הַזּוֹכָה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי הָיוּ עוֹסְקִים בְּזֶה כָּל הַיּוֹם כְּלוֹ.

רְאֵה לְשַׁמַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְתִשְׁמַח אֶת אִשְׁתְּךָ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ תַּמִּיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִנִּי.

כ' קצ.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, י"ט סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע את הטוב ממך, איך שבלית כל הלילה ליל שבועות, ולמדת את התורה בלקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כ"ב.

מה אמר לך, ידידי היקר! התורה הזו היא "עמק עמק מי ימצאנו" (קהלת ז, כד), ושם מדבר רבנו ז"ל הרבה מעזות דקדושה שזוכים על-ידי שמחה, כי באמת הגוף שובר את האדם מאד מאד, ומושך אותו אל גשמיות העולם הזה, ורוצה להסתיר ממנו את אמתת מציאותו יתברך, ועל-ידי תקף השמחה, שאדם שמח, על-ידי-זה זוכה לשבר את עזות הגוף, עד שמתקנים אצלו (איוב יט, כו): "מבשרי אחזה אלוך", שזוכה לראות את האלקות מבשרו דיקא, הינו מגשמיות גופו, כי באמת זהו עקר התכלית, שאדם צריך לבוא בזה העולם — למצא את אמתת מציאותו יתברך מגשמיות גופו, ושום דבר שבעולם לא יוכל להעלים ולהסתיר את אמתת מציאותו יתברך; כי באמת הוא יתברך נמצא בתוך העולם, וזוהי עבודת הצדיקים, שמוצאים בעולם הזה דין תורה, כי התורה היא חכמתו יתברך, ובכל פרט ופרט מעסקי עולם הזה יש בו תורה, הינו בדומם ובצומח ובחי ובמדבר יש בהם תורה, שהם נגד ארבע עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה, ונגד ארבעה כחות: אש, רוח, מים, עפר; אף צריכים חותם בתוך חותם, שלא תתקלקל האמונה, כי בזה העולם האדם נמצא תמיד בסכנה, שלא יפל לנוקבא דתהומא רבא על-ידי שמאבד את האמונה הקדושה, כי הבעל-שם-טוב הקדוש אמר: איך מענישים אדם? תכף-ומיד כשלוקחים ממנו את האמונה והבטחון, הוא כבר נענש בעצמו, על-פן צריכין חותם בתוך חותם לשמר על האמונה הקדושה, שאף

פּעם לאַ תּפּגם אָצלוּ הַאַמוּנָה הַקְדוּשָׁה, וְאַפְלוּ בְּתוֹךְ קִטְנוּתוֹ וּוּרִידָתוֹ, גַּם שָׁם יִמָּצֵא אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּכְשִׁזּוֹכָה לְהַגִּיעַ אֶל מִדְרָגָה זוֹ, אָזי זּוֹכָה אֶל הַכֹּל. עַל-כֵּן רְאֵה, יְדִידֵי הַיְקָר! לְחַזֵּק אֶת עֲצָמָךְ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְלַמֵּד עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, כִּי אֵין עוֹד דְּבָר גְּדוֹל בְּתִקּוּן הַבְּרִית מְלַקְרֵב נְשָׂמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּבְכַפָּרֵט כְּשִׁזּוֹכִים לְדַבֵּר מִדְּבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל, אָשֶׁר הַדְּבֹר בְּעֲצָמוֹ הוּא דְּבָר גְּדוֹל וְעֲלִיּוֹן מְאֹד, אֲשֶׁרֵי מִי שִׁזּוֹכָה בְּכָל יוֹם לְלַמֵּד סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְאֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שִׁזּוֹכָה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אַחֵרִים מִדְּבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל, שְׂאִין עֲרֹךְ אֲלֵיהֶם.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ אֶפְלוּ כַּמָּה דְּבֹרִים, וְאֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, כִּי רַק זֶה מַה שִׁישָׂאָר מִמֶּךָ, וְאַתָּה צְרִיךְ לְרַחֵם עַל עֲצָמָךְ, כִּי אֵף אֶחָד לֹא יִרַחֵם עָלֶיךָ, אִם לֹא תִרַחֵם עַל עֲצָמָךְ. וְעַקֵּר הַרְחַמְנוּת עָלֶיךָ, שֶׁתִּצָּא מִקִּטְנוּת הַמַּחֲזִין וְתִבּוֹא תְּמִיד לְגַדְלוֹת הַמַּחֲזִין, שֶׁתִּמְשָׁיֶךְ עַל עֲצָמָךְ הָאֲרֵת זִיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׂמַח אֶת אֲשֶׁתְּךָ וְיִלְדֶיךָ, וְתִהְיֶה סְבֵלָן גְּדוֹל, וְאֵף פְּעַם אֵל תִּבְּא אֶל פְּעַם, כִּי הַסְּבֵלָנוּת הִיא הַיְסוּד וְהַעֲקָר בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ו"ל, כִּי הַסְּבֵלָנוּת תְּלוּיָהּ בְּאַמוּנָה הַקְדוּשָׁה, כַּמּוּבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנ"ה, שֶׁכַּנְגֵּד זֶה אֵין שׁוּם רוּחַ רָעָה יְכוּלָה לְהַפִּילוֹ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קצא.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, י"ט סִיּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה נִגְיָעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וְגִדְּלֵ שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ אֵין

לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתָּה חֲקוּק בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַנְּנִי מְבָרַךְ אוֹתְךָ בְּרַכַּת "מִזֵּל טוֹב" עַל הַלְּדוֹת בְּנֶךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר, יַעֲזוֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּזְכֶּה לְגַדְלוֹ וּלְחַנְכוֹ לְתוֹרָה וּלְמִצְוֹת וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְתָרוּ רַב נַחַת מִמֶּנּוּ וּמִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם.

רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, כִּי בְּאַמַּת זֶה עֵקֶר הַתְּכָלִית בְּזֵה הָעוֹלָם — לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אוֹר הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, כִּי הָאֱמוּנָה הַיְדִבְקוֹת וְהַדְּבָקוֹת הִיא הָאֱמוּנָה, וְכָל מֵה שֶׁאָדָם מְכַנִּיס אֶת עֲצָמוֹ בְּאַמוּנָה, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדֵעַ שְׂאִין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלָקוֹת גָּמוֹר הוּא, כְּמוֹ-כֵן הוּא זוֹכֵה לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְאַמַּת רְאוּי לְמִצְאָ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל דְּבָר וְדְבָר, וּכְמוֹ שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשְׁתֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קטו) עַל הַפְּסוּק (שְׁמוֹת כ, יח): "וַיַּעֲמֵד הָעָם מִרְחוֹק וּמִשָּׁה נִגַּשׁ אֶל הָעֶרְפֶּל אֲשֶׁר שָׁם הָאֱלֹקִים", כִּי מִי שֶׁהֵלֵךְ עַד עֲכָשׁוֹ בַּחֲשֵׁךְ, הָרִי הוּא מְסַתֵּר וְנִעְלָם בְּתוֹךְ גִּשְׁמִיּוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה, שֶׁזֶה עֵנָן וְעֶרְפֶּל, וְאִינוּ זוֹכֵה לְמִצְאָ אֶת אֱלָקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן עַל-פִּי-רַב בְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה כְּשֶׁרוֹאִים שְׂאִינוּ הוֹלֵךְ לָהֶם — אֲזִי בּוֹרְחִים, אִף הַצַּדִּיק הָאֱמֵת, שֶׁהוּא בַּחֲנִינֵת "מִשָּׁה — נִגַּשׁ אֶל הָעֶרְפֶּל אֲשֶׁר שָׁם הָאֱלֹקִים", כִּי הוּא יוֹדֵעַ שֶׁבְּתוֹךְ הַמְּנִיעָה וְהַעֲכוּב וְהַהֲעֲלָמָה וְהַהֲסֻתְרָה שָׁם מִתְחַבֵּא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזֶה עֵקֶר עֲבוּדַת הַצַּדִּיקִים — לְגַלוֹת אֶת הַהֲסֻתְרָה וְהַהֲעֲלָמָה, וּלְגַלוֹת אֶת הָאֱלָקוֹת אֲשֶׁר בְּתוֹךְ הָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְעֵסֵק בְּזֵה, וּתְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה אֲמִתִּיִּים, וּתְקַרֵב בְּגִי-אָדָם לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל-פִּי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְתִמְסוֹר אֶת נַפְשְׁךָ בְּעִבּוֹר זֶה מְאֹד מְאֹד, וְאֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, וְאֲזוֹ תִּרְאֶה אִיךָ שְׂיֵאִיר לְךָ תְּמִיד אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ.

נֹא וְנֹא לְקַבֵּעַ שְׁעוּרִין כְּסֻדְרָן בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא, בְּמִדְרָשׁ, וְכֵן בַּזְהַר וּבַתְּקוּנִים מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ וְאֶפְלוּ מְעַט דְּמְעַט, וְכֵן תִּלְמַד עִם אַחֵרִים עַל-פִּי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל, כִּי אִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הָעֵנָן הַזֶּה לְקַרֵב נַפְשׁוֹת אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-פִּי דַעַת רַבְּנוּ

ז"ל. כי רבנו ז"ל יש לו למונדים לחזק ולאמץ את כל העולם כלו, ואשרי ואשרי מי שזוכה להחזיק מעמד, ולא להשבר משום דבר שבעולם.

נא ונא ראה לשמח מאד, ותשמח את אשתך וילדיך, ותראה שבביתך תשרה תמיד אוירה של שמחה, ואז טוב לך כל הימים.

ראה להרגיל את עצמך לדבר בכל יום עמו יתברך, אשר אין עוד דבר טוב כמו הדבור שמדברים עמו יתברך, ואשרי מי שחזק בעבודה הקדושה הזו — לדבר עמו יתברך, שאז טוב לו כל הימים.

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחיני, ואפלו כמה שורות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' קצב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, י"ט סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי הַיָּקָר לִי מאד ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך — אין לתאר ואין לשער כלל, ומאד מאד אבקש אותך, שתכניס את עצמך באמונה הקדושה, הינו שתמיד תדע שהשם יתברך אִתְּךָ, עִמְךָ וְאַצְלֶךָ, ואז תעבר את זה העולם בשלום, כי אי אפשר לעבור את זה העולם בשלום, כי אם על-ידי האמונה הקדושה, וצריכין להאמין בו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, וזה עקר הנסיון בדור הזה, שהעולם מלא עם כפירות ואפיקורסות, ומעלימים ומסתירים את אמתת מציאותו יתברך, ולכן כל אחד ואחד נופל למקום שנופל, עד שנגעלם ונסתר ממנו אמתת מציאותו יתברך, וצריכין הרבה רחמים והרבה ישועות שתתגלה אליו אלקותו

יִתְבַּרְךָ. וּבְאֵמֶת רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (לקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קיב):
 עַל-יְדֵי שְׂאֵדָם מְדַבֵּר דְּבוּרִים עִם אֵמֶת אֱלֹהֵי יִתְבַּרְךָ, עַל-יְדֵי-זֶה נִפְתָּח
 לוֹ הָאוֹר אֵין סוּף, וְהַכֵּל כְּפִי הָאֵמֶת שְׁלוֹ. וְעַקֵּר הָאֵמֶת שְׂיֵאמַר
 בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת: ה' הוֹשִׁיעָה וְכוּ' וְכוּ', הֵינּוּ כָּל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ
 לוֹ הָאֵמֶת שְׁלוֹ, וְצָרִיף לְהַמְשִׁיף אֶת עֲצָמוֹ אֶל הָאֵמֶת שְׁלוֹ, וְלֹא
 יִסְתַּכֵּל עַל אַחֲרִים כָּלֵל, רַק יִמְשִׁיף אֶת עֲצָמוֹ אֶל הָאֵמֶת שֶׁל עֲצָמוֹ,
 וְזֶה עַקֵּר שְׁלֵמוֹת הָאֵמֶת, שְׁלֹא יִרְצֶה לְחַקוֹת אֶת הַשָּׁנִי, רַק רוֹצֵה
 בְּעֲצָמוֹ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיֶּקֶר! אֵין מַלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת וּלְשַׁבַּח
 וּלְפָאֵר אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ,
 שְׁזָכִינוּ לְהִיּוֹת בְּצִלוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְזָכַנִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת
 אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְהִרְבֵּה הִרְבֵּה בְּקִשְׁתִּי גַם עֲלֶיךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לְצֵאת
 מִהַחֲשֶׁךְ וְכוּ', וְתִזְכֶּה שְׂיֵאִיר עֲלֶיךָ אוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

נֹא וְנֹא רֵאָה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ אוֹ עִם
 בֵּר יִשְׂרָאֵל דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית.

וְעַל כָּלֵם — רֵאָה לְהַפְיִץ אֶת הָאוֹר שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, כִּי
 אִם הָיִיתָ יוֹדֵעַ מָה אֵתָּה פּוֹעֵל עִם הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, הָיִיתָ רוֹקֵד
 בְּכָל יוֹם בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה. כִּי בְּאֵמֶת עוֹבֵר עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּעֵתִים
 הֶלְלוּ מַה שֶׁעוֹבֵר — צָרוֹת וְיִסּוּרִין, קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, וְצָרִיכִין
 לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד בְּכָל פֶּרֶט וּפְרֵט וְלֹא לְהַשְׁבֵּר, וְאֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי
 שְׂזוּכָה לְחַזֵּק אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׂאֵין דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה כְּמוֹ לְחַזֵּק
 נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל-כֵּן חִילָף לְאוֹרֵי־תֵא, וְלָךְ בְּכַחַף זֶה וְהוֹשַׁע אֶת
 יִשְׂרָאֵל, וְתַגְּלָה וְתַפְרָסֵם בְּעוֹלָם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְשׁוּם דְּבַר
 שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, וּכְשֶׁתִּהְיֶה חֶזֶק וְאֲמִיץ בְּעִבּוּדָה
 קְדוּשָׁה זוֹ — לְגַלוֹת וּלְפָרֵסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, אֲזַ תִּזְכֶּה לְמַח
 גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, כִּי בְּזֶה שְׂמֻקְרָבִים אַחֲרִים, גַּם הוּא נִתְקַרֵּב, וְעַל-כֵּן
 אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁעוֹסֵק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה לְקַרֵּב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

קפח   אָשֶׁר   כ' קצג   בַּנְחָל

נָא וְנָא רָאָה לְשִׁמְחָה מְאֹד מְאֹד, כִּי הַשְּׂמֵחָה מִרְחֻבַת אֶת הַדַּעַת, וְתִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ בַּמָּה לְשִׁמְחָה, שְׂאָנוּ יוֹדְעִים מִרְבִּי אֲמַת כְּזֹה, רְבִי נִרְאָה וְנִפְלְאָה כְּזֹה, רְבִי הַמְּחִיָּה וּמְחִזֵּק אוֹתָנוּ כַּל-כָּף, וְאָף שְׂזֵה בְּעֵצְמוֹ נִסְיוֹן לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי עוֹבֵר עַל הָאָדָם מֵה שְׂעוֹבֵר, עִם כָּל זֹאת כְּשִׂזּוּכָה אָדָם לְשִׁבֵּר אֶת הַקְּטָנוֹת, וְלְהַמְשִׁיךְ עַל עֵצְמוֹ תָּמִיד שְׂמֵחָה, זֶה עֵקֶר הַיְשׁוּעָה; כִּי עֵקֶר הַיְשׁוּעָה — לְהַגִּיעַ אֶל שְׂמֵחָה אֲמִתִּית, שֶׁהִיא הַדְּבָקוֹת בּוֹ יְתַבְּרֵךְ, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְדַבֵּק אֶת עֵצְמוֹ בּוֹ יְתַבְּרֵךְ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא אֵל תַּעֲזֹב אֶת עֵצְמֶךָ כְּרַגַּע, וְתִשְׁקֹד הַרְבֵּה בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת. וְרַבְּנוּ ז"ל יִזְכֶּךָ אוֹתָךְ וַיִּטְהַר אוֹתָךְ עַד שֶׁתִּגִּיעַ אֶל עֲנִינֶיךָ.

נָא וְנָא אֵל תִּתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעוֹלָם, כִּי מֵה לָךְ עִם אַחֲרִים, תִּחֲזַק אֶת עֵצְמֶךָ לִילָךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׂמַיִם...

רָאָה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ תְּחִינִי.

כ' קצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, י"ט סִיּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְּתָבְךָ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאָנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל עַל כְּלָכֶם, שֶׁתִּתְרַפְּאוּ וְתוֹשְׁעוּ מֵה שְׂיֹתֵר מֵהַר כָּל אֶחָד כְּפִי בְּרַכְתּוֹ וְעֲנִינּוּ.

אֲשֶׁר   כ' קצד   בַּנְחַל   קפט

הִיָּה טוֹב מְאֹד, שְׁכַל אֶחָד וְאַחַת מִכֶּם יִבְדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתוֹ,
וְאִז תִּרְאוּ הַצְּלָחָה רַבָּה בְּעֵינֵינוּכֶם.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, י"ט סִינן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד גִּדְדָעוּעַתִּי וְכוּ' מִכָּל מַה
שֶׁקָּרָה לָךְ, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְצֻטָעֵר לְשִׁמְעַע אֶת כָּל זֹאת וְכוּ', כִּי בְּאַמַּת
אֲנִי מֵאחַל לָךְ חֵתָן נִפְלֵא מְאֹד, בַּחֹר מִשְׁכִּיל שְׂיִרְצָה לְכַבֵּד אוֹתְךָ
וּלְהִבִּין אוֹתְךָ, וְתִגְוִרוּ בִּיחַד בְּאַהֲבָה, אַחֲרָה וְרַעוּת וְהִבְנָה הַדְּדִית.

נָא וְנָא אֵל תְּבַלְבְּלִי אֶת עֲצָמְךָ כָּלֵל מִמָּה שֶׁקוֹרָה בְּבֵית, אֶת
צְרִיכָה כְּבֹר לְהַתְחִיל לְחֹשֵׁב מַעֲצָמְךָ. בְּוִדָּאֵי כְּבוֹד אָב וְאִם הִיא מְצוּנָה
גְּדוּלָּה מְאֹד, אֲבָל אֶת צְרִיכָה גַם לְחֹשֵׁב מִהֲעֵתִיד שְׁלָךְ, וְאִם אֶת לֹא
תַחֲשָׁבִי מַעֲצָמְךָ, מִי יִחֹשֵׁב מַעֲצָמְךָ?! וְעַל-כֵּן אֵל תְּבַלְבְּלִי עֲצָמְךָ
כָּלֵל מִמָּה שֶׁקוֹרָה בְּבֵית, אֶת צְרִיכָה לְקַחַת אֶת עֲצָמְךָ בְּיָדִים, וְאִז
תִּרְאִי נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא אֵל תַּהֲיִי שְׁבוּרָה, חֲזָרִי אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר הוּא
אָב הַרְחֵמֵן, וּבּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

אֲנִי מְקוּנָה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּמְצָאֵי בַּחֹר טוֹב, וְתַתְחַתְּנוּ
בְּאַהֲבָה גְּדוּלָּה, חֲכָל לָךְ לְבִזְזוֹ אֶת הַשָּׁנִים הַיְפּוֹת שְׁלָךְ בְּהִבָּל וְרִיק.

יֵשׁ לִי בַּחֹר מְאֹד מִשְׁכִּיל, שְׁלוּמֵד עַכְשָׁו תַּחוּם מְאֹד מְעַנֵּין,
הוּא מְשַׁרַת בְּחִיל הַיָּם, וְלוּמֵד בְּאוּנִיבְרִסִיטָה בְּאַנְגְלְיָה, הִיָּה טוֹב
מְאֹד שְׁתַּפְּגְשׁוּ, שְׁמוּ ... וְעַל-כֵּן רְצִיתִי מְאֹד שְׁתַּפְּגְשׁוּ, וְנִרְאָה אִיךָ
יִפֵּל דְּבָר, כִּי הָרִי הַכָּל הוּא מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא גַר בְּ... וְיַחֲזוּר
לְאַרְץ בְּעוֹד שְׁבוּעִים. לְזֹאת אִם הוּא יִתְקַשֵּׁר אֵלֶיךָ, כְּדָאֵי שְׁתַּתְּוַעְדוּ

קצ אָשֶׁר כ' קצה בַּנְּחָל

יחד, זה לא מחייב אותך לשום דבר, אבל כפי שאני מבין איך שנופגעת והתאכזבת כבר כמה פעמים, ומאד מאד כואב לי, לזאת רצייתי לשרוך לך בחור שיבין אותך ויכבד אותך, ושניכם תקימו בית נאמן בישראל.

שוב פעם, שום דבר לא מחייב אותך אבל הייתי מיעץ שתתועדו יחד לפגישה.

אני מקווה לשמע ממך, ותבשרי לי בשורות משמחות. העקר אל תהיי שבורה, תצאי מעצמך, פי את עדין צעירה מאד, וכל החיים לפניך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' קצה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלי, י"ט סיון ה'תשנ"ג.

שלוש וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך איך שאתה עוסק בכל יום במקרא, משנה, גמרא, מדרש. ואתה מתבודד עצמך עמו יתברך, ומשתוקק לנרכי רבנו ז"ל, ובפרט להדפיס את כל ספרי רבנו ז"ל, אין לתאר ואין לשער את גדל שמחתי, ומאד מאד רצייתי שפבר תתחתן.

יש בחורה מאד משפלת ופקחת, ורצייתי לשרוך ביניכם, זה לא מחייב אותך, שאתה מכרח את השדוף הזה, אבל הייתי מציע מאד מאד שתתקשר אליה תקף-ומיד כשתגיע ארצה [שמה ... רחוב ...] ותאמר שאני בקשתי שתתועדו ותפגשו אחד את השני, ושוב פעם שום דבר אינו מחייב אותך, אבל הזויגים הם מהשם יתברך, וטוב שתראה אותה.

אֲשֶׁר   כ' קצו   בַּנְחַל   קצא

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ, וּתְבַשֵּׂר לִי בְּקִרְוֹב בְּשׁוּרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלֵחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, י"ט סִינן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיֶיהָ.

לְנִכּוֹן קַבְּלוֹתַי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְהִיּוֹת שְׁמִיחָה וְעֲלִיזָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵצְאוּ מִמֶּךָ כָּל
הַמִּחְשָׁבוֹת הַטּוֹרְדוֹת אוֹתְךָ, כִּי הַשְׁמִיחָה מִבְּטֹלֶת כָּל פְּגַעֵי וְחֲלֵי
הַנֶּפֶשׁ שֶׁנִּדְבְּקוּ בָאָדָם.

תִּשְׁתַּדְּלִי מְאֹד לְכַבֵּד אֶת בְּעֵלְךָ, וְאֵיזוֹהִי אִשָּׁה כְּשֶׁרָה —
הַעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעֵלָה (תָּנָא דְּבִי אֵלֶיהוּ רַבָּה, פְּרָק ט').

אִם אֶפְשָׁר לְהַדְּלִיק לְכַבוֹד שְׁבַת-קִדְשׁ שְׁבַעַה גְּרוֹת, וְלִהְיוֹסִיף
שְׁנֵי גְּרוֹת שֶׁל שְׁמֵן זַיִת — מַה טוֹב וּמַה נְּעִים, וְלִהְתְּפַלֵּל אַז וּלְבַקֵּשׁ
כָּל מַה שְׁאֵת צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלָּה בְּעֵת הַדְּלָקַת גְּרוֹת, מְאֹד מְקַבְּלוֹת
וּמְרַצָּה בַשָּׁמַיִם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ, שֶׁתַּהֲיֶיהָ לְךָ רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאָת הַגּוּף,
וְתִהְיֶי תָּמִיד שְׁמִיחָה וְעֲלִיזָה, כִּי כָּל הַצְּלָחָתְךָ בְּחַיִּים תְּלוּיָהּ כְּפִי מִדַּת
הַשְׁמִיחָה, שֶׁתְּכַרִּיחֵי אֶת עֲצָמְךָ לְהַגִּיעַ אֵל זֶה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלֵחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' קצז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, י"ט סִיּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂזַכִּיתָ לְהִתְקַרֵּב אֵל רַבְּנוּ ו'ל.

עֲלִיךָ לְדַעַת, שְׁעַקֵּר הַהִתְקַרְבוֹת אֵל רַבְּנוּ ו'ל תְּלוּיָהּ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, שְׁתַּקִּים אֶת כָּל מָה שְׁכַתּוּב בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלַיִח דְּרַכְּךָ.

לְעַת עֵתָה רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּיוֹתֵר בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי אֵין עוֹד זְמַן יָקָר כְּמוֹ שְׁיֵשׁ לְאַבְרָהָ אַחַר הַחֲתָנָה, שְׁאֵז הוּא יְכוֹל לְהַשְׁלִים אֶת עֲצָמוֹ בְּיוֹתֵר בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּיוֹתֵר בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְבַלְבֵּל אוֹתָךְ, יִהְיֶה אֵיךְ שְׁיִהְיֶה וַיִּהְיֶה מָה שְׁיִהְיֶה.

תִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְכַבֵּד אֶת אִשְׁתְּךָ, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּכָא מְצִיעָא נט.): אוֹקִירוּ לְנִשְׁיְכוּ כִּי הֵיכִי דִתְתַעֲתְרוּ [תְּכַבְּדוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם כְּדֵי שְׁתַּתְּעֲשְׂרוּ]. וְעַקֵּר הַעֲשֶׂר הוּא לְהִיּוֹת שְׂמַח בְּחֻלְקוֹ תְּמִיד, וְאַשֶׁר זוֹהִי הַעֲשִׁירוֹת הַכִּי גְדוּלָהּ, שְׁאָדָם זוֹכֶה לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה.

רְאֵה לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיַן עָרֵב וּבְקָר לְאֵט לְאֵט מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלַיִח אֶת דְּרַכְּךָ. וְכֵן תְּבָרֵךְ בְּרִפְת־הַמְּזוֹן מְלָה בְּמְלָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלַיִח מְאֹד מְאֹד, כִּי מִי שְׁמַבְרֵךְ בְּרִפְת־הַמְּזוֹן מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, זוֹכֶה לַעֲשִׁירוֹת נְפִלְאָה.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים אִם תִּקְבַּע לְעֲצָמְךָ שְׁעוּרִין כְּסִדְרָן בְּמִקְרָא — פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאַחַד תַּרְגוּמוֹ, לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם פְּרֻשָׁה אַחַת, בְּאִפְסָן שְׁעֵד סוּף הַשְּׁבוּעַ תּוֹכָה לְסַיֵּם אֶת כָּל הַפְּרֻשָׁה, הֵינּוּ

אֲשֶׁר   כ' קצח   בנחל   קצג

ביום ראשון תלמד עד שני, וביום שני עד שלישי, עד שתגיע ליום ששי, שאז תסיים את הפרשה, וכך תהיה חזק כל ימי חייה, כי למוד חמש ורש"י עם התרגום מסגל לראת שמים, וכן תתמיד ביותר בלמוד משניות, ותאמר פרק אחר פרק, וכן בלמוד גמרא שתלמד בסדרן, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' קצח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, י"ט סיון ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי לכבוד מאד את בעלך, ואיזוהי אשה כשרה — העושה רצון בעלה (תנא דבי אליהו רבה, פרק ט'); ותשתדלי לשמחו ולחזקו ולעודדו ולא להשפילו, חס ושלום.

כדאי לך לצאת להתאונרר כמה שעות ביום, כדי שלא ישעמם לך.

לעת עתה תחפי עוד מלעבר דירה, וגם לזה עוד יבא היום, לעת עתה ראי רק לעזור לבעלך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך ובעד בעלך ובעד הילדים, שיצליחו בחייהם, ויהיה לכם רק טוב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' קצט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, י"ט סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב
מִמֶּךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר לְהִתְמַיֵּד בְּ"קִצּוֹר-לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵי"ן",
שֶׁהוּא תְּמִצִּית הַ"לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵי"ן", וְזֶה יַעֲזוֹר לָךְ מְאֹד מְאֹד, וְתִשְׁתַּדֵּל
לְקַיֵּם אֶת כָּל אֲשֶׁר נִאָּמַר שָׁם, כִּי הַסֵּפֶר הַזֶּה הוּא עֲצוֹת יְקָרוֹת
וְנִפְלְאוֹת מְאֹד אֵיךְ לְהִתְעַלּוֹת בְּרוּחָנִיּוֹת. וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם גַּם
תִּלְמַד הַרְבֵּה "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", כִּי הַמִּדּוֹת הֵן יְסוּד הָאָדָם.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד מְשֻׁנָּיוֹת כְּסִדְרָן כַּאֲשֶׁר הִרְגַּלְתָּ
אֶצְלָנוּ, וְזֶה יִהְיֶה לָךְ יְסוּד גָּדוֹל בְּחַיֶּיךָ. וּמִי יִתֵּן, שְׂתִזְכֶּה לְסִיִּים בְּכָל
יוֹם ח' פְּרָקִים מְשֻׁנָּיוֹת, וְאֵז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

אוֹדוֹת אֱמֶת, כְּדֹאֵי לָךְ לְעֵבֶר בְּלְקוּטֵי-מוֹהֲרֵי"ן, חֶלֶק א', סִימָן
קי"ב, וְשֵׁם תְּרַאֶה מָה זֶה אֱמֶת, שֶׁהַשְּׂכָל הַמְּבִין צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ כָּל יְמֵי
חַיָּיו, שְׂיִזְכֶּה פַּעַם אַחַת בְּחַיָּיו לִזְמַר דְּבוּר אֱמֶת, וּכְשֶׁמְדַבְּרִים דְּבוּר
אֱמֶת, אֵז מֵאִיר לוֹ תְּמִיד, וְהָאֱמֶת צָרִיךְ לְהִיּוֹת שֶׁל עֲצָמוֹ, וְלֹא
לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַחֲרִים כְּלָל, וּכְשֶׁהוֹלֵךְ בְּצוּרָה כְּזוֹ, אֵז מְצַלִּיחַ דְּרָכוֹ בֵּין
בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי.

רְאֵה לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיַן דִּיקָא עָרַב וּבִקְרָה, כִּי עֲנִית "אָמֵן יְהֵא שְׁמִיָּה
רַבָּא" וּקְרָשָׁה וּבְרָכוֹ, מְאֹד מְאֹד מְסֻגְלַת לְהַנְשָׂמָה.

הַעֲקָר רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְתִשְׁתַּדֵּל

אָשֶׁר   כ' ר'   בְּנַחֵל   קִצָּה
לְהִיּוֹת עֲצָמָאֵי, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תִּפְחַד מִפְּנֵי שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַע־עוֹלָם, וְאֵז
תִּצְלִיחַ דִּרְבָּךְ.

נָא וְנָא אֵל תְּבַלְבֵּל עֲצָמְךָ כָּלֵל, לְבִסּוּף הַכֵּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.
הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תְּחִינֵי.

כ' ר'.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, י"ט סִינן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צָמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אֵמַר לְךָ, יְדֵי הַיָּקָר! רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל שְׁאֲנוּ
יּוֹדְעִים מִרְבֵּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא מַחְדִּיר אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, אֲמוּנָה מְזַכֶּכֶת בּוֹ
יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶהוּ הָעֵקֶר, כִּי רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן לג),
אֲשֶׁר אֲצֵל הָעוֹלָם אֲמוּנָה הוּא דְבַר קָטָן, וְאֲצֵלִי הָעֵקֶר הוּא אֲמוּנָה.
וְעַקֵּר הָאֲמוּנָה הוּא בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת לְהַשְׁלִיךְ אֶת דַּעְתּוֹ וְחֻכְמָתּוֹ
וּשְׁכָלוֹ לַגְּמְרִי, וְכֵן מְצַלִּיחִים.

רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּלַמּוּד "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָּע
לְנַפְשְׁךָ. וְתִדַּע, שֶׁכָּל אֵלּוּ שֶׁהִתְמַיְדוּ הִרְבֵּה בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", גָּדְלוּ
וְצָמְחוּ בְּעִבּוּדַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן בָּזָה שְׂאֵתָה מִבִּשְׂרֵי לִי,
שֶׁהִתְחַלַּף לְלַמּוּד "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" — זֶה שְׂמִחָתִי. וְעַל-כֵּן רְאֵה
לְהִמְשִׁיךְ בָּזָה מְאֹד מְאֹד.

נָא וְנָא הִרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר
וְדְבוּר הוּא הַצְלָחָה נְצִיחִית, הַצְלָחָה כְּזוֹ שְׂאִין לְתֵאֵר וְאִין לְשַׁעַר
כָּלֵל, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמֵדְבָרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא כָּלִי לְהִמְשָׁכַת

אֶלְקוּתוֹ יִתְבַרֵךְ עַל עֲצָמוֹ, אֲשֶׁר מִי שֶׁחִזַּק בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה זוֹ, וְרַבְּנּוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת עַל עֲנִין הַשִּׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנּוֹ, וּבְפִרוּשׁ גָּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ק), אֲשֶׁר כָּל הַצַּדִּיקִים לֹא הִגִּיעוּ לְמִדְרַגָּתָם, אֶלָּא עַל-יְדֵי שִׁיחָה בֵּינָם לְבֵין קוֹנָם.

רְאֵה לְהִתְמִיד בְּסִתְרֵי תוֹרָה בְּזִהָר וּבִתְקוּנִים, אֲשֶׁר הָאֱמִירָה בְּעֶלְמָא מְזַכֶּכֶת אֶת הַנֶּפֶשׁ. וְהִיא טוֹב מְאֹד, שֶׁתִּלְמַד בְּכָל יוֹם עַל-כָּל-פָּנִים דָּף זֶהָר וְדָף תְּקוּנִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּמִשְׁךָ הַזְּמַן תִּרְגְּשֵׁי הָאָרֶז נִפְלְאָה בְּנִפְשָׁךְ.

וְכֵן רְאֵה לְהִתְמִיד בְּסִפְרֵי חֲסִידוּת, הַעֲקֵר לְמִצּוֹא אֶת הָאֱלֻקוֹת בְּתוֹךְ הָעוֹלָם, כִּי זֶה עֲקֵר עִבּוּדֵתָנוּ — לְחִפּוּשׁ וּלְבִקּוּשׁ אַחֵר אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַרֵךְ הַנֶּעְלָמָה וְנִסְתָּרָה בְּזֶה הָעוֹלָם דִּיקָא, כִּי אֵין בְּלִעְדֵּי יִתְבַרֵךְ כָּלֵל.

נָא וְנָא רְאֵה לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר מְאֹד מְאֹד אֶת אֲשֶׁתְךָ. וְחַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (יְבָמוֹת סג.): הָאוֹהֵב אֶת אֲשֶׁתוֹ כְּגוּפוֹ וְהַמְּכַבְּדָה יוֹתֵר מְגוּפוֹ, עָלָיו הַכְּתוּב אוֹמֵר: "וַיִּדְעַתָּ כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶה", הֲרִי לָךְ אֵיף שֶׁחַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים הִדְגִישׁוּ עַל עֲנִין הָאֶהְבָּה, עַד שֶׁהִבְטִיחוּ שֶׁהָאוֹהֵב אֶת אֲשֶׁתוֹ כְּגוּפוֹ וְהַמְּכַבְּדָה יוֹתֵר מְגוּפוֹ, עָלָיו הַכְּתוּב אוֹמֵר: "וַיִּדְעַתָּ כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶה", וְשְׁלוֹם הוּא שְׁמוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא (שְׁבֹת י.), שְׁלוֹם בְּעוֹלָם הַזֶּה וְשְׁלוֹם בְּעוֹלָם הַבָּא. וְרַבְּנּוּ ז"ל אָמְרָ, שְׁבִימִי אֲבָרְהֵם הֵיטָה הַשְּׂכִינָה נִקְרְאת שְׂרָה, וּבִימִי יִצְחָק הֵיטָה הַשְּׂכִינָה נִקְרְאת רַבְּקָה, וּבִימִי יַעֲקֹב הֵיטָה הַשְּׂכִינָה נִקְרְאת רַחֵל וְלֵאָה (סִימָן מוֹהַר"ן, סִימָן תַּקסג), וְכֵן הוּא אֶצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, אֲשֶׁתוֹ זֶה חֶלֶק אֵלּוֹךְ מִמֶּעַל וְהִיא הַשְּׂכִינָה, עַל-כֵּן צְרִיכִין לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר מְאֹד מְאֹד אֶת הָאִשָּׁה, וְאֵז מְצַלִּיחִים מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּבָא מְצִיעָא נט.): אוֹקִירוּ לְנִשְׁיֹכוֹ, כִּי הֵיכִי דִתְתַעֲתְרוּ [כְּשֶׁמְכַבְּדִים וּמִיָּקְרִים אֶת הָאִשָּׁה, עַל-יְדֵי-זֶה מִתְעַשְׂרִים], וּכְבֹר דְּבִרְנּוֹ הַרְבֵּה בְּטֻלְפוֹן, וַיֵּשׁ הַרְבֵּה לְהוֹסִיף, אִף אֵי אֶפְשָׁר עַל פְּנֵי הַכְּתָב דְּבָרִים כְּאֵלֶּה. הַעֲקֵר זְכוֹר תִּזְכֹּר אֶת אֲשֶׁר אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּבָא מְצִיעָא נט.): לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם זֶהִיר בְּכַבּוּד אֲשֶׁתוֹ,

שְׁאִין הַבְּרָכָה מְצוּיָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם, אֲלֵא בְּשִׁבִיל אִשְׁתּוֹ. הָעֵקֶר רָאָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמָךְ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכָל הַדְּבוּרִים שֶׁאֵתָּה מְדַבֵּר עִמָּה תִּכְנֹן שֶׁאֵתָּה עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ דִּרְכָךְ.

נָא וְנָא הַתָּמֵד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי אֵין עוֹד טוֹב מִלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְהַתְמִיד בַּתּוֹרָה, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' ר א.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, י"ט סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶיךָ, וְגִדְלֵ שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רָאָה לְהַתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת. וְעֵקֶר הַהַתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל הִיא עַל-יְדֵי הַתְמַדַּת סִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים, עַל-פֶּן תִּלְמַד בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר קְבוּעַ בְּ"לְקוּטִי-מוֹהַר"ן", אֲשֶׁר מְאֹד מְסֻגָּל לְהַנְשָׁמָה, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהַתְבוּדֵד עֲצָמָךְ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל דָּבָר וְדָבָר, שֶׁתִּזְכֶּה לְקִיּוֹמוֹ, הָעֵקֶר אֵל תִּבְלַבֵּל אֶת עֲצָמָךְ מִשּׁוּם בְּרִיָּה שְׁפָעוּלָם, כִּי בְּלְבוּלִים מִבְּנֵי-אָדָם הוֹרְסִים אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי. וְעַל-כֵּן לֹא כְּדָאִי לְהַתְבַּלְבֵּל מִשּׁוּם בֶּן אָדָם, וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לִילֵךְ בְּדֶרֶךְ הַנִּפְלָא שְׁגָלָה רַבְּנוּ ז"ל עַל הַפְּסוּק (יִחְזָקָאֵל לֵג, כד): "אֶחָד הִיָּה אֲבָרְהָם", שֶׁאֲבָרְהָם אָבִינוּ לֹא הִסְתַּפֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׁפָעוּלָם, רַק עָבַד בְּכַחֲנִית 'אֶחָד', עַר אִיזו גִּיעוּוֹעַן אֶ אֶחָד דִּיגְעַר, שֶׁבְּכָל מְקוֹם מְצָא רַק אֶחָדוֹת הַבוּרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וְלֹא הִסְתַּפֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה, וְלֹא הִתְבַּלְבֵּל מִשּׁוּם בְּרִיָּה שְׁפָעוּלָם, וְכֵן גַּם אֵתָּה תַעֲשֶׂה. הָעֵקֶר רָאָה

לסלק את חכמתך ודעתך ובינתך לגמרי, ותקים את כל אשר רבנו
ו"ל מצוה אותנו, ואז תצליח את דרכך.

תשתדל מאד מאד שיהיה שלום בביתך, ותאהב את אשתך,
אשר חכמינו הקדושים אמרו (יבמות סג.): האהב את אשתו כגופו
והמכבדה יותר מגופו, עליו הכתוב אומר: "וידעת פי שלום
אהלך". וכן אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט.): לעולם יהא
אדם נזהר בכבוד אשתו, שאין הברכה מצויה בתוך ביתו של אדם,
אלא בשביל אשתו, ודיקא על-ידי-זה תצליח דרכך.

ראה לקבץ לעצמך שעור בלמוד משניות, שתאמר פרק אחר
פרק, שהלמוד משניות מזכך ומטהר את הנפש מכל מיני חלדה.

העקר אל תבלבל את עצמך עם העבר כלל, תמיד תדע, שאין
לך עבר כלל, כי אסור להתבלבל מהעבר, ועל-ידי-זה דיקא תצליח
בחיך.

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחיני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' רב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, י"ט סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתביך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
מך, וכן שמחתי לשמע הבשורה משמחת שנולדה לך בת ל"מזל
טוב". חכמינו הקדושים אמרו (בבא בתרא קמא.): 'בת תחלה — סימן
יפה לבנים', יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה שהבת תהיה בת
תלמיד חכם... וזה תלוי בך, אם תתמיד בלמוד התורה הקדושה,
אז תצליח בחיך. והעקר ללמד שעורים בסדרן בכל יום במקרא,

בְּמִשְׁנֵה, בְּגִמְרָא, בְּמִדְרָשׁ, בְּשִׁלְחַן עֲרוּף וּבְסִפְרֵי רַבְנֵי ז"ל, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְכַבֵּד וּלְיַקַּר מְאֹד מְאֹד אֶת אֲשֶׁתְּךָ, כִּי רַבְנֵי ז"ל הִזְהִירוּנוּ עַל דְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד לְכַבֵּד וּלְיַקַּר אֶת הָאִשָּׁה, וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (יְבָמוֹת טו.): הָאוֹהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגוּפוֹ וּמְכַבְּדָהּ יוֹתֵר מִגּוּפוֹ, עָלָיו הַכֶּתוּב אוֹמֵר: "וַיִּדְעַתָּה כִּי שְׁלוֹם אֹהֶלְךָ", וְכֵן אָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּבָא מְצִיעָא נט.): לְעוֹלָם יִהְיֶה אָדָם נֹזֵהר בְּכַבּוֹד אִשְׁתּוֹ, שְׂאִין הַבְּרָכָה מְצוּיָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם אֲלֵא בְּשִׁבִיל אִשְׁתּוֹ, וְצָרִיכִין מְאֹד לְעֵבֵד עַל דְּבַר זֶה — לְכַבֵּד וּלְיַקַּר אֶת הָאִשָּׁה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִצְלִיחַ דְּרָכּוֹ. וְזֶה הִיסוּד בְּזֵה הָעוֹלָם — לֹא לִהְיוֹת חֹסֵיד שׁוֹטָה, אֲלֵא לְהִשְׁלִים עִם אִשְׁתּוֹ, וּכְשִׁיחֶיהָ בְּשְׁלוֹם עִם אִשְׁתּוֹ, אִזּוּ יִהְיֶה לוֹ טוֹב כָּל הַיָּמִים. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (קֹהֵלֶת רַבָּה, פְּרָשָׁה ד'): "טוֹבִים הַשָּׁנִים מִן הָאֶחָד", טוֹבִים הַשָּׁנִים — אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ, מִן הָאֶחָד — זֶה לְעֲצָמוֹ וְזֶה לְעֲצָמוֹ; עַל-כֵּן תִּשְׁתַּדֵּל בְּכָל מִינֵי אֶפְנָיִם שְׁבַע-עוֹלָם שְׂיִחֶיהָ שְׁלוֹם בֵּינְךָ לְבֵין אֲשֶׁתְּךָ, וְהָעוֹלָה עַל הַכָּל תִּשְׁתַּדֵּל לְכַבֵּד מְאֹד אֶת אֲבִיָּהּ וְאִמָּהּ, כִּי כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה וּמְכַבֵּד אֶת חֲמֵי וְחִמּוֹתוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה נִכְנָסֶת אֲהָבָה בְּלֵב אִשְׁתּוֹ כְּלָפִי בַעֲלָהּ, כִּי סוּף כָּל סוּף הֵם הוֹרִיָּה, וְהִיא אוֹהֶבֶת מְאֹד מְאֹד אֶת הוֹרִיָּה, וּכְשֶׁתְּכַבֵּד אֶת הַהוֹרִים שֶׁל אֲשֶׁתְּךָ, עַל-יְדֵי-זֶה תִּתְחַזַּק הָאֲהָבָה בֵּינְךָ לְבֵין אֲשֶׁתְּךָ.

הַכֹּפֵל הַדְּבַר — רְאֵה לְצִיַּת אוֹתִי בְּכָל זֶה, וְאִזּוּ תִצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתִדַּע שְׂאִין לָךְ אִף אֶחָד בְּזֵה הָעוֹלָם רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וּכְכָל שֶׁתְּדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, כֵּן יִמְשַׁךְ עָלֶיךָ חֹסֵד וְרַחֲמִים רַבִּים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, י"ט סִיּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל תְּלַמִּידֵי יְשִׁיבַת
 "בֵּית שְׁלֹמֹה" הַחֲקוּקִים בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׁתַּחֲחִילוּ לְהִתְמִיד יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּלִמּוּד
 הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וּבִתְקוּן הַמִּדּוֹת, כִּי עֲלֵיכֶם לְדַעַת, אֲשֶׁר אַתֶּם
 הָעֵינַיִם שְׁלִי, וְאֲנִי מָאד מָאד אוֹהֵב אֶתְכֶם, וְכֹל יִשְׁעֵי וְחִפְצֵי לְרְאוֹת
 בְּטוֹבְתְּכֶם, אִיךָ שְׁאַתֶּם מְצַלִּיחִים בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְאִיךָ שְׁאַתֶּם
 מִתְעַלִּים בַּתּוֹרָה וּבַמִּדּוֹת.

לְכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מָאד מָאד, הִיּוֹת שְׁאַתֶּם בְּחוּרִים צְעִירִים,
 וְעִבְדוּ כָּל הָעוֹלָם לְפָנֶיכֶם, וְאַתֶּם יְכוּלִים עֲכָשׁוּ לְהַשְׁלִים אֶת עֲצָמְכֶם
 בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת אִם תִּקְחוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַדְכֶם, וְלָכֵן רְאוּ מָאד מָאד
 לְעַבֵּד עַל הַמִּדּוֹת, כִּי הַמִּדּוֹת הֵן הַיְסוּד שֶׁל כָּל הָאָדָם, וְכִפִּי
 שְׁעוֹבְדִים עַל הַמִּדּוֹת בְּגִיל צְעִיר, כֵּן זֹכִים אַחֲר־כֵּן לְהִתְגַּדֵּל עִם
 מִדּוֹת טוֹבוֹת.

נָא וְנָא תִשְׁמְרוּ עַל שֵׁם רַבְּנוּ וַיִּל, שְׁלֹא יֵצֵא, חֵס וְשְׁלוֹם, חֲלוּל
 הַשֵּׁם וְחֲלוּל שְׁמוֹ הַקְּדוֹשׁ, כִּי אַתֶּם הַהִגְמָא שֶׁל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
 בְּיַבְנָאֵל, וְאֲנִי מְסַתְּפֵל עֲלֵיכֶם מָאד מָאד, וְכֹל הָעֵתִיד שְׁלִי בְּיַבְנָאֵל
 זֶה אַתֶּם, וְעַל-כֵּן עֲשׂוּ זֹאת שְׁתַּחֲזִיקוּ אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד, וְאֵל
 תִּתְקוּטְטוּ וְאֵל תִּרְיְבוּ וְאֵל תִּתְנַפְּחוּ, וְתִתְנַהֲגוּ בְּדַרְךְ אֶרֶץ גְּדוּל —
 הֵן בְּתוֹךְ הַיְשִׁיבָה וְכֵן מִחוּץ לַהִיְשִׁיבָה. אֲקוּוּהָ לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 שְׁדַבְּרֵי הַמוֹעֲטִים הָאֵלּוּ יִכְנָסוּ הֵיטֵב בְּלִבְבְּכֶם, וְתַעֲשׂוּ עִמִּי חֶסֶד,
 וְתִשְׁנוּ אֶת הַנְּהַגְתְּכֶם לְטוֹבָה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׁאֲנִי

מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו כל ימי חייכם, ואז טוב לכם תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כ' רד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח, י"ט סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ב"בנאל עיר ברסלב", הו"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרו ויצילים מפל צרה וצוקה ומפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם להיות בשמחה, כי השמחה היא היסוד והעקר בדעת רבנו ז"ל, כי רבנו ז"ל רצה מאד מאד שאנשי שלומנו יהיו תמיד בשמחה, ואמר בפרוש: אם אתם תהיו שמחים ועלזים, אז יהיה טוב לכל העולמות, ולכל העולם כלו; כי באמת עובר על עם ישראל מה שעובר בעתים הללו — צרות ויסורים, דחקות וחלישות הדעת וכו' וכו', ועל כל אחד ואחד עובר מה שעובר, ושומעים בכל יום מקרים של התאבדיות, רחמנא לישזבן, ועקר עבודתנו היא רק לשמח את נשמות ישראל, ותמיד איפה שרק רואים איזה אדם שבור, עלינו למסר את נפשנו רק לשמח אותו, כי השמחה היא השכינה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (שפת ל): אין שכינה שורה לא מתוך עצבות, אלא מתוך דבר שמחה של מצוה; ובאמת ראוי לנו לשמח מאד מאד, שזכינו להתודע מרבנו ז"ל, וכן, תהלה לאל, כמעט כל אחד מאנשי שלומנו, יש לו כבר דירה משל עצמו. וחכמינו הקדושים אמרו (ירושלמי מועד קטן, פרק ב', הלכה ד'): שמחה לאדם בשעה שהוא דר בתוך שלו, כי אין עוד שמחה יותר גדולה מזו, כשאדם יש לו דירה משל עצמו, ואינו צריך לגור בשכירות. ובנדאי מי שאין לו עדן

דִּירָה, עַל־יְדֵי שְׂיִתְמִיד בַּתְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, יִזְכֶּה גַם־כֵּן לְדִירָה מִשְׁלוֹ,
וְלֹא יִצְטָרֵף טוֹבוֹת אֶצֶל אֲחֵרִים.

הַעֲקָר מֵהַשְׂהִקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא רוֹצֶה הוּא תְּפִלָּה, וְהַתְּפִלָּה
צְרִיכָה לָבוֹא מִתּוֹךְ שְׂמֻחָה, כִּי תְּפִלָּה שֶׁהִיא מִתּוֹךְ שְׂמֻחָה, מְאֹד מְאֹד
מְקַבֵּלַת בְּשָׂמִים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מְדַרְשׁ שׁוּחַר טוֹב,
תְּהִלִּים ק'): בְּשָׂעָה שֶׁאַתָּה עוֹמֵד וּמִתְּפַלֵּל, יִהְיֶה לְבָבְךָ שְׂמֵחַ, שְׂנֵאָמַר:
"עֲבֹדוּ אֶת הַשֵּׁם בְּשְׂמֻחָה, בֹּאוּ לְפָנָיו בְּרִנָּה"; וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ז' ל'
(סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּפִלָּה, סִימָן פֶּא): תְּפִלָּה שֶׁהִיא בְּשְׂמֻחָה, הִיא עֲרֵבָה
וּמְתוּקָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ; וְכֵן (שֵׁם סִימָן ע'): עַל־יְדֵי שְׂמֻחָה תָּבוֹא
תְּפִלָּתְךָ בְּהִיכַל מְלֶךְ; וְעַל־כֵּן זֹאת עָשׂוּ, רָאוּ לְשֻׂמַּח מְאֹד מְאֹד,
וְעַל־יְדֵי שְׂמֻחָה תִּצְאוּ מִקְּטָנוֹת הַמַּחִין, וְתוֹכְלוּ לְהַתְּפַלֵּל אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ; כִּי בְּאֵמֶת אָנוּ תְּלוּיִים וְעוֹמְדִים רַק בְּיָדוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִין לָנוּ
שׁוּם יִצְעָה אַחֲרָת, אֲלֹא תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, לְהַתְּפַלֵּל וּלְבַקֵּשׁ וּלְהַתְּחַנֵּן עַל
גַּפְשָׁנוּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ. וְכֹל מֵהַשְּׂאֲנַחְנוּ צְרִיכִים בֵּין בְּגִשְׂמֵי וּבֵין
בְּרוּחָנֵי לְבַקֵּשׁ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה כֹּל חֻלְקָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם —
לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְּפַלֵּל וּלְהַתְּחַנֵּן לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ. וְאִפְלוּ מִי שִׂיֹּדֵעַ שְׂחָטָא,
וּמִתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם עַל הַחָטָא, וְנוֹשֵׂא וְנוֹתֵן עִם הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא,
הוּא מוֹחֵל לוֹ (יִלְקוּט תְּהִלִּים, רַמְזוֹ תִּשְׁסד).

וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁאִינוּ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ, אֲלֹא הוּא
תְּמִיד בְּשְׂמֻחָה, וּמִשְׂמֵחַ אֶת נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ שִׂיְהִיָּה
שְׂמֵחַ — הֵן הוּא בְּעַצְמוֹ, וְהֵן בְּבֵיתוֹ, וְהֵן בְּבֵית הַמְּדַרְשׁ, וְהֵן בְּעִירוֹ,
לְכֵן תְּמִיד עוֹסֵק בַּתְּפִלָּה וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, אֲשֶׁר זֶה עוֹלָה עַל
הַכֹּל, "כִּי בְּכָל קְרָאוֹנוּ אֵלָיו" — בְּכָל לְשׁוֹן שִׂיִּשְׂרָאֵל קוֹרְאִים
לְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא — הוּא עוֹנֶה אוֹתָם (יִלְקוּט וְאֶתְחַנֵּן, רַמְזוֹ תִּתְכָה);
וְלְכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶת אֲנֹשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, תִּשְׁתַּדְּלוּ לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם
בֵּינֵיכֶם, שִׂיְהִיָּה תְּמִיד שְׁלוֹם בֵּינֵיכֶם, וְלֹא יִהְיֶה שׁוּם מְרִיבוֹת
וּמַחֲלָקָת, יִהְיֶה אִיף שִׂיְהִיָּה וְיִהְיֶה מֵהַשְּׂיְהִיָּה. וּכְשֶׁאַתֶּם רוֹאִים
שְׂבִינֵי־אָדָם מִתְּקוּטָטִים, תִּכְף־וּמְיָד תִּכְנִיסוּ אֶת עַצְמְכֶם בְּעִבוּדַת
הַשְּׁלוֹם, שֶׁהוּא שְׂמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא; כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת
לְשְׁלוֹם, אֲלֹא עַל־יְדֵי תִקְף הַשְּׂמֻחָה, כִּי כְּשֶׁאָדָם שָׂשׁ וְשֻׂמַּח, מִתְּרַחֵב

לו דַּעַתּוֹ, וּכְשֵׁישׁ לוֹ הִרְחַבְתָּ הַדַּעַת, אַז אֵינוֹ רַב עִם אַף אָחַד, אַדְרָבָה הוּא מִשְׁתַּדֵּל שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם. וְזָכְרוּ הַיֵּטִב מֵאַמְרֵם ו"ל (מִסְכַּת פְּלֵה רַבְתִּי, פָּרָק ב'): כָּל הַרֹדֵף שְׁלוֹם — אֵין תְּפַלְתּוּ חוֹזְרֵת רִיקָם; נִמְצָא, שֶׁזֶּה תְּלוּי בְּזָה — שְׁמַחָה וּגְדֻלָּה וְשְׁלוֹם תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה; וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁשִׂמַח תְּמִיד, וּמִשְׂמַח אֶת אַחֲרִים, וְכֵן עוֹסֵק לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וּבֵין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ וּבֵין יִשְׂרָאֵל לְאַבְיֵהֶם שְׁבַשְׂמִים, שְׂאִז יִהְיֶה נֶעֱשֶׂה כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ כָּל בְּרֻכּוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ, כְּמֵאַמְרֵם ו"ל (עֲקָצִין פָּרָק ג'): לֹא מְצָא הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא כְּלִי הַמְּחַזֵּק בְּרֻכָּה לְיִשְׂרָאֵל אֶלָּא הַשְׁלוֹם, שְׁנֹאֲמַר: "הַיְוִי"ה עֵז לַעֲמוֹ יִתֵּן הַיְוִי"ה יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם".

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרֻכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, י"ט סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... וְזוּגְתּוֹ ... שְׂיִחְיוּ.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי עַל הַבְּשׂוּרָה הַמְּשֻׂמַּחַת, שְׁנִכְנַסְתֶּם הַיּוֹם לְגוֹר בִּיבְנֵאֵל, יַעֲזוֹר לָכֶם הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּיָשׁוּב טוֹב, וְתִזְכּוּ שְׂיַעֲלֶה מִזְלָכֶם מַעְלָה מַעְלָה, וְתִגְדְּלוּ אֶת יְלַדְיָכֶם בְּדֶרֶךְ הַתּוֹרָה וְהַיְרָאָה הַמְּסוּרָה לְנוֹ מְדוֹר דוֹר, וְתַצְלִיחוּ בְּחַיֵּיכֶם.

הַעֲקָר תִּבְנוּ בֵּיתְכֶם עַל מִדַּת הַחֶסֶד וְהַשְׂמַחָה, וְאִז תִּתְבָּרְכוּ בְּכָל הַבְּרֻכּוֹת. כִּי הַרְגִּיל בְּשִׂמְחָה וְעֲשִׂית חֶסֶד עִם זוּלָתוֹ, קוֹנֶה לַעֲצָמוֹ הַמּוֹן יְדִידִים וְאוֹהֲבִים, כִּי בְּגִי־אָדָם אוֹהֲבִים מְאֹד בְּעַל חֶסֶד וְאִישׁ שְׂמַח.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְּפִלְתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ מְאֹד בְּחַיֵּיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרֻכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, י"ט סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ אֵל ... וְ... גַּרְם יֵאִיר.

אֲקוּנָה שְׂאֵתָם נִמְצָאִים כְּכֹר בְּבְרִיאוֹת הַשְּׁלָמָה, יַעֲזֹר לְכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם רַב נַחַת מְכַל יוֹצֵאֵי חֲלָצִיכֶם, וְכֵן תִּזְכּוּ לַעֲסֹק כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם רַק בְּהַדְפַּסַּת סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין עֲרוֹךְ אֵלָיו, וְזוֹ כָּל הַתְּכָלִית שְׁלָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם — לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ לֹא חָסַר דְּבָר, וְתַכְף-וּיְמִיד פְּשִׁירָק מִפְּרָסְמִים אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, נִמְשָׁף עַל הָאָדָם שְׁפַע רוּחַנִי וְשְׁפַע גְּשָׁמִי, וּכְבָר לֹא חָסַר לוֹ שׁוּם דְּבָר, בֵּן יַעֲזֹר גַּם לְכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי רוּחַנִי וְגַם גְּשָׁמִי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

נָא לְדוּחַ אִם ... מְסַר לְכֶם "דְּרָשׁוֹת מוֹהֲרָא"ש", חֶלֶק ג', וְאִם יִהְיֶה מְשֻׁהוּ גָמוֹר, תִּשְׁלַחוּ עִם שְׁלִיחַ גַּם "אוֹר יִבְנָאֵל", מְסַפֵּר 97, שְׁלֹא רְאִיתִיו עוֹד.

כ' רז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ' סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גְּרוּ יֵאִיר.

הִנֵּה קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אִמַּר לָךְ! הַכֶּסֶף כְּכֹר הָיָה בְּיוֹם שִׁשִּׁי שְׁעָבַר, אָף זֶה הָיָה צ'ק, וְלֹא שִׁחָרְרוּ אֶת זֶה רַק הַיּוֹם, כִּי אוֹמְרִים שְׁצַרְיָךְ שְׁלֹשָׁה יָמִים, וְהִנֵּה עֲתָה תִרְאֶה אֶת הַקְּבֻלָּה, וְתֹאמַר לְ... שְׁלֹא רַק הַצ'ק שָׁל עֲכָשׁוּ

אֲשֶׁר   כ' רח   בְּנַחֵל   רה

הוא יכול לפרט אלא גם הציק של שבוע הבא שונכנס ... ש"ח גם יכול לפדות, ועל-כן שישלח פועלים מחר וימשיכו, זה פשוט הנה דבר שוגג, כי נסעתי פתאם אל ציון רבנו ז"ל, ויצא לגמרי ממחשבותי, שבדיוק באותו שבוע אהיה אצל ציון רבנו ז"ל, ובין כך נדחה שבוע, והנה נכנס ספור של צ'ק.

... היקר לי מאד! כל דבר יכולים לומר עלי... אבל תהלה לאל, "מתאוות ממון ומלגע בכסף של אחר אני נקי", וזה יעיד עלי הבורא כל העולמים בעצמו.

ראה לכתב לי כמה אתה צריך בשביל התאונה, וכן תכתב דו"ח מ... כי הלכו היום לשם, וזה מאד מאד נחוצ לדעת, מה קרה שם.

תטלפן ל... אשר יש כבר קבלה בבנק על שני הצקים שלו, ואין לו מה לדאג, ותראה לו את הקבלה הזו, שעבר היום סף ... דולר לחשבון שלי בבנאל, תדווח אם ... יגיע.

המחכה לתשובה...

כ' רח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שלח, כ' סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו אל ידי היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך המלא שברון לב, ובאמת אין לך משג את גדל השמחה שונכסה בי שאתה עומד להוציא שלשה ספרים ביחד, אין אתה יכול לתאר ולשער את זכותך. והנה החכם מכל האדם אמר (קהלת י, ב): "לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו", ופרשו המפרשים, שחכם מסתפל תמיד על צד ימין של הספר, כמה כבר זכה ללמד, והכסיל תמיד מסתפל על צד שמאל של הספר כמה יש עוד עדין ללמד... לדעתי, זה סובב על כל פרט ופרט בהחיים,

תמיד צריך להסתכל על צד הימין — מה כבר עשה ופעל בחייו ... ולא על צד שמאל — מה יש לי עדין לעשות... תהלה לאל, כבר הדפסת עד עכשו יותר משלשים וששה ספרים מכרכים מלבד כמה מליונים קונטרסים, אשר המוציאים לאור הכי גדולים שמוציאים לאור חמשים ושסי"ם וטורים וש"ע כבר מזמן פשוט את הרגל, ואתה ברוך הוא וברוך שמו ממשיך וממשיך ועוד איך ... על-פן בזה ראוי לך לשמח מאד מאד, ולא להיות שבור, שבענין המגיעות והעכובים כך הולך דבר רבנו ז"ל, ואם היית יודע מה שאני סובל וכו', לא היית יכול להתאפק ולבכות יומם ולילה וכו', ואיך יכול לתאר איך אני מחזיק מעמד. רק חזק ואמץ.

ההכרח לקצר. ראה להתקשר אל ... שיחבר את הפקס, פי יש לי מכתב נחוץ לשלח אליו. וכן תתקשר עם ... ותשאל מה קרה היום.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' רט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יום רביעי לסדר שלח, כ' סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

רק חזק ואמץ, ואל תירא ואל תפחד, פי רבנו ז"ל אמר (עין עלים לתרופה, מכתב קפח): יש ענין שיתהפך הכל לטובה, העולם הזה כגשר צר מאד, והכלל והעקר שלא יתפחד כלל.

מדוע לא תעשה חשבון הנפש, אתה ואשתך על גדל החסדים והרחמים גמורים שעשה עמכם הקדוש-ברוך-הוא, שהתחנתם, תהלה לאל, והקדוש-ברוך-הוא נתן לכם ילדים חמודים וחרוצים, והנה אתה עומד לפני הבר-מצוה של בנה בכורך, האם יש חסד יותר גדול מזה? ! ועל-פן ראה לשמח ולשמח את אנשי שלומנו, ואף שפה ושם הוא מר וכו' (מה כבר אני אגיד, שכלם עומדים

בנגדי על לא דבר, ואני סובל מה שאני סובל, צריך לחתן את בני בכורי וכו'); העקר הוא התחזקות ושמחה, לחזק ולשמח את נשמות ישראל, ולעשות שלום ביניהם לבין אבינו שבשמים, ואצלו יתברך מאד יקר כשעושים שלום בין נשמות ישראל. ומהרנ"ת ז"ל אמר פעם בזו הלשון: "רק הקדוש-ברוך-הוא יודע איך שדוקר לי כשאני רואה ששני סבלים מאחינו בני ישראל רבים ביניהם", כי לא היה יכול לסבל איך שיהודים רבים ביניהם, ועל-כן עלינו להתחיל מעצמנו לעשות שלום, ולמסר את נפשנו על זה, ולדון איש את רעהו לכף זכות, אם יש בתי דינים כל-כף משחתים, רחמנא לצלן, באשר אתה בעצמך ראית, אם "רב" גנב ומשחת מכשיל את הרבים בכריתות וסקילה, נדה וחלול שבת וכו', וכו', רחמנא לצלן, ויש לו גבוי מבתי דינין, אזי מה רוצים כבר מנשמות ישראל?! אדרבה, אם המצב כבר כל-כף חמור, עלינו לקחת את הענינים בידינו, ולצאת ולחזק את נשמות ישראל, ולדבר על לבם, ולאמצם ולשמחם ולנחמם.

אקנה שצלצלת אל ... שייבוא מחר עם הפועלים, ותראה לו את הקבלה של הבנק, שיש כבר כל הכסף, ולא ידאג כלל.

קבלתי עכשו מכתב מ... וממש החיני, כי פותב שהמצב לא גרוע כל-כף כמו שעושים, והוא רואה את הטוב של התלמידים, רק כמה מאנשי שלומנו עושים את התמונה יותר שחור מכפי שהיא באמת, הלואי שהוא כף.

ראה גם ראה באיזה מצב אנחנו נמצאים, שמנהלת בית-ספר בארצנו הקדושה הצרכה להחקר, על-ידי המשטרה, ומה העון שלה? שפתחנו בית-ספר בלתי חקי... ולמה זה בלתי חקי? כי אף פעם לא רצו לתת התר... ומפני מה? כי "רב חרדי עם שטרימל, הוא 'מוסר'"... האם אין זה מגחך?! ... שמו שמים! שהגענו למצב כזה.

עם כל זאת בצר הרחבת לנו, הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנוזכה רק לעלות למעלה מעלה.

ראה לדגח אם דברת עם ... אודות שיש הפסוק.

המחכה לתשובה מהירה...

כ' רי.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שלח, כ' סיון ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

אקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהנסיעה שלכן היתה בהצלחה רבה. יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שהתפלות שלכן תתקבלנה לרחמים ולרצון, ותתחלנה עכשו עם כחות חדשים לעורר ולחזק ולאמץ את כל נשות אנשי שלומנו, כי כפי שאת יודעת — כלן צריכות חזוק, וזו המצוה הכי גדולה — לחזק ולאמץ ולשמח את נשמות ישראל, וזה מאד מאד יקר אצלו יתברך.

ומאד מאד אבקש אותך אישית, אם את יכולה לעורר את נשות אנשי שלומנו בפנטיות כל אחת מהן בשמי, שתעזרנה לאפות ולבשל משהו לבר-מצוה של משפחת ... ולזכות גדולה יהיה לכן, וכך צריך להיות, שאחת יעזר לשניה, ותחיינה ביחד באהבה, אחנה ורעות כמו משפחה אחת, וכן אבקש אותך לעורר את כל הנשים תמיד לבקש בעדי, שגם-כן אזכה להישע וכו', כי רבנו ז"ל הפליג מאד במעלת תפלת הנשים.

אקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתקנימי את דברי, ואהיה לך אסיר תודה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' ריא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שלח, כ' סיון ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, אשר בו את מבשרת שחזרת מהנסיעה הקדושה של ציון רבנו ז"ל, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתתקבל תפלתכן לרחמים ולרצון, ותושעו בכל מה שאתם צריכין, וירחב לכם בגשמיות וברוחניות גם יחד, ותזכי לחנף את בנות ישראל על דרך התורה המסורה לנו מדור דור, וכן בעלך יחנף את אנשי שלומנו בשעורים, וירביץ תורה ברבים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' רבי.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שלח, כ' סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השמחה שיש לי, שזכית להיות על ציון רבנו ז"ל עם אשתך, ובודאי תושעו בישועה שלמה ובזרע של קימא, וכן כבר תצא מהחובות שלך, ותזכה להפגס אל הקדשה, ולהשלים את עצמך.

מאד מאד אבקש אותך, שתתקן את המאורר בפתה של ר' ... גרו יאיר, כי הילדים סובלים מאד מאד מהריח וכו', וזה סך הכל כעשרים דקות עבודה, וזו זכות הרבים גדולה מאד. ועל-כן ראה

להתקין את זה עוד היום, כי פשוט רחמנות גדולה על הילדים הקטנים שסובלים כל-כך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' ריג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שלח, כ' סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ואין אתה יכול לתאר ולשער גדל שמחתי לקראת מכתבך, ממש החייתיני, כי צירו לי את התמונה כל-כך שחור, עד שלא ידעתי כבר מה לחשב וכו', אשר אולי טוב להביא אותם אלי וכו', אך בזה שבשרת לי בשורות משמחות, שכדאי תמיד להסתפל על הצד הטוב, שתהלה לאל, הם הצליחו בלמודים — ממש החייתיני, כי אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל העגמת נפש והצער והיסורין וכו' שעוברים עלי בכל יום ויום וכו', ואת המסירות נפש שאני משקיע ביבנאל, זה אף אחד אינו יודע — רק הקדוש-ברוך-הוא בעצמו; כי חושבים "הנה מוהרא"ש יושב על שק מלא זהובים" ... ומתי שצריכים פסף, צועקים: "מוהרא"ש צריכים פסף" ... והוא רק מכניס את היד לשק ומוציא... ובאמת דבר אחד יש לי, תהלה לאל — הקדוש-ברוך-הוא, ואליו אני בורח תמיד, ובצר מרחיב לי.

גא ונא ראה לדבר עם אנשי שלומנו את כל מה שכתבת לי, ואדרבה תלמד עמם בתקיפות את דברי רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל בשעור ב"לקוטי-הלכות" פסדרן, כמו שקבלת אצלי — שאין לאדם רק הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, ואסור לצייר את התמונה בצבעים שחורים וכו' ובעננים קודרים וכו', כי צריכים תמיד למצא את הטוב ביום, כי לית לך יום שאין בו טוב, כמובא בלקוטי-

אֲשֶׁר   כ' ריד   בְּנַחֵל   ריא

מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן פ"ד, אֶף הַנְּחָשִׁים וְהַעֲקֹרְבִים הֵם מַה שְׁמִסְתִּירִים אֶת הַטּוֹב שְׁבִיּוֹם הַזֶּה, עַד שֶׁנִּדְמָה שְׁבִיּוֹם הַזֶּה אֵין טוֹב. וְכַמוֹ-כֵן הוּא בְּלִקּוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל"ג, אֲשֶׁר אֹרִיתָא דַעֲתִיקָא סְתִימָאָה, הִיא הִיא הָאוֹר הַגָּנוּז שְׁמוּצָאִים בְּכָל יוֹם, כִּי אֶפְלוּ בְיוֹם רָעָה — רָאָה, צְרִיכִין לְרֹאוֹת אֶת הַטּוֹב הַגָּנוּז בּוֹ, עֵינַי שָׁם.

אֹדוֹת שְׁאֵתָה וְ... מִשְׁתַּדְּלִים שֶׁנִּפְתַּח כְּתָה בְּלִמּוּד אִידיש, הִלּוּאֵי שְׁתוּכְלוּ לְבַצֵּעַ אֶת זֶה, וְאֲנִי אֶעֱזֹר לָכֶם כְּכֹל יְכַלְתִּי. אֲדַרְבֶּה יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיֶאֱדִיר, זֶה רְצוֹנִי, שְׁיִתְרַבּוּ הַתּוֹשָׁבִים וְכוּ'. וּמֵאֵד מֵאֵד הוֹלֵךְ לִי בַחַיִּים, שְׁיִהְיֶה הַמָּקוֹם מְקוֹם תּוֹרָה, מְקוֹם רְצִינִי, וּמַה טוֹב וּמַה נְעִים, אִם אֵתָה וְ... יְכוּלִים לְדַבֵּר בְּדַרְכֵי נֶעֱם וְאֶהְבֶּה עִם ... לְחַזְקוֹ וְלֶאֱמָצוֹ וְלַעֲוֹדְדוֹ, כִּי עוֹבְרֶת עָלָיו עֲנִיּוֹת גְּדוּלָה. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֲרוּבִין מֵא.), שְׁהַעֲנִיּוֹת מַעֲבֶרֶת אֶת הָאָדָם עַל דַּעֲתוֹ וְעַל דַּעֲת קוֹנוֹ. וְעַל-כֵּן לְמִצְוָה רַבָּה יִחַשֵׁב אִם תִּדְבְּרוּ עִמּוֹ. וְתִבְקֶשׁ אֶת ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, בְּשָׁמַי, אִם הוּא יְכוּל לְמַצָּא אִיזוֹ עֲבוּדָה בְּשִׁבְלֵוֹ בְּמִשְׁחָטָה, כִּי בּוֹ בְּרַגַע שְׁיִהְיֶה עָסוּק וְכוּ', כְּבָר לֹא יִהְיֶה לוֹ זְמַן לְרִיב וְכוּ'. הַעֲקֹר שְׁצָרִיכִין לַעֲשׂוֹת בְּחֻכְמָה גְּדוּלָה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדָךְ, שְׁתַּצְלִיחַ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' ריד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ' סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְיָדֵי הַיְקָר לִי מֵאֵד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֲבִיךָ, גֵּרוֹ יְאִיר, בְּקֶשׁ מִמֶּנִּי שְׁתִּהְיֶה בְּקֶשֶׁר עִם ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר,

אודות איזה יהודי בשם ... שצריך לשלם את המפלות בעבורכם, ואתה צריך להיות בקשר עמו.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, וזכור תזכור את כל הלמודים שלמדת אצלנו וכו', כי הנה באים לאדם ימים קשים ומרים וכו' וכו', ואף-על-פי-כן צריכין לתן לעצמו עצה, ולא לפל בדעתו כלל. ועקר העצה — לברח רק אליו יתברך פאשר קבלנו מרבנו ז"ל. אני יודע ומבין, שמאד מאד קשה לכם להיות לבד עם הילדים, אבל תאמין לי ששהורים שלך סובלים פה סבל רב מאד, ועוברים ממש יסורי תפת וכו', ומחפים כבר לשעה ולרגע שיוכלו לחזור, ועל-כן ראה לחזק את עצמך, ולחזק את כל הילדים, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שבקרוב יתהפך הפל לטובה, ויחזרו הביתה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' רטו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שלה, כ"א סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל היקר ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שזכית להתקרב אל רבנו ז"ל, ואתה מפיץ את אורו. יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה להמשיך בעבודתך עבודת הקדש לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בכל העולם פלו כל ימי חייו.

ראה להשתדל מאד, שיהיה שלום בבית, כי רבנו ז"ל הקפיד מאד מאד שיהיה שלום בבית, ובפרוש גלה לנו, אשר הבעל-דבר אורב מאד מאד על בני הנעורים, שיתקלקל אצלם השלום-בית, כדי שיוכל לתפסם במצודתו (עין שיחות-הר"ן, סימנים: רסג, רסד).

בענין החנוף של הילדים, צריכים תמיד לראות להכניסם במקום שיצליחו ביותר, כי בחנוף הילדים לא צריכין להסתכל על

שום דָּבָר — רק על הצלחת הילדים. ואסור לעשות הפליות, חסידות זו או חסידות אחרת, רק צריכין לראות שתהיה טובה לילדים, ובאיזו ישיבה שמרגישים שיהיה יותר טוב לילדים, באותה ישיבה או תלמוד-תורה צריכין להכניס אותם, ומי שמסתכל בצורה כזו, מצליח עם הילדים, אבל תכף-ומיד כשמכניסים פוליטיקה או חסידות בחנוף הילדים, ומפל שפן כשבאים למריבות מזה, אז הכל הולך לטמיון, רחמנא לישזבן. על-כן ראה להשתוות עם אשתך, ואל תעשה מחלקת בשביל זה, העקר להכניס את הילדים לתלמוד-תורה שתהיה להם הצלחה ברוחניות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' רטז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שלח, כ"א סיון ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע הבשורה המשמחת, יעזר הקדוש-ברוך-הוא שיעבר ההריון בקלות, ותלדי בנקל.

נא ונא תדוני את בעלך לכף זכות, ותמיד תשתדלי לקיים רצונו, כי איזו אשה כשרה — העושה רצון בעלה (תנא דבי אליהו רבה, פרק ט), ותברחי ממחלקת, כי המחלקת שורפת את הבית, ועל-כן אשרי ואשרי מי שמשים שלום בתוך ביתו. ואף שאני יודע שזה דבר לא קל, עם כל זאת את צריכה לעבד על נקדה זו, שיהיה רק שלום בביתכם תמיד, וכשיהיה שלום בבית, אזי הכל ישתנה לטובה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' ריז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"א סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְלִי שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל. וּבִפְרֹט שְׂאֵתָה רוּצָה לְהַחְזִיק עֲצָמְךָ
בְּרַבְּנוּ וַ"ל — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, שְׂפַתְחִיל לַעֲשׂוֹת בְּכָל יוֹם
הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה. כִּי עָקֵר הַהֲצִלָּחָה בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ וַ"ל הוּא כְּשִׁעוּשָׁה
הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם, וְאֵינוֹ מִבְּלָבֵל אֶת עֲצָמוֹ מִשׁוּם דְּבַר
שְׁבַעוּלָם, עַל-כֵּן רָאָה לַעֲשׂוֹת בְּכָל יוֹם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְעַל-יְדֵי-זֶה
תְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

אָדָם צָרִיךְ לְדַעַת שְׂאֵינוֹ יוֹדֵעַ כָּלֵל, וּבִאֲמַת כְּפִי גִדְלָתוֹ יִתְבָּרֵךְ,
הָאָדָם אֵינוֹ יוֹדֵעַ כָּלֵל מֵה זֶה עֲלֵיָהּ וּמֵה זֶה יְרִידָהּ, כִּי מִי יוֹדֵעַ מֵה
זֶה עֲלֵיָהּ וּמֵה זֶה יְרִידָהּ, עֲלֵינוּ רַק לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמֵנוּ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ
בְּרִצּוֹנוֹת וּבְכִסּוּפֵינָם חֲזָקִים, וְכוּלֵי הָאֵי וְאוּלֵי נִזְכָּה לְנַתֵּק אֶת עֲצָמֵנוּ
מִהִבְלֵי עוֹלָם הַזֶּה, וְלִהְיוֹת דְּבָקִים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

נָא וְנָא רָאָה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה וּלְשִׂמְחָה אֶת אֲשֶׁתְּךָ וּלְדִידְךָ, וְכֵן
תִּשְׂתַּדְּלֵי לְשִׂמְחָה אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — רָאָה לְשִׂמְחָה
אֶת הַיְלָדִים בְּכַתֵּה שְׁלָךְ, כִּי כְּשֵׁישׁ שְׂמֵחָה בְּכַתֵּה, אֲזִי יֵשׁ כְּכָר חֲרוּת
וְגִדְלוֹת הַמַּחֲיִין.

נָא וְנָא רָאָה לְהַתְּבוֹדֵד עֲצָמְךָ בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִסְפֹּר לוֹ
יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עֲלֵיךָ, וְכָל אֲשֶׁר מַעִיק לְךָ תִּסְפֹּר לוֹ יִתְבָּרֵךְ,
וְעַל-יְדֵי-זֶה תְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצִּלָּחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' ריח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שלח, כ"א סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל צְעָרֵי מִצְעָרְךָ הַקָּשָׁה מִמָּה
שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל.

מָה אֵמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! כָּל הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאִים נְסִיווּנוֹת
קָשִׁים וּמְרִים מְאֹד מְאֹד, וְהָאָדָם מִתְנַסֶּה בְּכֹל מִיַּי נְסִיווּנוֹת, וְצָרִיכִים
לְהַחְזִיק מֵעַמָּד.

בְּעֵינַי שְׁלָךְ הֵייתִי מִיַּעַץ אוֹתְךָ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֶּן לֹא לְהִתְגַּרֵּשׁ,
אֲלֹא תִשְׁתַּדֵּל לְהִתְקַרֵּב אֵל הַהוֹרִים, וּלְפִיֶּס אוֹתָם, כִּי אִם הֵם שְׁגָרְמוּ
אֶת הַמַּחְלָקֶת, וְאֲנִי יוֹדֵעַ וּמִבִּין שֶׁיֵּשׁ לְךָ כְּלַפְיָהֶם שְׁנֵאָה גְדוֹלָה, וְזֶה
בְּצִדְקָה וְכוּ', כִּי סוּף כָּל סוּף הֵם אֲשֶׁר הִסִּיתוּ אֶת בְּתָם נְגִדְךָ,
וְעַל-יְדֵי-זֶה אִתָּה לֹא יְכוֹל לְרֹאוֹת אֶת הַיְלָדִים, וְאִתָּה מִתִּיַסֵּר כְּבוֹר
שְׁנַתִּים יָמִים, עִם כָּל זֹאת תִּהְיֶה חֶכֶם וּפְקֻחַ, וְתִתְחִיל לְפִיֶּס אוֹתָם
בְּאִיזוֹ צוּרָה שָׂרָק תִּהְיֶה.

וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — רֹאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ
בְּיָדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, הַעֲקֹר אֲסוּר לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֶּן, וְאִף
שְׁמִצְבָּךְ כְּבוֹר הִגִּיעַ עַד כְּדֵי כֶּף שְׁאִתָּה נִשְׁבֵּר בְּכֹל יוֹם וְכוּ' וְכוּ', עִם
כָּל זֹאת עָלֶיךָ לְדַעַת, שְׂאִין זֶה עֲצָה כָּלָל, כִּי צָרִיכִין לְהַחְזִיק מֵעַמָּד
בְּכֹל הַמַּצְבִּים. וְעַל-כֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מְאֹד מְאֹד, רֹאֵה לְחַזֵּק אֶת
עֲצָמְךָ, וּבִתְקוּף צְרוּתֶיךָ וְיִסוּרֶיךָ וּמְרִירוֹתֶיךָ מִה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, תִּשְׁתַּדֵּל
לְשַׁמַּח אֶת עֲצָמְךָ, וְתִדוֹן אֶת עֲצָמְךָ לְכַף זְכוּת, וְאַל תִּזְרַק אֶת
הָאִשְׁמָה עָלֶיךָ, כְּאֵלוֹ אִתָּה חֲבִיב, וּכְאֵלוֹ אִתָּה הֵייתָ צָרִיךְ לְלַכֵּת כְּכֹה,
וְלַעֲשׂוֹת כְּכֹה, אֲלֹא רֹאֵה לְמַסֵּר אֶת עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִז
טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

רֹאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב בְּכֹל שָׁבוּעַ, וּבְעִזְרַת הַשֵּׁם, אֲכַתֵּב לְךָ יוֹתֵר

בְּאַרְיִכוֹת. הָעֵקֶר הַחֲזֵק מֵעֵמֶד וְאֵל תִּשְׁבֵּר, וְאַף שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהַמַּצָּב
עֲכָשׁוֹ אֶצְלָךְ הוּא נוֹרָא וְאִים, עִם כָּל זֹאת אֲסוּר לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פְּנִים
וְאֶפְסָן. וְאִם תִּקְרָא אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהִים, אֲזֵי תִצְלַח דְּרָבְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' ריט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"א סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחֲזֵק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשִּׁמְחָה הִיא עֵקֶר
וְיִסוּד בְּדַעַת רַבְּנֵינוּ ז"ל, וְכִכֵּל שְׂאֵדָם שְׂמֵחַ, הוּא מְקַבֵּל יוֹתֵר מִרַבְּנוֹ
ז"ל.

אוֹדוֹת הַזְּכָרוֹן וְכוּ', רְאֵה לְהִתְמַד בְּלִמּוּד מְשֻׁנּוּת, שֶׁתִּקְרָא פֶּרֶק
אַחַר פֶּרֶק וּמִסְכָּת אַחַר מִסְכָּת, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְסִיִּים אֶת כָּל שְׂשֵׁה סְדְרֵי
מִשְׁנֵה בְּדִרְךָ קָרִי לְקִרְא אֶת הַמַּלִּים, וְאַפְלוּ שְׂאֵתָה לֹא מִבִּין, וְאַפְלוּ
שְׂאֵתָה שׁוֹכַח, וְזֶה יִזְכֶּךָ וְיִטְהַר אֶת מַחְךָ מִכָּל מִינֵי פְגָמֵי הַבְּרִית
שֶׁנִּדְבָּקוּ בְּךָ.

וְעַל כָּלֵם — הַרְגַל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְלִבְקֹשׁ מִמֶּנּוּ
יִתְבַּרֵךְ כָּל מֵה שְׂאֵתָה צָרִיךְ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, כִּי הַתְּפִלָּה
וְהַשִּׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנֵנוּ שְׂמִדְבָּרִים אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, הוּא הִצְלָחָה נְצַחִית,
הִצְלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר שְׁלַח, כ"א סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נִרְוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכָל מִינֵי אַפְגָּיִם שֶׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת
בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְׁמִיחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל.

נָא וְנָא רְאֵה לְצֵאת מִבֵּיתְךָ אֶל הַהָר, וְתִתְבּוֹדֵד עֲצָמֶךָ עִמּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִתְאַוְרֵר קִצָּת, כִּי בְּזֶה שְׁאֲדָם מִתְבּוֹדֵד אֱלֹיו
יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכָה לְיִשׁוּב הַדַּעַת, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לְיִשׁוּב
הַדַּעַת, אֲלֵא עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנּוֹ אֱלֹיו יִתְבָּרֵךְ,
וְעַל-כֵּן אֲשַׁרִי וְאֲשַׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהִתְבּוֹדֵד עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם עִמּוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּזְכָּה לִילָף שְׁלֹש פְּעָמִים בַּיּוֹם לְהִתְפַּלֵּל
בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ דִּיקָא בְּמַגְנִין שְׁחֵרִית, מְנַחֵה וּמַעְרִיב, אֲשֶׁר אֵין עֲרִף
אֱלִיָּה, וְהִרְבָּה טוֹבוֹת בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת יְכוּלִין לְזַכּוֹת עַל-יְדֵי
תְּפִלָּה בְּצַבּוּר. עַל-כֵּן תִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְלַכֵּת לְהִתְפַּלֵּל בְּצַבּוּר בְּעָרֵב
וּבְקָר וְצִהָרִים, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדֵּל לְשִׁמַּח אֶת אֲשַׁתְּךָ, וְתִדּוֹן אוֹתָהּ לְכַף זְכוּת, כִּי
סוּף כָּל סוּף אִשָּׁה צְרִיכָה חֲבֵרָה, וְעַל-כֵּן בְּזֶה שֶׁהִיא הוֹלְכַת אֵל
הַשְּׂכָנָה, זֶה טוֹב לָהּ לְבִלּוּי, וְאִתָּה רַק צְרִיף לְרֵאוֹת בְּכָל מִינֵי אַפְגָּיִם
שֶׁבַעוּלָם לְדוֹן אוֹתָהּ לְכַף זְכוּת, וְלֹא לְהִשְׁפִּילָהּ, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲדַרְבָּה
אִתָּה צְרִיף לְרֵאוֹת שֶׁהֵאֱהָבָה בֵּינֵיכֶם תִּתְגַּבֵּר יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי סוּף כָּל
סוּף עֲזוּר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם אִשָּׁה מִיְחַדָּת כְּזוֹ, נְאוּי לָךְ לְתַן
תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם עַל גִּדְל הַחֲסֵד חֲנָם שֶׁעָשָׂה

עמך, ועל-ידי שתרגיל את עצמך מכל דבר לתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, על-ידי-זה יתגלה הטוב שבו.

ובכלל טוב מאד, שתרגיל את עצמך להסתפל על הטוב שבתוכי, ולא על הרע שבהם, כי רע יש אצל כל אחד ואחד, ועל-פן צריכין להרגיל את עצמו להסתפל רק על הטוב, והקדוש-ברוך-הוא טוב לכל, ורחמיו על כל מעשיו, ועל-פן תרגיל את עצמך להסתפל רק על הטוב, ומכל שכן על הטוב בעצמך, ומכל שכן וכל שכן על הטוב שבאשתך.

נא ונא אל תבלבל את עצמך משום דבר שבעולם, רק תהיה בשמחה, ותרגיל את עצמך לרקד בכל יום, כי השמחה והרקודים ממתיקים את כל הדינים (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן י').

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' רכא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שלח, כ"א סיון ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך איך שאת מסתדרת, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתהיי תמיד מאשרת ושמחה ועליזה, וכן תשתדלי לשמח ולחזק את בעלך, ואיזוהי אשה כשרה — העושה רצון בעלה (תנא דבי אליהו רבה, פרק ט').

נא ונא ראי לחזק את השכנים, ותכניסי אהבה בין השכנים, ובפרט בין החלוניים, תשתדלי שיראו שאנחנו לא אנשים עם קרנים... רק כל מגמתנו לחפש את הטוב שבכל בר ישראל, ועל-ידי-זה נקדש שם שמים.

אֲשֶׁר   כ' רכב   בַּנְחַל   ריט

ראי להתחזק יותר ויותר בקיום המצוות, והקדוש-ברוך-הוא יצליח את דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' רכב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שלח, כ"א סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את כל מכתביך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב מך.

העקר ראה להרגיל את עצמך במדת הסבלנות, כי אי אפשר לעבר את זה העולם בשום פנים ואפן, אלא על-ידי מדת הסבלנות, וככל שאדם מתחזק במדת הסבלנות, כן זוכה לעבר את זה העולם בשלום. ועל-כך תשתדל שיהיה רק שלום ואהבה בינך לבין אשתך, ותתאזר תמיד במדת הסבלנות, ולא כל דבר שאומרת לך וכו' ודוקרת אותך, אפה צריך להגיב, אלא תעלים עין, ותברח אליו יתברך, ואז תראה איך שהכל ישתנה לטובה, כי הפעם והרציחה של האדם הורסים לו החיים, על-כך הרגל את עצמך להיות תמיד בשלום הנפש ובשמחה. והעולה על הכל — הרגל את עצמך לדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל, ובצת שאפה הולך על הדרך לבד, תשתדל לדבר עמו יתברך, כי הדבור לדבר עמו יתברך הוא הצלחה נצחית, אשרי מי שחזק בזה מדי יום ביומו, ואז טוב לו כל הימים.

ראה להמשיך ללמד בכל יום את הדרך היומי, אשר אין למעלה מזה מלחטף בכל יום דף היומי בגמרא.

הכפל הדבר, תשתדל מאד מאד להיות תמיד בשמחה, ותשמח

אֶת אֲשֶׁתְּךָ וּלְדִיךָ, וְהִשְׁמַחָה תִּרְחִיב לָךְ אֶת הַדַּעַת וְהַמַּחִין. וְאִךָ שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ שְׂמֵדַת הַשְׁמַחָה בָּאָה לָךְ מְאֹד קָשָׁה, עִם כָּל זֹאת אֲתָה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּכְשֶׁתִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה, אָז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רכג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"א סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

רְאֵה לְהוֹזִיל כְּסָפְךָ לְצַדָּקָה, וּבִזְכוּת זֶה יִהְיֶה לָךְ זֶרַע שֶׁל קִימָא, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (הוֹשֵׁעַ י, יב): "זֶרְעוּ לָכֶם לְצַדָּקָה", אִם רוֹצִים זֶרַע שֶׁל קִימָא, צָרִיכִין לְתַן הַרְבֵּה צַדָּקָה. וּבִזְכוּת הַצַּדָּקָה הַזֶּה שֶׁהוֹלֵכֶת לְתַלְמוּד-תּוֹרָה וּלְכוּלֵל וּלְמַקְנָה וְלַעֲנִי אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, יַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂאֲשֶׁתְּךָ תִּפְקֹד בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא.

גַּא וְנָא רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּאַהֲבַת אֲשֶׁתְּךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל שְׂיִהְיֶה אַהֲבָה וְשְׁלוֹם בֵּינָךְ לְבִינָה, כִּי זֶה רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂיִהְיֶה אַהֲבָה וְשְׁלוֹם בְּבֵית. וְצָרִיכִין לְהַכְנִים הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתוֹךְ הַבַּיִת, כִּי הוּא הַשְׁתָּף בֵּינֵיכֶם, כִּי סוּף כָּל סוּף הוּא שְׂדֵךְ בֵּינֵיכֶם, וְעַל-כֵּן אַתֶּם צָרִיכִין לְהַשְׁתַּדֵּל שְׂתִּהְיֶה תָּמִיד אַהֲבָה בֵּינֵיכֶם, וְתִמְחַלוּ אֶחָד לְהַשְׂנִי, וְאִךָ פְּעַם שְׁלֹא יִהְיוּ וּפּוֹחִים וְחַפּוּכִים אֶחָד עִם הַשְּׂנִי, וְאָז טוֹב לָךְ הַיָּמִים.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מַכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תְּחִינִי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"א סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהִיּוֹת חֶזֶק בְּאַמִּירַת ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, כִּי מִי שֶׁפָּגַם בְּבְרִית, עָלָיו לְהִתְמַיֵּד בְּיוֹתֵר בְּלַמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת, כִּי הַלַּמּוּד מְשֻׁנָּה מְזַכֵּךְ וּמְטַהֵר אֶת הַנְּשָׁמָה, וְעַל־כֵּן תִּקּוֹן גָּמוּר לַפָּגַם־הַבְּרִית — לוֹמַר בְּכֹל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, וּבִפְרָט שְׁעֵבֶר עָלֶיךָ מַה שְׁעֵבֶר בִּימֵי הַנְּעוּרִים, אֵתָּה צְרִיף לְתַקֵּן אֶת זֹאת, וְהַעֲקֵר עַל־יְדֵי הַתְּמִדָּה רַבָּה בְּלַמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת.

נָא וְנָא אַל תִּבְלַבֵּל אֶת עֲצָמְךָ בְּשׁוּם בְּלִבּוּלֵי חֲנָם מִמַּחְלָקָת, כִּי הַכֹּל מֵצַד הַיָּצָר הָרַע, שְׁרוּצָה לְנִתְקַּא אוֹתָךְ מִהַקְדָּשָׁה, וְכַמוּבָא בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ה': מִי שֶׁפָּגַם בְּבְרִית הוּא צְרִיף וּמִכְרָח לְשִׁמְעַע מַחְלָקָת בֵּין הַצַּדִּיקִים, כְּדִי שְׂיִתְרַחֵק וְכוּ'. וְכֵן הוּא בְּאַרְיִכוֹת בְּלִקוּטֵי־הַלְכוֹת, תְּפִלִּין, הַלְכָה ד', עֵינֵי שָׁם.

כָּבֵר כְּתַבְתִּי לְךָ כַּמָּה פְּעָמִים, שְׁטוֹב לְךָ מְאֹד מְאֹד לְעֵינֵי מַדֵּי פַעַם בְּפַעַם בְּהַקְדָּמָה שֶׁל הַסֵּפֶר הַנִּפְלֵא "שְׁמִירַת הַבְּרִית", וְתַקִּים כָּל מַה שֶׁנֶּאֱמַר שָׁם, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב, וְאִז אֶכְתֵּב לְךָ בְּאַרְיִכוֹת.

כ' רכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר שְׁלַח, כ"א סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד וְלִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וּתְשִׂמַח אֶת אִשְׁתְּךָ, כִּי עָקֵר הִצְלַחְתָּךְ תְּלוּיָהּ כְּפִי הַשְּׂמִיחָה שֶׁתְּשַׁקִּיעַ בָּהּ, כִּי אָדָם צָרִיךְ לְהִשְׁקִיעַ הִרְבֵּה בְּמִדַּת הַשְּׂמִיחָה, וּכְכֹל שֶׁמְגַבִּיר אֶת מִדַּת הַשְּׂמִיחָה בְּעֶצְמוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחַ אֶת דְּרָכָו.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְּבוֹדֵד עֲצֻמָּךְ בְּכֹל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הִצְלָחָה נְצַחִית, הִצְלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְדַבֵּר בְּכֹל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׂאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרָכָה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר שְׁלַח, כ"א סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם.

לְדַעֲתִי תַעֲזֹבוּ אֶת כָּל הָעֲנָנִים שֶׁל עֵינַי הִרְעוּ וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּנְצְלוּ מִהִרְבֵּה רְעוֹת, כִּי הַשָּׂדִים וְהַרוּחֹת וְהַקְּלָפוֹת נֶאֱחָזִים בְּאָדָם שֶׁעוֹסֵק בְּדְבָרִים כְּאֵלוֹ, וְנִגְרָם לָהֶם הִרְבֵּה צַעַר וּמְכַאוּבִים, וְאִין לָהֶם הִצְלָחָה עִם יְלָדִים, עַל-כֵּן לְדַעֲתִי תַעֲזֹבוּ אֶת כָּל הָעֲנָנִים הָאֵלוֹ וְכוּ' וְכוּ'.

אֲשֶׁר   כ' רכז   בַּנְחַל   רכג

רְאוּ לְלַכֵּת עִם הַיְלָדִים בְּאַהֲבָה וּבְהַבְנָה, וְתִדְוֹנוּ אוֹתָם לְכַף זְכוּת, וְאַל תִּלְכוּ עִמָּם בְּיַד קָשָׁה, חַס וְשְׁלוֹם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רכז.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַת שְׁלֹחַ, כ"ב סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּ"בִנְיָאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיִצְּלֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחַזֵּק אֶת עַצְמְכֶם בְּיוֹתֵר בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל כָּמוֹ מִדַּת אַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי אֶצְלוּ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד יָקָר הַשְּׁלוֹם וְהַאֲהָבָה, כִּי לֹא בָּרָא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת עוֹלָמוֹ, אֲלֹא כְּדֵי שֶׁיְהִיָּה שְׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְרַעֵהוּ. וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בַּמִּדְבָּר רַבָּה, פֶּרֶשׁה יב, סִימָן א'): לֹא בָּרָא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הָעוֹלָם, אֲלֹא עַל מְנַת שֶׁיְהִיָּה שְׁלוֹם בֵּין הַבְּרִיּוֹת, כִּי אֶצְלוּ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב שְׁלוֹם. וְשְׁלוֹם הוּא שְׂמוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא (שַׁבַּת י), וְעַל-כֵּן צָרִיכִין לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ מְאֹד עַל נִקְדַּת הַשְּׁלוֹם. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מִסְכַּת פְּלָה, פָּרָק ב'): כָּל הַרוֹדֵף שְׁלוֹם, אֵין תְּפִלָּתוֹ חוֹזֶרֶת רִיקָם; כִּי הַשְּׁלוֹם הוּא סִיוֵם הַתְּפִלָּה, וְהוּא הַחוֹתֶמֶת שֶׁל הַתְּפִלָּה, שֶׁאֵנָּחְנוּ מְסִימִים אֶת הַתְּפִלָּה בְּשְׁלוֹם: "שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים עַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ", וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סִפְרֵי נִשְׂא): גְּדוֹל הַשְּׁלוֹם, שֶׁאֵין חוֹתֵם כָּל הַבְּרָכוֹת אֲלֹא בְּשְׁלוֹם, וְאֵין חוֹתֵם בְּרֶפֶת כַּהֲנִים אֲלֹא בְּשְׁלוֹם, שֶׁנֶּאֱמַר: "וַיִּשֶׁם לָךְ שְׁלוֹם"; הֲרִי לָכֶם מַעֲלַת וְחֲשִׁיבוֹת הַשְּׁלוֹם. וּבַפֶּרֶט כְּשֶׁזּוֹכִים לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בְּבֵיתוֹ

שֶׁל אָדָם, וּמִשְׁתַּדְּלִים שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם בְּתוֹךְ הַבַּיִת, שָׂאז אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (אָבוֹת דְּרַבֵּי נְחוּז, פָּרָק כח): כָּל הַמְּשִׁים שְׁלוֹם בְּתוֹךְ בַּיִתוֹ, מַעֲלָה עָלָיו הַכְּתוּב כָּאֵלוּ מְשִׁים שְׁלוֹם בְּיִשְׂרָאֵל עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, לְפִי שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד מִלֶּךְ בְּתוֹךְ בַּיִתוֹ; כִּי בְּזֶה שְׁעוֹשִׂים שְׁלוֹם בְּתוֹךְ בַּיִתוֹ, מִמִּילָא נַעֲשֶׂה שְׁלוֹם בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְהִתְחִיל עִם שְׁלוֹם בְּתוֹךְ בַּיִתוֹ. עַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ מְאֹד מְאֹד שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם בְּבֵיתְכֶם, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לָכֶם טוֹב כָּל הַיָּמִים, כִּי הַשְׁלוֹם הוּא הַפֶּתַח לְהַגִּיעַ לְכָל טוֹב, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֲקָצִין ג, יב): לֹא מִצָּא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּלִי מִחֲזִיק בְּרֻכָּה לְיִשְׂרָאֵל אֲלֵא הַשְׁלוֹם, שֶׁנֶּאֱמָר (תְּהִלִּים כט, יא): "הַיְיָ" עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן הַיְיָ"ה יְבָרֶךְ אֶת עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם"; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחֲזַק בְּעִבּוּדָה קְדוּשָׁה שֶׁל שְׁלוֹם, שְׁלוֹם בֵּינוּ לְבֵין עַצְמוֹ, שְׁלוֹם בֵּינוּ לְבֵין אֲשֶׁתוֹ, שְׁלוֹם בֵּינוּ לְבֵין חֲבֵרָיו, וְשְׁלוֹם בֵּינוּ לְבֵין הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחֲזַק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה שֶׁל שְׁלוֹם, וּמוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ בְּעִבּוּר שְׁלוֹם, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא תִּשְׁתַּדְּלוּ לְהִיטִיב אֶת מַעֲשֵׂיכֶם, וְאֵז מִמִּילָא בְּגִינְכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם יִלְמְדוּ מִכֶּם, כִּי אִם רוֹצִים לְהַצְלִיחַ עִם הַיְלָדִים בַּחֲנוּכָם, צָרִיכִים לְהִתְחִיל מַעֲצָמָם, כִּי הַחֲנוּךְ מִתְחִיל בַּבַּיִת וְלֹא בְּיִשְׂבָּה וּבְבֵית-סֵפֶר, וְעַל-כֵּן אִם הַהוֹרִים יִחַנְכוּ אֶת עַצְמָם לְהִיּוֹת בְּשְׁלוֹם בֵּינָם לְבֵין עַצְמָם, יִהְיוּ תְּמִיד שְׂמִיחִים וְעֹלִיזִים, כִּי אִי הַשְׁלוֹם מְבִיא לְאָדָם עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת, וְשׁוֹפֵךְ אַחֲרֵי-כֵן אֶת הָעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹנוֹת שֶׁלוֹ עַל אַחֲרִים, כִּי כְּשֶׁאָדָם בְּשְׁלוֹם עִם עַצְמוֹ, אֵז הוּא שְׂמֵחַ, וְכָכָל שֶׁהוּא יוֹתֵר בְּשְׁלוֹם עִם עַצְמוֹ, הוּא יוֹתֵר שְׂמֵחַ וּמְשֻׁמֵּחַ הַבְּרִיּוֹת, מְשֻׁמֵּחַ אֶת אֲשֶׁתוֹ, מְשֻׁמֵּחַ אֶת יְלָדָיו, מְשֻׁמֵּחַ אֶת שְׂכָנָיו, וּמְשֻׁמֵּחַ אֶת כָּלל יִשְׂרָאֵל. עַל-כֵּן רְאוּ שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם בֵּינְכֶם לְבֵין עַצְמְכֶם, וְתַחַנְכוּ אֶת עַצְמְכֶם לְהִיּוֹת שְׂלָמִים עִם עַצְמְכֶם, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיוּ שְׂמִיחִים וְעֹלִיזִים, וְיִהְיֶה שְׁלוֹם בְּבֵיתְכֶם, וְיִהְיֶה שְׁלוֹם עִם יְלָדֵיכֶם, וְלֹא תוֹצִיאוּ אֶת הָעֲצָבִים עַל הַיְלָדִים. וְלִכֵּן אֲבָקֶשׁ מְאֹד מְאֹד אֶת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שֶׁתִּתְחִילוּ מַעֲכֹשׁ שִׁיְהִיָּה רַק שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְאַחֲוָה וְרַעוּת בֵּינְכֶם לְבֵין עַצְמְכֶם, וְאַחֲרֵי-כֵן מִמִּילָא יִהְיֶה שְׁלוֹם בְּבֵיתְכֶם, כִּי רַב הָאִי שְׁלוֹם בְּבֵיתוֹ שֶׁל אָדָם הוּא

אֲשֶׁר   כ' רכז   בְּנַחֵל   רכה

מחמת שאינו משלים עם עצמו, ואינו רוצה לקבל את המציאות, ועל-כן ראו להשלים עם עצמכם, ואז ממילא יהיה שלום ביניכם לבין נשותיכם, וביניכם לבין ילדיכם, וביניכם לבין שכניכם וחבריכם, ובין כלל נשמות ישראל, וזה יסוד גדול מאד.

מאד מאד אבקש את כל אחד מאנשי שלומנו, היות שמדי פעם יש שמחה בין אנשי שלומנו, שתשתתפו כלם ביחד בהשמחה, וביוחד תשמחו ותמשיכו את השמחה גם על תושבי המקום, באפן שירגישו עצמם חלק מאתנו, כי אנחנו צריכין למסר את נפשנו לגלות ולפרסם את אמתת מציאותו יתברך ולזפותם במצוות, ולדבר עמהם דבורי אמונה, ולחזקם ולשמחם ולעודדם ולאמצם, כי על כל אחד ואחד עובר מה שעובר, כי הכלל הזה תדעו: מי שאין לו אמונה בו יתברך, מאד מאד רחמנות עליו. ועל-כן עלינו לשמח אותם, לאמץ ולחזק אותם ולעודדם, וזה תעשו בכל פעם כשתהיה לכם שמחה, תשתדלו לארח אותם אל שמחתכם, וביוחד תשמחו, כי הסמ"ך-מ"ם כל ענינו הוא עצבות ועצלות, מריבות ומחלקת ופרודים, והקדשה היא שמחה ואהבה, אחוה ורעות והבנה הודית, ולעזר אחד להשני.

אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא שתציתו אותי, ותשתדלו לעשות ענג שבת בכל ליל שבת, וכן תתועדו כל אחד בשמחתו של חברכם וידידכם, ותקרבו את שכניכם, ואז תראו איך שהקדוש-ברוך-הוא ישרה בינינו, כי אין הקדוש-ברוך-הוא שורה אלא במקום השלום, אשרי מי ששמח תמיד, שאז טוב לו כל הימים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

אבקש את כל אחד ואחד מאנשי שלומנו, שיראה לכתב לי, וממש תחיני, ומכל שכן וכל שכן תתפללו בעדי, שאזכה לצאת מהחובות והגלות הזו, ואזכה לבוא לגור אתכם ביחד, ותפלת הרבים נשמעת ונתקבלת מאד בשמים.

כ' רכח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסִדְרֵי שְׁלַח, כ"ב סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרֶץ.

לְדַעֲתִי, לֹא כְּדַאי לַעֲשׂוֹת שׁוּם עֵסֶק מִכָּל הָעֲנָן וְכוּ', יוֹתֵר טוֹב לָךְ שֶׁתִּסְפְּרוּ אֶת הָאֱמֶת לְאָבִיךָ, שֶׁהִגַּעְתָּם לְמִצַּב כְּזֶה, שְׂאִין לָכֶם מֵה לְהֶאֱכִיל אֶת הַיְלָדִים, וְאֵל תְּתַבְּיִשִׁי כָּלֵל, בְּוִדְאֵי צָרִיךְ לְהִיּוֹת הַכֹּל בְּאֶהְבָּה וּבְדַרְךְ אָרֶץ, וְלִהְשַׁתְּדֵל לְכַתֵּב בְּכָל שָׁבוּעַ מִכְתָּב לְאָבִיא, כִּי סוּף כָּל סוּף בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, הוּא מְנִיחַ אַחֲרָיו נְכֻדִים וְנֻכְדוֹת יִרְאִים וְשְׁלָמִים שְׁלוֹמֵדִים תּוֹרָה, וְזֶה יִהְיֶה לוֹ לְזִכּוֹת גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד. וְעַל־כֵּן אֵל תִּהְיֶה סוּף כְּרָגַע מִלְדַּבֵּר עִם אָבִיךָ, וְכֵן לְכַתֵּב לוֹ מִכְתָּבִים, וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — תְּדוּגוּ אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, כִּי מִי שֶׁבְּעוֹנוֹתָיו הִרְבִּים, רְחוּק מִהֶאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה וּמִדַּת תּוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה, עָלָיו עוֹבֵר מֵה שְׁעוֹבֵר, צָרוֹת וְיִסוּרִין, קִטְנוּת וּבְלִבּוּלִים וְכוּ' וְכוּ', וְעַל־כֵּן אֶפְלוּ שֶׁהוּא כּוֹעֵס וּמוֹצִיא אֶת הָעֲצָבִים עֲלֵיכֶם, תְּדוּגוּ אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, כִּי אֵין לוֹ שׁוּם כּוֹנֵן אַחֲרָת, אֶת צָרִיכָה לְהִיּוֹת פְּקִחִית וּבְחֻמָּה, וְרַק לְחַזְקוֹ וּלְאַמְצוֹ וְלוֹמַר לוֹ: אָבִיא, אֲנִי אוֹהֶבֶת אוֹתָךְ וְכוּ' וְכוּ', וּבְתוֹךְ הַדְּבָרִים תִּסְפְּרֵי אֶת הָאֱמֶת, שְׂאִין לָךְ מֵה לְאָכֵל, וְאֵז תִּרְאִי שֶׁהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִזְמִין לָךְ, שֶׁהוּא יִהְיֶה הַשְּׁלִיחַ הַטוֹב לְעִזֹר לָכֶם.

הַעֲקֵר אֵל תְּפִלִּי בְּיָאוֹשׁ, כִּי גְדוּל אֲדוּנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּכְבֹר עֲשֵׂה אֶתְנוּ כָּל־כַּף הַרְבֵּה יְשׁוּעוֹת, וְעַל־כֵּן אֵין לָךְ מֵה לְפַחַד כָּלֵל. זְכְרוּ הֵיטֵב בְּאֵילוֹ מִצָּבִים הִיִּיתֶם, וְאֵילוֹ נְסִים כְּבֹר עֲשֵׂה לָכֶם הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וּפְתָאֵם עֲכָשׁוּ יַעֲזֹב אֶתְכֶם?! בְּוִדְאֵי עוֹד תִּרְאוּ נְסִים נְגָלִים.

אוֹדוֹת הַיְשִׁיבָה שְׂאֵת מִבְּשֶׁרֶת לִי בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת, תִּאֲמִינִי לִי,

שאת ממש מחיה אותי, כי לבי נשבר בקרבי אחר כל היגיעות והטרדות שהשקעתי בשיבה, שִׁסְפְּרוּ לי ספורים כאלה, אשר שוברים אותי לגמרי, על-כן תשובות חן לך על הבשורות טובות שבשרת לי.

המאחל לך שבת שלום...

כ' רכט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר שלח, כ"ב סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר! אין מלים בפי להסביר לך את גדל התועלת של המכתב שכתבת לי, פי ממש החייתיני, פי הכניסו בי כל-כך צבע שחר על התלמידים, עד שחשבתני מי יודע מה, ובאמת כל-כך כואב לי שהשקעתי כל-כך הרבה, עד שדברתי ושכנעתי את ר' ... גרו יאיר, ואת ר' ... גרו יאיר, שיהיו מגידי שעור בשיבה שלנו, וכל-כך השקעתי בגשמיות וברוחניות, שתהיה לנו ישיבה קטנה, ולבסוף משחירים אותם כל-כך, אשר באמת אני רואה בהם גרות להאיר, פי התלמידים עוד יקומו צדיקים גדולים, אם גדע איך להחזיק אותם, ולא להוציא עליהם את העצבים, בודאי אתה צודק במה שכתבת, שלגבי מקומות אחרים אין לנו מה להתבייש בתלמידים שלנו, בן היא האמת, כי אתמול ספר לי אברך אחד, שהיה ממלא מקום בישיבה יוקרתית וכו', והתלמידים צריכין להיות משהו מיחד וכו', וספר לי, שעוד לא מצא תלמידים פראיים כאלו וכו', ועכשו מה נאמר ומה נדבר אצלנו, סוף כל סוף הילדים אין להם רקע חזק מהעבר, פי לא למדו בישיבות טובות, ועל-כן בזה שהצליחו לסיים חלק גדול ממסכת ספה, ואני בחנתי אותם, וראיתי שהם יודעים הרבה מהחומר שלמדו, והם בקיאים היטב בכל

רכח אָשֶׁר כ' רל בְּנַחֵל

מֵה שְׁלֵמְדוֹ, עַל־כֵּן מְאֹד מְאֹד כָּאֵב לִי לְמַה מְשַׁחֲרִים אוֹתָם כָּל־כָּף, צְרִיכִין לְהִסְתַּכֵּל רַק עַל הַטּוֹב שְׁלֵהֶם, וְלִכֵּן תְּשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל שְׁחִזְקָתָ אוֹתִי, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁגַם אֶתָּה תִּהְיֶה חֲזָק. וּבּוֹדָאִי צְרִיכִין לְתַפְסֵ אֶת הַיְלָדִים חֲזָק חֲזָק, אֲבָל הַפֶּל בְּבַחֲיַנֵּת 'שְׂמַאל דְּוִחָה וְיָמִין מְקַרְבֵּת' (סוֹטָה מ"ז), וְצְרִיכִין לְקַרֵב אוֹתָם מְאֹד מְאֹד, וְתֹאמַר לְכָל הַתְּלַמִּידִים, שְׂאֲנִי אוֹהֵב אוֹתָם מְאֹד מְאֹד, כִּי הֵם שְׂתֵי הָעֵינַיִם שְׁלִי, וְאַקְוֶה עוֹד לְרֹאוֹת מֵהֶם דְּבָרִים גְּדוּלִים.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ, וּתְבַשֵּׂר לִי תָמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ שִׁבְתָ שְׁלוֹם...

כ' רל.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֵדֵר שְׁלַח, כ"ב סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

אִין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַחֶסֶד שְׁעָשִׂיתָ, שְׁטַפְלָתָ בְּגִנָּה, וְכֻלָּם מְסַפְּרִים לִי, אִיךָ שְׂיַצֵּא מְשֵׁהוּ מְשֵׁהוּ נִפְלֵא מְאֹד, כְּאֲשֶׁר רְאוּי לְרַבְּנוּ ז"ל, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁנִנְזָכָה לְהִיּוֹת בְּתוֹךְ גִּנְתוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, הַמּוֹבָא בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס"ה, שְׁהַצְדִּיק יֵשׁ לוֹ גִּנָּה, וְהוּא בְּעַל הַשְּׂדֵה, וְכֵן הוּא בְּסַפְּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה י"ג מִיּוֹם ג' מִהַגִּנָּן, שֶׁהוּא מוֹצִיא אֶת הַקּוֹצִים וְהַדְּרָרִים וְכוּ' וְכוּ', עַד שְׁגִדְלִים צִיצִים וּפְרָחִים אֵילָנוֹת יְקָרִים, שֶׁהֵם מְצוּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, תּוֹרָה וְתַפְלָה, שְׁכָל זֶה הוּא עֶסְקוֹ שֶׁל בְּעַל הַשְּׂדֵה וְהַגִּנָּן, שֶׁהוּא עוֹסֵק לְתַקֵּן אֶת נְשֻׁמוֹתֵינוּ.

תְּשׁוּאוֹת חֵן לָךְ בְּעַד עֲבוֹדָתְךָ הַנִּפְלְאָה, וְיַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־

אֲשֶׁר כ' רלא — כ' רלב בַּנְחַל רכט

הוא, שְׁתָּרוּ רב נחת מִיִּלְדֵיךָ, וְתִזְכֶּה לְגַדְלָם וְלַחְנוֹכָם בְּנִקְל, וְתַחַתָּנָם
בְּגִיל צָעִיר, וְנִשְׁמָע וְנִתְבַּשֵּׁר תָּמִיד יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כ' רלא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קָדֵשׁ לְסִדְר שְׁלַח, כ"ב סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לְךָ עַל הַחֶסֶד שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּדִי, שֶׁעֲזַרְתָּ
בְּגִנָּה וְכוּ'. יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה לְמִצָּא בְּקִרְוֹב פְּרֻנְסָה
מְסֻדָּרֶת, וְיִהְיֶה לְךָ שִׁפְעַע, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְלוֹוֹת אֶף פַּעַם כֶּסֶף מֵאַחֲרִים,
אֲלֹא שֶׁתִּהְיֶה תָּמִיד שְׂמֵחַ וְטוֹב לֵב, וְתַחֲזֵק וְתִשְׁמַח וְתִבְדַּח אֶת כָּל
אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

נָא וְנָא רְאֵה לְמִצָּא לְעֲצֻמָּךְ אֵיזָה חֶבֶר טוֹב לְלַמֵּד עִמּוֹ
עַל־כָּל־פְּנִים שְׁעָה אַחַת, כִּי כְּשִׁזְזוּכִים לְלַמֵּד שְׁעָה בַּיּוֹם, אֲזַי כָּל הַיּוֹם
נִצּוֹל מְכָל רַע, וְאַתָּה יָכוֹל לְחַלֵּק אֶת הַשְּׁעָה לְשִׁלֵּשׁ פְּעָמִים עֲשׂוּרִים
דַּקּוֹת, שֶׁיְהִי לְךָ שְׁלֹשָׁה שְׁעוּרִים.

אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעֵר אֶת גְּדֹל הָאֱהָבָה שֶׁיֵּשׁ לִי אֵלֶיךָ,
וְאַתָּה הַתְּפִלוֹת שֶׁאֲנִי מֵתְפַלֵּל עֲלֵיכֶם, שֶׁתִּזְכְּרוּ לְהוֹלִיד בְּנִים וּבָנוֹת חַיִּים
וְקַיָּמִים, וְתִגְדְּלֵם בְּנִקְל.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כ' רלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קָדֵשׁ לְסִדְר שְׁלַח, כ"ב סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיֶּקֶר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אין מלים להודות לך על החסד שאתה עוזר לי מאד מאד עם הילדים. אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שפתחיל ללכת עמם בדרך אהבה וקרוב, פי ילדים צריכים תשומת-לב, וצריכים להגדיל אותם תמיד בעיניהם, ולשבח ולפאר אותם, פי כף גלה לנו רבנו ז"ל (עין לקושי-מוהר"ן, חלק א', סימן רב), אשר כל מי שמחו יותר קטן, הוא אוהב יותר כבוד. ועל-כן צריכין לתת להם כבוד, ולחזקם ולאמץם ולעודדם, ולשבח ולפאר את מעשיהם, ועל-ידי-זה יתרחב לבם ודעתם.

ותשואות חן לך על כל העזר שאתה עוזר לי, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שבקרב מאד תזכה למצא את בת זוגך, ותתחתן ותבנה בית נאמן בישראל. וכאן ביבנאל תגור עמנו תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' רלג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר שלח, כ"ב סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל היקר והנעלה,
דוקטור ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
ממך.

מה אמר לך, ידידי היקר! כל מלה ומלה שפתבת בענין הרפואה הוא אמת, הן הן דברי רבנו ז"ל, שמאד מאד לעג מרופאי אליל, ובפרוש אמר (שיחות-הר"ן, סימן נ'), שהם יותר מקלקלים ממה שמתקנין. ודבר זה רואים בחוש ובפרט בימינו אלו, שנתפשטה, רחמנא לצלן, המחלה הממארת, שקורין סרטן, רחמנא לישזבן, אשר עדין לא מצאו לזה תרופה. ובאמת דעתי, שלא צריכין לעשות שום דבר, ואז האדם שגלפד במחלה הממארת הזו, יכול לסחב כף שנים על גבי שנים, ואם הייתה לו אמונה חזקה בו יתברך, והיה

דְּבוּק בְּתַכְלִית הַדְּבֻקוֹת בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְהִזְה נִמְשָׁךְ רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, הִזְה נִתְרַפָּא לְגַמְרֵי וְכוּ', וְכוּ', אֲבָל תִּכְף-וּמְיָד כְּשִׁלּוּקָחִים תְּרוּפּוֹת, וּבִפְרָט הַקְּרָנוֹת וְכוּ' וְכוּ', זֶה רַעַל וְאָרְס, שְׁמַמֵּשׁ שׁוֹרֵף אֶת הַגּוּף לְגַמְרֵי, וְאֵף שְׁנֹדְמָה לְאָדָם, שְׁהִנֵּה הוּא כְּכֹר נִתְרַפָּא וְכוּ', אוּ הוּא בְּתַהֲלִיף שֶׁל רַפּוּי וְכוּ', הַכֹּל הֶבֶל וְדַמְיוֹן, מִמֵּשׁ הָאָדָם סוּבַל אֶת הַגִּיהֵנוּם בְּזֶה הָעוֹלָם. וְאִם מוּבָא בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ וּבִמְדַרְשׁ סְפוּרִים, אֵיךְ שָׂרְאוּ אָדָם מִסְתּוֹכֵב בְּזֶה הָעוֹלָם עִם עֲצִים, וְשָׂאֵלוּ אוֹתוֹ: מָה אַתָּה עוֹשֶׂה וְכוּ' וְכוּ', וְעִנָּה וְאָמַר: אֲנִי נִפְטָר כְּכֹר וְכוּ', וְאֲנִי מוֹלִיף אֶת הָעֲצִים שִׁישְׁרְפוּ אוֹתִי וְכוּ', אֲשֶׁר לְכַאוֹרָה קָשָׁה לְהִבִּין דְּכֹר זֶה, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲבָל בְּאֶמֶת בְּמַחֲלָה הַזֹּאת, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, רוֹאִים אֶת זֶה בְּחוּשׁ, שְׂאָדָם לוֹקַח אֶת גּוּפוֹ, וּמוֹסֵר אֶת זֶה לְרוּפְאִים שִׁיעֲשׂוּ עִמּוֹ מָה שִׁיעֲשׂוּ, וְהֵם שׁוֹרְפִים אוֹתוֹ עִם הַקְּרָנוֹת וְכוּ', עַד שְׁנוּפְלוֹת שְׁעֵרוֹתָיו אוּ נִשְׁחָרוֹת פְּנָיו, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, שְׁמַמֵּשׁ רוֹאִים בְּחוּשׁ, שְׁהַרוּפְאִים בְּעֲצָמָם הוֹרְגִים אֶת הָאָדָם, וּמְקַרְבִּים אֶת מוֹתוֹ יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהַסְרִטָן אוֹכֵל אֶת הָאָדָם וְכוּ' וְכוּ', עַל-כֵּן שֵׁב וְאַל תַּעֲשֶׂה עַדִּיף.

הַעֲקָר רְאוּ לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, לִידַע לְהוֹדִיעַ וּלְהַנְדִיעַ, שְׂאֵין בִּלְעַדְיוּ יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְצָרִיכִין רַק לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלִידַע שְׂאֵין לָנוּ אֵף אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכָכֵל שִׁידְבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כֵּן תִּמְשָׁךְ עָלָיו רְפוּאָה בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

וְעַל-כֵּן כְּבוֹדוֹ צוֹדֵק בְּכֹל הַמְּכַתֵּב, וּמִי יִתֵּן, שְׁתַּכַּנֵּס הַדַּעַת הַזֹּאת בְּכֹל הָעוֹלָם, וְאִזּוּ הָיוּ מְאָרִיכִין יָמִים וְשָׁנִים.

בְּעִנְיַן הַתְּאָרִים וְכוּ', שְׁכוּחַת עָלֵי וְכוּ', תִּאֲמִינוּ לִי, שְׂאֲנִי רַק שְׁמַשׁ אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵין לִי פֶה שׁוֹם אִינְטֵרְסִים אִישִׁיִּים, אֲלֵא לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּכֹל הָעוֹלָם כָּלוּ, וְכֹל זְמַן שְׂאֲחִיָּה אֲגַלֶּה וְאֲפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְאֵף שְׂאֲנִי יוֹדַע שְׂאֲנִי מְשַׁלֵּם מְחִיר כְּבֹד מְאֹד מְאֹד, כִּי נִתְרַבּוּ שׁוֹנְאֵי חֲנֻם וְכוּ' וְכוּ', עִם כֹּל זֹאת אֲנִי אֶת שְׁלִי אֶעֱשֶׂה, אֲקִים תְּלַמִּידִים שִׁיגְלוּ גַם-כֵּן וּפְרַסְמוֹ

רלב אָשֶׁר כ' רלד בַּנְחַל

אֶת דַּעַת רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, אָבֵל אֲנִי כְּשֶׁלַעֲצָמֵי אֵינִי שׁוֹם דָּבָר, רַק
זוֹכָה לְשִׁמְשׁ אֶת רַבֵּנוּ ז"ל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדוֹ, שְׂיִרְוֶה רַב נַחַת מִבְּנוֹתָיו וּמִחֲתָנָיו וּמִנְכָדָיו,
וְתִהְיֶה כְּבֹר הַשְּׁלֵמוֹת בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, וְיִרְוֶה רַב נַחַת מִכָּלֵם.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וְאִזּוּ אֶכְתֹּב לְךָ עוֹד.

כ' רלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר שְׁלַח, כ"ב סִיּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת.

מָה אִמַּר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! כָּל הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאִים
מְרִירוֹת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְבָרַח אֶל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה. וְעַלֶיךָ לְדַעַת,
שֶׁסֹּדֵר-דְּרָךְ-הַלְמוּד שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל הוּא הַדְרָךְ כְּמוֹ שְׁלוֹמְדִים בְּעוֹלָם
הַבָּא; כִּי בְּאִמַּת עַלֶיךָ לְדַעַת, שְׂאִין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל
אֵלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צִמְצַם אֶת עֲצָמוֹ מֵאִין סוּף
עַד אִין תְּכֵלִית בְּדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, מַה שְּׁלִמְרָאָה עֵינֵינוּ,
וְהָאָדָם צָרִיךְ לְלַמֵּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה לְהַכְנִיס אֶת מַחוּ בְּתוֹךְ חֻכְמָתוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וְיִתְחִיל לְלַמֵּד וְיִתְחַבֵּא בְּאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, שְׁשֵׁם גְּנוּז אֹרוֹ
יִתְבָּרֵךְ. וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם לוֹמֵד תּוֹרָה לְשִׁמָּה, לְשֵׁם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, אָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סְנֵהֲדִין צ"ט): כָּל הַעוֹסֵק בְּתוֹרָה
לְשִׁמָּה, מְשִׁים שְׁלוֹם בְּפִמְלִיָּה שֶׁל מַעְלָה וּבְפִמְלִיָּה שֶׁל מַטָּה; כִּי בְּזֶה
שֶׁכָּל פּוֹנְתוֹ הוּא לְהַדְבִּיק אֶת עֲצָמוֹ בְּלְמוּד תּוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה וּבְחֻכְמָתוֹ
הַעֲלִיוֹנָה, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּכָל הָעוֹלָמוֹת וּבְעוֹלָם הַזֶּה.

וְכֵן אָמְרוּ (שם), שֶׁהוּא מְגִן עַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, עַד כְּדֵי כָף, שֶׁהוּא מְקַרֵב אֶת הַגָּאֲלָה וְכוּ' עֵינֵי שָׁם; כִּי צָרִיכִין לְהַרְגִיל אֶת עַצְמוֹ לְלַמֵּד כְּסֻדְרָן בְּכָל יוֹם בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא, בְּמִדְרָשׁ, בְּזִהַר וּבִתְקוּנִים, בְּרַמְבַּ"ם בְּטוֹר וּבִשְׁלַחַן עָרוּף, וְאֵל יִסְתַּכַּל שֶׁהוּא בֵּין כָּף שׁוֹכַח, הָעֶקֶר שֶׁבִשְׂעָה שֶׁלְמַד, הַכְּנִיס בְּמַחוּ פָּרַק מִשְׁנִיּוֹת, הַכְּנִיס בְּמַחוּ דָף גִּמְרָא, הַכְּנִיס בְּמַחוּ סִימָן שֶׁלַחַן עָרוּף, וּבִפְרוּשׁ גְּלוּ לָנוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (קִהְלַת רַבָּה, פְּרָשָׁה א', סִימָן לד): זֶה שְׁפוּטָה שֶׁל תּוֹרָה, אָדָם לומֵד תּוֹרָה וְשׁוֹכַחָה, לְטוֹבָתוֹ אָדָם לומֵד תּוֹרָה וְשׁוֹכַח, שְׂאֵלוֹ הִיָּה אָדָם לומֵד תּוֹרָה וְלֹא שׁוֹכַחָה, הִיָּה מִתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה ב' וּג' שָׁנִים, וְחֹזֵר וּמִתְעַסֵּק בְּמִלְאָכָתוֹ, וְלֹא הִיָּה מִשְׁגִּיחַ בָּהּ לְעוֹלָם, אֲלֵא מִתּוֹךְ שְׂאָדָם לומֵד תּוֹרָה וְשׁוֹכַחָה, אֵינוֹ מְזִיז אֶת עַצְמוֹ מִדְּבַרֵי תּוֹרָה וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְזֶהוּ מִדְרָשׁ מִפְּרָשׁ, וְאֵין עַל זֶה שׁוּם מַחְלָקָת. וְעַל-כֵּן רָאוּי לָךְ לְחַדֵּשׁ אֶת עַצְמְךָ בְּכָל יוֹם מִחֻדָּשׁ, וְלִידַע שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה לֹא הִיָּה לָךְ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלָל, וְעַל-כֵּן אִם תִּזְכֶּה לְחַטֵּף בְּזֶה הַיּוֹם פְּרָשָׁה חֲמִשׁ וְרִשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, וּפְרָק אוֹ שְׁנֵי פְּרָקִים אוֹ שְׁלֹשָׁה פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, וְדָף גִּמְרָא עִם פְּרוּשׁ רִשׁ"י וְתוֹסְפוֹת, וְסִימָן שֶׁלַחַן עָרוּף, הַיּוֹם הַזֶּה יֵלֶךְ לָךְ עִם הַלְמוּדִים הָאֵלּוּ, וּמִתָּר יִהְיֶה לָךְ עוֹד יוֹם, וְכֵן מִתְּחַרְתִּים, וְכֵן כָּל יוֹם וְיוֹם הוּא יוֹם, עַד שִׁשִּׁיּוֹם לְיוֹם יִבְיַע אָמֵר וְלִילָה לְלִילָה יַחֲנֶה דַעַת" (תְּהַלִּים יט, ג), וְצָרִיכִין לְזַכֵּר, שְׂאֵנָן פּוֹעֲלֵי דִימְמָא אָנָן (עֲרוּבִין סה.), אֵין לָנוּ רַק הַיּוֹם הַזֶּה, כְּמוֹ שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל עַל פְּסוּק (תְּהַלִּים צה, ז): "הַיּוֹם אִם בְּקוֹלוֹ תִשְׁמָעוּ", שְׂאֵין לָנוּ רַק הַיּוֹם הַזֶּה, אִם רוֹצִין לְשִׁמְעַת בְּקוֹלוֹ יִתְבַּרֵךְ צָרִיכִין לְדַעַת, שְׂאֵין לָנוּ רַק הַיּוֹם הַזֶּה, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחִים (עֵינֵי לְקוּשְׁטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ערב); וְאֵזוּ כְּשִׁחִיִּים רַק עִם הַיּוֹם הַזֶּה, כָּל יוֹם יִהְיֶה אֲצִלּוֹ חִיּוֹת חֻדָּשָׁה. וְעֶקֶר הַצָּרָה וְהַבְּעָיָה שֶׁלָּךְ שְׂאֵתָה מִתִּישָׁן, וְנִדְמָה לָךְ שְׂכָאֵלוֹ הִיּוֹ לָךְ עַד עֲכָשׁוֹ שְׁלִשִׁים אוֹ אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּחִיִּים, וּכְאֵלוֹ שְׂמַחֲכִים לָךְ עוֹד אֲלֶיךָ שָׁנִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה אֵתָה נוֹפֵל בְּיָאוּשׁ.

וְתִכְף-וּמִידָה כְּשֵׂאֵתָה נוֹפֵל בְּיָאוּשׁ, אֵין לָךְ מָה לַעֲשׂוֹת רַק לְחַפְּשׁ בְּקִרְתָּ עַל אֲשֵׁתְךָ וְכוּ' וְכוּ'. וּבְאַמַּת חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים גְּלוּ לָנוּ בְּדִיוּק הַהַפּוּף, עַד שְׂאָמְרוּ (יְבָמוֹת סב): הַאוֹהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגוֹפּוֹ וְהִמְכַבְּדָהּ

יותר מגופו, עליו הכתוב אומר: "וַיִּדְעַתָּה כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶה לָּךְ", הרי שְׁחַכְמִינוּ הַקְדוּשִׁים הִזְהִירוּנוּ מְאֹד מְאֹד לְאַהֲבָה אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגֹפּוֹ, וּלְכַבְדָּהּ יוֹתֵר מְגֹפּוֹ, וְאִיפֹה כְּתוּב דְּבַר כְּזֶה, שְׁצָרִיכִין לַעֲשׂוֹת בְּקִרְתָּה עַל אִשְׁתּוֹ, אֲדַרְבֵּה חַכְמִינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּבֹא מְצִיעָא נט.): לְעוֹלָם יְהִי אָדָם זֶהִיר בְּאוֹנָאֵת אִשְׁתּוֹ, שְׁמַתוּף שְׂדַמְעָתָה מְצוּיָה אוֹנָאֵתָה קְרוּבָה; כִּי צָרִיכִין מְאֹד מְאֹד לְהִזְהֵר לֹא לַצַּעַר אֶת אִשְׁתּוֹ, וְלֹא לַעֲבֹר עַל אוֹנָאֵת דְּבָרִים, עַד שְׁאָמְרוּ (שס): לְעוֹלָם יְהִי אָדָם זֶהִיר בְּכַבּוּד אִשְׁתּוֹ, שְׂאִין בְּרַכָּה מְצוּיָה בְּתוּף בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם, אֲלֹא בְּשָׂבִיל אִשְׁתּוֹ; וְכֵן מוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ט), אֲשֶׁר עָקַר הַשֹּׁפֵעַ בָּא לְאָדָם דִּיקָא עַל-יְדֵי אִשְׁתּוֹ; וְלִכֵּן אָמְרוּ חַכְמִינוּ הַקְדוּשִׁים (סנהדרין עו:): הָאוֹהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגֹפּוֹ וְהַמְּכַבְּדָהּ יוֹתֵר מְגֹפּוֹ, וְהַמְדַרִיךְ בְּנֵיו וּבְנֹתָיו בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל, וְהַמְשִׂיאֵן סְמוּךְ לְפָרְקָן, עָלָיו הַכְּתוּב אוֹמֵר: "וַיִּדְעַתָּה כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶה לָּךְ".

עַל-כֵּן רְאֵה, אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיָּקָר! לְהַכְנִיס אֶת הַלְמוּדִים הָאֵלֶּה בְּתוּף לְבָבְךָ, וְאִזּוֹ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים. וְתִשְׁמַר מְאֹד לֹא לַצַּעַר כָּל-כָּף אֶת אִשְׁתְּךָ, כִּי חַכְמִינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (ירושלמי סנהדרין, פָּרָק ו'): אִשָּׁה כְּבַעֲלָהּ וּבַעַל כְּאִשְׁתּוֹ; וְעַל-כֵּן כְּמוֹ שְׂאֵתָה לֹא רוֹצֶה לַצַּעַר אֶת עֲצָמָךְ, כִּף אֲסוּר לָךְ לַצַּעַר אֶת אִשְׁתְּךָ, וּכְמוֹ שְׂאֵתָה לֹא רוֹצֶה לַצַּעַר אֶת אִשְׁתְּךָ, כִּף אֲסוּר לָךְ לַצַּעַר אֶת עֲצָמָךְ. אֲלֹא לְדַעְתִּי, רְאֵה לְהַכְנִיס בְּךָ מִדַּת הַהִתְחַדְּשׁוּת, וְתַחֲדָשׁ אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל יוֹם, וְתִדַּע שְׂאִין לָךְ רַק הַיּוֹם הַזֶּה, וְכָל יוֹם יִהְיֶה לָךְ יוֹם טוֹב, וְהוּא — עַל-יְדֵי שְׂמוּצָאִים אֶת הַטּוֹב הַגָּנוּז שֶׁבְּתוּף הַיּוֹם הַזֶּה, שֶׁהוּא גְלוּי אֶלְקוּתוֹ וְתַבְרוּךְ, כְּמוּבָא בְּלְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל"ג.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אִף שְׂדַבְרֵתִי קָצַת בְּדֶרֶךְ תּוֹכְחָה מִתוּף בְּזִיוֹן, עִם כָּל זֹאת אֶהְבֵּתִי אֵלֶיךָ הִיא עַד אֵין סוּף, כְּאֲשֶׁר יַעֲיֵד עָלַי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְעַיִן בְּלְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל', שְׁלִפְפָּעִים הַתּוֹכְחָה הוֹלֶכֶת בְּדֶרֶךְ בְּזִיוֹן, כִּי מְאֹד מְאֹד כּוֹאֵב לִי לְמָה אֵתָה תִּפְּל כָּל-כָּף בְּדַעְתְּךָ, עַד שְׂאֵתָה מִתִּיאַשׁ לְגַמְרִי, עַד שְׂתַכְתַּב לִי כְּאֵלוֹ לֹא עֲשִׂיתָ שׁוּם דְּבַר בְּעֶשֶׂר הַשָּׁנִים הָאֵלֶּה. בְּרוּךְ הוּא, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכָה אוֹתְךָ, שְׁסִימַתָּ תַנּוּף, שְׂשָׂה סְדְרֵי מִשְׁנָה,

אָשׁר   כ' רלה   בַּנְחַל   רלה

ש"ס בבלי, וספרי רבנו ז"ל וכו' וכו', מה יש לך להפסיד בזה בעולם?! ערם יצאת מבטן, וערם תחזור אל בטן האדמה, על-כן למה לך להצטער, תדע שכל מה שלמדת בזה בעולם, יזכירו לך בעולם הבא. ועל-כן ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, והעקר התחזק בהתחדשות המחין, וראה לקבוע עתים בתורה, והתורה לא נלמדת ביום אחד כמאמרם ז"ל (במדבר רבה, פרשה יב, סימן יא): למה נמשלה תורה בתאנה? שהתאנה נלקטת מעט מעט. וכך התורה, היום לומד מעט ולמחר הרבה, לפי שאינה מתלמדת לא בשנה ולא בשתיים וכו', עין שם; כך תלמד בכל יום עוד קצת ועוד קצת, עד שבמשך הימים והשנים תזכה לסיים את כל התורה כלה, וכשתחזור לעולם הבא, יהיו עמך כל הלמודים שלמדת בזה העולם. וכן ראה ללמד עם אחרים, ותגלה ותפרסם להם את דעת רבנו ז"ל, ועל-ידי-זה ימחל לך הקדוש-ברוך-הוא. כי בזה שמגלין ומפרסמין דעת רבנו ז"ל לאחרים, על-ידי-זה הקדוש-ברוך-הוא מוחל לו.

ראה לכתב לי מכתב, וממש תחיני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' רלה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר שלח, כ"ב סיון ה'תשנ"ג.

שלום אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את המעות לפדיון, יעזר הקדוש-ברוך-הוא שימתקו מכם כל הדינים, על-ידי פלא עליון.

בנעם קבלתי את הבשורה משמחת שנולדו לך תאומים, יעזר הקדוש-ברוך-הוא שתזכה לגדלם ולחנכם בנקל עם כל יוצאי חלציקם, ותרוו רב נחת מהם.

נא ונא ראי לכבוד את בעלך, ותשתדלי מאד מאד שלא יהיו

בִּינִיכֶם, חֵס וְחִלְיָהּ, שׁוּם מְרִיבוֹת וּמְחַלְקָת, כִּי הַמְחַלְקָת וְהַמְרִיבוֹת
 בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם, הֵם כְּמוֹ אֵשׁ שׁוֹרֶפֶת, וְצָרִיכִין לְשׁמֹר מְאֹד מְאֹד
 שְׁלֹא תִהְיֶה, חֵס וְשָׁלוֹם, אִף פְּעַם מְחַלְקָת בְּבֵית, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּחְזֹר
 הַשְּׂמִיחָה לְבֵיתְכֶם, וְיִהְיֶה לָכֶם רַק טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רלו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ב סיון ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
 מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב
 מִמֶּךָ, אִיךָ שְׂאֵתָה מְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ לִילְךָ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, יַעֲזֹר
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַמִּיד תִּהְיֶה חֲזָק, וְתִחְזַק אֶת עֲצָמְךָ וְאֶת אֲשֵׁתְךָ
 לִילְךָ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְתִהְיֶה הַשְּׂמִיחָה שְׂרוּיָה בִּינִיכֶם תָּמִיד.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּבִטְחוֹן עֲצָמֵי, כִּי כָּל הַכְּשָׁלוֹנוֹת שֶׁלָּךְ
 הֵם רַק מְחַמַּת שְׂאִין לָךְ בְּטְחוֹן עֲצָמֵי. וּבְאֵמַת עַל-יְדֵי שְׂאָדָם מְדַבֵּק
 אֶת עֲצָמוֹ בְּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְיִוְדַע וְעַד, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ
 כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוֹר הוּא, וְהוּא יוֹדַע שְׂאִין לוֹ אִף אֶחָד
 בְּזֶה הָעוֹלָם רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר רַק אֵלָיו
 יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִכְנָס בּוֹ בְּטְחוֹן, וְאֵינוֹ מִפְּחַד מְשׁוּם בְּרִיָּה
 שְׁבַע-עוֹלָם, וְדִיקָא הוּא מְצַלִּיחַ בְּחַיּוֹ, וְכָל הַכְּשָׁלוֹנוֹת וְהַאֲכֻזּבוֹת שֶׁלוֹ
 הוּא מְהַפֵּךְ לְנִצְחוֹנוֹת וְלַהֲצָלָחוֹת.

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
 שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, וְאֶפְלוּ שֶׁהוּא רַק דְּבוּר
 אֶחָד, זֶהוּ גַם-כֵּן טוֹב וְיָקָר מְאֹד, כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא יִשְׂאֵר מֵאֲתַנּוּ
 רַק הַדְּבוּרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ מְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

אֲשֶׁר   כ' רלז — כ' רלח   בַּנְחַל   רלז
אֲשֶׁרִי מִי שְׁשׁוּמֵעַ לְכָל זֶה, וְאִז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְבֹא וּלְנִצַּח
נְצָחִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

בְּקִרְוֹב תְּבַשֵּׁר לִי בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת מֵאֲשֶׁתְּךָ.

כ' רלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ב סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת הַזְּוִיג, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שְׂיִהְיֶה בְּהַצְלָחָה מְרַבָּה,
וְתִכְנֶס לְגוֹר בְּיַבְנָאֵל.

הַמֵּאחַל לָךְ שְׁבַת שְׁלוֹם...

כ' רלח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ב סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידִי הַיֵּקֶר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אִמַּר לָךְ! רְאוּי לָכֶם לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקְכֶם,
אֲשֶׁר בַּנְחַל גּוֹרְלְכֶם, וְאַתֶּם מִתְעַסְקִים בְּקַדְשֵׁים בְּהַדְפָּסֶת סִפְרֵי רַבְּנֵי
ו"ל, אֲשֶׁר רַק זֶה מֵה שְׂיִשְׂאָר מִכֶּם, וּבְיֻדָּאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם
הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְעוֹד תִּרְאוּ נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ־

רלח   אָשֶׁר   כ' רלח   בַּנְחַל

בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא תִהְיֶה תְּקוּעִים בְּחֻבוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲדַרְבֵּה יִתְרַבֵּה
עֲלֵיכֶם הַשְּׁפַע, וְתוּכְלוּ לְהִדְפִּיס בְּלִי סוּף.

אוֹדוֹת הַשָּׁנִים וְכו', אַתָּה יְכוּל לְנַסֵּעַ גַּם לְבַד, כִּי אָמְרוּ לִי שְׂאִין
מְקוּם סַכְנָה לְהִיּוֹת שָׁם לְבַד, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַכֹּל יַעֲבֹר
בְּקִלּוֹת.

מֵה בְּקֶשֶׁר לְשׁו"ת "אָשֶׁר בַּנְחַל", חֶלֶק ח', אֲקַנְהָ שְׁהֶאֱבַרְךָ ...
עֲדִין מַגִּיחַ וְעוֹשֶׂה אֶת הַמִּפְתָּחוֹת, עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אִף שְׂוֹפְנֵי
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם הַמּוֹן סְפָרִים שְׂעֲדִין בְּכַתֵּב יָד, אִף הַ"אָשֶׁר
בַּנְחַל" עוֹלָה עַל הַכֹּל, כִּי נִכְתַּב בִּישׁוּעַת ה', בְּלִי שׁוּם הַכְּנָה כָּלֵל,
רַק כְּפִי תְּשׁוּקַת וְהַתְּעוֹרְרוֹת הַשׁוֹאֵל וְהַכּוֹתֵב, וַיֵּשׁ בְּזֶה סִיעָתָא
דְּשִׁמְיָא גְּדוּל עַד מְאֹד, וְעַל-כֵּן הֵם מְאֹד מְאֹד יְקָרִים בְּעֵינַי, וְעוֹד
יַעֲשׂוּ מִהֶפְכָּה גְּדוּלָה בְּעוֹלָם כְּשִׁידְפָּסוּ, וּמֵה גַם כָּל הַקּוֹנְטְרָסִים הֵם
תּוֹלְדָה מִשׁו"ת "אָשֶׁר בַּנְחַל", כִּי בְּמִשְׁךָ הַשָּׁנִים שְׁקִבְלִיתִי אֲלֵפִים
וְרַכְבוֹת מְכַתְּבִים בְּלִי שׁוּם גְּזֻמָּא, וְכִבֵּר לֹא יִכְלִיתִי לְהַשִּׁיב לְכָל אֶחָד
וְאֶחָד בְּפִרְטִיּוֹת, וְאִזּוּ הָאִיר בִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהַתְּחִיל לְחַבֵּר אֶת
הַקּוֹנְטְרָסִים. וְלָכֵן הַשׁו"ת "אָשֶׁר בַּנְחַל" מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב בְּעֵינַי, וּמִי
יִתֵּן, שְׂאֲזַכֶּה לְרְאוֹת לְהִדְפִּיס חֶלֶק אַחֵר חֶלֶק.

יְרֵאוּ עֵינֵינוּ וַיִּשְׁמַח לִבֵּנוּ בִישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְאַשְׁתָּךְ, שְׁתַּעֲבֹר הַכֹּל בְּקִלּוֹת, וּבְסִימָן
טוֹב וּבְמִזְל טוֹב, וְתִבְשְׂרֵי לִי תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שְׁבַת שְׁלוֹם...

בְּיוֹם רֵאשׁוֹן בְּבִקְרָא אֲנִי רוֹצֵה לְדַבֵּר עִמָּךְ בְּעֵנָן דְּחוּף, אֲצִלִּי
יְהִי 21.00 בְּלִילָה מוֹצָאֵי-שְׁבַת-קִדְשׁ, וְאֲצִלֶּךָ 7.00 בְּבִקְרָא.

כ' רלט.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר שלח, כ"ג סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ו... שיחיו.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב מכם, ובפרט שאתם מארחים את ... לשבת, זה ענין גדול מאד מאד. והיה טוב מאד שגם תארחו את ... כי הם שני ילדים שעושים בעיות בבתיהם, והם צריכים הרבה תשומת-לב, ואם אתם תארחו אותם בביתכם לשבת-קדש, זה יעזר להם ולהורים שלהם ויתפתחו, ומה גם אם תדברו עמם דבורי אמונה והשגחה פרטית, ותחזקו אותם, אין לתאר ואין לשער את גדל הזכות הזו, ובזכות זה יעזר לכם הקדוש-ברוך-הוא עם ילד משלכם.

ראו לעבד הרבה על נקודת השמחה שתשמחו הרבה, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אתכם, כי אתם צריכים לדעת, שהקדוש-ברוך-הוא מנהיג את עולמו בהשגחה פרטית, וככל שאדם מכניס עצמו בהשגחה פרטית, פן מאיר עליו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו. אשרי מי שמכניס את הקדוש-ברוך-הוא בתוך חייו, ואז טוב לו כל הימים.

ראו להפיץ את אור רבנו ז"ל בעולם, ורבנו ז"ל אמר: ממי שאני מקבל — אני נותן, ולא מפסידים בזה שמשמשים את רבנו ז"ל בהפצת מעינות החכמה חוצה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם שתצליחו, ויהיה לכם אף טוב כל הימים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כ' רמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר שְׁלַח, כ"ג סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ. וּמִבְּאֵר בְּדַבְּרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת עַל־פִּי הַתּוֹרָה "קָרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ" (בְּלִקוּטֵי־מוֹהֲרַנְ"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו'), אֲשֶׁר אֵי אֶפְשֶׁר לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, שֶׁהִיא הַנִּקְדָּה הַעֲלִיּוֹנָה, אֲלֵא עַל־יְדֵי שְׁעוֹבָרִים הַרְבֵּה בְּזִיוּנוֹת, חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין, כִּי אַחֲרַת לֹא יוּכַל בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, כִּי סוּף כָּל סוּף הָאָדָם שֶׁחָטָא, וְנִמְצָא בְּמָקוֹם שְׁנִמְצָא, נִקְרָא נִקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה, וּבִפְרָט מִי שֶׁחָטָא וְהִגִּיעַ לְמַצָּב הַכִּי גְרוֹעַ וְכוּ' וְכוּ', תַּחְתּוֹן שְׂאִין תַּחְתּוֹן יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, בְּיָדָאֵי אִם הוּא רוֹצֵה לְהִתְעַלּוֹת אֶל הַנִּקְדָּה הַעֲלִיּוֹנָה, עָלָיו לְסַבֵּל שְׁפִיכוֹת דָּמִים וּבְזִיוּנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאַחֲרַת הוּא בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן לֹא יוּכַל לְקַבֵּל מִרְבּוֹ ז"ל כָּלָל. עַל־כֵּן לֹא בְּחִנָּם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַרוֹצֵה לְהִתְקַרֵּב לְרַבּוֹ ז"ל מֵה שְׁעוֹבֵר — חֲרוּפִין וּבְזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים — זֶה בָּכָה וְזֶה בָּכָה, וְהַכֵּל מַחֲמַת מַעֲשָׂיו הַמְּגַנָּים. וְכִמוֹ שְׂאֵמֵר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל לְפָנַי הַסֵּתֶלְקוֹתוֹ לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "אִיר זְעַנְט וּוֹ אִיר זְעַנְט אִיר וּוִילְט זִיךְ נָאךְ הַאֲלִטֵן אִון אַזאַ רַבִּיִן דְּעֵרִיבְעֵר גִּיט אויף אַיִךְ אַיִךְ אַיִבְעֵר וּוּאס סִ'גִּיט אַיִבְעֵר". הָאָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת מִפִּיר אֶת מְקוֹמוֹ, וּבִפְרָט מִי שֶׁחָטָא בְּפִגְמֵ־הַבְּרִית הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה יָמִים וְשָׁנִים, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְעוֹד עֹבֵר עַל עוֹן זָכַר וְכוּ', שֶׁהוּא עוֹן מְגַנָּה מְאֹד מְאֹד, וּמִכָּל שְׁפָן שֶׁהַכִּשִׁיל אֶת אַחֲרִים וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר עַל־פִּי הָאֲרִיז"ל הוּא צָרִיךְ לְהִתְעַנּוֹת כָּל־כַּף הַרְבֵּה תַּעֲנִיּוֹת, אֲשֶׁר יָמִיו יְכֹלֵוּ וְכוּ', וְעַדִּין לֹא יִגְמַר אֶת הַתַּעֲנִיּוֹת שֶׁעָלָיו לְהִתְעַנּוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְהִנֵּה בָּא רַבּוֹנוּ ז"ל, וְרוֹצֵה לְקַרְבְּנוּ לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אִךְ גּוֹתֵן לָנוּ נְסִיּוֹן אֶחָד, וְהוּא: מַחְלָקֶת, חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין; וְעַל־כֵּן מִי שְׂאִין לוֹ דַּעַת וְשִׁכְל, הוּא בּוֹרַח תַּכְף־וּמְיָד, וּמִכָּל שְׁפָן שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ שְׁכָל אֵלֹו הַמְּדַבְּרִים, הֵם גַּם־כֵּן

פגומים כמותו, כי אף אחד אינו ידבר על רבנו ז"ל ועל תלמידיו ועל תלמידי תלמידיו אלא מי שהוא בעצמו פגום וכו' וכו'. ועל-כן לדעתי מי שזוכה להתקרב אל רבנו ז"ל, עליו להעלים ולכסות ולהסתיר לגמרי את ההתקרבות, כי בהכרח שתתעורר עליו קפה של שרצים, שהן הקלפות שברא מחמת עוונותיו, ויתחילו לחלק עליו. ולא כל אחד יכול להחזיק מעמד, ועל-כן אני נותן עצה למקורב חדש, שייעלים את ההתקרבותו, שאף אחד לא ידע שהוא מקרב אל רבנו ז"ל, ועל-ידי-זה לא תהיה עליו מחלקת, ויוכל להשאיר.

עכשו ראה, אהובי, ידידי היקר! מה לפניך, ומה עבר עליך, ועכשו שאפה שומע שמדברים כל דבר אסור עלי וכו' וכו'. מה אעשה? עוונותי גרמו לי זאת, שיידברו עלי כל מיני רע, אבל הנסיון שלך נשאר נסיון. ועל-כן, לדעתי, מעכשו תעלים לגמרי את ההתקרבותך לרבנו ז"ל, העקר תקח את עצמך בידך, ותתחיל להתבודד עצמו עמו ותברך, ותרגיל את עצמך לדבר עמו ותברך חמש דקות, ובכל שעתים 'תגנב' חמש דקות לדבר עמו ותברך, וכך תרגיל את עצמך בעבודה הקדושה של תפלה והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו, אשר זה עקר התשובה, שאדם יתודה על כל מעשיו וכל מה שעשה אליו ותברך, ותכף-ומיד כשאדם מתודה אליו ותברך, אין שום מלאך יכול להרע לו, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (תורת כהנים בחקותי), שמיד שהם מתודים על עוונותיהם, מיד אני חוזר ומרחם עליהם; כי אצלו ותברך מאד מאד יקר הודוי. וכן הוא בזהר הקדוש (פרשת בראשית נו.): כל מאן דאודי על חטאוי, קדשא בריה הוא שביק ליה ומוחל על חוביה [מי שמודה על חטאותיו, הקדוש-ברוך-הוא מוחל לו על הכל]. וכן הוא בזהר הקדוש (פרשת פנחס רכו.): מאן דמפרש חטאוי לא יתמסר דינא דיליה בינא דמלכא [מי שמפרש את חטאיו לפני הקדוש-ברוך-הוא, לא נמסר דינו אלא ביד הקדוש-ברוך-הוא]; הינו שאין לאף שליח שליטה בו, וכן הוא שם: מאן דמפרש חוביה כל בי דינא בדלין מניה, [מי שמפרש ומתודה את החובות שלו לפני ותברך, מתבטלים ממנו כל הדינים], ולכן הרגל את עצמך על-כל-פנים

חַמֵּשׁ דַּקוֹת לְהַתְּוֹדוֹת אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלִסְפֹּר לוֹ יִתְבָּרֵךְ מֵה שֶׁעָשִׂיתָ וְתַתִּיבִישׁ בְּעֵצְמֶךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵצֵא הָרַע מֵעֵצְמוֹתֶיךָ, כַּמּוּבָא בְּלִקּוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד', שֶׁעַל-יְדֵי וְדוּי דְבָרִים מוֹצִיאִים אֶת הָרַע שֶׁנֶּחֱקַק בְּעֵצְמוֹתָיו, וּמִמָּשִׁיף עַל עֵצְמוֹ אוֹר הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּכְשֶׁתַּעֲשֶׂה זֹאת, תִּרְגֵּשׁ כָּל נַעַם וְעִרְבוּת חַיֶּיךָ.

לְזֹאת, יְדִידֵי הַיְקָר! רְאֵה לְעֹזב כְּבָר אֶת כָּל הַשְּׁטוּיּוֹת שֶׁלָּךְ וְכוּ', וְכָל הַדְּמִיוֹנוֹת שֶׁלָּךְ וְכוּ', וְתִבְרַח מִכָּל אֱלוֹ הַמְּסִיתִים וּמִדִּיחִים אוֹתְךָ, כִּי סוּף כָּל סוּף אֵף אֶחָד אֵינוֹ רוֹצֵה אֶת הַטּוֹבָה שֶׁלָּךְ, וְאֵף שֶׁהוּא אוֹמֵר וּמְסִית אוֹתְךָ, שֶׁכָּל כּוֹנְנֹתוֹ הֵיא רַק טוֹבָתְךָ, תִּאֲמִין לִי, שֶׁטּוֹבָתוֹ הוּא מְדַבֵּר, כִּי יַעֲבֹרוּ הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים וְכוּ' וְכוּ', וְהִנֵּה אֶתָּה כְּבָר שׁוֹכֵב עִם הַרְגָּלִים אֶל הַדֵּלֶת, וְהִנֵּה כְּבָר הַלּוֹיָהּ שֶׁלָּךְ וְכוּ' וְכוּ', וְהִנֵּה מִתְחִילִים כָּל הַעֲנָשִׁים קָשִׁים וּמְרִים וְהַדִּינִים וְכוּ' וְכוּ', וּמֵה תַּעֲשֶׂה לְיוֹם אַחֲרִיתְךָ וְכוּ' וְכוּ', לְמִי תָשׁוּב וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן בְּעוֹדְךָ עֹכָשׁוּ בַּפְחוֹת, אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! תַּעֲזֹב אֶת כָּל הַלִּיצָנִים שֶׁמִּתְלוֹצְצִים הֵן מִמְּנֵי וְהֵן מֵאַחֲרִים, וְתִרְגֵּל אֶת עֵצְמֶךָ לְבָרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא הַרְגֵל אֶת עֵצְמֶךָ בְּאַמִּירַת פְּרָקִים מְשֻׁנּוּיּוֹת, וְתִהְיֶה רְגִיל לֹמֵר פְּרָק אַחַר פְּרָק, כִּי מִי שֶׁפָּגַם בְּבְרִית, עָלָיו לְחֹזֵר הַרְבֵּה מְשֻׁנּוּיּוֹת, כִּי הַלְמוּד מְשֻׁנּוּיּוֹת מְזַכֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, וּמִחֲדִיר בְּאָדָם אוֹר רִוְחָנִי, אוֹרוֹת צַחְצָחוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּתְמַיֵּד בְּלְמוּד מְשֻׁנּוּיּוֹת, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

תִּשְׁתַּדֵּל לֹמֵר בְּכָל יוֹם עֲשֶׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים, שֶׁגָּלָה רַבְּנּוּ ז"ל בְּשִׁבְלֵי תַקּוּן הַבְּרִית.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קִדְשׁ לְסֹדֵר שְׁלַח, כ"ג סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוֹ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שִׁמְחָתִי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

הַעֲקָר רְאֵה לְשִׁמְחַ עֲצָמְךָ עֲכָשׁוּ בְּנִשְׁוֵיָאֵי בְּתָךְ, וּמוֹבָא בְּשֵׁם
צְדִיקִים, שְׁבִשְׁבִיל זֶה נִקְרָא "בְּעַל שִׁמְחָה", כִּי בַיּוֹם חֲתַנְתָּ בְּנוֹ אוֹ
בִתּוֹ הוּא נֶעֱשֶׂה בְּעַל הַשִּׁמְחָה — כְּשֵׁיכוֹל לְחַלֵּק שִׁמְחוֹת לְאַחֵרִים.
וְעַל־כֵּן רְאֵה לְחַלֵּק שִׁמְחוֹת הַעֲקָר בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
יִשְׁפִיעַ עָלֶיךָ תָּמִיד שִׁמְחָה, כִּי כְּשֶׁאֲדָם שִׁמְחָה, הוּא יְכוֹל לְעֹבֵר עַל
הַכֹּל. הַעֲקָר תִּשְׁתַּדֵּל לְדוֹן אֶת אֲשֶׁרְךָ לְכַף זְכוּת, וְשׁוֹם דָּבָר שְׁבָעוּלָם
לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ.

הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּבִכְפָּרְט בְּשַׁעָה שְׁאֵתָה הוֹלֵךְ
לְבַד עַל הַדְּרָךְ, תִּדְבַּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
שִׁמְדְּבָרִים עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׁאִין לְתֹאֵר
וּלְשַׁעַר כָּלָל, וְעָלֶיךָ לְדַעַת כִּי אִין לָנוּ בְּעוּלָם אִף אֶחָד רַק
הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּעֲצָמוֹ, אֲשֶׁרִי מִי שִׁמְכָנִים דְּבוּרִים אֵלּוּ בְּתוֹךְ
לְבוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַתָּמֵד בְּלִמּוּד שְׁלַחַן עֲרוּךְ כְּסִדְרָן, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יָבִיא לָךְ
יִרְאָה, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ו'ל (סְפָר־הַמִּדּוֹת, אוֹת יִרְאָה, חֵלֶק ב', סִימָן ג'),
שְׁעַל־יְדֵי לְמוּד פּוֹסְקִים בָּאִים לְיְדֵי יִרְאָה, לִירָא וּלְפַחֵד רַק מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרֵךְ. הַעֲקָר אַל תִּפְחַד מִשׁוֹם בְּרָיָה שְׁבָעוּלָם, כִּי לֹא יַעֲשֶׂה לָךְ
אֲדָם שׁוֹם רַע מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּכְשִׁמְכָנִים יְדִיעוֹת אֵלּוּ בְּתוֹךְ
לְבוֹ, אִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קַדְשׁ לְסֹדֵר שְׁלַח, כ"ג סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאֵד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, נוֹסֵף עַל מִכְתָּב רֵאשׁוֹן, שְׁגַם עַל זֶה
עֲדִין לֹא הִשְׁבַּתִּי לָךְ מֵרַב טְרִדוֹתֵי שְׂיִישׁ לִי בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, יַעֲזוֹר
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאֲזַכֶּה לְהַפְטֵר כָּבֵד מֵהַכֵּל.

אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל זְכוּת הַרְבִּים, שְׁאֵתָה זֹכָה וּמְזַכָּה
אוֹתָם, הֵן שְׁאֵתָה לוֹמֵד עִם הָאֲבָרְכִים וּבִפְרָט בְּהִלְכוֹת נְדָה, שֶׁהֵן
הִלְכוֹת חֲמוּרוֹת מָאֵד, וְהֵן בְּזֶה שְׁאֵתָה מְאֲרָגֵן אֶת הַיְלָדִים וְעוֹשֶׂה
אֹתָם חוּג, בְּוִדְאֵי הַיְלָדִים קָשִׁים, כִּף הוּא בְּכָל מְקוֹם בְּלִי יוֹצֵא מִן
הַכֵּלָל, אֲבָל כָּאֵן צְרִיכִים לְתַפֵּס אוֹתָם יוֹתֵר בִּיָּדַיִם, כִּי סוּף כָּל סוּף
זֶהוּ מְקוֹם חֲלוּנֵי, וְצְרִיכִים לְשַׁמֵּר עֲלֵיהֶם מָאֵד מָאֵד שְׁלֹא יִשְׁפְּעוּ
מִהַמְּקוֹם, וּתְהִלָּה לְאֵל, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזוֹר לָנוּ עַד עַכְשָׁיו,
וְהַצְּלַחְנוּ מָאֵד מָאֵד, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן שְׁאֵנִי רוֹאֶה עֲתִיד גְּדוֹל,
שְׂיִהְיוּ לָנוּ מְבָנִים מְשֻׁלָּנוּ וְלֹא נִצְטָרֵךְ לְרוּץ הִנָּה וְהִנָּה וְכוּ' וְכוּ',
וְנוֹכַח לְהִרְחִיב אֶת הַפְּעִילוֹת, וְעַל-כֵּן רֵאֵה לְהַמְשִׁיךְ בְּעִבּוּדָה
הַקְּדוֹשָׁה הַזֶּה — לְהַחֲדִיר הֵן בְּאֲבָרְכִים הַהִלְכָה כִּי זֶה הָעֵקֶר, וְרַבְּנוּ
ז"ל הַקְּפִיד מָאֵד מָאֵד עַל הִלְכָה, וּבִפְרָט בַּדוֹר הַזֶּה, שְׁעוֹבֵר מֵה
שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד צְרוּת וַיְסוּרִים, וּבִפְרָטֵי פְרָטִיּוֹת בְּעִירוֹת
הַגְּדוֹלוֹת — כָּל הַפּוֹלִיטִיקָה הַמְּלַכְלֶכֶת, שְׁמִבְזִים וּמְחַרְפִּים אֶחָד אֶת
הַשְּׂנִי, וּבִיּוֹתֵר סוֹבְלִים מִזֶּה אַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַסְּפָרְדִים וְכוּ', וּבְזֶה
מוֹרִידִים אֶת עֵרֶךְ הַתּוֹרָה לְגַמְרֵי, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, וּמִמֶּשׁ נִתְקַיֵּם
(שְׁמוּאֵל-ב' ב, יד): "יִקוּמוּ הַנְּעָרִים וַיִּשְׁחָקוּ" וְכוּ', כִּי מִשְׁחָקִים פֹּה עִם
נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמִצַּד שְׁנֵי מְבַלְבְּלִים אֶת הָעוֹלָם בְּעֵנִין וְכוּ' וְכוּ',
וְעוֹשִׂים כָּל מִיָּנִי לִיְצִי לִיצְנוּת מִדְּבַר הַכִּי קְדוֹשׁ אֲצַל עִם יִשְׂרָאֵל וְכוּ'
וְכוּ', וְעַל-כֵּן אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ צְרִיכִים לְהִיּוֹת עֲרִים יוֹתֵר מִמֶּה שְׁקוֹרָה,

לחזק איש את רעהו, ולא להניח לשום רוחות זרות להכנס בינינו בשום פנים ואופן. ועל-כן ראה לעמד על המשמר, והקדוש-ברוך-הוא יעזר שנצליח. ובענין החנוף שאמה כותב שאמה רוצה להצטרף, הלואי שנזכה לזה, שתהיה בתוך הענינים, כי יש בדעתי, בעזרתו יתברך שמו, להרחיב את התלמוד-תורה עם עוד שנים ושלוש פתות, כף שלבסוף יהיה כל התלמוד-תורה כאן ביבנאל, שלא יצטרף אף ילד לנסע לטבריה, ועל-כן מה טוב ומה נעים, אם תתחיל לחשב על כוונ זה.

בזה שבשרת לי, שהבנין שלך עבר לבעלותך, מאד מאד שמחתי. ומה שאמה כותב, שהכל בזכות תפלה, ושנתים עובר עליך מה שעובר, ואמה רץ ובורח להקדוש-ברוך-הוא, מה אמר לך, ידידי הקר! עליך לדעת, כי אין בלעדיו יתברך כלל, כי הוא יתברך מסתתר בכל מקום, ועקר עבודת בר ישראל הוא לחפש אחריו יתברך, וזו צריכה להיות כל עבודתנו — תמיד לחפש אחר הקדוש-ברוך-הוא. ותכף-ומיד כשזוכים למצאו, הינו לידע אשר בכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, על-ידי-זה בעצמו נתהפכת הצרה לרצה וכו', החשף לאור גדול וכו'. וזו צריכה להיות כל עבודתנו בזה העולם — לחפש רק את הקדוש-ברוך-הוא ולא דברים אחרים, ואז זוכים לצאת מכל הצרות. וכל מה שעובר על האדם בין בגשמיות ובין ברוחניות, הכל רק סבה ממנו יתברך, שירויץ האדם אליו יתברך. ועל-כן טוב מאד עשית בזה שרצת אליו יתברך, ולא אל בשר ודם, כי רק כף תושע וכו'.

ואודות מה שעובר עליך, תאמין לי, ידידי הקר! צריכים לברח רק אל הקדוש-ברוך-הוא, ולהחזיר בעצמו אשר אין בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, דבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, ותכף-ומיד כשרק תדבק את עצמך בזה, אז תהיה אדם אחר לגמרי. ואל תשכח שיש לך פחות הנפש גדולים מאד, ואמה צריך להוציא את זה מפח אל הפעל ולא להיות בטלן, בכך קח את עצמך בידיך,

וְתַדַע מִכַּחַךְ הַגְּדוֹל, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּאֵמֶת יִתְרַחֵב לְךָ בֵּין בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שֶׁבֶת-קִדְשׁ לְסֹדֵר שְׁלַח, כ"ג סִינן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

רְאֵה לְחִזְקֵךְ אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבָעוּלָם, וְהַעֲקֹר רְאֵה לְתַפְסֵי אֶת הָעֲנִינִים בְּיָדֶיךָ, וְאֵל תַּנִּיחַ שְׂיִהְיֶה, חַס וְשְׁלוֹם, הַפְּקֹר בְּבֵית מִדְרָשְׁנוֹ, שֶׁלֹּא יִכָּנַס מִכָּל הַבָּא וְכוּ', שֶׁנֶּאֱמַר עַל תְּבַת נַח וְכוּ', כִּי אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד עַל קְהֵלִתְנוּ, שֶׁתִּתְנַהֵג עַל-פִּי טְהֵרַת הַקְּדוֹשׁ וְעַל-פִּי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְלֹא לְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמֵנוּ מִשּׁוּם דְּבָר שְׁבָעוּלָם, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה וַיִּהְיֶה מֵה שְׂיִהְיֶה, וְתַכְּף-וּמִיָּד בְּשֵׁרוֹאִים טְפוּסִים מוּזְרִים וְכוּ' וְכוּ', צְרִיכִים אוֹ לְהַעֲמִידֵם עַל הַמְּקוֹם אוֹ לְסַלְקֵם לְגַמְרֵי, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְאֲנַחְנוּ לֹא צְרִיכִים שׁוּם דְּבָר אַחַר בְּמַחְנֵנוּ.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכְנוּ בְּזִכְיוֹת חַנּוּם, שְׂזַכִּינוּ לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר מְגַלֶּה לָנוּ אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִיךָ שְׂאִין שׁוּם יַעֲזֶה אַחֲרַת בְּזֵה הָעוֹלָם לְהַנְצִיל — רַק לְבָרַח אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-כֵּן בְּזֵה בְּעֲצָמוֹ רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, וְרְאוּי לָנוּ לְהַחְזִיק בְּרַבְּנוּ ז"ל, וְלִגְלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה טוֹב לָנוּ כָּל הַיָּמִים.

מְאֹד מְאֹד רְצִיטִי שֶׁתְּחַזִּיק אֶת הַיְלָדִים בְּשִׁתֵּי הַכַּתּוּוֹת בִּישִׁיבַת "בֵּית שְׁלֹמֹה" תַּחַת הַנְּהַלְתְּךָ, וְתִלְוֵךְ בְּיַד תַּקִּיפָה מְצַד אֶחָד וּבְיַד

אָהָבָה מֵצַד שְׁנַי, בְּבַחֲיַנְתָּ: 'שְׁמַאל הַיְחָה וַיִּמִּין מִקְרַבְתָּ' (סוּטָה מו.), וְצָרִיכִים לְהַעֲמִיד גַּם אֶת הַיְלָדִים עַל הַמְּקוֹם, וְלְהַזְהִירָם מֵאֵד מֵאֵד שֶׁלֹּא יִהְיֶה הַפֶּקֶר, וּבַפֶּרֶט בְּעֵנִין הַהִפְסָקוֹת שֶׁבִטְלֵתִי לְגַמְרִי. וְאַנִּי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁבְּקָרוֹב כָּבֵד נוֹכַח לַעֲשׂוֹת אֶת הַרְצוּף, וְאִזּוּ הֵם יִהְיוּ בְּתוֹךְ הַבְּנִיָּן, שֶׁלֹּא יִצְטָרְכוּ לַצָּאת לְאָכֵל, כִּי יֵאָכְלוּ בַּמְּקוֹם. וְאַתָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת חֲזָק בְּדַבָּר זֶה, וְעוֹד תִּרְאֶה הַרְבֵּה נַחַת שְׂעִיעֶשֶׂה לְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם יְלָדֶיךָ, שְׂגִים-כֵּן יִכְנָסוּ לְלַמֵּד בִּישִׁיבָה, כִּי אֲנִי רוֹאֶה פֶה עֲתִיד גָּדוֹל, אֲנַחְנוּ רַק צָרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֶר חֲזָק, וְלֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבָר וּמִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה וַיִּהְיֶה מִה שְׂיִהְיֶה, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְחַזֵּק מֵעַמֵּד, וְאִינוּ נִשְׁפָּר מִשׁוּם דְּבָר, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ וּבְעַד אֲשֶׁתְּךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ בְּמִשְׁיַמְתָּהּ הַגְּדוֹלָה, וְגַם אֲשֶׁתְּךָ מִכְּנִיסָהּ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה בְּבֵית-סֵפֶר כִּפִּי שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ בְּעֶצְמִי, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁסוּף כָּל סוּף יִהְיֶה לָנוּ מִבְּנֵה מְשֻׁלָּנוּ, וְלֹא נִצְטָרְךָ לְלַכֵּת בְּבִנְיָנִים שְׁכוּרִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֹת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁלַח, כ"ג סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... גֵּרוּ יֵאִיר.

אֲקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁלְקַחְתָּ אֶת הַיְלָדִים בְּיַדְךָ, וְאַתָּה מְדַבֵּר עִמָּהֶם דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּמְסַפֵּר לָהֶם סְפּוּרֵי מַעֲשֵׂי־טוֹב, וְלוֹמֵד עִמָּהֶם, וּמוֹשֵׁף אֶת לְבָבָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם הֵייתָם לוֹמְדִים גַּם פְּרָקֵי אָבוֹת, כְּדִי שְׂיִהְיוּ בְּקִיָּאִים בְּמַסְכַּת אָבוֹת, שְׂיִהְיֶה נִקְרָאת מַסְכַּתָּא שֶׁל מַדּוֹת, וְלְהַלְבִּישׁ בָּהֶם דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

וְטוֹב שְׂיִחְזְרוּ עַל הַמְסַכְתָּא הַזֶּה, עַד שְׂיִוְכְלוּ לְדַעַת אֶת זֶה בְּעַל־פֶּה,
כִּי הִיא מְסַכְתָּא טוֹבָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם, וְלִהְיוֹת שְׂגוּרָה בְּעַל־פֶּה.

גַּם תִּלְמַד עִמָּהֶם "סִפְר־הַמִּדּוֹת", וְלִהְסָבִיר לָהֶם כָּל דְּבָר,
וְתִתְחִיל לְצִיאַת מַעְצָמָךְ, כִּי תִהְלֶה לְאֵל, יֵשׁ לָךְ כַּחוֹת עֲצוּמִים
לְהַשְׁפִּיעַ, וְלִדְעוּתִי, בְּזֶה שֶׁתִּלְמַד עִם הַיְלָדִים, תּוֹכַל לְהַחְזִיק מַעֲמַד
אַחֲר־כֶּף עִם מְבַגְרִים. יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּמְיַד תִּבְשֹׂר לִי
בְשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רמה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר שְׁלַח, כ"ג סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד שֶׁמְחַתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב
מִמֶּךָ, שֶׁלְקַחְתָּ אֶת הַיְלָדִים בְּיַדְךָ, וְאַתָּה לוֹמֵד וּמְלַמֵּד עִמָּהֶם.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדֵי הַיְקָר! אֵין עוֹד זְכוּת יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה,
שְׁלוֹקְחִים יְלָדֵי יִשְׂרָאֵל, וּמְלַמְדִים עִמָּהֶם תּוֹרָה, וְחִכְמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים
אָמְרוּ: כָּל הַמְלַמֵּד אֶת בְּנֵי חֲבֵרוֹ תּוֹרָה, מַעֲלָה עָלָיו הַפְּתוּב כְּאֵלוֹ
יְלָדוֹ. וּבְאֲמַת זֶה עָקֵר הַיְלָדִים שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, שֶׁמְכַנִּים בָּהֶם
דְּבָרֵי תּוֹרָה, וּבִפְרָט שֶׁאֲנִיחֵנוּ נִמְצְאִים בְּמִקּוֹם כְּזֶה, שֶׁצְּרִיכִים מְאֹד
מְאֹד לְשָׁמֵר עַל הַיְלָדִים, וְלֹא לְרַחֵק, חֵס וְשְׁלוֹם, אָף אֶחָד, כִּי רַחוּק
יְלָדֵינוּ, הוּא, חֵס וְשְׁלוֹם, כְּאֵלוֹ זוֹרְקִים אוֹתָם לְאֵשׁ, יִהְיֶה אֵיזָה יֶלֶד
שִׁיְהִיָּה, תְּמִיד צְרִיכִים לְחַשֵּׁב — מָה הֵייתִי עוֹשֶׂה, אִם הֵבֵן שְׁלִי
הֵיָה שׁוֹכֵב כְּזֶה וְכוּ', הֵאֵם הֵייתִי זוֹרֵק אוֹתוֹ וּמִתְיָאֵשׁ וְכוּ'... וְכִי
בְשִׁבִיל שֶׁהוּא יֶלֶד שֶׁל חֲבֵרִי, עָלִי לְזַרֵּק אוֹתוֹ ? !, עַל־כֵּן צְרִיכִים
לְלַכֵּת בְּגִישָׁה זֹ, וְדִיְקָא עַל־יְדֵי־נָה וְצְלִיחַ מְאֹד מְאֹד, וְעַל־כֵּן רְאֵה
לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּפַעֲלֶתְךָ לְקַחְתָּ וּלְקַבֵּץ אֶת כָּל הַיְלָדִים, וּבְזְכוּת זֶה

שִׁיקְדָּשׁוּ אֶת בֵּיתְךָ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוֹשָׁה תִּזְכֶּה לִבְנוֹת אֶת בֵּיתְךָ, וְיִהְיֶה בֵּיתְךָ בֵּית וְעַד לְחֻכְמַיִם, וְתִצְלִיחַ בֵּין בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, כִּי אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד חֲשׁוֹב הַחַנוּךְ שֶׁמְחַנְכִים אֶת נְעָרֵי יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרָט כָּאֵן בְּיַבְנָאֵל עָלֵינוּ לִבְנוֹת מְעַרְכַת חַנוּךְ מְאֹד מְאֹד טוֹבָה, לְהַחֲדִיר בְּיַלְדִים חֶשֶׁק לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, חֶשֶׁק לְרוּץ אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, חֶשֶׁק לְהִתְבּוֹדֵד עִצְמוֹ עִצְמוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה אֵין בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, הֵיכֵן מוֹצְאִים דְּבַר כְּזֶה שֶׁמְלַמְדִים אֶת הַיְלָדִים, שֶׁצָּרִיכִים לְהִתְבּוֹדֵד אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵין לָנוּ רַק אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְדַבְּרִים רַק מִרְבֵּנוּ וְ"ל. תִּאֲמִין לִי שֶׁדְּבַר זֶה אֵין גַּם בִּירוּשָׁלַיִם וְאֵין בְּבִנְיָ-בְרַק, וְעַל-כֵּן עָלֵינוּ לְעַבֵּד עַל נִקְדָּה זוֹ, וּבִקְאֻמַת אִם נִתְיַגַע נִצְלִיחַ, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְקַחַת אֶת הָעֲנִינִים בְּיַדְיָךְ, וְתִעֲזֹר שֶׁנִּצְלִיחַ, וְצָרִיכִים תָּמִיד לְחַשֵּׁב עֲצוֹת שֶׁהַיְלָדִים לֹא יִסְתַּכְּבוּ בְּרַחוּבוֹת, כִּי זֶה לֹא בְּרִיא — לֹא בְּגַשְׁמִיּוֹת וְלֹא בְּרוּחָנִיּוֹת, הָעֵקֶר הוּא רַק אֶהְבֶּה וְכו'.

אֹדוֹת הַדִּירָה שְׁלָךְ בְּצַפַּת, אֵל תִּפְחַד מֵאֵף אֶחָד, וְזִכּוּתְךָ לְעֲשׂוֹת מַה שֶׁאַתָּה רוֹצֶה, וְאֵף אֶחָד אֵינוֹ יָכוֹל לְהַכְרִיחַ אוֹתְךָ שׁוֹם דְּבַר, זֶה שְׁלָךְ וְכָךְ זֶה נִשְׁאָר, וְעַל-כֵּן אִם לֹא רוֹצִים לְשָׁלֵם שְׂכַר דִּירָה, שְׁיִלְכוּ לַחַיִּים. וְהָעֵקֶר רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזָק וְאֲמִיץ, וְאֵל תִּפְחַד מֵאֵף אֶחָד.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רמו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבַת-קֹדֶשׁ לְסִדֵּר שְׁלַח, כ"ג סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שֶׁמְחַתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עִצְמְךָ בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יִעֲזֹר לָךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה סוּף כָּל סוּף לְעַבֵּר לְדִירָה שְׁלָךְ, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְגוֹר בְּשִׁכִּירוֹת וּבְשִׁכְנוֹת.

אודות שְׁקָרָאוּ אוֹתָךְ וְכוּ', לָךְ וְתִהְיֶה חֶזֶק בְּזֶה שְׁדַבְּרָנוּ וְכוּ',
וְאֵל תִּפְחַד מִשׁוֹם דָּבָר, אַתָּה רַק תִּגִּיד מַה שְׁנִדְבַּר בֵּינֵינוּ וְכוּ'.

אודות הָאֲבָרָךְ ... גֵּרוּ יְאִיר, הוּא אֲבָרָךְ רְצִינִי וְלֹא מִפְקָר, חֵס
וְשְׁלוֹם, וְעַל-כֵּן אֵין מַה לִּפְחַד.

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְכַתֵּב לִי, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רמז.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר שְׁלַח, כ"ג סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אָנִי מִצְטָעֵר בְּצַעֲרְךָ
הַקָּשָׁה, אַף אֵינִי עוֹזֵב אֶת הַתְּפִלָּה, רַק מִמְשִׁיךְ לְהַתְּפַלֵּל עָלֶיךָ,
שְׂיַחֲוֹס וַיִּרְחַם עָלֶיךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִתְרַחֵב לָךְ בֵּין בְּגַשְׁמִיּוֹת
וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת. הַעֲקֹר אַתָּה אֵל תִּפְחַד מִשׁוֹם דָּבָר, רוּץ וּבְרַח לָךְ רַק
אֵלֶיךָ יִתְבָּרַךְ. כִּי בְּאַמֶּת אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וְאֵין לְאָדָם לְהַנְשֵׁעַ רַק כְּשִׁפּוֹנָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְרַגַע שֶׁהוּא
בוֹטַח בְּבֶשֶׁר וָדָם, אוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ, כִּי בְּנִי-אָדָם לֹא יְכוּלִים לְעֹזֵר
לְאָדָם, וְלֹא יְכוּלִים לְקַלְקֵל, צְרִיכִים רַק לְעֹמֵד עַל הַמְּשָׁמֵר, כִּי
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, אַף בְּשִׁבִיל
הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן הַקִּים הַסֵּמ"ך-מ"ם, שֶׁתִּהְיֶה אֶפְשָׁרוֹת לְהַעֲלִים
וּלְהַסְתִּיר וּלְכַסּוֹת אֶת אֲמִתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים
שֶׁבְעוֹלָם. וְכָל עֲנָן רַבֵּנוּ וְ"ל הוּא לְגִלוֹת וּלְפַתַח אֶת כָּל הַהִסְתָּרוֹת
וְהַהַעֲלָמוֹת, עַד שֶׁכֵּלֶם יִדְעוּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכָה לְהַחֲזִיק
בְּרַבֵּנוּ וְ"ל!

וְעַל כֵּן מֵאַחַר שֶׁזָּכָה אוֹתָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהַתְּקַרֵּב לְרַבֵּנוּ

ו"ל, וכבר עָשָׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל-כֶּף הַרְבֵּה נְסִים וְנִפְלְאוֹת, שְׁזָכִיתָ לְהַתְחַתֵּן, וְנָתַן לְךָ יְלָדִים, בְּיַדָּי הוּא גַם-כֵּן יִתֵּן לְךָ דִּינָה, כִּי לֹא תִהְיֶה זְרוּק בְּרַחוּב וְכוּ', וּמֵה שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה מִמָּךְ הוּא דָּבָר אֶחָד — תִּפְלָה וְעוֹד פְּעַם תִּפְלָה, וְעוֹד פְּעַם תִּפְלָה וְכוּ' וְכוּ', וְאִם אַתָּה לֹא עוֹשֶׂה אֵת זֶה, אַתָּה מְקַבֵּל צְבִיטָה... וְאִם עוֹד פְּעַם לֹא תַעֲשֶׂה אֵת זֶה, אַתָּה תְּקַבֵּל עוֹד צְבִיטָה... וְכֵן הוּא אֶצֶל כָּל אָדָם, כִּי אִם הֵייתָ יוֹדֵעַ מַה שְּׁעוֹבֵר עָלַי, הֵייתָ נֹבֵהל וְנִשְׁתַּוְּמֵם אִיךָ אָדָם אֶחָד שְׁבוּר כְּחֶרֶס הַנִּשְׁפָּר יְכוּל לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, אֲלֹא אֲנִי מִכְרַח לְהַגִּיד לְךָ, שְׁכָל עֲנִינִי הוּא רַק תִּפְלָה, וּמֵאֵז שְׁזָכִיתִי לְהַתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ו"ל, לֹא הִנַּחְתִּי אֵת הַחֶרֶב מִיָּדִי, כִּי תִכְף-וּמִיָּד כְּשִׁזְכִּיתִי לְהַתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ו"ל, קִבַּלְתִּי אֵת הַהִנְהָגָה הַזֹּאת שֶׁהִיא חֶרֶב הַתִּפְלָה, וְאֲנִי מִחְזִיק אֵת הַחֶרֶב הַזֶּה בְּיָדִי, וְאֵף שְּׁעוֹבֵר עָלַי מִלְחָמוֹת בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, צְרוּת וְיִסוּרִים, חוֹבוֹת וְנִדְחָקוֹת וְכוּ' וְכוּ', כַּאֲשֶׁר אַתָּה בְּעֶצְמָךְ יוֹדֵעַ טָפָה מִן הַיָּם, מִמָּשׁ טָפָה מִן הַיָּם הַגְּדוֹל אֲשֶׁר רָאִיתָ, וְאֲשֶׁר אֲנִי סוֹבֵל וְכוּ', וְאֲנִי לֹא יְכוּל לְכַתֵּב אֵת זֶה בְּכַתֵּב, כִּי, תִּהְלֶה לְאֵל, אֲנִי בּוֹכָה אֶל שׁוֹם בְּרִיָּה, אֶף-עַל-פִּי-כֵן עֵקֶר הַתְּחִיבּוֹתִי הוּא רַק מֵה שְּׁאֲנִי מִחְזִיק אֵת חֶרֶב הַתִּפְלָה בְּיָדִי, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר לִי, כִּי אֲנִי רוֹאֶה בְּכָל פְּעַם רַק פְּסִיעָה אַחַת וְעוֹד פְּסִיעָה וְעוֹד פְּסִיעָה, וְכֶף אֲנִי מִחְזִיק מֵעַמֵּד. וְעַל-כֵּן גַּם אַתָּה רְאֵה לְהַחֲיוֹת אֵת עֶצְמָךְ, וְאֵז תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ. אֲנִי מְקַוֶּה לְהִיּוֹת בְּשָׁבוּעַ הַבָּא בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, וְאֶסַּע רַק עִמָּךְ בְּעִזְרָתוֹ? תִּתְּרֶנּוּ, וְעוֹד אוֹדִיעַ לְךָ בְּדִיוֹק אֵת הַיּוֹם שְׁאֲנִי בָּא, כִּי עֲדִין אֲנִי בְּעֶצְמִי אֲנִי יוֹדֵעַ, כִּי רַבּוֹ טְרוֹדוֹתִי כְּפִי שְׂרָבּוֹ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רמח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קִדְשׁ לְסִדְרׁ שְׁלַח, כ"ג סִינׁ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַע־עוֹלָם, וְאֵל תִּפְחַד
מִשׁוֹם בְּרִיָּה כָּלֵל, וּבִפְרָט מִהַסְמֵ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ, אֵין לָךְ
עֶסֶק אִתּוֹ בְּכָלֵל, הוּא אֵינוֹ יְכוּל לְקַרְא אוֹתְךָ אֶל שׁוֹם דִּין תּוֹרָה וְאֵל
שׁוֹם דְּבַר שְׁבַע־עוֹלָם, הוּא פֶּסֶל אוֹתְךָ לְגַמְרֵי מְלֶהֱיוֹת שׁוֹחֵט... וְכֵן
הַדְּבִיק מוֹדְעוֹת בְּכָל יִבְנְאֵל" ... אָסוּר לוֹ לְשַׁחֵט", מִמִּילָא אֵין לָךְ
שׁוֹם עֶסֶק אִתּוֹ, וְאַתָּה לֹא צָרִיךְ לְלַכֵּת אֶל שׁוֹם דִּין תּוֹרָה וְאֵל שׁוֹם
דְּבַר, מֵאַחַר שֶׁפֶּסֶל אוֹתְךָ לְגַמְרֵי, אֲזוּ אַתָּה לֹא הַשׁוֹחֵט שְׁלוֹ, וּמָה יֵשׁ
לָךְ עֶסֶק עִמּוֹ, שְׁיִלְךָ עִם הַשׁוֹחֵטִים וְהַקְּצָבִים שְׁלו... שֶׁהֵם מְחַלְלֵי
שְׁבִתוֹת וּמֵאֲכִילֵי טְרֵפוֹת וְכוּ' וְכוּ', מָה לַעֲשׂוֹת? כִּף הַדּוֹר הַזֶּה, אִם
יְכוּלִים לְשַׁגֵּעַ בְּנֵי־אָדָם בְּעִנְיָן וְכוּ'... לְמָה לֹא יוֹכְלוּ לְהַטְעוֹת
וּלְבַלְבֵּל אֶת הָעוֹלָם בְּעִנְיָן כְּשֵׁרוֹת? ! וְכִבֵּר אָמַר הַגָּאוֹן ר' שְׁמוּאֵל
שְׁיִינְקֶעֶר ז"ל, שֶׁהוּא הָיָה חֲתַן הַגָּאוֹן הַצַּדִּיק ר' יוֹסֵף חַיִּים זוֹנְגֶנְפֶּלְד
ז"ל, אֲשֶׁר רַבְנֵי"ם הוּא רֵאשִׁי תְּבוּת: ר'שְׁעִים ב'חַיִּיָּהֶם ג'קְרֵאִים
מ'תִּים (בְּרִכוֹת יח:); וְשֶׁאֵלוֹ אוֹתוֹ: הֲלֹא רַבָּנִים צָרִיכִים לְהוֹסִיף י' ?
עָנָה וְאָמַר: כֵּן, כֵּן, עַל רַבָּנִים כָּאֵלוֹ שֶׁחֲסָרָה אֲצֵלָם נִקְדַּת הַיְהוּדוֹת,
עַלִּיהֶם אֲמַרְתִּי: ר'שְׁעִים ב'חַיִּיָּהֶם ג'קְרֵאִים מ'תִּים, שְׁנֵה רֵאשִׁי תְּבוּת:
רַבָּנֵי"ם, וְדִי לְחַפְיָמָא. אֵין לָךְ בְּכָלֵל מָה לְפַחַד, הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
יַעֲזוֹר לָךְ, שֶׁתִּהְיֶה לָךְ פְּרֻנְסָה בְּשַׁפְּע, וְתוּכַל לְשַׁדֵּךְ אֶת יְלָדֶיךָ וּלְחַתֵּנָם
בְּנִקְל, וְתִרְוֶה מֵהֶם רַב גַּחַת, וְכִמּוֹ שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
עַד עַכְשָׁיו נְסִים, עוֹד תִּרְאֶה נְסִים וְנִפְלְאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ, אַתָּה צָרִיךְ
לְהַחֲזִיק אֶת עֲצָמְךָ חֲזָק, כִּי בְּזֵה הָעוֹלָם אִם לֹא מַחֲזִיקִים אֶת עֲצָמָם
חֲזָק, אוֹי וְאָבוֹי לְאָדָם, כִּי עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבֵר מִשְׁבָּרִים וְגִלְגִּים
אֲחֵרִים, וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמַּחֲזִיק מִעַמֵּד, וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוֹם
דְּבַר.

רֹאה לְהַחְזִיק אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ בְּיַד חֲזָקָה, וְאִם יֵשׁ אֵילֹו טְפוּסִים מְפַקְּקִים וּמוֹזְרִים, רֹאה לְעַמֵּד עַל הַמְּשֻׁמֵּר, שְׁלֹא יִהְיֶה לָהֶם שׁוּם מְקוֹם אֲצֻלָּנוּ, כִּי אֲנִי רוֹצֵה שְׁבַנֵּי הַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ יִהְיוּ אֲבָרְכִים בְּנֵי תוֹרָה, וְיִצְלִיחוּ בְּדַרְכָּם תָּמִיד בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרָכְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קִדְשׁ לְסִדֵּר שְׁלַח, כ"ג סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלִּיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגָּרִים בְּ"יִבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיִצְיִלֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נֹגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחִזְק אֶת עֲצָמְכֶם מְאֹד מְאֹד בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים בְּרַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת בְּלִקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֵלֶק א', סִימָן ס"א, שְׁעַל-יְדֵי אֲמוּנַת חֲכָמִים, יְכוּלִים לַתָּן לְעַצְמוֹ עֲצָה אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי לְהַפּוֹךְ מִי שְׁפוּגִים בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים, אֵין לוֹ עֲצָה שְׁלֵמָה, וְהוּא שְׂרוּי בְּבִלְבוּל הַדַּעַת, וְהוּא מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל מְאֹד, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, כִּי דִיקָא עַל-יְדֵי תַקְרָף אֲמוּנַת חֲכָמִים, יְכוּלִים לַתָּן לְעַצְמוֹ עֲצָה אֲמִתִּית אֵיךְ לְהִתְנַהֵג. וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים בְּרַבְּנוּ ו"ל, שֶׁהוּא כְּלוֹ זֶרַע אֲמֵת (יְרֵמְיָהּ ב, כא), וְלִבְרַח מַעֲצוֹת הַמּוֹן-עַם, שֶׁהֵם כְּלוֹ זֶרַע שְׁקָר, כְּמוּבָא (לִקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֵלֶק א', סִימָן ז'): וְצָרִיכִים לְבָרַח מְאֹד מְאֹד מַעֲצוֹת הַמּוֹן-עַם, שֶׁהֵן סֵתֵם מְבַלְבְּלוֹת אֶת הַדַּעַת וְהַשְׂכָּל כְּפִי הַשְּׁטִיּוֹת שְׁלָהֶם. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סְנֵהֲדִירִין עו:): הַיְוִי זְהִיר מִן הַיּוֹעֲצָךְ לְפִי דְרָכּוֹ, כִּי כָּל אֶחָד שׁוֹכַח מֵאֵין הוּא בָּא, וְאֵיזָה עֶבֶר יֵשׁ לוֹ וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר יִקַּח יָמִים וְשָׁנִים עַד שְׂיִזְכֶּה לַתָּקֵן אֶת אֲשֶׁר פָּגַם וְקִלְקַל,

וּפֶן וְאוֹלֵי אַחֲרֵיָךְ יִזְכֶּה לְתַקוּן וְכוּ' וְכוּ', וְאִם כֵּן הֲלוֹאֵי שְׂיִתֵּן עֲצָה
 לְנַפְשׁוֹ קֹדֶם, וְאִיךָ יוּכַל לְתֵן עֲצָה לְאַחֲרָיִם? ! וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְשֹׁמֵר
 מְאֹד מְאֹד לֹא לְקַבֵּל עֲצוֹת מִהֶמוֹן-עַם, שֶׁהֵן עֲצוֹת רְשָׁעִים. וְאָמְרוּ
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (וְיוֹשְׁלָמֵי קְדוּשֵׁינָא, פָּרָק א', הִלְכָה ט'): כִּיֹּן שְׂלֵא הֲלִיךְ
 בְּעֲצַת רְשָׁעִים, כְּמוֹ שֶׁהֲלִיךְ בְּעֲצַת צְדִיקִים, כִּי בְּזֶה בְּעֲצָמוֹ שְׂיִבְרַח
 מֵעֲצוֹת הֶמוֹן-עַם, שְׂמַנְחִים בְּמָקוֹם שְׂמַנְחִים, כְּכֹר יִקְבְּלוּ עֲצוֹת
 הַצְּדִיק הָאֱמֶת, וּבִפְרָטִיּוֹת צְרִיכִים לְהִזְהָר בְּעֵתִים הַלְלוּ מִמֵּי
 שֶׁמְקַבְּלִים עֲצָה, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, מְבַלְבְּלִים אֶת הָרֹאשׁ שֶׁל
 הֶמוֹן עִם הַתְּמִימִים, וּמְפַטְמִים אוֹתָם בְּכָל מִינֵי שְׂטִיּוֹת וְהִבְלִי
 הִבְלִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִכְנָסִים בְּהֵם סְפָקוֹת בְּעֲצָם הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בּוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְעַל-כֵּן מֵאַחַר שֶׁזִּכְּנוּ לְהַתְּנִיעַ מִרְבָּנוּ וְ"ל,
 וְאִנּוּ יוֹדְעִים מִלְּמוּדִים עֲמָקִים כְּאֵלוֹ, עֲמָק עֲמָק בְּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת
 לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִשְׁוֹחַ וּלְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבַבְנוּ אֵלָיו
 יִתְבָּרֵךְ, כִּי רַק הוּא יִתְבָּרֵךְ יְכוּל לְעֹזֵר לוֹ, וְאִין אֵל מִי לְפָנוֹת בְּעַת
 צָרָה רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְצְרִיכִים לְהַתְּחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׂבַעוּלָם
 לְזִכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת הַשְּׂמֻחָה, אֲפֵלוֹ שְׂעוּבָרִים עֲלָיו כָּל מִינֵי
 מְשֻׁבָּרִים וְגַלִּים, צְרוּת וְיִסוּרִים, קִטְנוּת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, עֲנִיּוּת
 וְצַמְצוּמִים וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת צְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ עַל נִקְדַּת
 הַשְּׂמֻחָה וְהַתְּקוּהָ, וְאָסוּר לְהַתִּיאֵשׁ עֲצָמוֹ בְּשׁוּם פָּנִים וְאֲפֵן. וּמֵאַחַר
 שֶׁזִּכְּנוּ לְהַתְּקַרֵּב אֶל רַבֵּי כְּזֶה, שֶׁמְלַמֵּד אוֹתָנוּ לְמוּדִים כְּאֵלוֹ, אָנוּ
 כְּכֹר לֹא צְרִיכִים עֲצוֹת מֵאַף אֶחָד, אֲלֵא לְהַתְּמִיד בְּסִפְרֵי הַקְּדוֹשִׁים,
 וּלְקַבֵּל מִשָּׁם עֲצוֹת. וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסִיקְטָא דְרַב פְּהִינָא):
 אִם בְּקִשְׁתָּ לְטַל עֲצָה מִן הַתּוֹרָה הִוֵּי נוֹטֵל, כִּי אִין לָךְ עוֹד עֲצוֹת
 טוֹבוֹת כְּמוֹ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא כְּלָה זֶרַע אֱמֶת, כְּלָה עֲצוֹת,
 כְּמוֹכָא בְּזֶהֱרַךְ הַקְּדוֹשׁ (חֵלֵק ב' צו:), אֲשֶׁר הַתְּרַי"ג מְצוּוֹת נִקְרְאוּת
 תְּרַי"ג עֲצוֹת אִיךָ לְהַתְּקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁזִּוְכָה
 לְהַתְּמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ וְ"ל, וּמְקַבֵּל אֶת כָּל עֲצָתוֹ מִשָּׁם, וּמִתְּמִיד
 בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְמַשֵּׂיךְ עַל עֲצָמוֹ אוֹר
 וְחַיּוּת וְדַבְּקוּת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וּמְקַבֵּל מִשָּׁם עֲצוֹת אִיךָ
 לְהַתְּנַהֵג, הוּא כְּכֹר לֹא צְרִיךְ אֶת אֶף אֶחָד, אֲדַרְבֵּה עֲלֵינוּ לְגַלוּת
 וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ וְ"ל לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ. אֲשֶׁרִי מִי שֶׁיַּעֲסֵק בְּעַסְק

הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה — לְהַפְיֵן אֶת דַּעַת רַבְּנּוּ ו"ל בְּעוֹלָם, וְיִמְסֹר
אֶת נַפְשׁוֹ שְׂדֵבֵר רַבְּנּוּ ו"ל יִכְנַס בְּעוֹלָם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי שְׁלַח, כ"ג סִיּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צָמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מֵאֲזֻ שִׁכְתַּבְתִּי לָךְ מִכְתָּב, אָנִי מַחֲכָה בְּכֹל יוֹם בְּדָאָר לְשִׁמְעַ
הַטוֹב מִמֶּךָ, כִּי בְּאֵמֶת אֶתָּה חֲקוּק הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּלִבִּי, וּמֵה שִׁכְתַּבְתִּי
לָךְ שֶׁתְּצַמְצֵם וְתִסְגֹּר אֶת כָּל הַבְּרָזִים — כְּוֹנְתִי בַּפְּשִׁיטוֹת, לְשִׁמּוֹר
שְׁלֵא יִלָּךְ לְאִבוּד אֲפִלוּ שֶׁקֵּל אֶחָד, וְכֵן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר
כְּשֶׁהוּא רוֹאֵה שֶׁהָאָדָם נֹזֵהֵר עַל כָּל פְּרוּטָה וּפְרוּטָה וְהַכְּלִי סְגוּר
הַיֵּטֵב, אֲזִי מְשַׁפֵּיעַ הַשְּׁפָעוֹת, וְזֶה בְּדוּק וּמְנִסָּה, כִּי גַם עָלַי עָבְרוּ צְרוּת
וְיִסוּרִים וְחֹבוֹת וְכו', וְיִצְאֵתִי מִזֶּה, וְהַכֹּל רַק עַל-יְדֵי תַּפְלָה וּבִקְשָׁה,
לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאַל תַּפֵּל
בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל מִשׁוֹם דְּבָר, רַק תִּבְרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי אֵין לְאָדָם בְּזוּה
הָעוֹלָם אִף אֶחָד, רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ, וְכֹל זְמַן שֶׁאָדָם
מִטְעָה אֶת עֲצָמוֹ כְּאִלוֹ אֶחָד יְכוּל לְעֹזֵר לוֹ בְּלִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
הַכֹּל שֶׁקָּר וְהִבֵּל הַבָּלִים, וּסְתֵם מְבַלְבָּלִים אֶת הַמּוֹן-עַם, וּמִפְטָמִים
אוֹתָם עִם כָּל מִינֵי שְׁקָרִים, כִּי בְּאֵמֶת אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו
יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וּבְכֹל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, דְּבָר גְּדוֹל
וְדְבָר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מִעֲצָמוֹ, אֲלָא בְּהַשְׁגָּחַת הַמֵּאֲצִיל הַעֲלִיּוֹן, וְלִכְל
זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת דִּיקָא עַל-יְדֵי רַבּוּי תַּפְלָה וּבִקְשָׁה, שֶׁאָדָם צְרִיךְ
לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְלַכֵּת לְמִקּוֹם פְּנוּי שֶׁאֵין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וְלִפְרֹשׁ
אֶת כָּל שִׁיחָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ. וְעַל-פֶּן רְאֵה לְבָרַח מִדֵּי לִילָה בְּלִילָה
אֲפִלוּ עֲשָׂרִים דְּקוֹת עַל יַד הַיָּם, וּתְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שִׁיחֹס

וירחם עליך, ויוציאך מהפח שנפלת לשם, כי אצלו יתברך מאד מאד חשוב תפלה ובקשה, וכשאדם בא ושופך את שכלו ותפלתו אליו יתברך, אינו זו משם עד שנושע, ואף שלוקח זמן עד שיוֹרֶדֶת ישועתו ונתגשם בגשם וכו', עם כל זאת אם האדם עקשן גדול וסבלן יותר גדול, אז סוף כל סוף רואה נסים נגלים שעושה הקדוש-ברוך-הוא, ועל-כן ראה להיות חזק ואמיץ בעבודה הקדושה הזו, ואז טוב לך כל הימים.

נא ונא ראה להיות חזק לומר דף זה כשאטה קם ודף תקונים כשאטה הולך לישן, וזה ישמר אותך מכל מיני מזיקים ומשחיתים. ולדעתי, יכולים לפתח גם בטבריה בית גמילה ואטה תנהלו, תדבר עם הבוס שלך, ושתחרו מה שיותר מהר ליבנאל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל ישמע את תפלתך, שאני מבקש ומתפלל בעדך ובעד אשתך ובעד ילדיך, שתהיו בלכם בריאים, ויהיה לכם כל טוב בחיכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' רנא.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר שלה, כ"ג סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אֵל ... ו... שיחיו.

אין לתאר ואין לשער את גדל השמחה שהיתה לי לדבר עמכם, כי אני מאד מאד מעריך את עבודתכם, שאתם עובדים ומוסרים את נפשכם, פשוטו כמשמעו, בעבור הדפסת הספרים. ותהלה לאל, זה יוצא כל-כף יפה, שאין מלים בפי לשבח ולפאר את פעלתכם ועבודתכם, יעזר לכם הקדוש-ברוך-הוא, שתזכו להמשיך כל ימי חייכם להוציא לאור ספר אחר ספר, וקונטרס אחר קונטרס, אשר הוא זכוי הרבים לדורי דורות, כי בעזרתנו הרבים, עובר בזה העולם על כל אחד ואחד מה שעובר, ואין מי שיבין את הדור הזה,

כי אם הספרים האלו המחיים נפשות, ואם הִיָּה לי יום של מאה
 שעות, גם-כן לא הִיָּה מספיק לי לענות לי לכל המכתבים שכותבים
 אלי, ועל-כן חזקו ואמצו מאד מאד בעבודתכם עבודת הקדש, ובא
 תבואו סוף כל סוף על שכרכם, כי סוף כל סוף הספרים רק מגלים
 את הקדוש-ברוך-הוא, ואין לי שום פִּנְנָה אחרת מִכָּל הספרים, רק
 לעזור לכל עם ישראל, ועל-כן בזה שאתם עוזרים לי כל-כֶּף כל-כֶּף,
 אני מאד מאד מעריך אתכם. והִיָּה ראוי לי לכתב לכם בכל יום
 מכתב, ואפלו חמשה או עשרה מכתבים ביום לחזק ולאמן אתכם
 מאד מאד, אף מה לעשות? כי טרדוטי רבו כמו שרבו, ובפרטיות
 שאני מכין בין כֶּף הרבה ספרים, יעזור הקדוש-ברוך-הוא, שאזכה
 לראות את זה מדפס בחיים חיותי, כי ימינו כֶּצֶל עובר (תהלים קמד,
 ד), הנה אנחנו כאן ועוד מעט נהיה שם, ומה נשאר מהאדם? רק
 דעתו שהשאייר בזה העולם, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן,
 חלק ב', סימן ז'), שצריכים להשתדל להשאיר את דעתו בזה העולם.
 וזו דעתי — כל מה שכתוב בספרים, ובפרטיות בספרי "אשר
 בנחל", לא נשתפיתי כלל מאז שהתחלתי לכתב את המכתב הראשון
 ערב חנכה תשכ"ד, על אף שעבר עלי מה שעבר כל השנים עד
 עכשו, אבל לא נשתפיתי כלל, ואדרבה, אני מכיר יותר ויותר בכל
 יום ויום יותר את הדור, ואני רואה איך שהספרים האלו מחזקים
 ומאמצים את כלם, יהיה מי שיהיה ויהיה מה שיהיה, כי אין לך
 אדם שלא תהיה לו איזו בעיה ואיזו צרה וכו', ומחפש אחר עצה,
 ואינו מוצאה אלא בהספרים האלו. יבוא היום, כשאיהיה כבר
 למעלה, אז יעריכו את הספרים, ויהיו הם חדוש גדול מאד מאד
 וכו' וכו', כי זו דרכם וטבעם של בני-אדם, כל זמן שאחד חי, לא
 יכולים להבין אותו, ומכל שֶׁפֶן להאמין לו, כי סוף כל סוף הוא
 גם-כן גוף גשמי מלבש בזה העולם, ועל-כן כשיגיע היום לצאת
 מזה העולם, אז יתחילו להעריך את הספרים. יעזור הקדוש-ברוך-
 הוא, שעד אז נזכה עוד לחבר מאות ספרים, יראו עינינו וישמח
 לבנו ותגל נפשנו בישועתו יתברך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' רנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר שְׁלַח, כ"ג סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִיָּמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מְצֻטָּעַר בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה מֵהַבְּלוּלִים שְׁאַתָּה מַתְּבַלְּבֵל מְזֶה אוּ מְזֶה וְכוּ', אֶךְ עָלִי לְגַלוֹת לְךָ, כִּי בְּאֵיזֶה מְקוֹם שָׁרַק תֵּלְךָ, יְהִי לְךָ אוֹתָם הַבְּלוּלִים וְכוּ' וְכוּ', כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְהִיּוֹת דְּבוּק לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְזֶה עָקֵר תְּכַלִּיתוֹ שְׁיִרְדַּ אֶל זֶה הָעוֹלָם, שְׁמַכֵּל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, הוּא בּוֹרֵחַ רַק אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא. אֶךְ הָאָדָם מַחְמַת עוֹנוֹתָיו הַמְרַבִּים, מִתְּהוּיִם לוֹ בַּבְּלוּלִים וּמִבְּלוּלִים אוֹתוֹ וְשׁוֹבְרִים אוֹתוֹ, וְרוֹצִים רַק לְהַפִּילוֹ, וְהָאָדָם צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כָּל מִיָּנִי פְּעֻלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם לְנַתֵּק אֶת עֲצָמוֹ מֵהַגְּשָׁמִיּוֹת, וְלָרוּץ אֶל רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעַל־כֵּן רְאֵה, אֶהוּבִי, יְדִידֵי הַיְקָר! לְחַזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאֵל תְּבַלְּבֵל אֶת עֲצָמֶךָ מִשׁוּם בַּבְּלוּלֵי חֲנָם, הַדְּבֵק אֶת עֲצָמֶךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי סוּף כָּל סוּף אַתָּה מְלַמֵּד תִּינוּקוֹת שֶׁל בַּיִת רַבֵּן, וְהַבְּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע הַפְּלִיג מְאֹד מְאֹד בְּמַעֲלַת הַתִּינוּקוֹת שֶׁל בַּיִת רַבֵּן, וְהוּא בְּעֲצָמוֹ קָדָם שְׁנִתְגַּלָּה בְּעוֹלָם, לְמַד עִם תִּינוּקוֹת שֶׁל בַּיִת רַבֵּן, שֶׁהֵם הֵבֵל שְׁאִין בָּהֶם חֲטָא. וּמוֹכָא בְּזִהַר הַקְּדוֹשׁ, שְׂרַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאִי כְּשֶׁנִּכְנַס לְעִיר — אָמַר, שְׁאֲנִי הוֹלֵךְ לְקַבֵּל אֲנִפֵּי שְׂכִינְתִּיהָ (עֵין זֶהַר ח"ב קס"ט), וְהֵלֵךְ לְבַקֵּר בַּתְּלָמוּד תוֹרָה שְׁשָׁם לְמַדוֹ הַיְלָדִים. וְעַל־כֵּן רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּיִתְרָה וְיִתְרָה בְּעַבְדוֹתֶיךָ עַבְדוֹת־הַקְּדוֹשׁ, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁלִשְׁנָה הַבָּאָה יְהִי לָנוּ כְּתוֹת מְרוֹחֹת, וְשִׁתּוּכָל לְלַמֵּד עִם הַיְלָדִים בְּגַדְלוֹת הַמַּחֲזִין, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְהִיּוֹת מְצַמְצָם וּמְבַלְּבֵל עִם בַּבְּלוּלִים, אֶלָּא תִהְיֶה לְךָ כְּתָה גְדוּלָה וּמְרוֹחַת, וְזֶה יוֹעִיל לְטוֹבַת הַיְלָדִים בְּהַתְּפַתְחוֹתָם.

העקר ראה רק לקבוע עתים לתורה, ואל תבלבל את עצמך משום דבר שבעולם, יהיה איך שיהיה ויהיה מה שיהיה, הרגל את עצמך לדבר אליו יתברך, אשר כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך, הוא הצלחה כזו, הצלחה נצחית, שאין לתאר ולשער כלל. ורואים איך שימינו כצל עובר (תהלים קמד, ד), הנה אנחנו כאן ועוד מעט נצא מכאן. ועל-כן חבל על כל יום ויום שיכולים לדבר עמו יתברך, ובמקום לפטפט דברים בטלים עם זה או עם זה, ותהיה לה חלישות הדעת, כדאי לה ביותר להדביק את עצמך בו יתברך, ואז טוב לה כל הימים.

אל תפל בדעתך כלל משום דבר שבעולם, וזאת תעשה לעצמך קביעות חזקה — לדבר בכל יום עם אחד מאנשי שלומנו בעבודת השם יתברך, ותקח לעצמך אברהם רציני לדבר עמו רק מעבודת השם יתברך, ואז טוב כל הימים, פי העקר הוא חבר טוב לדבר עמו בכל יום מעבודת השם יתברך, ואיש את רעהו יאמר חזק. ואצל רבנו ז"ל היה זה דבר גדול מאד לדבר אחד עם חברו, ועל-כן אשרי ואשרי מי שמוצא לעצמו חבר טוב לדבר עמו בעבודת השם יתברך. והיה טוב מאד, שתדבר עם ידידנו היקר ... גרו יאיר, שאותו אתה פוגש בכל יום בעת העבודה, ותדבר בעבודת השם יתברך, ואיש את רעהו יאמר חזק, ומפעם לפעם תדבר עם ידידנו ... גרו יאיר, ותקבל את נקדתו, והוא יקבל את נקדתך. העקר אל תהיה כל-כף בלחץ, צא מהלחץ שלך, וזה על-ידי שתרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

כ' רנג.

בעזרת השם יתברך, מוצאי־שבת־קדש לסדר שלח, כ"ג סיון ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

ראי לחזק את עצמך במדת השמחה, פי השמחה היא רפואה לכל בין בגשמיות ובין ברוחניות, ובפרט לאשה בעת ההריון השמחה מאד מסגלת להולדה בנגל, פי על־פי־רב האשה מאד מפקדת מה יהיה ואיך יהיה וכו' וכו', אבל אם היא מתחזקת במדת השמחה, אז היא עוברת את ההריון בקלות, יעזר הקדוש־ברוך־הוא, שהכל יעבר אצלך בקלות ותלדי בנגל.

ראי לחזק את בעלך בכל מיני אפנים שבעולם, שגם הוא יהיה בשמחה, כי באמת לאשה יש כחות הנפש גדולים מאד, ואם היא מחזקת את בעלה, אזי בעלה מחזק אותה, ורואים הרבה פעמים, שהאשה צריכה תשומת־לב, והבעל צריך תשומת־לב, ועל־ידי־זה יש ביניהם חכוכים ופוחים, אבל אם האשה היא פקחית וחכמה, ומחזקת ומשמחת את בעלה, אז נתרחב לב ודעת בעלה, ואז הוא גם־כן נותן לה תשומת־לב, ועל־כן ראו לחזק אחד את השני, ועל־ידי־זה תצליחו מאד מאד בביתכם, פי הילדים יקחו דגמא חיה איך שההורים חיים באהבה והבנה הדדית, וזה משפיע מאד מאד על ילדים, ועל־כן תעשי כל מיני פעלות שבעולם, שיהיה ביניכם רק שלום ואהבה, אהבה ורעות, ובזכות זה תשרה בביתכם השכינה, ויתרחב לכם, ותזכו לדירה יותר מרוחת, ותזכו להכלל באין סוף ברוך הוא במקום הזה דיקא.

מאד מאד אני מבקש אותך, שתשתדלי לחזק ולאמץ את שאר נשות אנשי שלומנו, וביתך תתחזקו, ועל־ידי־זה יהיה לכם טוב בזה ובכא לנצח נצחים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֵנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַי בְּחַיִּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רנד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קִרְחָה, כ"ד סִינן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב פֶּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלוֹתַי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ, אֵין
לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְהַעֲקָר בְּזֵה הָעוֹלָם הוּא הַתְּחַזְקוֹת, וְצָרִיכִין
לְחִזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּכֹל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוֹלָם, לֹא לִפְל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל,
יְהִיָּה אֵיךְ שְׁיִהְיֶה וְיִהְיֶה מֵה שְׁיִהְיֶה, וְצָרִיכִין לְהַכְנִים בְּעֲצָמוֹ אֶת מַדַּת
הַסְּבָלָנוֹת, כִּי הַסְּבָלָנוֹת הוּא הַיְסוּד וְהַעֲקָר בְּחַיֵּי הָאָדָם, וְאֵי אֶפְשָׁר
לְעִבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשׁוֹם פְּנִים וְאֶפֶן בְּלִי מַדַּת הַסְּבָלָנוֹת, וְרַבְּנוּ
ו"ל גְּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנ"ה), אֲשֶׁר מַדַּת הַסְּבָלָנוֹת אֵי
אֶפְשָׁר לְקַנּוֹת, אֲלֹא עַל-יְדֵי אֲמוּנָה, כִּי עַל-יְדֵי אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ
יִתְבָּרַךְ זוֹכִים לְאֲרִיכוֹת אַפִּים, וְעַקָר הָאֲמוּנָה הִיא בְּתַמִּימוֹת
וּבְפְשִׁיטוֹת, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדִיעַ, שְׁמֵלֵא כֹל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין
שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכֹל אֱלֹקוֹת גְּמוּר הוּא, וְאֵף
שְׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם מֵה שְׁעוֹבֵר — כֹּל מִינֵי צָרוֹת וְיִסּוּרִין וּמְרִירוֹת
וְהַרְפָּתָקָאוֹת, עִם כֹּל זֹאת צָרִיכִין לְהַתְּחַזֵּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּמַדַּת
הַסְּבָלָנוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכִים לְעִבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשְׁלוֹם.

נֹא וְנֹא רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּאת לְדַבֵּר עִמּוֹ
יִתְבָּרַךְ, וְכֹל יוֹם יְהִיָּה אֲצִלְךָ יוֹם חֲדָשׁ מִמֶּשׁ, וְאֵל תִּסְתַּפֵּל עַל הָעֵבֶר,
וּמִכָּל שְׁפָן אֵל תִּסְתַּפֵּל עַל הָעֵתִיד, אֵין לְךָ רַק הַיּוֹם וְהַשָּׁעָה הַזֹּאת,
וְעַל-יְדֵי-זֶה תְּצַלִּיחַ אֶת דְּרָכְךָ.

רְאֵה לְהַשְׁתַּדֵּל בְּיוֹתֵר לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וּתְשִׁמַּח אֶת אִשְׁתְּךָ

וְתִמְחַל לָהּ כָּל מָה שֶׁהִיא עוֹשֶׂה, וְצָרִיכִין לְדוֹן אֶת הָאִשָּׁה לְכַף זְכוּת, כִּי עוֹבֵר גַּם עָלֶיהָ מָה שֶׁעוֹבֵר, וְלוּלֵי הַקָּצֵת הַתְּחִזְקוֹת שֶׁיֵּשׁ אֲצֵל הַנָּשִׁים, הָיוּ בָּאִים מִזְמַן לִיְדֵי שָׂבֵר עֲצָבִים, כִּי עַל הָאִשָּׁה עוֹבֵר הַרְבֵּה יוֹתֵר מִשֶּׁעַל גָּבֵר, כִּי הַגָּבֵר לְכָל הַפְּחוֹת לוֹמֵד תּוֹרָה, וַיֵּשׁ לוֹ לְהִיכֵן לְבָרַח, אָבֵל לָאִשָּׁה אֵין כָּל זֹאת, וְעַל כֵּן עוֹבֵר עָלֶיהָ מָה שֶׁעוֹבֵר. וְלִכֵּן צָרִיכִין לְדוֹן אֶת הַנָּשִׁים מְאֹד לְכַף זְכוּת, וְלֹא לְהוֹצִיא אֶת הָעֲצָבִים עָלֶיהֶן, וְאֵף שֶׁהַרְבֵּה פְּעָמִים קָשָׁה מְאֹד מְאֹד בְּבֵית, עִם כָּל זֹאת צָרִיכִין לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְדוֹן אֶת אִשְׁתּוֹ לְכַף זְכוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחִים דְּרַכּוֹ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל פַּעַם מִתְּחֵדֶשׁ, וְתִדְעַ שֶׁבְּזֶה הָעוֹלָם מְכַרְחִים הַתְּחִזְקוֹת, כִּי בְּלֵי הַתְּחִזְקוֹת אֵי אֶפְשָׁר לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְחִזֵּק עֲצָמוֹ תָּמִיד, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רנה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר קַנְחָה, כ"ד סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה גִּיעֵנוּ וַיְרַדְפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְלֵ שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לְצַמְצָם אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר בַּהֲתַלְהָבוֹת, כִּי צָרִיכִין צַמְצוֹם גָּדוֹל בְּעִבּוּדַת ה', וְאֵי אֶפְשָׁר לְהִתְלַהֵב יוֹתֵר מִדְּאֵי, כִּי אַחֲרֵי-כֵן יִפֹּל בְּנוֹקְבָא דְתַהוֹמָא רַבָּא, וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדֵּל שִׁיְהִיָּה לָךְ תָּמִיד צַמְצוֹם, וְתִצְמָצַם אֶת עֲצָמְךָ, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּהְיֶה רְגִיל לוֹמֵר בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, אֲשֶׁר זֶה מְזוּכָר וּמְטַהֵר אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה. וְעַל כֵּלָם — הַרְגֵל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלַחָה נְצַחִית, הַצְּלַחָה כְּזוֹ, שֶׁאֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

נא וְנֹא רָאָה לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בּוֹ יִתְבַרֵךְ, וְתִדַע אֲשֶׁר הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ נִמְצָא אִתְּךָ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, וְעַל-כֵּן אִם אִתָּה עֲכָשׁוּ ב... אִתָּה צְרִיף לְדַעַת, שְׁגָם שֵׁם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲבָל רָאָה לְשֹׁמֵר אֶת עֲצֻמְךָ מְאֹד מְאֹד, חֵס וְחִלְיָהּ, לֹא לְהַפְשִׁיל בְּעִבְרוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם, וְכָל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן תִּשְׁמֹר אֶת עֲצֻמְךָ בְּכִשְׁרוֹת הַמְּאַכְלִים, כִּי בִיּוֹתֵר צְרִיכִין לְשֹׁמֵר אֶת עֲצֻמוֹ שֵׁם בְּדַבָּר זֶה, וּכְבָר חֵבֵר הַכֹּהֵן הַגְּדוֹל הַחִפְּץ חַיִּים ו'ל חֲבוּר "מַחְנֶה יִשְׂרָאֵל", אִיף שֶׁצְרִיכִין לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד לֹא לְהַפְשִׁיל בְּמַאֲכָלוֹת אֲסוּרִים.

מה טוב מה נעים, אם תזכה להפיץ שם את אור ודעת רבנו ו'ל, כי מי יודע אם לא באת לשם אלא להפיץ את הקונטרסים החדשים, שהם תמצית דברי רבנו ו'ל.

ראה להיות בשמחה, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' רנו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר קרח, כ"ד סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָהּ.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מה אמר לך! כל החיים מלאים נסיונות קשים ומרים מה שעובר על כל אחד ואחד, ועקר הצלחת החיים הוא רק כְּשֹׁזוֹכִין לַחֲזֹק אֶת עֲצֻמוֹ, וְאֲסוּר לִפְלֹ בְדַעְתּוֹ מִשׁוּם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֲפִלוּ אִם, חֵס וְשְׁלוֹם, קוֹרָה אֵיזָה מִקְרָה לֹא טוֹב, צְרִיכִין לְהִתְחַזֵּק בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי אַחֲרַת יְכוּלִים לִפְלֹ בְדַכְּאוֹן וּבִיאוּשׁ גְּדוֹל, שְׁאֵז יִהְיֶה קָשָׁה מְאֹד מְאֹד לְצִאת מִזֶּה, וְעַל-כֵּן אִתָּה צְרִיכָה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְלַעֲשׂוֹת רַק מְצוּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וּכְזֶה תַעֲשִׂי חֶסֶד לְסִבְתְּךָ; כִּי בְּאֵמַת לְמַעַלָּה מְאֹד מִשְׁתוֹקֶקוֹת הַנְּשִׁמוֹת שֶׁבְּנִיחָן וּבְנוֹתֵיהֶן וּנְכֻדוֹתֵיהֶן יַעֲשׂוּ לְמַעַנְן מִשְׁהוּ, וְעַל-כֵּן מֵה שְׁאֵת יְכוּלָה

לְעֹזֵר לְסַבְּתָא הוּא רַק לְקַיִם אֶת מְצוּוֹתָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְאִזּוּ אִם תִּהְיִי חֲזוּקָה בְּזֶה, תַּעֲשֵׂי טוֹבָה נְצָחִית לְסַבְּתָא.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלִי שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּינֵךְ לְבֵין בְּעַלְךָ, וְתִהְיִי תָמִיד שְׂמִיחָה וְעֲלִיזָה, וְאִף שְׂעוּבָר עָלֶיךָ מַה שְׂעוּבָר — דְּכָאוֹנוֹת פְּנִימִיִּים וְכוּ' וְכוּ', וְצַעַר וְעִגְמַת גִּפְשׁ, עִם כָּל זֹאת צְרִיכִין תָּמִיד לְמַצֵּא רַק אֶת הַטוֹב בַּחַיִּים, וְצְרִיכִין לְהִשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת הַרְבֵּה מְצוּוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחִים בַּחַיִּים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחֵי בַּחַיִּיךָ, וְתָמִיד תִּבְשְׂרֵי לִי בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רנז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר קַדְח, כ"ד סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנִּימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

מָה אֵמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיְקָר! רְאוּי לָנוּ לְשִׁמְחַ מְאֹד מְאֹד, שְׂאֲנוּ יוֹדְעִים מִרְבֵּנוּ ז"ל, וְצְרִיכִין לְבַקֵּשׁ בְּכָל יוֹם מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, שְׁלֵא יִבְלָבְלוּ אֶת דַּעְתָּנוּ בְּכָל מִינֵי לְמוּדִים פְּגוּמִים, וּבְכָל מִינֵי שְׂקָרִים שְׂמִנְתָּקִים אֶת הָאָדָם מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ. וּבְאֶמַת עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם כָּל מִינֵי קִטְנוּת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת וְיִרִידוֹת, הֵן מַעֲצָמוּ וְהֵן מְאַחֲרִים, וּבְאֶמַת הַכָּל הֶבֶל וְרַעוּת רֹחַ, כִּי מִי חֵיב לְךָ עִם הַשְּׂטִיּוֹת שֶׁל הַשָּׁנִי, וְכֵן מִי חֵיב לְךָ עִם הַשְּׂטִיּוֹת שֶׁלְךָ וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן הָעָקָר לְאָדָם רַק לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוּ בְּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלִידַע וְלִהוֹדִיעַ וְלִהוֹדֵעַ, שְׂאִין בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, וּכְפִי שְׂמִכְנִים בְּעֲצָמוּ יְדִיעוֹת אֵלוּ, אִזּוּ עוֹבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשְׁלוֹם וּבְאֶהָבָה, אֲחֻנָּה וְרַעוּת.

מְאֹד מְאֹד שְׂמִיחָתִי, שְׂאֲתָמוּל בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית דְּבַרְתָּ עִם אֲנָשִׁי

שְׁלוֹמֵנו הַרְבֵּה עַל־פִּי הַתּוֹרָה בְּלִקּוּטֵי־מֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכ"ט, בְּעֵינַי "אֶרֶץ אוֹכֵלֶת יוֹשְׁבֵיהָ", וְגַם אֲנַחְנוּ דְּבַרְנוּ מִזֶּה בְּאֲרִיכוֹת גְּדוּלָּה דְּבוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְאֹד, כִּי בְּאֵמַת הַתּוֹרָה הַזֹּאת הִיא עֶקֶר גְּדוּל בְּחַיֵּי הָאָדָם, כִּי עַל־יְדֵי אֲמוּנָה לְבַד שְׂמֵאֲמִינִים בְּהַצְדִּיק, נִהְפָּכִים לְמַהוּת הַצְדִּיק, וְכַמוֹכֵן הוּא בְּעֵינַי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, צְרִיכִין לְהֵאֱמִין בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְלִידַע שְׂאֲנַחְנוּ נִמְצְאִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְלִשְׁמַח בְּזֶה שְׂאֲנַחְנוּ נִמְצְאִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְכַמוֹ שֶׁעָשָׂה ר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחֲמָן ז"ל, שְׁכָל פֶּעַם עֶצֶר וְשָׂאֵל לְעֶצְמוֹ: וּוּ בֵּין אֵיךְ? וְתִכְרַף־וּמְיָד הַשִּׁיב לְעֶצְמוֹ: אֵין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל... וְכָל זֶה כִּי רָצָה לְהַזְכִּיר לְעֶצְמוֹ תְּמִיד שְׂנִמְצָא בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְכַמוֹכֵן אֶתָּה צְרִיף לְהַתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, שְׁתִּהְלֶה לְאֵל, אֶתָּה נִמְצָא בִּיבְנָאֵל, אֲשֶׁר לְבִסּוּף תִּתְהַפֵּף לְהִיּוֹת עִיר רַבְּנוּ ז"ל, וְאִף שְׁעַדִּין זֶהוּ חִלוּם, אֲבָל תֵּאֱמִין לִי, שְׂרוּאִים אֵיךְ שֶׁהַחִלוּם מִתְגַּשֵּׁם מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, יֵשׁ הַרְבֵּה דְּבָרִים שְׁלֹא יוֹדְעִים, אֲבָל צְרִיכִין לְהֵאֱמִין מְרַחֵק, שְׁבִנְדָאֵי יְהִיוּ נִפְלְאוֹת נוֹרָאוֹת מְאֹד מְאֹד, עַל־כֵּן רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֶצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אִפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וּמְדֵי פֶּעַם בְּפֶעַם רְאֵה לְחַזֵּק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, כִּי הֶעֱנִיּוֹת מַעֲבֵרֶת אֶת הָאָדָם עַל דַּעְתּוֹ וְעַל דַּעַת קוֹנוֹ (עֲרוּכִין מ:), וּבְאֵמַת עֲנִיּוֹת עוֹבְרֶת עַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, לֹא רַק עַל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וְצְרִיכִין הַתְּחַזְּקוֹת גְּדוּלָּה בְּכָל יוֹם וְיוֹם לְהַתְחַזֵּק מֵעַמָּד, וְלֹא לְהִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַצְּעֵר וְהַעֲגָמַת נַפְשׁ שְׁעוֹבֵר עָלֶי בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְעַם כָּל זֹאת אֲנִי מִתְחַזֵּק מֵעַמָּד, כִּי בְּאֵמַת הַעֲבוּדָה הַכִּי גְּדוּלָּה בְּזֶה הָעוֹלָם הִיא לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר אֶת עֶצְמוֹ מֵעֵינַי כָּל. וְכֵן נִהְיָו אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו מֵעוֹלָם, שֶׁהַסְתִּירוּ אֶת עֶצְמָם לְגַמְרֵי, וְלֹא רָאוּ אוֹתָם כָּל הַשָּׁנָה רַק בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, כָּל־כַּף הָיוּ מֵעֲלִימִים וּמִסְתִּירִים אֶת עֶצְמָם, אֲבָל זֶה שִׁיף לְכָל יַחֲיד, אִף מִי שְׂרוּצָה לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, הַהִכְרַח לוֹ לְהַתְּפָרְסֵם וּלְהַתְּגַלוֹת וּלְצִאֵת בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ הַכִּי גְּדוּלָּה, וְזוֹ עֲבוּדָה הַקָּשָׁה בְּמִקְדָּשׁ, כִּי מֵצַד אֶחָד הַפְּרָסוּם הוּא סִפְנָה גְּדוּלָּה מְאֹד, כִּי יְכוּלִים לְהַפִּיל אוֹתָךְ בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא, אִף מֵצַד

שני, גדל התועלת שִׁיכוּלִים לְהַצִּיל אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל. וְעַל-כֵּן צָא מֵעֲצָמָךְ, וּרְאֵה לְגַלוֹת וּלְפָרְסִם לְכָל אָנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּמִסִּירוֹת גִּפְשׁ הַכִּי גְדוּלָה, וְאֵל תִּפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וּמְדֵי פֶעַם בְּפֶעַם תִּתֵּן שַׁעוֹר לְאָנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו, וּתְדַבֵּר עִמָּהֶם כָּל הַדְּבוּרִים שֶׁשִּׁמְעָתֶם אֲצַלְנוּ זֶה יָמִים וְשָׁנִים, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִּי שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ תְּמִיד, וּתְבַשֵּׁר לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

פֹּה תִקְבַּל רְצוֹף חֲמֵשׁ-מֵאוֹת שְׁקָלִים בְּעֵבוֹר חֹדֶשׁ סִינַן.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב, וּמִמָּשׁ תְּחַיֵּנִי.

כ' רנח.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר קַנְחָה, כ"ד סִינַן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנִכוּן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמָּךְ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מִתְחַזֵּק בְּעֵבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ — אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי בְּאַמַּת בְּזוּהַ הָעוֹלָם צָרִיכִין חֲזוּק גְּדוּל, וּבִפְרָט מִי שֶׁמְלַמֵּד לְבָנֵי הַנְּעוּרִים, עָלָיו עוֹבֵר מַה שֶׁעוֹבֵר, וְהוּא צָרִיךְ הַתְּחַזְּקוֹת יוֹתֵר גְּדוּלָה מִכָּלֶם. עַל-כֵּן מְאֹד מְאֹד אָנִי שֹׂמֵחַ, שֶׁאַתָּה זוֹכֵה לְהַתְּחַזֵּק, כִּי בֵּן צָרִיךְ לְהִיּוֹת — לְהַתְּחַזֵּק תְּמִיד, וְלֹא לִפְלֵ בְּדַעְתּוֹ מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם, וּבְאַמַּת רְאוּי לָנוּ לְשִׁמְחַ מְאֹד מְאֹד, שֶׁיֵּשׁ לָנוּ רַבֵּי כְּזוֹהַ, רַבֵּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזוֹהַ, רַבֵּי שְׁלֹא מְנִיחֵנוּ לִפְלֵ, הָעֶקֶר שֶׁצָּרִיכִין לְהַתְּמִיד בְּיוֹתֵר בְּלַמּוּד סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחִים בֵּין

בַּגָּשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי, אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְאִז טוֹב לוֹ
כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּחַ הוּא, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ
וּלְהוֹדֵעַ, שְׂאִין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, תָּמִיד תַּחֲשֹׁב רַק מִחֲשֶׁבֶה זֶה,
אֵיךְ שֶׁהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְאַתָּה מִתְחַבֵּא בְּתוֹךְ הָאוֹר,
וְעַל-יְדֵי-זֶה כְּשֶׁאָדָם מְרַגֵּישׁ שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּחַ-הוּא מְסַבֵּב אוֹתוֹ, זֶה
בְּעֲצָמוֹ מְטַהֵר אוֹתוֹ, וְאֶפְלוּ שְׂעֵדִין רְחוּק מְאֹד מִמְדַּרְגָּה זֶה, עִם
כָּל זֹאת טוֹב לְהַרְגִיל לְחֲשֹׁב בְּזֶה, וְעַל-יְדֵי שְׁחוֹשְׁבִים בְּזֶה מִמְשִׁיכִים
עַל עֲצָמוֹ אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, אֲשֶׁרִי מִי
שְׁחוֹשֵׁב תָּמִיד מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! אֵין לְשַׁעַר וְאֵין לְתַאֵר אֶת גְּדֹל מַעֲלַת
הַמִּתְבּוֹדֵד עֲצָמוֹ עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׂמִפְרָשׁ אֶת כָּל שִׁיחָתוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ,
וְהוּא רָגִיל בְּזֶה, לְדַבֵּר וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְכָבוֹ,
כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתַאֵר
וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

וְעַקֵּר הַהִתְבּוֹדְדוֹת בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, "אֲשַׁפֵּף לְפָנָיו שִׁיחִי"
(תְּהִלִּים קמ"ב, ג), שְׂיִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְכָבוֹ, כָּל מָה
שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לוֹ בְּכָל יוֹם מָה לְדַבֵּר, כִּי בְּכָל יוֹם
עוֹבֵר עַל הָאָדָם בְּלְבוּלִים אַחֲרִים, וּכְשֶׁמַּגִּילָה זֹאת אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּחַ-
הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לוֹ בְּכָל פַּעַם דְּבוּרִים חֲדָשִׁים, וְזוֹ נִקְרְאת שְׁלֵמוֹת
הַהִתְבּוֹדְדוֹת, שְׂמִסְפֹּר לוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּל מָה שְׂמַעִיק לוֹ, אֲשֶׁרִי מִי שְׂחִזֵּק
בְּשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, וּמְסַפֵּר לוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּל
פָּרִט וּפָרִט, וְאֵינוֹ מַעֲלִים וּמְסַתִּיר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, אֶפְלוּ מִחֲשֶׁבֶה אַחַת
וְהִסְתַּכְּלוֹת אַחַת וְעֲשִׂיהָ אַחַת אוֹ דְּבוּר אֶחָד, תָּמִיד הוּא בָּא וּמְסַפֵּר
לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ כָּל מָה שְׂעֲשֶׂה, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן יִמְשִׁיךְ עַל
עֲצָמוֹ אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַגִּיעַ
אֶל מְדַרְגָּה זֶה, וְאִז טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פה תקבל רצוף חמש מאות שקלים בעבור חדש סיון, ראה לכתב לי אם קבלתם.

כ' רנט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר קרח, כ"ד סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אֶל ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

מאד מאד אני מתפלא עליך, שאיני שומע ממך כלל.

מה אמר לך, ידידי היקר! בזה העולם עובר על כל אחד ואחד כל מיני משברים וגלים וכו' וכו', וצריכין לבקש ממנו יתברך להחזיק מעמד וכו' וכו'.

אני מאד מאד מתפלא עליך, איך אתה מחליף פנה בחמור וכו', נקת דבשי וחלבי ימים ושנים, ועכשו יבא לך חמור וימלא ראשך עם כל מיני לשון-הרע ורכילות וכו' וכו', ודי לחכימא, וזה פלא גדול אצלי, איך גם לך יכולים לעשות שטיפת מח וכו' וכו'.

העקר הוא ישוב הדעת בזה העולם. ואי אפשר לזכות לישוב הדעת, אלא על-ידי תפלה והתבודדות, שיתבודד עצמו עמו יתברך. ומהי התבודדות? בתמימות ובפשיטות, לפרש כל שיחתו אליו יתברך "אשפך לפניו שיחי" (תהלים קמב, ג), לספר לו יתברך את כל אשר עם לבבו כמו שהוא, ולגלות לפניו יתברך את הכל בפרטי פרטיות, את המחשבה ואת הדבור ואת המעשה אשר עשה, וכך יהיו לו בכל יום דבורים אחרים; כי בכל יום עובר על האדם מחשבה, דבור ומעשה אחרים, וכנגד זה יש לו בלבולים וירידות אחרים, והסתות ופתויים אחרים, וכל זה צריכין לספר אליו יתברך, וזה עקר שלמות ההתבודדות שיהיה עם אמת.

מה אמר לך, ידידי היקר! נקדת האמת אי אפשר בשום פנים

לְבַטֵּל, כִּי אָמַת הוּא אֶחָד, וְאִי אֶפְשָׁר לְבַטְּלוֹ כְּלָל, אֲבָל הָאָמַת מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לְהַשִּׁיג, כִּי בַעֲת בְּרִיאַת הָעוֹלָם, אָמַת קְטָרְגָה עַל הָאָדָם שְׁלֵא יִבְרָא כִּי כָלוּ שְׁקָר (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה ח', סִימָן ה'), וְאִזּוּ נִטְלָה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הָאָמַת, וְזָרְקָה עַל הָאָרֶץ, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (דְּנִינְיָאֵל ח, יב): "וַתִּשְׁלַף אָמַת אֶרֶץ"; הִינּוּ כִּי שְׁלוֹם אָמַר כֵּן יִבְרָא, חֲסֵד אָמַר כֵּן יִבְרָא, וּמָה הַפֶּרֶשׁ בֵּינָם שְׁלוֹם וְחֲסֵד לְאָמַת? אֵלֶּא שְׁלוֹם יְכוּלִים לְשַׁנּוֹת, כִּי בְּשִׁבִיל הַשְׁלוֹם מִתֵּר לְשַׁנּוֹת, וְכֵן חֲסֵד אֲנִי גּוֹמֵל חֲסֵד עִם הַשּׁוֹנֵא שְׁלִי, אֶפְלוּ שְׁאִינוּ רְאוּי, נִמְצָא שְׁגָם בְּחֲסֵד יְכוּלִים לְשַׁנּוֹת, אֲבָל אָמַת הוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא, אָמַת לֹא יְכוּלִים לְשַׁנּוֹת בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן, יִהְיֶה אִיךָ שְׁיִהְיֶה, כִּי עֲצָם הָאָמַת אִי אֶפְשָׁר לְשַׁנּוֹת, אִי אֶפְשָׁר לְהוֹסִיף וְאִי אֶפְשָׁר לְגַרֵעַ, וְאִי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת לְאָמַת שׁוּם דְּבָר, אֵלֶּא מֵאִי? בְּשִׁבִיל קִיּוּם הַבְּרִיאָה זָרַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת הָאָמַת אֶרֶץ, שְׁנֵה בְּחִינַת הַחֲלָל הַפְּנוּי שֶׁתִּהְיֶה בְּחִינָה, וּמָה הַבְּחִינָה? שְׁצַרִּיכִין לְכַפֵּף אֶל הָאָרֶץ, וּלְהַגְבִּיחַ אֶת הָאָמַת, וְהַכְּפִיפָה הַזֶּה זֶה עֲקָר הַבְּחִינָה, כִּי לֹא כָּל אֶחָד מוּכָן לְכַפֵּף וּלְהוֹרִיד אֶת רֵאשׁוֹ לְקַבֵּל אֶת הָאָמַת.

אֲשַׁרְנוּ מָה טוֹב חֲלָקְנוּ וּמָה נַעֲמִים גּוֹרְלָנוּ, שְׁיֵשׁ לָנוּ רַבִּי אָמַת כְּזֶה, וְתוֹרוֹת וְשִׁיחוֹת וְסִפּוּרִים כְּאֵלוֹ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי תַכְּף-וּמִיד וּמִמָּשׁ תַּחֲיִנִי, וְזָכוֹר תִּזְכֹּר אִיךָ שֶׁנִּתְגַּדְלָתָ אֲצִלִּי מִמָּשׁ כְּמוֹ בֵּן, וְהַרְבֵּה הַרְבֵּה עֲזַרְתָּ לִי בַחַיִּים, וְעַל-כֵּן אִין רְאוּי לָךְ כָּל-כּוֹף לְהַתְּרַחֵק וְכוּ'.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רס.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קִרְחָה, כ"ד סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סִלָּה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ זְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך, שאתה עוסק בהפצת מעינות החכמה חוצה — אין לתאר ואין לשער כלל, כי סוף כל סוף לא ישאר מאתנו רק זה שזכינו לזכות את נשמות ישראל עם האמונה הקדושה.

עליך לדעת, כי מי שעוסק בעבודה הקדושה הזו, יהיה בטוח שהקדוש-ברוך-הוא ימחל לו על כל חטאיו, כי בזה שמקרבים יהודי להקדוש-ברוך-הוא, הקדוש-ברוך-הוא מוחל לו כל חטאתיו ועוונותיו ופשעיו, ואין לו שום חטא כלל, כי 'המזכה את הרבים, אין חטא בא על ידו' וכו' וכו' (אבות ה, יח).

מה אמר לך, ידידי היקר! ראה לעבר מה שיותר מהר ליבנאל, כי שם מקומך, ושם יהיה לך רק טוב, ואשתך תהנה מאד מאד מהחברותא של נשות אנשי שלומנו שמחזיקות את עצמן ביחד באהבה, אחוה ורעות, וכן בענין אחותה, הקדוש-ברוך-הוא יזמין לה שדוף טוב שמה, על-כן תעברו מה שיותר מהר לגור ביבנאל, ואפלו שתהיה השכירות חמשים דולר יותר לחדש — כדאי לך וכו' וכו', כי סוף כל סוף תהיה לך דירה משלכם, ולא תצטרכו לגור אצל אחרים.

נא ונא הרגל את עצמך לפרש את כל שיחתך אליו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה כאשר גלה לנו רבנו ז"ל, כי באמת זה עקר התכלית, שצריכין לדבר הרבה עמו יתברך, לספר לו יתברך את כל אשר עובר עליו בפרטי פרטיות, ועל-ידי-זה ינצל מכל רע.

הרגל את עצמך לומר בכל יום כמה פרקים משניות, כי הלמוד משניות מוכף ומטהר את הנפש מכל מיני חלדה, אשרי מי שחזק באמירת פרקים משניות בכל יום, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' רסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קִנְחָה, כ"ד סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי ... וְ...
שִׂיחָיו.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם, וְגִדְלִי שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִכֶּם —
אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל, כִּי אַתֶּם חֲקוּקִים לְטוֹב כָּל הַיָּמִים
בְּתוֹךְ לְבִי, יַעֲזוּר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂתַמִּיד תִּשְׁאַרוּ אֶצְלָנוּ, וְלֹא
תִקְבְּלוּ שׁוֹם לְשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁכַעוּלָם.

אַתֶּם לֹא יְכוּלִים לְתֵאָר וּלְשַׁעַר אֶת גִּדְלֵי הָאֱהָבָה שֶׁישׁ לִי אֲלֵיכֶם,
יַעֲזוּר הַקְדוּשׁ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַעֲבְרֵי אֶת הַהֲרִיזוֹן בְּקִלּוֹת
וּבְשָׁלוֹם, וְאַתֶּם תִּמְצָא עֲבוּדָה מְסֻדֶּרֶת, וְשֵׁלֵא יִהְיוּ לָךְ אֵף פְּעַם
חֻבוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׂמְחָה, וּתְשִׂמַח אֶת אִשְׁתְּךָ, וְכֵן תְּשִׂמַח אֶת שְׂכֵנֶיךָ,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזוּר לָךְ, שְׂתַהַיְיָ לָךְ תְּמִיד שְׂמֵחָה בְּחַיִּים.

רְאֵה לְקִבְעַת שְׁעוֹר אֶחָד עִם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׁעָה בַּיּוֹם,
וְכֵן תְּשִׂתְּדֵל לְהַתְּפִיל שְׁחִרִית, מִנְּחָה, מְעָרִיב — בְּצַבוּר דִּיקָא, כִּי
כָּל הַמִּתְפִּיל עִם הַצַּבוּר — תְּפִלְתּוֹ נִשְׁמַעַת וּמִתְקַבְּלָת.

הַמֵּאֲחִיל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קִנְחָה, כ"ד סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... וְ... שִׂיחָיו.

"זֶה הַיּוֹם עָשָׂה ה' נְגִילָה וְנִשְׂמְחָה בּוֹ", זֶה הַיּוֹם שְׂאַתֶּם
מְכַנְּסִים אֶת בְּנֵיכֶם ... גְּרוּ יְאִיר, לְעַל הַמְצוּוֹת, יַעֲזוּר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-

הוא, שְׁיִהְיֶה בְּסִימָן טוֹב וּבִמְזֹל טוֹב, וְתָרוּוּ רַב נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי
חֲלָצִיכֶם, וְתִגְדְּלוּ אוֹתָם בְּנִקְלָה, וְיִשְׁפַע עֲלֵיכֶם בְּרָכָה וְהִצְלָחָה בְּכָל
מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרַפְת "מְזֹל טוֹב" חֲמָה...

כ' רסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר קִנְחָה, כ"ד סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מֵה מְאֹד גְּדֹלָה שְׁמִחָתִי, שֶׁהַיּוֹם אֶתָּה נִכְנָס בְּעַל הַמְצֻוֹת. יְדוּע
אֲצִלְנוּ הַסְּפוּר, בְּשַׁעַה שְׁרַבְנוּ ז"ל נִכְנָס לְעַל הַמְצֻוֹת, בְּקֶר אֲצִלוּ
דוֹדוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּעַל הַ"דְּגָל מַחְנֵה אֶפְרַיִם", וְאָמַר לוֹ אֶת הַפְּסוּק (תְּהִלִּים
ב, ז): "אֲנִי הַיּוֹם יִלְדֶתִיךָ", שְׁפָסוּק זֶה מוּבָא בַּזֶּהר הַקְּדוֹשׁ (ח"ב צח).
סוֹיב עַל יוֹם הַבְּרִ-מְצוּנָה, וְדַבֵּר עִם רַבְּנוּ ז"ל אֲזֵ הַרְבֵּה חֲזוּק, שְׁיִדַע
שֶׁהַיּוֹם מִתְחִיל אֶתְךָ עֲנִין אַחַר לְגַמְרִי. וְהִיָּה רַבְּנוּ ז"ל נוֹהֵג לְסַפֵּר
לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהַחֲזוּק הַזֶּה שְׁקִבֵּל מְדוּדוֹ, עֶזֶר לוֹ הַרְבֵּה מְאֹד
מְאֹד. וְאֵף שְׁרַבְנוּ ז"ל כְּבָר זָכָה לְמָה שְׁזָכָה, כִּי בְּשַׁעַה שְׁנַעַשְׂהָ
בְּרִ-מְצוּנָה, כְּבָר חִבֵּר אֶת כָּל "סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת", שֶׁהוּא סִפְר נִפְלָא, הַפְּלָא
וְפְלָא, עֶמֶק עֶמֶק מִי יִמְצְאוּנוּ (קִהְלַת ז, כד), מְלֵא סוּדוֹת הַתּוֹרָה,
אֶף-עַל-פִּי-כֵן אָמַר, שֶׁהַחֲזוּק שְׁקִבֵּל מְדוּדוֹ הַקְּדוֹשׁ, עֶזֶר לוֹ הַרְבֵּה,
עַל-פִּן בְּאִתִּי לְחִזֵּק וּלְאַמֵּץ אוֹתְךָ, הַיּוֹם הַזֶּה אֶתָּה נַעֲשֵׂה בְּרִ-מְצוּנָה,
וְנִכְנָסְתָּ לְעַל הַמְצֻוֹת, תִּקַּח עֲצֻמָּךְ בְּיַדְךָ, וְתִשְׁנֶה אֶת מְדוּתְךָ
הַרְעוֹת, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּעַל חֶסֶד גְּדוֹל, וְכָל יְמֵי חַיֶּיךָ תַעֲשֵׂה רַק
חֶסֶד עִם זוּלָתְךָ, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל הַחֲבָרִים שְׁמִתְחִילִים אֶתְךָ, אֶתָּה
תַעֲשֵׂה לָהֶם רַק טוֹבוֹת, וְכֶךָ תִּרְגִּיל אֶת עֲצֻמָּךְ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ — רַק
לַעֲשׂוֹת טוֹבוֹת לְבְנֵי-אָדָם, וְאֵף שְׁלָךְ יִצְאוּ מִזֶּה רְעוֹת וְכוּ', אֵל
תִּסְתַּכֵּל עַל זֶה, אֶתָּה רַק תַעֲשֵׂה טוֹבוֹת, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצֻמָּךְ לִילָךְ
בְּמִדּוֹת שֵׁישׁ לִי, שֶׁתְּהַלֵּה לְאֵל, כָּל יְמֵי חַיֶּי אֲנִי עוֹשֶׂה רַק טוֹבוֹת
לְבְנֵי-אָדָם, וְאֵף שְׁמִשְׁלָמִים לִי חֲזָרָה רְעוֹת וְכוּ' וְכוּ', הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-

הוא מִשְׁלָם לִי כָּפֶל כָּפֶלִים טוֹבוֹת בְּנִגְלָה וּבִנְסֻתָּר וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-פֶּן תַּעֲשֶׂה זֹאת, לְקַחַת עֲצָמְךָ בְּיַדְיךָ, וְתַתְחִיל לְהִיּוֹת יֶלֶד טוֹב עִם מַדּוֹת טוֹבוֹת, וְתִדְבֵר רַק טוֹב עִם הַיְלָדִים, וְתַחֲזֵק וְתִאֲמָץ אוֹתָם לְהִיּוֹת טוֹבִים, וְאִז אִם תַּחֲזִיק בְּמַדַּת הַטּוֹב, תַּחֲזִיק בּוֹ יְתָרָךְ, אֲשֶׁר הוּא יְתָרָךְ נִקְרָא טוֹב, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (תְּהִלִּים קמ"ה, ט): "טוֹב הַיּוֹנִי" לְכָל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו", אֲשֶׁר־מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהַחֲזִיק בְּמַדַּת הַטּוֹב, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לְךָ "מִזֵּל טוֹב" תִּמָּה וּלְבָבִית...

כ' רסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתָרָךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר קִרְחָ, כ"ד סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה נִגִיעוֹ וַיְרַדְפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעִלָה ...
נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיָּקָר! מָה שֶׁפָּתַבְתָּ כָּל זֶה אִמָּת, כִּי בַעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, זֶה לֹא רַק אֶצֶל הַחַלּוֹנִיִּים, אֲלָא גַם אֶצֶל הַדְּתִיִּים, וְלֹא רַק אֶצֶל הַקְּצִינִים, אֲלָא גַם אֶצֶל הַדִּינִים, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, מָה שֶׁעוֹבֵר הַיּוֹם שְׁחִיתוֹת כְּזוֹ, שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְתַאֲרֵן וְאֵי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר, וְחִכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים כְּבָר נִבְּאוּ עַל זֶה לְפָנַי אֲלֵפִים שָׁנָה, וְאָמְרוּ (שִׁבְתָּ קל"ט): כָּל צָרוֹת שֵׁישׁ בְּיִשְׂרָאֵל בְּשָׁבִיל דִּינֵי יִשְׂרָאֵל; כָּל מָה שֶׁסּוֹבְלִים הוּא בְּשָׁבִיל אֵלּוֹ הָרַמָּאִים וְהַצְּבוּעִים, הַמְשַׁתְּלָטִים עַל עַם יִשְׂרָאֵל בְּחִנָּם וְכוּ' וְכוּ', עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה מָה שֶׁנַּעֲשֶׂה אֶצֶל פּוֹרְקֵי הָעַל וְכוּ' וְכוּ', שֶׁהֵם הוֹרְסִים כָּל חֵלְקָה טוֹבָה מֵעַם יִשְׂרָאֵל, וְעַל-פֶּן, לְדַעֲתִי, יֵשׁ רַק עֲצָה אַחַת — לְמַלֵּא כָּל אַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה עִם סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרָט עִם הַקּוּנְטְרָסִים הַחֲדָשִׁים, שֶׁהֵם תַּמְצִית דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-יַדֵּי-זֶה דִּיקָא נִזְכָּה לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הָאִמּוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וּבְזֶה נַצְלִיחַ כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ.

נא וְנֵא רָאָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ אֵלָיו יְתַבְרֵךְ, וְתִדַּע שְׂאִין בִּלְעַדְיוֹ יְתַבְרֵךְ כָּלֵל, וְהוּא יְתַבְרֵךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמֵי חַיִּים אֱלֵקוּתוֹ יְתַבְרֵךְ, וְתִקְף־וּמִיד כְּשֶׁמְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יְתַבְרֵךְ, אֲזַ נִתְפָּרֵד הָרַע, וְזוּכִים לְהַכְלִיל בְּאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא. אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהַגִּיעַ אֶל זֶה.

הַתְּמִד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרָט בְּלַמוּד "לְקוּטֵי־הַלְכוּת" כְּסִדְרָן, וְאֲז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

רָאָה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רסה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתַבְרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְר קִנְחָה, כ"ה סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּ"יַבְנָאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַנּוֹיָה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיֹתֵר לְהִיּוֹת בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת אֶחָד עִם הַשָּׁנִי, וּבְאַמֶּת צְרִיכִין לְהִתְאַחַד עִם כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל, כִּי כְּשֶׁאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי מִתְאַחַד וּמְקַשֵּׁר אֶת עֲצָמוֹ בְּסוּד הָאֶחָד, אֲזִי נַעֲשֶׂה אֶחָד עִם כָּלֵלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי בּוֹ בְּרַגַע כְּשֶׁאָדָם נִכְלָל בְּאֶחָד יָחִיד וּמִיָּחָד בּוֹ יְתַבְרֵךְ, הָרִי זֶה מִתְאַחַד כְּבָר עִם כָּלֵלִיּוֹת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ בּוֹ נִקְדַּת חַיִּים אֱלֵקוּת, וְלִכֵּן יֵשׁ לוֹ עֲרֻבוֹת בְּיִשְׂרָאֵל, כִּי כְּשֶׁיֵּשׁ לְיִשְׂרָאֵל שְׁלוֹם וְאַחֲדוּת, אֲזִי הֵם כְּגוֹף אֶחָד וְעַרְבִים זֶה לָזֶה, כִּי עַרְבִים הוּא מְלִשׁוֹן תְּעַרְבֵת וְאַחֲדוּת, אֲבָל מִי שְׂכּוֹפֵר, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּאַחֲדוּת הַבּוֹרָא יְתַבְרֵךְ שְׁמוֹ, וְהוּא

מפריד את עצמו מסוד האחד, שהוא סוד השלום, אז הוא הולך במחלקת, שהוא עוקר את עצמו. וזה היה פגמו של קרח, שעקר את עצמו לגמרי. ועל-כן אמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי סנהדרין ג): קרח מין היה, רחמנא לישזבן, כי בו ברגע שהפריד את עצמו ממנו יתברך, ממילא הפריד את עצמו מנשמות ישראל, כי זה תלוי בזה, כפי שאדם מחזיק באחדות הבורא יתברך שמו, כן הוא אוחד באחדות נשמות ישראל. ועל-כן ראו לחזק את עצמכם ביותר באמונה פשוטה, להכליל באין סוף ברוך הוא, ועל-ידי-זה ממילא תהיה לכם אהבת ישראל, לאהב את כל בר ישראל, ותשתדלו לחזק ולאמץ אחד את השני, ותמיד תראו שתהיה לכם איזו מלה טובה לזולתכם, ועל-ידי-זה תמשיכו על עצמכם ערכות נעימות ידידות זיו חיות אלקותו יתברך, כי זה תלוי בזה, כפי שאדם אוהב את הקדוש-ברוך-הוא, כן אוהב את כל בר ישראל, וכפי שאוהב את כל בר ישראל, כן הוא אוהב את הקדוש-ברוך-הוא, כי הכל חוזר אל סוד האחד, אשרי מי שנכלל באחדותו יתברך שמו.

מה טוב ומה נעים, אם כל אחד מאנשי שלומנו יכול לקבל על עצמו איזה חבר ללמד עמו בכל יום על-כל-פנים שעה אחת, כי הלימוד בחברותא עוזר מאד מאד בין בגשמיות ובין ברוחניות, ורבנו ז"ל רצה מאד מאד, שנתאחו ונתאחד בנקדת החבר, כמובא בדבריו הקדושים (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לד); ועל-ידי-זה בעצמו נשברות כל החרפות השרריות על לבו, כי כשיש לאדם חבר טוב, ומדברים יחד, ומחזקים איש את רעהו, אזי בנקל לעבר לו את זה העולם. על-כן תשתדלו שכל אחד מאנשי שלומנו היקרים, יבחר לו חבר ללמד עמו בייחד על-כל-פנים שעה אחת ביום, ואיש את רעהו יאמר חזק, והוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתאר ואין לשער כלל.

נא ונא תשתדלו להחזיק את עצמכם בייחד, ולשמח אחד את השני, כי עובר על כל אחד ואחד מה שעובר, ויש הרבה מאנשי שלומנו שמאד ממרמרים, ועוברת עליהם דאגת הפרנסה, וצרכים להשתדל לעזר להם במה שרק יכולים.

אָקוּה שְׁתַּצִּיטִי אוֹתִי, וְתַעֲזְרוּ לִי לְהוֹצִיא דְבַר זֶה מִן הַכַּח אֶל
הַפֶּעַל לְחִזַּק אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, וְלָדוֹן אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, וְלֹא לְחַפֵּשׂ
מוֹמִים אֶצֶל זולָתוֹ. וְאִךָ שְׁבֹאֲמֵת יֵשׁ מוֹמִים אֶצֶל זולָתוֹ, צָרִיכִין לְזַכֵּר
שְׁגָם אֶצְלִי יֵשׁ מוֹמִים, וְלִכֵּן קִדָּם שְׁאֲנִי הוֹלֵךְ לְתַקֵּן אֶת זולָתִי, אֲנִי
צָרִיךְ לְתַקֵּן אֶת עַצְמִי.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְכֶם, שֶׁתַּצְּלִיחוּ דְרָכְכֶם, וְתִמְיֵד יְהִיֶה לְכֶם טוֹב
וְשִׂמְחָה וּפְרֻנְסָה בְּשִׁפְעִי, וְתַעֲזְרוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רסו.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר קִנְחָה, כ"ה סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

רְאֵה לְחִזַּק אֶת עַצְמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא הַרְחֵבַת הַדַּעַת.

אוֹדוֹת הַשְּׂדוּף — מַה טוֹב וּמַה נְעִים, אִם תִּזְכֶּה לְגַמֵּר מַה
שְׁיִוְתֵר מֵהַר, כִּי בְּגִיל צָעִיר צָרִיכִין לְהִתְחַתֵּן, כֵּן הִיְתָה דַּעַת רַבְּנוֹ ז"ל
וּרְצוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ.

אוֹדוֹת קִנְיַת הַשְּׂדוּת בִּיבְנֵאֵל, אֲשֶׁרֶיךָ וְאֲשֶׁרֶי חֶלְקְךָ, וּמִי יִתֵּן,
שֶׁתִּזְכֶּה לְבַצֵּעַ אֶת זֶה, כִּי הַמָּקוֹם הַהוּא הוּא מָקוֹם קְדוֹשׁ וְנוֹרָא
וְעֵלְיוֹן מְאֹד מְאֹד, וּגְנוּזִים שָׁם אוֹרוֹת צַחְצַחוֹת וְכוּ', וְכוּ', אֲשֶׁר
יִתְגַּלֶּה בְּעַת שְׁצִרְיֶיךָ לְהִתְגַּלּוֹת וְכוּ' וְכוּ'.

אוֹדוֹת ... נְרוֹ יֵאִיר, תִּכְף־וּמְיֵד אַחַר שְׁנִסַּע אֶל צִיּוֹן רַבְּנוֹ ז"ל,

פֿתבתי לוּ מכתב אָרץ מאד מלא התחזקות, כי עברו עליו בזיונות ושפיכות דמים רבים, ואני שמעתי עליו שעשה הרבה טובות לאנשים, על-כן חזקתי אותו מאד, ובפרטיות שזכה להיות אצל ציון רבנו ז"ל, אף כפי הנראה לא קבל את המכתב, כי אם היה מקבל את המכתב, היה משיב לי, ומאחר שלא השיב לי, סימן שלא קבל את המכתב, ובודאי הוא יכול לעזור לנו מאד בענין בית-ספר "בית פיגא" ביבנאל, וכן התלמוד תורה "ילדי חזן" ביבנאל, וכן בעבור הישיבה "בית שלמה" ביבנאל, אשר אין לנו שום תקציבים, ואנחנו סובלים הרבה מאד מאד, ועל-כן אם יש לך קשר אתו — מה טוב ומה נעים, והעולה על הכל לברר אם הוא קבל את המכתב, כי לדעתי, עדין נמצא העתקה, ויכולין לשלח אליו עוד פעם, כי המכתב היה מלא התחזקות, והיתה לו לתועלת גדולה, כי אני מבין שהוא סובל הרבה הרבה שפיכות דמים מאינשי דלא מעלי, ועל-כן למצוה ולזכות גדולה יהיה אם תהיה שליח לדבר זה.

רק חזק ואמץ להתמיד הרבה בלמוד משניות, אשר מטהרת ומזככת את הנפש מכל מיני חלדה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' רסז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר קרח, כ"ה סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדוש" די בכל אתר ואתר, הני"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרם ויצילם מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם עם כל ישראל אחיהם, אמן.

אחי ורעי היקרים! ראו להתחזק ביותר במדת השמחה, ותמסרו את נפשכם על מדת השמחה, כי כל הצרות והיסורים שעוברים על האדם בזה העולם, הם רק מחמת חסרון השמחה, כי

כְּשֶׁאָדָם שָׁשׁ וְשָׂמַח תָּמִיד, עַל־יְדִי־זוֹה הוּא מִמְתִּיק מִמֶּנּוּ כָּל הַדִּינִים,
 כִּי כָּל הַדִּינִים מֵתֻאֲחָזִים בְּאָדָם שֶׁתָּמִיד בְּעֲצָבוֹת וּבִמְרִירוֹת, וְאַתֶּם
 צָרִיכִים לְזָכֵר, כִּי "עֲזוּ וְחַדְדוּהוּ בַמְּקוֹמוֹ" (דְּבָרֵי הַיָּמִים־א', טז, כז), אֲצִלוּ
 יְתַבְּרֶךְ רַק מְקוֹר הַשְּׂמִיחָה, וְצָרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ לְזִכּוֹת לְשִׂמְחָה,
 וְאֵל תַּחֲשָׁבוּ שֶׁשְּׂמִיחָה בָּאָה לְאָדָם בְּקִלּוֹת, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
 אָמְרוּ (מִדְּרַשׁ תַּנְחוּמָא, פְּרַשְׁת שְׁמִינֵי ב'): אֵין הַשְּׂמִיחָה מִמְתַּנַּת לְאָדָם, לֹא
 כָּל מִי שֶׁשְּׂמַח הַיּוֹם — שְׂמַח לְמַחֵר; וְעַל־כֵּן צָרִיכִים לְמַסֵּר אֶת
 נַפְשׁוֹ קֹדֶם שֶׁיְהִיָּה שְׂמַח הַיּוֹם, וְאַחֲר־כֵּן צָרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים, שֶׁגַּם
 לְמַחֵר יְהִיָּה שְׂמַח, וְאִי אֶפְשָׁר לְחַשֵּׁב שֶׁהַשְּׂמִיחָה כְּבָר תִּשְׁאָר אֲצִלוּ
 תָּמִיד, כִּי רוֹאִים, הִנֵּה אָדָם הַיּוֹם הוּא שְׂמַח, וּמַחֵר הוּא נוֹפֵל
 בְּעֲצָבוֹת וּבִמְרִירוֹת וּבְדַכְּאוֹן, וְכִמוֹ־כֵן נֶאֱרָע בְּאוֹתוֹ יוֹם, הִנֵּה אָדָם
 הוּא שְׂמַח, וּפְתָאֵם הוּא נוֹפֵל בְּעֲצָבוֹת וּבִמְרִירוֹת וּבְדַכְּאוֹן, עַד שֶׁלֹּא
 יְכוּל לְצַאת מִזֶּה, וְעַל־כֵּן צָרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ,
 לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי מִי שֶׁשְּׂמַח תָּמִיד הוּא מְצָלִיחַ, וְרַבְּנוּ ז"ל הַקְּפִיד
 מְאֹד מְאֹד עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, שֶׁיְהִיּוּ תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וּבִפְרוּשׁ
 גָּלָה לָהֶם: אִם אַתֶּם תִּהְיוּ בְּשִׂמְחָה, אֲזוּ תִהְיֶה טוֹבָה לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ,
 וְעַל־כֵּן תַּעֲשׂוּ זֹאת, אֶהְיֶיבִי, יְדִידֵי הַיְקָרִים! לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה,
 וּתְחַזְקוּ וּתְשַׂמְחוּ אֶת עַצְמְכֶם בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוֹלָם, וְהָעוֹלָה עַל
 הַכֹּל תִּרְאוּ לְשִׂמְחָה וּלְהַחֲיוֹת אֶת נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר אֲצִלוּ יְתַבְּרֶךְ
 זֶה דְּבַר יָקָר מְאֹד מְאֹד, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עוֹבֵר עַל בְּנֵי־אָדָם
 מִה שֶׁעוֹבֵר — צָרוֹת וַיְסוּרִים וּמִכְאוּבִים, קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת
 וְהַרְפָּתָקָאוֹת, וְאַשְׁרֵי וְאַשְׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְשִׂמְחָה אֶת נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל,
 כִּי זוֹ הַצְּדָקָה הַכִּי גְדוֹלָה שֶׁיְכוּלִים לַעֲשׂוֹת עִם יְהוּדֵי — כְּשֶׁזּוֹכִים
 לְשִׂמְחָה אוֹתוֹ, וְעַל־כֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוֹלָם לְהִיּוֹת
 בְּשִׂמְחָה, וּתְשַׂמְחוּ אֶת נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל־יְדִי־זוֹה תִּשְׁרָה בֵּינֵיכֶם
 שְׂכִינַת עֲזוֹ יְתַבְּרֶךְ, כִּי אֵין הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה — לֹא מִתּוֹךְ עֲצָבוֹת וְלֹא
 מִתּוֹךְ עֲצָלוּת, אֲלֹא מִתּוֹךְ שְׂמִיחָה שֶׁל מְצוּנָה (שְׁבַת ל:); וְהַשְּׂכִינָה הִיא
 שְׂמִיחָתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְעַל־כֵּן מִי שְׁזוֹכָה לְשִׂמְחָה, הוּא נִכְלָל בְּשְׂכִינָה
 הַקְּדוּשָׁה, וְעַל־יְדִי־זוֹה נִשְׁפַּע עָלָיו שְׁפַע בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה
 יְדָיו, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשְּׂמַח וּמִשְׂמַח אֶת אַחֲרִים.

נא וְנֹא תִשְׁתַּדְּלוּ לְהַפְיִץ אֶת אֹר רַבְּנוּ ו'ל בְּעוֹלָם, וְתִעְזְרוּ שְׂיִדְפְּסוּ סִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל, וְהִיא הַצְדָּקָה הַכִּי גְדוֹלָה שְׂיִכּוּלִים לַעֲשׂוֹת נַחֲת־רוּחַ לְרַבְּנוּ ו'ל, עַל-יְדֵי שְׂמִפְיָצִים אֶת דַּעְתּוֹ, וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ בִּיּוֹתֵר לְהַרְבּוֹת מְנוּיִים בְּהוֹרָאוֹת קָבַע, עַל מְנַת שְׁנוּכַל לְהַדְפִּיס אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ו'ל הַנִּדְפָּסִים כָּבֵר, וְאֲשֶׁר עֲדִין בְּכַתְב־יָד עַל ה"לְקוּטִי-מוֹהֲרָן" וְעַל ה"סִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת" וְעַל "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת" וְעַל הַתּוֹרָה וּמוֹעֲדִים וְאַגְדוֹת חַז"ל וְתַרְגּוּם מִצְוֹת, וְעַל אֲבוֹת וְעַל תְּהִלִּים וְכוּ' וְכוּ', יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁנוֹכָה לְהַדְפִּיסָם. וְאַתֶּם רְאוּ לְהַכְנִיס עוֹד אֲנָשִׁים מֵאַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שְׂיַעֲזְרוּ בְּהוֹרָאת קָבַע, וְכָךְ נִזְכֶּה לְהַדְפִּיס אֶת הַסִּפְרִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי, שְׂאַנִּי מִבְּקָשׁ וּמִתְפִּלָּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ דַרְכְּכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לְכֶם בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר קִנְח, כ"ה סִיּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל. אֵל תִּשְׁכַּח לְתֵן בְּכָל יוֹם תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנֻם שְׁעָשָׂה עִמָּךְ, שְׂזָכִיתָ לְהַכְנִיס לְדִירָה שְׁלֶךְ, וְזֶה חֶסֶד נִפְלָא מֵהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲסוּר לְשַׁכַּח אֶת הַחֶסֶד הַזֶּה, וְכִמוֹ שְׁעָשָׂה עִמָּךְ עַד עַכְשָׁו חֶסֶד, יַעֲשֶׂה עִמָּךְ עוֹד חֶסֶד.

רְאֵה לְתֵן תּוֹדָה לְאִשְׁתְּךָ שְׂקִימָה אֶת דְּבָרֵי, וְעוֹרְרָה אֶת הַנָּשִׁים שְׂיַעֲזְרוּ לְמִשְׁפַּחַת ... שְׂיִחִיו, בְּעִבּוֹר הַבְּר־מְצוּהָ, וּתְשׂוּאוֹת חֵן לָהּ עַל זֶה. יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתִזְכּוּ גַם-כֵּן לַעֲשׂוֹת בְּכָל פְּעַם שְׂמִחוֹת. הַעֲקֹר שְׂצָרִיכִים לְחֻזַק וּלְאַמֶּץ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׂיִהִיו

תמיד בשמחה. והיה טוב מאד, שתדבר עם ידידנו ... ותחזקו ותאמצו, ותעשה את זה בחכמה, וכמו-כן ראה לדבר עם עוד כמה מאנשי שלומנו, לחזקם ולאמצם ולעודדם בדרך אגב, שלא יחשבו שאפה הולך עם איזו פגנה וכו' וכו', כי באמת עובר עליהם מה שעובר, והם צריכים התחזקות גדולה, וצריכים לחזק ולאמץ את אנשי שלומנו בכל מיני אפנים שבעולם. ובכלל פדאי להכניס בין אנשי שלומנו אורה של שמחה ואהבה, ושירגישו את עצמם כמו משפחה אחת, ואני מקנה שתבין דבר מתוך דבר.

ראה להתבודד עצמך עמו ותברך בכל יום, ותפיץ את אור רבנו ז"ל, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' רסט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר קרח, כ"ה סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

מה אמר לך, ידידי היקר! בודאי תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, ותמשך רפואה שלמה לאשתך, אין לה מה לדאג כלל, הכל יתהפך לטוב, וכמו שאמר רבנו ז"ל: יש ענין שייתהפך הכל לטובה, ועל-כן אין לך מה לדאג כלל, ובודאי צריכים לתבל הכל בתפלה ובקשה, כי בלי זה אי אפשר להתקיים אפלו רגע אחד, כי אין לנו רק הקדוש-ברוך-הוא, ועינינו תלויות וצופיות רק אליו יתברך.

מה טוב ומה נעים, אם אתה יכול לקבץ איזה שעור עם ... ללמד עמו בכל יום על-כל-פנים חצי שעה קצת הלכה וקצת אגדה,

וּלְדַבֵּר עִמּוֹ, כִּי הוּא צָרִיף הַרְבֵּה חֲזוּק, וְכֵן עִם ... וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּזְכֶּה לְחֲזוֹק וּלְשִׂמְחָה אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי כָּלֵם צָרִיכִים חֲזוּק, וְאַנְחָנוּ צָרִיכִים לְהִשְׁתַּדֵּל, שֶׁתְּהִיָּה אֲהָבָה גְדוּלָה בִּינֵינוּ, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (חֲיֵי-מוֹהַר"ן, סִימָן רצב): הָעוֹלָם יִתְמָהוּ עַל גְּדֵל הָאֲהָבָה שֶׁיְהִיָּה בֵּינֵיכֶם.

רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, הֵינּוּ שֶׁתְּמִיד תִּתְחַשֵּׁב רַק מִמֵּנוּ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ דַּרְכְּךָ תְּמִיד, כִּי בְּזֶה שָׂרָק חוֹשְׁבִים מִמֵּנוּ יִתְבָּרַךְ, כְּבָר נִמְשַׁכֵּת לְאָדָם יְשׁוּעָה גְדוּלָה, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁאֵינוּ מְסִיחַ דַּעַת מִמֵּנוּ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב וּמִמֶּשׁ תְּחִינִי.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' ער.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר קָרָח, כ"ה סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בְּפִנְיָמוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְּתָבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד הִחַיֵּיתֵנִי בְּזֶה שֶׁלְקַחְתָּ אֶת הָעֲנִינִים בְּיַדְיךָ מֵעַנִּין בַּחוּרֵי הַיְשִׁיבָה, וְאֲנִי מְקוּנָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה. צָרִיכִים רַק לְהִסְתַּכֵּל בְּעֵינַי טוֹבָה עֲלֵיהֶם, וּלְחַזְקֵם וּלְעוֹדְדֵם וּלְאַמְצֵם, וּלְדַבֵּר עַל לְבָם שֶׁיִּקְנוּ לְעֲצָמָם מִדַּת הַחֶסֶד, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּאַמֶּת יִהְיוּ צַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים וְכֹשְׁרִים וְהַגּוֹנִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְחֲזוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּיֹתֵר לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִדּוֹן אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְכַף זְכוּת, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהַ שְׁעוֹבֵר — צָרוֹת וְיִסּוּרִים, קִטְנוֹת וְחִלּוּשׁוֹת הַדַּעַת, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁזוֹכֶה לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד בְּעֵתִים הַלְלוּ, כִּי עוֹבְרוֹת עַל בְּנֵי-אָדָם כָּל-כָּף הַרְבֵּה צָרוֹת, עַד שֶׁמֶמֶשׁ מִתְּפּוֹצְצִים מְרַב צַעַר, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְחֲזוֹק אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל בְּכִלְיּוֹת וְאֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ

בפּרטיִות, וְאֵת כָּל אֱלֹהֵי שְׁגָרִים בְּיַבְנָאֵל בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, כִּי הִסְמִיךְ-
מִם אוֹרֵב עָלֵינוּ מְאֹד מְאֹד, אֲבָל בְּכַח רַבּוֹנוּ ז"ל נַעֲלָה וְנַצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רעא.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר קָרָח, כ"ה סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

זָכְרוּ הַיֵּטֵב אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וּכְמוֹ שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ נְסִים עַד עַכְשָׁיו, יַעֲשֶׂה עִמָּכֶם עוֹד נְסִים, הָעֶקֶר
אֵל תִּפְחָדוּ כָּלֵל, תִּגְמְרוּ עִם כָּל הַגַּג, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְכַסֶּה עָלֵינוּ,
וַיִּסְתִּיר אוֹתָנוּ בְּצֵל כְּנָפָיו יִתְבָּרֵךְ.

אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַאֲוִירָה תִּתְחִיל לְהִיּוֹת יוֹתֵר
רְצִינִית, וְאֵז תִּרְאֶי גַחַת-רוּחַ מֵהַבֵּן שְׁלֶךְ, כִּי יֵשׁ לוֹ, תִּהְיֶה לְאֵל, כְּלִים
טוֹבִים לְקַבֵּל תּוֹרָה.

וְאוֹדוֹת שֶׁאֵת מוֹרָה בְּבֵית-סֵפֶר, תִּאֲמִינִי לִי שֶׁכֵּלֵן מְרִצּוֹת מִמֶּךָ,
יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּמְשִׁיכִי לְהִיּוֹת מוֹרָה, וְכֵן צְרִיכִים כָּבֵר
לְחֶשֶׁב אֵילֹו עֲצוֹת בְּעִבּוֹר הַקִּיטָנָה, וְטוֹב שֶׁתִּתְוַעְדִּי עִם נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִדְבְּרוּ מֵה עוֹשִׂים בְּשִׁבִיל קִיטָנָה, עַל-כָּל-פְּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא
בְּרוּךְ הַשֵּׁם הִיְתָה לָנוּ שָׁנָה מְאֹד מְצֻלַחַת, וְאַתֶּם צְרִיכִים לְרְאוֹת
שֶׁתְּהִיָּה אֶהְבָּה גְּדוּלָה בֵּין הַנְּשִׂיִם, וְאַחַת תְּבִין אֶת הַשְּׁנִיָּה, וְצְרִיכִים
לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ עַל אֶהְבָּה בֵּין נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי זֶה כָּלֵל גְּדוּל,
שְׂאֵם יְהִיָּה שְׁלוֹם וְאַהְבָּה בֵּין הַנְּשִׂיִם מִמִּילָא כָּבֵר תְּהִיָּה אֶהְבָּה בֵּין
הַגְּבָרִים.

אָשֶׁר   כ' ערב   בְּנַחַל   רפג

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְּלַתִּי שְׁאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ תָּמִיד, שְׁתַּצְּלִיחֵי וְיִהְיֶה לְךָ רַב נַחַת מִלְּדִיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' ערב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר קָרָח, כ"ה סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר לֹא לְפַחַד מִשּׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם,
כִּי אֵין אֶת יְכוּלָּה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוּת הַזֶּה שְׁעַבְרָה עָלֵינוּ
שָׁנָה, שְׁבָרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, זְכִינוּ לְבֵית-סֵפֶר "בֵּית פִּיגָא"
בְּיַבְנָאֵל, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִסוּף הַשְּׁבוּעַ כְּבָר תֵּצֵא
הַחוּבְרַת "בְּסִיּוּמָה שֶׁל שָׁנָה", וּכְפִי שְׁרָאִיתִי, זֶה מִשְׁהוּ גַפְּלָא מְאֹד
מְאֹד.

רְאֵי לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נַעֲם חֻלְקֶךָ, שְׁנַפְּלָה בְּגוֹרְלֶךָ לְהִיּוֹת
הַמְּנַהֵלֶת שֶׁל בֵּית-הַסֵּפֶר "בֵּית פִּיגָא", וְיַעֲזֹר לְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׁתַּזְכְּרֵי עוֹד רַבּוֹת בְּשָׁנִים לְהַגְדִּיל תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָה.

דְּבַרְתִּי הַיּוֹם עִם גִּיסָךָ, וְהוּא אָמַר שֵׁישׁ לוֹ אָחוֹת שְׁצָרִיכָה
שְׁדוּף, הִיָּה טוֹב שְׁתַּתְּעִנְיֵנוּ מִהַבְּחוּר שְׁמִסְתּוֹכֵב בִּינֵינוּ, וּשְׁמוֹ ... אֲנִי
יודֵעַ הִרְבֵּה פְּרָטִים מִמֶּנּוּ, אֲבָל נִרְאֶה שֶׁהוּא בְּחוּר טוֹב מְאֹד, כְּדָאֵי
לְבַרֵּר יוֹתֵר פְּרָטִים עָלָיו, וְאִם מִהֶשֶׁם יֵצֵא הַדְּבָר, יִגְמַר בְּכִי טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵי לְכַתֵּב לִי דו"ח מִהַבֵּית-סֵפֶר, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי, כִּי עֵינַי וְלִבִּי
שָׁם כָּל הַיָּמִים, וּמִי יִתֵּן, שְׁכַכְּרָ אֲזַכֶּה לְבוֹא וּלְגוֹר וּלְהַתְּגוֹרֵר שָׁם.

כ' רעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר קִנְחָה, כ"ה סִיּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה יִגִּיעוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר, וְאַתָּה כֹּבֵר בְּשְׁלוֹם עִם כָּלֵם, וְלִקְחַתָּ אֶת עֲצֻמְךָ בְּיָדֶיךָ, וְאַתָּה כֹּבֵר לֹא מִתְחַצֵּף אֶל אֶף אֶחָד, יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרָכְךָ בַּלְמוּדִים. וְאַל תַּהֲיֶה בְטָלָן! רַק תִּשְׁתַּדֵּל בְּאַמַּת לְקַחַת אֶת עֲצֻמְךָ בְּיָדֶיךָ, וּמֵהַיּוֹם וְהַלְאָה אֵל תַּהֲיֶה בְּעִזּוֹת פָּנִים, כִּי עַז פָּנִים לְגִיּהֵנוּם (אָבוֹת ה, כ), וְהוּא סוֹבֵל אֶת הַגִּיּהֵנוּם עוֹד בְּזוֹה הָעוֹלָם, כִּי אֶף אֶחָד אֵינוֹ יְכוּל לְסַבֵּל עַז פָּנִים, וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוֹל, וְאַנִּי מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעוֹד תַּהֲיֶה תְלָמִיד חֹכֵם גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְתַהֲיֶה לְךָ בֵּר-מְצֻנָה מְאֹד יָפָה.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' עדר.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר קִנְחָה, כ"ה סִיּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאַתָּה לוֹמֵד, וְלִקְחַתָּ אֶת עֲצֻמְךָ בְּיָדֶיךָ, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתַּתְחִיל לְהִיּוֹת רְצִינִי, וְתַתְּפַלֵּל מִתּוֹךְ הַסְּדוּר, וְתַהֲיֶה יָלֵד מְצִיָּן בְּמִדּוֹת וּבְלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבִשְׁבוּעַ הַבָּא הַהוֹרִים שְׁלָךְ כֹּבֵר בְּאִים חֲזָרָה וְהַכֵּל יִסְתַּדֵּר.

רְאֵה לְצִיַּת אֶת הַרְבֵּי וְהַמְּגִיד שְׁעוֹר שְׁלָךְ, וְעַל-דִּי-יְזוּהַ תְּצַלִּיחַ בְּחַיֶּיךָ.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' ערה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר קנח, כ"ה סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה יִגִּיעוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לנכון קבלתי מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה מסתדר בלמודים, ומתפלל מתוך הסדור דיקא, והתחלת להיות ילד רציני, יעזר הקדוש־ברוך־הוא, שתצליח להמשיך להתפלל בכונה מתוך הסדור דיקא, ולא תדבר באמצע התפלה, וכן תשים לב ללמודים אשר לומדים, ואז יעזר לך הקדוש־ברוך־הוא שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' רעו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר קנח, כ"ה סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, שהתחלת ללמוד ולהיות ילד רציני, יעזר הקדוש־ברוך־הוא שתשים את הלב והדעת והמח בתוך הלמוד, ואז תצליח. וכן ראה להתפלל מתוך הסדור דיקא, ולא תסתובב באמצע התפלה, ומכל שכן שלא תדבר באמצע התפלה, ואז תראה איך שתצליח בחיך, כי מי ששם לבו אל תוך התפלה, זוכה להתעלות ברוחניות ובגשמיות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' רעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קִנְחָה, כ"ה סִיּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיְּנִיק וְחֻכִּים ...
גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלִתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

מֵאֵד מֵאֵד נִכְנַס בְּלִבִּי כְּאִבְךָ מֵהַ שְׁעוֹבֵר עָלַיָּךְ וְכוּ'.

רְאֵה לְהִתְחִיל לְהִיּוֹת יֵלֵד רְצִינִי, וְלִהְיוֹת פֶּלֶל מִתּוֹךְ הַסְּדוּר, וְכֵן
תִּתְבַּוֵּד עֲצָמְךָ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִסְפֹּר לוֹ יִתְבָּרַךְ כֹּל מֵהַ שְׂאֵתָה צָרִיךְ,
וְתִתְחִיל לְהִיּוֹת יֵלֵד רְצִינִי, וְאַזְ תִּרְאֶה אֵיךְ שְׂכַלְם יֵאָהֲבוּ אוֹתְךָ וַיַּעֲזְרוּ
לְךָ, וַיִּקְנּוּ לְךָ אֲפֻנִים, וַיְהִיֶּה לְךָ רַק טוֹב, כִּי אִם אֵתָה תִּהְיֶה יֵלֵד טוֹב,
תִּרְאֶה אֵיךְ שְׂכַל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ יֵאָהֲבוּ אוֹתְךָ.

וְעַקֵּר גְּדוֹל תִּקַּח בְּיַדְיָךְ — שְׂתִקְנֶה לְעֲצָמְךָ מְדוּת טוֹבוֹת, כִּי
הַמְּדוּת הֵן יְסוּד הָאָדָם, וּמִי שְׂקוֹנֶה לְעֲצָמוֹ מְדוּת טוֹבוֹת, טוֹב לוֹ
כֹּל הַיָּמִים, כִּי בְּגִי-אָדָם אוֹהֲבִים מִי שֶׁהוּא בַּעַל מְדוּת טוֹבוֹת, וְעַל-כֵּן
תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְהִתְנַהֵג בְּדַרְךְ אַרְצְךָ וּבְמְדוּת טוֹבוֹת, וְתִרְאֶה אֵיךְ
שִׂיְהִיֶּה לְךָ רַק טוֹב.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קִנְחָה, כ"ה סִיּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל תְּלִמִּידי "בֵּית
שְׁלֵמָה", הַיְּהוּדִי הַזֶּה יִשְׁמֹר אוֹתָם מִכָּל רָע, וַיַּצְּלִיחַ אֶת דְּרָכָם בְּכָל אֲשֶׁר
יִפְנוּ וַיִּשְׁפְּלוּ וַיַּעֲלוּ מַעְלָה מַעְלָה, אֲמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן.

מאד מאד נהניתי לשמע איך שהשתפרתם במדותיכם, ותאמינו לי שממש חיים טובים וחיים ארזים הכנסתם בי, כי עיני ולבי בשיבת "בית שלמה", כי אני רוצה לראות בהצלחתכם הגשמית והרוחנית, ועל-כן תשתדלו יותר ויותר ללכת במדת דרך-אָרץ, באהבה ובשלום, ותשתדלו שיהיה שלום ביניכם, ואל תריבו ואל תתקוטטו ביניכם, אדרבה, תסתכלו במעלת חבריכם, ותשתדלו לעזור אחד להשני להתקדם. וכן תשמרו מאד על הגנה ועל נקיון הבגן, ומאד מאד אהיה לכם אסיר תודה.

זכרו היטב, שאתם העינים שלי, כמו שאמרתי כבר כמה פעמים, ואני רוצה לראות אצלכם הכי טוב, כמו שאני רוצה לראות בעינים שלי, ועל-כן תשתדלו מאד מאד לשמר עליכם, ותהיו בדרך אָרץ גדול עם ההורים, ותשתדלו לעזור להורים כמה שאתם יכולים. ובכלל פדאי שתפנס ביניכם אוירה של אהבה, אהבה ורעות, שתגורו ביחד כמו אחים, ואף פעם לא תריבו ביניכם, אדרבה תהיו עוזרים אחד להשני.

מאד מאד אבקש אתכם שוב, שכל אחד ואחד מכם יכתב לי בלי יוצא מן הכלל מכתב אחד פעם בשבוע, ולבקש כל מה שאתם רוצים, ותמסרו את המכתב למנהל ר' ... גרו זאיר, והוא ישלח את זה אלי, ומאד אהיה לכם אסיר תודה, כי נפשי קשורה בנפשכם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כ' רעט.

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר קרח, כ"ה סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו זאיר.

אקוה שיצרת כבר קשר עם ידידנו ... גרו זאיר, ולקחת את החוברת, והבנת מה שיש לפניך.

העקר ראה לחזק עצמך ביותר, כי היא זכות גדולה לכל בר

יִשְׂרָאֵל הָעוֹסֵק בְּהַפְצַת מַעֲיֵנוֹת הַחֻכְמָה חוּצָה, וּמְכַל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן מִי שֵׁישׁ לוֹ חֵלֶק בְּהַדְפָּסְתָּן — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי יִמִּינוּ וּשְׁנוֹתֵינוּ הִבֵּל, הִנֵּה אֲנַחְנוּ כָּאֵן וְעוֹד מַעֲט נִצָּא מִכָּאֵן וְכוּ', וּמָה יִשְׂאָר לָנוּ? רַק זֶה שְׂזַכֵּינוּ לְגִלוֹת אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי בְּאַמַּת מִי שְׁמֻסְתַּפֵּל בְּעֵין הָאַמַּת, יִרְאֶה וַיִּבִּין וַיִּשְׁכִּיל, אֲשֶׁר אֵי אֲפֹשֶׁר לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּדוֹר הַזֶּה, אֲלֵא עַל-יַדֵּי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל, כְּפִי הַנְּסִיווֹת הַקְּשִׁים וְהַמְרִים שְׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד, אֲשֶׁרִי מִי שֵׁישׁ לוֹ חֵלֶק בְּזֶה.

הַמַּחֲפָה לְתִשׁוּבָה מְהִירָה...

כ' רפ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר קִנְח, כ"ה סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֲקוּנָה שֶׁהַכֹּל עַל נְכוֹן וְהַבְּנָת הַכֹּל מָה עֲלֶיךָ לַעֲשׂוֹת, וַיִּצֵּא בְּהַדוֹר רַב, כִּי זֶה חֵלְקִי מִכָּל עַמְלִי, שֶׁהַשְּׂקֵעָתִי כָּל-כֶּף הַרְבֵּה פְּחוֹת בְּהַקְּמַת בֵּית-סֵפֶר "בֵּית פִּיגָא", וְכַמָּה מְסִירוֹת וְצָרוֹת וְכוּ' סִבְּלָנוּ וְכוּ', וּכְשָׁבָא סוּף הַשָּׁנָה, וְרוֹאִים מָה פְּעַלְנוּ — זֶה עַקֵּר הַשְּׂמֻחָה.

מָה אִמַּר לָךְ! אֲנִי יוֹדֵעַ הֵיטֵב אֶת גְּדֹל הַיְגִיעָה וְהַטְּרָחָה וְהַמְּסִירוֹת נֶפֶשׁ, הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים וְהַחֻבוֹת וְכוּ', שְׂאִתָּה מְשָׁקִיעַ בְּעַבּוּדַת הַהַדְפָּסָה, וְאִתָּה תְּמִיד בְּעִגְמַת נֶפֶשׁ וְכוּ'. עָלִי לְהוֹדִיעַ לָךְ, כִּי אֲנִי כְּבָר עוֹסֵק בְּזֶה כַּמַּעֲט שְׁלֹשִׁים שָׁנָה, וְהָיוּ זְמַנִּים שֶׁחֲשַׁבְתִּי שְׁכַלּוֹ כָּל הַקְּצִים, וּפְתָאם פְּתַח הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁפַע בְּזֶה, שְׁלֵא תִאֲרָתִי כָּלֵל, וְכֵן הָיָה כַּמָּה פְּעָמִים, שְׂאִף אֶחָד לֹא רָצָה לְהַפְיֵץ, וְהָיוּ לִי כַּמָּה מַחְסָנִים עִם אֲלֵפֵי סְפָרִים, וְהִנֵּה פְתָאם בָּאוּ מְפִיצִים חֲדָשִׁים וְהַפִּיצוּ הַכֹּל, כַּמּוֹ-כֵן יִהְיֶה גַם אֲצִלָּךְ.

רָאָה גַם רָאָה, שְׁנֵי אֲחִיךָ זְכוּ עַכְשָׁו לְנִסְעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, אֲף אֵין לָהֶם הַזְּכוֹת שֵׁישׁ לָךְ, שְׂאִתָּה עוֹסֵק בְּהַדְפָּסַת הַסְּפָרִים

הַקְדוּשִׁים, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה רָאוּי לָךְ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, כִּי בְּנֻדְאֵי גַם
הֵם נִסְעוּ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל רַק בְּזָכוֹת הַסְּפָרִים הַקְדוּשִׁים שֶׁהִדְפַּסְתָּ.

נָא וְנָא רַק לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ
כָּלֵל, וְאִז תִּרְאֶה אֶת גְּדֹל הַנְּסִים שֶׁעוֹד יַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, דְּבָרִים כְּאֵלוּ שֶׁלֹּא שְׁעָרְתָּ וְתֹאֲרָתָ כָּלֵל, וְזֶה עָקֵר הַבְּחִירָה, אֲשֶׁר
אֵין מְרָאִים לְאָדָם בְּעֵת שֶׁהוּא קוֹפֵץ אֶל תּוֹךְ הַיָּם וְכוּ'.

רְאֵה וְגַם רְאֵה רַק לְחִזֵּק וּלְשַׁמַּח עֲצָמְךָ, כִּי רַק זֶה מֵה שִׁישָׁאָר
מֵאֲתָנוּ, שְׁאֲנוּ זוֹכִים לְשַׁמֵּשׁ אֶת רַבְּנוּ ז"ל — אֲשֶׁרֵנוּ!

פֹּה תִקְבַּל מִכְּתָב כָּלְלִי שֶׁתִּשְׁלַח לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּפִּי שְׁאֲנִי
רוֹאֶה וּמִבֵּין, שֶׁעוֹד יִהְיוּ לָךְ כַּמָּה אֲלֵפֵי מְנוּיִים בְּהוֹרָאת קִבְעָה,
וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא תִהְיֶה שׁוּם דְּאָגָה בְּעֵנֶיךָ הַסְּפָרִים הַמְּכַרְכִּים, כִּי כָּלֵם
יִקְפְּצוּ עֲלֵיהֶם, הַעֲקֵר הוּא סְבֻלָּנוֹת וְשִׁמְחָה.

רְאֵה לְהִתְקַשֵּׁר אֶל ... שִׁיקַח אֶת הַכֶּסֶף שֶׁל ... שֶׁהוּא בְּעֵבוֹר
הַדִּירוֹת בְּיַבְנָאֵל, הוּא מִבְּקֵשׁ חֲשֻׁבוֹן כַּמָּה חֵיב לָךְ, כִּי יֵשׁ לִי דֶרֶךְ
לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ אֶת הַכֶּסֶף כְּמוֹ שֶׁהוֹצֵאתִי מִ... שֶׁשִּׁלַּם לָךְ בְּעֵבוֹר
הַסְּפָרִים שֶׁלְקַח בְּל"ג בְּעֵמֶר.

... לְקַח תְּמוֹנוֹת מְאֹד יְפוֹת מֵהַצִּיּוֹן הַקְדוּשׁ, רְאֵה לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ.

הַמְּחַכֶּה לְתִשׁוּבָה מֵהִירָה...

כ' רפא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר קִרְחָה, כ"ה סִיּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יֵאִיר.

אֵין מַלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַחֶסֶד חַנּוּם
שֶׁעָשָׂה עִמָּכֶם, שֶׁזָּכִיתֶם לְהַכְּנִס בְּדִירָה הַחֲדָשָׁה, וּמִמֶּשׁ אֲנִי שֹׁמֵחַ עַל
שִׂמְחַתְכֶם.

מה אמר לך, ידידי היקר! כל מכתב שאתה כותב לי, אתה ממש מחיה אותי, ובפרט בזה שאתה נותן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא, שאין לך עסק עם אחרים, ואינך רב עם אף אחד, מה אמר לך, זוהי הברכה והתודה הכי גדולה, שאדם צריך לברך ולתן תודה להקדוש-ברוך-הוא, שאין לו עסק במחלקת, וכך צריכין לחיות, לבלי לריב ולחלק על שום בריה שפעולם, אשרי מי שיכול להחזיק מעמד ולהצליח בזה.

נא ונא ראה רק להתבודד עצמך עמו יתברך, ותבקש שתזכה להכליל באין סוף ברוך הוא, כי אין לנו בזה העולם רק לברח אל הקדוש-ברוך-הוא.

נא ונא התמד בלמוד משניות המטהרת את הנפש.

ועל כלם — ראה לשמח ולשמח את נשמות ישראל, ולדבר עמהם דבורי אמונה והשגחה פרטית, אשר אין צורך אליהם, כי כל דבור ודבור שמדברים עם בר ישראל אמונה, מורידים את השכינה אל זה העולם, וזה עקר התכלית, והסמ"ך-מ"ם אורב מאד מאד לסלק את השכינה מן העולם, ועלינו למסור את נפשנו להוריד את השכינה בזה העולם, כי מלא כל הארץ כבודו, ואין בלעדיו יתברך כלל, אשרי ואשרי מי שזוכה להגיע אל זה!

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' רפב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר קרח, כ"ה סיון ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני שמח בשמחתך, שזכיתם לכנס בהדירה חדשה, ובנדאי פאשר עשה לכם הקדוש-ברוך-הוא עד עכשו נסים, עוד תראי הרבה נסים בזכות התפלות והבקשות שאת מבקשת תמיד את הקדוש-ברוך-הוא.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי רַבְנוּ ז"ל מְאֹד מְאֹד הִפְלִיג בַּתְּפִלַּת הַנָּשִׁים, וְעַל-כֵּן רָאוּ לְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ אֶת נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁתְּמִיד תִּעֲסֹקְנָה בַּתְּפִלָּה, וְכָל מָה שֶׁהֵן צְרִיכוֹת, שֶׁתִּפְעַלְנָה רַק עַל-יְדֵי תְּפִלָּה, כִּי תְּפִלָּה הִיא הַשְּׁעָר וְהַפֶּתַח לְכַנֵּס אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְדִקְא עַל-יְדֵי תְּפִלָּה יְכוּלִים לְזַכּוֹת לְכָל טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזֹּכֶה לְהִתְבּוֹדֵד עִצְמוֹ תְּמִיד עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ.

נָא וְנָא רְאֵי לְחַזֵּק אֶת כָּל אִשָּׁה וְאִשָּׁה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְתִדְבְּרֵי עִמָּהֶן דְּבוּרֵי חֲזִיק וְדְבוּרֵי אֲמוּנָה, וּבְכָל־ל טוֹב לְדַבֵּר עִם הַנָּשִׁים רַק דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְּׁגָחָה פְּרָטִית, כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא יִשְׁאַר מֵאֲתָנוּ רַק הַדְּבוּרִים הָאֵלּוּ, שֶׁאֲנַחְנוּ זֹכִים לְדַבֵּר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵת רוּאָה אֵיךְ שֶׁהַדְּבוּרִים פּוֹעֲלִים, כִּי, תִּהְיֶה לְאֵל, כְּכֹר זְכִית לְקַרֵּב אֶת הַרְבֵּנִית ... תְּחִיָּה, וְכֹךְ תִּהְיֶה שֶׁרְשָׁרֵת אֲרָכָה שֶׁתִּקְרַב עוֹד הַרְבֵּה נְפֹשׁוֹת, וְזֶה הִנֵּה רְצוֹן רַבְנוּ ז"ל, שֶׁאֵלּוּ הַתְּלַמִּידִים יַעֲשׂוּ עוֹד תְּלַמִּידִים, וְאֵלּוּ הַתְּלַמִּידִים יַעֲשׂוּ עוֹד תְּלַמִּידִים וְכוּ' וְכוּ', כַּמּוּבָא (בְּלֻקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן סח).

דְּבַרְתִּי עִם גִּיסְתָּךְ, וְנִסְפַּם בֵּינֵינוּ שֶׁהִיא תִּקְנָה סֵפֶר תּוֹרָה בְּעִבּוֹר "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" בִּיבְנָאֵל, אֲנִי צָרִיךְ פְּשׁוּט לְבַרְרֵר אֶצֶל כַּמָּה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ — מִי יֵשׁ לוֹ סֵפֶר תּוֹרָה גָּמוּר, אוֹ הוּא בְּאֲמָצַע הַגָּמֵר וְכוּ', וְזֶה יִהְיֶה תִּקּוּן גָּדוֹל בְּעִבּוֹר נְשִׁמַת הַמֵּת, כִּי כְּשֶׁקּוֹנִים סֵפֶר תּוֹרָה, וְקוֹרִין בְּזֶה בְּכָל שַׁבָּת, יֵשׁ לְנִשְׁמַת הַנִּפְטָר שֶׁעֲשׂוּעִים גְּדוּלִים לְמַעַלָּה, כִּי קָנוּ אֶת הַסֵּפֶר תּוֹרָה עַל שְׁמוֹ, וְנִכְתַּב עַל שְׁמוֹ, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזֹּכֶה לְכַתֵּב סֵפֶר תּוֹרָה, וּבְזֶה מְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה.

רְאֵי לְחַזֵּק אֶת עִצְמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְתִשְׁמַחֵי אֶת נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתְּפִלָּתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי עִם הַיְלָדִים, וְתִרְוֵי מֵהֶם רַב נַחַת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רפג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר קרח, כ"ה סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ב"יבנאל עיר ברסלב", הוי"ה עליהם ישמרו ויצילים מפל צרה וצוּקָה, ומכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם אמן.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם ביותר במדת אהבה, אחנה ורעות, ותדונו איש את רעהו לכף זכות, ואף שבכל פעם אני חוזר ומדגיש על דבר זה, כי באמת ראוי לנו לחזור על זה מדי יום ביומו, כי אין עוד דבר חשוב אצלו יתברך כמו אהבה ואחדות בין עם ישראל, כי בזה שנשמות ישראל אוחדים את עצמם ביחד, אז שום אמה ולשון אינה יכולה להם, ולהפוך עקר עבודת הסמ"ך-מ"ם הוא לעשות פרושים בין נשמות ישראל, ועל-ידי-זה יכול להם, ולכן צריכים לחזור על זה מדי יום ביומו מחדש, שנופה להחזיק את עצמנו ביחד באהבה, אחנה ורעות, כי כן מוכא בזהר הקדוש (זהר חדש, פרשת נח): אם בי פנישתא חדא, בית-המדרש אחד יחזיקו את עצמם ביחד — יגאלו. ועקר הגאלה שנופה להוריד את השכינה בזה העולם, וכלם יראו ויקבלו עליהם את על מלכותו יתברך לבר.

ראו מה שקורה עכשו בכלליות העולם ובפרטיות בארצנו הקדושה, שמתמלא כל העולם כלו עם גאוף, שקוץ, תעוב, זהום וערם, בלי שום בוששה כלל, והולכים בפריצות ובבגדי שחץ, ומכשילים את כלם בפגם-הברית, וכן ממלאים את העולם עם כפירות ואפיקורסות, עד שכבר לא מתבישים לדבר בגלוי נגדו יתברך, ומזה סובלים מה שסובלים, כי תכף-וימיד פשיש, רחמנא לישזבן, גאוף וכפירות, אז מסלקים את השכינה, ותכף-וימיד כשמתלקת השכינה, סובלים צרות ויסורים ומרירות רבים, כי בו

בְּרַגַע כְּשֶׁנִּסְכַּם לְאָדָם אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדָיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכֹל
 אֲלִקוֹת גָּמוּר הוּא, וְהוּא יִתְבַּרֵךְ מִנְהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהִשְׁגָּחָה נוֹרָאָה
 וְנִפְלְאָה מְאֹד, אֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְמָטָה, אֲלֵא אִם כֵּן מְכַרִּיזִים
 עָלָיו מִלְמַעְלָה (חֲלִין ז:), וְאִפְלוּ מִכָּה קִטְנָה לֹא מְקַבְּלִים בְּאֲצַבְע
 הַקִּטְנָה בְּלִי שׁוּם הִשְׁגָּחָתוֹ הַפְּרִטִית, וּמִכָּל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן אֲבָר יוֹתֵר
 גְּדוֹל, וּמִכָּל שְׂכָן כָּל אָדָם וְכוּ', מֵה שְׁקוּרָה עֲמוֹ, הַכֵּל בְּהִשְׁגָּחָתוֹ
 הַפְּרִטִי פְּרִטִית, וְתִכְף־וּמִיד כְּשֶׁאָדָם מְכַנִּים יְדִיעוֹת אֱלוֹ אֲצֵלוֹ, אִז
 יוֹדֵעַ שְׂאִין לוֹ רַק הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּעֲצָמוֹ, וְהוּא מְתַפְּלֵל וּמְתַבַּדֵּד
 וּמְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלָיו רַק אֱלֹו יִתְבַּרֵךְ, כִּי מֵאֲחֵר שְׁבָרוֹר
 וְגָמוּר אֲצֵלוֹ שְׂאִין בְּלִעְדָיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, זֶה בְּעֲצָמוֹ הַגְּאֻלָּה, שְׂאָדָם
 מְמַשִּׁיף עַל עֲצָמוֹ אֹר הִשְׁגָּחָתוֹ הַפְּרִטִי פְּרִטִית, וְכָל זְמַן שְׂאִין מְחַלֵּט
 בְּאָדָם יְדִיעוֹת אֱלוֹ, אִז סוֹבֵל מֵה שְׁסוֹבֵל, שְׁזֵה כָּלֵל הַגְּלוּת הַמְּרָה
 שְׁעוֹבֵרֶת עַל כְּלָלִיּוֹת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ.

עַל־כֵּן רְאוּ, אַחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים, לְהִתְחִיל אֲצִלְכֶם! לְהִמְשִׁיף בְּכֶם
 יְדִיעוֹת אֱלוֹ, אֲשֶׁר אֵין לָנוּ רַק הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְאִם נַחֲזִיק אֶת
 עֲצָמָנוּ בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת וּבְשָׁלוֹם כְּמוֹ מְשַׁפְּחָה אַחַת
 גְּדוֹלָה, תִּאֲמִינוּ לִי, שְׂאִז כָּל אֱלוֹ הַקְּמִים עָלֵינוּ יִתְבַּטְּלוּ כְּמוֹ הַעֲנָנִים
 אַחֵר הָרוּחַ, אֲבָל צְרִיכִים לְמָסַר אֶת נַפְשׁוֹ עַל עֲנִיַן אַהֲבָה, אַחְוָה
 וְרַעוּת, כִּי זֶה לֹא בָּא קָל, כִּי טָבַע שֶׁל הָאָדָם שֶׁהוּא רוֹאָה תְּמִיד חוֹב
 עַל חֵבְרוֹ, וְעַל־כֵּן צְרִיכִים מְמַשׁ מְסִירוֹת נַפְשׁ לְדוֹן אֶת זוּלָתוֹ לְכַף
 זְכוּת, וְלֵאמֹר אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד הוּא צְנוּר שֵׁישׁ
 בְּכַחוֹ לְהוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה בְּעוֹלָם, וּכְשֶׁנִּכְלָלִים בְּיַחַד כָּל נִשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל, אִזִּי יְכוּלִים לְהוֹרִיד אֶת כָּל הַשְּׂכִינָה לְמָטָה, וְזוֹהִי הַגְּאֻלָּה
 הַשְּׁלֵמָה — כְּשִׁיתְגַּלֶּה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, אֲשֶׁר אֵין לוֹ רַק הַקְּדוֹשׁ־
 בְּרוּךְ־הוּא, וְאֵין לוֹ אֵל מִי לְפָנוֹת רַק אֱלֹו יִתְבַּרֵךְ. וְעַל־כֵּן רְאוּ, אַחֵי
 וְרַעֵי הַיְקָרִים! שְׂאַתֶּם תִּתְחִילוּ בְּדַבֵּר הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה — לְגַלוּת
 וּלְפָרְסָם אֶת אֲמַתָּת מְצִיאֹוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, וּלְחַזֵּק אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,
 וּלְשַׁמְחֵם וּלְעוֹדְדֵם, וְהַעֲקֹר תִּתְחִילוּ מֵעַצְמְכֶם, קִדְּם תְּרָאוּ שְׂאֲצִלְכֶם
 תִּתְהַיֶּה אַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, כִּי כְּמוֹ שְׂצְרִיכִים לִילֵף לְהַפִּיץ אֶת אֹר
 רַבְּנוּ ז"ל בַּחוּץ, כְּמוֹ־כֵן צְרִיכִים גַּם לְהַפִּיץ אֶת אֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּפָנִים,

רצד אָשר כ' רפד בנחל

הַיְנוּ בְּתוֹךְ קְהֵלְתֵנוּ, שְׁנֵהֲיָהּ בְּיַחַד מְאַחֲדִים בְּדַעַה אַחַת, וְדִיקָא
עַל־יְדִי־זָה נִצְלִיחַ אַחֲר־כֶּךָ גַּם בַּחוּץ.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר קָרַח, כ"ו סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע אִיף
שְׂאַתָּה מְסַתְדֵר בִּיבְנָאֵל, יַעֲזֹר לְךָ הַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂתִהְיֶה תָּמִיד
מְסֻדָּר, עַד שְׂתִזְכֶּה לְבָנוֹת בֵּית נְאֻמָּן בִּישְׂרָאֵל בִּיבְנָאֵל דִּיקָא, וְתִצְלִיחַ
לְהַקִּים מְשֻׁפְחָה.

רְאֵה לְהַפְיֵץ אֶת "אוֹר יִבְנָאֵל" בְּתוֹךְ יִבְנָאֵל, כִּי צְרִיכִים לְקָרֵב
אֶת כָּל הַתּוֹשָׁבִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְצְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ בְּעֶבּוֹר זֶה,
כִּי הַסֵּמ"ך־מ"ם אוֹרֵב מְאֹד מְאֹד עָלֵינוּ, וְעַל־כֵּן אֲנַחְנוּ צְרִיכִים
לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוּלָם לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל
לְכָל הַתּוֹשָׁבִים, וְהַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שְׂבָאָמֶת נִצְלִיחַ.

הַעֲקֹר רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּעֶבּוֹדָה הַקְדוֹשָׁה הַזֹּאת שֶׁל תְּפִלָּה
וְהַתְּבוּדָּה, וְתִתְּבוּדֵךְ עֲצָמְךָ עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִזּוּ תִצְלִיחַ אֶת דִּרְכְּךָ.
וְאִין לְךָ עוֹד מְקוֹם טוֹב לְהַתְּבוּדָּה כְּמוֹ כָּאן בִּיבְנָאֵל, וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרִי
וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂמַנְצִל אֶת הַמְּקוֹם הַזֶּה לְתַפְלָה וְהַתְּבוּדָּה, וְהַקְדוֹשׁ־
בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שְׂתִצְלִיחַ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמְמַשׁ תְּחִינֵי.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר קִרְחָה, כ"ו סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְשׁוּם דָּבָר
שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשֹׁבֵר אוֹתְךָ, כִּי בְּזֵה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה
לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְאִינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דָּבָר.

הַעֲקָר רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים, שֶׁרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה
לָנוּ (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא), שֶׁעַל-יְדֵי אֲמוּנַת חֲכָמִים יְכוּלִים
לְהוֹצִיא מִשְׁפָּטָנוּ לְאוֹר, הֵינּוּ מִכָּל הַלְמוּדִים שֶׁאֲדָם לוֹמֵד, צָרִיךְ
שִׁיקְבֵּל מֵהֶם מִשְׁפָּטֵי אֱמֶת, שֶׁלֹּא יִהְיֶה בְּבַחֲיַנַּת מִשְׁפָּט מְעַקֵּל, הֵינּוּ
שִׁיקְבֵּל וְיִלְמַד מִכָּל הַלְמוּד שֶׁלוֹמֵד מִשְׁפָּטֵי הַנְּהֻגוֹת, לִידַע אִיךָ
לְהַתְנַהֵג בְּפָרְטֵי פְרָטִיּוֹת, וְזֶה הַעֲקָר בְּזֵה הָעוֹלָם, כִּי עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד עוֹבֵר בְּזֵה הָעוֹלָם בְּלְבוּלִים, וְאִינוֹ יוֹדֵעַ מַה לַעֲשׂוֹת, וְעַל-יְדֵי
שֶׁמְחִזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּאֲמוּנַת חֲכָמִים, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא יְכוּל לְתַן עֲצוֹת
לְנַפְשׁוֹ. וּמַהִי אֲמוּנַת חֲכָמִים? לְהֶאֱמִין שֶׁכָּל מַה שֶׁלְּמַד אוֹתָנוּ רַבְּנוּ
ז"ל — כֵּן הוּא, וְלֹא לְשֶׁאֵל שׁוּם קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת כָּלֵל, הֵינּוּ אִם
רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ, אֲשֶׁר הַעֲקָר בְּזֵה הָעוֹלָם הוּא שְׂמֻחָה, צְרִיכִים
לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ מְאֹד מְאֹד לְבוֹא אֶל מִדַּת הַשְׂמֻחָה — לְשִׂמְחָה אֶת
עֲצָמוֹ, לְשִׂמְחָה אֶת אִשְׁתּוֹ וְיִלְדָיו וּלְשִׂמְחָה אֶת כָּל חֲבָרָיו וְיִדְדָיו
וּקְרוֹבָיו וּמְשֻׁפְחָתוֹ, וְזוֹ נִקְרָאת אֲמוּנַת חֲכָמִים, לְהֶאֱמִין שֶׁכָּל דְּבָרֵי
רַבְּנוּ ז"ל אֱמֶת, וְאִנִּי מֵאֲמִין שֶׁצְרִיכִים לְחִזּוֹק אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד. וְכֵן
הוּא בְּעִנְיַן תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, אִם רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ, אֲשֶׁר אֵין עֲצָה
אֲחֵרַת לְבָרַח מִהַרְעֵ וְהַחֲשֵׁף שְׁנִלְכַד בָּהֶם, אֲלֵא עַל-יְדֵי תְּפִלָּה
וְהַתְּבוּדוֹת, צְרִיכִים לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה

הזו של תפלה והתבודדות. ועל־כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁמַחֲזֵק אֶת עֲצָמוֹ בְּזָה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

גַּא וְנָא רְאֵה לְשִׁמְחָה וְלְשִׁמְחָה אֶת אַחֲרִים, וְיִתְדַבֵּר עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד דְּבוּר טוֹב, וְיִתְחַזְקוּ וְיִתְאַמְצוּ, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִהְיוּ לָךְ פְּחוֹת הַנֶּפֶשׁ לְבוֹא וְלִהְתַּפְּלֵל אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וְיִתְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד טוֹב מִזֶּה. וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְשִׁמְחָה בְּכָל יוֹם, וְיִלְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרַךְ בְּכָל יוֹם.

גַּא וְנָא הַדְּבָק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבַּרַךְ, וְרְאֵה לְעוֹב כְּבָר אֶת כָּל הַשְּׂטִיּוֹת שֶׁל הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה, רְאֵה לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים, וְתִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמְךָ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת זֵיו חֵיּוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבַּרַךְ. וְאִם אַתָּה יְכוֹל בְּעֵת הַתְּבוּדוֹת לִיַּחַד אֵיזָה יַחֲוֹד, אִז טוֹב לָךְ לְנַצַּח, כִּי עֹסֵק הַיַּחְוּדִים עוֹלָה עַל הַכֹּל, כִּי הוּא הַצְּנוּר הַמְּמַשִּׁיךְ אוֹר וְזֵיו וְחֵיּוֹת וְדַבְּקוֹת הַבוּרָא יִתְבַּרַךְ שְׁמוֹ.

הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רפוּ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר קַרְחָה, כ"ו סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָיָה.

אֵין מְלִים בְּפִי לְשַׁבַּח וּלְפָאֵר אוֹתְךָ עַל גְּדֹל עֲבוּדְתְךָ וְעַל מְסִירוֹת נַפְשֶׁךָ שְׁיֵשׁ לָךְ בְּעֵגֶן בֵּית־הַסֵּפֶר. לְדַעְתִּי, אֵין שְׂכָר לַתֵּן לָךְ וְלִשְׁלֹם עֲבוּרְךָ בְּעִבוּר גְּדֹל הַמְּסִירוֹת נַפְשׁ וְהַיְגִיעוֹת וְהַטְּרָחוֹת שְׂאֵת טוֹרַחַת, שְׂיִהְיֶה לָנוּ חֲנוּךְ כָּשֶׁר, אֲשֶׁר דְּבָר זֶה הוּא מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב בְּשָׂמַיִם, וּבְפֶרֶט בְּדוֹר הַזֶּה הַמְּלֵא זְהֻמָּא וְקַלְפוֹת וְהַסְּתָרוֹת וְהַעֲלָמוֹת, שְׁמִכְסִים וּמַעֲלִימִים וּמְסִתִּירִים אֶת אֲמֵתַת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרַךְ, וּמְכַנְיָסִים וּמְחַדִּירִים בְּהִילָדִים חֲנוּךְ כְּפָרְנִי, וּבְפֶרֶט־יּוֹת כָּאֵן בְּיַבְנָאֵל, שְׁהַסְמָ"ךְ־מ"ם אוֹרֵב עֲלֵינוּ מְאֹד מְאֹד וְכוּ' וְכוּ', וְעַל־כֵּן בְּזָה שְׂאֵת

מוֹסְרֵת אֶת נַפְשׁוֹ, שִׁיְהִיָּה לָנוּ חֲנוּף כְּשֶׁר עַל טְהָרֵת הַקִּדְּשׁ, אֵין מְלִים
לְפָאָר וּלְשִׁבְחֵי אוֹתָךְ, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּצְלִיחֵי כָּל יְמֵי
חַיִּיךָ. הָעֵקֶר אֵל תִּפְחָדֵי מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם. אֶת צְרִיכָה לְהִיּוֹת
עֲקֻשְׁנִית גְּדוּלָּה, וְלֹא לִפְחָד מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי אֲנִי מְקַוֶּה
לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאֵת תִּשְׁאָרֵי תְּמִיד הַמְּנַהֵלֵת שְׁלָנוּ לְבֵית-סֵפֶר,
וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׁנֹזְכָה כָּבֵד לְמִבְּנֵה מְשָׁלָנוּ, וְלֹא נִצְטָרֵךְ
לְלַכֵּת לְרַעוּת בְּכַרְמִים אַחֲרַיִם, אֲלֵא יְהִיָּה לָנוּ מִבְּנֵה מְשָׁלָנוּ.

נָא וְנָא רְאֵי לְהַתְּפַלֵּל הַרְבֵּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָּל יְשׁוּעָתָנוּ
תְּלוּיָה רַק בְּיַד הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּפִי שְׁאָדָם מְחֻזָּק וּמְאַמֵּץ אֶת
עֲצָמוֹ בְּתַפְלָה וּבִקְשָׁה, כֵּן זֹכָה לָזֶה.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְּפַלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחֵי בְּחַיִּיךָ, וְתִזְכְּי לְבָנִים צְדִיקִים
וּלְבָנוֹת צְדִיקָנוֹת, בְּגִין רַבָּנִין וְחַתָּנִין רַבָּנִין, וְיְהִיָּה לְכֶם רַק טוֹב כָּל
הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רפז.

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר קִנְחָה, כ"ו סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צָמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גִּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב
מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׁאֵתָה מְחֻזָּק אֶת עֲצָמְךָ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרֵט שְׁאֵתָה
זֹכָה וּמְזֻכָּה אֶת הַרְבִּים בְּהַפְּצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, וּבִיּוֹתֵר בְּזֶה
שְׁאֵתָה לוֹמֵד עִם אַחֲרַיִם דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל.

רְאֵה לְחֻזָּק אֶת עֲצָמְךָ בִּיּוֹתֵר בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה לְבִטֵּל אֶת עֲצָמְךָ
לְגַמְרֵי אֶל אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי זֶה הָעֵקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם — לְבִטֵּל
אֶת עֲצָמוֹ רַק אֲלִיו יִתְבָּרֵךְ, לְדַעַת שְׁאֵין לִי שׁוּם רְצוֹן אַחֵר מִבְּלַעֲדֵי

רצונו יתברך, ועל קטב זה כל למודי וכל תפלתי וכל הנהגתי, איני רוצה רק את הקדוש-ברוך-הוא, ובזה שתהיה חזק בעבודה הקדושה הזו — לחפש רק אחר הקדוש-ברוך-הוא, על-ידי-זה תצא מכל צרותיך ויסוריך המעיקים ומבלבלים אותך וכו' וכו'.

אודות שאלתך בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז', בענין אור המקיף, שהיא שמירה מנאוף, ואיך היה יכול להם הנחש וכו', מכל זה אנו רואים חמר לשון-הרע, שעל-ידי דבור לשון-הרע מאבדים את הכל. וזה היה חטא הנחש, שהלביש עצמו במצוות כאלו מספר איזה ספור, ורחמנא לצלן, בלשון-הרע שלו הכניס בהם כפירות, עד שבאו למה שבאו. וצריכים רחמים רבים להנצל מהנחש הזה. ומוכא בקהלות יעקב (ערוך נחש), שהוא ראשי תבות: נוכלות חכמה שלמעלה, פי הוא מתחיל לדבר לשון-הרע, ונותן עקיצה לאדם, ועל-ידי-זה כבר האדם מתקרר, עד שנופל לפגם-הברית, רחמנא לישזבן, שאז עברה גוררת עברה וכו'. ואף לשאלתך אם יש אור המקיף, איך יכול בכלל להכנס אצלו הנחש, זהו התרוץ בעצמו, פי הנחש יונק מנוכלות חכמה שלמעלה, שהוא בא בערמוניות כזו, שהוא רק מדבר לשון-הרע, ואחר-כך כבר מפיל את האדם בנוקבא דתהומא רבא, רחמנא לישזבן, פגם הברית. ובזה גם יתרץ מה שאתה שואל — אף שאני יודע שכל אלו המצערים אותך הם רשעים וצבועים, עם כל זאת עלי לשוב עד מכהו וכו', פי בודאי מי שמתחיל עם אחר הוא רשע וצבוע, פי מה יש לך עם אחר? ! פי אם היתה לך אמונה אמיתית, אמונה ברוחה ומזפכת בו יתברך, לא היית מתחיל עם אף אחד, ואם אתה מתחיל עם מישהו, סימן שאתה פגום מאד מאד. אף-על-פי-כן אסור לענות לו, רק לברח להקדוש-ברוך-הוא, זה גאמר רק על יחיד, שאין לו עסק עם אף אחד, ואחד בא ומצער אותו ומדבר עליו כל דבר רע, ותכף-ומיד הוא רואה שהוא צבוע ורשע, פי אחרת למה אתה מתחיל אתי, מה עשיתי לך, עם כל זאת העצה לשוב עד המכהו, לידע שהוא רק מקל ממנו יתברך, שמכה בנו כדי לחזר אליו יתברך, אבל מה שנוגע להכלל, כגון: אחד שזוכה ומזכה את הרבים, אם לא ימחו

על דְּבָרָיו, וְיִתְּנוּ לוֹ תַּכְּף־וּמְיָד עִם הַמַּקָּל שְׁלוֹ עַל רֵאשׁוֹ, אֲזַי יָכוֹל לְקַרֵּר גַּם אֶת אַחֲרָיִם. בְּשִׁבִיל זֶה אָסוּר לְרַחֵם עַל נַחֲשׁ, רַק צְרִיכִים לְקַצֵּץ אֶת רֵאשׁוֹ, כִּי אַחֲרַת יִלְךְ וְיִנְשֹׁף אַחֲרָיִם. וְהַעֲקָר שְׁצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְּבַרֵךְ לֹא לְהַתְּפַעֵל מֵאַף אֶחָד.

ואודות שְׁאַלְתָּךְ בְּעֵנִין הַכְּפֻנָה אֶל אֱלֹקִים בְּאַמִּירַת 'תִּקְוֹן הַכְּלָלִי', לָמָּה דִּיקָא הַמְּלוּי? כִּי הַמְּלוּי הוּא מִמַּחֲזִין דְּגַדְלוּת, שְׁמִשָּׁם נִמְתְּקִים כָּל הַדֵּינִים, וְהַחֲסֵד וְהַגְּבוּרָה מִתְאַחֲדִים יַחַד וְנִעְשִׂים לְדַעַת, אֲשֶׁר הַדַּעַת הִיא עֵקֶר תִּקְוֹן הַבְּרִית, כִּי אֵין אָדָם עוֹבֵר עֲבָרָה, אֲלֹא אִם־כֵּן נִכְנָס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת וְכוּ' (סוֹטָה ב.) (וַיֵּשׁ לְהֶאָרִיף בְּזֶה, אַף מִחַמַּת טְרֵדוֹת הַשֶּׁבֶת, אִי אֶפְשָׁר עֲכָשׁוֹ, וְלִקְצָר אֲנִי צְרִיף).

אודות מה שְׁכַתּוּב הַנֶּסֶח בְּבִרְכַת "עַל הַצְּדִיקִים בֵּית סוֹפְרֵיהֶם", אֵין מַה לְחַשֵּׁשׁ כָּלֵל, כִּי הַנֶּסֶח הַזֶּה מוּבָא בְּסִדּוּר יַעֲבִ"ץ. וְיִדּוּעַ אִם הִיָּה רַק אֵיזָה פְּקֻפּוּק, שְׁחָס וְשָׁלוּם, בָּא מֵהַכַּת הָאָרוּרָה, יִמַּח שְׁמֵם הִיָּה הַקְּדוּשׁ יַעֲבִ"ץ מְרַעִישׁ עוֹלָמוֹת כְּנֻגָד, וּמְכַל שְׁפֵן שְׁלֹא הִיָּה מְכַנִּיסֵם בְּנֶסֶח הַתְּפִלָּה שְׁלוֹ. וְעַל־כֵּן אֵין מַה לְחַשֵּׁשׁ כָּלֵל, רַק לֹאמַר כְּמוֹ שְׁרָגִיל.

ואודות שְׁאַלְתָּךְ בְּעֵנִין אַמִּירַת "יִשְׁתַּבַּח", רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שְׁבִרְכַת "יִשְׁתַּבַּח" הִיא גְּמַר בִּרְכַת "בְּרוּךְ שְׁאֲמַר", וְכְמוֹ שְׁבִבְרְכַת "בְּרוּךְ שְׁאֲמַר" אוֹמְרִים "מְלִךְ יְחִיד חַי הָעוֹלָמִים", כִּף צְרִיכִים לְסַיֵּם "מְלִךְ יְחִיד חַי הָעוֹלָמִים", וְלֹא לֹאמַר אֵל, וְזֶה לֹא סוֹתֵר כָּלֵל אֶת שׁוּם גֶּסֶח.

ואודות מה שְׁכַתּוּב בְּהַקְּדָמָה שֶׁל שֶׁל סֵפֶר "שְׁמִירַת־הַבְּרִית" לֹאמַר הַשְּׁלֵשׁ פְּרָשִׁיּוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע בְּעַת הַקְּרֻבָּנוֹת, בְּשַׁעַה שְׁכַתּוּב בְּכַפְּנוֹת לֹאמַר רַק פְּרָשָׁה רֵאשׁוֹנָה, הַמְּצִיאוֹת הִיא, שְׁעוֹבְרִים הַמּוֹן עִם בְּכָל יוֹם זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע, כִּי אֶפְלוּ מִי שְׁמַתְּפַלֵּל מְקַדֵּם, אַף כְּשִׁמְתְּפַלֵּל לְאֵט, אֲזַי כְּשִׁמְגִיעַ לְקְרִיאַת שְׁמַע, וְיִכְבֵּר עֲבַר אֶת הַזְּמַן, לְכַף אִם אָדָם מְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ חוֹק וְלֹא יַעֲבַר לֹאמַר תַּכְּף־וּמְיָד אֶת הַקְּרִיאַת שְׁמַע עִם תְּפִלִּין דִּיקָא הַשְּׁלֵשׁ פְּרָשִׁיּוֹת עוֹד בְּהַתְּחַלַּת הַתְּפִלָּה, כִּף יִהְיֶה בְּטוּחַ, שְׁאֵף פְּעַם לֹא יַעֲבַר אֶת זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע.

כָּל זֶה אָנִי כּוֹתֵב לָךְ בְּזִרְיוֹת נִפְלְאוֹה, כִּי פְּשׁוּט אֵין לִי זְמַן
עֲכָשׁוּ, וְטִרְדוּתִי רַבּוּ כְּפִי שָׂרְבוּ.

הָעֵקֶר רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ וּלְהַפְיִץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, וְזֶה
עֵקֶר תְּקוּנַת הַבְּרִית, תְּקוּנַת הַמַּח, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂיִהְיֶה
לָךְ תְּמִיד שְׁלוֹם בְּבֵית, וּתְקַרֵּב אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל שְׂיִהְיֶה תְּמִיד
שְׁלוֹם בְּבֵיתְכֶם, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ דְּרָכְךָ בֵּין בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבֵין
בְּרוּחָנִיּוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל שֶׁתִּצְלִיחַ דְּרָכְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רפח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר קִנּוּחַ, כ"ו סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטוֹב
מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאִתָּה מְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ.

מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי בְּבִשׁוּרָה מְשֻׁמַּחַת, שְׂמִגִּיעַ לָךְ בְּרַכַּת
"מִזֵּל-טוֹב", וַיִּצְנֶה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶתְךָ אֶת הַבְּרַכָּה עַל הַקְּלֵדַת
בְּתָךְ, וְתִזְכֶּה לְגַדְלָהּ בְּנִקְל, וַיְהִי בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם-בֵּית אָמֶתִי.

בְּיָדָי טוֹב מְאֹד שֶׁתִּקְבַּל נְקִדַת הַחֶבֶר, וּבְכַרְט בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל
צְרִיכִים חֶבֶר מְאֹד מְאֹד יוֹתֵר מִמְּקוֹם אַחֵר, כִּי אֲצֵל אַחֲרִים יֵשׁ
עַל-כָּל-פָּנִים אֶת הַרְבֵּי לְשָׂאֵל, וְאֲצִלְנוּ צְרִיכִים נְקִדַת הַחֶבֶר, שְׂדִיקָא
עַל-יְדֵי שְׂגִיחָם תִּתְבָּרַר הָאֱמֶת. אֲבָל הָעֵקֶר לְחַפֵּשׂ אַחֵר הָאֱמֶת, וְלֹא
לְהַטְעוֹת אֶת עֲצָמוֹ מֵהִי אָמֶת, וְהָאֱמֶת הִיא כְּמוֹ שְׂאֲנִי רְגִיל לומר:
שְׂתִי אוֹתִיוֹת א' — מֵת, הֵינּוּ א'הִיָּה מ'ת', כְּשֶׁאֲדָם חוֹקֵק בְּדַעְתּוֹ,

שִׁיבּוֹא הַיּוֹם וְהַשְׁעָה וְהַרְגַע שִׁיצְטָרֵף לְעֹזֵב אֶת זֶה הָעוֹלָם, וַיְהִי־מָתַי, וְהַהֲכָרַח יִהְיֶה לוֹ לַתֵּן דִּין וְחֻשְׁבוֹן לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל פְּרִט וּפְרִט, זֶה נִקְרָא אֲמֶת, וְכָל זְמַן שֶׁאֵין הָאָדָם חוֹשֵׁב עַל אַחֲרִיתוֹ וְעַל תְּכֵלִיתוֹ הַנִּצְחִית, עַד־יֵן הוּא רְחוּק מִהָאֲמֶת, כִּי בְּאֲמֶת אֲמֶת הוּא רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר שָׁמוּ הוּא אֲמֶת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יִרְמְיָה י. י): "הַשֵּׁם אֱלֹקִים אֲמֶת", וּמֵהִי הָאֲמֶת שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא? שְׁנוּזָכָה לְהַפְלִיל בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי רַק אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ הָאֲמֶת, וּכְשֶׁאָדָם חִי עִם נִקְדָּה זוֹ, שֶׁהוּא יוֹדֵעַ שְׁסוּף כָּל סוּף יִצְטָרֵף לְצֵאת מִזֶּה הָעוֹלָם, וְלֹא יוֹעִיל לוֹ שׁוּם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִי וַיְהִי מֵה שִׁיְהִי, זְכוּרוֹן יוֹם הַמּוֹת לֹא יִשְׁכַּח מִמֶּנּוּ כְּרַגַע, הָאָדָם הַזֶּה אוֹחוֹז בְּאֲמֶת, לְמָה? כִּי הוּא יוֹדֵעַ שֶׁצְּרִיף לַחֲזוֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְשֵׁם תְּכֵלִיתוֹ, וְעַל-כֵּן הִיְעֵלָה עַל הַדַּעַת, שִׁיִּחַפֵּשׂ אַחֵר כְּבוֹד אוֹ אַחֵר כְּסָף וְכוּ' וְכוּ', הֲלֹא לְמִי יִנְיַחֲנוּ, וּבַפְּרִט מִי יוֹדֵעַ אוּלַי הַיּוֹם הוּא הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן שְׁלִי, שֶׁאֲנִי צְרִיף לְצֵאת מִזֶּה הָעוֹלָם, וּמִי שֶׁמְחַזֵּיק הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בִּידְיָעָה זוֹ, הוּא אוֹחוֹז בְּאֲמֶת, וְזַעֲרִין אֵינּוֹן שְׁאוּחוֹזִים בְּדָבָר זֶה, שֶׁתְּמִיד יִחְשְׁבוּ רַק מִיּוֹם הַמִּיתָה, שֶׁאֲהִיָּה מָת — שֶׁאֲנִי צְרִיף לְצֵאת מִזֶּה הָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן זַעֲרִין אֵינּוֹן שְׁאוּחוֹזִים בְּמִדַּת הָאֲמֶת, כִּי בְּאֲמֶת אָדָם בָּא מְלַמְעֵלָה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא חִי עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא צְרִיף לַחֲזוֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם חִי עִם יְדִיעָה זוֹ, כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ יִשְׁתַּנּוּ לְגַמְרִי, מֵאַחֵר שֶׁהוּא חִי רַק עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה נִקְרָא אֲמֶת, אֲבָל אֵי אֶפְשֶׁר לְהַגִּיעַ לְאֲמֶת הַזֶּה, כִּי אִם עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, שִׁיִּתְּבוּדֵד עֲצָמוֹ הַרְבֵּה הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שִׁיִּזְדַּכֵּף מִחוּ לְגַמְרִי, וְתְּמִיד כְּבָר יִחְשֹׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וּמִי יָכוֹל לְהִתְפָּאֵר בְּדָבָר זֶה — אִם לֹא מִי שֶׁזְכוּרוֹן יוֹם הַמּוֹת אֵינּוֹ זֶה מִמְּחֻשְׁבָתוֹ כְּרַגַע, שֶׁהוּא יוֹדֵעַ תְּמִיד, שְׁסוּף כָּל סוּף הוּא צְרִיף לְצֵאת מִזֶּה הָעוֹלָם, וְהַסּוּף כָּל סוּף יָכוֹל לְהִיּוֹת עוֹד הַיּוֹם וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן כָּל עַנְיָנוּ כְּבָר מְשִׁתְּנָה לְגַמְרִי, כָּל מִהְלֵךְ מִחֻשְׁבָתוֹ מְשִׁתְּנָה אַחֲרָת, כִּי כְּבָר אֵינּוֹ צְרִיף לְהִתְנַשֵּׂא עַל אַחֵר, מֵאַחֵר שֶׁהַיּוֹם אֲנִי יוֹצֵא מִזֶּה הָעוֹלָם וְכוּ'. וְתִסְתַּפֵּל בְּבֵית-חֹלִים, שֶׁשׁוֹכֵב שָׁם אָדָם שֶׁהוּא גּוֹסֵס כְּמַעַט שְׁנַגּוּעַ, וְהוּא חֲלֵשׁ מְאֹד, וְרַק מְסַתַּפֵּל עִם הָעֵינַיִם וְכוּ', וְאִם אֶחָד יִגַּשׁ אֵלָיו אִזּוֹ בַּשְּׁעָה הָאֲחֵרוֹנָה שְׁלוֹ, וַיִּשְׁאַל אוֹתוֹ:

הָאִם רְצוֹנָךְ לְהִתְנַשֵּׂא עַל מִישֵׁהוּ וְכוּ'?! יִסְתַּכֵּל עָלָיו כְּמִטְרָף —
 מֵה מִי וְאֵימַת, מָה אַתָּה רוֹצֵה מִמֶּנִּי, מִי אַתָּה וְאֵימַת אֶתְנַשֵּׂא, רְאֵה
 בְּאֵילוּ פָּנִים אֲנִי נִרְאָה, עוֹד מֵעַט אֲנִי כִּכָּר יוֹצֵא מִזֶּה הָעוֹלָם, וְאַתָּה
 מְבַלְבֵּל אוֹתִי בְּשִׁטּוֹת כְּאֵלוֹ. זֶה נִקְרָאת אֲמַת — כְּשֶׁאָדָם אוֹחֵז כִּכָּר
 תְּמִיד לְפָנָי עֵינָיו, שְׂרוּאָה שֶׁהֵנָּה הֵנָּה הוּא כִּכָּר יוֹצֵא מִזֶּה הָעוֹלָם,
 הָאָדָם הַזֶּה זוֹכֵה לְשִׁלְמוֹת בְּרוּר הָאֲמַת.

וְדָבָר זֶה חֻקֵּי בָּנוּ רַבְּנוּ וְ"ל וְתִלְמִידוֹ מוֹהֲרֵי"ת וְ"ל. וְעַל-כֵּן
 דָּבָר רַבְּנוּ וְ"ל מְצַלִּיחַ כָּל-כֶּף מְאֹד, כִּי רַבְּנוּ וְ"ל מְגַלֶּה לָנוּ אֵת
 הַתְּכֵלִית הָאֲמַתִּית, הַתְּכֵלִית הַנִּצְחִית, לֹא-כֵן כָּל הַשִּׁטּוֹת שֶׁפָּטְמוּ אֵת
 הַמּוֹנֵעִם עַכְשָׁיו הַכֹּל מִתְפּוֹצֵץ, כִּי רוֹאִים שֶׁבְּלָבְלוּ אֵת הָעוֹלָם,
 וּבַתְּחִלָּה הִיְתָה לְכָל אֶחָד מִחֻשְׁבָּה — אוֹלֵי כּוֹנְנֵתָם לְטוֹבָה, שֶׁבְּאֲמַת
 רוֹצִים לְהַחֲדִיר אֲמוּנָה וְכוּ', וּלְבִסּוֹף נִתְבָּרַר שֶׁאֵינָם רוֹצִים אֵת
 מְלֻכוּתוֹ. תְּבַרְךָ וְכוּ' וְכוּ', אֲלֵא הַכֹּל הִיָּה יִשׁוּת וְגִאוּת, כִּי כָּל אֶחָד
 מְעַנְּנֵן שֶׁאֲחֵר יַחֲזִיק כְּמוֹ שֶׁהוּא מִחֲזִיק, כִּי אִם אֲנִי לֹא בְּטָעוֹת, אֲנִי
 רוֹצֵה שֶׁגַּם חֲבֵרִי לֹא יִהְיֶה בְּטָעוֹת, אִם אֲנִי כִּכָּר יוֹדֵעַ מִיְהוּ הַמְּנַהִיג
 הָאֲמַת, אֲנִי רוֹצֵה שֶׁגַּם אֲחֵר יוֹדֵעַ מִמֶּנּוּ, וּבְאֲמַת בֵּין כֶּף שׁוֹכְחִים מִמֶּנּוּ
 יִתְבָּרַךְ, וּבְיָדָיו הַכֹּל שֶׁקָּר וְכִזָּב...

וְאֶפְלוּ אֲצֵל רַבְּנוּ וְ"ל, אִם עוֹשִׂים אֵיזוֹ מְצִיאוֹת מִמִּישֵׁהוּ —
 זֶה כִּכָּר שֶׁקָּר. וְדָבָר זֶה הַחֲדָרְתִּי בָכֶם, וְאִם לֹא מִסְפִּיק, אֲזִי
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ הוּא מְסַבֵּב סְבוֹת, שֶׁבְּאִים נִחְשִׂים וְעַקְרָבִים שְׁנוֹשְׁכִים
 אוֹתִי, שֶׁלְּבַל תִּכְנַס בִּי אֵיזוֹ מִחֻשְׁבָּה שֶׁל הַתְּנַשֵּׂאוֹת. וּמִי שֶׁאֲנִי מוֹסֵר
 אֵת נַפְשִׁי אֵלָיו יוֹתֵר וְיוֹתֵר, הוּא אַחֲר־כֶּף נוֹשֵׁף אוֹתִי בְּאָרֶס לְשׁוֹנוֹ,
 וּמְדַבֵּר עָלַי כָּל דָּבָר רַע, הַכֹּל מִהַשְׁמַיִם, כְּדֵי שֶׁלֹּא תִכְנַס בִּי אֵיזוֹ
 מִחֻשְׁבָּה צַד שֶׁל גְּאוּת וְהַתְּנַשֵּׂאוֹת, רַק אֲבָרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֲזַכֶּה
 לְדַעַת אֲשֶׁר סוֹף כָּל סוֹף אֲצַטְרֵף לְצֵאת מִזֶּה הָעוֹלָם, וּמִי יוֹדֵעַ אִם
 הַסוֹף לֹא יִהְיֶה הַיּוֹם, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ הוּא מְזַכֵּה
 אוֹתִי עִם כָּל-כֶּף הַרְבֵּה סְפָרִים.

כָּל זֶה הָאֲרֻכְתִּי לָךְ קִצָּת, כְּדֵי שֶׁתּוֹצִיא רְמִזִּים לְעֲצָמָךְ,

והקדוש-ברוך-הוא יעזור לך, שתצליח ברכך, ותזכה לבוא לגור אִתָּהּ וּבְחֶרֶךְ בְּבִנְיָאֵל, ותתַּרְמוּ הַרְבֵּה הַרְבֵּה לְהַתְּפַחְתּוֹת הָעוֹר.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רפ"ט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר קָרָח, כ"ו סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַתְּמוּנָה שֶׁל צִיּוֹן שֶׁל מוֹהֲרֵנִי ת' ו"ל, יְעוֹזֵר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּזְכֶּה לְהַתְּמִיד הַרְבֵּה בְּסַפְרֵי "לְקוּיֵי-הַלְּכוֹת", אֲשֶׁר מוֹהֲרֵנִי ת' ו"ל הַתְּפָאֵר, שֶׁהִסְפֵּר שְׁלוֹ הוּא הַגֵּן-עֵדֶן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִי שְׁמַרְבָּה לְהַתְּמִיד בְּסַפְרֵי מוֹהֲרֵנִי ת' ו"ל, יֵשׁ לוֹ חֲזוּק לְכֹל יְמֵי חַיָּיו.

רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּאִמַּת אֵין לְךָ בְּזֵה הָעוֹלָם רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵל תִּשְׁכַּח אֶת זֶה כְּרַגַע, כִּי כָּל זְמַן שֶׁנִּדְמָה לְךָ, שִׁישׁ לְךָ אֵיזָה אָדָם בַּלְעֲדָיו יִתְבָּרַךְ, אֲזִי אֶתָּה חַי בְּטָעוֹת, כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְבֹא לְבִטּוּל כְּזֶה, עַד שֶׁלֹּא יֵרָאֶה אוֹ יִרְגִישׁ רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַחֲדִיר בְּעֲצָמְךָ יְדִיעוֹת אֵלוֹ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם.

רְאֵה לְהַחֲיֹת אֶת עֲצָמְךָ כָּל הַשָּׁנָה, אֲשֶׁר זָכִיתָ לְהִיּוֹת בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֲצֶל רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה רַבְּנוּ ו"ל מִתְקַן אֶת כָּל הָאֲנָשִׁים, אֲפֹלוֹ אֵלוֹ שֶׁהוּא לֹא יְכוֹל לְתַקֵּן כָּל הַשָּׁנָה, גַּם אֶת אֵלוֹ רַבְּנוּ ו"ל מִתְקַנֵּם בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה (חַי-מוֹהֲרֵ"ן, סִימָן תו), וְכֵן זָכִיתָ לְהִיּוֹת אֲצֶל צִיּוֹן מוֹהֲרֵנִי ת' ו"ל, הַגֵּם שֶׁאָמַר שֶׁלֹּא יְבוֹאוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֵלָיו, כִּי הוּא יִהְיֶה אֲצֶל רַבְּנוּ ו"ל, עִם כָּל זֹאת כְּבָר נִהְגוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְנַסֵּעַ אֶל צִיּוֹן מוֹהֲרֵנִי ת' ו"ל, שֶׁהוּא חַיּוֹת עֵינֵינוּ

ומאור עינינו, ותשוקת נפשנו, ומה היינו עושים בלי מוהרנ"ת ז"ל. ודיקא הודות מוהרנ"ת ז"ל זכינו לידע מהאור הגנוז הזה של רבנו ז"ל, אשרנו מה טוב חלקנו, שאנו יודעים מאורות צחצחות כאלו — מרבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל, ועל-כן ראוי לנו להתמיד מאד בספריהם.

ראה לשמח מאד ולשמח את אשתך וילדיך, ותשתדל להיות באהבה, אחוה ורעות עם חבריך, מאחר שזכה אותך הקדוש-ברוך הוא עם חברים טובים כאלו, ראה להיות אתם ביחד, ותהיה עמם בשלום, אהבה, אחוה ורעות, ותברח מכל מיני מחלוקת, ורק ביחד תתחזקו ותדברו רק דברי רבנו ז"ל ולא דבורים אחרים, ואז תצלח דרכך.

אני מקווה להיות בקרוב ביבנאל, ומאד מאד רציתי שתפגש עמי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' רצ.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר קנח, כ"ו סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דבר שבעולם לא יוכל לבלבל אותך, כי כל מי שרוצה להתקרב אל רבנו ז"ל, ההכרח שיעבר עליו מה שיעבר וכו' וכו', כי הסמ"ך-מ"ם אורב על כל גפש ונפש הרוצה להתקרב לרבנו ז"ל. ועל-כן מי שכבר זוכה להתקרב לרבנו ז"ל, עליו להתחזק ולהתאמץ בכל מיני אפנים שבעולם. ועקר החזיק — שיחזק את עצמו עם שאר אנשי שלומו, וישמרו מאד מאד לא לדבר, חס ושלום, לשון-הרע

וּרְכִילוֹת מְזֵה עַל זֶה וּמְזֵה עַל זֶה וְכוּ', אֲלֵא לְדַבֵּר רַק דְּבָרֵי רַבְּנֵי ו"ל, וּבִזְוֵה תְּצַלִּיחוּ.

בְּיָדָאֵי טוֹב מְאֹד, שְׁתַּפְּיץ אֶת אוֹר רַבְּנֵי ו"ל, וּשְׁנֵי הַסְּפָרִים הֵם סְפָרִים יְקָרִים מְאֹד מְאֹד: הֵן סֵפֶר "מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ", וְהֵן סֵפֶר "הַשְּׁתַּפְּכוֹת הַנֶּפֶשׁ", אֵךְ זֶה מְדַבֵּר מֵהִתְחַזְּקוֹת, וְזֶה מְדַבֵּר מֵהִתְבּוֹדְדוֹת. אֲנִי זוֹכֵר אֲשֶׁר אֶת הַסְּפָרִים הָרֵאשׁוֹנִים שְׁזַכִּיתִי לְהַדְפִּיס, הֵיוּ שְׁנֵי סְפָרִים אֵלּוּ: "מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ" וְ"הַשְּׁתַּפְּכוֹת הַנֶּפֶשׁ", בְּכַעֲשֶׁרֶת אֶלֶף עֶתְקִים, וּמְכַרְתִּי אֶת זֶה לְעֶשְׂרֵה סֶנֶט כָּל אֶחָד, וְכֵךְ הַפְּצָתִי אֶת כָּלֵם, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ, וְזֶה הִזָּה תַּחֲלַת הַפְּצָתִי, שְׁזַכִּיתִי לְהַדְפִּיס וְלַהֲפִיץ סְפָרֵי רַבְּנֵי ו"ל.

תִּשְׁתַּדֵּל בְּכָל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם בְּבֵיתְךָ, וּתְשַׁמַּח אֶת אִשְׁתְּךָ, כִּי אִשָּׁה — בְּעֶלְהָ מְשַׁמְחָה (ראש השנה ו:); וּתְשַׁתַּדֵּל לְכַבֵּד מְאֹד מְאֹד אֶת חֲמִידְךָ וְחַמּוֹתְךָ, וְאַתָּה לֹא צָרִיךְ בְּכָלֵל לְהַזְכִּיר שְׂאֵתָה מְקָרֵב לְרַבְּנֵי ו"ל, אֲלֵא תְּכַבְּדֵם וּתִיַקְרֵם, וּתְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד לֹא לְדַבֵּר כְּנִגְדֵם, וְאַפְלוּ אִם, חַס וְשְׁלוֹם, הֵם מְדַבְּרִים כְּנִגְדְּ וְכוּ', צָרִיכִים לְכַבְּדֵם מְאֹד מְאֹד, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה יִתְחַזַּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר הַשְׁלוֹם-בֵּית שְׁלֶךְ, וּתְשַׁתַּדֵּל שְׁבַבִּיתְךָ יִהְיֶה תָּמִיד קוֹל שְׁמִיחָה.

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּכָל יוֹם חֹק וְלֹא יַעֲבֹר חֲמֵשׁ וְרֵשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ, בְּאִפְּן שְׁתִּזְכֶּה לְסַיֵּם בְּכָל שְׁבוּעַ 'שְׁנַיִם מְקָרָא וְאַחַד תְּרַגּוּם' עִם פְּרוּשׁ רֵשׁ"י, אֲשֶׁר מְאֹד מְסֻגָּל לְיִרְאֵת שְׁמַיִם. וְכֵן תִּלְמַד בְּכָל יוֹם פֶּרֶק אוֹ שְׁנֵי פֶּרֶקִים מְשֻׁנְיֹת וְנִדְף גְּמָרָא, אֲשֶׁר מְאִיר אֶת הַנֶּפֶשׁ בְּאוֹרוֹת צַחְצַחוֹת, וְכֵן תְּשַׁתַּדֵּל לְלַמֵּד מִדְּרָשׁ רַבָּה מִפְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְלַמֵּד שְׁלַחַן עֲרוּף הַרְבֵּה, כִּי הַיְסוּד אֲצִל רַבְּנֵי ו"ל הִזָּה לְמוּד שְׁלַחַן עֲרוּף.

רְאֵה לְהַתְּפַלֵּל אֶת הַתְּפִלוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה, מְעֵרִיב, חֲצוֹת — מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, לְאֵט לְאֵט מְלָה בְּמְלָה, וְתִקְשֵׁר אֶת עֲצָמְךָ אֶל תְּבוֹת הַתְּפִלָּה, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִפְתַּח לְךָ אֶת אוֹר הָאֱמֶת, כְּמוֹכָא

(בלקוויט-מוהר"ן, חלק א', סימן ט' וסימן קיב); ועל כלם — ראה לדבר הרבה עמו יתברך בלשון שאתה רגיל בה, ותהיה כל-כף חזק בזה, שאפלו כשאתה הולך לבד בדרכך, תדבר אז עמו יתברך, וכל דבור ודבור יהיה לך קרן נפלאה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך, ותבשר לי בשורות משמחות, ותפקדו בצרע של קימא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' רצא

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר קרח, כ"ו סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי הקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

ראה לחזק את עצמך ביותר באמונת חכמים ברבנו ז"ל, ואז טוב לך כל הימים, כי מי שזוכה לאמונת חכמים — זוכה להכל, כי העקר תלוי באמונת חכמים, ולהפוך — כל הצרות של האדם הן על-ידי שפוגם באמונת חכמים, ועל-פן צריכים לבקש הרבה ממנו יתברך, שיזכה לאמונת חכמים. ועקר האמונה — לסלק את דעתו וחקמתו לגמרי, ואז יצליח את דרכו.

ראה לקבצ לעצמך שעור כסדרן בכל יום במשניות, ותהיה רגיל לחזר פרק אחר פרק, אשר כל פרק ופרק הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ולשער כלל, וכן תלמד הרבה בספר הקדוש והנורא "לקוויט-מוהר"ן", אשר מזכך ומטהר את המוח, ואשרי מי שקבוע ללמד בכל יום "לקוויט-מוהר"ן", שרבנו ז"ל אמר, שהספר הזה יפתח את קשיות לבו, ויהיה נעשה בעל השגה

אֲשֶׁר   כ' רצב   בַּנַּחַל   שז

ובצל מח גדול, על-ידי הספר הזה (ת"י-מוהר"ן, סימן שמט). ועל-כן צריכים להשתדל ללמד את הספר הקדוש והנורא של רבנו ז"ל, וכן תהיה רגיל בשיחותיו הקדושות בשיחות-ה"ר"ן ובת"י-מוהר"ן.

נא ונא תשתדל להתבודד עצמך עמו ותברך, ובכל יום יום תדבר עמו ותברך, ואז טוב לך כל הימים.

וכן ראה לדבר עם אנשי שלומנו היקרים, אשר מאד מאד נצרכת נקודת החבר — לדבר בכל יום עם חבר טוב, ומי יתן, שתזכה לקבץ לעצמך שעור בגמרא עם איזה חבר בכל יום.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' רצב.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר קרח, כ"ו סיון ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי לשמר מאד מאד לא לריב עם בעלך, ואל תדחקי עליו שמכרח להיות כמו שאת רוצה, ואז הכל יסתדר, כי כל ישועתכם תלויה רק כפי השלום-בית שלכם, ואם תריבו ביניכם, תגרמו לעצמכם הרבה צרות, ועל-כן תעשו כל מיני פעולות שבעולם לא לריב ביניכם, ואף שאני יודע שזה דבר קשה מאד, כי כל-כף הרגלתם את עצמכם לריב, עם כל זאת אתם צריכים לעשות כל מיני מאמצים שבעולם לא לריב, ועל-ידי-זה תצליחו דרפכם בין בגשמיות ובין ברוחניות.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שיהיה ביניכם שלום, ועל-ידי-זה תזכו להפקד בזרע של קימא.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כ' רצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר קִנְח, כ"ו סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת כָּל מִכְתָּבֶיךָ, וְאִם מֵצַד אֶחָד אָנִי מְאֹד מְאֹד שְׂמַח שְׂאֵתָה זֹכָה לְחֻטְף בְּכֹל יוֹם כַּל-כָּף הַרְבֵּה נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, שְׂאֵתָה זֹכָה לְסִיִּים בְּכֹל חֹדֶשׁ שֶׁשָּׂה סְדָרֵי מִשְׁנָה, וְכֵן אֵתָה זֹכָה לְסִיִּים מְדִי פַעַם בְּפַעַם עוֹד פַּעַם מִסְכַּת תַּעֲנִית, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי מֵאֵן דִּירִית מִסְכַּתָּא חֲדָא יְהִיבְנָא לִיה עֲלֵמָא חֲדָא [מִי שְׂזוּכָה לְסִיִּים מִסְכַּתָּא, נוֹתְנִים לוֹ עוֹלָם אֶחָד (תְּקוּנַיִי-זֵהָר, תְּקוּן ר')], וּבִפְרָט מִי שְׂצָרִיךְ לְהַתְעַנּוֹת, וְלוֹמֵד הַרְבֵּה מִסְכַּת תַּעֲנִית, נִחָשֵׁב לוֹ כְּאִלוֹ הַתְעַנָּה, עִם כָּל זֹאת מֵצַד שְׁנֵי אָנִי מְאֹד מְאֹד מֵצֻטְעֵר שְׂאֵתָה נוֹפֵל בְּכֹל פַּעַם בְּכַעַס וּבְרָצִיחָה, עַד שְׂאֵתָה מִכָּה אֶת יְלָדֶיךָ בְּרָצִיחָה כְּזוֹ, שְׂזָה מִתְאִים רַק לְגוֹי, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְעַל-כֵּן מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂתִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂתִזְכֶּה לְמִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, וְתַעֲזֹב כְּבָר אֶת הַרְצִיחָה וְהַכַּעַס שְׁלֶךְ, אֲשֶׁר בָּא בְּדָרְךָ כָּל מִפְגַּם-הַבְּרִית הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר דָּבָר זֶה עוֹקֵר אֶת הַמַּח לְגַמְרִי, עַד שְׂנַעֲשֵׂה מְשַׁעַע מִמֶּשׁ, כִּי מַה שְׂאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סוֹטָה ג.): אֵין אָדָם חוּטָא אֶלָּא אִם-כֵּן נִכְנַס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת, זֶה בְּיוֹתֵר סוֹבֵב עַל הַחֻטָּא הַמְּגַנָּה הַזֶּה שֶׁל פְּגַם-הַבְּרִית הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׂזָה מִמֶּשׁ מְשַׁעַע אֶת הָאָדָם, כִּי מִי שְׂנִכְשֵׁל בַּחֻטָּא הַזֶּה, הוּא תָּמִיד בְּכַעַס וּבְדַכְאוֹן, וְתָמִיד מְמַרְמֵר, וַיֵּשׁ לוֹ טְעָנוֹת עַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְהוּא מִתְבַּיֵּשׁ לְצֵאת לַחוּץ, כִּי נִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ כָּל מִסְתַּכְלִים עָלָיו, וּכְאִלוֹ אֵין לְכֹל הָעוֹלָם כְּלוּ שׁוֹם דְּאֵגוֹת אַחֲרוֹת רַק לְהַסְתַּפֵּל עָלָיו, כִּי מִי שְׂנִכְנַס בַּחֻטָּא הַמְּגַנָּה הַזֶּה, הוּא בָּא לְדַמְיוֹנוֹת, וְהַדְּמִיוֹנוֹת הָאֵלוֹ הֵם הוֹרְסִים אוֹתוֹ לְגַמְרִי וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן רְאֵה לְקַחַת אֶת עֲצָמְךָ בִּידֶיךָ, וְשׁוֹם דָּבָר שְׂבַעוֹלָם לֹא יוֹכֵל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, תַּתְּחִיל הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְתַעֲשֵׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעוֹלָם לְשַׂמַּח אֶת עֲצָמְךָ וְלְצֵאת מֵעֲצָמְךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל לְצֵאת לַחוּץ לְטִיֵּל קֶצֶת בְּלִילָה, וְלֵאֵט לֵאֵט תַּהִיָּה רְגִיל לְצֵאת בֵּין

אֲנָשִׁים, כִּי זֶה בְּאֵמֶת שֶׁגֵּעוֹן לֹא לְצֵאת בֵּין אֲנָשִׁים וְכוּ' וְכוּ', וְתִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד עַל יְלָדֶיךָ, שֶׁלֹּא תִדְבֵר בְּפָנֵיהֶם מִה שֶׁאֲסוּר לְדַבֵּר, כִּי לְבִסּוּף הֵם יִגְלוּ וַיִּפְרְסְמוּ אֶת זֶה בְּרַבִּים, וַיִּהְיוּ לָךְ בְּזִיווּנוֹת, וְעַל-כֵּן אֲתָה לֹא צָרִיךְ לְהִרְבִּיץ לָהֶם, כִּי הַכֹּל תְּלוּי בְיָדְךָ, אִם אֲתָה תִשְׁמַר עַל פִּיךָ, עַל-יְדֵי-זֶה יִהְיוּ לָךְ יְלָדִים טוֹבִים.

הַעֲקָר רְאֵה לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִף שֶׁאֲתָה כָּל-כֶּף יָרוּד וְשֶׁפֶל, וְנִדְמָה לָךְ כְּאִלוֹ אֶבֶד מְנוּס וְתִקְוָה, תִּדַע שֶׁהַכֹּל דְּמִיוּנוֹת, כִּי אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מְחִיָּה וּמְהִוָּה וּמְקִיָּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְכַנִּים יְדִיעוֹת אֵלּוֹ בְּתוֹף לְבוֹ, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵב הַרְחֵמִים, וְעֲלֵיו הַרְאֵה נִתֵּן לָךְ אִשָּׁה, וְאַחֲרֵים שֶׁהֵם הַרְבֵּה יוֹתֵר חֲכָמִים וּפְקָחִים מִמֶּךָ, מְסֻתוֹכָבִים עֲדִין רַוָּקִים, וְנִכְשָׁלִים בְּמָה שֶׁנִּכְשָׁלִים וְכוּ' וְכוּ', וְלָךְ עֶזֶר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנִּתֵּן לָךְ אִשָּׁה עִם כָּל הַצָּרוֹת וְהַסְּכָל שֶׁהִיא סוֹכֶלֶת, עִם כָּל זֹאת הִיא עֲדִין נִשְׁאָרֶת אֲתָךְ, וְזֶה חֶסֶד מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-כֵּן מִה וְלָמָּה לָךְ, שִׁיְהִיו אֲצִלָּךְ טְעֻנוֹת וּמְעֻנוֹת עַל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּאִלוֹ חַיֵּב לָךְ, אֲדַרְבָּה, הוּא עוֹשֶׂה עִמָּךְ חֶסֶד חֲנֻם, שֶׁנִּתֵּן לָךְ אִשָּׁה וַיְלָדִים, וְעַל-כֵּן הִרְגֵל אֶת עֲצָמְךָ לְתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל גְּדֹל הַחֶסֶד שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, וְדִיָּקָא עַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב לָךְ בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, כִּי כְּשֶׁאָדָם נוֹתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה מִתְרַחֵב לְבוֹ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד בְּאֵמוּנוֹת חֲכָמִים, כִּי בְּלִי אֵמוּנוֹת חֲכָמִים הָאָדָם אֶבֶד לְגַמְרֵי, וְרַבְּנוּ ז"ל מְרַבֵּה לְדַבֵּר בְּעִנְיַן אֵמוּנוֹת חֲכָמִים (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא), שֶׁדִּיָּקָא עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְתֵן לְעֲצָמוֹ עֲצָה, וְתַהֲלָה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ רַבִּי גְדוֹל כְּזֶה, אֲשֶׁר עַל יְדוֹ אָנוּ יְכוּלִים לְתֵן לְעֲצָמוֹ עֲצָה עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרָט בְּחַיִּים.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַבְּךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר קִנְחָה, כ"ו סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיִה.

רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמֶיךָ בְּיוֹתֵר בְּמִדַּת הַשְּׂמִיחָה, כִּי הַשְּׂמִיחָה הִיא
רְפוּאָה בֵּין בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, וְאֵת צְרִיכָה לְקַחַת אֶת עֲצָמֶיךָ
בְּיַדֶּיךָ, לְהִיּוֹת רַק בְּשְׂמִיחָה תָּמִיד. וְאִף שְׂמֵאֵד מְאֹד קָשָׁה לְךָ מִכָּל
הַבְּחִינּוֹת, עִם כָּל זֹאת אֲנַחְנוּ גָּרִים רַק בְּעוֹלָמוֹ שֶׁל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, וְאֲנַחְנוּ מְצַפִּים רַק לְחִסְדּוֹ, כִּי אֲנַחְנוּ תְּלוּיִים וְעוֹמְדִים רַק בּוֹ
יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן בּוֹדְאֵי הוּא יִתְבָּרַךְ לֹא יַעֲזֹב אוֹתָנוּ, וַיִּמְשִׁיךְ עָלֵינוּ
בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה וְשִׁפְעַת מִן הַשָּׁמַיִם, וּכְמוֹ שֶׁרְאִיתָ עַד עַכְשָׁיו גְּסִים
גְּגָלִים שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כֵּן עוֹד תִּזְכֶּי לְרֵאוֹת הַרְבֵּה
גְּסִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. הֲעֵקֶר תִּרְוֶי רַב גִּחַת
מִהֵלָּדִים, וְתִשְׁתַּדְּלוּ שֶׁתִּהְיֶה בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם אֲוִירָה שֶׁל שְׂמִיחָה.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁיִּתְרַחֵב לְכֶם בֵּין בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת,
וַיִּהְיֶה לְכֶם טוֹב כָּל הַיָּמִים, וְתִהְיֶה לְכֶם פְּרֻסָּה בְּשִׁפְעַת, וְלֹא תִצְטָרְכוּ
טוֹבוֹת מִהַבְּרִיּוֹת, וְנִזְכָּה לְהִתְבַּשֵּׁר תָּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

רְאֵי לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רצה.

בעזרת השם ותפריך, יום שלישי לסדר קנח, כ"ו סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֵל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, אף לא יכלתי להשיבך תכף-ומיד
פרצונך.

בענין הדין תורה, לדעתי, לא צריכין ללכת כָּלֵל, כי הסמ"ך-
מ"ם הרשע, ימח שמו, חושב שיעשה עמנו מה שירצה, ואנחנו
כחמר בידיו, ברצותו מקצר וברצותו מאריך וכו', יש לו טעות
גדולה, אני כבר מזמן הייתי מעמידו על מקומו, אף עדין אני ממתיך
מטעמים הכמוסים עמי.

ובענין הדין תורה זו חצפה והעזה גדולה מצדו, כי לפני שנה
וחצי ביום ראשון ח' בטבת תשנ"ב, קבעו הבית-דין דין תורה, ואני
באתי במיחד מארצות-הברית, והנה אין קול ואין עונה, לא אמרו
כן ולא אמרו לא, לא שמעתי יותר מהם. נמצא, אני עשיתי את
שלי, באתי לדין תורה, והוא והם לא עמדו בדבריהם, ואפלו לא
התנצלו, ועל-כן מהיום והלאה שילך רק לערכאות, ושם יקבל את
המנה שלו, אני לא מוכן לעמד עם הפוחז הזה בדין תורה.

עכשו ידידנו ... גרו יאיר, הוא מכרח לשלח מכתב, שאין לו
שום עסק עם כל הענין, ומספיק שישלח רק מכתב, ובשום פנים
ואפן שבעולם שלא ילך, זה לא נוגע לו, אף הוא צריך לשלח
מכתב, ויחזיק העתק לעצמו בעת הצורך.

עכשו ... גרו יאיר, מתעקש ללכת לדין תורה, ולכן מה טוב
שילכו אתו כמה מאנשי שלומנו, ולא להתפחד כָּלֵל, אדרבה
להתקיף אותו במלא המרץ, רשע טמא מטמא, מכשיל את הרבים
באסורי כריתות ואסורי סקילה, על-ידי חלול שבת ואסורי לאוין,
על-ידי שמאכיל טרפות בעירה וכו', ועוד לספר מעשים טובים

שְׁלוֹ, וְאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהוּא יִתְחִיל לְטַעַן, שֶׁהִשְׁמִיצוּ אוֹתוֹ, וְיָבִיא אֶת כָּל הַעֲתוּנִים, צְרִיכִים לְסַפֵּר מִי שֶׁלַח אֶת יְלָדֵי הַבֵּית-סֵפֶר הַדְּתִי בְּכָל לַיִל שֶׁבַת לַעֲשׂוֹת הַזְּקוּת וְכוּ' לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וְשֶׁלֹּא יִסְפְּרוּ סִפּוּרִים שְׁאֵלוּ הָיוּ הַחֲלוּנִים, כִּי תִכְנֶן-וּמְיָד בְּשַׁעַה שֶׁרָאָה כִּי כָּלְתָה אֵלָיו הַרְעָה בְּעֵינָיו הַעֲתוּנִים, אֲזִי בִקֵּשׁ וְהִתְחַנֵּן שִׁיפְסִיקוּ מִמֶּנּוּ, וְהוּא מִבְּטִיחַ שִׁיפְסִיקוּ אֶת הַהֲזָקוֹת, וְכֵן הִיָּה שֶׁהִפְסִיקוּ פִתְאֹם... וְאִם זֶה הִיָּה מִצַּד הַחֲלוּנִים, שֶׁמִּמֵּילָּא שׁוֹנְאִים אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱתַר מִוֹת מַחֲמַת הַגְּנוּבוֹת שְׁלוֹ, אִיךָ פָּעַל אֲצֵלָם?! אֲלֹא זֶה הִיָּה רַק הַיְלָדִים שֶׁלְמָדוּ בְּבֵית-סֵפֶר הַמְּמַלְכְּתִי כְּמוֹ בֵּן ... וְ... אַחַ שָׁל ... וְכִדּוּמָה, שִׁישׁ לוֹ הַשְּׁפָעָה עֲלֵיהֶם, לְדַעֲתִי, צְרִיכִים לְהִתְקִיף אוֹתוֹ בְּהִתְקַפָּה חֲזָקָה וְלֹא לְהִתְפַּעֵל, וְאֲדַרְבֶּה יֹאמְרוּ לְפָנַי הַבֵּית-דִּין, שֶׁכֵּן הַשָּׁנָה נִשְׁלַח עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים לְמַרְסֵי לְחֶרֶף וּלְגִדְף אוֹתוֹ כִּיָּאָה וְכִרְאוּי לְמִסִּית וּמִדִּית, וְאֲדַרְבֶּה יִפְסְקוּ שֶׁהוּא מִכְרַח לְהִשְׁתַּתֵּף בְּהוֹצָאוֹת הַמַּקְוָה וְהַבֵּית-מִדְרָשׁ מִכִּסְפֵי הַמוֹעֵצָה הַדְּתִית, שֶׁהוּא גּוֹזֵלֵם לְכִיסוֹ, וְכָל זְמַן שֶׁלֹּא יַחֲתֵם עַל זֶה, אַתֶּם לֹא תַחֲתָמוּ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן שֶׁלֹּא יַחֲרִפוּ וְיַגְדִּפוּ אוֹתוֹ, אֲדַרְבֶּה נְקִיִּים עִמוֹ מִה שֶׁרְאוּי לְמוֹסֵר וּלְמִסִּית וּמִדִּית, מִכְּשִׁיל אֶת הַרְבִּים בְּאִסּוּרִים חֲמוּרִים, וְאֵל יֹאמֵר שֶׁאֵין כֶּסֶף בְּמוֹעֵצָה הַדְּתִית, הוּא צְרִיף לְחֲתֵם עַל זֶה שֶׁהוּא מִתְחַיֵּב, וְאִם אֵינּוּ חוֹתֵם גַּם אַתֶּם לֹא תַחֲתָמוּ. תִּאֲמִינוּ לִי, אֵין מִה לְפָחוּד כָּלֵל, אֲדַרְבֶּה הַלּוֹאִי שִׁילֵךְ אֶתְנוּ לַעֲרֹכָאוֹת, כִּי מֵאֵז שֶׁלֹּא הִתְבַּיֵּשׁ לְהַבִּיא לִי הַזְּמָנָה בְּבֵית-הַחַיִּים, בְּשַׁעַה שֶׁהִתְפַּלְלֵתִי בְּקִבְרֵי אֲמִי, עָלֶיהָ הַשְּׁלוֹם, מֵאֵז אֲנִי רוֹאֶה אֶת גְּדֵל הַשְּׁחִיתוֹת שֶׁקוֹרִית, וּמִי יוֹדֵעַ, אִם לֹא בְּשִׁבִיל זֶה סוֹבְלִים אֲחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, עַל-יְדֵי חֲלוּל קְבָרִים, וְכִמוֹ שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שֶׁבַת קִלְט): אִם רְאִיתָ דוֹר שֶׁצְּרוֹת רַבּוֹת בָּאוֹת עָלָיו, צֵא וּבִדֵּק בְּדֵינֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁכָּל פְּרַעְגִּיּוֹת שֶׁבָּא לְעוֹלָם, לֹא בָּאָה אֲלֹא בְּשִׁבִיל דֵּינֵי יִשְׂרָאֵל, וְזֶה אֲצִלִּי בְּרוּר בְּשִׁמְשׁ, מִה שֶׁסוֹבְלִים עֲכָשׁוּ הוּא בְּשִׁבִיל הַשְּׁחִיתוֹת שֶׁל דֵּינִים כְּאֵלוֹ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְאֲנִי חֲזַק בְּדַבְרֵי אֵלוֹ, וְעַל-כֵּן אֲנִי כְּשֶׁלְעֲצָמֵי אֵינִי מוֹכֵן בְּכָלֵל לְהִתְדַּיֵּן עִמוֹ יוֹתֵר, מֵאַחַר שֶׁכִּבְרֵי הַיִּתִּי מוֹכֵן לְלַכֵּת עִמוֹ לְדִין, וְהוּא לֹא הִיָּה מוֹכֵן, שִׁילֵךְ עֲכָשׁוּ לְכָל הַרוֹחוֹת, אִם אַתֶּם רוֹצִים הַעֲתֵק מִמְּכַתֵּב שֶׁל אָבִי [זַצ"ל], שֶׁמַּעִיד שֶׁהִיָּה מוֹכֵן לְלַכֵּת עִמִּי לְדִין תּוֹרָה, אֲנִי יִכוֹל

אֲשֶׁר   כ' רצו   בַּנְחָל   שיג

לְשַׁלַּח לָכֶם אֶת זֶה, אָבֵל אֵיךְ שֶׁהוּא, לְדַעַתִּי, הַכֹּל בְּחַנּוּם, כִּי מֵה
יַעֲשׂוּ לוֹ, אַתֶּם תִּקְבְּלוּ נְזִיפָה, וּמֵה גַם שְׂיוּצִיאוּ מִכֶּם חֲתִימָה, שְׁלֹא
יִסְעוּ לְמַרְסֵי לְבִזּוֹתוֹ וּלְחֲרָפוֹ וְכוּ', וְעַל זֶה אֵינִי מוֹכֵן, אֲדַרְבָּה אִם
יְהִי אֶפְשָׁרִי לְשַׁלַּח עִכְשָׁו מִנֵּין אֲנָשִׁים, שְׂיַפְרָסְמוּ אֶת הַגָּנֵב וְהַנוֹכַל
הַזֶּה.

וְלָכֵן, יְדִידֵי הַיְקָר! לְדַעַתִּי, לֹא תִפְעְלוּ כָּלֵל שֶׁם אֲצַלֶּם, וְעַם כָּל
זֹאת אִם אַתֶּם נִדְקָא רוֹצִים לְלַכֵּת לְדִין, תִּתְקִיפוּ אוֹתוֹ וְאֵל תִּחְתְּמוּ,
רַק אִם הוּא חוֹתֵם.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' רצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר קִנְח, כ"ו סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נְרוֹ יֵאִיר.

תִּהְיֶה לְאֵל, עִכְשָׁו חֲזוֹרְתִי מֵהֲצִיּוֹן, וְהַכֹּל מִסְתַּדֵּר עַל צַד הַיּוֹתֵר
טוֹב. הַשָּׁנָה בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, יְהִי לָנוּ מְקוֹם רַחֵם יְדִים לְהַתְפַּלֵּל
שֶׁם בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה הַבָּא עֲלֵינוּ לְטוֹבָה.

אֲקַוֶּה שֶׁהַכֹּל עַל נְכוֹן אֲצַלְכֶם, וְעַבְדוֹ שֶׁם הַיּוֹם ... וְכוּ'.

כָּל הַנָּשִׁים בִּקְשׁוּ לְמַסֵּר לְבַעֲלֵיהֶן, שֶׁהַכֹּל עַל צַד הַיּוֹתֵר טוֹב.
... שֶׁכֵּר דִּירָה גְדוֹלָה בְּאוֹמֵן, וְהֵן כָּלֵן נִמְצְאוֹת כָּל הַזְּמַן יַחַד, וְאִין
בְּדִירָה אַף אֶחָד רַק הֵן לְבַדָּן, וְאִין מֵה לְדַאֵג כָּלֵל. אֲקַוֶּה שֶׁתִּמְסֹר
אֶת זֶה לְכָל הַבְּעָלִים, שֶׁנִּשְׁוֹתֵיהֶם נִסְעוּ אֵל הַצִּיּוֹן, כִּי הֵן מְאֹד בִּקְשׁוּ.
וְכֵן שֶׁמַּעֲתִי שֶׁהֵן נִסְעוּ הַיּוֹם יַחַד עִם ... וְעַם אֲשֶׁתוֹ לְבָרְסֵלָב
וּלְמַעַן'בוֹז.

רְאֵה לְזֵרוֹ אֶת ... כִּי הִנֵּה הַקְּיִץ הוּא כְּבָר בְּאֲמֻצָּע, וַיְמִי שְׁמִיטָה
נִכְנָסִים.

הַמְּחַכֶּה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ...

ראה לדונח בענגין ... וְהַבֵּית־סֵפֶר, הָאֵם הַכֹּל עָבַר בְּשָׁלוֹם
בְּמִשְׁרַד הַחֲנוּף.

כ' רצז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר קִרְחָה, כ"ז סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

עֲכָשׁוּ חֲזוֹרָתִי מֵהֲצִיּוֹן, וְהִרְבֵּה בַקְּשָׁתִי בְּעִבּוּרְכֶם, וְאֲנִי מְקַנְהָה
לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתּוּכְלוּ לְהַדְפִּיס הַמּוֹן סְפָרִים, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרֵךְ.
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת זְכוּתְכֶם. פְּגִשְׁתִּי בְּמָה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֶצֶל
הַצִּיּוֹן, וּכְמִשִּׁיחַ לְפִי תָמוּ סִפְרוֹ כָּל אֶחָד אֶת סִפּוּרוֹ, אֵיךְ שְׁזָכָה
לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו'ל, וּמִמֶּשׁ כָּל אֶחָד עַל־יְדֵי קוּנְטֵרְס אַחֵר, אֶקְנֶה
לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּשָׁבוּעַ הַבָּא לְגַמֹּר אֶת קוּנְטֵרְס "הַנְּהַגַּת רֹאשׁ
הַשָּׁנָה", וְעוֹד בְּמָה קוּנְטֵרְסִים הַמְדַּבְּרִים מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְכִכָּה תּוּכַל
תְּכַף־וּמִיד לְהַדְפִּיסוֹ בְּכַרְךָ אֶחָד "הַנְּהַגוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה", וְ"אוֹצֵר רֹאשׁ
הַשָּׁנָה".

רַק חֲזוּק וְאַמֶּץ אֶתְּהָ וְאַשְׁתֵּךְ, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל
לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, כִּי סוּף כָּל סוּף תִּרְאוּ נְסִים נְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם
הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּכָל־לִיּוֹת וּבַכְּרִטִיּוֹת.

תֹּאמֶר ל'... שְׂיִשְׁתַּדֵּל שְׁאַחַר הַצְּהָרִים יִהְיֶה מְחַבֵּר הַפֶּקֶס שְׁלוֹ,
כִּי אָמַר שְׁחִסְרָה לוֹ תוֹרָה אַחַת כְּדִי לְגַמֹּר אֶת סֵפֶר "דְּרָשׁוֹת
מוֹהֲרָא"ש", חֵלֶק ג'. וְעַל־כֵּן נִדְפְּסִים אֶת זֶה כְּאֵן, וְאַשְׁלַח לוֹ דְּרָף
פֶּקֶס.

הַמְּבָרֵךְ אוֹתְךָ בְּהַצְּלָחָה מְרֻבָּה...

לֹא קִבַּלְתִּי אֶת "אוֹר יִבְנְאֵל".

כ' רחצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר קִרְחָה, כ"ז סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מִסְתַּמָּא בְּעֶרְךָ בְּעוֹד פְּחָצִי שְׁעָה יִהְיוּ כָּל הַמְּכַתְּבִים, שְׁתַּמְסֵר אֶת זֶה ל... וְהוּא כָּבֵר יְמָסֵר אֶת זֶה לִיעוּדָם, אֶת הַמְּכַתְּבִים אֶתָּה יְכוּל לְקַחַת, כִּי זֶה עוֹבֵר דֶּרֶךְ מְכוּנָה, וְאִין בְּזֶה שׁוֹם יד בֶּן אָדָם, וְעַל-בֵּן אִין בְּזֶה חֲלוּל שְׁבַת, כָּךְ בִּרְרַתִּי.

אוֹדוֹת תְּקוּן הַמְדַרְכָּה, לֹא פְתַבְתָּ לִי שׁוֹם דְּבַר, רְצִיתִי מְאֹד שְׁיִתְקַן אֶת זֶה לְפָנַי שְׁעוֹבְרִים הַצְּאִיקִים, אֲנִי מְקַנְהָ שְׁבָאֲמָצַע הַשְּׁבוּעָה כָּבֵר יִהְיֶה כְּסוּי לְהַצְּאִיקִים. וְכֵן רָאֵה לְתַפְסֵ אֶת ... אִם הוּא אָמַר ל... שְׁיִכְסֶה אֶת הַכְּבִישׁ עִם אֲסַפְלֹט, שְׁיַעֲשֶׂה אֶת זֶה תַּכְף-וּמִיד לְפָנַי שֶׁהוּא מִתְחַרֵט, וְיִפֶּה שְׁעָה אַחַת קָדָם.

תֵּאֱמִין לִי, שְׁאֲנִי עוֹמֵד וּמְשַׁתְּאָה אִיךְ הַסְּמ"ך-מ"ם מְסַר אוֹתָנוּ, שְׁיִישׁ לָנוּ בֵּית סֵפֶר לֹא חֲקִי, וְכֻלָּם נוֹתְנִים לוֹ אֶת הַצְּדָק, זֶה מִמֶּשׁ מְבַהִיל הַרְעִיוֹן, וְרוֹאִים בְּחוּשׁ, אִיךְ שְׁאֲנַחְנוּ הוֹלְכִים עַל הַשְּׁבִיל וְהַדֶּרֶךְ הַנְּכוֹן, כְּשִׁכְּלָם כְּנִגְדָנוּ.

הַמֵּאֲחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

מִסְתַּמָּא בְּשְׁבוּעָה הַבָּא אֲדַבֵּר עִמָּךְ.

כ' רצט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר קִרְחָה, כ"ז סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

אודות טפול השנים, אין לך מה לדאג וכו', זה סתם פחדים של הבל שפפחידים וכו', המחלה הזו היא רק, רחמנא לצלן, כשעושים תועבות, לא עלינו, אף תולים את זה שיכולים להעביר לזולתו, אשר זה פלל לא נכון, זו המצאת גוים, כי המחלה באה, רחמנא לצלן, רק על-ידי עברה, חס ושלום, השם ישמרנו.

אך בעצם הנסיעה היה כדאי שיסע עמך עוד אחד, כי לא כדאי לנסע לרומניה לבד. ואם אתה כבר שם, אתה יכול בנגל כבר להגיע אל ציון רבנו ז"ל, ושלוחי מצוה אינם נזוקין כלל.

אני מאד מאד שמח על בשורה המשמחת, שאתה עומד להוציא לאור כמה ספרים. מה אמר לך! יבוא היום כשתתנדע מעלת אלו הספרים, ומה הם פועלים בעולם, אשריכם ואשרי חלקכם, יהיה חלקי בחלקכם.

אודות העמודים של לוח השנה, איני יודע למה אתה צריך, הרי הדפסת את זה, רק אשלח לך לוח, ומזה תוכל לדעת בדיוק איה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

פה תקבל מכתב כללי לנגד, ולשלח לכל אנשי שלומנו תלמידי "היכל-הקדש".

כ' ש.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר קרח, כ"ז סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה ל... גרו יאיר.

מאחר שדברתי עם ... גרו יאיר, והוא הסביר לי שצריכין אחת ולתמיד ללכת אל בית-דין, ולשים את הסמ"ך-מ"ם במקום, ואני רואה שהצדק עמו, ועל-כן אין לנו מה להפסיד כבר רק להרויח,

מָמָה נִפְשָׁךְ, אִם נִצְלִיחַ — בְּוֹדָאֵי טוֹב שְׁנַעְמִיד אֶת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם
עַל הַמְקוֹם, וְאִם לֹא, אֲזוּ גִדַּע עִם מִי יֵשׁ לָנוּ עֶסֶק וְכוּ'. וְעַל-כֵּן
לְדַעְתִּי, לֵךְ עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבְיַחַד אֶתָּה וְר' ... גֵּרוֹ יְאִיר וְ... וְ...
וְ... בְּיַחַד תִּטְעֲנוּ מָה שְׂיֵשׁ לָכֶם, וְתִסְפֹּר אֶת הַכֹּל מִהַמְקוֹנָה, וְתַעֲמְדוּ
בְּתַקָּה לְסַפֵּר רַק אֶת הָאֲמֶת, וְכִמּוֹ שְׁאֵמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
א', סִימָן רפ), שְׂאֲצֵל דִּין תּוֹרָה צְרִיכִים לְסַפֵּר הַכֹּל, אֲפֹלוּ אֶת
הַמַּחְשְׁבוֹת וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִצְלִיחַ בְּרַפְכֶם.

אֹדוֹת הַיְלָדִים שְׂאֶתָּה מִצְלִיחַ לְהַעֲמִידֵם עַל הַרְגָלִים, זֶה דָּבָר
גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂתַהֲיֶה בְּהַצְלָחָה מְרַבָּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כ' שא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר קִנְחָה, כ"ז סִינֵן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם לְר' ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְדַעְתִּי ... צוֹרֵק שְׂתַלַּךְ פְּעַם וּלְתַמִּיד, וְכֵךְ לֹא יוּכְלוּ אֵף פְּעַם
לְטַעַן שְׂאֶתָּה לֹא צִיִּתִי דִינָא, וְאֲדַרְבֶּה שְׂיִירַד מִמֶּךָ, אֶתָּה לֹא הַשׁוֹחֵט
שְׁלוֹ, וְאֶתָּה בְּכָלֵל לֹא שִׁיךְ אֵלָיו, וְעַל-כֵּן אֵינִי לֵךְ לְהִרְאוֹת אֶת הַסִּפְּיָן
לְפָנָיו כָּלֵל, אֲבָל בְּקִשָּׁר לְ... תִּכְתֵּף-וּמִיד תִּטְעֵן שְׂאֵינִי לֵךְ שׁוֹם עֶסֶק
עִם זֶה, וְתִשְׂאִיר גַּם מִכְתָּב. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲשֶׂה עִמָּךְ גְּסִים גַּם
בְּעִנְיַן הַדִּירָה, רַק אַל תִּפְחָד כָּלֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

כ' שב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר קִנְחָה, כ"ז סִינֵן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם אֵל ... וְאֵל ... שְׂיִחִיו.

לדעתתי, גם אתם תסעו אל הדין תורה, כי צריכים פעם ולתמיד לשים את הסמ"ך-מ"ם על המקום, ואם לא נבוא, הוא ינצח. ואתם צריכים לספר לפני הבית-דין מה שעשה — שמסר את הפולל וכו', העקר שיהיה עם אמת, ואל תפחדו כלל, כי חותמו של הקדוש-ברוך-הוא אמת (שבת נה.), ועם אמת לא מפסידים, ואף שעכשו האמת מנחת בארץ, כמו שכתוב (דניאל ח, יב): "ותשלף אמת ארצה", אבל דיקא "אמת מארץ תצמח" (תהלים פה, יב), וזה כל עניני, אף שמכסים ומסתירים, אבל לבסוף הכל מתהפך. ועל-כן ראוי גם-כן להצטרף ולנסע אל הדין תורה.

הדורש שלומכם באהבה רבה מאד...

כ' שג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר קרח, כ"ז סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לדעתתי, תפע גם אתה עם אנשי שלומנו אל הדין תורה, רק תשמור מאד מאד לא להתחצף, כי זה לא משחק ילדים, ואתה צריך לשמור מאד מאד על שם רבנו ז"ל, ואם תתחצף, אזי יצא שם רע בחנם, ועל-כן לך ותדבר רק מה שיש לך לדבר, אבל בלי עזות, מהסמ"ך-מ"ם אל תפחד, אדרבה עליו תדבר מה שיש לך, אבל לדינים תתן כבוד.

אודות הברית, לדעתתי, תעשה רק סעדה קטנה בביתך לעשרה אנשים ולא יותר. א. זה ערב שבת ב. זה הוצאות גדולות ג. אני מאד מאד טרוד ביום הזה.

הדורש שלומך באהבה רבה...

כ' דש.

בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר קִנְחָה, כ"ז סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... נְרוּ יְאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ קִבַּלְתִּי, תוֹדִיעַ לִי בְּאִיזוֹ טִיסָה הוּא מְגִיעַ, וּמִי יִטַּפֵּל
בוֹ וּמָה הַתְּקָלִית וְכוּ', הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנִזְכֶּה לְגִלוֹת אֶת
אוֹר רַבְּנוֹ ז"ל בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, כִּי רוּאִים בְּחוּשׁ מָה נִשְׁאָר
מִן הָאָדָם — שׁוֹם דְּבָר, יָמִינוּ פְּצַל עוֹבֵר (תְּהִלִּים קמ"ד, ד), וּמָה
שְׁמַגְלִים אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, זֶה מָה שְׁנִשְׁאָר מִן הָאָדָם.
וּכְשׁוּאִים בְּאִילוֹ צְרוֹת וּמִשְׁבָּרִים בְּגִי-אָדָם מִסְתַּבְּכִים, אֲזִי יֵשׁ לְתַן
תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנֻם שְׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ.
כִּי רוּאִים בְּדֶרֶךְ כָּלֵל לְאֵף אֶחָד לֹא הוֹלֵךְ כְּמוֹ שְׂרוּצָה, לְכָל אֶחָד
מִכֶּרֶח שְׂיִחָסֵר לוֹ מִשְׁהוּ, רַק אֶחָד יֵשׁ לוֹ תִשְׁעִים אַחֲזוֹ וְחָסֵר לוֹ
עֲשָׂרָה אַחֲזוֹ, וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ שְׁבַעִים אַחֲזוֹ וְחָסֵר לוֹ שְׁלֹשִׁים אַחֲזוֹ, וְכֵן
אֲצַל כָּל אֶחָד, אֲזִי בְּמִקּוֹם לְתַן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה עַל מָה שְׂיֵשׁ לוֹ, הוּא
מִתְאַנַּח וְגוֹנַח עַל מָה שְׂאִין לוֹ, וְזֶה מָה שְׂמִשְׁפִּילוֹ וְשׁוֹבְרוֹ, כְּדָגְמַת
חֶכֶם גְּדוֹל שְׂאָמֵר פֵּעַם: "דְּאֶגְתִּי בְּשִׁבִיל נַעֲלִים, עַד שְׂרָאִיתִי אָדָם
בְּלִי רַגְלִים"; כְּאוֹמֵר: לוֹ הִיָּתָה דְּאָגָה קִטְנָה, וְנִרְאִיתָ לוֹ גְּדוּלָה,
וּכְשִׁרְאָה אֶחָד בְּלִי רַגְלִים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אֲזִי הַפְּסִיק לְדָאָג בְּשִׁבִיל
הַנַּעֲלִים, וְנָתַן תּוֹדָה שְׂיֵשׁ לוֹ, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, רַגְלִים, וְדָבָר זֶה סוֹכֵב עַל
כָּל פֶּרֶט וּפְרִט בְּחַיִּים, רַק חֲזוֹק וְאַמֵּץ.

הַמְּחַכֶּה לְתִשׁוּבָה...

כ' שה.

בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר קִנְחָה, כ"ז סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל תְּלַמִּידֵי יִשְׁיַבַת
"בֵּית שְׁלֹמֹה", הַיְּהוּדִי עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם

מִפֶּל צָרָה וְצוּקָה, וּמִפֶּל נִגְעַ וּמִחֻלָּה, וְיִצְלִיחוּ בְּלִמּוּדָם, וְיִעֲלוּ מֵעֵלָה
מֵעֵלָה עַל בְּמַתִּי הַתּוֹרָה וְהִירָאָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי כְּכֹר שְׁלֹשׁ פְּעָמִים אֶת הָעֲלוֹן "תַּפְּאֶרֶת שְׁלֹמֹה",
שְׁאַתֶּם מוֹצִיאִים בְּכָל שָׁבוּעַ.

מָה אִמַּר לָכֶם! אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַנִּחַת רוּחַ
שְׁאַתֶּם גּוֹרְמִים לִי, שְׁאַנִּי רוּאָה שְׁאַתֶּם לֹקְחִים אֶת עֲצֻמְכֶם בַּיָּדִים,
וְאַתֶּם נֹעֲשִׂים בַּחֲוָרִים רְצִינָיִים, עַד שְׁלִקְחֹתֶם עַל עֲצֻמְכֶם לְהוֹצִיא
בְּכָל שָׁבוּעַ עֲלוֹן דְּבָרֵי תּוֹרָה בְּהַשְׁתַּתְּפוֹת כָּל הַפֶּתָה, וּמֵאֵד מֵאֵד
רְצִינָתִי שְׁתִּשְׁתַּפּוּ פְּעֵלָה גַם עִם הַפֶּתָה הַשְּׁנִיָּה, כִּי סוּף כָּל סוּף אַתֶּם
לוֹמְדִים תַּחַת גַּג אֶחָד, וְהִיָּה רְאוּי שְׁכֹכֵר תִּקְחוּ אֶת עֲצֻמְכֶם בַּיָּדִים,
וְאַחַד יַעֲזוֹר לְהַשְׁנִי, וְתַפְסִיקוּ עִם כָּל הַמַּעֲשִׂים הַיְלִדוּתִיִּים, וְתַתְּחִילוּ
לְהִיֹּת בַּחֲוָרִים רְצִינָיִים, כִּי עַכְשָׁו הוּא הַזְּמַן הַכִּי יָפָה בַּחַיִּים, כְּמוֹ
שְׁאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁבַת קִנּוּ): יִנְקוּתָא כְּלִילָא דְּוִרְדָּא [עֲקָר
יְפִי הַפְּרַח בְּעוֹדוֹ צָעִיר], וּמָה שְׁאַתֶּם לוֹמְדִים עַכְשָׁו — זֶה יִחְקַק
בְּתוֹךְ לְבַבְכֶם וְדַעְתְּכֶם, וְעַל־כֵּן רְאוּ לְקַחַת אֶת עֲצֻמְכֶם בַּיָּדִים, וְשָׁפֵל
אֶחָד וְאַחַד בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכָּלָל יִכְתַּב מִשְׁהוּ בַּעֲלוֹן, וְתוֹכְלוּ לְהַרְחִיב
אֶת הָעֲלוֹן בְּהַשְׁתַּתְּפוֹת כָּל הַתְּלַמִּידִים, שְׁפֵל אֶחָד יִכְתַּב מִשְׁהוּ, וְזֶה
יִכְנִיס בְּכֶם קִנְיָת סוּפְרִים שְׁמֵרְבָּה חֲכָמָה (בְּבֹא כֵּא).

נָא וְנָא רְאוּ לְהַתְּמִיד בְּלִמּוּד חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י בְּכָל יוֹם, כִּי פִּשְׁזוּכִים
לְסִיִּים בְּכָל שָׁבוּעַ פְּרִשְׁת הַשָּׁבוּעַ חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י, בְּמִשְׁוֹ כְּמָה שְׁנִים
קוֹנִים קִנְיָן הַתּוֹרָה, כִּי רַב גּוֹפִי תּוֹרָה טְמוּנִים בְּפִרוּשׁ רִשְׁ"י עַל
הַתּוֹרָה, וּכְשִׁבְּקִיאִים בְּרִשְׁ"י עַל הַתּוֹרָה בְּקִיאִים בְּרַב גּוֹפִי הַתּוֹרָה,
וּמָה גַם שְׁמוּעִיל מֵאֵד עַל יִרְאֵת שְׁמִים. וְכֵן תַּתְּמִידוּ בְּשַׁעוֹר שְׁאַתֶּם
לוֹמְדִים בִּישִׁיבָה מִסְּכַת סְפָה, וְתַחֲזְרוּ עַל הַמִּסְּכַת הַזֶּה פְּעָמִים אֵין
מִסְּפָר, עַד שְׁתַּהֲיָה שְׁגוּרָה עַל פִּיכֶם מִסְּכַת סְפָה, וְהִיא מִסְּכַתָּא מֵאֵד
מֵאֵד יָפָה לְהִיֹּת בְּקִיאִים בְּזֶה, וְזוֹ לֹא מִסְּכַת קָשָׁה, וְעַל־כֵּן תִּקְחוּ
אֶת עֲצֻמְכֶם בַּיָּדִים, וְתַתְּחִילוּ לְהַתְּמִיד בְּמִסְּכַתָּא הַזֶּה לְחֹזֵר הֵן בְּעֵינֵן
וְהֵן בְּבִקְיָאוֹת, עַד שְׁתוֹכְלוּ לְהַבְּחִן בְּעַל־פִּה עַל הַמִּסְּכַתָּא. וּבִיּוֹתֵר
תַּתְּמִידוּ בְּלִמּוּד מִשְׁנִיּוֹת, וְתִזְכּוּ לְסִיִּים פְּעַם אַחַר פְּעַם שְׁשֵׁה סְדְרֵי

אֲשֶׁר   כ' שו   בְּנַחֵל   שְׂכָא

מִשְׁנָה, כִּי עֲכָשׁוּ הוּא הַזְמַן הַכִּי יָפָה לְלַמּוּד מִשְׁנִיּוֹת, כְּמוֹ שְׂאֲמְרוּ
חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (אָבוֹת ה, כא): בֶּן עֶשְׂרִי לְמִשְׁנָה; הֵינּוּ מְגִיל עֶשְׂרִי
עַד גִּיל חֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה, אָז הַזְמַן הַכִּי מְכָשֵׁר לְלַמּוּד מִשְׁנִיּוֹת, וְכֵן
תִּתְמִידוֹ בְּיֹתֵר בְּ"סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת", עַד שֶׁתְּהִיּוּ בְּקִיָּאִים בְּזֶה בְּעַל-פֶּה
מִמֶּשׁ, כִּי הַמִּדּוֹת הֵן יְסוּד הָאָדָם.

אֲקוּנָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּצִיְתוּ אוֹתִי, וְכִשְׂאָבוֹא אֲבַחֵן
אֶתְכֶם עַל כָּל הַלְמוּד שֶׁלְמַדְתֶּם, וְאֲנִי מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
לְשִׁמְעַ רַק הַטּוֹב מִכֶּם.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פֶּה תִקְבְּלוּ כּוֹתֶרֶת בְּעִבּוּר הָעֲלוֹן שֶׁלְכֶם שֶׁעָשָׂה חֲתָנִי הַיָּקָר,
וְכִשְׂאָבוֹא הַשְּׁבוּעַ אָבִיא לָכֶם לְכָל הַשָּׁנָה.

כ' שו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר קַרְח, כ"ז סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גִּדְּל
הַנְּחִת-רוּחַ שֶׁגִּרְמַתָּ לִי בְּזֶה שֶׁבִשְׂרַתָּ לִי בְּשׁוֹרָה מְשֻׁמַּחַת, שֶׁאֲתָה
לוֹמֵד עִם ... גֵּרוֹ יֵאִיר, זֹו זְכוּת הַרְבִּים, אֲשֶׁר אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר
כָּלֵל, וְטוֹב מְאֹד שֶׁתִּקַּח אֶת הַדְּבָר הַזֶּה רְצִינִי וְתִלְמְדוּ בְּיַחַד, וְאִישׁ
אֶת רֵעֵהוּ יֵאֵמֶר חֲזוּק. אֲנִי מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּקָרוֹב תּוּכַל
בְּאֲמַת לְקַנּוֹת אֶת הַשֵּׁטַח שֶׁאֲתָה רוֹצֶה, וּבּוֹדָאִי מִסִּפְר אֶחָד זֶה הַכִּי
טוֹב, שֶׁזֶה מִמֶּשׁ מוֹל בֵּיתִי.

אוֹדוֹת הַהֶפְסֵד שֶׁקָּרָה לְךָ בְּשַׁבָּת, בּוֹדָאִי הַכֵּל לְטוֹבָה, וּמוֹבָא
בְּזֵהר הַקְדוּשׁ (תְּקוּנֵי-זֵהר קמג): אֵית מֵאֵן דְּפָרַע בְּגוּפִיָּה, וְאֵית מֵאֵן
דְּפָרַע בְּמִוּנְיָה וְכוּ', וְעַל-כֵּן בּוֹדָאִי זֶה יוֹתֵר טוֹב כְּכֹה, מֵאֲשֶׁר

נפשות, חס ושלום, וכפי הנראה כן שמעתי, שזו חבלה מצד ערבים, ימח שמם, אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא על-ידי תפלה ובקשה, שהכל יתהפך לטובה. ותגיד לאשתך, שלא תפחד כלל, כי כל מה דעביד רחמנא לטב עביד (ברכות ס.), ואף שזה מאד מאד קשה לקבל — למה בדיוק אני צריך להיות הקרבן, אף מי יודע את דרכי המקום ברוך הוא יתברך שמו, כי בודאי הכל לטובה.

וכן שמחתי מאד מאד, שזכית לעשות "ענג שבת" לאנשי שלומנו, וכלם משבחים ומפארים את המסבה הנפלאה שהיתה אצלכם, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שבאמת כבר תוכלו לבנות וילה, ויהיה ביתכם בית ועד לחכמים, ותמיד תעשו רק שמחות בתוך הבית שלכם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו בחייכם, ותרוו רב נחת מילדיכם, ונזכה לבנות קהלה נפלאה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד מאד...

כ' שז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר קרח, כ"ז סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

מאד מאד אבקש אותך, אם אתה יכול לארגן את כל אברכי אנשי שלומנו וכן התלמידים מהישיבה, שינקו את כל האבנים והעפר והעצים וחתוכות ברזל וכו' שלפני הבית, עוד קדם שאני בא, ואהיה לה אסיר תודה מאד, כי כשעושים את זה ביחד, זה יקח סך הכל כשעה שעתים, כי המקום מאד מזנח עכשו.

אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שתלך היום לדין תורה אמה ... ואל תפחדו כלל, רק להעמיד אותו על המקום, ולספור לפני בית-הדין, איך שמסר את הכולל שלנו על לא דבר, וכפי ששמעתי

הבית-דין זה רציני, ועל-פני צריכים רק לגלות את האמת, כי האמת עד לעצמו.

הכפל הדבר ראה לעשות דבר זה לארגן כנ"ל.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד מאד...

כ' שח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר קרח, כ"ז סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ב"בנאל עיר ברסלב", הני"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, וישמרו ויצילים מפל צרה וצוקה, ומפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם ביותר במדת אהבה, אהבה ורעות, כמובא בזהר הקדוש: כְּשֵׁשׁ אַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי-זֶה עוֹלָיִם שְׁעִשׂוּעִים גְּדוֹלִים לְמַעַלָּה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתְפָּאֵר עִם נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּשַׁעַת שְׁמִכְבָּדִים זֶה אֶת זֶה וְעוֹזְרִים אֶחָד לְהַשְׁנִי, כִּי לְמַעַלָּה מְאֹד מְאֹד חֲשׂוּבָה מִדַּת הַשְּׁלוֹם וּבִפְרָט בֵּין הַתְּלֵמִידִים שְׁלוֹמֵי-תוֹרָה, וְתַהֲלָה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ רַבֵּי הַמְּלַמְּדֵינוּ תוֹרָה וְעֲצוֹת וְהַתְּחַזְּקוֹת וְהַדְּרָכוֹת וְהַנְּהֻגוֹת יִשְׁרוֹת אִיךָ לְהַתְּנַהֵג וְלַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשְׁלוֹם, וְעַל-פֶּן עֲלִינוּ לַחֲיוֹת בְּיַחַד כְּמוֹ מִשְׁפָּחָה אַחַת, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֵאֱמְרוּ חֲזַק, וְלֹא יִלֶּךְ הַבֵּיתָה עַד שְׁלֹא יִפְּסֵס אֶת זוּלָתוֹ, כִּי אִם יֵשׁ, חֵס וְשְׁלוֹם, אֵיזָה מְרִיבָה אוֹ סִכְסוּף אוֹ חֲלוּקֵי דַעוֹת בֵּין אֶחָד לְהַשְׁנִי, שְׁלֹא יֵצֵא מִבֵּית-הַכְּנֶסֶת עַד שִׁתְּבוּדָד עֲצֻמוֹ עִמוֹ יִתְּבַרֵךְ, וַיִּבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ יִתְּבַרֵךְ, שְׁיִזְכֶּה לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם עִם חֲבֵרוֹ, כִּי לְמַעַלָּה מְאֹד מְאֹד חֲשׂוּבָה מִדַּת הַשְּׁלוֹם וְאַהֲבָה, וְכַעֲיֵן שְׁאֱמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ תַּנְחוּמָא, פְּרַשְׁתׁ שׁוֹפְטִים): כִּמְהָ קְלָמוּסִין מִשְׁתְּבָרִין וְכִמְהָ דִּיּוֹ מִשְׁתְּפָכִין לְכַתֵּב הַדְּבָרִים הָאֵלוּ, שְׁלֹא

היו מפני מה — מפני השלום, כי משנים בשביל השלום, כי שלום הוא שמו של הקדוש-ברוך-הוא (שבת י.).

ובזה שתגורו ביחד באהבה, אחנה ורעות כמו משפחה אחת, ואחד יעזר להשני, וימסר נפשו להשני, תראו איך שכלכם תצליחו בין בגשמיות ובין ברוחניות, כי כשאין מריבות וחלוקי דעות בין בני-אדם, ואחד רוצה לעזר להשני, אז מצליחים מאד מאד, ותדעו שכל דבר גדול או קטן הכל ממנו יתברך, ועל-כן מה ולמה להתנפח ולדקר אחד את השני, אדרבה, צריכים להיות מעבירים על מדותיו, ולהקדים שלום לכל בר ישראל. ובפרט שאנחנו גרים במקום חלוני, צריכים לרחם עליהם ולהקדים להם שלום, ולדון את כל אחד ואחד לכהן זכות, כי הרי הסמ"ך-מ"ם הרשע, ימח שמו, הוא מסית ומדיח, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתהיה לו ככר מפלה, ואנחנו נזכה לחזר בתשובה שלמה, תשובה אמיתית, וכל התושבים יזכו לחזר בתשובה עמנו יחד.

וזכרו זאת היטב, כפי שאנחנו מתנהגים כן הם מתנהגים, אם אנחנו נתנהג רק באהבה, אחנה ורעות, ולהקדים שלום לכל בריה, על-ידי-זה "כמים הפנים אל פנים" וכו' (משלי כו, יט). וחכמינו הקדושים אמרו (פסיקתא רבתי): מלאכים מסורים לאדם, ובכל יום יום כותבים את מעשיו, והכל כתוב וחתום, אם צדיק אדם כותבים צדקתו. וזכרו זאת היטב, כי כל דבר גדול ודבר קטן שאדם עושה נכתב למעלה. ועל-כן בזה שאנחנו מקדימים שלום לכל אדם, ובפרטיות שיהיה שלום ואהבה, אחנה ורעות בין אנשי שלומנו בבית-המדרש, ואיש את רעהו יאמר חזק, על-ידי-זה נכתב הכל למעלה, ובפרט זה שאחד מדבר עם השני דבורי אמונה והשגחה פרטית ומחזק אותו, דברים אלו נחקקים ונכתבים למעלה בספר העליון. ועל-כן ראו לקיים את כל זאת, והקדוש-ברוך-הוא יעשה את שלו, וימשיך עלינו ברכה והצלחה ושפע אור זיו ודעת וחסות ודבקות.

ראו להתפלל היום שנצליח, ושום כח רע לא יוכל לנו, אדרבה

הָאֵמֶת תִּצָּא לְאוֹר, וְנִזְכָּה לְבָנוֹת עִיר עַל טְהָרַת הַקִּדָּשׁ, וְכָל הַתּוֹשָׁבִים יִזְכּוּ לְחִזּוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, כִּי תִכְרַף וּמִיָּד כְּשִׁיתְבַּטֵּל הַמְּסִית וְהַמְּדִיחַ מֵאֲתָנּוּ, אֲזַי תִּרְאוּ אִיךָ שְׁכָלֵם יִחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, כִּי כָּלֵם אֲנָשִׁים נִחְמָדִים מְאֹד.

הַמֵּאֲחִיל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' שט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר קִנְחָה, כ"ז סיון ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גִּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְאִין לְתֵאָר וְאִין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שֶׁהִיְתָה לִי בְּעֵת שֶׁקִּבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, כִּי אִתָּה חֻקוּק בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים.

בְּאֵמֶת מִמֶּךָ לְמַדְתִּי הַרְבֵּה נִקְדוּת טוֹבוֹת, אִיךָ שְׂדִיקָא בְּזָה שֶׁהִלְכָתָ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת וּבְאֲמוּנַת חֻכְמִים, זְכִיתָ כָּבֹד לְכָל-כּוֹף הַרְבֵּה גְּסִים וְנִפְלְאוֹת, אֲשֶׁר אִין לְתֵאָר וְאִין לְשַׁעַר וְאִין בַּעַל גִּס מְכִיר בְּנִסּוֹ (נִדָּה לֵאמֹר), זְכוֹר אִיךָ שֶׁזְּכִיתָ לְצֵאת מ... וּבֵאת לְיִבְנָאֵל, וְהַתְּגוּרְרַת בְּדִירָה רְעוּעָה, וְעַכְשָׁו גָּתַן לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא דִּירָה יְפָה וְכוּ' וְכוּ', וְהַכֶּסֶף הוּא רַק בְּיָדוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה מְשַׁלֵּם יוֹתֵר וְזֶה מְשַׁלֵּם פְּחוֹת, אֲנִיחֵנו חַיִּים רַק בְּיָדוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְמָה לָנוּ לְהַתְּבַלְּבֵל מֵאַחֲרֵים; תִּאֲמִין לִי, שְׁגַם אֲנִי הַפְּסֻדִי הַמּוֹן הַמּוֹן בְּבִגְדֵי וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֲנִי מְחַזֵּק אֶת עֲצָמִי בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, שֶׁהִפְלֵ מִמֶּנּוּ, וּבִלְעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ לֹא הִיְתִי מְאֹד אֶת הַכֶּסֶף, וְעַל-כֵּן אֵל תְּבַלְּבֵל אֶת עֲצָמֶךָ כָּלֵל. וּבְכָלֵל טוֹב מְאֹד מְאֹד לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּאֲמוּנַת חֻכְמִים, אֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סא), שֶׁעַל-יְדֵי תִקְוָה אֲמוּנַת חֻכְמִים, אָדָם זוֹכֵה לְתֵן לְעֲצָמוֹ עֲצָה עַל כָּל פְּרֻט וּפְרֻט, לִידַע אִיךָ לְהַתְּנַהֵג בְּעֲצָמוֹ בְּפְרֻטֵי פְרֻטִיּוֹת בְּחַיִּים חַיִּוּתוֹ, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם

צָרִיכִים יַעֲזוּת חֲדָשׁוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם כְּפִי תִקְּף הַיְרִידוֹת וְהַנְּפִילוֹת וְהַבְּלוּלוֹת שְׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְהוּא צָרִיךְ יַעֲזוּת חֲדָשׁוֹת לְגַמְרִי. וּמִבְּאֵר שָׁם, שֵׁשׁ מַיִם שֶׁהַמַּיִם הָאֵלוּ הֵם מְכַבְּסִין אֶת הָאָדָם שֶׁיְבוֹא לִיְדֵי יַעֲזוּת אֲמִתִּיּוֹת, יַעֲזוּת קְלוֹת, וְהַמַּיִם הָאֵלוּ הֵם תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, בְּסוּד (אִיכָה ב, יט): "שִׁפְכִי כַּמַּיִם לְבִיךָ נִכַח פְּנֵי ה'", וְעַל-כֵּן מְאֹד אֲנִי שֹׂמֵחַ בְּזֶה שֶׁאַתָּה יוֹצֵא בְּכָל לַיְלָה לַשָּׁדָה, וּמִתְּבוּדָה עֲצֻמָּה עִמּוֹ יִתְּבַרְךָ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! אֲנִי מְקַנָּא בָּךְ כָּל-כּוֹף, כִּי פֹה אֵין הָרִים, וְשָׁם אַתָּה לֹא צָרִיךְ לְלַכֵּת רְחוֹק אֶל הַר גְּבוּהָ חוּץ לְיִשׁוּב, וְלִהְתְּבוּדָה עֲצֻמָּה עִמּוֹ יִתְּבַרְךָ, אָשֶׁר אֵין לָךְ יוֹתֵר תַּעֲנוּג מִזֶּה.

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם אֶת הַחֲמִשָּׁה-עֶשֶׂר שְׁעוֹרִים, וְתִהְיֶה חֲזָק וְאִמִּץ בְּדַבָּר זֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי סוּף כָּל סוּף "יְמִינוּ כְּצֵל עוֹבֵר" (תְּהִלִּים קמ"ד, ד). הִנֵּה אֲנַחְנוּ כָּאֵן, וְעוֹד מְעַט נִצָּא מִכָּאֵן וּמֵה יִשְׂאֵר לָנוּ? בְּזֶה שֶׁאֲנַחְנוּ זוֹכִין לְחֲטוֹף בְּכָל יוֹם אֶת הַחֲמִשָּׁה-עֶשֶׂר שְׁעוֹרִים בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, זֶה מָה שֶׁיִּשְׂאֵר לָנוּ, הֵן לְמוֹד חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י, הֵן לְמוֹד תַּנ"ךְ, וְהֵן לְמוֹד מִשְׁנֵיּוֹת, וְהֵן לְמוֹד גְּמָרָא בְּבַלְי, וְהֵן לְמוֹד גְּמָרָא יְרוּשְׁלָמִי, וְהֵן לְמוֹד תּוֹסֵפְתָא, וְהֵן לְמוֹד מְדָרְשׁ רַבָּה, וְהֵן לְמוֹד מְדָרְשׁ תַּנְחוּמָא, וְהֵן לְמוֹד רַמְב"ם, וְהֵן לְמוֹד טוֹר, וְהֵן לְמוֹד שְׁלַחַן עֲרוּף, וְהֵן לְמוֹד זֵהר, וְהֵן לְמוֹד תְּקוּנִים, וְהֵן לְמוֹד "לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, וְהֵן לְמוֹד "לְקוּטִי-הַלְכוֹת", אֵין עוֹד יוֹתֵר טוֹב מִלְּמוּדִים אֵלוּ, כְּשֶׁאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצֻמוֹ לְלַמֵּד אוֹתָם בְּכָל יוֹם.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַפְּיֵץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ וַי"ל מֵעִיר לְעִיר וּמִכְּפָר לְכְּפָר, וְאֵל תִּתְּפַעַל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע-עוֹלָם.

אֲנִי מְקַנָּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעוֹד מְעַט הוּא כְּבָר לֹא יִצְטָרֵךְ אֶת הַרְכָּב שֶׁלָּךְ, וְאִז אֵל תִּתֵּן אוֹתוֹ לְאֵף אֶחָד, כְּאֲשֶׁר נִדְבָר בִּינֵינוּ, וְהַעֲקָר אֵל תְּבַלְבֵּל עֲצֻמָּה מִפְּנֵי שׁוּם דְּבָר שְׁבַע-עוֹלָם, כִּי אֲסוּר לְהַתְּבַלְבֵּל כָּלֵל יִהְיֶה מֵה שִׁיְהִיָּה וְיִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, תְּמִיד רַק תִּדְבַּק

אֲשֶׁר   כ' ש'   בְּנַחֵל   שְׂכַז
אֵת עֲצָמָךְ בּוֹ יִתְבַרְךָ, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים וְנִפְלְאוֹת שִׁיעֲשֵׂה עִמָּךְ
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִנִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' ש'.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַרְךָ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר קִנְחָה, כ"ז סִינֵן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי יְדִידֵי הַיֶּקֶר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי עֲכָשׁוּ אֵת מִכְתְּבְךָ, אֲשֶׁר בּוֹ אַתָּה מְבַשֵּׁר לִי
בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, אַתָּה הוֹלֵךְ לְהַתְחַתֵּן בְּסִימָן וּבְמִזְל
טוֹב.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידֵי הַיֶּקֶר! אֵין עוֹד שְׁמִחָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה
שֶׁשִּׁמְחָתִנִי, שֶׁאַתָּה הוֹלֵךְ לְהַתְחַתֵּן, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁיְהִי
בְּשַׁעֲה טוֹבָה וּמְצֻלַחַת, וְתִבְנֶה בֵּית גְּאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל, וְתִתְחִיל כְּבָר
לְשׁוֹב בְּאַמֶּת אֵלָיו יִתְבַרְךָ, כִּי בְּאַמֶּת אֵין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם רַק
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכֹל אֶחָד וְאֶחָד שְׁרוּצָה לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה,
עֲלִיו לְהַתְחִיל לְהַתְּבוּדָד עֲצָמוֹ עִמּוֹ יִתְבַרְךָ, וְיִשִּׁיחַ וְיִסְפֹּר אֵת כָּל
אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבַרְךָ, וְיִבְקֹשׁ וְיִתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבַרְךָ כָּל פֶּרֶט
וּפְרִט שֶׁהוּא צָרִיךְ, כִּי אֵין לָנוּ רַק אֵת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-כֵּן כָּל
מָה שֶׁצָּרִיכִין, צָרִיכִין לְבַקֵּשׁ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַרְךָ, וְאַסוּר לְפַל בְּיָאוֹשׁ
כָּלֵל, יְהִי מָה שִׁיְהִי וְיְהִי אִיף שִׁיְהִי, יָאוֹשׁ אָסוּר לְגַמְרִי, כִּי הוּא
קָלַפַת עֲבוּדָה זָרָה, קָלַפַת הַטְּמֵאָה, כִּי הַיָּאוֹשׁ הוּא מִצַּד הַכְּפִירוֹת
שֶׁאָדָם כּוֹפֵר רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, כִּי הַמֵּאֲמִין הָאֲמִתִּי, שֶׁמֵּאֲמִין אֲשֶׁר אֵין
שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבַרְךָ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבַרְךָ נִמְצָא וּבְלַעֲדֵיו אֵין
שׁוּם נִמְצָא, הוּא תְּמִיד שֵׁשׁ וְשִׁמְחָה, כִּי מָה לוֹ לְפַל בְּיָאוֹשׁ, וְצָרִיכִין
לְצִאת מִן הַדְּכָאוֹן, אֲפֵלוֹ שְׁעוֹבֵר לְךָ מָה שְׁעוֹבֵר — כָּל מִינֵי יְרִידוֹת

שכח אֲשֶׁר כ' שיא בַּנְחַל

וּנְפִילוֹת, הַשְּׁלָכוֹת וְקִטְנוֹת וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת תֵּצֵא מֵעֲצָמְךָ, וְאֵל תָּבוֹא לַיָּדַי דְּפֹאוֹן, וְאֵל תָּבוֹא לַיָּדַי יְאוּשׁ, וְאֵל תָּבוֹא לַיָּדַי מְרִירוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה, אֲדַרְבֶּה רְאֵה לְשִׂמְחָתְךָ אֶת עֲצָמְךָ, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ, שְׂאֵתָה הוֹלֵךְ לְהִתְחַתֵּן, אֵתָה צְרִיף לְעִשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְצֵאת מֵעֲצָמְךָ, וּתְשִׂימְחָתְךָ אֶת הַכֶּלֶה, וְתִתְחַיֵּל אֶת הַחַיִּים שְׁלָךְ עִם שְׂמֻחָה, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְהִרְבּוֹת בְּצִדְקָה בְּכָל יוֹם, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִפְתַּח לָךְ שְׁעָרֵי הַרַחֲמִים וְהַרְצוֹן, וְתוֹשַׁע בְּכָל מָה שְׂאֵתָה צְרִיף.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' שיא

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר קִנְחָה, כ"ז סִינּוֹן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְאֵת גְּדֹל שְׂמֻחָתִי לְשִׂמְעֵךָ אֶת הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּבִפְרָט שְׂמֻחָתִי שְׂאֵתָה זוֹכָה וּמוֹזְכָה אֶת הַרְבִּים בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה.

רְאֵה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, כִּי אֵין זוֹ עֲצָה לְפַל כָּל־כֶּף בְּמְרִירוֹת וּבַעֲצָבוֹת, אֲדַרְבֶּה אֵתָה צְרִיף לְעִשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְצֵאת מִהַמְרִירוֹת וְהַעֲצָבוֹת שְׁלָךְ, כִּי הַדְּפֹאוֹן הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי. וַיֵּשׁ בְּגִי־אָדָם, שְׂטֵבְעָם לְהַמְשִׁיךְ אֵל הַדְּפֹאוֹן, וְזֶה הוֹרֵס לָהֶם אֶת הַחַיִּים לְגַמְרִי, עַד שְׁלִבְסוּף מִתְיַאֲשִׁים וְנוֹפְלִים בְּדְפֹאוֹן פְּנִימִי, אֲשֶׁר זֹהִי מַחְלָה, רַחֲמָנָא לִישׁוֹנָן, כְּמוֹ מַחְלַת הַסְּרִטָן, ה' יִשְׁמֹר, כִּי הַדְּפֹאוֹן הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי, עַל־כֵּן צְרִיכִין לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ מְאֹד מְאֹד לֹא לְהִיּוֹת בְּדְפֹאוֹן, אֲדַרְבֶּה צְרִיכִין לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשְׂמֻחָה, וְכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו בֵּין בְּרוּחַנִיּוֹת וּבֵין בְּגִשְׂמִיּוֹת, תְּמִיד לְהַפִּיךְ אֶת זֶה אֵל תִּקְוֶה הַשְּׂמֻחָה כִּי אֵין זוֹ עֲצָה כָּלֵל לְפַל

כָּל-כֶּף בְּמַרְרֵירוֹת, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וְאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁכָּל זְמַן שְׂאֵדָם לֹא הִתְחַתֵּן, קָשָׁה וְכִבְד לֹא לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא הַשְּׂכִינָה, וְכָל זְמַן שְׂאִין אָדָם מִתְחַתֵּן, אֵין הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה בּוֹ, עִם כָּל זֹאת אַתָּה צְרִיף לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי מְאֻמְצִים לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי זֶה לֹא יַעֲזֶה לְהַמְשִׁיף עֲצָמָךְ כָּל-כֶּף אֶל הָעֲצָבוֹת, עַד שִׁתְּיָאֵשׁ לְגַמְרֵי מַחְיִיף, מֵה יֵשׁ לָךְ בְּזֶה הָעוֹלָם וְכוּ' וְכוּ', תֵּאֱמִין לִי, שְׂאֲנִי מִבֵּין הַיֵּטִב הַיֵּטִב אֶת מְכַאוֹבֵי נַפְשְׁךָ וְכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, שְׁעַדִּין אַתָּה פֶּלֶג גּוֹף, עִם כָּל זֹאת אֵין זֹו יַעֲזֶה לְהִיּוֹת כָּל-כֶּף שְׁבוֹר, אֲדַרְבָּה תַּעֲשֶׂה מֵה שְׁתַּעֲשֶׂה הָעֶקֶר לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל — בֵּין בְּגַשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחָנֵי.

רְאֵה לְלַמַּד בְּכָל יוֹם אֶת הַחֲמֻשָּׁה-עָשָׂר שְׁעוֹרִים שְׁלָנוּ, שְׁהֵם יְסוֹד גְּדוֹל בְּהִתְקַרְבוֹת אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִזְכוּת לְמוֹד הַתּוֹרָה תִּזְכֶּה לְמַצֵּא אֶת בַּת זִוְגָךְ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתִּזְכֶּה כְּכֹר לְהִתְחַתֵּן מֵה שְׁיֹוֹתֵר מֵהֵר.

הַמְּאֻחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' שׁיב.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר קִרְח, כ"ז סִינן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

עֲכָשׁוּ קִבְּלַתִּי אֶת הָעֵתוֹן "אוֹר יִבְנָאֵל" מִסֵּפֶר 57.

מֵה אֵמַר לָךְ, יְדֵי הַיְקָר! אֵין לָךְ מֵה לְהַתְּבַיֵּשׁ עִם אִף יְרַחוּן אוֹ עֵתוֹן אוֹ שְׁבוּעוֹן שְׁבַעוֹלָם, דְּבָרִים עֲרָבִים וּמְתוּקִים, דְּבָרִים יְקָרִים, דְּבָרִים כָּל-כֶּף יָפִים, שְׂאִין מְלִים לְשַׁבְּחָם וּלְפָאֲרָם כָּלֵל, וְלִכֵּן אֶל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמָךְ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, אֲלֵא הַמְּשִׁף לְהַדְפִּיס, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזוֹר שְׁסוּף כָּל סוּף יִתְהַפֵּף לְדָבָר קָבוֹעַ, וְנִצְלִיחַ

של אָשר כ' שיג בנחל

להחֲדיר אֶת הָאָמוּנָה הַקְדוּשָׁה בְּכָלִים מְכֻלִּים שׁוֹנִים, כִּי סוּף כָּל סוּף בָּזֶה שָׁאֵתָה מְלֻבֵּשׁ אֱלֻקוֹת וְאָמוּנָה פְּשׁוּטָה בְּחֻדְשׁוֹת הָעוֹלָם, זֶה כְּלִי נִפְלָא מְאֹד מְאֹד, וּמִמָּשׁ הַסְּפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל, שָׁאֵמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס'): כְּשֶׁאָדָם הוּא בְּחִינַת עוֹר, צְרִיכִים לְהִלְבִּישׁ לוֹ כֶּמֶה מִיְּנֵי לְבוּשִׁים, עַד שֶׁיִּשְׁיֵג אֶת הָאוֹר, וְעַד שֶׁיִּשְׁמַע אֶת קוֹל הַצְּדִיק לְעוֹרְרוֹ מִהַשְׁנָה הָעֲמֻקָּה שֶׁיִּשְׁנֶן שָׁם, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְהִלְבִּישׁ הַכֹּל בְּסְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, אֲשֶׁר דִּרְךְ בְּגִי-אָדָם לְהַמְשִׁיךְ לְסְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, וְשֵׁם מְלֻבִּישִׁים גְּנוּזִיא דְּמִלְכָא, וְעַל-כֵּן חֻזַּק וְאָמֵן מְאֹד מְאֹד, וְתַמְשִׁיךְ בְּעֲבוּדַת הַקִּדְשׁ הַזֶּה לְהַפְיֵץ אֶת אוֹר רַבְּנֵנוּ ז"ל כְּמוֹ שֶׁקְּבַלְתָּ אֶצְלָנוּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִצְלִיחַ אֶת דִּרְכְּךָ תָּמִיד.

אודות החלֵאקא, איני רואה לַעֲת עֵתָה שְׁתַּהֲיֶה לִי אֶפְשָׁרוֹת לְנַסֵּעַ לְמְרוֹן הַפַּעַם, כִּי אֲנִי סָף הַכֹּל יוֹם אֶחָד בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, וְהַזְמַן אִינוֹ בִּידֵי, וְעַל-כֵּן אִינִי יָכוֹל לְהַבְטִיחַ לָךְ, שָׁאֶהְיֶה בְּמְרוֹן, אִתָּם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת אֶת הַחֲאֲלָקָא בִּיבְנָאֵל, וּמִשָּׁם לְהַמְשִׁיךְ אֶת דִּרְכְּכֶם לְמְרוֹן, כְּאֲשֶׁר רַבִּים מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עוֹשִׂים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה אֶצְלֵךְ אַחֲרֶיךָ, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, כִּי הוּא צָרִיךְ לִישׁוּעוֹת רַבּוֹת.

הַכֹּפֵל הַדְּבָר, רְאֵה לְחֻזַּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּיָתֵר שָׁאֵת וּבְיָתֵר עַז עִם הוֹצָאת הָעֵתוֹן, שְׁזֶה כָּל-כֶּף יָפָה, אֲשֶׁר אֵין מְלִים בְּפִי לְהַסְבִּיר לָךְ כָּלֵל, רַק חֻזַּק וְאָמֵן, וְאֵז תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת רַבּוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם..._

כ' שיג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר קִרְת, כ"ז סִינן ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גִּרוֹ יֵאִיר.

לִנְכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׂמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! הִנֵּה הַסֵּמ"ך-מ"ם קָרָא אֶת קֹהֲלֵתְנוּ לְדִין תּוֹרָה אֶצֶל הָרַב ... וְהָיוּ שָׁם כַּמָּה מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְהָיָה שָׁם שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה... כַּאֲשֶׁר יִסְפָּר לְךָ יְדִידְנוּ ר' ... גֵּרוֹ יֶאֱיֵר, וְאַנִּי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂעַכְשׁוֹ "בוֹר כָּרָה לוֹ וַיַּחֲפְרֵהוּ וַיִּפֹּל בְּשַׁחַת" (תהלים ז, טז), הַבוֹר שְׂפָרָה לָנוּ — בּוֹ יִפּוֹל הוּא, כִּי נִתְבָּרַר וְנִתְלַבֵּן הַרְבֵּה דְבָרִים שָׁם בְּבֵית דִּין, וְאַנִּי מְקַנְהָ, שְׂגָה כְּכֹר יִהְיֶה הַסּוּף, שְׂיִפְסִיק עִם הָאִיוּמִים שֶׁל הַדִּינֵי תּוֹרָה, וַיִּפְסִיק לְרוּץ מִבֵּית-דִּין לְבֵית-דִּין.

עַל-כָּל-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא לִי יֵשׁ צֶעַר בְּכֻלְיֹת הָעֵנָן, כִּי בְּאֶמֶת אִם הָיִיתִי גֵר בִּירוּשָׁלַיִם אוֹ בְּבִנְיָ-בְּרַק אוֹ בְּאַשְׁדּוֹד, עִם הַכֶּסֶף שֶׁהִשְׁקַעְתִּי בִּיבְנָאֵל, הָיִיתִי יָכוֹל לְבָנוֹת בֵּית-הַכְּנֶסֶת עֲנָקִי בַּעֲזָרוֹת הָאֵלוֹ, וְלֹא הָיָה חֶסֶר לִי שׁוּם דְּבָר, וְאַנִּי בְּרַחְתִּי מִזֶּה, וְרָצִיתִי פָּנָה שְׂקֻטָּה בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, בֵּין הָרִים חוּץ לְיִשׁוּב, וְלִבְסוּף כְּשֶׁכְּבָר הִגַּעְתִּי אֶל מְקוֹם כְּזֶה, הִנֵּה צֵץ לוֹ הַסֵּמ"ך-מ"ם, וְהִנֵּה הוּא פָּה, אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִפֹּל לְגַמְרִי.

רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר בְּאֶמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי רוּאִים בְּחוּשׁ שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵינּוּ עוֹזֵב אוֹתְנוּ, וּמִי שֶׁרַק מְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר לוֹ, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֻמְצִים לְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַדְּבוּר שְׂאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, זֶה הַצְּלָחָה נְצָחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל. וְעַל-כֵּן רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר, וְאַזְ תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתַצְּלִיחַ אֶת דְּרָכֶךָ. וְאַנִּי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּחְזֹר מִה שֶׁיּוֹתֵר מִהָרָגוֹר בִּיבְנָאֵל, כִּי אִתָּה חֶסֶר לָנוּ מְאֹד מְאֹד. וְכֵן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אִישִׁית אֶת אִשְׁתְּךָ ... תַּחֲוִיָּה, שֶׁתִּשְׁתַּדְּלִי לְחֹזֵר מִה שֶׁיּוֹתֵר מִהָרָגוֹר אֶל יְבְנָאֵל, כִּי אִתָּם חֶסְרִים לָנוּ מְאֹד מְאֹד, כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ תָּמִיד שׁוֹאֲלִים עֲלֵיכֶם.

הַחִזּוֹק בְּלִמּוּד דָּף זֶהָר בְּעַת הַקִּימָה מִהַשְּׁנָה אַחֵר אֲמִירַת בְּרַכַּת

שלב אָשֶׁר כ' שיד בנחל

התורה, ונדף תקוני זהר לפני השנה אחר אמירת קריאת שמע שעל המטה, וזה בדוק ומנסה, שהיא שמירה לאדם. העקר אל תהיה בטלן! רק רויץ אליו יתברך, ומפעם לפעם תצא אל הים, ותבקש הרבה ממנו יתברך כל מה שאתה צריך, ותראה אם תהיה עקשן — תקבל ממנו יתברך, כי העקר מה שהקדוש-ברוך-הוא נותן לאדם צביטה... הוא רק פדי שהאדם יציע 'אוי', ואם אדם זוכה ויש לו שכל, וצויע 'אוי' לפני שהוא מקבל צביטה, אזי אינו מקבל שום צביטות, וזה כל הענין שעובר על האדם מה שעובר — עניות ונדחקות, חובות ויסורים, כי הקדוש-ברוך-הוא מתאנה לתפלתן של ישראל, ואם אדם מרגיל את עצמו להתפלל אליו יתברך קדם שמקבל את הצרות, אז הכל עובר בשלום. ועל-כן ראה להיות קבוע בעבודת התפלה, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כ' שיד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר קרח, כ"ז סיון ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי הנקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, כי עקר כל המחלות והחלאים שסובבים את האדם, הם רק כשהוא בעצבות ובמרירות ובדכאון, שאז הוא סובל כל מיני פחדים ויראות חיצונות, וכן נופל בדעתו, ועל-כן תעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה, ותהלה לאל, יש לך במה לשמח, כי זכית וזכית את הרבים בזכיות כאלו, שלדעתי אף אחד לא זכה, כי גם אני זוכה להדפיס ספרי רבנו ו"ל כמעט שלשים שנה, אבל לא זכיתי למה שזכית אתה, ועל-כן ראוי לך לשמח מאד מאד

בְּחֻלְקָךְ, וְאֵל תִּהְיֶה שְׁבוּר, חֵס וְשְׁלוֹם, וְכָל הַחֲלֻשָׁה שְׁלָךְ, זֶה הַפְּחָדִים וְהִירָאוֹת. אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר, רַק תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה עַל נַעַם חֻלְקָךְ, עַל אֲשֶׁר בַּנְחַל שָׁם גּוֹרְלֶךְ וְנִחְלַתְךָ, כִּי הַסְּפָרִים שְׂאֵתָה מוֹצִיא כָּל-כָּף יָפִים, אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר יָפִים, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁעוֹד תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתֵּצֵא מִכָּל הַחֻבוֹת וְיִתְרַחֵב לָךְ.

... הַגִּיעַ וּמְטַפְּלִים בּוֹ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לּוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְהִבִּיא לִי אֶת "אוֹר יְבִנְאֵל" מִסֵּפֶר 57. מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הִיָּקֵר! זֶה כָּלִי כָּל-כָּף יָפֶה לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יְתִבְרֶךְ, אֲשֶׁר אֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלִל, וְאֲנִי מְאֹד מִתְפַּלֵּא לָמָּה עָשׂוּ עַל ... בְּקִרְתָּ כּוּזוֹ, כִּי הֲלֹא מִי שֶׁעָשָׂה עֲלָיו בְּקִרְתָּ בְּקָשִׁי יָכוֹל לְכַתֵּב סְפוּר שֶׁל הַפְּצָה, וּפֶה הוּא מְדַפֵּס עֵתוֹן מִהֶתְחִלָּה עַד הַסּוֹף בְּלִי שׁוּם עֶזֶר מֵאַף אֶחָד, וְעַל-כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ לָמָּה צְרִיכִים לְבַקֵּר אוֹתוֹ, אֲדַרְבֶּה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׂיִתְרַחֵב לָנוּ בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת, וְאֵז נִזְכֶּה לְהַפִּיץ אֶת "אוֹר יְבִנְאֵל" בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ וּבְפָרֵט בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, כִּי זֶה דְבַר כָּל-כָּף יָפֶה, וְשׁוֹפֵר גְּדוֹל לְגִלוֹת בּוֹ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל. וְהָעוֹלָה עַל הַכֹּל, אַתֶּם צְרִיכִים לְשַׂמַּח שְׂאֵתֶם זוֹכִים לְהַדְפִּיס אֶת זֶה, וּבּוֹדָאִי אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂאֵתָה בְּחֻבוֹת גְּדוֹלִים, אֲבָל אֲנִי אוֹמֵר לָךְ עוֹד פְּעַם וּמִבְטִיחָךְ, שֶׁבְּלִי שׁוּם סֶפֶק, סוֹף כָּל סוֹף תֵּצֵא מִהַחֻבוֹת, כִּי גַם לִי קָרָה דְבַר כְּזֶה, פְּעַם הֵייתִי חָיֵב לְמַדְפִּיס אֶחָד תִּשְׁעִים אֶלֶף דוּלָר, וּלְמַדְפִּיס שְׁנַי שְׁלֹשִׁים וּשְׁלֹשָׁה אֶלֶף דוּלָר, וּלְמַדְפִּיס אַחַר אַרְבָּעָה-עָשָׂר אֶלֶף דוּלָר, מִמֶּשׁ חֲשַׁבְתִּי שְׁעוֹלָמִי נִפְּל עָלַי, וּלְבִסּוֹף הִרְחִיב לִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁשְׁלַמְתִּי עַד הַפְּרוּטָה הָאַחֲרוֹנָה, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, שְׂאוֹר רַבְּנוּ ז"ל נִתְפַּשֵּׁט בְּעוֹלָם, כִּי בְּאַמַּת אֵי אֶפְשָׁר לְרֹאוֹת אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם רַק כִּכָּה — פְּסִיעָה אַחַת וְעוֹד פְּסִיעָה וְעוֹד פְּסִיעָה, וְיֹתֵר לֹא רוֹאִים, כְּמוֹ שְׂאֵמֵר מוֹהֲרֵנִי ת"ז"ל, וְתִהְיֶה לְאֵל, אַתֶּם רוֹאִים יוֹתֵר מִפְּסִיעָה אַחַת... כִּי הַסְּפָרִים כָּל-כָּף יָפִים, רְאוּי לָכֶם לְרַקֵּד וּלְשַׂמַּח יַחַד עַל נַעַם חֻלְקְכֶם, אֲשֶׁר בַּנְחַל הִיא נִחְלַתְכֶם.

אם אָפּשָׁר לְשַׁלַּח לִי הָעֵתָק מֵהַבְּנֵק לִידַע כַּמָּה יֵשׁ לִי, אֶהְיֶה לָךְ אָסִיר תּוֹדָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלֵחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כ' שטו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר קָרַח, כ"ז סִינּוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי, וְגִדַּל שְׂמֵחָתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וּבִפְרֹט שְׂאֵתָה זוֹכָה וּמְזוֹכָה אֶת הַרְבִּים.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיְקָר! רָאוּי לָנוּ לְשִׁמַּח מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקָנוּ, עַל אֲשֶׁר בַּנְחַל שָׁם חֻלְקָנוּ וְגוֹרְלָנוּ, וּמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל; וְעַל זֶה רָאוּי לָנוּ לְשִׁמַּח בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִחֲדָשׁ, כִּי בְּאַמַּת עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁבוּרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. כִּי בְּאַמַּת מִי שֵׁישׁ לוֹ יִשׁוּב הַדַּעַת אַמְתִּי, וְרוֹאָה מֵאֵין בְּאֵתִי, וּלְאֵן אֲנִי הוֹלֵךְ, וּלְפָנַי מִי אֲנִי עֲתִיד לְתַן דִּין וְחֻשְׁבוֹן (אָבוֹת ג, א), וְהוּא — מֵאֵין בְּאֵתִי? מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְלֵהִיכֵן אֲנִי הוֹלֵךְ? אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן עָלִי לְתַן בְּכָל יוֹם דִּין וְחֻשְׁבוֹן לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מָה אֲנִי עוֹשֶׂה, כִּי אֲנִי בָּא מִמֶּנּוּ, וְאֲנִי חוֹזֵר אֵלָיו, וְכִשְׂאָדָם חוֹשֵׁב אֶת חַיָּו בְּצוּרָה כְּזוֹ, אֲזוֹ עוֹבְרִים לוֹ הַחַיִּים בְּצוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרִי, כִּי כִשְׂאָדָם מִסְתַּפֵּל אַחוּרָנִית, וְרוֹאָה שֵׁישׁ לוֹ עֵבֶר כָּל-כָּף גְּדוֹל וְקָשָׁה וְכו' וְכו', וְכֵן רוֹאָה קְדִימָה, שֵׁישׁ עָלָיו עוֹד מִי יוֹדַע כַּמָּה שָׁנִים אַרְבּוֹת וְכו' וְכו', עַל-יְדֵי-זֶה הוּא נִשְׁבֵּר וְנוֹפֵל וְשׁוֹכֵחַ לְתַן דִּין וְחֻשְׁבוֹן לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵף כִּשְׂאָדָם זוֹכָה לְזִכֹּר מֵאֵין הוּא בָּא — מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וּלְאֵן אֲנִי חוֹזֵר — אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן עָלִי לְתַן דִּין וְחֻשְׁבוֹן לְפָנַי יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רִגַע, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְקַשֵּׁר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְזֶה נִקְרָא חַיִּים אַמְתִּיים, חַיִּים נְצַחִיים, חַיִּים רוּחָנִיים.

לזאת ראה לחזק את עצמך בכל פעם מחדש, ותדבר עם ילדים רק דבורי אמונה והשגחה פרטית, ואל תתבייש כלל, כי כל דבור ודבור שמדברים עמָהם — זו הצלחה כזו, שאין לתאר ולשער כלל, ואף שנדמה שהם עדין בחורים צעירים, תאמין לי, שכל דבור ודבור נחקק אצלם לאט לאט, וכמו שאמר פעם מוהרנ"ת ז"ל לאנשי שלומנו שהתלוננו לפניו איך בלה זמן עם ילד, ענה ואמר בזו הלשון: "הנה הוא ילד, הנה הוא בחור, הנה הוא אברך, הנה הוא איש זקן, והנה כבר מוליכים אותו לבית החיים..." ואתם אומרים לי שאני מבלה זמן עם ילד קטן?! כי ימינו כצל עובר (תהלים קמד, ד), וכפי שאדם מכניס בעצמו ידיעות אלו, כן מצליח את דרכו, ועל-כן אל תהיה בטלן, ידידי היקר! רק חזק ואמן מאד מאד, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך. ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שסוף כל סוף תהיה לך דינה משלך, ולא תצטרך לגור בשכירות רק בדינה שלך, כי פה הוא מקום נפלא מאד מאד, כי יושבים בין הרים ובין שדות, ויכולים להתבודד עצמו עמו ותברך, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שכבר אזכה להוציא מכח אל הפעל, ולבוא לגור אתכם ביחד.

ראה לקחת את התלמידים מדי פעם בפעם אל השדה, שיתבודדו עצמם אפלו עשר דקות, העקר שיהיו בשדה בלילה להרגילם עוד מימי נעוריהם, אשר צריכים לרוץ ולהתחבא בשדה. המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

תם ונשלם, שבת לאל בורא עולם!

ברוך רחמנא, שזכנו לסיים את כל החבור הנפלא הזה, והוא כרך צ'. יזכנו השם יתברך לסדר עכשו לדפוס את כרך צא להגדיל תורה ולהאדירה.

אנא ה' הושיעה נא, אנא ה' הצליחה נא.

תִּכּוֹן הָעֲנִיּוֹת

חֵלֶק צ'

- ג פֶּתַח דְּבַר . . . . .
- ה הַקְדָּמָה . . . . .
- כ' סו . . . . .
יבאר ההבדל בין בדידות שאינה טובה על-פי חסידות לבין התבודדות בשיחה בינו לבין קונו, שזה ענין אחר לגמרי, וידבר מכבוד הורים.
- כ' סז . . . . .
יגלה מההתחזקות שצריך בכל יום, ובפרט למי שרוצה לילך בדרךכי רבנו ז"ל, ויחזק לעשות כל מיני פעולות להיות בשמחה עצומה, ויעורר ללמד ספרי רבנו ז"ל.
- כ' סח . . . . .
יחזק להיות בשמחה, שהיא מביאה הצלחה, ויחזק על הנחת תפלין.
- כ' סט . . . . .
יחזק על שמירת שבת, ויביע עתירתו.
- כ' ע . . . . .
יחזק ללמד ספרי רבנו ז"ל, וידבר מאמונה פשוטה ומהדבקות בו תבריך.
- כ' עא . . . . .
ידבר מהתחזקות והתחדשות ולהנצל מחלישות הדעת, ולשמח את מידעיו, ולדבר עמם דבורי אמונה, שזו מצנת עשה של חוד ה'.
- כ' עב . . . . .
יעורר אשה לחזק את חברותיה, ועל-די-זה היא בעצמה תתחזק.
- כ' עג . . . . .
יחזק את הנמען שעובר עליו מה שעובר, ואף-על-פי-כן מתחזק ולומד ח"י פרקים ומסכת תענית, וזה אין יכול להראות אפלו מלאך, ומעלה שעשועים גדולים.

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

- כ' עד יח** . . . . . יוכיח מאד אכרף אחד שמתנהג בביתו בדרך לא נכונה, ויעוררו לחדל מדמיונות, ויחזק על שמירת העינים וקדשת המחין, וידבר מענין הפצת ספרים פרוכים באזורים התרדיים.
- כ' עה** . . . . . יחזק מאד את האשה להיות ותרגיט, ואז כל המצב יתהפך, ויחזקנה לאמץ את כל אנשי שלומנו.
- כ' עו** . . . . . יחזק הנמען שיש לו בקיאות בתולדות רבנו ז"ל, שזו הצלחת הנפש, ויחזק להיות בשמחה, ויבאר ענין שבט דן שמאסף את כל הנשמות שנפלו, ורוצים לעזר לזולתם, ויחזק לקיים עקרי מצוות ולשמח בהן בכל שמחה שתהיה, ולמצא בעצמו נקדות טובות.
- כ' עז** . . . . . יחזק אחד שנוכנס לדירה חדשה, ויגלה נפלאות פלאי פלאות מענין סוד הדירה, שהוא הצמצום, תוכו רצוף אהבה וחזוק, ויעורר על כבוד ואהבה בבית.
- כ' עח** . . . . . ידבר מגדלת המנהיג שהוא רבנו ז"ל, שממשיך קרבת אלקים על נשמת ישראל, וידבר מתקלית האדם ומההבדל שבין הדבקים בו יתברך לבין הצבועים.
- כ' עט** . . . . . ידבר מאמונה פשוטה, ולהכניס עצמו בתוך תבת התפלה.
- כ' פ'** . . . . . ידבר משרש המחלקת שבין אנשי שלומנו, וממה זה נובע, שזו הסתת הסמ"ך-מ"ם, פי מאד שונא את ענינו ז"ל, ויחזק מאד, ויגלה ענינו מדוע עושה מנין נפרד וכו'.
- כ' פא** . . . . . ידבר ממעלת השומר פיו מתגובה, וימתיק זאת בסימני סדר פסח, ויחזק מאד להיות עצור במלין.
- כ' פב** . . . . . יחזק שלא להיות שבור, ולהיות בשמחה, ובפרט בעת התפלה.

כ' פג . . . . . כט
 יְדַבֵּר מִמְצֹת מִלֵּה, וַיִּחְזַק מְאֹד עַל קִיּוֹם מְצֹנָה זֹאת בְּשִׂמְחָה וּלְהַשְׁתַּתְּףָהּ
 בָּהּ, וַיְדַבֵּר מֵעֵינָיו לְמִצְאָה נִקְרָה טוֹבָה מִקִּדְשֵׁי יְהוּדָה.

כ' פד . . . . . לא
 נִזְהֵיר שֶׁלֹּא לְבַטֵּל הַזְּמַן, וְאִם כָּבֵר מְדַבְּרִים, שִׁיְהִיֹּו אֵלֶיךָ דְּבוּרֵי חֲזוּקָה,
 שֶׁהִיא מְצֹנָה גְּדוּלָה, וַיְדַבֵּר מֵעֵינָיו נְסִים וְאֲרָץ יִשְׂרָאֵל וְאֶמּוּנָה הַשְּׂיִכִּים
 זֶה לָזֶה, וַיִּגְלֶה נִפְלְאוֹת בְּדְבוּרֵי אֶמּוּנָה, וַיִּגְלֶה מַעֲלַת הַזּוֹכֵה לְהַפִּיר טוֹבָה
 לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַחֲסָדִים שֶׁהוּא עוֹשֶׂה עִמּוֹ.

כ' פה . . . . . לג
 יְדַבֵּר מֵעֵינָיו מַעֲלַת הַפְּצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל וּמַמְעַלַת לַמּוֹד "לְקוּיֵי-
 הַלְכוֹת".

כ' פו . . . . . לד
 יְדַבֵּר מֵעֵינָיו הַשִּׁיחָה: "הָעוֹלָם רְאוּי שִׁיתְמָהוּ עַל הָאֱהָבָה שְׂבִינִינוּ", או
 אֱהָבָה לְרַבְּנוּ ז"ל או אֱהָבָה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וַיִּסְפֹּר מֵהָאֱהָבָה שֶׁהִיְתָה
 בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּדוֹרוֹת הַקּוֹדְמִים, וּמֵעֵינָיו הַתְּנַהֲגוֹתוֹ, כִּדִּי שֶׁלֹּא
 לְהַתְּעַרֵב בְּמַחְלָקָת, וּלְהַמְשִׁיךְ אֶת הַמַּפְעֵל הַקְּדוֹשׁ לְלֹא הַתְּעַרְבוֹת עִם
 אֲיִנְשֵׁי דָלָא מַעֲלִי, וַיִּגְנֶה אֶת זֶה שֶׁמִּפְרִיעַ לְעֵינָיו הַדָּת, וְהִרְעָה הַחוֹלָה
 הַזֹּאת.

כ' פז . . . . . לו
 יְדַבֵּר מִמְעַלַת הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת, שֶׁזֶה עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת, וְלֹא לְחַפֵּשׂ
 הַשְּׂגוֹת וּמְדַרְגוֹת.

כ' פח . . . . . לח
 יִחְזַק מְאֹד אֶת הַמְּדַפְּסִים שֶׁמְדַבְּרִים עָלָיו, וַיִּגְלֶה לוֹ אֵיךְ שֶׁצָּרִיךְ לְהוֹצִיא
 הַתְּחִזְקוֹת מִמָּה שֶׁעָבַר עָלָיו מֵאֲלוֹ שֶׁהוּא קָרָבָם.

כ' פט . . . . . לט
 יִחְזַק אֶת הָעוֹסְקֵת בְּהַחֲזִיקָת בֵּית הַחֲנוּךְ שֶׁלָנוּ.

כ' צ' . . . . . מ
 יִחְזַק אֶת הַנִּמְעָן הַשְּׂבוּר מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וַיִּחְזְקוּ לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה
 חֲדָשָׁה, וַיִּצִיעַ לוֹ מְלֻמּוֹת בִּיבְנָאֵל וּלְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וַיִּשְׂמַח גַּם אֶת
 אִשְׁתּוֹ.

תִּכְן הָעֲנָנִים

כ' צא . . . . . **מא**
 יזהיר מפני אהבה מסנוורת, ויורה לצית להורים בענן זה.

כ' צב . . . . . **מב**
 יעורר ויכית את הנמען על שיש בידו כספי גזלה ומעילה, ויורנו לזנח דרוך זו, וללכת בדרך ישרה שלא לנגע בכספי הזולת, ויכחנו על פניו מאד.

כ' צג . . . . . **מד**
 יחזק את שגזלו ממנו, שלא להשבר, ויגלה איך שהכל בהשגחה נפלאה.

כ' צד . . . . . **מה**
 יאחל ברפת "מזל טוב" להלדת הבן, ויגלה שנתינת שם אחרי האבא, הוא ענן של כבוד אב.

כ' צה . . . . . **מח**
 ידבר מענן זה שהתבזה, וגם לקחו ממנו כסף, ויפליג במעלת האמונה.

כ' צו . . . . . **מו**
 יחזק את כל אנשי שלומנו, וידבר מענן הנאתו להיות במחיצתם, ואודות חיוב האהבה בינינו והתיחסות נאותה לזולת, והשבת כספי הזולת ללא בזיונות, וידבר מענן שמחה וחסד.

כ' צז . . . . . **מז**
 יחזק על שמחה, וידבר נפלאות איך זוכים להשתחרר מהלחץ, ולחיות בישוב הדעת.

כ' צח . . . . . **מט**
 יחזק להנשא כמה שיותר מהר, ולהיות בשמחה ולהניח תפלין.

כ' צט . . . . . **נ**
 יחזק את כל אנשי שלומנו במכתב כללי, תוכו רצוף אהבה מענן חזיק באמונה פשוטה בכל תחומי החיים, ויגלה נפלאות מזה, ויעורר לחידש את תפלת התיקין.

כ' ק' . . . . . **נב**
 יחזק את התקנות שעשו לישיבה, וישבח ויגלה ענן של שמאל דוחה וימין מקרבת, ויחזק לשמח את עצמו בכל האפנים שבעולם, ולהסתכל על הטוב שיש בכל יום.

- כ' קא** . . . . . נג
 יחזק אָחד שׁיִישׁ לוֹ פֶּה מִפִּיק מִרְגְּלֵיֹת, וַיִּדְרֹבְנוּ לְדַבֵּר עִם אַחֵינוּ בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל בְּקִבּוּצִים כָּל מִינֵי דְבוּרֵי אַמוּנָה, וַיַּעֲזֹר מְאֹד עַל גְּדֹל הַזְּכוֹת
 וְהַחֹבָה שְׁבָזָה.
- כ' קב** . . . . . נד
 יתֵן כִּמְהָ עֲצוֹת מְעֻשִׂיֹת וְטִכְנֵיֹת בְּעִנְיַן הַעֲבֵרַת הַמְּגוּרִים וְהַפְּרָנְסָה שֶׁל
 הַבַּעַל, וְהַתִּיַחֲסוֹת לְנִצְלָנִים וְכוּ'.
- כ' קג** . . . . . נו
 יחזק מְאֹד אֶת הַמְּדַפְּיִסִים לְרַגְלֵי הַמְּכֹנֶה הַחֲדָשָׁה, וַיַּגְלֶה נִפְלְאוֹת מִמֶּה
 שֶׁהֵם עוֹשִׂים, וַיֹּאחֲזֵל וַיִּכְרֹךְ שְׁפַע גְּדוֹל לְצֵאת מֵהַחֹבֹת.
- כ' קד** . . . . . נח
 יִבְקֹשׁ הַלְּוָאָה מִקַּפַּת צְדָקָה, כְּדֵי לְשַׁלֵּם אֶת הַמְּשֻׁכּוֹרוֹת שֶׁל הַמּוֹרוֹת,
 וַיִּחֲזַק אֶת עֲצָמוֹ, שֶׁזֶּה מֵהַ שְׂאֵר מֵאֲתָנוּ.
- כ' קה** . . . . . נח
 מִקְּתָב בְּצִרוּף הַכֶּסֶף שֶׁהַשִּׁיג בְּשִׁבִיל הַמְּשֻׁכּוֹרוֹת, וַיִּבְיַע הַתְּמַסְרוֹתוֹ לְעִנְיַן
 הַמּוֹסְדוֹת, וַיִּפְשֹׁר בֵּין הַמּוֹרוֹת בְּאֵי הַכְּנוֹת שְׁבִינִיָּהוּ, שֶׁתִּשְׁתַּדְּלָנָה שְׂיִהְיֶה
 נַעֲשֶׂה שְׁלוֹם וְכוּ'.
- כ' קו** . . . . . נט
 יִדְבֹר עַל לֵב הַנִּמְעָנֶת בְּעִנְיַן הַפְּשָׁרָה וְהַשְׁלוֹם, הוֹתוֹר וְהַסְּלִיחָה שְׁבִין
 נְשׁוֹת הַצֹּת, וַיַּגְלֶה אִיךָ שְׁבִנְפִשׁוֹ הַצְּלַחַת בֵּית־הַסֵּפֶר הַזֶּה, וַיִּדְבֹר מֵהַגֵּס
 שֶׁהַשִּׁיגוֹ דִּירָה לְמַגּוּרִים.
- כ' קז** . . . . . ס
 יִדְבֹר מֵעִנְיַן אָחד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ שְׁנַפְטֵר, וְגְדוֹל מְאֹד שֶׁם לְמַעַלָּה וְכוּ',
 וּמֵעִנְיַן סַעֲדַת הַשְּׁלוֹשִׁים שֶׁעָשׂוּ לוֹ שֶׁם וְכוּ'.
- כ' קח** . . . . . סא
 יִדְבֹר מֵעִנְיַן מְפָרָסִם שֶׁל שְׁקָר מְסִים בְּדַבֵּר רַבְּנוֹ ז"ל, וְאַיִנוֹ רֵאשׁ
 הַמְּדַבְּרִים כָּלֵל, וְאַיִן לָנוֹ עֵסֶק אֲתוֹ.
- כ' קט** . . . . . סב
 יחזק, שְׁלֵכַל אָחד יֵשׁ נִקְדָּה שְׂאִין בְּחִבְרוֹ, וְצָרִיף לְשִׁמַּח עִמָּה,
 וְעַל־יְדִי־זֶה יַחֲיֶה חַיִּים טוֹבִים.

תִּכְן הָעֲנִינִים

- כ' קי . . . . . סג**
 יגלה מעלת הזוכה לשמח את החתן וכלה, ומענין הנהגתו המפלאה של ה'חזון-איש' זי"ע בדבר זה.
- כ' קיא . . . . . סג**
 יעורר לצאת מהלחץ לדחוף את הרפכת בעת נסיעתה... ויגלה נפלאות ממעלת מי שזוכה לחיות חיי אמונה פשוטה, ולהדבק בו יתברך.
- כ' קיב . . . . . סה**
 יחזק מאד באמונה פשוטה, וזה יתן כח לנהג באפוק, ולא להגיב, וצריך לחזור על דבורי אמונה אלה פעמים.
- כ' קיג . . . . . סו**
 יחזק מאד את המתקרב החדש לדרכי רבנו ז"ל, ויעוררו על קיום המצוה של כבוד אב ואם בשלמות, ויורהו דרך הצנעה, מחמת שאינם יודעים איזו טובה יקבל בנם אצל רבנו ז"ל ואנשיו, כי רואים את אלו שלא שמשו כל צרכן, ויחזק מאד על כמה ענינים בהתמדה ותפלה כראוי ודרך ארץ מפלגת, וידבר מענין קריאת שמע שעל המטה עם דודי, ומה עושים בשבת, וידבר מענין שמירה על הבריאות ועל השנה, ויחזק ויעורר מאד.
- כ' קיד . . . . . ע**
 ידבר נפלאות מסוד שרפת הפרה, ויחזק על-פי זה בענין הכנסת תבערת היצר וחמימותו אל אש הקדשה של עבודת השם, ויעורר לכבד את כל אחד מאנשי שלומנו.
- כ' קטו . . . . . עב**
 ידבר מענין תקון העצה ופשירות וקנין הבית וזכות הצדקה להדפסה.
- כ' קטז . . . . . עב**
 ידבר מענין מעלת אותיות התפלה, שהתפלה היא בעצמה שכינת עזו יתברך.
- כ' קיז . . . . . עג**
 ידבר מענין טעיות ספורות שיש בספריו הקדושים, מחמת הדפסתם במהירות, ויעתיק שני חסרונות שנפלו במכתבים שנדפסו בכרך י"ח, וקטע אחד מדבר מתבת נח, ודבורים נפלאים מענין הדבור באמת וכו', והקטע השני מדבר מסוד מצות מזוזה, ויחזק מאד.

כ' קיח . . . . . עז

יחזק ויאמץ באריכות נפלאה את מי שנפל לתוך עמק בור ודות של עברות חמורות, ונופל אל פגם הברית, רחמנא לצלן, ויחזקו שיקשר עצמו לרבנו ז"ל לציתו, ולהאמין בדבורי החזיק שלו, ויאריך בכמה ענינים נפלאים, ויחזקו בשבעה משיבי טעם לבל יאבד עולמו, חס ושלום.

כ' קיט . . . . . פג

יחזק ויאמץ את כלליות אנשי שלומנו "חסיד ברסלב" הדרים ביבנאל, אודות ההתישבות הזאת על שם רבנו ז"ל, ושצריך להחזיק עצמנו ביחד בשלום ואהבה, שעל ידי זה גורמים לרבי נחת רוח, וידבר מענין שמירת זמני התפלות ומתפלת התיקין, ומענין התאספות בענג שבת ביחד, ולחדש חדושי תורה בשבת, ומי שאינו בר הכי, אזי החדוש העצמי של הדבורים הנפלאים המחדשים הם חדושי נשמתו.

כ' קכ . . . . . פה

יחזק אחד מאנשי שלומנו, שבזה אותו בעל חוב אחד שעשקו, ויגלה שאין לו שום שיכות עמו, כי הוא מתריע ומתנגד לדרךים גלוזות פאלו, ויחזק מאד שלא להתפעל מקללות של אינשי דלא מעלי, וסוף גנב לכשלון, ויעוררו ללמד בחברותא עם אחד מאנשי שלומנו שלא למד בעבר.

כ' קכא . . . . . פח

יחזק אשה מאנשי שלומנו הנכנסת לדכאון, ויורה לה לעסק בפעילות של חזיק אחרות, ואז תצא מעצמה וכו'.

כ' קכב . . . . . פט

יביע תודתו על הגמ"ח שעשו בשבילו, ויגלה שזה שבביל רבנו ז"ל, כי כל ענינו הוא גלוי דעת רבנו ז"ל, והכסף הלך למטרות אלו, ויחזקו על כבוד אשתו ועל חזיק המפיצים ושיעסקו בתורה, ולערף התפנסות שבועית בעיר אשדוד לפרסם דעת רבנו ז"ל.

כ' קכג . . . . . צא

יחזק ויאמץ מאד משפחה אחת, וידבר מענין השלום ותקון אי ההבנות, שזה יסוד בנין דעתו של רבנו ז"ל, ובפרט במה שמקים עיר על שמו ז"ל, וידבר מענין תכניותיו להגשמת החלום הזה של הקמת עיר כזו, ויבהיר, שכשם שלא היה נראה שיתקיים ענין ההדפסה באפן שיתמלא העולם מאור רבנו ז"ל, ועינינו רואות שהתקיים, כן יהיה בענין העיר,

תִּכּוֹן הָעֲנִינִים

וַיְדַבֵּר מִמּוֹסְדוֹת הַתּוֹרָה וְהַחֲנוּפֵי שְׁלֵה, וּמִנְחֵיצוֹת הָאֱהָבָה וְהַשְּׁלוֹם שֶׁבֵּין הַנָּשִׁים, וּפְעִילֵיּוֹת חֲבֵרְתֵיּוֹת וְצַבוּרֵיּוֹת, שֶׁעֲלִיָּהֶן לַעֲרֹף לְמַעַן הַמְטֵרָה הַזֶּה.

כ' קכד . . . . . צד

יִחְזַק אֶת כָּלֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו תּוֹשְׁבֵי יַבְנָאֵל יוֹמִים לְפָנֵי חַג הַשְּׁבוּעוֹת, וַיְדַבֵּר מִעֲנִין קִדְשַׁת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא הַמַּחְבֵּר בֵּין הַגִּשְׁמִי לְרוּחָנִי, וַיְדַבֵּר מִמִּדַּת הַשְּׁלוֹם וְהָאֱהָבָה שֶׁבֵּינֵיהֶם, שֶׁעֲלִיָּהֶם לַעֲשׂוֹת פְּלִים לְקַבֵּל אֹר הַקְּדוּשָׁה, וַיִּחְזַק עַל זֶה מְאֹד.

כ' קכה . . . . . צו

יֵאָחַז בְּרַכָּה עַל הַלְּדַת הַבַּת.

כ' קכו . . . . . צז

יִבְיַע קוֹרַת רוּחוֹ מִהַשְּׁלוֹם שֶׁנַּעֲשֶׂה בֵּין הַשָּׁנִים, וַיִּגְלֶה אֶת נְחִיצוֹת הָעֲנִין.

כ' קכז . . . . . צח

יִזְרוּ לְהַשְׁגִּיחַ עַל הַנֶּעַר שֶׁלָּנוּ וְכוּ' שֶׁלֹּא יֵאָבְדוּ, וַיִּכְוֶן לְהַבִּיט נְכוֹנָה עַל יְלָדִים הַנִּרְאִים פְּקָשִׁים בְּתַחֲלָתָם, אִף יְכוּלִים לְהַתְגַּדֵּל לְגִדּוּלֵי יִשְׂרָאֵל, רַק צָרִיף לְהַשְׁקִיעַ בָּהֶם.

כ' קכח . . . . . צט

יִחְזַק אֶת כָּלֵיּוֹת צַבוּר הַנָּשִׁים שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", אוֹדוֹת הָאֱהָבָה שֶׁבֵּינֵיהֶן, וְחֲשִׁיבוֹת מְדֻרְגָּת הַנָּשִׁים הַכְּשֻׁרוֹת שֶׁהֵן קִיּוֹם עֲמָנוּ הַקְּדוּשָׁה.

כ' קכט . . . . . קא

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִהָאֱהָבָה שֶׁיֵּשׁ לוֹ לְנַמְעֵן, שֶׁהוּא נִשְׁמָה יְקָרָה, וַעֲנִין הַהֲתַקְרְבוֹת לְרַבָּנוּ וְ"לֹא וְסוֹד הַתְּפִלָּה, וַעֲנִין הַכְּלָלוֹת אַחַר הַבְּרִיאָה בְּקִדְמָה הַבְּרִיאָה, בְּחִינַת כְּסֻדֵּר וּבְחִינַת שְׁלֵא כְּסֻדֵּר, וַיִּחְזַק מְאֹד עַל הַדְּבִוֹר אֲלֵיוֹ תִּתְּבַרֵךְ, וּמַעֲלַת לְמוֹד "לְקוֹטֵי-הַלְּכוֹת".

כ' קל . . . . . קב

יְדַבֵּר מִעֲנִין שְׂדוּף לְשֵׁם שְׁמַיִם, וַיִּחְזַק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְלַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְּבַרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת.

כ' קלא . . . . . קג

יִזְרוּ לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְּבַרֵךְ, וְלְהַשְׁקִיעַ הַרְּבָה בְּשְׁלוֹם בֵּיתוֹ, וְלַעֲבֹד עַל נִקְדַּת הַשְּׁמִחָה, וְלְהַתְּפַלֵּל בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת.

- כ' קלב** . . . . . קו
 ידבר מפמה ענינים טכניים, ויגלה ענין החובות, שהם רמזים לחובות הרוחניים, ויזרו כמה פרטים בבנין, ויעורר לחזק אשה אחת אמללה.
- כ' קלג** . . . . . קז
 ידבר מענין אמא שנסעה לטפול בבת חולה, ויזרו בניה שיתאזרו בסבלנות, ויתנהגו טוב בעת העדרה, ויעורר הבן לעסק בתורה ולהתפלל ותיקין.
- כ' קלד** . . . . . קח
 יחזק את המדפיסים בעבודת הקדש, ויגלה להם מעלתם שהם מזכים את הרבים, ויבטיח להם שפע, ושיצאו מהחובות.
- כ' קלה** . . . . . קח
 יחזק בהדפסת סדרת ספרי הדרשות, וידבר מענין חובות ותשלומם, והפרת הטוב למי ששיע.
- כ' קלו** . . . . . קט
 יזרו לעשות תעמולה בין הנשים, שתכתובנה חזיק לאחת מהן השוכבת בבית-חולים, ושיעסקו בעזרה למשפחה שנותרה הרחק, וזה כל ענינו — לעשות מצוות ומעשים טובים.
- כ' קלז** . . . . . קי
 יביע דעתו המפרשת, שלא תסע קבוצת נשים לבד לציון רבנו ז"ל ללא לוי, ויעתיק דעת חז"ל וההלכה בזה, וכן המציאות מראה והגויים חשודים על העריות ועל שפיכות דמים.
- כ' קלח** . . . . . קיא
 יחזק המדפיס על המעמסה הגדולה שיש לו בהדפסת רבוי בזה, ויזרה לו להפיק לקח ממה שקורה בהבלי העולם הזה וכו'.
- כ' קלט** . . . . . קיב
 ידבר מענין נסיעתו הסודית לאומן ולארץ ישראל, מחמת איזו תכלית וכו', וידבר מענין בניה.
- כ' קמ** . . . . . קיג
 יציל הנמען מרבוי אור, ויגלה לו דרך נאותה בעבודת ה', אשר תהיה טובה בעיני אלקים ואנשים.

תִּכְן הַעֲנִינִים

כ' קמא . . . . . קטו
 יִחֲזַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וַיִּבְאֵר שְׂיִכּוּלִים לְהַשְׁלִים עֲצָמוֹ בַּיּוֹתֵר בַּיָּמֵי
 הַנְּעוּרִים.

כ' קמב . . . . . קטז
 יִבְיַע וְעֲזוּעַ מֵאֲסוֹן גָּדוֹל שְׁקָרָה בְּמִשְׁפַּחַת הַנְּמָצָן, וַיִּבְיַע תְּנַחוּמֵי
 וּבְרִכּוֹתָיו.

כ' קמג . . . . . קטז
 יְדַבֵּר מִנְחִיצוֹת הַהֶתְחַזְקוֹת שְׁצָרִיף, וַיִּזְהֵר לְשָׁמֵר עֲצָמוֹ מִהַסְמָ"ךְ-מ"ם
 שְׂאוּרֵב עָלֵינוּ, וּלְהִזְהֵר אֶת מֵי מְאָרְחִים, וַיְדַבֵּר מִהַתְּבוּדוֹת וּמִהַהֲצִלָּה
 עִם הַתְּלַמִּידִים, שֶׁהִיא עַל-יְדֵי סְבָלָנוֹת.

כ' קמד . . . . . קיח
 יְדַבֵּר מִשְׁבַּח הַנְּסִיעָה לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל.

כ' קמה . . . . . קיח
 יְדַבֵּר מִלְּמוּדוֹ הַטּוֹב שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּזְהֵר אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ שְׁלֵא לְתַת
 לְשִׁלּוּחֵי הַסְמָ"ךְ-מ"ם לְחֹדֶר בֵּינֵינוּ, וַיְגַלֶּה נִפְלְאוֹת מְזֻכּוֹתֵנוּ לְדַעַת מְרַבְּנוּ
 ז"ל.

כ' קמו . . . . . קכ
 יִחֲזַק מְאֹד בְּמַדַּת הַשְּׂמִחָה, וַיְגַלֶּה מַעְלַת הַזּוֹכָה לְדַבֵּק בָּהּ.

כ' קמז . . . . . קכא
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין הַפְּצָה, שֶׁהוּא כְּמַת מְצוּנָה, וְאֵין רַב אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ מִתְּעַסְקִים
 בוֹ, וּמֵעֲנִין סְבָלָנוֹת וּמְצִיאת הַזּוּג.

כ' קמח . . . . . קכב
 יִבְיַע צַעֲרוֹ בְּצַעַר הַזּוּלַת, וַיְגַלֶּה שְׂאֵנוֹ קְבָלְנוֹ מְרַבְּנוּ ז"ל שְׁלֵא לְהַמְשִׁיף
 עֲצָמוֹ אַחֲרֵי הַמְרִירוֹת, וַיְבִיא מְשֻׁלוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל מֵעֲנִין הַיְהִלּוּם שֶׁהַשְּׁלִף
 לָיִם, וְהַפְּלֵל שְׂאֵסוֹר לְהַשְׁבֵּר, רַק לְהֶחֱזִיק מֵעַמֵּד.

כ' קמט . . . . . קכג
 יִתְנַצֵּל לְרַב אֶחָד שְׁלֵא יָכוֹל לְבוֹא לְנוֹשְׂאֵי בְּתוֹ, מִחֲמַת שְׂמִסְתּוֹפֵף בְּצִיּוֹנֵי
 רַבְּנוּ ז"ל וְהַבְּעַל-שָׁם-טוֹב הַקָּדוֹשׁ ז"ע.

כ' קנ . . . . . קכג
 יוֹכִיחַ אֶחָד שְׁחִיב חוֹבוֹת לְאַחֲרִים, שְׁלֵא יִסַּע לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, עַד שְׂאֵינוּ
 מְצִיֵּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל לְשִׁלְּם חוֹבוֹתָיו.

כ' קנא . . . . . **קכד**
 יִדְבַר מֵעֲנֵן נְסִיעָתוֹ הַפְתָּאוּמִית לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, עַל-יְדֵי טְעוֹת שֶׁל סוֹכֵן
 הַנְּסִיעוֹת, וּמִזֶּה רוֹאֵה מַעֲלַת הַנְּחֻשָׁק וְכוּ', וַיִּחְזַק מְאֹד בַּהֲדַפְסָה.

כ' קנב . . . . . **קכה**
 יִדְבַר מִפְתּוּחַ הַמוֹסְדוֹת, וַיִּגְלֶה שְׁעַל-יְדֵי מְסִירוֹת נַפְשׁ יְכוּלִים לְהַגִּיעַ
 לְגְדוּלוֹת וּנְצוּרוֹת.

כ' קנג . . . . . **קכו**
 יִדְבַר מֵעֲנֵן הַתְּקַרְבוֹתוֹ לְרַבְּנוּ ז"ל, וְעֲנֵן נְסִיעַת אַנְשֵׁי הַצֹּנֹת בְּמוֹסְדוֹתָיו
 לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּבְאֵר טַעַם הַהֲתַר שְׁנֵתֵן לָזֶה בְּאִמְצַע הַזְּמַן, אֲשֶׁר בְּדַרְךָ
 כָּלֵל אֵינוֹ מְסֻכָּים, וַיִּחְזַק מְאֹד.

כ' קנד . . . . . **קכח**
 מִכְּתָב כָּלְלִי לְכָל־לִיּוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ דִּיבְנָאֵל, בּוֹ יִחְזַקְם עַל הַשְּׁלוֹם
 וְאַהֲבָה וְקַבְּלַת עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם, וְהַחֲדַרְתַּ הָּאֱמוּנָה בְּאַהֲבָה גְדוֹלָה לְכָל
 בְּרַי שִׂרְאֵל, וַיַּעֲוֹרֵר עַל זֶה מְאֹד.

כ' קנה . . . . . **קל**
 יִגְלֶה נִפְלְאוֹת בְּגֵלוֹי שֶׁל רַבְּנוּ, שְׁעַל-יְדֵי שְׁמִשְׂאוֹ וּמִתְּנוֹ בְּאֱמוּנָה וּבְנַחַת
 עִם הַבְּרִיּוֹת, מְקַיֵּם מִצְּוֹת "וְאַהֲבַת" וְכוּ', וַיִּבְאֵר זֹאת בְּאֵר הַיֵּטֵב לְעַבְדָּה
 וּלְמַעֲשֵׂה, שְׂאִין יְכוּלִים לְהַפְרִיד בֵּין הַמִּצְוֹת שֶׁבֵּין אָדָם לְמָקוֹם לְבֵין
 אָדָם לְחֵבְרוֹ, אֲלֵא רַק כִּף זֹכִים לְהִיּוֹת עוֹבֵד ה' — כְּשֶׁנִּמְצָא בְּתוֹךְ
 הָעוֹלָם, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן הוּא דְבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וַיִּגְלֶה מַעֲלַת הַזֹּכֶה לִידַע
 מִרַבְּנוּ ז"ל, וּמַעֲלַת הַהַפְצָה וּנְדָבָה לְהַדְפְּסָה, שְׁמַצִּילִים אֶת נַשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל.

כ' קנו . . . . . **קלז**
 יִדְבַר מֵעֲנֵן הַמְּסִירוֹת שֶׁהָיוּ עַל בֵּית-הַסֵּפֶר הַחֲרָדִי לְלֵא אִישׁוֹר חֲקִי,
 וּמַגְדֵּל הָעוֹלוֹת שְׁזוֹעֲקוֹת עַד לְשָׁמַיִם מִהַמְּסִירוֹת שְׁמוֹסְרִים וּמְקַבְּלִים
 גְּבוּי וְכוּ', וְאִין לָנוּ עַל מִי לְהַשְׁעֵן, כִּי אִם עַל אֲבִינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם.

כ' קנז . . . . . **קלח**
 יַעֲוֹרֵר אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְאַחֲדוּת, וְשִׁלָּא תְהִיָּה בִּינֵיהֶם מַחֲלָקָת,
 וַיִּמְנָה מִמֵּנִים עַל כָּל פֶּרֶט בְּקַהֲלָתָנוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה אֶחָד לֹא יִכָּנַס בְּתַחוּם
 חֵבְרוֹ, וְזִנְהִיר לְשִׁמּוֹר עַל הַדְּבָרִים הָאֵלּוּ.

כ' קנח . . . . . קמא
 יבשר על תפלתו בעבור הנמען בציון רבנו ז"ל, וידבר מישרים מענין
 כמה פרטים בקהלה ומנוי הממנים.

כ' קנט . . . . . קמב
 ידבר מהמניעות שיש על כל דבר שפקדושה, ועקר גבורת הגבור
 שמחזיק מעמד ואינו מותר, ורק כך מצליח.

כ' קס . . . . . קמג
 ידבר מענין ההתקשרות אליו, על ידי כתיבה שבועית, ולהגות ב"אשר
 בנחל", וידבר מתורה עם דרך ארץ, שיגיעת שניהם משפחת צון.

כ' קסא . . . . . קמד
 ידבר מענין שמחה בנקודות טובות, וצריך לאהב את עצמו, וזה יכניס
 בו בטחון עצמי, וידבר מענין למוד משניות.

כ' קסב . . . . . קמה
 ידבר מהשמחה שזכה להיות על ציון רבנו ז"ל בכלל, ומפעלת השמחה
 בפרט.

כ' קסג . . . . . קמה
 ידבר מענין גרים שנמולו וטבלו, ומענין תופעת ההתאבדיות וחזוק
 האשה וכו', וידבר משמחה והתבודדות.

כ' קסד . . . . . קמו
 ימליץ על הפסקת פדורים מסוימים הגורמים לדפאון, ויזרו להיות עסוק
 תמיד, וידבר מענין שמחת הזולת, ובניית ספרייה.

כ' קסה . . . . . קמז
 יחזק מאד לילך בדרך רבנו ז"ל ולהתפלל על זה, וכן למסר נפשנו
 להשאר אצלו ז"ל, ולפרסם אורו, וידבר מדבקות ומחדושי תורה,
 ומענין למוד התורה, שעל ידי זה זוכים לצאת מהחובות ולעשירות,
 וידבר מענין השתדלות בשלום שבין אנשי שלומנו, וכן קביעות
 חברותא בלמוד "לקוטי מוהר"ן" ו"לקוטי הלכות".

כ' קסו . . . . . קמט
 ידבר מפל המחשבות המבלבלות את האדם שחושב הרבה מעצמו,
 וכאלו מסתכלים עליו וכו', והעקר להתפלל במנון ובצבור דיקא, וכל
 הצרות באות רק כשאדם בעצבות ובמרירות.

- כ' קסז** . . . . . יוכיח אֶחָד שְׁלֵקוּי מְאֹד בְּמִדַּת הַפֶּעַס, וַיִּזְרְנוּ לְעַבֵּד עַל גִּקְדָּה זוֹ, שֶׁמִּחְמַמְתָּהּ הַצָּרִף לְהַתְגַּרֵּשׁ, וַיִּמְלִיץ לוֹ לְעֹזֵב אֶת תְּבִיעוֹתָיו כְּלָפִי הַמְשַׁפְּחָה הַקּוֹדֶמֶת, וַיַּחְזֹק לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה וְכוּ', וְלִלְמַד אַגְדוֹת וַח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת וְכוּ'.
- כ' קסח** . . . . . יְדַבֵּר מֵעַנְיָן הַיְזוּמָה לְהַחֲדִיר בְּיַלְדִים "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת" בְּעַל-פֶּה, שְׁזָה דְבָר נִשְׁגָּב, שֶׁלֹּא הָיָה בְּכָל הַדּוֹרוֹת, וַיִּמְעַנְיָן הַשְּׂפָנֵת שְׁלוֹם פְּאֶהֲרֵן הַכֹּהֵן, וַעֲנִיָן הַפָּצָה אַחַת לְשִׁבּוּעַ.
- כ' קסט** . . . . . יְדַבֵּר מֵעַנְיָן חוֹבוֹת שֶׁהָאָבָא מְשַׁלֵּם, וַיֵּשׁ לוֹ זְכוּת, וְאֵין לַחֲיּוֹת בְּעֵבוֹר זֶה בְּהַלְקַאת מִצְפוֹן, וַיַּחְזֹק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה.
- כ' קע** . . . . . יְדַבֵּר עַל לְבוֹ שֶׁל יֵלֵד רַךְ, שֶׁיִּתְמִיד בַּתּוֹרָה וּבַמְשָׁנִיּוֹת וּבְדַרְדָּר אֶרֶץ.
- כ' קעא** . . . . . יְעוֹרֵר לְלַמֵּד בְּכָל הַסְּפָרִים, אֲבָל רֵאשִׁית צְרִיף לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שִׁזוֹ הַקְּדֵמָה לְהִבִּין בְּכֹלָם, וַיְדַבֵּר מֵעַנְיָן חֲטָאת נְעוּרִים שֶׁמְבִיא דְאָגוֹת, וַעֲנִיָן כַּהֲנִים וַחֲסֵד.
- כ' קעב** . . . . . יְדַבֵּר מִחוֹבַתְנוּ לְהַחְזִיק בְּשְׁלוֹם וּבְאַהֲבָה וּלְצִאת מִקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין שֶׁל הַמַּחְלָקָת, וּבִפְרָט כְּשִׁקוּרִים דְּבָרִים מְזַעְזְעִים בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, וְהֵינּוּ יְכוּלִים לְנַצֵּל אֶת הַזְּמַן לְהַשְׁפֵּעַ, וְתַחַת זֹאת אָנוּ עוֹסְקִים בְּמַחְלָקָת, וְעַל זֶה רָאוּי לָנוּ לְהַתְּבַיֵּשׁ וְכוּ'.
- כ' קעג** . . . . . יַחְזֹק וַיֵּאמֶץ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עַל יְסוֹד וּבִסּוּס קַהֲלָתְנוּ, שֶׁתְּהִיָּה מְשֻׁתָּתת רַק עַל אֲדָנֵי קֹדֶשׁ שֶׁל עֲבוֹדַת ה' בַּתּוֹרָה וּבַתְּפִלָּה בְּרִצְיָנוֹת, וַיַּחְזֹק מְאֹד שֶׁלֹּא לְעַסֵּק בְּמַחְלָקָת וּבְאַלִּימוֹת, אֲלֵא בְּעֲבוֹדַת הַבּוֹרָא, שְׁזָה כָּל עַנְיָן הַקָּמֵת עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל — לְהַסְתַּפֵּל רַק עַל הַתְּכִלִּית הַנִּצְחִית.
- כ' קעד** . . . . . יְסַפֵּר מִתְּפִלָּתוֹ בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּעֵבוֹר הַנִּמְעָן, שֶׁיִּזְכֶּה לְדִירָה וְכוּ', וַיְדַבֵּר מֵעַנְיָן שֶׁמְחָה בְּבֵית, אֲשֶׁר הִיא סוּד הַהַצְּלָחָה, וַיִּמְעַלֵּת קְבִיעוֹת עֵתִים לַתּוֹרָה בְּחִבּוּרֵתָא.

- כ' קעה** . . . . . קסא
 יִבְיַע שְׁמַחְתּוֹ בְּזֶה שְׁסִיעוֹ לְחַנוּף הַבְּנוֹת, וַיִּדְבֵּר מֵעַנִּין גַּם זֶה לְטוֹבָה.
- כ' קעו** . . . . . קסב
 יִבְאָר אִיךָ שְׁצָרִיךָ לְתַת הוֹדָאָה עַל כָּל מָה שְׁעָבַר עֲלֵיהֶם, וְאִיךָ שְׁעָשָׂה עִמָּם חֶסֶד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעַנְיָן מְצִיאַת הַזְּוִיג, וּבְעַנְיָן 'לְדִים וְכוּ', וְעַל-כֵּן אֵין רְאוּי לְעֹזֵב הַבְּטָחוֹן בְּעֵבוֹר פְּרִנְסָה.
- כ' קעז** . . . . . קסג
 יִגְלֶה מַעֲלַת הַיְלָדִים שֶׁהַהוֹרִים אֵינָם רְכִים בְּיַנְיָהֶם, וַיַּעֲזֹר עַל צִיּוֹת לְרַבּוֹ ז"ל, וְתַפְלָה בְּמַנְיָן, וַיִּדְבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְשַׁעֲוֵי תוֹרָה.
- כ' קעה** . . . . . קסה
 יִדְבֵּר מֵעַנְיָן בְּדִיקַת מְזוּזוֹת.
- כ' קעט** . . . . . קסה
 יִגְלֶה מַעֲלַת הָאִשָּׁה הַעוֹשָׂה שְׁלוֹם בְּבֵיתָהּ, וַיֵּשׁ בְּבֵית הַבְּנָה הַדְּרִית.
- כ' קפ** . . . . . קסו
 יִדְבֵּר מֵעַנְיָן שְׁלוֹם-בֵּית, וַיִּתֵּן דְּרָכִים וְעֲצוֹת אִיךָ לְזָפוֹת לָזֶה.
- כ' קפא** . . . . . קסז
 יִחַזֵּק עַל בְּדִיקַת מְזוּזוֹת וְהַנְּחַת תַּפְּלִין וְהַדְּלָקַת גֵּר נְשָׁמָה.
- כ' קפב** . . . . . קסח
 יַעֲזֹר עַל הַנְּחַת תַּפְּלִין וְשְׁלוֹם-בֵּית.
- כ' קפג** . . . . . קסט
 יִדְבֵּר נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מֵעַנְיָן מִי שֶׁחֲכָמְתוֹ מְרַבֵּה מִמַּעֲשָׂיו, מְדַמֶּה שֶׁהוּא הַשֵּׁיג אֵיזוֹ מְדַרְגָּה בְּבַטוֹל וְכוּ', וַיִּגְלֶה דְּרָךְ ה' הַנִּפְלְאָה, אִיךָ שְׁצָרִיךָ לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַכְלִית הַפְּשֻׁטוֹת, וַיִּדְבֵּר מִח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוֹת וּמֵהָאֲרָבָעָה לַמּוֹדִים הַנִּצְרָכִים, וַיִּחַזֵּק וַיַּעֲזֹר מְאֹד.
- כ' קפד** . . . . . קעג
 יִדְבֵּר נִפְלְאוֹת מַמַּעֲלַת הַזְּוִכָה לְבִרְחַת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ תְּמִיד, וַיַּמְעִינֵן פְּרָאֲסֻטִיק שְׁזָכָה לָזֶה רַבּוֹ ז"ל, וְהַעֲקָר שְׁלֵא לְהַתְּבַלְבֵּל מִמַּעֲשֵׂה אַחֲרִים, וְלִהְיֹת עֲצָמוֹ עִם כָּל נִקְדָּה טוֹבָה, וַיִּדְבֵּר מֵעַנְיָן שַׁעֲוֵרִים כְּסֻדְרָן, וְלִהְרַגִּיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ כְּתִינוּק בְּפִשְׁיטוֹת, וְעַנְיָן הַסְּפָרִים שֶׁכָּתַב וְאֵינוֹ מְדַפִּיסֵם עַדִּין מִכַּמָּה טְעָמִים.

כ' קפה . . . . . **קעה**

יזכיר אֶחָד לְמָה הוּא בְמַרְיוֹת כָּל־כָּף, וַיִּזְרוּ לְהַפֵּךְ אֶת כָּל הַמַּרְיוֹת לְשֹׁן וּלְשִׁמְחָה, וַיִּדְבֵר מִהַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבַרֵךְ, עַל־יְדֵי הַדְּבוּר אֱלֹוֵי תִּבְרָךְ בְּפִשְׁטוֹת עֲצוּמָה, וְעֲנִין לְמוֹד גְּמָרָא, וַיַּעֲזֹר עַל זֶה מְאֹד.

כ' קפו . . . . . **קעז**

יביע תּוֹדָתוֹ עַל עֲזָרְתוֹ שֶׁל הַנִּמְעָן עִם הַנֶּעַר, וַיַּעֲזֹר לְצֵאת לְמִסֹּר הַרְצָאוֹת, וְשִׁמְחָה וְהַתְּבוֹדָדוֹת.

כ' קפז . . . . . **קעח**

יביע תּוֹדָתוֹ עַל הָעֲזָרָה עִם הַנֶּעַר, וַיִּגְלֶה נִפְלְאוֹת מְעֻנֵינוּ, שֶׁהוּא לְשִׁמְשׁ אֶת רַבְּנוּ ו"ל, וְלִהְיוֹת אֶמּוּנָה בְּעוֹלָם כִּי רַק זֶה הַתְּכֵלִית, וַיַּחֲזֵק לְדַעַת מִהַכּוֹחַ שֶׁיֵּשׁ לוֹ, וַיִּדְבֵר מְעֻנֵי שִׁמְחָה שֶׁהִיא הַיְסוּד בְּדַעַת רַבְּנוּ ו"ל, וּמַעֲלַת חֲדוּשֵׁי תוֹרָה וְהַרְבֵּצָתָם לְזוּלָתָהּ, וְחֲנוּךְ נְעָרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וּמַעֲלַת הַתּוֹרָה שֶׁמִּמְשַׁכֶּת שִׁמְחָה.

כ' קפח . . . . . **קפ**

יורה דָּרָךְ לְבַעֲלֵי תְּשׁוּבָה טְרַיִים אֵיךְ לְנַהֵג עִם מְשַׁפְּחָתָם הַחֲלוּנִית, וְאֵיךְ לְכַבֵּד וְלֹא לְהִיּוֹת מְשֻׁפָּע, וְיִוָּרֵם בְּנִתְיָבוֹת נְכוֹנוֹת לִידַע אֶת הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר יַעֲשׂוּן.

כ' קפט . . . . . **קפא**

יְסַפֵּר מְנַסִּיעָתוֹ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וּמְנַסִּיוֹנוֹת הַחַיִּים, וְאֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְהַחֲזִיק מְעַמָּד, וַיַּחֲזֵק לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַרֵךְ, וְעַקֵּר הַשְּׁמִירָה בְּאֵה עַל־יְדֵי לְמוֹד הַתּוֹרָה וּפְנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה, וַיַּחֲזֵק לְלַמֵּד דָּף וְזֶה לְפָנֵי הַתְּפִלָּה וְדָף תְּקוּנִים לְפָנֵי הַשְּׁנָה.

כ' קצ . . . . . **קפג**

יַחֲזֵק אֶת הַנִּמְעָן שֶׁלְּמַד הַתּוֹרָה כ"ב בְּלִיל שְׁבוּעוֹת, וְהַחֲזִיָּה עֲצָמוֹ מְאֹד, וַיִּגְלֶה נִפְלְאוֹת בַּתּוֹרָה זֶה לְעַבְדָּהּ וּלְמַעֲשֵׂהָ, וַיִּבְאֶרְהָ בְּדַבּוּרֵי חֲזוֹק נִפְלְאִים, וַיִּדְבֵר מְאֻמּוּנָה וּבִטְחוֹן וְלְצֵאת מִקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין.

כ' קצא . . . . . **קפד**

יַחֲזֵק בְּאֻמוּנָה, וְאֶפְשֵׁר לְמַצֵּא אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּכָל דְּבָר גַּם בְּתוֹךְ הַהַעֲלָמָה וְהַהִסְתָּרָה הַכִּי גְדוּלָּה, וַיַּעֲזֹר לְקַבֵּעַ שְׁעוּרִים כְּסוּדָרִין בַּתּוֹרָה, וְלַעֲשׂוֹת אוֹרְהָ שֶׁל שִׁמְחָה, וּלְדַבֵּר אֱלֹוֵי יִתְבַרֵךְ.

כ' קצב . . . . . **קפו**

יַחֲזֵק וַיֵּאמֶץ מְאֹד אוֹדוֹת מִדַּת הָאֻמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וַיִּגְלֶה נִפְלְאוֹת מְעֻנֵינוּ

תִּכְנֵן הָעֲנִינִים

זֶה, וְהַשְׁמִיחַהּ הַגְּדוּלָה וְהַהוֹדָאָה לְהֵשֶׁם יְתָבְרָךְ, שְׂזַכְנוּ עִם רַבְּנוּ ו'ל',
וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין מַעֲלַת הַהִפְצָה, שְׁמִקְרָבִים בְּזֶה גִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעֲנִין
שְׁמִיחַהּ שְׁמִרְחֻבַת אֶת הַדַּעַת.

כ' קצג . . . . . קפח
יְדַבֵּר מֵעֲנִין בְּרֻכָה וּבְדִיקַת מְזוּזוֹת.

כ' קצד . . . . . קפט
יְחַזֵּק אַחַת שְׁעֵבְרָה מִשְׁבֵּר גְּדוֹל מְאֹד, וְרְאוּי לָהּ שְׁתַּכְנֶה אֶת הָעֵתִיד
שְׁלָהּ, וְאֵין זֶה סוֹתֵר לְכַבוֹד הוֹרְיָה, וַיְדַבֵּר אֵלֶיהָ שְׂדוּכִין עִם בַּחוּר מְסִים,
וַיְחַזְּקֶהָ מְאֹד בְּנִסֵּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

כ' קצה . . . . . קצ
יְחַזֵּק אֶת הַנְּמַעֵן עַל הַתְּקַרְבוֹתוֹ לְרַבְּנוּ ו'ל' וְעַל שְׁעוּרֵין כְּסִדְרָן, וַיְדַבֵּר
לוֹ שְׂדוּךְ.

כ' קצו . . . . . קצא
יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת הַשְׁמִיחַהּ וְהַדְּלָקַת הַנְּרוֹת, וַיְחַזֵּק מְאֹד.

כ' קצז . . . . . קצב
יְחַזֵּק אַבְרָהָם אַחֵר הַנְּשׂוֹאֵין עַל הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ו'ל', וְהַתְּמַדָּה בְּשְׁעוּרִים
כְּסִדְרָן בְּפִרְטוּיֹת, וְהַפְּלָה בְּמַנְיָן, וְכַבוֹד אֲשֶׁתּוֹ.

כ' קצח . . . . . קצג
יִתֵּן עֲצָה אֵיךְ לְכַבֵּד אֶת הַבַּעַל, וַיַּעֲתִיר וַיְחַזֵּק.

כ' קצט . . . . . קצד
יְחַזֵּק אוֹדוֹת לַמּוֹד קְצוּר-לְקוּטֵי-מִוְהַר"ן וּמִשְׁנֵיֹת, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין אֲמַת
וְהַפְּלָה בְּמַנְיָן.

כ' ר' . . . . . קצה
יְדַבֵּר מֵאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יְתָבְרָךְ, וּמַעֲלַת הַדְּבִוּר אֵלָיו יְתָבְרָךְ, וַיַּעֲזֵר
לְלַמֵּד זֶה־ר וְתַקוּנִים וְסִפְרֵי חִסְדוֹת, וַיִּצְרִיף לְדַבֵּר מֵעֲנִין אֶהְבַּת בֵּיתוֹ,
וַיְדַבֵּר מִהַדְּבָקוֹת בּוֹ יְתָבְרָךְ, וְלִמָּה זֹכִים עַל-יְדֵי-זֶה.

כ' רא . . . . . קצז
יְפַלֵּג בְּמַעֲלַת הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ו'ל', עַל-יְדֵי הַתְּמַדָּה בְּסִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים,
וְלִבְקֵשׁ שְׂיִזְכֶּה לְקַיֵּם הַסּוּד שֶׁל "אַחַד הֵיךְ אַבְרָהָם", שְׁמַצָּא אֶתְדוּתוֹ
יְתָבְרָךְ בְּכָל מְקוֹם, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין שְׁלוֹם בֵּיתוֹ.

כ' רב . . . . . קצח

יְדַבֵּר מֵעֲנִין 'בֵּית תַּחֲלָה סִימָן יָפֵה לְבָנִים', וַיַּעֲוֹר עַל שְׁעוּרֵינִי כְּסֻדְרִי,
וַיְדַבֵּר מִכְבוֹד הָאִשָּׁה וְשִׁלּוּם בֵּיתוֹ בְּכָל־לַיּוֹת, וַיַּעֲוֹר עַל זֶה מְאֹד, וַיִּזְהֵר
לְעֶסֶק בְּתוֹרָה וּבְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ.

כ' רג . . . . . ר

מִכְתָּב כָּל־לֵי לְתַלְמִידֵי הַיְשִׁיבָה קִטְנָה "בֵּית שְׁלֵמָה", בּוֹ יִזְהָרְם עַל מְדוֹת
טוֹבוֹת וְהַתְמַדַּת הַלְמוּד, כִּי הֵם הַגְּמָה לְכָל אֲנָשֵׁי הַמְּקוֹם, וְהֵם צְרִיכִים
לְקַדֵּשׁ שֵׁם שָׁמַיִם וְכוּ'.

כ' רד . . . . . רא

יְחִזֵּק מְאֹד אֶת כָּל־ל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֻחָה, וַיְדַבֵּר נִפְלְאוֹת
מֵעֲנִין זֶה, וְכֵן תִּפְלָה צְרִיכָה לִהְיוֹת בְּשְׂמֻחָה, כִּי זֶה רְצוֹנוֹ יְתַבְּרֶךָ, וְאִז
תִּהְיֶה הַמְּתָקָה לְכָל הָעֲנִינִים, וַיַּעֲוֹר לְחִזּוֹק אֶת כָּל הַשְּׂבוּרִים וְכוּ', וַיְדַבֵּר
מֵאֲמוּנָה בּוֹ יְתַבְּרֶךָ שְׁשֵׁמוֹ שְׁלוֹם.

כ' רה . . . . . רג

יְחִזֵּק מִתְיַשְׁבִּים חֲדָשִׁים בְּיַבְנָאֵל, וַיַּעֲוֹרְרֵם לְהַשְׁתִּית בֵּיתֵם עַל אֲדָנֵי חֶסֶד
וְשְׂמֻחָה.

כ' רו . . . . . רד

יְחִזֵּק אֶת הַמְּדַפְּסִים אוֹדוֹת עֲבוּדְתֵם, וַיִּגְלֶה שְׁהַעוֹסֵק בְּגִלּוֹי אֲמַתַּת
מְצִיאֹתוֹ יְתַבְּרֶךָ זוֹכֵה לְשִׁפְעַ עֲלִיוֹן מִן הַשָּׁמַיִם.

כ' רז . . . . . רד

יְתַנַּצֵּל עַל אִיזוֹ שְׂגָגָה בְּהַעֲבֹרַת כְּסָפִים, וַיַּעֲוִיד עַל עֲצָמוֹ אֵיךְ הוּא נָקִי
בְּעֲנִינֵי מְמוֹן וְכוּ', וַיִּגְלֶה סֶבֶת הָעֶפּוֹב הַטְּכָנִי.

כ' רח . . . . . רה

יְחִזֵּק אֶת הַמְּדַפְּסִים אוֹדוֹת הַרְבּוּי שְׁזָכָה כְּבֹר לְהַדְפִּים, וַיְבִיעַ שְׂמֻחָתוֹ עַל
זֶה, וַיַּעֲוֹרְרוֹ שְׁלֵא יִפֹּל לְשִׁבְרוֹן לֵב, כִּי צְרִיךְ לְהַסְתַּפֵּל רַק עַל הַדְּבָרִים
הַטּוֹבִים.

כ' רט . . . . . רו

יַעֲוֹר לַעֲשׂוֹת חֲשׁוֹן הַנֶּפֶשׁ עַל הַחֲסָדִים שְׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם
הַנְּמָעָן, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין הַצְּרוּת שְׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד וְגַם עֲלָיו, וּמַעֲוֹת
הַדִּין שְׁנַעֲשָׂה, וַיְחִזֵּק שְׂאֵנוּ צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלָנוּ, עַל אִף שְׂחֻקְרוּ
אֶת הַמְּנַהֲלָת בְּעִבּוּר 'חֲטָאָה' שְׁהַקִּימָה חֲנוּפָה חֲרָדִי, וּמִי שְׂאֲחָרָאֵי עַל

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

ההִלְשָׁנָה וְהַמְסִירוֹת, הוּא אֶחָד הַנִּקְרָא 'רַב' בְּיִשְׂרָאֵל [אֹי לָנוּ שָׁפָךְ עֲלֵתָה בְּיַמֵּינוּ].

כ' רי . . . . . רח

יֵאָחַל הַצְּלָחָה לְתַפְלַת הַנְּשִׁים בְּמִקְוֹמוֹת הַקְּדוּשִׁים, וַיִּדְבֵּר מֵעֲנִין חֲזוּק זֶה לְזֶה, וְכֵן לְעֹזֵר בַּהֲכַנְתּוֹ בַּר־מִצְוָה לְאַחַת מִחֲבֵרוֹתֶיהֶן, וַיִּגְלֶה מֵעֲלַת תַּפְלַת הַנְּשִׁים בְּכָלֵל.

כ' ריא . . . . . רט

יֵאָחַל קַבְּלַת הַתַּפְּלוֹת, עַל־יְדֵי שְׂזוּכֹו לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וַיֵּאָחַל וַיְבַרֵךְ.

כ' רבי . . . . . רט

יֵאָחַל יְשׁוּעָה שְׁלֵמָה בְּזָכוֹת הֵיּוֹת בְּנֵי הַזּוֹג בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּבְקֶשׁ לְתַקֵּן אֶת הָאֲנָרוֹר בְּכַתַּת הַיְלָדִים.

כ' ריג . . . . . רי

יֵבִיעַ קוֹרַת רוּחוֹ עַל מִכְתָּב הַנִּמְעָן, שְׂצִיר אֶת הַתְּמוּנָה בְּתַחוּם הַחֲנוּף בְּאוֹר מְאִיר יוֹתֵר, וַיִּגְלֶה אִיף שְׁפָלָם חוֹשְׁבִים שֵׁישׁ לוֹ פֶּסֶף לְלֹא גְבוּל, וְאֵינָם יוֹדְעִים שֶׁהַפֶּל בְּשַׁחוּן בַּהֲקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא וְכוּ', וַיַּחֲזֵק מְאֹד בְּעֲנִין לְרֵאוֹת אֶת הַטּוֹב שֵׁישׁ בְּכָל יוֹם, וַיַּחֲזֵק עַל לְמוֹד "לְקוּטֵי־הַלְּכוֹת", וַיִּלְבָּאֵר עֲנִין רַבְּנוּ ז"ל לְאַחֲרִים כְּרֵאוֹי, וַיִּדְבֵּר מֵעֲנִין פְּתִיחַת פֶּתָה בְּאִי־דִישׁ בְּמוֹסְדוֹת, וַיִּבְקֶשׁ לְעֹזֵר לְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ נְטוּל פְּרִנְסָה.

כ' ריד . . . . . ריא

יַחֲזֵק מְאֹד בְּלְמוּדִים שְׁלֵמֵד הַנִּמְעָן אֲצֵלוֹ — לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ תְּמִיד, וַיִּדְבֵּר מִסְּבֵל הוֹרֵיו בְּחוּ"ל, וַיְבִינְתִים שְׂיִתְחַזֵּק לְעֲשׂוֹת אֶת תַּפְּקִיד הָאֵחַ הַגְּדוֹל הַמְּסִיעַ לְשֹׂאֵר בְּנֵי הַמְּשֻׁפָּחָה.

כ' רטו . . . . . ריב

יַחֲזֵק מִקְרֵב חֲדָשׁ שְׁמַפִּיץ סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּדְבֵּר מִמְּעֲלַת הָעֲנִין, וַיִּזְהִירוֹ עַל שְׁלוֹם־בֵּית, וְכֵן יְבַרֵר לוֹ דָּרֶךְ פִּיצוּד לְחַנּוּף אֶת הַיְלָדִים בְּאִפְּן שְׁגָם אֲשֶׁתוֹ תִּשְׁתַּנֶּה עִמוֹ.

כ' רטז . . . . . ריג

יַעֲזֹר לְדוֹן אֶת הַבְּעַל לְכַף זָכוֹת, וַיִּדְבֵּר מִמְּעֲלַת אֲשֶׁה חֲכָמָה וַיְכַשְׂרָה הַמְּשַׁכְּנֵה שְׁלוֹם בְּתוֹךְ בֵּיתָה תְּמִיד.

כ' ריז . . . . . **ריד**

יִחְזַק בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, ויִדְבַר מִמַּעַלְת עֲשִׂית הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בְּכָל פֶּעַם, וְלִפִּי גְדֻלָּתוֹ יִתְבָּרַךְ אֵינָנו יוֹדְעִים מַה זֶה עָלֶיָּה וּמַה זֶה יְרִידָהּ, ויִחְזַק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וּלְהִתְבּוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ.

כ' ריח . . . . . **רטו**

יִחְזַק מְאֹד אֶחָד שֶׁאֲשַׁתּוֹ עֲזָבְתּוֹ מִהֶסְתֵּת הוֹרִיָּה, וּמִצָּבוּ בְּכִי רַע, ויִגְלֶה לוֹ דְּבוּרֵי חֲזוֹק גְּפִלְאִים, וְיִתֵּן לוֹ עֲצָה אֵיךְ לְהַצִּיל אֶת הַמִּצָּב, ויִדְבַר מִעֲנֵן תַּפְלָה וְהַתְּמַסְרוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְהַחֲיוֹת נַפְשׁוֹ בְּשִׂמְחָה וְלֹא לְהִתְיַסֵּר בְּרַגְשׁוֹת אֲשֶׁמָּה מֵיִתְרִים.

כ' ריט . . . . . **רטז**

יִגְלֶה שֶׁהַשִּׂמְחָה הִיא יְסוּד וְעֵקֶר בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְהַתְּמַדָּה בְּמִשְׁנֵיּוֹת הִיא סִגְלָה לְזִכְרוֹן, וּלְהַרְגִּיל עֲצָמוֹ בְּשִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ.

כ' רכ . . . . . **ריז**

יִדְבַר מִעֲנֵן הַתְּבוֹדָדוֹת עַל הַהֵר, וְרַק עַל-יְדֵי תַּפְלָה זֹכִים לִישׁוּב הַדַּעַת, ויעוֹרֵר לְהַתְּפַלֵּל בְּמִנְיֵן שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים בַּיּוֹם, וּלְשַׁמֵּחַ הָאִשָּׁה וְלָדוֹן אוֹתָהּ לְכַף זְכוּת, וּלְהַוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֵׁישׁ לוֹ אִשָּׁה כְּזוֹ, וְכֵן בְּכָל־לַיּוֹת הַחַיִּים לְהִסְתַּכֵּל רַק עַל הַטּוֹב, ויעוֹרֵר לְהַמְתִּיק הַכֹּל בְּרַקוּדִים.

כ' רכא . . . . . **ריח**

יִבְיַע שִׂמְחָתוֹ עַל מִשְׁפָּחָה שֶׁמְסַתְּדֶרֶת הֵיטֵב, ויעוֹרֵר לְהוֹת מְגִדֵּל אוֹר לְסַבִּיבָה וּלְקַדֵּשׁ שֵׁם שָׁמַיִם בְּכָל אַרְחוֹתֵינוּ, וְיִרְאוּ רַחוּמֵי וְיִבֹאוּ, ויִחְזַק בְּקִיּוֹם הַמִּצְוֹת.

כ' רכב . . . . . **ריט**

יִגְלֶה שְׂאֵי אֲפָשֶׁר לְעֵבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם, כִּי אִם עַל-יְדֵי מַדַּת הַסְּבָלָנוֹת דְּקִדְשָׁה, וְלֹא לְהַגִּיב עַל דְּקִירוֹת הָאִשָּׁה, וּלְבָרוּחַ מִפְּעַם, ויעוֹרֵר עַל לְמוֹד דָּף הַיּוֹמֵי, ויִחְזַק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה.

כ' רכג . . . . . **רכ**

יִגְלֶה סִגְלַת הַצְּדָקָה — לְהַפְקֵד בְּזָרַע שֶׁל קֵימָא, ויִדְבַר מִעֲנֵן אֶהְבָּה בְּבֵית, וּלְהַכְנִיס אֶת הַשֶּׁתֶּף שֶׁהוּא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּבֵיתָם.

כ' רכד . . . . . **רכא**

יִחְזַק עַל אֲמִירַת ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת בְּכָל יוֹם, שֶׁהוּא תַקוּן גְּמוּר לְפָנֵי-הַבְּרִית, וְיִזְהֵר שֶׁלֹּא לְהִתְבַּלְבֵּל כָּלֵל מִהַמְּחַלְקַת, וְיִזְכִּיר הַהִקְדָּמָה שֶׁל "שְׁמִירַת-הַבְּרִית".

כ' רכה . . . . . **רכב**
 ידבר ממצדת השמחה וההתבודדות.

כ' רכו . . . . . **רכב**
 ימליץ שלא להתעסק עם ענייני עין הרע, וידבר על התנהגות באהבה עם הילדים.

כ' רכז . . . . . **רכג**
 ידבר נפלאות לכלליות אנשי שלומנו ממצלת השלום, שלום עם עצמו, ושלום עם כל מיידעיו בכל התחומים, ומענין קרוב התושבים על-ידי הזמנתם לשמחות וכו', וכן שכל אחד ישפתף בשמחתו של הזולת — להרבות השלום.

כ' רכח . . . . . **רכו**
 יבאר דרך התנהגות איך להתייחס לאבא רחוק עדין, ויש לו אמצעים לפרגס בתו שחזרה בתשובה, אף אינו מודע לזה, ויגלה הדרך הנאותה לקרוב הלקבוח, וללמד זכות על כעסו וכו', ויחזק מאד.

כ' רכט . . . . . **רכז**
 יביע שמחתו על השמועות הטובות שהזימו את הקודמות הפחות טובות, שבהן השתרו פני תלמידי הישיבה לצעירים, ויגלה נפלאות ממצדת ההצלחה שזכו עד הנה, ועם המון סבלנות עוד יגדלו צדיקים גדולים.

כ' רל . . . . . **רכח**
 יביע תודתו למטפל בגנה, שהוציא דבר מתקן ויפה תחת ידיו, ויחזק מאד על זה על-פי הרמזים שיוציא בענין הגנני שגלה רבנו ז"ל בספורי-מעשיות.

כ' רלא . . . . . **רכט**
 יחזק את הנרתם לסיוע בגנה, ויאחל לו הרחבה, וכן יעוררו ללמד התורה הקדושה עם חברותא, על-כל-פנים שעה אחת.

כ' רלב . . . . . **רכט**
 יחזק מאד על החסד שעשה עמו הנמען בעזרה עם הילדים, ויגלה דרך כיצד מחנכים ילדים, על-ידי עדיד ותשומת-לב.

כ' רלג . . . . . **רל**
 ישבח דברי הנמען שהוא רופא ודוקטור, וכתב לו בקרת על הרפואה,

ובפרט בענין הטפול הכימותרפי דרף הקרנות לחולי סרטן [לא עלינו], ויגלה שאלו הם דברי רבנו ז"ל שהלעיג על רופאים, וידבר מפי, שיש דברים שישב ואל תעשה עדיף, ויחזק מאד.

כ' רלד . . . . . רלב

ידבר נוראות נפלאות ממעלת סדר דרף הלמוד של רבנו ז"ל, ויגלה שזו היא דרף הלמוד מן השמים, ויבארה באר היטב, ויעורר ללמד לשם שמים, ולהכניס מחו בחכמתו יתברך המלבשת בתורה הקדושה, ויוכיח שלא לערף בקרת על אשתו, ואדרבה לנהג עמה כמו שחז"ל ורבנו ז"ל הדריכונו, ויחזק מאד על מדת ההתחדשות, להתקרב מחדש אל התורה ואל העבודה, ולברח מיאוש, וכן לחזק אחרים, ויכניס אהבת התורה ושקידתה בלב כל הקורא מכתב זה.

כ' רלה . . . . . רלה

יאחל "מזל טוב" בהלדת התאומים, וידבר מכבוד הבעל, וזהירות ממחלקת בבית, שהיא אש שורפת.

כ' רלו . . . . . רלו

יחזק לילף בדרכי רבנו ז"ל, ולהיות בשמחה, וידבר מהתחזקות בבטחון עצמי, שזהו מקור ההצלחה, ויגלה מעלת כל דבור אליו יתברך.

כ' רלז . . . . . רלז

יאחל אודות הזווג.

כ' רלח . . . . . רלז

יפליג במעלת הדפסת ספרי רבנו ז"ל, ויברך הנמען, אשר בזכות זה יראה נסים נגלים, שיעשה עמו הקדוש-ברוך-הוא.

כ' רלט . . . . . רלט

ישבח זוג חשוכי בנים, שמכניסים שני אחים בעיתיים לביתם, על מנת לבנותם ולחנכם, ויאחל הולדה בזכות זה, ויעורר על נקדת השמחה ועל הפצת ספרי רבנו ז"ל.

כ' רמ . . . . . רמ

יחזק אחד שנפל מאד, והנה זכה להתקרב לרבנו ז"ל, ומתגברים עליו הבזיונות וכו', ויגלה שאי אפשר לקבל מהצדיק רק על-ידי עמידה בנסיון של מחלקת וכו', ויחזק מאד להסתכל על תכליתו הנצחית, ועל-ידי-זה לא יתבלבל מכל אלו הליצנים.

כ' רמא . . . . . יחזק את מי שהוא בעל שמחה, ויגיל לדבר עמו יתברך, ויעורר על למוד שלחן ערוך פסדון.

כ' רמב . . . . . ידבר מזכות הרבים של הנמצע, שלמד האברכים הלכות, וכן מחזק את הילדים הרפים, ויפליג במעלת החנוף ביבנאל לעמת מה שקורה בעירות הגדולות, וגדל הבלבול בעולם, ומעלת הרץ אליו יתברך בכל מה שעובר עליו, שזה דבר נפלא ונורא וכו', כי כל מה שעובר על האדם, הוא סבה ממנו יתברך שירוצן אליו יתברך, ויגלה שהפל בהשגחה.

כ' רמג . . . . . יחזק לתפס את הענינים בידיים בענין קהלתנו, שלא כל אחד יוכל לבוא ולעשות כרצונו, אלא לשמר על המשמר מפל מיני דמיות מפקקות, וכן לשמר על הנערים בישיבה הקטנה בדרך של 'שמאל דוחה וימין מקרבת'.

כ' רמד . . . . . יחזק את הזוכה להשפיע על ילדי הקהלה, ויעורר להחדיר בהם למוד מסכת אבות בעל-פה, וכן שיהיו בקיאים ב"ספר-המדות" של רבנו ז"ל.

כ' רמה . . . . . ידריך את המתעסק בקדשים לחזק את הילדים כיצד צריכה להיות גישתו מול הילדים המקשים קצת את המהלך, ולהתבונן כיצד היה נוהג אם היה זה הילד שלו, ויעורר לשמר על הילדים ולהחדיר בהם את ירושתנו העשירה — להשתוקק אחריו יתברך.

כ' רמו . . . . . יחזק בעבודת השם יתברך, ויאחל דירה משלו ולא בשכירות.

כ' רמז . . . . . ישפתף בצער הנמצע, ויגלה לו שאינו עוזב את התפלה בעבורו, ויגלה נפלאות איה שמתחזק כל השנים בתקף יסוריו וצרותיו הקשים, מחמת שאינו עוזב את חרב התפלה שקבלנו מרבנו ז"ל, ויחזק מאד שהשם יתברך לא יעזבנו, ויתן לו מה שצריך, העקר רק תפלה.

כ' רמח . . . . . יחזק את השוחט שלנו, שרדפו אחד באיצטלא של רבנות מטעם,

ואחר-כך קורא לו לדין, ויגלה שאין לו שום שיכות עמו, ואינו צריך לו, ויתן שיחה נאה אודות רבנים מהסוג הזה, ויורה לו דרך נפלאה בהתחזקות, ולעמד על המשמר בענין בית-המדרש שלנו.

כ' רמט . . . . . רנג

יגלה נפלאות לאנשי שלומנו ממעלת האמונת חכמים ברבנו ז"ל, שהוא מקור כל העצות הטובות ממקור האמת, מה שאין בן ההפך יש עצות נבצרות וכו', ויחזק על-פי התורה ס"א מאד, ויורה לשמח על שנפלונו בחלקו של רבנו ז"ל, שמחזקנו כל-כך.

כ' רנ . . . . . רנה

ידבר מענין חסכון, שאז משפיע הקדוש-ברוך-הוא יותר כשנוזהרים שלא לבזבז, וידבר מכף שעל-ידי תפלה ובקשה אפשר לצאת מהחובות, ויחזק לברח אליו יתברך, ובפרט בעת שמפטמים את כל העולם בכל מיני שקרים, וידבר מענין למוד זהר ותקוים.

כ' רנא . . . . . רנו

יפליג לתאר למדפיסים על עבודתם הנפלאה, ויביע שמחתו וקורת רוחו מזה, ויגלה להם הערכתו הגדולה, ויאחל המשך פורה ועוד נפלאות רבות, וידבר מספריו הקדושים שעוד יחיו אלפי בני אדם בבוא עת דברו.

כ' רנב . . . . . רנח

יחזק שלא להתבלבל מהזולת, כי האדם צריך להיות דבוק בו יתברך, וזו עקר התכלית, וידבר ממעלת תינוקות של בית רבן ומקביעות עתים לתורה, ויעורר לקיים ענין נקדת החבר, לדבר עם אחד מאנשי שלומנו בעבודת השם יתברך.

כ' רנג . . . . . רס

ידבר מענין שמחה שהיא טובה לכל, ויעורר אשה פשרה לחזק את בעלה, והוא יחזקנה, וזה מאד משפיע על ילדים, וכן יזוזה להיות חזוק לשאר נשות אנשי שלומנו.

כ' רנד . . . . . רסא

יחזק במדת הסבלנות, שהיא באה על-ידי אמונה, ואי אפשר לעבר את העולם בלעדיה, וידבר מענין להתנהג עם האשה בסלחנות ובלמוד זכות, כי עליה עובר הרבה יותר משעל גבר, ויחזק במדת ההתחדשות.

כ' רנה . . . . . רסב
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין צְמָצוּם הַהִתְלַתְּבוּת, וַיּוֹרֶה לְהַשְׁמֵר בְּנִסְיוֹנוֹת בְּעֲנִין אֲכִילָה
 בְּכַשְׁרוֹת, וְכֵן לְהַפְיֵץ סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל לְכָל מְקוֹם שֶׁנִּקְלַע לָשֵׁם.

כ' רנו . . . . . רסג
 יְזַהֵר שֶׁלֹּא לְהַמְשִׁיךְ אַחֵר הַדְּפֹאוֹן כְּשֶׁקָּרָה מְשֵׁהוּ לֹא טוֹב, וְעָקַר הַעֲלִיָּה
 לְנִשְׁמוֹת שֶׁבְּגִן-עֵדֶן הוּא עַל-יְדֵי שְׁוֹרְעִים מִתְּנַהֲגִים כְּרֹאֵי, וּמִוֹסִיפִים
 בַּקִּדְשֵׁת קִיּוֹם הַמְּצוּוֹת.

כ' רנז . . . . . רסד
 יְזַהֵר שֶׁלֹּא לְהַמְשִׁיךְ לְלַמּוּדִים פְּגוּמִים שֵׁישׁ הַיּוֹם, וַיִּגְלֶה נִפְלְאוֹת מֵעֲנִין
 שֶׁהַנִּמְצֵן לַמֵּד אוֹתָהּ הַתּוֹרָה בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית שֶׁהוּא לַמֵּד, וְהִיא תּוֹרָה
 יְסוּדִית עַל-פִּי "אֶרֶץ אוֹכֵלֶת יוֹשְׁבֵיהָ", שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל לְהַתְּהַפֵּךְ
 לְמַהוּת הַצַּדִּיק, וַיְדַבֵּר מְאֹמְנָה בַּקִּדְשֵׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְלְהַחֲיוֹת עֲצָמוֹ
 בְּזֶה, וּמֵעֲנִין יִבְנֶאֱל שֶׁזֶה יִהְיֶה חֵלוֹם שִׁיתְּגַשֵּׁם, וּמֵעֲנִין פְּרָסוּם וְהַסְתַּרָּה,
 וַיּוֹרֶה לְנִמְצֵן לַחֲגוֹר מִתְּנִיּוֹ לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הַלַּמּוּדִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁלָּנוּ.

כ' רנח . . . . . רסו
 יַחֲזִק בְּעִבּוּדֵת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ וּבְעִבּוּדָה עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים, שֶׁצָּרִיךְ הַרְבֵּה
 הַתְּחַזְּקוֹת בְּעֲצָמוֹ, וְשִׁמְחָתָנוּ בְּרַבְּנוּ ו"ל, וַיֵּאָרִיךְ לַחֲזִק וּלְעוֹרֵר בְּדַבּוּרִים
 נִפְלְאִים בְּעֲנִין מִי שֶׁזוֹכֶה לְשִׁפְךָ לְבוֹ אֱלֹוֵי יִתְבַּרְךָ בְּהַתְּבַדְּדוֹת בְּתַמִּימוֹת
 וּבַכְּפִישִׁטוֹת כָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו וְכוּ', וְאֵל מַה זוֹכֶה עַל-יְדֵי-זֶה.

כ' רנט . . . . . רסז
 יוֹכִיחַ קֶצֶת אֶחָד שֶׁנִּתְרַחַק אַחֵר שֶׁשָּׂתָה כָּל-כֶּף מִבְּאֵרָנוּ, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין
 יְשׁוּב הַדַּעַת וְהַתְּבַדְּדוֹת, וְעֲנִין "וַתִּשְׁלַךְ אֶמֶת אֶרְצָה" סוּד חָלַל הַפְּנוּי,
 וְעַמֵּק סוּד הַבְּחִירָה, וַיַּחֲזֵק מְאֹד לְחַדֵּשׁ יְמֵיו כְּבָרָאשׁוּנָה.

כ' רס . . . . . רסט
 יִשְׁבַּח עֵסֶק הַהֶפְצָה לְזַכּוֹת יְהוּדִים בְּאֵמוּנָה, וַיְבַהֵר שֶׁהַעוֹסֵק בְּזֶה זוֹכֶה
 לְמַחֲלַת עוֹלוֹנוֹת, וַיִּתֵּן עֲצָה פְּרָטִית בְּעֲנִין מְגוּרָיו בְּיִבְנֶאֱל, וַיַּעֲוֹרֵר לְפָרֵשׁ
 כָּל שִׁיחָתוֹ אֱלֹוֵי יִתְבַּרְךָ, וְלַעֲסֵק בְּאֵמִירַת מְשֻׁנּוֹת.

כ' רסא . . . . . רעא
 יַחֲזִק שֶׁלֹּא לְהִתְרַחַק עַל-יְדֵי לְשׁוֹן-הַרְעָה, וְעַל קְבִיעוֹת עֵתִים לַתּוֹרָה,
 וַתִּפְלֶה בְּמִנְיָן.

כ' רסב . . . . . רעב
 יַחֲזִק וַיֵּאֱחָל לְרַגֵּל שִׁמְחַת בְּרַמְצוֹנָה, וַיְבַרְךָ בְּכִרְכוֹת מְפֻלְגוֹת.

כ' רסג . . . . . רעב

יִחְזַק מְאֹד נַעַר בֶּרֶם־מִצְוָה לְרַגְלֵי הַכְּנָסוֹ לְיוֹמוֹ הַגָּדוֹל, וַיִּחְזֹר לוֹ עַל מַה שְּׂאֵמַר בְּעַל הַדְּגָל מַחְנֶה אֶפְרַיִם לְרַבְּנוֹ ז"ל בְּעַת הַיּוֹתוֹ בֶּרֶם־מִצְוָה, וַיִּחְזְקוּ לְדַבֵּק בְּמִדַּת הַטוֹב לְכָל.

כ' רסד . . . . . רעג

יְדַבֵּר מֵעַנְיָן הַשְּׁחִיתוֹת שֵׁישׁ אֶצֶל רֵאשֵׁי הָעַם וְכוּ', וְעֲלִינוּ לְמִלָּא אֶת כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עִם דְּבוּרֵי הָאֱמוּנָה, שֶׁהֵם הַקּוּנְטְרָסִים — תַּמְצִית דְּבָרֵי רַבְּנוֹ, וַיַּעֲזֹר לְדַבֵּק עִצְמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִלְמַד "לְקוּטֵי־הַלְכוֹת".

כ' רסה . . . . . עדר

יִחְזַק אֶת כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּעַנְיָן שְׂאֵחָדוֹת יִשְׂרָאֵל תְּלוּיָהּ בְּאֱמוּנַת אֲחָדוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וַיִּחְזְקֵם עַל שְׂתֵי נִקְדוֹת אֱלֹהֵי, וַיַּגְלֶה מֵעַלְת הַמַּחְזֵק אֶת חֲבֵרוֹ, וּבַפֶּרֶט כְּשֶׁעוֹבְרֵת עָלָיו עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, וַיַּעֲזֹר שְׂכָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, יִהְיֶה לוֹ לְמוֹד מְשַׁתֵּף עִם זוּלָתוֹ בְּחִבְרוּתָא.

כ' רסו . . . . . רעו

יְדַבֵּר מֵעַנְיָן שְׂדוּף בְּגִיל צַעִיר, וּמֵעַנְיָן קְנִיַת שְׂדוֹת בִּיבְנָאֵל, וַיְדַבֵּר מִמְּכַתֵּב שְׂכַתֵּב לְאִיזָה אִישׁ חָשׁוּב שֶׁנִּסְעַ לְצִיּוֹן רַבְּנוֹ ז"ל, וְעָבְרוּ עָלָיו בְּזִיּוֹנוֹת, וְהַמְּכַתֵּב הִזָּה מְלֵא הַתְּחִזְקוֹת, וְלֹא הִגִּיעַ לְתַעֲוִיבוֹ, וַיְדַבֵּר מִהַצְפִּיָּה לְעִזְרָתוֹ שֶׁל הַלָּה, וַיִּחְזַק לְלַמֵּד מִשְׁנֵיּוֹת.

כ' רסז . . . . . רעז

יִחְזַק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים עַל נִקְדַּת הַשְּׂמִחָה, שְׂאִינָה מִמְּתַנֵּת לְאָדָם, וְצָרִיף לְחֹטֵף מַה שְּׂאֵפְשֵׁר בְּעַנְיָן הַשְּׂמִחָה, וַיַּעֲזֹר לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוֹ ז"ל, וְלְהַרְבּוֹת מְנוּיִים לְהוֹרָאוֹת קִבְעָה, כְּדֵי שְׁנוּכַל לְהַדְפִּיס אֶת כָּל הַסְּפָרִים אֲשֶׁר הֵמָּה בִּכְתָב יָד.

כ' רסח . . . . . רעט

יִחְזַק אֶת הַנִּמְעָץ שְׂזָכָה לְדִירָה מְשֻׁלוֹ, וְאָסוּר לְשַׁכַּח אֶת חֶסֶד ה' הַזֶּה, וַיִּבְיַע הוֹקְרָתוֹ עַל שְׂצִיּוֹתוֹ לוֹ לְחִזְק מְשַׁפְּחָה אַחַת, וַיַּעֲזֹר לְחִזְק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּדֶרֶךְ חֻכְמָה.

כ' רסט . . . . . רפ

יְדַבֵּר מֵעַנְיָן רְפוּאָה שְׁעַל־יְדֵי תַפְלָה, שְׂבָלֵי זֶה אֵין כְּלוּם, וַיַּעֲזֹר לְקַבֵּעַ שְׁעוֹר עִם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּכָל יוֹם וּלְחִזְקוֹ, וַיְדַבֵּר מִהַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל־יְדֵי שְׁחוּשָׁבִים מִמֶּנּוּ, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִמְשַׁכֵּת יְשׁוּעָה גְדוּלָּה.

תִּכְוֵן הַעֲנִינִים

- כ' ער** . . . . . **רפא**
 וַיְדַבֵּר מִקֹּרֶת רוּחוֹ שֶׁשׁוֹמֵעַ אֶת הַמִּבְטָח הַחַיִּיבִי עַל תִּלְמִידָיו הַצְּעִירִים
 בְּיַבְנָאֵל, וַיְדַבֵּר מֵעֵינַי לַמּוֹד זְכוּת עַל הַזִּילָה, שֶׁעוֹבְרוֹת עָלָיו צְרוּת רַבּוֹת,
 וְכֵן עַל כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בַּפְּרָטִיּוֹת.
- כ' רעא** . . . . . **רפב**
 חֲזַק אִשָּׁה עַל הַחֶסֶד שֶׁעָשָׂה עִמָּה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיְדַבֵּר מֵעֵינַי
 מִשְׁרָתָה הַמְּצַלַּחַת בְּחַנוּף, וּמֵעֵינַי תִּכְנִיּוֹת לְבַיִת הַחַנוּף שְׁלָנוּ, וַיְחַזֵּק
 וַיַּעֲתִיר.
- כ' ערב** . . . . . **רפג**
 חֲזַק מֵעֵינַי בֵּית-הַסֶּפֶר "בֵּית-פִּיגָא", וַיְבִיעַ קוֹרֶת רוּחוֹ עַל הַנְּהוּל הַתִּקְוִין
 וּפְרִיחַת הַמוֹסָד הַזֶּה, וַיְדַבֵּר מֵאִיזָה שְׂדוּף.
- כ' רעג** . . . . . **רפד**
 חֲזַק נַעַר קָטָן לְפָנֵי הַבֵּר-מִצְוָה עַל שֶׁהִשְׁתַּנֵּה בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ וְשָׁלוֹם עִם
 כָּלֶם, וַיְגַנֵּה הַעֲזוּת, וַיֵּאחַל לוֹ צְמִיחָה טוֹבָה.
- כ' עדר** . . . . . **רפע**
 חֲזַק יָלֵד עַל הַתְּקַדְמוּתוֹ, וַיֵּאחַל לוֹ הַצְּלָחָה בְּדֶרֶךְ הַטוֹבָה.
- כ' ערה** . . . . . **רפז**
 חֲזַק יָלֵד בְּתוֹרָה וּבַתְּפִלָּה וּבְלִמּוּדוֹ.
- כ' רעו** . . . . . **רפח**
 חֲזַק יָלֵד עַל תְּפִלָּה בְּכוֹנֵה, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְהַתְּעַלּוֹת.
- כ' רעז** . . . . . **רפז**
 שִׁפְתַּי בְּצַעַר יָלֵד קָטָן, וַיַּעֲזְרוּ לְקַנּוֹת לְעַצְמוֹ מֵדוֹת טוֹבוֹת, שְׂאֵז הַכֹּל
 יֵאֱהָבוּהוּ.
- כ' רעח** . . . . . **רפז**
 מִכְּתָב כָּלְלִי לְתִלְמִידִים הַצְּעִירִים שֶׁל יְשִׁיבַת "בֵּית שְׁלֵמָה", בּוֹ יַעֲזֹדְדֵם
 עַל הַשְׁתַּפְּרוּתֵם בְּמֵדוֹת וְכוּ', וַיְחַזְּקֵם לְהַבֵּא, וַיְבִיעַ אֶהְבַּתוֹ הַעֲצוּמָה
 אֲלֵיהֶם, וַיַּעֲזְרֵם לְכַתֵּב לוֹ.
- כ' רעט** . . . . . **רפז**
 חֲזַק אֶת הַעוֹסֵק בְּהַדְּפַסַּת סִפְרֵי רַבָּנוּ ו"ל, שֶׁזוֹ תִקְוַת הַדּוֹר הַזֶּה.
- כ' רפ** . . . . . **רפח**
 חֲזַק אֶת הַמְּדַפֵּיס, שֶׁעוֹבְרֶת עָלָיו חֲלִישוֹת הַדַּעַת בְּכָל פַּעַם, וַיְסַפֵּר לוֹ

מִהֶקְשֵׁים שֶׁהוּא עֹבֵר, וְיִוְרָה לוֹ לְהִתְחַזֵּק, כִּי רַק זֶה יִשְׁאֵר מֵאֲתָנּוּ, שְׂזָכִינוּ לְשִׁמֵּשׁ אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וּבְזָכוֹת זֶה זָכוּ אֲנָשִׁים לְבֹא אֶל הַצִּיּוֹן וְכו'.

כ' רפא . . . . . רפט

יִחְזַק מְאֹד אֶת הַנְּמָצוֹן, שְׂזָכָה לְהִיּוֹת בְּשָׁלוֹם עִם כָּל בְּרִיָּה, וְלַהּוֹדוֹת לוֹ יִתְבַּרְךָ עַל הַחֲסָדִים שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ מִבְּלִי לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַחֲרֵים, וְיִדְבֹּר מִהִתְבּוֹדָדוֹת וּתְפִלָּה לְהַכְּלִיל בְּאֵין סוּף, וְהִתְמַדָּה בְּמִשְׁנֵיּוֹת, וּמַעֲלַת דְּבוּרֵי אַמוּנָה עִם נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

כ' רפב . . . . . רצ

יְגַלֶּה מַעֲלַת תְּפִלַּת הַנְּשִׁים וּמַעֲלַת הַנְּשִׁים הַמְדַבְּרוֹת חֲזוֹק וְדְבוּרֵי אַמוּנָה, וּמַעֲלַת קְרוֹב הַנְּפִשׁוֹת, וּכְתִיבַת סֵפֶר תּוֹרָה עַל שֵׁם נִפְטָר, שֵׁשׁ לוֹ שֶׁעָשׂוּעִים גְּדוּלִים מְזֶה, וְיִחְזַק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה.

כ' רפג . . . . . רצב

מִכְּתָב כְּלָלִי בּוֹ יְגַלֶּה מַעֲלַת הָאֲחֻדוֹת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יוֹצְרִים אֶת הַבֵּי כְּנִשְׁתָּא חֲדָא, שֶׁמְבִיא אֶת הַגְּאֻלָּה, וְעַקֵּר הַגְּאֻלָּה הוּא לִידַע מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, כִּי עַל-יְדֵי נְאוּף וּמִינּוֹת מְסַלְקִים אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְסוֹבְלִים כָּל מִינֵי סָבֵל, וְהִתְקוּן הוּא לְהַכְּנִיס בְּדַעְתּוֹ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, שֶׁזֶה הִיא הַגְּאֻלָּה, וְיַעֲזֹר לְהַחֲדִיר בֵּינֵינוּ אֶהְבָּה וְאֲחֻדוֹת, וּבְזֶה אָנוּ מְפִיֲצִים אֹרֶךְ רַבְּנוּ ז"ל בְּכַחוּץ.

כ' רפד . . . . . רצד

יְדַבֵּר מֵעֲנֵן הַפְּצַת הַגְּלִיּוֹנוֹת "אֹרֶךְ יִבְנָאֵל", וְיִחְזַק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדָדוֹת, שֶׁמְסַגֵּלַת בְּיוֹתֵר בֵּיבְנָאֵל.

כ' רפה . . . . . רצה

יְגַלֶּה מֵאֲשֶׁרוֹ שֶׁל הַזּוֹכָה לְהִתְחַזֵּק מֵעַמֵּד בְּכָל הַנְּפִילוֹת שֶׁלוֹ, וְיִדְבֹּר מֵעֲנֵן אַמוּנַת חֲקָמִים בְּרַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרָטִיּוֹת אַמוּנָה בְּדְבָרָיו אֹדוֹת שִׁמְחָה וְהִתְבּוֹדָדוֹת, וְהַעֲקָר לְעֹזֵב אֶת שְׁטִיּוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה, וְלְהַרְבּוֹת בְּיַחְוּדִים בְּעַת הַהִתְבּוֹדָדוֹת.

כ' רפז . . . . . רצז

יִשְׂבַּח אֶת פְּעֻלָּה שֶׁל הַמְּנַהֲלֵת שֶׁל הַחַנוּף הַכָּשֵׁר שֶׁלָּנוּ, וְיַפְלִיג בְּזָכוֹתָהּ הַנְּשִׁגְבָה.

כ' רפז . . . . . רצז

יְדַבֵּר מֵעֲנֵן אֹרֶךְ הַמְּקִיף, שֶׁחוֹדֵר לְתוֹכוֹ הַנְּחָשׁ עַל-יְדֵי לְשׁוֹן הָרַע, וּיְבַאֵר

תִּכְן הָעֲנִינִים

עֲנִין שְׁצָרִיף לְשׁוֹב עַד הַמַּכְהוּ, אִף שֶׁהֵלָה רִשְׁע גָּמוּר, שְׁמַתְחִיל עִם זְוִלְתּוֹ, וְכָל זֶה בִּיחִיד, אִף הַמְקַרֵּר רַבִּים מִהַמְזַכֵּה אוֹתָם, צָרִיף לְהַכּוֹת עַל קַדְקָדוֹ. וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין גָּסַח 'עַל הַצְדִּיקִים', וְנִסַּח 'יִשְׁתַּבַּח', וְלָמַד כְּתַב לֹמַר ג' פְּרָשִׁיּוֹת בְּקַרְבָּנוֹת, וַיְדַבֵּר מִהַפְּצָה וְקָרוֹב הָאִשָּׁה.

כ' רפח . . . . . ש

יְדַבֵּר בְּאֲרִיכוֹת מִנְקֻדַּת הַחֶבֶר, שֶׁהוּא עֶקֶר גְּדוֹל אֲצִלְנוּ, וְדִיקָא כְּשֶׁהוּא בְּאֵמֶת, וְעֲנִין אֵמֶת הוּא סוּד אֶהְיָה מִת' — לְחֹשֶׁב מֵהַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן וְהַתְּכִלִּית הַנִּצְחִית, וַיְגַלֶּה נִפְלְאוֹת בְּעֲנִין זֶה.

כ' רפט . . . . . שג

יְדַבֵּר מִמַּעַלְת סִפְרֵי מוֹהַרְנ"ת ז"ל, וַיְרַגֵּיל לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וְלִזְכוֹת לְבִטּוֹל אֵמֶתִי אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וַיּוֹרֶה לְהַחֲיוֹת עֲצָמוֹ, שֶׁזָּכָה לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְכֵן בְּצִיּוֹן מוֹהַרְנ"ת ז"ל, וַיַּחְזֵק לְשַׁמַּח אֶת אִשְׁתּוֹ וַיִּלְדִּיו, וְלִבְרַח מִכָּל מִינֵי מַחֲלָקָת.

כ' רצ . . . . . דש

יְגַלֶּה שֶׁעַל כָּל אֶחָד הַרוֹצֵה לְהַתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ז"ל עוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר, וְעֶקֶר הַתְחַזְקוֹתָיו הוּא עַל-יְדֵי אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּאֶהְבָּה דִּיקָא, בְּלִי לְשׁוֹן-הַרְע וְכו', וַיְגַלֶּה מַעַלְת הַסִּפְרִים "מְשִׁיבַת-נֶפֶשׁ" וְ"הַשְׁתַּפְּכוֹת-הַנֶּפֶשׁ" וְלַהֲפִיצֵם, וְהֵם הָיוּ הַסִּפְרִים הַרְאִשׁוֹנִים שֶׁזָּכָה לְהַדְפִּיס, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין שְׁלוֹם-בֵּית, וְלֹא לְסַפֵּר לְמִשְׁפָּחָה שֶׁהוּא מְקַרֵּב, וַיַּחְזֵק עַל לְמוֹד מְשֻׁנְיוֹת וְחֻמֵּשׁ וְרִש"י, וְלַהֲתַפְּלֵל הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת כְּרֹאֵי.

כ' רצא . . . . . שו

יַחְזֵק מְאֹד בְּאֵמוּנַת חַכְמִים, וְלִלְמַד "לְקוּטֵי-מוֹהַרְנ"ן", וּמַעַלְת הַהַתְּבוּדוֹת וּנְקֻדַּת הַחֶבֶר.

כ' רצב . . . . . שז

יַחְזֵק שְׁלֵא לְרִיב עִם הַבַּעַל, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה לָהֶם הַצְּלָחָה בְּעֲנִינָם.

כ' רצג . . . . . שח

יִשְׂבַּח הַנִּמְעָן עַל הַתְּמַדְתּוֹ בַּתּוֹרָה, וְהַצְּלָחָתוֹ לְחַטֵּף הוֹן רוּחָנִי וְנִצְחָנִי, אִף יוֹכִיחֵנוּ מְאֹד עַל הַנְּהַגְתּוֹ הַכַּעֲסָנִית עִם יְלָדָיו, וַיְגַלֶּה לוֹ, שֶׁתְּקוּן הָעֲנִין תְּלוּי בּוֹ וּבְשִׁמְרַתּוֹ מִדְּבוּר רַע וּמַכְעֵס, וַיְגַלֶּה שֶׁהַכַּעֲס הַזֶּה בָּא מִפְּגַם-הַבְּרִית וְכו', אִף אֲסוּר לוֹ עִם כָּל זֹאת לְהַרְגִּישׁ רִירוֹד וְשִׁפְלִי, שֶׁהוּא מְקוּר הַרְע, וַיַּחְזֵק לְצִאֵת מֵעֲצָמוֹ, וְלַהֲסַתְּפֵל עַל הַחֲסָדִים שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ ה', וְלֹא לְהַתְּלוֹגֵן כָּל-כָּף.

כ' רצד . . . . . שי
 יחזק מאד במדת השמחה, ואנו גרים בעולמו של הקדוש ברוך הוא, ויבדאי לא יעזב אותנו, ויחזק על נסים, ויעתיר רבוי תפלות וברכות.

כ' רצה . . . . . שיא
 ידבר מענין דין תורה שרצה איזה חצוף לעורר, ויגלה חפוטו בענין זה, ויגלה פרטים שאין יודעים, ומכח זה משמיצים אותו, ויבאר גדל החרבן שיש פהיום.

כ' רצו . . . . . שיג
 ידבר ממקום להתפלל בו בראש השנה, ויחזק הנשים שנסעו לאומן.

כ' רצז . . . . . שיד
 יגלה למדפיסים מעלת עבודתם, ויספר איך שנגשו אליו אנשי שלומנו באומן, וספרו לו איך התקרבו, על-ידי הקונטרסים, ומעלת הספרים של ראש השנה, ויחזק מאד את המדפיסים.

כ' רחצ . . . . . שטו
 יברר ענין שהיה חשש חלול שבת בענין משלוח מכתב, וידבר מהבניה, וישתאמם על המסירה נגד בית-הספר.

כ' רצט . . . . . שטז
 ידבר מענין חשש לנסע לרומניה בעבור טפול שנים, ויחזק מאד הנסיעה גם לציון רבנו ז"ל, ומעלת הנמקען שזכה להדפיס פמה ספרים.

כ' ש' . . . . . שטז
 ידבר מענין הליכה לבית-הדין, כשתבעו אותנו על דברי ריבות בשקר ועזות.

כ' שא . . . . . שיז
 ידבר מענין הליכה לבית-הדין כנ"ל, והטענה של אמת שצריך לטען שם.

כ' שב . . . . . שיז
 יתן פמה הוראות איך להתנהג בדין תורה.

כ' שג . . . . . שיח
 ידבר לנהג כבוד בדינים, ולנהג סעדת ברית בצמצום.

כ' דש . . . . . שיט
 ידבר מאפסיות האדם, ושלא ישאר מאתנו רק הטוב שחטפנו בהאי

עֲלָמָא, וּכְשֵׁרֹאִים צָרוֹת רַבּוֹת שְׁקוֹרוֹת בְּעוֹלָם מִתְחַזְקִים עַל הַבְּרָכוֹת
וְהִישׁוּעוֹת, שְׁאֲנוּ מְסַבְּבִים בָּהֶן.

כ' שֵׁה . . . . . **שֵׁיט**

יִחְזַק אֶת בַּחוּרֵי יִשְׁיֵבֶת "בֵּית שְׁלֹמֶה" עַל הַיְזֻמָּה שֶׁעָשׂוּ בְּהוֹצֵאת עֲלוֹן
דְּבָרֵי תוֹרָה, וַיִּחְזְקֵם לְהִתְעַלּוֹת מִהִילְדוֹת אֶל אַתְרֵיּוֹת רְצִינִית בְּתוֹרָה
וּבְעִבּוּדֵת ה' וְתִקּוּן-הַמִּדּוֹת.

כ' שׁו . . . . . **שְׁכָא**

יִשְׁבַּח הַיְזֻמָּה שֶׁל לַמוֹד בְּצוֹתָא, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין קְנִיַת שְׁטַח, וּמֵאִית מֵאֵן
דְּאִתְפָּרַע בְּגוּפֵיהּ וְכוּ', וְעֲנִין עֲנָג שְׁבַת.

כ' שׁז . . . . . **שְׁכַב**

יְדַבֵּר מִנְקִיזוֹן חָצַר בֵּיתוֹ, וְהִנְהִיגָה בְּעַת דִּין תוֹרָה.

כ' שַׁח . . . . . **שְׁכַג**

מִכְתָּב כָּלְלִי בּוֹ יְדַבֵּר מִמִּדַּת הָאֱהָבָה וְהַשְּׁלוֹם שֶׁבֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁבֻזָּה
מִצְּלִיחִים, וּבִפְרָט כְּשֶׁמְדַבְּרִים דְּבוּרֵי אֲמוּנָה, שֶׁהַכֹּל נִחְזָק לְמַעְלָה, וְכוּ'
מִתְנַהֲגִים עִמָּנוּ גַם הַשְּׂכֵנִים, וְצָרִיף לְהִתְפַּלֵּל עַל זֶה.

כ' שֵׁט . . . . . **שְׁכַה**

יְדַבֵּר מֵאֲמוּנוֹת חֲכָמִים שֶׁל הַנִּמְעָן, וּמֵעֲנִין 'אֵין בְּעַל הַנֶּס מְכִיר בְּנִסוּ',
וְהַעֲצוֹת הַבָּאוֹת עַל-יְדֵי הַתְּבוּדָדוֹת, וַיַּעֲזֹר לְלַמֵּד אֶת הַחֲמֻשָּׁה-עֶשֶׂר
שְׁעוּרִים שְׁלֵנוּ, וּמַעֲלַת הַנְּסִיעוֹת מִכְּפָר לְכְפָר אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל.

כ' שֵׁי . . . . . **שְׁכֻז**

יִחְזַק אֶחָד הַעוֹמֵד לְהַנְשֵׂא, וַיִּחְזְקוּ עַל תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְצֵאת מִהַכְּפִירָה
אֶל הָאֲמוּנָה, וַיִּחְזְקוּ שְׁלֵא יִתְיָאֵשׁ כָּלֵל, וְלְהִתְחִיל אֶת הַחַיִּים עִם שְׁמִחָה.

כ' שֵׁיא . . . . . **שְׁכַח**

יִשְׁבַּח מַעֲלַת הַהִפְצָה, וַיִּחְזַק שְׁלֵא לִפְל בְּמִרְרוֹת וּבְדַכְּאוֹן, שֶׁהִיא מִחְלָה
קָשָׁה מְאֹד, וְלְהַמְשִׁיךְ עֲצָמוֹ אֶל הַשְּׂמִחָה, אֲף שֶׁהִיא קָשָׁה מְאֹד, וַיִּחְזַק
מְאֹד לְהִחְזִיק בְּהַט"ו שְׁעוּרִים שְׁלֵנוּ.

כ' שֵׁיב . . . . . **שְׁכַט**

יִשְׁבַּח הַגְּלִיּוֹנוֹת שֶׁל "אוֹר יְבִנְאֵל", שֶׁמְחַדִּירִים אֲמוּנָה פְּשוּטָה עַל-יְדֵי
חֲדָשׁוֹת הָעוֹלָם, וַיַּגִּילָה קוֹרַת רוּחוֹ הַעֲצוּמָה מִהַעֲבֻדָּה הַנִּפְלְאָה שֶׁל
הַעוֹרֵף.

כ' שיג . . . . . של

ידבר מענין הדין תורה שהיה, שהכל היה לטובה — למען התגלה השחיתות שעושים לנו, ויביע צערו על כסף שהשחת לריק, כי רצה שקט ושלום ולבסוף וכו', ויעורר הנמען לשוב ליבנאל, וידבר מענין למוד זהר בקימה ובשנה, ומעלת התפלה, שהקדוש-ברוך-הוא מתאוה לתפלתן של ישראל.

כ' שיד . . . . . שלב

ידבר נפלאות למדפיס להיות בשמחה על שזכה וזכה את הרבים, ויגלה קורת רוחו מהעבודה המציגת של העורך ב'אור יבנאל', שמגלה אמונה בדרך כשרונית כזו, וידבר נפלאות מענין אור רבנו ו"ל שמתפשט בקשיים כאלו, ויספר מהחובות האדירים שהיו לו פעם מחמת הדפסה.

כ' שטו . . . . . שלד

יגלה החזיק שאנו יודעים מרבנו ו"ל, ומה היינו עושים בלעדיו, ויעורר לברח אליו יתברך, ויבאר לעבדה ולמעשה המשנה: דע מאין באת וכו', וידבר מענין מעלת המחזק בחורים צעירים כשיחתו של מוהרנ"ת ו"ל.

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הכּלֵי

תקון גורא ונפלא מאד מאד לכלליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

*

יסדו, תקנו, גלו וצוה לפרסמו לכל ישראל.
רבנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

*

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובב"א

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים
האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים
אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע
מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליהנה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות
נריע לו: כי אל גדול יהנה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד
קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו על-ידי ההוא טמיר
ונעלם בשם כל ישראל:

טז א מכתם לדוד שמרני אל כי-חסיתי בך:
ב אמרת ליהוה אדני אתה טובתי בל-עליך:
ג לקדושים אשר-בארץ המה ואדירי בל-חפציי-
בם: ד ירבו עצבותם אחר מהרו בל-אסוף
נספיהם מדם ובל-אשא את-שמותם על-שפתי:
ה יהוה מנת-חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי:
ו חבלים נפלו-לי בנעמים אף-נחלת שפחה עלי:
ז אברך את-יהוה אשר יעצני אף-לילות יפרוני
כליותי: ח שויתי יהוה לנגדי תמיד כי מימיני
בל-אמוט: ט לבן א שמח לבי ויגל כבודי אף-
בשרי ישכן לבטח: י כי א לא-תעזב נפשי לשאול
לא-תתן חסידך לראות שחת: יא תודיעני ארח
חיים שבע שמחות את-פניך נעמות בימינדך
נצח:

לב * לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי-פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה:
 ב אֲשֶׁרִי-אָדָם לֹא יִחְשַׁב יְהוָה לוֹ עוֹן וְאִין
 בְּרוּחוֹ רְמִיָּה: ג כִּי-הִחֲרַשְׁתִּי בְּלוֹ עֲצָמַי בְּשֹׁאֲנֵתִי
 כָּל-הַיּוֹם: ד כִּי | יוֹמָם וּלְיָלֵה תִכְבֵּד עָלַי יָדְךָ נִהְפֵּךְ
 לְשִׂדֵי בְּחֶרְבֵנִי קִיץ סֵלָה: ה חֲטָאֲתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנֵי
 לֹא-כִסִּיתִי אֲמַרְתִּי אֹדָה עָלַי פֶּשְׁעֵי לַיהוָה וְאַתָּה
 נִשְׂאָתָּ עוֹן חֲטָאֲתִי סֵלָה: ו עַל-זֹאת יִתְפַּלֵּל
 כָּל-חֹסֵד | אֱלֹהֶיךָ לְעֵת מְצָא רַק לְשִׁטְף מִיָּם רַבִּים
 אֱלֹהֵי לֹא יִגִּיעוּ: ז אַתָּה | סִתַּר לִי * מְצַר תִּצְרֵנִי
 רַבִּי פֶלֶט תִּסּוּבְּבֵנִי סֵלָה: ח אֲשַׁכִּילְךָ | וְאוֹרְךָ
 בְּדַרְךָ-זוֹ תִלְךָ אִיעֲצָה עֲלֶיךָ עֵינַי: ט אֶל-תִּהְיוּ |
 כְּסוּם כְּפָרֵד אִין הַבֵּין בְּמַתְגַּוְרֶסֶן עֲדִיו לְבָלוֹם
 בַּל קָרַב אֱלֹהֶיךָ: י רַבִּים מְכֹאזְבִּים לְרָשָׁע וְהַבּוֹטְחַ
 בַּיהוָה חֶסֶד יִסּוּבְּבֵנוּ: יא שִׁמְחוּ בַּיהוָה וְגִילוּ
 צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל-יִשְׂרָאֵל-לֵב:

מא * לְמַנְעַח מוֹמֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל-
 דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה | יִשְׁמְרֵהוּ
 וַיִּחִיֵּהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ וְאֶל-תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אֵיבָיו:
 ד יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ עַל-עֶרֶשׁ דְּוֵי כָּל-מִשְׁכָּבוֹ הַפְּכֵת
 בְּחֻלָּיו: ה אֲנִי-אֲמַרְתִּי יְהוָה חֲנֻנִי רַפָּאָה נַפְשִׁי
 כִּי-חֲטָאֲתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מְתֵי יָמוֹת
 וְאָבֵד שְׁמוֹ: ז וְאִם-בָּא לְרֹאוֹת | שְׂוֹא יְדַבֵּר לְבוֹ

(* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

יִקְבֹּץ-אֶזְרוֹן לֹא יֵצֵא לַחַיִּץ יְדַבֵּר: ^ה יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ
 כָּל-שִׁנְאֵי עָלַי | יַחֲשִׁבוּ רָעָה לִּי: ^ט דְּבַר-בְּלִיעַל
 יֵצוּק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא-יֹסִיף לְקוֹם: ^י גַּם-אִישׁ
 שְׁלוֹמִי | אֲשֶׁר-בָּטַחְתִּי בּוֹ אֹכֵל לַחֲמֵי הַגְּדִיל עָלַי
 עָקַב: ^{יא} וְאַתָּה יְהוָה חַנּוּן וְחַקִּימָנִי וְאַשְׁלֵמָה לָהֶם:
^{יב} בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי-חָפְצָת בִּי כִּי לֹא-יִרְעֵ אֹיְבֵי
 עָלַי: ^{יג} וְאַנִּי בְּתַמִּי תַמְכֶּת בִּי וְתַעֲיִבֵנִי לְפָנֶיךָ
 לְעוֹלָם: ^{יד} בָּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֵהָעוֹלָם
 וְעַד-הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב * לְמַנְעַח מִשְׁפִּיל לְבַנְי-קַרְח: ^ב כְּאִל תִּעְרַג
 עַל-אֲפִיקֵי-מַיִם כֵּן נַפְשֵׁי תִעְרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים:
^ג עֲמָאָה נַפְשֵׁי | לְאֱלֹהִים לְאֵל חַי מְתֵי אָבוֹא
 וְאַרְאָה פָּנַי אֱלֹהִים: ^ד הִיתָה-לִּי דְמַעְתִּי לְחֵם יוֹמָם
 וְלַיְלָה בְּאִמֹר אֵלַי כָּל-הַיּוֹם אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ: ^ה אֵלֶּה
 אֲזַכְּרָה | וְאַשְׁפֹּכָה עָלַי | נַפְשֵׁי כִּי אֶעֱבֹר | בְּסֶף
 אֲדִידִם עַד-בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל-רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן
 חוֹנֵג: ^ו מֵהַתְּשִׁתּוּחַחִי | נַפְשֵׁי וְתַהֲמֵי עָלַי הוֹחֲלֵי
 לְאֱלֹהִים כִּי-עוֹד אֲוֹדְנֵו יִשׁוּעוֹת פָּנָיו: ^ז אֱלֹהֵי עָלַי
 נַפְשֵׁי תִשְׁתּוּחַח עַל-כֵּן אֲזַכְּרֶךָ מֵאַרְצֵ יִרְדֵּן
 וְחַרְמוֹנִים מֵהַר מְצַעַר: ^ח תְּהוֹם-אֶל-תְּהוֹם קוֹרָא
 לְקוֹל צִנּוּרֶיךָ כָּל-מִשְׁבְּרֶיךָ וְנִגְלֶיךָ עָלַי עֲבְרוּ:
^ט יוֹמָם | יֵצֵה יְהוָה | חֲסִדּוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עִמִּי
 תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי: ^י אֲזַכְּרָה | לְאֵל סְלַעֵי לְמָה

שְׂכַחְתָּנִי לְמַה־קָדַר אֵלֶיךָ בְּלַחֵץ אוֹיֵב: יא בְּרָצַח א
 בְּעַצְמוֹתַי חֲרַפּוֹנִי עֲזָרְתִּי בְּאִמְרָם אֵלַי כֹּל־הַיּוֹם
 אֵיךָ אֱלֹהֶיךָ: יב מַה־תִּשְׁתַּוְּחָחִי א נַפְשִׁי וּמַה־תִּתְּהַמִּי
 עָלַי הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנֹו יִשׁוּעַת פָּנָי
 וְאֱלֹהֵי:

נט * לְמַנְצַח אֱלֹ־תִשְׁחַת לְדָוִד מִכְתָּם בְּשִׁלַּח
 שְׂאוּל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ: ב הַצִּילָנִי
 מֵאִיֵּבִי א אֱלֹהֵי מִמֶּת־קוֹמְמִי תִשְׁנֹבְנִי: ג הַצִּילָנִי
 מִפְּעָלֵי אֲוֹן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה
 אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יְגוּרוּ עָלַי עֲזִים לֹא־פִשְׁעִי וְלֹא־
 חַטָּאתִי יְהוּה: ה בְּלִי־עוֹן יִרְצוֹן וַיִּפְּנֹנו עוֹרָה
 לְקַרְאתִי וּרְאָה: ו וְאַתָּה יְהוּה־אֱלֹהִים א עֲבָאוֹת
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִקִּיצָה לְפָקֶד כֹּל־הַגּוֹיִם אֱלֹ־תָחוּן
 כֹּל־בְּגֵדֵי אֲוֹן סָלָה: ז יָשׁוּבוּ לְעָרְבֵי יְהֵמוֹ כַּכֶּלֶב
 וַיִּסּוּבּוּ עִיר: ח הִנֵּה א יִבִּיעוֹן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת
 בְּשַׁפְּתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שָׁמַע: ט וְאַתָּה יְהוּה תִשְׁחַק־
 לָמוֹ תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: י עֲזוּ אֵלֶיךָ אֲשֶׁמְרָה כִּי־
 אֱלֹהִים מִשְׁנֹבֵי: יא אֱלֹהֵי חֲסָדֵי יְקֻדְמִנִי אֱלֹהִים
 יִרְאֵנִי בְּשִׁרְרֵי: יב אֱלֹ־תִהְרָגִם א פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי
 הַנִּיעְמוּ בְּחִילְךָ וְהוֹרִידְמוּ מִגִּבּוֹרֵי אֲדָנִי: יג חַטָּאת־
 פִּימוֹ דְּבַר־שִׁפְתֵימוֹ וַיִּלְכְּדוּ בְּגֵאוֹנָם וּמֵאֱלֹהֵי
 וּמִפְּחָשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלָּה בְּחִמָּה כִּלָּה וְאֵינָמוּ וַיִּדְעוּ
 כִּי־אֱלֹהִים מִשַׁל בִּיעַקֵּב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה:

תְּהַמּוֹת: יח זָרְמוּ מַיִם | עָבוֹת קוֹל נָתַנּוּ שְׁחָקִים
 אַף־חֲצָצִיף יתְהַלְכוּ: יט קוֹל רַעְמָךְ | בְּנִלְגַל הַאִירוּ
 בְּרָקִים תִּבַּל רִגְזָה וְתַרְעַשׂ הָאָרֶץ: כ בַּיָּם וְרִבְבָּךְ
 וְשִׁבִילְךָ בַּמַּיִם רַבִּים וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נִדְעוּ:
 כא נְחִית כַּצֵּאן עִמָּךְ בַּיַּד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

צ * תִּפְלָה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדַנִּי מָעוֹן אֶתָּה
 הָיִיתָ לָנוּ בָּדָר וְדָר: ב בְּטָרָם | הָרִים יִלְדוּ
 וְתַחֲלוּל אֶרֶץ וְתִבַּל וּמַעוֹלָם עַד־עוֹלָם אֶתָּה אֵל:
 ג תָּשֵׁב אָנוּשׁ עַד־דָּכָא וְתֹאמַר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם:
 ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר
 וְאַשְׁמוּרָה בְּלִילָה: ה זָרַמְתָּם שָׁנָה יִהְיוּ בַּבֶּקֶר
 כְּחֲצִיר יַחֲלֹף: ו בַּבֶּקֶר יִצִּיץ וְחֲלֹף לָעָרֵב יִמּוֹלֵל
 וַיֵּבֶשׁ: ז כִּי־כָלִינוּ בְּאַפְךָ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהַלְנוּ:
 ח שָׁתָה עֹנֹתֵינוּ לְנִגְדְךָ עֲלַמְנוּ לְמֹאזֵר פָּנֶיךָ: ט כִּי
 כָּל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרָתְךָ כָּלִינוּ שָׁנֵינוּ כְּמוֹ־הֶגְהָה:
 י יָמֵי־שָׁנֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בְּגִבּוֹרֹת |
 שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרַחֲבָם עָמַל וְאוֹן כִּי־גוֹ חֵישׁ וְנִעְפָּה:
 יא מִי־יֹדַע עֵז אַפְךָ וּכְיִרְאָתְךָ עִבְרָתְךָ: יב לְמִנּוֹת
 יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנָבֵא לְבַב חֲכָמָה: יג שׁוּבָה יְהוָה
 עַד־מָתִי וְהִנָּחֵם עַל־עֲבֹדֶיךָ: יד שִׁבְעֵנוּ בַּבֶּקֶר
 חֲסִדְךָ וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמַחָה בְּכָל־יָמֵינוּ: טו שְׁמַחְנוּ
 כִּימֹת עֲנִיתָנוּ שָׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: טז יִרְאָה אֵל־
 עֲבֹדֶיךָ כְּעֶלְךָ וְחִדְרְךָ עַל־בְּנֵיהֶם: יז וַיְהִי | נַעַם

אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה עֲלֵינוּ
וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

קה א הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים
עֲלִילוֹתָיו: ב שִׁירוּ-לוֹ זַמְרוּ-לוֹ שִׁיחוּ בְּכָל-
נַפְלְאוֹתָיו: ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב |
מִבְּקָשֵׁי יְהוָה: ד דְּרָשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ בְּקִשׁוֹ פָּנָיו
תַּמִּיד: ה זְכְרוּ נַפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר-עָשָׂה מִפְּתֵיו
וּמִשְׁפְּטֵי-פִיו: ו זַרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב
בְּחִירָיו: ז הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-הָאָרֶץ
מִשְׁפְּטָיו: ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דְּבַר צְוָה לְאַלְפֵי
דוֹר: ט אֲשֶׁר כָּרַת אֶת-אֲבָרָהֶם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק:
י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֵק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
יא לֵאמֹר לְךָ אֵתָּן אֶת-אֶרֶץ-כְּנָעַן חֶבְל נַחֲלַתְכֶם:
יב בַּהֲיוֹתָם מְתֵי מִסְפָּר כַּמַּעַט וְגָרִים בָּה:
יג וַיִּתְּהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי מִמַּמְלַכָּה אֶל-עַם אֲחֵר:
יד לֹא-הִנִּיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
טו אֶל-תִּגְעוּ בַּמְשִׁיחִי וּלְנַבִּיאִי אֶל-תִּרְעוּ:
טז וַיִּקְרָא רָעַב עַל-הָאָרֶץ כָּל-מִטְהַלְכֵם שָׁבַר:
יז שָׁלַח לְפָנֵיהֶם אִישׁ לְעַבְדֵי נִמְכָּר יוֹסֵף: יח עָנוּ
בְּכָבֵד רָגְלוֹ בְּרֹזֶל בָּאָה נִפְשׁוֹ: יט עַד-עַתָּה
בְּאֲדָבָרוֹ אָמַרְתָּ יְהוָה עֲרַפְתָּהוּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ
וַיִּתִּירָהוּ מִשְׁלַל עַמִּים וַיַּפְתִּיחֵהוּ: כא שָׁמוֹ אָדוֹן
לְבֵיתוֹ וּמִשְׁלַל בְּכָל-קַנְיָנוֹ: כב לְאַסֹּר שָׂרָיו בְּנִפְשׁוֹ

וּזְקַנְיוֹ יַחֲפֹם: כג וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם וַיַּעֲקֹב גֵּר
בְּאֶרֶץ-חָם: כד וַיִּפֹּר אֶת-עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעֲצֵמָהּ
מִצְרָיו: כה הִפְךָ לָבֶם לְשֵׁנָא עַמּוֹ לְהַתְנַפֵּל בְּעַבְדָּיו:
כו שָׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדָיו אֲהֲרֹן אֲשֶׁר בָּחַר-בוֹ: כז שָׁמוּ-
בָם דְּבָרֵי אֹתוֹתָיו וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם: כח שָׁלַח
חֹשֶׁךְ וַיַּחֲשֹׁךְ וְלֹא-מָרוּ אֶת-דְּבָרוֹ: כט הִפְךָ אֶת-
מִימֵיהֶם לָדָם וַיָּמַת אֶת-דֹּנְתָם: ל שָׂרַץ אֲרָצָם
עֲפָרֹדַעִים בְּחֻדְרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֹא עָרַב
בָּנִים בְּכָל-גְּבוּלָם: לב נָתַן גְּשָׁמֵיהֶם בְּרָד אִשׁ
לְהַבּוֹת בְּאֲרָצָם: לג וַיֵּךְ גְּפָנָם וַתֵּאֲנַתֶּם וַיִּשְׁבֵּר עֵץ
גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֹא אֲרֶבָה וַיִּלַּק וַאִין מִסְפָּר:
לה וַיֹּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם:
לו וַיֵּךְ כָּל-בְּכוֹר בְּאֲרָצָם רֵאשִׁית לְכָל-אוֹנָם:
לז וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וּזְהָב וַאִין בְּשַׁבְטָיו כּוֹשֵׁל:
לח שָׂמַח מִצְרַיִם בְּעֲאֲתָם כִּי-נִפְל פַּחַדָם עֲלֵיהֶם:
לט פָּרַשׁ עֲנַן לְמִסְךְ וַאִשׁ לְהֵאִיר לַיְלָה: מ שָׁאֵל
וַיָּבֹא שָׁלוֹ וְלֶחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח עִזֹּר
וַיִּזְוְבוּ מַיִם הָלְכוּ בַּעֲוֹת נָהָר: מב כִּי-זָכַר אֶת-
דְּבַר קְדָשׁוֹ אֶת-אַבְרָהָם עֲבָדָיו: מג וַיּוֹצֵא עַמּוֹ
בְּשִׁשּׁוֹן בְּרָנָה אֶת-בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
גּוֹזִים וַעֲמַל לְאֻמִּים יִירָשׁוּ: מה בַּעֲבוּר | יִשְׁמְרוּ
חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו יִנְעֲרוּ הַלְלוּיָהּ:

קלז * על-נהרות | בבל שם ישבנו גם-בכינו
 בזכרנו את-ציון: ב על-ערבים בתוכה תלינו
 בנרותינו: ג כי שם שאלונו שובינו דברי-שיר
 ותוללינו שמחה שירו לנו משיר ציון: ד איך נשיר
 את-שיר-יהוה על אדמת נכר: ה אם-אשכחך
 ירושלים תשפח ימיני: ו תדבק לשוני | לחכי
 אם-לא אזכרכי אם-לא אעלה את-ירושלים על
 ראש שמחתי: ז זכר יהוה | לבני אדום את יום
 ירושלים האמרים ערו | ערו עד היסוד בה:
 ח בת-בבל השדודה אשרי שישלם-לך את-
 גמולך שגמלת לנו: ט אשרי | שלאחז ונפץ את-
 עלליך אל-הפלע:

קנ * הללויה | הללו-אל בקדשו הללוהו ברקיע
 עזו: ב הללוהו בגבורתיו הללוהו כרב גדלו:
 ג הללוהו בתקע שופר הללוהו בנגבל וכנור:
 ד הללוהו בתוף ומחול הללוהו במנים ועגב:
 ה הללוהו בצלצלי-שמע הללוהו בצלצלי תרועה:
 ו כל הנשמה תהלל יה הללויה:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שבות עמו יגל יעקב ישמח ישראל:
 ותשועת צדיקים מיהוה מעוזם בעת צרה: ויעזרם יהוה ויפלטם יפלטם
 מרשעים ויושיעם כי חסו בו: